STEPHEN KING

UŽDEGANČIOJI ŽVILGSNIU

Stephen King

UŽDEGANČIOJI ŽVILGSNIU

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
JURGITA JĖRINAITĖ

Kaunas
1998

Stephen King. Rinktiniai raštai, 12 tomas

FIRESTARTER
New York, Signet Books, 1981

ISBN 9986-486-81-5

NIUJORKAS-OLBANIS

1

- Tėtuk, aš pavargau, - suirzusi pasakė maža mergaitė raudonomis kelnaitėmis ir žalia palaidinuke. - Ar galime sustoti?

- Dar ne, mažule.

Stambus plačiapetis vyras nunešiotu velvetiniu švarku, laisvomis, lygiomis, rudomis kelnėmis, paėmęs už rankos mergaitę, ėjo Trečiąja Niujorko aveniu, bemaž bėgo. Jis apsidairė - žalioji mašina tebeslinko kelkraščiu.

- Prašau, tėtuk. *Prašau.*

Ūmai jis pamatė, koks išbalęs mergytės veidas. Po akimis - tamsūs ratilai. Paėmė ją ant rankų - bet ar ilgam užteks jėgų? Čarlė - jau ne plunksnelė, o ir jis pavargo.

Buvo pusė šešių vakaro, ir Trečioji aveniu virte virė. Dabar jie kirto 60-ąją ir didesniu numeriu pažymėtas gatves, kurios buvo tamsesnės ir tuštesnės. To jis ir bijojo.

Jiedu atsitrenkė į ponią, stumiančią vežimėlį su bakalėjos prekėmis.

- Ei, žiūrėk, kur eini! - subambėjo ji ir dingo skubančioje minioje.

Jam pavargo ranka, tad perkėlė Čarlę ant kitos. Dirstelėjo per petį - mašina tebebuvo ten ir sekė juos maždaug pusės kvartalo atstumu. Du vyrai priekyje ir, matyt, vienas ant galinės sėdynės.

Ką gi daryti dabar?

Atsakymo jis nežinojo. Iš nuovargio ir išgąsčio mąstė vangiai. Žinojo, velnio išperos, kada jį prigriebti, žinojo, ką daro. Norėjosi atsisėsti ant purvino šaligatvio krašto ir išverkti nusivylimą bei baimę. Bet tai ne atsakymas. Juk jis - suaugęs. Jis turėtų galvoti už juodu abu.

Ką darysim dabar?

Pinigų nėra. Tai buvo didžiausia problema, jei neminėsime vyrų mašinoje. Niujorke be pinigų pražūsi. Žmonės be pinigų Niujorke dingdavo, ištirpdavo minioje be pėdsakų.

Dar sykį grįžtelėjo atgal - žalioji mašina priartėjo; jo nugara ir rankos dar labiau sudrėko nuo prakaito. Jei jie žuvo, jei jie tikrai žu-

vo - kiek mažai energijos jam liko, - gali pabandyti sučiupti jį tiesiai čia, nepaisydami gausybės žmonių. Niujorke, jei nelaimė atsitinka ne tau, atsiranda kažkoks keistas aklumas. "Ar jie skaitė mano dosjė?" - desperatiškai mąstė Endis. Jei taip, tai galas, belieka tik rėkti. Kai tik Endis prasigyvendavo truputį pinigų, kurį laiką keisti dalykai nustodavo vykę. Tie keisti, juos diminę dalykai.

Nesustok, eik.

Klausau, bose. Tikrai taip, bose. Kur?

Vidurdienį jis pasirodė banke - suveikė jo radaras: vėl ta keista nuojauta, kad jie artinasi. Pinigų, kuriuos jis turėjo banke, būtų laikinai juodviem su Čarle užtekę. Ir staiga - ar ne keista? - pasirodė, kad Endrius Makgis Niujorko Jungtiniame banke neturi jokių santaupų. Viskas tarsi ištirpo ore. Ir tada jis suprato, kad smūgiui jie pasirinko būtent šį momentą. Nejaugi visa tai įvyko tik prieš penkias su puse valandos?

Bet galbūt šiek tiek energijos visgi liko. Vos vos. Beveik savaitė praėjo nuo tos dienos, kai "Patikėk savimi" kurso klausytojas su įkyria savižudybės idėja atėjo į eilinį vakarinį ketvirtadienio užsiėmimą ir klaikiai ramiai ėmė pasakoti, kaip nusižudė Hemingvėjus. Išeidamas Endis tarsi nereikšmingai apkabino linkusiojo į savižudybę pečius ir mintimis stumtelėjo jį. Dabar su kartėliu mąstė, ar vertėjo tą daryti. Nes panašu, kad būtent jam su Čarle teks atsiskaityti. Endis tikėjosi aido...

Ne. Jis nuvijo mintį, išsigandęs ir pasibjaurėjęs savimi. Negalima linkėti blogo *niekam*.

Nors kruopelytę, meldė jis. Tik tiek, Dieve, vieną mažą kruopelytę. Užteks man su Čarle išsikapstyti iš šios maišaties.

Ir, o Dieve, kiek jam teks sumokėti. Mėnesį laiko po šito jis "neveiks" tarsi perdegusi lempa. Galbūt šešias savaites. O galbūt netgi mirs: beverčiai smegenys tekės iš ausų. Kas tada atsitiks Čarlei?

Jie pasiekė 70-ąją gatvę; priekyje užsidegė raudona šviesoforo šviesa. Mašinų srautas plūstelėjo skersine aveniu, prie sankryžos grūdosi pėstieji. Staiga jis suvokė, kad žmonės iš žaliosios mašinos pagaus juos būtent čia. Gyvus, jei galės, bet jei pakviptų dūmais... Jiems tikriausiai papasakojo ir apie Čarlę.

Galbūt jie nenori palikti mūsų gyvų. Nusprendė tiesiog išlaikyti *status quo*. Ką darote su neišsprendžiama lygtimi? Nutrinate ją nuo lentos.

Peilis į nugarą, pistoletas su duslintuvu, o gali būti ir kas nors paslaptingesnio - lašas retų nuodų ant adatos galiuko. Konvulsijos ties 3-iosios aveniu ir 70-osios gatvės kampu. Inspektoriau, rodos, šitam žmogui širdies smūgis.

Privalo pasistengti sukaupti dar likusią energiją. Kitos išeities nėra.

Jie prisigretino prie laukiančių ties sankryža pėsčiųjų. Kitoj pusėj degė ir, atrodė, degė amžinai žodis “NEIK”. Jis žvilgtelėjo atgal. Žalioji mašina sustojo. Atsidarė durelės, ir išlipo du vyrai griežto kirpimo kostiumais. Jie buvo jauni ir glotniai nusiskutę. Atrodė žymiai žvalesni nei Endis Makgis.

Jis pradėjo skintis alkūnėmis kelią per minią, paklaikusiomis akimis žvalgydamasis tuščio taksi.

- Ei, tu...

- Dėl Dievo meilės, drauguži!

- Atsargiau, misteri, jūs lipat ant mano *šunelio*...

- Atleiskit... atleiskit... - desperatiškai kartojo Endis.

Jis ieškojo taksi. Nebuvo nė vieno. Bet kuriuo kitu metu gatvė būtų užkimšta jais. Jautė, kad žmonės iš žalios mašinos artinasi, pasirengę čiupti juodu su Čarle ir nudanginti. Dievas žino kur: į Kontorą, velniui į nagus, ar padaryti ką nors dar blogiau...

Čarlė padėjo galvą jam ant peties ir nusižiovavo.

Endis pamatė tuščią taksi.

- Taksi! Taksi! - sušuko, iš visų jėgų mojuodamas laisvąja ranka.

Tiedu užpakalyje liovėsi apsimetinėti ir pradėjo bėgti.

Taksi privažiavo.

- Stok! - suriko vienas iš vyrų. - Policija! Policija!

Moteris minios pakrašty sukliko, ir būrys ėmė irti.

Endis atidarė užpakalines taksi dureles ir įsodino Čarlę. Paskui nėrė pats.

- La Gardija. Spauskite, - pasakė jis.

- Stok, taksi. Policija!

Taksi vairuotojas pasuko galvą į balsą, bet Endis mintimis stumtelėjo - labai silpnai. Skausmas durklu įsmigo jam į pakaušį ir tuoj pasitraukė, palikdamas nestiprų pojūtį - tarsi rytinį galvos maudimą nugulėjus sprandą.

- Manau, kad jie vejasi tą juoduką languota kepure, - pasakė taksistui.

- Tikrai, - tarė vairuotojas ir ramiai pasuko nuo Rytų 70-osios kelkraščio.

Endis atsigręžė. Tiedu stovėjo ant šaligatvio. Likusieji pėstieji aiškiai jų privengė. Vienas iš vyrų išsitraukė iš už diržo mobilų telefoną ir pradėjo kalbėtis. Paskui jie dingo.

- O tas juodukas, - pasidomėjo vairuotojas, - ką jis pridirbo? Iškraustė vyno parduotuvę ar dar ką?..

- Nežinau, - burbtelėjo Endis, bandydamas sugalvoti, kaip elgtis toliau ir išspausti iš šio taksisto kuo daugiau naudos su mažiausiais energijos ištekliais. Ar jie spėjo įsidėmėti taksi numerius? Tarkim, kad spėjo. Bet jie nenorės kreiptis į miesto ar valstijos policiją ir kurį laiką bus pasimetę.

- Visi jie - mėšlo krūva, tie juočkiai mieste, - pasakė taksistas. - Nekalbėkit, pats pasakysiu.

Čarlė snūduriavo. Endis nusivilko velvetinį švarką, sulankstė jį ir pakišo jai po galva. Švystelėjo menkutė viltis. Jei jis gerai sužais, gali išdegti. Ponia Laimė pasiuntė jam silpną priešininką žaidėją (tebus pasakyta neįžeidžiant). Jis buvo iš tų, kuriuos, atrodo, lengviausia stumtelėti norima kryptim: baltasis (azijiečiai dėl kažkokių priežasčių patys neparankiausi), gana jaunas (seni neimlūs) ir vidutinio intelekto (protingus stumtelėti mintimis lengviausia, kvailus - sunkiau, o protiškai atsilikusius - neįmanoma).

- Aš apsigalvojau, - pasakė Endis. - Nuvežk mus į Olbanį.

- Kur? - vairuotojas įsispitrijo į jį veidrodėlyje. - Drauguži, aš negaliu vežti keleivio į Olbanį, ar išprotėjai?

Endis išsitraukė piniginę, kurioj buvo tik vieno dolerio kupiūra. Jis dėkojo Dievui, kad taksi pasitaikė be neperšaunamos pertvaros, kuri trukdo bendrauti su vairuotoju ir turi tik plyšį pinigams perduoti. Tiesioginis kontaktas palengvina poveikį mintimis. Jis negalėjo išsiaiškinti, ar tai buvo kokia psichologinė mįslė, ar ne - dabar jau tai nebesvarbu.

- Duosiu penkis šimtus dolerių, - ramiai pasakė Endis. - Nuvežkite mus su dukrele į Olbanį. Gerai?

- Vajėėėzau, misteri!..

Endis įkišo kupiūrą taksistui į ranką ir, kai šis į ją pažiūrėjo, iš visų jėgų jį stumtelėjo. Vieną akimirksnį Endį apėmė siaubas, kad nieko neišeis, kad paprasčiausiai nieko neliko, nes išeikvojo energijos li-

kutį, priversdamas vairuotoją pamatyti neegzistuojantį juodaodį languota kepure.

Paskui sekė tas jausmas, kaip visada lydimas aštraus lyg plieninis durklas skausmo. Sekundę kentėjo sunkumą skrandyje ir smarkius spazmus žarnyne. Pakėlė ranką prie veido būgštaudamas, kad tuoj vems arba... mirs. Tą trumputį momentą jis *norėjo* mirti - kaip visada, kai persistengdavo. Galvoje skausmingai aidėjo vieno seniai seniai girdėto diskžokėjaus atsisveikinimo žodžiai: "Stenkitės, bet nepersistenkite". Jei tokią minutę kas įspraustų revolverį jam į ranką...

Akies krašteliu dirstelėjo į Čarlę, miegančią Čarlę, Čarlę, patikėjusią, kad jis išves juodu iš šios sumaišties kaip ir iš visų kitų, Čarlę, įsitikinusią, kad jis bus šalia, kai ji pabus. Taip, iš visų sumaiščių - nors iš tikrųjų viskas buvo viena prakeikta sumaištis, - ir jis su Čarle bėgs toliau. Beviltiška padėtis stūmė į neviltį.

Tas pojūtis praėjo, bet ne galvos skausmas. Jis vis augo ir augs, kol virs triuškinančia našta bei su kiekvienu pulso tvinksniu skausmo virbu pervers galvą ir kaklą. Ryškios šviesos privers akis nevalingai ašaroti ir galvoje ims svaidyti agonijos ietis. Užguls nosį, ir jis turės kvėpuoti burna. Smilkiniuose tarsi grąžtu gręš. Silpni triukšmai sustiprės, normalūs garsai skambės kaip statybų kūjo dundesys, o didelis triukšmas taps nepakeliamas. Galvos skausmas taip sustiprės, jog atrodys - kaukolė trupa inkvizitoriaus replėse. Tokia būsena tęsis šešias, aštuonias, o galbūt dešimtį valandų. Šį kartą jis nežinojo kiek. Jis niekada taip stipriai nestumdavo jausdamas, jog energija beveik išseko. Kad ir kiek laiko skausmas laužys galvą, jis bus bejėgis. Čarlė turės pasirūpinti juo. Dievaži, ji darė tai ir anksčiau... bet tada jiems sekėsi. Kiek kartų gali pasisekti?

- Eee, misteri, aš nežinau...

Tai reiškė: jis bijo teisinių nemalonumų.

- Sandėris su sąlyga, kad mano mažylė nesužinos, - pasakė Endis. - Paskutines dvi savaites ji praleido su manim. Rytoj ryte ji turi būti pas motiną.

- Lankymo teise, - pasakė taksistas. - Žinau apie ją viską.

- Matot, aš privalau parskraidinti ją.

- Į Olbanį? "Ozarko" lėktuvu, ar ne?

- Taip. Žinot, reikalas tas, kad aš mirtinai bijau skristi. Žinau, kaip kvailai skamba, bet tai tiesa. Paprastai parvežu ją atgal, bet šįkart mano buvusi žmona ėmėsi manęs, ir... nežinau, - tiesą sakant, Endis sk-

risti nebijojo. Jis sukūrė šią istoriją akimirksniu ir dabar neturėjo kur trauktis. Buvo visiškai išsekęs.

- Aš išsodinsiu jus senajame Olbanio oro uoste, ir mamytė galvos, kad jūs atskridote, tiesa?

- Žinoma, - jo galva plyšte plyšo.

- Be to, kiek mama žino, jūs ne drąsuolis-uolis-uolis, ar aš teisus?

- Taip, - uolis-uolis-uolis? Ką gi tai reikštų? Skausmas darėsi nebepakeliamas.

- Penki šimtukai, kad išvengtum lėktuvo, - susimąstęs kartojo vairuotojas.

- Man apsimoka, - pasakė Endis ir dar truputį stumtelėjo. Labai ramiai beveik į taksisto ausį pridūrė: - Ir jums apsimokės.

- Klausykit, - tarė vairuotojas mieguistu balsu. - Aš neatsisakau penkių šimtų dolerių. Nekalbėkit, pats pasakysiu.

- Gerai, - iškvėpė Endis ir atsilošė. Taksistas buvo patenkintas. Jis nesistebėjo mažai įtikima Endžio istorija. Jis nesistebėjo, kad septynmetė mergaitė dvi savaites spalio mėnesį vieši pas tėvą, kai užsiėmimai mokyklose - pačiame įkarštyje. Jis nesistebėjo, kad nė vienas iš jų neturėjo net kelioninio krepšio. Jis nesistebėjo niekuo. Jis buvo pastūmėtas.

Dabar Endžiui teks už tai atsiskaityti. Jis uždėjo ranką Čarlei ant kojos. Mergaitė kietai miegojo. Jie neprisėdo pusę dienos - nuo tada, kai Endis atėjo į mokyklą ir pasiėmė ją iš antrosios klasės kažkokiu pretekstu... močiutė labai serga... skambino namo.. atleiskit, kad pasiimu vidury dienos. Po to užliejo didelis, nenusakomas palengvėjimas. Kaip jis bijojo, žvilgtelėjęs į misis Miškin klasę, pamatyti tuščią Čarlės kėdę, tvarkingai sudėtas knygas ant suolo: ne, misteri Makgi... ji išėjo su jūsų draugais prieš dvi valandas... jie turėjo raštelį nuo jūsų... ar kas ne taip? Vėl grįžo atsiminimai apie Vikę, netikėtą siaubą ir tuščią namą. Beprotiškas Čarlės ieškojimas. Todėl, kad kartą jie jau buvo pagavę ją.

Bet Čarlę rado savo vietoj. Kaip arti jie buvo? Ar jis pralenkė juos pusvalandžiu? Penkiolika minučių? Mažiau? Jis nenorėjo galvoti apie tai. Jie pavalgė vėlyvus priešpiečius “Natane”, o likusią dienos dalį bėgo, - dabar Endis galėjo sau prisipažinti, kad buvo paniškai išsigandęs, - važiavo metro, autobusais, bet daugiausia ėjo pėsti. Ir dabar ji nusikamavusi.

Jis pažiūrėjo į dukrą ilgu, meilės sklidinu žvilgsniu. Jos nuostabiai šviesūs plaukai siekė pečius, ir mieganti ji atrodė tiesiog gražuolė. Buvo tokia panaši į Vikę, kad darėsi skaudu. Jis užsimerkė.

Priekyje vairuotojas grožėjosi penkių šimtų dolerių banknotu, kurį jam davė tas keistuolis. Jis paslėpė jį specialioje diržo kišenėje, kur laikė visus savo arbatpinigius. Vairuotojui neatrodė keista, kad tas tipas užpakalinėje sėdynėje vaikštinėjo po Niujorką su maža mergaite ir penkių šimtų dolerių kupiūra kišenėje. Jis nesusimąstė, kaip atsiskaitys su dispečeriu. Visos mintys sukosi apie tai, kaip bus sujaudinta jo panelė Glaina. Glainisė nuolat bamba jam, kad vairuoti taksi niūru ir nuobodu. Puiku, palauksim, kol ji pamatys niūrią ir nuobodžią penkiašimtinę.

Endis sėdėjo ant užpakalinės sėdynės atlošęs galvą ir užmerkęs akis. Galvos skausmas artėjo, artėjo taip nenumaldomai kaip juodas arklys, įkinkytas į katafalką. Jis jau girdėjo smilkiniuose jo kanopų caksėjimą: cak... cak... cak...

Jie bėga. Jiedu su Čarle. Endis buvo trisdešimt ketverių ir iki praėjusių metų dėstė anglų kalbą Harisono koledže Ohajo valstijoje. Harisonas - mažas mieguistas miestelis prie koledžo. Geras senasis Harisonas, pati vidurio Amerikos širdis. Gerasis Endrius Makgis, puikus, atviras, jaunas vyras. Atsimenat mįslę? Kodėl fermeris yra visuomenės ramstis? Todėl, kad jis visuomet stovi savo lauke.

Cak, cak, cak - juodas arklys raudonomis akimis žengia jo smegenų koridoriais, ugninės pasagos išmuša minkštus pilkus smegenų masės gumulus, palikdamas kanopų pėdsakus - paslaptingus pusmėnulius, pripildytus kraujo.

Taksistas pasirodė silpnas žaidėjas. Tikrai. Doras taksistų genties atstovas.

Endis užsnūdo ir sapne matė Čarlės veidą. Šis pavirto Vikės veidu.

Endis Makgis ir jo žmona, dailioji Vikė. Jie išlupo jai pirštų nagus, vieną po kito. Ji ėmė kalbėti, kai išrovė ketvirtąjį. Bent jau taip jis manė. Nykštys, smilius, didysis, bevardis. Paskui: "Sustokit! Aš pasakysiu. Aš pasakysiu viską, ką norėsit sužinoti. Nustokit kankinti. Maldauju!" Ir ji pasakė. Paskui... galbūt tai buvo nelaimingas atsitikimas... jo žmona mirė. Ką gi, kai kas, pasirodo, yra stipresnis už mudu abu, o kai kas stipresnis apskritai už visus.

Pavyzdžiui, Kontora.

Cak, cak, cak - juodas arklys artėja, artėja, artėja; saugokis: juodas arklys!

Endis miegojo.

Ir prisiminimai atgijo.

2

Už eksperimentą atsakė daktaras Venlesas. Jis buvo storas, plinkantis ir turėjo mažiausiai vieną gana keistą įprotį.

- Mes ketiname kiekvienam iš jūsų dvylikos suleisti injekciją, jaunieji džentelmenai ir ledi, - pasakė jis, draskydamas cigaretę į peleninę priešais save. Jo maži rausvi pirštai maigė ploną rūkomąjį popierių, barstydami smulkias rudai auksinio tabako kruopeles. - Šešios iš injekcijų - paprastas vanduo. Kitos šešios - vanduo su nedideliu kiekiu cheminio junginio, kurį mes vadiname "Lot šeši". Šio junginio sudėtis įslaptinta, bet iš esmės jis veikia kaip migdomieji, sukeliantys lengvas haliucinacijas. Taigi suprantate, kad junginį suleisime naudodamiesi dvigubo slaptumo metodu... tai reiškia, kad iš anksto nei jūs, nei mes nežinosime, kuris gavo gryną preparatą, o kuris ne. Jūsų grupę įdėmiai stebės keturiasdešimt aštuonias valandas po injekcijos. Klausimų turit?

Buvo keletas, daugiausiai apie "Lot šešių" sudėtį. Žodis "įslaptintas" tarsi paleido pėdsekius šunis nusikaltėlių pėdsakais. Venlesas gana išradingai išsisuko nuo šių klausimų. Tačiau niekas nepaklausė apie tai, kas dvidešimt dvejų metų Endį Makgį domino labiausiai. Pustuštės jungtinio Psichologijos ir sociologijos skyriaus paskaitų salės tyloje jis panoro pakelti ranką ir paklausti: pasakykit, kodėl gi taip maigot tokias geras cigaretes? Bet ne, geriau duoti valią vaizduotei, kol tęsiasi ši nuobodybė. Jis bando mesti rūkyti. Burnos laikikliai rūko jas, išorės laikikliai plėšo jas. (Mintis privertė jį šyptelėti.) Venleso brolis mirė plaučių vėžiu, ir daktaras simboliškai išreiškė savo požiūrį į tabako pramonę. O galbūt tai buvo nervinis tikas, kuriais koledžų profesoriai paprastai efektingai manipuliuoja, užuot juos užgniaužę. Antrame kurse Harisone Endis turėjo anglų kalbos dėstytoją (dabar jį sėkminngai išlydėjo į pensiją), kuris nuolat uostė savo kaklaraištį, pasakodamas apie Viljamą Dyną Havelsą ir realizmo klestėjimą.

- Jei daugiau neturite klausimų, prašyčiau užpildyti šias anketas ir atvykti kitą antradienį lygiai devintą.

Du paskutinio kurso studentai išdalino fotokopijas su dvidešimt penkiais gana absurdiškais klausimais, į kuriuos reikėjo atsakyti "taip" arba "ne". Ar gydėtės pas psichiatrą? - 8. Ar manote, kad kada nors patyrėte tikrą nervinį išsekimą? - 14. Ar vartojote haliucinacijas sukeliančius narkotikus? - 18. Po nedidelės pauzės Endis pabraukė "ne" pagalvojęs: kas gi šauniaisiais 1969-aisiais jų nevartojo?

Į tai jį įpainiojo Kvinsis Tremontas, su kuriuo Endis gyveno viename kambaryje. Kvinsis žinojo, jog Endžio finansinė padėtis ne itin puiki. Buvo paskutiniųjų metų gegužė, jis baigė keturiasdešimtas iš penkių šimtų šešių žmonių kurso, trečias pagal anglų kalbos ir literatūros programą. Bulvių už tai nenusipirksi, sakė jis Kvinsiui, kuris specializavosi psichologijoje. Nuo rudens semestro pradžios Endis tikėjosi gauti asistento vietą su atlyginimu, kurio kartu su stipendija kaip nors užtektų duonai ir druskai bei pabaigti paskutinį koledžo kursą. Bet visa tai turėjo įvykti rudenį, o kol kas buvo vasaros atostogos. Geriausia, ką jis galėjo susirasti, tai "atsakingas" darbas "Arko" degalinės naktinėje pamainoje.

- Nori greitai užsidirbti porą šimtų? - paklausė Kvinsis.

Endis nubraukė ilgus tamsius plaukus nuo žalių akių ir šyptelėjo.

- Kuriame vyrų tualete aš gausiu koncesiją?

- Ne, tam vadovauja Išprotėjęs daktaras. Perspėju.

- Kas jis?

- Venlesas. Vyriausias šamanas iš psichologijos skyriaus.

- Kodėl jį vadina Išprotėjusiu daktaru?

- Na, - pasakė Kvinsis, - jis yra žiurkių nuodytojas ir apskritai kailialupys. Bihevioristas. Dabar bihevioristai nesiskundžia per didele meile.

- O, - susidomėjęs ištarė Endis.

- Be to, stori maži akinukai be rėmelių daro jį truputį panašų į tipą, kuris spaudė syvus iš žmonių "Daktare Ciklope". Matei tą serialą?

Endis, kuris buvo vėlyvų laidų mėgėjas, matė serialą ir pasijuto saugiau. Tačiau jis abejojo, ar nori dalyvauti eksperimentuose, rengiamuose profesoriaus, kuris apibūdinamas kaip: a) žiurkių nuodytojas ir b) Išprotėjęs daktaras.

- Jie neketina spausti syvų iš žmonių, ar ne? - paklausė Endis.

Kvinsis nuoširdžiai nusijuokė.

- Ne, tuo rimtai užsiima tik specialiųjų efektų meistrai antrarūšiuose siaubo filmuose, - pasakė jis. - Psichologijos skyrius eksperimentuoja su silpno poveikio haliucinogenais. Bendradarbiauja su JAV žvalgybos tarnyba.

- CŽV? - pasidomėjo Endis.

- Ne CŽV, ne... ir ne NSA, - užtikrino Kvinsis. - Slaptesne. Ar kada girdėjai apie įstaigą, vadinamą Kontora?

- Gal pasitaikė sekmadienio priede ar kur kitur. Nesu tikras.

- Visi jie dirba panašiai, - tarė jis. - Psichologija, chemija, fizika, biologija... Netgi sociologijos specialistus pašeria. Kai kurias programas remia vyriausybė. Nuo vestuvinio musės cė-cė ritualo iki galimybės atsikratyti panaudoto plutonio luitų. Kontoros tipo įstaiga turi išleisti visą savo metinį biudžetą, kad užsitikrintų tokį patį kitiems metams.

- Man šitas mėšlas nepatinka, - suabejojo Endis.

- Ir neturi patikti kiekvienam mąstančiam žmogui, - pritarė Kvinsis ramiai, nerūpestingai šypsodamasis. - O traukinys rieda. Ko mūsų žvalgybos tarnyba tikisi iš silpno poveikio haliucinogenų? Kas žino? Nei aš, nei tu. Tikriausiai jie taip pat. Užtat ataskaitos uždaruose kongreso komisijų posėdžiuose atrodo puikiai, kai ateina metas atnaujinti biudžetą. Kiekviename departamente jie turi savo dresuotus šuniukus. Harisono šuniukas - Venlesas iš Psichologijos skyriaus.

- Administracija ne prieš?

- Nebūk naivus, berniuk, - jis su malonumu papsėjo pypkę, ir dvokiančių dūmų kamuoliai sklaidėsi jų kambarėlyje, panašiame į žiurkių urvą. Jo balsas suskambo skardžiau, energingiau: - Kas gerai Venlesui - gerai Harisono Psichologijos skyriui, kuris kitąmet gaus savo nuosavą patalpą, daugiau nesispaus su tais tipais - sociologais. O kas gerai psichams - gerai koledžui Harisone. Ir Ohajui.

- Kaip manai, tai pavojinga?

- Jie neatlieka bandymų su studentais savanoriais, jei tai pavojinga, - pasakė Kvinsis. - Jei kyla bent mažiausia abejonė, pirma išbando su žiurkėmis, po to su kaliniais. Būk tikras, kad tai, ką pila į tave, jau buvo įlieta maždaug trims šimtams žmonių, jų reakcijos rūpestingai užfiksuotos.

- Nepatinka man tas reikalas su CŽV.

- Kontora.

- Koks skirtumas? - niūriai paklausė Endis. Jis pažiūrėjo į Kvinsio pakabintą plakatą: Ričardas Niksonas priešais sudaužytą mašiną. Niksonas šypsojosi ir trumpais abiejų rankų pirštais rodė V, reiškiančią pergalę. Endžiui vis dar buvo sunku patikėti, kad šį žmogų mažiau nei prieš metus išrinko prezidentu.

- Žinai, paprasčiausiai pagalvojau, kad tau praverstų du šimtai dolerių, tik tiek.

- Kodėl jie tiek daug moka? - įtariai paklausė Endis.

Kvinsis kilstelėjo rankas:

- Endi, čia gi vyriausybinis renginys! Nejaugi nesupranti? Prieš porą metų Kontora sumokėjo apie tris šimtus tūkstančių dolerių sprogstantiems dviračiams ištirti, kad paleistų juos masinėn gamybon, - apie tai rašė sekmadieninis "Times". Manau, dar vienas vietnamietiškas daikčiukas, bet niekas tikrai nežino. Kaip sakydavo Fiberis Makgis: "O kažkada tai buvo gera idėja", - Kvinsis staigiu, nervingu judesiu iškratė pypkę. - Šitiems vaikinams kiekvienas Amerikos koledžas - vienas didelis "Meisi" prekybos centras. Nupirko čia, paspoksos į vitrinas ten. Bet jei tu nenori...

- Gal ir noriu. O tu dalyvauji?

Kvinsis nusišypsojo. Jo tėvas buvo klestinčių vyriškų drabužių parduotuvių Ohajyje ir Indianoje tinklo savininkas.

- Man nelabai reikia tų dviejų šimtų, - pasakė jis. - Be to, negaliu pakęsti švirkštų.

- A-a.

- Klausyk, aš tavęs neįkalbinėju, dievaži; tiesiog tu atrodai šiek tiek išalkęs. Bet kuriuo atveju yra 50 procentų, kad tu nepateksi į kontrolinę grupę. Du šimtai žalių už vandens injekciją. Be to, ne vandentiekio vandens, turėk omeny. *Distiliuoto.*

- Gali įtaisyti?

- Aš susitikinėju su viena Venleso asistente absolvente, - prisipažino Kvinsis. - Jie surinko apie penkiasdešimt pareiškimų - daugiausia iš tų, kurie nori įsiteikti Išprotėjusiam daktarui.

- Liaukis jį taip vadinęs, gerai?

- Tada Venlesui, - juokdamasis pasakė Kvinsis. - Jis asmeniškai kontroliuoja šitų padlaižių atsijojimą. Mano mergaitė pasirūpins, kad tavo pareiškimas patektų į reikiamą aplanką. Toliau, mielasis, tvarkykis pats.

Endis padavė pareiškimą, kai Psichologijos skyriaus skelbimų lentoje pasirodė skelbimas savanoriams. Praėjus savaitei, jauna asistentė (Kvinsio draugužė, kiek suprato) paskambino jam telefonu ir uždavė keletą klausimų. Jis atsakė jai, kad jo tėvai mirę, kad kraujo grupė nulinė, kad jis niekad anksčiau nedalyvavo Psichologijos skyriaus eksperimentuose, kad jis šiuo metu tikrai yra Harisono baigiamosios, 1969 metų laidos absolventas ir kad tikrai turi daugiau nei dvylika įskaitų, reikalingų dieninio skyriaus studentui. Žinoma, jam daugiau nei dvidešimt vieneri ir juridiškai jis jau gali daryti bet kokius sandorius su valstybinėmis organizacijomis ir privačiais asmenimis.

Po savaitės vidiniu paštu atėjo laiškas, pranešantis apie priėmimą ir prašantis pasirašyti anketą. “Prašome atnešti pasirašytą anketą į 100-ąjį kabinetą gegužės šeštąją”.

Ir štai jis ten, - anketa įteikta, cigarečių maigytojas Venlesas išėjo (jis tikrai truputį primena išprotėjusį daktarą iš filmo apie Ciklopą), - kartu su kitais vienuolika absolventų atsakinėja į klausimus apie savo religinius įsitikinimus. Nesirgo epilepsija? Ne. Tėvas staiga mirė nuo infarkto, kai Endis buvo vienuolikos. Motina žuvo automobilio katastrofoje, kai Endžiui buvo septyniolika, - baisus, kankinantis prisiminimas. Vienintelė artima giminaitė buvo motinos sesuo Kora, jau pagyvenusi moteriškė.

Jis leidosi klausimų stulpeliu atsakydamas: ne, ne, ne. Tik į vieną klausimą atsakė “taip”. Ar turėjote lūžių arba stiprių patempimų? Jei taip, patikslinkite. Reikiamoje grafoje pakeverzojo, kad prieš dvylika metų, žaisdamas beisbolą, buvo susilaužęs kairįjį gurnelį.

Jis peržiūrėjo savo atsakymus, vesdamas šratinuko galiuku į viršų. Tuo metu kažkas palietė jo petį, ir mergaitiškas balsas, švelnus ir truputį prikimęs, paklausė: “Gal paskolintum, jei nereikalingas? Manojo šerdelė baigėsi”.

“Žinoma”, - pasakė jis pasisukdamas ir tiesdamas šratinuką. Daili mergina. Aukšta. Šviesiai kaštoniniai plaukai, nuostabiai skaisti oda. Apsirengusi švelniai žydrą megztinį ir trumpą sijonuką. Puikios kojos. Be kojinių. Probėgomis įvertinta būsimoji žmona.

Jis padavė šratinuką - ji dėkingai nusišypsojo. Mergina palinko prie anketos, o šviesa nuo lubų varinėmis ugnelėmis atsispindėjo jos plaukuose, nerūpestingai užpakalyje perrištuose plačiu baltu kaspinu.

Jis nunešė anketą asistentei į kambario gilumą.

- Ačiū, - pasakė užprogramuotu roboto balsu asistentė. - Septyniasdešimtas kambarys, šeštadienio ryte devintą. Prašome nevėluoti.

- Koks slaptažodis? - kimiai sušnibždėjo Endis.

Asistentė mandagiai nusijuokė.

Endis paliko paskaitų salę, vestibiuliu pasiekė dideles dvivėres duris (už jų artėjanti vasara žaluma rengė kiemą, be tikslo šmirinėjo studentai) ir čia prisiminė savo šratinuką. Būtų numojęs į jį ranka: tai tik devyniolikos centų "Bic'as", bet prieš paskutiniųjų egzaminų pradžią jam dar reikėjo rašyti. O ir panelė simpatiška, gal ir vertėtų ją, kaip sakoma, pakabinti. Jis neturėjo jokių iliuzijų dėl savo išvaizdos ir kilmės, kurios nebuvo niekuo ypatingos, nei dėl galimo merginos statuso (susitikinėja su kuo ar susižadėjusi), bet diena buvo nuostabi ir jis buvo geros nuotaikos. Nusprendė palaukti. Mažų mažiausiai dar kartelį žvilgtelės į jos kojas.

Ji išėjo po trijų minučių, užantyje - keletas bloknotų ir kažkoks tekstas. Ji tikrai buvo labai daili, ir Endis nusprendė, kad jos kojų buvo verta palaukti. Jos - daugiau nei puikios, jos įspūdingos!

- O, čia tu, - šūktelėjo mergina šypsodamasi.

- Taip, - linktelėjo Endis Makgis. - Ką apie visa tai manai?

- Nežinau, - tarė ji. - Draugė sako, kad šie eksperimentai vyksta nuolat. Praėjusį semestrą ji dalyvavo viename iš jų su Dž.B. Raino lentelėmis mintims per atstumą perduoti ir gavo penkiasdešimt dolerių, nors beveik nieko neatspėjo. Aš ir pagalvojau... - ji baigė mintį pečių gūžtelėjimu ir atmetė savo varinius plaukus per petį.

- Aš irgi nieko nežinau, - pasakė jis, imdamas šratinuką. - Tavo draugė Psichologijos skyriuje?

- Taip, - atsakė ji, - ir mano draugas ten. Jis vienoje iš daktaro Venleso klasių, todėl negalėjo patekti į eksperimentą: daktaras neima savo mokinių.

Draugas. Nenuostabu, kad aukšta rausvaplaukė gražuolė turi draugą. Taip surėdytas pasaulis.

- O kaip tu čia patekai? - paklausė ji.

- Ta pati istorija. Draugas Psichologijos skyriuje. Beje, aš - Endis. Endis Makgis.

- Aš esu Vikė Tomlinson. Man truputį neramu dėl viso to, Endi Makgi. O jeigu pradėsiu kliedėti ar dar ką nors?

- Man tai atrodo visai nekalta. Net jei narkotikai, ką gi... Galų gale narkotikas laboratorijoje - tai ne tas, ką gali pasigauti gatvėje. Švelnaus poveikio, duodamas ramioje aplinkoje. Tikriausiai gros "Cream" ar "Jefferson Airplane", - šyptelėjo Endis.

- Ką žinai apie LSD? - pasidomėjo su šypsena lūpų kampučiuose, kuri jam nepaprastai patiko.

- Šiek tiek, - prisipažino jis. - Bandžiau porąkart: kartą prieš dvejus metus ir praėjusiais metais. Viena vertus, pasijaučiau geriau. Jis praskaidrino galvą... bent man taip pasirodė. Po to visokio šlamšto joje tarsi sumažėjo. Bet nenorėčiau priprasti. Man nepatinka jausmas, kai netenki savikontrolės. Ar galiu pavaišinti kokakola?

- Gerai, - sutiko ji, ir jiedu pasuko studentų klubo pastato link.

Endis nupirko jai du kokakolos, ir likusią dienos dalį praleido kartu. Vakare dar išgėrė kelias skardines alaus vietinėje užkandinėje. Pasirodė, kad ji nori su draugu viską nutraukti ir nebežino, kaip toliau elgtis. Jis, matyt, įsivaizduoja, kad jie jau vedę, ir kategoriškai uždraudė dalyvauti Venleso eksperimente. Būtent todėl ji neatsisakė, pasirašė anketą ir dabar pasirengusi viskam, nors truputį baisoka.

- Tas Venlesas tikrai primena išprotėjusį daktarą, - tarė ji, piešdama alaus stikline ratus ant stalo.

- Kaip tau patinka fokusas su cigaretėmis?

Vikė sukikeno:

- Keistokas būdas mesti rūkyti, a?

Jis paklausė, ar neužeiti jos paimti iš ryto prieš eksperimentą. Ji mielai sutiko.

- Gerai būtų eiti ten su draugu, - tarė ir pažvelgė į jį atviromis mėlynomis akimis. - Žinai, aš tikrai truputį bijau. Džordžas buvo toks... kaip čia pasakius?.. neperkalbamas.

- Kodėl? Ką jis sakė?

- Tas ir yra. Jis iš esmės nesakė nieko, tik tiek, kad nepasitiki Venlesu, ir vargu ar kas skyriuje juo pasitiki, nors dauguma užsirašo į jo bandymus, nes jis vadovauja absolventų rengimui. Be to, jie žino, kad tai nepavojinga: Venlesas savus mokinius atsijoja.

Jis persisvėrė per stalą ir palietė jai ranką.

- Kad ir kas būtų, mes abu tikriausiai gausim distiliuotą vandenį, - nuramino jis. - Nesijaudink, mažute. Viskas bus gerai.

Pasirodė, kad ne viskas gerai. Atvirkščiai.

3

Olbanis

Olbanio oro uostas misteri

ei misteri atvažiavom

Purtanti jį ranka. Galva tabaluoja ant kaklo. Siaubingas galvos skausmas - Jėzau! Bukas, šaudantis skausmas.

- Ei, misteri, oro uostas.

Endis atmerkė akis ir tuoj užsimerkė nuo akinančios natrio lempos šviesos. Pasigirdo siaubingas spiegiantis ūžimas, jis augo, augo, augo, Endis susigūžė nuo jo. Į ausis tarsi kas grūdo plieninius mezgimo virbalus. Lėktuvas. Kyla. Ėmė eiti per raudoną skausmo rūką. O taip, daktare, dabar visa tai man grįžta.

- Misteri? - sunerimo taksistas. - Misteri, kaip jaučiatės?

- Skauda galvą, - jo balsas, rodės, sklido iš kažkur toli, palaidotas gailiaširdiškai rimstančiame reaktyvinio variklio garse. - Kiek valandų?

- Beveik vidurnaktis. Judėjimas apmiręs. Nekalbėkit, pats pasakysiu. Autobusai nevažiuos, jei susiruošėt kur nors. O gal parvežti namo?

Endis pabandė prisiminti istoriją, kurią pasakojo taksistui. Būtinai reikia prisiminti, nepaisant galvos skausmo. Dėl aido. Tereikia pasakyti ką nors prieštaraujančio ankstesnei istorijai, ir taksisto galvoje kils antrinė reakcija. Galbūt ji išnyks pati savaime, tikriausiai išnyks, o galbūt ir ne. Taksistas nusičiups kokios detalės, užsikabins už jos, pasiduos tai minčiai, ir po to ji tiesiog plėšys jo smegenis. Taip jam buvo atsitikę.

- Mano mašina aikštelėje, - pasakė Endis. - Viskas tvarkoje.

- A-a, - lengviau nusišypsojo taksistas. - Žinot, Glaina tiesiog tuo nepatikės. Ei! Nekalbėkit, pats pa...

- Tikrai patikės. Jūs tikite, ar ne?

Vairuotojas plačiai išsišiepė:

- Turiu stambią kupiūrą įrodymui, misteri. Ačiū.

- Tau ačiū, - pasakė Endis. Sunku, bet reikia būti mandagiam. Sunku, bet reikia tęsti. Dėl Čarlės. Būtų vienas, seniai būtų nusižudęs. Žmogus neprisitaikęs kęsti tokį skausmą.

- Jūs tikras, kad gerai jaučiatės, misteri? Jūs siaubingai išbalęs.

- Viskas gerai, dėkui, - jis pradėjo žadinti Čarlę. - Ei, vaikuti, - nenorėjo tarti jos vardo. Gal ir be reikalo, bet atsargumas pasidarė natūralus kaip kvėpavimas. - Pabusk, atvažiavom.

Čarlė kažką sumurmėjo ir pabandė nusisukti nuo jo.

- Na, lėlyte. Pabusk, mažule.

Suvirpėję Čarlės vokai atsimerkė, sužibo skaisčios žydros akys, paveldėtos iš motinos, ir ji atsisėdo trindama veiduką.

- Tėtuk? Kur mes?

- Olbanis, mažute, oro uostas, - ir pasilenkęs arčiau sumurmėjo: - Daugiau nieko nekalbėk.

- Gerai, - Čarlė nusišypsojo taksi vairuotojui, taksistas atsakė šypsena. Ji išslydo iš taksi. Endis, stengdamasis nesusverdėti, pasekė ja.

- Darkart ačiū, - padėkojo taksistas. - Ei, paklausykit. Jūs - šaunus keleivis. Nekalbėkit, pats pasakysiu.

Endis paspaudė ištiestą ranką:

- Būkit atsargus.

- Būsiu. Glaina visu šitu nepatikės.

Taksistas įsėdo į mašiną ir pajudėjo nuo geltonai dažyto šaligatvio krašto. Kilo kitas lėktuvas, motorai taip kaukė, kad Endis jautė plyštant galvą pusiau ir krentant ant kelkraščio kaip tuščias moliūgas. Jis susverdėjo, ir Čarlė uždėjo delniukus ant jo rankos.

- Oi, tėtuk, - pasakė ji. Jos balsas aidėjo tolumoje.

- Įeikim. Aš turiu atsisėsti.

Jie įėjo - maža mergaitė raudonomis kelnaitėmis, žalia palaidinuke ir stambus susikūprinęs vyras susivėlusiais tamsiais plaukais. Vienas oro uosto tarnautojas pažiūrėjo į juos ir pagalvojo: tai gryna nuodėmė - toks bulius šlaistosi po vidurnakčio, iš visko sprendžiant, girtas kaip šiaučius, su maža dukryte, vedančia jį kaip vedlys-šuo, o juk ji seniai turėtų būti lovoje. Tokius tėvus reikia sterilizuoti, pagalvojo tarnautojas.

Jie praėjo pro automatiškai atsidarančias duris, ir tarnautojas visiškai pamiršo juos, kol maždaug po keturiasdešimties minučių prie kelkraščio privažiavo žalia mašina ir išlipo du vyrai su juo pasikalbėti.

4

Buvo dešimt minučių po vidurnakčio. Oro uosto hole būriavosi ankstyvieji keleiviai: kariškiai, grįžtantys iš atostogų, bruzdančios

moterys, ganančios neišsimiegojusius vaikus, nuvargę biznieriai su maišeliais po akimis, ilgaplaukiai vaikinai dideliais batais, kai kurie su kuprinėm ant pečių, viena pora su teniso raketėmis dėkluose. Garsiakalbis skelbė lėktuvų atvykimą ir išvykimą, siuntė žmones šen bei ten tarsi kažkoks visagalis balsas sapne.

Endis ir Čarlė sėdėjo viens šalia kito priešais suolus su priveržtais prie jų televizoriais. Televizoriai buvo subraižyti, su įlinkimais, nudažyti juodai. Endžiui jie atrodė kaip grėsmingos futuristinės kobros. Jis įmetė du paskutinius ketvirtukus į juos, kad jų nepaprašytų palikti vietų. Čarlės televizorius rodė seną filmą "Naujokai", o Endžio ekrane kažką išdirbinėjo Džonis Karsonas su Sone Nono ir Badžiu Heketu.

- Tėtuk, turiu tai padaryti? - antrąkart paklausė Čarlė. Ji vos neverkė.

- Mažule, aš išsikvėpiau, - pasakė jis. - Mes neturime pinigų. Mes negalime likti čia.

- Tie blogi žmonės artinasi? - paklausė ji. Mergaitės balsas virto šnabždesiu.

- Nežinau, - cak, cak, cak - jo galvoje. Jau nebe juodas arklys, dabar tai buvo pašto maišai, pripildyti aštrių geležies atraižų; mėtė ant jo iš penkto aukšto lango. - Tarkim, kad artinasi.

- Kaip gauti pinigų?

Jis sudvejojo, paskui tarė:

- Tu žinai.

Jos akyse pasirodė ašaros ir ėmė riedėti skruostais.

- Negerai. Negerai vogti.

- Žinau, - pasakė jis. - Bet negerai ir mus persekioti. Aš tau aiškinau, Čarle. Šiaip ar taip, bandžiau.

- Apie didelį negerai ir mažą negerai?

- Taip. Didesnį ir mažesnį blogį.

- Ar labai skauda galvą?

- Gana smarkiai, - pasakė Endis. Neverta aiškinti jai, kad po valandos ar dviejų galvą skaudės taip, jog negalės nuosekliai mąstyti. Kam gąsdinti ją dar labiau. Kokia prasmė sakyti, kad šįkart jis nesitiki ištrūkti.

- Aš pabandysiu, - sumurmėjo ji ir pakilo nuo kėdės. - Vargšas tėtukas, - pasakė ir pabučiavo jį.

Jis užsimerkė. Televizorius tebemirgėjo prieš jį - nutolęs garso burbulas įnirtingai augančiame skausme. Kai jis vėl atsimerkė, ji buvo tolima figūrėlė, labai maža, apsirengusi raudonai ir žaliai, kuri tarsi kalėdinis žaisliukas šokinėjo tarp išsįbarsčiusių žmonių oro uosto salėje.

“Dieve, prašau apsaugoti ją, - pagalvojo jis. - Neleisk niekam sutrukdyti jai ar išgąsdinti labiau, nei ji jau yra išgąsdinta. Prašau ir dėkui tau, Dieve. Sutarta?”

Jis vėl užsimerkė.

5

Maža mergaitė raudonomis elastinėmis kelnaitėmis ir žalia sintetine palaidinuke. Šviesūs plaukai iki pečių. Neišsimiegojusi, aiškiai be tėvų. Ji buvo vienoje iš nedaugelio vietų, kur tokia mergaitė gali nepastebimai vaikštinėti po vidurnakčio. Ji sukinėjosi tarp žmonių, bet praktiškai į ją niekas nekreipė dėmesio. Jei verktų, prieitų budėtojas ir paklaustų, ar nepasimetė, ar žino, kokiu lėktuvu skrenda jos mamytė ir tėvelis, kokie jų vardai, kad galėtų paieškoti. Bet ji neverkė ir atrodė žinanti, kur eina.

Iš tikro Čarlė nežinojo, bet aiškiai suvokė, ko ieško. Jiems reikia pinigų, taip pasakė tėtukas. Artinasi blogi žmonės, o tėtukui skauda. Kai jam taip skauda, pasidaro sunku galvoti. Jis turi atsigulti ir gulėti kiek įmanoma ramiau. Jis turi pamiegoti, kol skausmas praeis. O blogi žmonės tikriausiai artinasi... žmonės iš Kontoros, žmonės, norintys juos išskirti, išardyti ir pažiūrėti, kaip jie veikia, pažiūrėti, ar negalima jų panaudoti, priversti daryti įvairius triukus.

Ji pamatė popierinį paketą, kyšantį šiukšliadėžės viršuje, ir paėmė jį. Dar truputį paėjusi aptiko tai, ko ieškojo, - telefonų automatus.

Čarlė stovėjo žiūrėdama į juos ir bijojo. Ji bijojo, nes tėtukas nuolat tvirtino, kad ji neturi to daryti... nuo ankstyviausios vaikystės tai buvo Blogas Poelgis. Ne visada ji gali suvaldyti Blogą Poelgį. Ji gali sužeisti save, ką nors kitą, daugybę žmonių. Kartą

(ach mamyte atleisk skausmas tvarsčiai riksmas ji suriko aš priverčiau mamytę surikti ir aš daugiau niekada... niekada... todėl kad tai yra Blogas Poelgis)

virtuvėje, kai ji buvo maža... sunku apie tai galvoti. Tai buvo Blogas Poelgis, nes kai išleidi jį, jis eina... visur. O tai taip baisu.

Buvo ir kitko. Pavyzdžiui, stumtelėjimas, - taip tėtukas jį vadino, - stumtelėjimas mintimis. Tik ji galėjo stumtelėti kur kas smarkiau negu tėtukas, ir galvos po to niekada neskaudėjo. Bet kartais po to... plykstelėdavo ugnis.

Žodis, kuriuo vadinosi Blogas Poelgis, skambėjo galvoje, kol ji stovėjo, nervingai žvilgčiodama į telefonų būdeles: pirokinezė. "Nieko, - sakė jai tėtukas, kai jie dar buvo Port Sityje ir kaip kvailiai manė esą saugūs. - Tu - uždegančioji žvilgsniu, brangute. Tiesiog didelis žiebtuvėlis". Tada tai buvo juokinga, ji sukikeno, bet dabar tai visai neatrodė linksma.

Kita priežastis, dėl kurios jai nereikėjo stumtelėti, - jie gali surasti. Blogi žmonės iš Kontoros. "Nežinau, ką jie dabar apie tave žino, - sakė tėtis jai, - bet aš nenoriu, kad jie surastų dar ką nors. Tavo stumtelėjimas ne visai toks kaip mano, mažule. Tu negali priversti žmonių... na, keisti savo nuomonę, tiesa?"

"Ne-eee..."

"Bet tu gali priversti daiktus judėti. Ir jei jie pamatys kokį nors dėsningumą ir susies jį su tavimi, mes pateksim į dar didesnę maišatį, negu esam dabar".

Tai vagystė, o vagystė - taip pat Blogas Poelgis.

Nieko. Tėtukui skauda galvą, ir jie turi nusigauti į tylią šiltą vietą, kol jau visai nepasidarė sunku galvoti. Čarlė žengtelėjo pirmyn.

Ten buvo apie penkiolika telefonų būdelių su pusapvalėmis slenkančiomis durimis. Būdelės viduje jauteisi tarsi milžiniškoje kapsulėje su telefonu. Praeidama Čarlė matė, kad dauguma jų tamsios. Į vieną iš jų įsispraudė storulė. Ji gyvai kalbėjo ir šypsojosi. Trečioje būdelėje nuo galo ant mažučio suolelio sėdėjo kažkoks vaikinas karine uniforma atsidaręs duris ir iškišęs laukan kojas. Jis greitai kalbėjo.

- Sele, klausyk, aš suprantu tavo jausmus, bet aš viską paaiškinsiu. Absoliučiai. Žinau... Žinau... na duok man... - jis pakėlė akis ir pamatė mažą mergaitę, žiūrinčią į jį. Vienu judesiu įtraukė kojas vidun ir užstūmė pusapvales duris tarsi vėžlys, sulendantis į savo kiautą. Ginčijasi su savo drauge, pamanė Čarlė. Tikriausiai moko gyventi. Niekada neleisiu berniukui taip mane mokyti.

Aidintis garsiakalbis. Sąmonę gniaužianti baimė. Visi veidai atrodo svetimi. Ji jautėsi vieniša ir labai maža, dabar ypač ilgėjosi

motinos. Tai buvo vagystė, bet ar tas turi reikšmės? Jie pavogė jos motinos gyvenimą.

Traškindama popieriniu paketu, ji įsmuko į paskutinę telefono būdelę, nuėmė ragelį nuo šakutės ir apsimetė kalbanti - sveikas, seneli, taip, mes su tėtuliu ką tik atvažiavom, viskas gerai - ir žiūrėjo pro stiklą, ar kas neseka. Niekas. Vienintelis žmogus netoliese buvo juodaodė moteris, ji stovėjo nugara į Čarlę ir ėmė iš bankomato skrydžio draudimą.

Čarlė pažiūrėjo į telefono aparatą ir staiga *stumtelėjo* jį mintimis. Nuo pastangos ji kažką sumurmėjo ir prikando apatinę lūpą, jai patiko, kaip ši slystelėjo po dantimis. Ne, jokio skausmo ji nejuto. Jai *patiko* šitaip stumdyti daiktus, ir tai ne mažiau baugino. O jeigu jai patiks šitas pavojingas užsiėmimas?

Ji dar kartą lengvai stumtelėjo telefoną, ir iš plyšio pinigams grąžinti pasipylė sidabro srovė. Ji bandė pakišti krepšelį po ja, tačiau nespėjo - dauguma ketvirtukų, penkių ir dešimties centų monetų pažiro ant grindų. Ji pasilenkė ir vis žvilgčiodama pro stiklą sušlavė, kiek tik galėjo, į paketą.

Surinkusi smulkias monetas, perėjo į kitą būdelę. Gretimoje vis dar kalbėjo kariškis. Jis vėl atsidarė duris ir rūkė.

- Sele, prisiekiu Dievu, aš tai padariau! Paklausk nors savo brolio, jei manim netiki! Jis...

Čarlė sandariai užstūmė duris, prislopinusi šiek tiek inkščiantį jo balsą. Jai buvo tik septyneri, bet ji jautė, kai kas nors meluodavo. Mergaitė pažiūrėjo į aparatą, ir po sekundės šis atidavė savo variokus. Šįkart tiksliai pakišo paketą, ir monetos pabiro į jį melodingai skambėdamos.

Karininkas jau buvo išėjęs, kai ji išsmuko iš savo būdelės ir perėjo į jo. Sėdynė dar tebebuvo šilta, ir ore, nepaisant ventiliatoriaus, šlykščiai smirdėjo cigarečių dūmais.

Pinigai sudardėjo į krepšį, ir ji nuėjo toliau.

6

Edis Delgardas sėdėjo kietame kontūriniame plastikiniame krėsle, žiūrėjo į lubas ir rūkė. Kalė, mąstė jis. Kitą kartą tegul gerai pagalvoja prieš atsakydama man lovą. Edi, tas, Edi, anas, ir, Edi, daugiau nebenoriu tavęs matyti, ir, Edi, kaip tu gali būti toks žiau-u-rus.

Bet jis jau privertė ją pakeisti nuomonę dėl to įkyrėjusio aš-nenoriu-tavęs-daugiau-matyti. Jis turi trisdešimties dienų atostogas ir dabar keliauja į Niujorką, Didįjį obuolį*, pasižiūrėti įdomybių ir patraukti per barus vienišiams. O kai jis grįš, Selė pati bus kaip didelis prinokęs obuolys, prinokęs ir pasiruošęs nukristi. Jokie ar-tu-manęs-visai-negerbi nepraeis su Edžiu Delgardu iš Maratono, Floridos. Selė Bredford nori baigti, ir jei ji iš tikro tiki ta nesąmone apie jo sterilizaciją, taip jai ir reikia. Tegul bėga, jei nori, pas savo kaimietį brolį mokytoją. Edis Delgardas vairuos armijos sunkvežimį Vakarų Berlyne. Jis bus...

Pusiau pagiežingų, pusiau malonių Edžio svaičiojimų tėkmę nutraukė kažkoks neįprastas šilumos jausmas, kylantis nuo kojų: tarsi grindys staiga būtų įkaitusios dešimčia laipsnių. Paskui suuodė kažkokį keistą, bet lyg ir pažįstamą kvapą... ne, degti nedegė, bet... gal kas nors *svilo?*

Jis atsimerkė ir pirmiausia pamatė tą mergaitę, kuri sukinėjosi apie telefonų būdeles, septynerių ar aštuonerių metų mergaitė, iš pažiūros gana apleista. Dabar ji nešėsi didelį popierinį paketą, prilaikydama jį iš apačios, lyg jis būtų pilnas produktų ar ko kito.

Tačiau jo kojos...

Jis jautė jau nebe šilumą. Jis jautė karštį.

Edis Delgardas pažiūrėjo žemyn ir suriko:

- Visagali Jėzau!

Batai degė.

Edis pašoko ant kojų - visų galvos pasisuko į jo pusę. Kai kurios moterys pamatė, kas atsitiko, ir pakėlė triukšmą. Du apsaugos darbuotojai, plepėję su "Allegheny Airlines" kontroliere, atsigręžė pažiūrėti, kas ten vyksta.

Bet Edžiui Delgardui visa tai neturėjo reikšmės. Mintys apie Selę Bredford ir meilės keršto išdulkėjo iš galvos. Jo kareiviški batai smagiai pleškėjo. Pradėjo degti žalių uniforminių kelnių kraštai. Jis lėkė per salę su dūmų šleifu tarsi iššautas iš katapultos. Arčiau buvo moterų tualetas, ir Edis, kurio savisaugos instinktas buvo stebėtinai išsivystęs, ištiestomis rankomis pastūmė duris ir įlėkė vidun, nė minutės nesusvyravęs.

Iš kabinos ėjo jauna moteris. Prilaikydama pakeltą iki juosmens sijoną, ji taisėsi apatinuką. Pamačiusi Edį, liepsnojantį kaip fakelą, ji

---

* Obuolys - Niujorko simbolis.

suklykė, ir koklinės sienos sustiprino garsą iki nežmoniško. Iš keleto kitų užimtų kabinų pasigirdo šūksniai: “Kas ten?” ir “Kas čia darosi?” Edis sugriebė apmokamos kabinos duris prieš joms užsitrenkiant ir įsiveržė vidun. Jis įsikibo į abi šonines pertvaras iš viršaus ir panardino kojas į unitazą. Pasigirdo šnypštimas, pakilo dūmų stulpas.

Įpuolė du apsaugos tarnautojai.

- Ei, tu ten, stok! - suriko vienas iš jų. Jis išsitraukė revolverį. - Eik iš ten, rankas aukštyn!

- Gal palauksit, kol aš ištrauksiu kojas? - atkirto Edis Delgardas.

7

Čarlė grįžo. Ji vėl verkė.

- Kas atsitiko, vaikiuk?

- Aš gavau pinigų, bet... iš manęs vėl išsprūdo, tėtuk... ten buvo vyras... kareivis... aš negalėjau susilaikyti...

Endis jautė atšliaužiant baimę. Ją slopino skausmas galvoje ir kakle, bet ji liko.

- Ugnis, Čarle?

Ji negalėjo kalbėti, tik linktelėjo. Skruostais tekėjo ašaros.

- O Dieve, - sušnibždėjo Endis ir prisivertė atsistoti.

Tai visiškai palaužė Čarlę. Ji užsidengė rankomis veidą ir siūbuodama pirmyn atgal beviltiškai ėmė raudoti.

Prie moterų tualeto durų susirinko būrelis žmonių. Durys atsilapojo, bet Endis negalėjo įžiūrėti... paskui pamatė. Du apsaugos tarnautojai, anksčiau įbėgę ten, vedė tvirtą jaunuolį armijos uniforma iš tualeto į savo skyrių. Vaikinas staugė ant jų, ir didžioji dalis jo žodžių buvo virtuoziškai nešvanki. Žemiau kelių uniformos beveik nebuvo, o rankose jis nešėsi du varvančius, pajuodusius daiktus, kurie anksčiau galėjo būti batai. Jie įėjo į skyrių, durys užsitrenkė. Oro uosto salė klegėjo.

Endis atsisėdo, apkabino Čarlę. Buvo sunku galvoti; jo mintys tarsi smulkios sidabro žuvelės nardė begalinėje pulsuojančio skausmo jūroje. Reikėjo padaryti viską, kas įmanoma. Jei jie nori ištrūkti iš šitos sumaišties, jam reikia Čarlės pagalbos.

- Jam nieko blogo, Čarle. Viskas gerai. Jie tiesiog nuvedė jį apsaugos skyriun. Na, kas gi atsitiko?

Šluostydama džiūstančias ašaras, Čarlė papasakojo. Išgirdo kareivio pokalbį telefonu. Kilo kažkokios atsitiktinės mintys, jausmas, kad jis bando apgauti merginą, su kuria kalbasi.

- Kai aš ėjau pas tave, vėl pamačiau jį... ir nepajėgiau susitvardyti... atsitiko tai. Tiesiog išsiveržė. Aš galėjau jį sužeisti, tėtuk. Aš galėjau sukelti jam didelį skausmą. Aš jį uždegiau!

- Kalbėk tyliau, - pasakė jis. - Noriu, kad paklausytum, Čarle. Manau, kad tai nėra taip jau blogai.

- Manai? - pasižiūrėjo į jį su neslepiama nuostaba.

- Sakai, išsiveržė iš tavęs, - pasakė Endis, pabrėždamas kiekvieną žodį. - Būtent. Bet ne taip kaip anksčiau. Išsiveržė tik trupinėlis. Tai pavojinga, mažule, bet... tu galėjai uždegti jo plaukus. Arba veidą.

Išgąsdinta tos minties, ji krūptelėjo. Endis švelniai pasuko jos veiduką į save.

- Tai vyksta nesąmoningai ir yra nukreipta į tą, kuris tau nepatinka, - tarė. - Bet... tu iš tikro nepakenkei tam vaikinui, Čarle. Tu... - viskas kažkur pranyko, ir liko tik skausmas. Ar jis tebekalbėjo? Kurį laiką Endis nieko nesuvokė.

Čarlė tebejautė, kaip Blogas Poelgis sukasi galvoje, trokšdamas vėl ištrūkti, dar ką nors iškrėsti. Jis kaip mažas, piktas ir gana kvailas žvėriukas. Tereikia išleisti jį iš narvelio kokiu nedideliu reikalu, kaip kad pinigams iš telefono paimti, ir jis gali padaryti ką nors kita, tikrai siaubinga,

(kaip su mamyte virtuvėje o mamyt atleisk)

kol jį vėl sugrąžinsi. Dabar tas nesvarbu. Ji negalvos apie tai dabar, ji negalvos apie

(tvarsčiai mano mamytė turi nešioti tvarsčius, nes aš ją apdeginau)

visa tai. Dabar svarbu tėvas. Jis kažkaip sukrito krėsle prieš televizorių, jo veidas iškreiptas skausmo. Jis - popieriaus baltumo. Akys pasruvo krauju.

"Oi, tėtuk, - galvojo ji, - pasikeisčiau su tavim vietomis, jei galėčiau. Tavyje kažkas, kas sukelia skausmą, bet niekad neištrūksta iš narvelio. Manyje kažkas didelio, visai neskausmingo, bet, oi, kartais man taip baisu..."

- Gavau pinigų, - pasakė ji. - Aš neapėjau visų automatų: maišas pasidarė sunkus, ir išsigandau, kad suplyš, - susirūpinusi pažiūrėjo į jį. - Kur mums eiti, tėtuk? Tu turi atsigulti.

Endis lėtai ėmė saujomis krauti monetas iš paketo į savo velvetinio švarko kišenes. Jis klausė savęs: ar kada nors pasibaigs ši naktis? Tenorėjo pagauti kitą taksi, nuvažiuoti į miestą ir apsistoti pirmame pasitaikiusiame viešbutyje... bet jis bijojo. Taksi gali susekti. Endis jautė, kad žmonės iš žaliosios mašinos kažkur netoliese.

Jis pabandė mintyse sudėlioti tai, ką žinojo apie Olbanio oro uostą. Pirmiausia tai buvo Olbanio apylinkės oro uostas; iš esmės jis buvo ne Olbanyje, o Kolonės miestelyje. Šekerių* kraštas - argi nesakė jam kartą senelis, kad tai šekerių kraštas? O gal jie visi jau išmirė? O plentai? Autostrados? Atsakymas ėjo lėtai. Buvo čia vienas kelias... kažkoks vėjus. "Nortvėjus ar Sautvėjus", - pagalvojo jis.

Atsimerkė, pažvelgė į Čarlę:

- Ar galėsi eiti, vaikuti? Porą mylių?

- Žinoma, - ji numigo taksi ir jautėsi gana žvaliai. - O tu?

Klausimas. Jis nežinojo.

- Pabandysiu, - pasakė jis. - Man rodos, kad turime išeiti į pagrindinį kelią ir pagauti mašiną, brangute.

- Pabalsuoti? - paklausė ji.

Jis linktelėjo:

- Susekti nuvažiavusį pakeleivinga mašina gana sunku, Čarle. Jei pasiseks, kas nors paims mus, ir ryte jau būsime Bufale. Jei ne, stovėsim šalikelėj iškėlę nykščius, kol pasirodys žalia mašina.

- Jei taip reikia, - neryžtingai pratarė Čarlė.

- Nagi, - pasakė jis, - padėk man.

Jis pakilo ant kojų - milžiniškas skausmo smūgis. Jis susvyravo, užsimerkė, vėl atsimerkė. Žmonės atrodė nerealūs. Spalvos - pernelyg ryškios. Praėjo moteris aukštomis pakulnėmis, ir kiekvienas jų kaukštelėjimas į grindų plytas priminė užsitrenkiančio plieninio seifo garsą.

- Tėtuk, ar tu tikrai galėsi? - jos balsas buvo silpnas, išsigandęs.

Čarlė. Bet Čarlė atrodė normaliai.

- Manau, galėsiu, - pasakė jis. - Eime.

Jie išėjo pro kitas duris. Oro uosto tarnautojas, pastebėjęs juos išlipančius iš taksi, krovė lagaminus iš automobilio bagažinės. Jis nematė, kaip jie išėjo.

- Į kurią pusę, tėtuk? - paklausė Čarlė.

---

* Šekeris (ang. *shaker*) - JAV religinės sektos narys.

Jis apsidairė ir pamatė Nortvėjų, žemiau, iš dešinės, apsukantį pastatą. Kaip ten patekti - štai klausimas. Visur driekėsi keliai - iš viršaus, iš apačios, ženklai "Posūkis į dešinę draudžiamas", "Sustoti po signalo", "Laikykitės kairės", "Statyti mašiną bet kokiu laiku draudžiama". Šviesoforų šviesos mirgėjo ankstaus ryto tamsoje tarsi sunerimę vaiduokliai.

- Manau, čia, - pasakė jis. Jie ėjo palei stotį šalutiniu keliu, nužymėtu ženklais "Tik įkrauti ir iškrauti". Šaligatvis baigėsi stoties gale. Pro juos abejingai praskriejo didelis sidabrinis "Mersedesas", atsispindinčių natrio žibintų spindesys jo paviršiuje privertė jį krūptelėti.

Čarlė klausiamai pasižiūrėjo.

Endis linktelėjo:

- Stenkis būti kiek įmanoma šone. Tau nešalta?

- Ne, tėtuk.

- Ačiū Dievui, naktis šilta. Tavo mama...

Jis neįstengė kalbėti.

Ir jie nuėjo į tamsą - stambus plačiapetis vyras ir maža mergaitė raudonomis kelnaitėmis bei žalia palaidinuke, laikanti jam už rankos tarsi vedlys.

8

Žalioji mašina pasirodė maždaug po penkiolikos minučių ir sustojo prie geltono šaligatvio pakraščio. Iš jos išlipo dviese - tie patys, kurie sekė Endį ir Čarlę iki taksi Manhetene. Vairuotojas liko už vairo.

Priėjo oro uosto policininkas.

- Čia stovėti negalima, sere, - pasakė jis. - Jei jūs pavažiuosit t...

- Man galima, - atsakė vairuotojas. Jis parodė policininkui savo pažymėjimą. Tas pažiūrėjo į jį, žvilgtelėjo į vairuotoją, po to į nuotrauką pažymėjime.

- O, - pasakė jis. - Atleiskit, sere. Ar mums ką nors reikia žinoti?

- Nieko, kas būtų svarbu oro uosto apsaugai, - tarė vairuotojas, - bet jūs galite padėti. Ar matėt šįvakar kurį nors iš šių dviejų? - jis ištiesė policininkui Endžio fotografiją, o po to neryškią Čarlės fotografiją. Anuomet jos plaukai buvo ilgesni. Nuotraukoje jie buvo supinti į kasytes. Tada dar buvo gyva jos motina. - Dabar mergaitė metais

vyresnė, - paaiškino vairuotojas. - Jos plaukai truputį trumpesni. Iki pečių.

Policininkas įdėmiai tyrinėjo fotografijas, vartydamas jas rankose.

- Žinot, man rodos, kad mačiau šitą mergaitę, - pasakė jis. - Šviesiaplaukė, ar ne? Iš nuotraukos sunku pasakyti.

- Taip, šviesiaplaukė.

- Vyras - jos tėvas?

- Neklausinėkit, ir aš jums nemeluosiu.

Oro uosto policininkas pajuto priešiškumo bangą šitam blyškiaveidžiui jaunikaičiui prie nenusakomos žalios mašinos vairo. Jam pasitaikė turėti reikalų su FTB, CŽV ir įstaiga, kurią jie vadino Kontora. Jų agentai buvo visi panašūs, atvirai įžūlūs, globėjiškomis manieromis. Jie žiūrėjo į žmogų mėlyna uniforma kaip į žaislinį policininką. Bet kai prieš penkerius metus čia nuvarė lėktuvą, būtent "žaisliniai" policininkai sučiupo tipą, apsikarsčiusį granatomis, o kai jis nusižudė perplėšęs nagais miego arteriją, jį saugojo jau "tikri" policininkai. Tai štai kaip, vaikinai.

- Paklausykit... sere. Aš paklausiau, ar ne tėvas jis jai, ieškodamas panašumo. Iš šitų nuotraukų sunku pasakyti.

- Jie truputį panašūs. Skirtinga plaukų spalva.

"Tą aš ir pats matau, kretine", - pagalvojo oro uosto policininkas.

- Mačiau juos, - pasakė jis žalios mašinos vairuotojui. - Jis - stambus vyras, stambesnis, negu atrodo nuotraukoje. Atrodė kaip ligonis ar panašiai.

- Tikrai? - vairuotojas atrodė patenkintas.

- Na ir naktelė mums pasitaikė. Kažkoks kvailys įsigudrino pakurti nuosavus batus.

Vairuotojas taip ir pašoko už vairo:

- Ką pasakėt?

Oro uosto policininkas linktelėjo patenkintas, kad numušė vairuotojo abejingumo kaukę. Nebūtų jis toks laimingas, jei vairuotojas pasakytų, jog tą minutę jis įsiprašė apklausai į Kontoros Manheteno skyrių. O Edis Delgardas tikriausiai ir žarnas paleistų, nes, užuot lankęsis baruose vienišiams (taip pat ir masažo salonuose bei Taims skvero pornografijos parduotuvėlėse), savo atostogų Didžiajame obuolyje dalį turėjo praleisti apsvaigintas vaistais, visiškai "atsijungęs", vis iš naujo pasakodamas, kas atsitiko prieš ir po to, kai užsiliepsnojo jo batai.

9

Kiti du iš žaliojo limuzino kalbėjosi su uosto tarnautojais. Vienas iš jų rado mačiusį Endį su Čarle, išlipančius iš taksi ir nueinančius į stoties pastatą.

- Tikrai mačiau juos. Tąsyk dar pamaniau: tiesiog gėda tokiam prisirijusiam šitaip vėlai tampytis su savimi mažą mergaitę.

- Galbūt jie įsėdo į lėktuvą? - spėjo vienas iš vyrų.

- Gal ir įsėdo, - sutiko tarnautojas. - Man įdomu, ką galvoja vaiko motina? Ar ji žino, kas vyksta?

- Abejoju, - pasakė vyras tamsiai mėlynu kostiumu. Kalbėjo įsitikinęs. - Ar nematėt, kaip jie išėjo?

- Ne, sere. Kiek suprantu, jie yra čia kur nors... jei, žinoma, nepaskelbė jų reiso.

10

Du vyrai greitai apibėgo pagrindinį vestibiulį, paskui praėjo išvykimo taku, laikydami savo pažymėjimus taip, kad matytų apsaugos tarnautojai. Jie susitiko prie “United Airlines” bilietų kasos.

- Sausa, - pasakė pirmasis.

- Manai, įsėdo į lėktuvą? - paklausė antrasis. Tai buvo vaikinas puikiu tamsiai mėlynu kostiumu.

- Nemanau, kad to šunsnukio kišenėje daugiau nei penkiasdešimt žalių... o gal ir kur kas mažiau.

- Geriau patikrinkim.

- Taip. Tik greitai.

“United Airlines”, “Allegheny”, “American”, “Braniff”. Vietinės avialinijos. Joks plačiapetis vyriškis, panašus į ligonį, nepirko bilietų. Tiesa, “Albany Airlines” nešikas lyg ir matė mažą mergaitę raudonomis kelnaitėmis ir žaliais marškinėliais. Gražūs šviesūs plaukai iki pečių.

Vėl abu susitiko prie krėslų priešais televizorius, kur visai neseniai sėdėjo Endis ir Čarlė.

- Ką tu galvoji? - paklausė pirmasis.

Agentas mėlynu kostiumu buvo susijaudinęs.

- Mums reikia iššukuoti visą apylinkę, - pasakė jis. - Manau, jie eina pėsti.

Abu vos ne bėgte pasileido prie žaliosios mašinos.

11

Endis ir Čarlė ėjo tamsoje palei nuožulnų oro uosto pagalbinio kelio šlaitą. Kai kada pralėkdavo mašina. Buvo beveik pirma. Už mylios nuo jų tiedu prisijungė prie trečiojo partnerio žaliojoje mašinoje. Endis ir Čarlė ėjo lygiagrečiai Nortvėjui, kuris buvo jiems iš dešinės apačioje, apšviestas bešešėlių spindinčių natrio lempų. Galima būtų nusileisti nuo pylimo ir pabandyti pagauti mašiną šalikelėje, bet jeigu pasirodys policininkas, jie praras paskutinį mažutį šansą išsigelbėti. Endis klausė savęs, kiek jiems dar reikės eiti iki nuožulnumos. Kiekvienas jo žingsnis skausmingai aidėjo galvoje.

- Tėtuk? Kaip tu jautiesi?

- Kol kas nieko, - atsakė jis, nors buvo visai ne taip. Jis neapgaudinėjo savęs ir abejojo, ar apgaudinėja Čarlę.

- Ar dar toli?

- Pavargai?

- Dar ne, bet, tėtuk...

Jis sustojo ir susirūpinęs pažiūrėjo į ją.

- Kas yra, Čarle?

- Aš jaučiu, kad tie blogi žmonės vėl kažkur šalia, - sušnibždėjo ji.

- Gerai, - pasakė jis. - Tikriausiai geriau sutrumpinti kelią, mažule. Ar galėsi nusileisti nuo šitos kalvos neparkritusi?

Ji pažiūrėjo į šlaitą, apaugusį išdžiūvusia spalio žole.

- Manau, taip, - pratarė neryžtingai.

Jis peržengė apsauginę tvorelę ir padėjo pralįsti Čarlei. Kaip atsitikdavo siaubingo skausmo ir įtampos momentais, jo smegenys pabandė nulėkti į praeitį, išvengti streso. Buvo ir geri laikai, keletas puikių metų, dar prieš tai, kai šešėlis pamažu ėmė vogti jų gyvenimus - pirmiausia jų su Vike, po to visų trijų, atimdamas po trupinėlį jų laimės taip nenumaldomai, kaip tamsa nučiulpia mėnulį. Tai buvo...

- Tėtuk! - staiga suriko Čarlė. Ji paslydo. Sausa žolė buvo slidi ir apgaulinga. Endis bandė sugriebti išsprūdusią jos ranką, nepataikė ir pats nuvirto. Smūgis jam krintant ant žemės sukėlė tokį galvos skausmą, kad Endis suriko. Ir abu nusirito šlaitu Nortvėjaus link, kur mašinos skriejo pernelyg greitai, kad kuriam iš jų - jam ar Čarlei - nusiritus spėtų sustabdyti.

12

Atsistentas užveržė guminę žarnelę ant Endžio rankos virš alkūnės ir pasakė: "Prašau sugniaužti kumštį". Endis sugniaužė. Vena paklusniai išsipūtė. Jis nusigręžė į šoną pajutęs pykinimą. Ir už du šimtus dolerių nenorėjo žiūrėti, kaip įbes švirkštą.

Vikė Tomlinson gulėjo gretimoje lovoje, apsirengusi baltą palaidinę be rankovių ir melsvai pilkas kelnes. Ji įtemptai nusišypsojo. Jis vėl pagalvojo, kokie gražūs rausvi jos plaukai, kaip jie dera prie skaisčiai žydrų jos akių... paskui ranką nudegino skausmingas dūris.

- Baigta, - pasakė asistentas raminančiai.

- Dar nebaigta, - atsakė Endis. Jis jaudinosi.

Jie buvo viršuj, 70-ajame Džeison Gerneit Holo kambaryje. Iš koledžo ligoninės buvo atitempta tuzinas lovelių, ir dvylika savanorių gulėjo parimę ant pagalvių, prikimštų antialerginės medžiagos, uždirbinėdami savo pinigus. Pats daktaras Venlesas nebadė, bet vaikštinėjo pirmyn atgal tarp lovų su ledine šypsenėle, surasdamas kiekvienam žodelį. Mes tuoj pradėsim džiūti, melancholiškai mąstė Endis.

Kai visi susirinko, Venlesas pasakė trumpą kalbą, kuri dar labiau sutrumpinta būtų tokia: "Nebijokit. Jūs esat saugiose rankose - šiuolaikinio Mokslo rankose." Endis nelabai tikėjo šiuolaikiniu mokslu, kuris davė pasauliui vandenilinę bombą, napalmą ir lazerinį ginklą šalia Solko vakcinos ir klirazilo.

Dabar asistentas užsiiminėjo kitkuo. Gnybtais užspaudinėjo lašelinių vamzdelius.

Tirpalą sudaro penki procentai dekstrozės ir vanduo, sakė Venlesas... tai jis vadino D5W tirpalu. Gnybtų apačioje kyšojo vamzdelio galiukas. Jei Endžiui suleis "Lot šešis", tai padarys švirkštu su adata per šitą vamzdelį. Jei jis pateks į kontrolinę grupę, tai bus paprastas fiziologinis skiedinys. Herbas arba moneta.

Jis dar kartą žvilgtelėjo į Vikę.

- Kaip sekasi, mažute?

- Gerai.

Priėjo Venlesas. Stovėjo tarp jų, pirma pažiūrėjęs į Vikę, paskui į Endį.

- Truputį skauda, taip? - jis kalbėjo be akcento, šiaip ar taip, be vietinio amerikietiško akcento, bet sudarinėjo sakinius taip, kad Endžiui pasirodė - anglų kalba jam nebuvo gimtoji.

- Slegia, - pasakė Vikė. - Šiek tiek slegia.

- Taip? Praeis, - Venlesas palankiai nusišypsojo Endžiui. Su baltu chalatu jis atrodė labai aukštas. Jo akiniai buvo visai mažyčiai. Mažyčiai ir labai aukštai.

Endis paklausė:

- Kada gi mes pradėsim džiūti?

Venlesas tebesišypsojo:

- Ar atrodo, kad imsit džiūti?

- Ssssudžžžiūsiu, - išspaudė Endis ir kvailokai šyptelėjo. Kažkas jam darėsi. Dieve, jis kilo. Jis skrido.

- Viskas bus gerai, - pasakė Venlesas ir plačiai išsišiepė. Nuėjo toliau.

Pirmyn, vežike, kaip per rūką pagalvojo Endis. Jis pažiūrėjo į Vikę. Kokie ryškūs jos plaukai! Dėl kažkokios kvailos priežasties jie priminė jam varines motoro apvijas... generatoriaus... pertraukiklio... lengvabūdę moterį...

Jis garsiai nusijuokė.

Šiek tiek šypsodamasis, tarsi juokais, asistentas atleido gnybtą, įleido dar truputį tirpalo į Endžio ranką ir vėl nuėjo. Dabar Endis jau galėjo žiūrėti į lašelinę, bet ji jo nejaudino. Aš esu pušis, galvojo Endis. Matot puikius mano spyglius. Jis vėl nusijuokė.

Vikė šypsojosi jam. Dieve, ji tokia graži. Jis norėjo pasakyti jai, kokia ji graži, kad jos plaukai - kaip varis liepsnoje.

- Ačiū, - pasakė ji. - Koks malonus komplimentas.

Ar ji tai pasakė? Ar jam pasivaideno?

Sukaupęs paskutinius sąmonės likučius, jis ištarė:

- Atrodo, Vike, kad aš išsilydžiau nuo distiliuoto vandens.

Ji taikiai atsakė:

- Aš irgi.

- Malonu, ar ne?

- Malonu, - sutiko ji mieguistai.

Kažkur kažkas verkė. Isteriškai raudojo. Garsas augo ir slopo neįprastais periodais. Jis mąstė, rodėsi, ištisą amžinybę. Endis pasuko galvą pažiūrėti, kas darosi. Buvo įdomu. Viskas pasidarė įdomu, viskas buvo tarsi sulėtintam kine. “Slomo”, taip visada rašo savo skyrelyje avangardiškas kino kritikas iš jų koledžo. Šiame filme, kaip ir kituose, Antonionis pasiekia pačių išraiškingiausių efektų, pasinau-

dodamas Slomo tempu. Koks įdomus, tikrai protingas žodis, jame gyvatės, šliaužiančios iš šaldytuvo, garsas: slomo.

Keletas asistentų absolventų sulėtintai bėgo prie vienos iš lovų, pastatytų šalia 70-ojo kambario rašomosios lentos. Vaikinas ant lovelės tartum kažką darė savo akims. Taip, jis aiškiai kažką išdarinėjo su savo akimis, nes jo pirštai buvo sukišti į jas ir atrodė, kad jis nori išplėšti akių obuolius iš akiduobių. Pirštai suriesti kaip vanago nagai, kraujas srūva iš akių. Jis tekėjo sulėtintai. Adata sulėtintai iššoko iš jo rankos. Venlesas bėgo sulėtintai. Vyruko ant lovelės akys dabar atrodė kaip sutraiškyti kiaušiniai, nustatė diagnozę Endis. Taip, tikrai.

Po to kušetę apspito balti chalatai, ir vyrukas dingo iš akių. Tiesiai virš jo kabėjo schema. Joje buvo pavaizduoti žmogaus smegenų pusrutuliai. Endis kurį laiką susidomėjęs žiūrėjo į ją. “La-a-bai įdo-o-omu”, kaip sakydavo Artas Džonsonas laidoje “Užsižvengsi”.

Virš baltų chalatų spiečiaus pakilo kruvina ranka, primenanti skęstančiojo ranką. Pirštai sutepti krauju, nuo jų karo audinio gabaliukai. Ranka pliaukštelėjo per schemą, palikdama didelio kablelio formos kraujo dėmę. Schema švilpdama susisuko į ritinį.

Tada lova buvo pakelta (vaikinas, išplėšęs sau akis, kažkur dingo) ir greitai išnešta iš kambario.

Po kelių minučių (valandų? dienų? metų?) prie Endžio kušetės priėjo vienas iš asistentų, apžiūrėjo jo lašelinę, dar įleido truputį “Lot šešių” į Endžio smegenis.

- Kaip jautiesi, vaikine? - paklausė asistentas, kuris, žinoma, nebuvo nei asistentas, nei studentas - nė vienas iš jų. Pirmiausia, tam tipui apie trisdešimt penkerius - šiek tiek daugoka kaip bebaigiančiam studentui. Antra, jis dirba Kontorai. Endį staiga apšvietė. Buvo absurdiška, bet jis tai žinojo. O vyro vardas buvo...

Endis pasikniso smegeninėje ir rado vardą. Vyras vadinosi Ralfas Baksteris.

Jis nusišypsojo. Ralfas Baksteris. Gerai atlikta.

- Gerai, - pasakė jis. - O kaip tas vaikinas?

- Koks vaikinas, Endi?

- Tas, kuris išplėšė sau akis, - ramiai pasakė Endis.

Ralfas Baksteris nusišypsojo, paplekšnojo per Endžio ranką.

- Gana reali haliucinacija, a, vaikine?

- Ne, tikrai, - atsiliepė Vikė. - Aš irgi mačiau.

- Jums atrodo, kad matėte, - pasakė asistentas, kuris visai nebuvo asistentas. - Jūs pasidalijot tą pačia iliuzija. Ten prie lentos tikrai gulėjo vaikinas, jam kilo muskulinė reakcija... priminė į traukulius. Jokių išplėštų akių. Jokio kraujo.

Jis pajudėjo toliau.

- Brangusis, negali pasirodyti tas pat be išankstinio susitarimo, - tarė Endis. Jis jautėsi be galo protingas. Logika buvo nepriekaištinga, nenuginčijama. Jis tarsi paguldė senį Ralfą Baksterį ant menčių.

Ralfas šypsodamasis, bet neužtikrintai atsisuko.

- Su tokiais vaistais tas visai įmanoma, - pasakė jis. - Aš tuoj grįšiu, gerai?

- Gerai, Ralfai, - pasakė Endis.

Ralfas sustojo ir grįžo prie Endžio lovos. Jis grįžo sulėtintai. Ir susimąstęs žiūrėjo į Endį. Endis atsakė plačia kvaištelėjusio šypsena. Pagavau tave, seni Ralfai. Paguldžiau ant menčių. Staiga ant jo pasipylė informacijos apie Ralfą Baksterį lavina, tonos medžiagos: jam trisdešimt penkeri, šeštus metus dirba Kontoroje, prieš tai porą metų dirbo FTB, jis...

Per savo karjerą užmušė keturis žmones, tris vyrus ir moterį. Ir išprievartavo jau mirusią. Ji dirbo "Associated Press" ir žinojo apie...

Ta dalis buvo neaiški. Neturi reikšmės. Staiga Endis nebenorėjo žinoti. Šypsena dingo nuo jo lūpų. Ralfas Baksteris tebežiūrėjo į jį, ir Endį apėmė siaubinga baimė, kurią jis prisiminė nuo to karto, kai bandė LSD... Bet šįkart ji buvo gilesnė, labiau gąsdinanti. Jis visiškai nenutuokė, iš kur gali žinoti tokius dalykus apie Ralfą Baksterį, - ir kaip išvis sužinojo jo vardą, - bet jei papasakos Ralfui, kad jis tai žino, gali dingti iš 70-ojo Džeison Gerneit Holo kambario taip staigiai, kaip vaikinukas, išplėšęs sau akis. O gal tai iš tikro haliucinacija? Dabar viskas atrodė nerealu.

Ralfas vis dar žiūrėjo į jį. Po truputį tasai ėmė šypsotis.

- Matote? - ištarė švelniai. - Su "Lot šešiais" visokių keistenybių atsitinka.

Jis išėjo. Endis lengviau atsikvėpė. Žvilgtelėjo į Vikę, ji žiūrėjo į jį, merginos akys buvo išplėstos ir išsigandusios. "Ji perima tavo emocijas, - galvojo jis. - Kaip radijas. Pagailėk jos! Atmink, ji apsvaiginta, kad ir koks ten tirpalas būtų".

Endis nusišypsojo jai, po minutės ji atsakė neryžtingu šypsniu. Vikė paklausė jo, kas ne taip. Jis atsakė nežinąs, galbūt viskas gerai.

(bet mes juk nekalbame - jos lūpos nejuda)

(argi ne?)

(- vike, ar tai tu?)

(tai telepatija, endi? taip?)

Jis nežinojo. Kažkas buvo. Jis užsimerkė.

Ar jie tikrai asistentai? - sunerimus paklausė ji. Jie nepanašūs į tuos asistentus. Ar tai vaistai, Endi? Nežinau, pasakė jis vis dar užmerktomis akimis. Nežinau, kas tai. Kas atsitiko tam vaikinui? Tam, kurį jie išnešė? Jis atsimerkė ir pažiūrėjo į ją, bet Vikė purtė galvą. Ji neprisimena. Endis su nuostaba ir sutrikęs suvokė, kad jis ir pats sunkiai beprisimena. Rodės, kad tai atsitiko prieš keletą metų. Tą vaikiną apėmė traukuliai, ar ne taip? Raumenų traukuliai, ir viskas. Jis...

Išplėšė sau akis.

Na, pagaliau, koks skirtumas?

Ranka, kylanti iš baltų chalatų spiečiaus tarsi skęstančiojo.

Bet tai atsitiko labai seniai. Lyg dvyliktame amžiuje.

Kruvina ranka. Pliaukšteli per schemą. Schema švilpdama susisuka į ritinį.

Geriau gulėti ramiai. Vikė, rodos, vėl sunerimo.

Staiga iš garsiakalbių ant lubų pasklido muzika, ir tai buvo malonu... daug maloniau, negu galvoti apie traukulius ir ištekėjusias akis. Muzika buvo švelni ir kartu didinga. Vėliau Endis nusprendė (pasikonsultavęs su Vike), kad tai buvo Rachmaninovas. Nuo to karto klausantis Rachmaninovo jį apimdavo neryškūs, migloti prisiminimai apie begalinį, amžiną laiką 70-ajame Džeison Gerneit Holo kambaryje.

Kiek tai buvo realybė ir kiek haliucinacija? Dvylika mąstymo metų taip ir neatsakė Endžiui Makgiui į šitą klausimą. Vienu metu atrodė, kad po kambarį skraido tarsi nematomo vėjo pučiami daiktai: popieriniai puodukai, rankšluosčiai, aparatas kraujospūdžiui matuoti, mirtina parkerių ir pieštukų kruša. Kitą kartą, truputį vėliau (o gal tai buvo anksčiau? tiesiog ten nebuvo linijinio nuoseklumo), vienam iš testuojamųjų prasidėjo priepuolis ir sustojo širdis - ar ir tai pasirodė? Karštligiškai bandyta atgaivinti jį dirbtiniu kvėpavimu, injekcija tiesiai į krūtinės ląstą ir galiausiai aparatu, skleidusiu aukštą garsą ir turėjusiu du juodus gaubtuvėlius, prijungtus prie storų laidų. Endžiui

atrodė, kad jis pamena, kaip vienas iš "asistentų" staugė: "Krestelk jį! Krestelk jį! Arba duok man, avigalvi!"

Paskui jis miegojo, tai prarasdamas, tai vėl atgaudamas sąmonę. Jis kalbėjosi su Vike. Jie pasakojosi viens kitam apie save. Endis pasakojo apie automobilio avariją, kuri nusinešė jo motinos gyvybę, ir metus po to, praleistus su teta pusiau šoko būsenoje iš sielvarto. Vikė papasakojo jam, kad septynerių ją bandė išprievartauti vaikinukas, pasamdytas ją prižiūrėti, ir dabar ji siaubingai bijo sekso, bijo, kad gali pasirodyti frigidiška, ir tai buvo pagrindinė priežastis, dėl kurios išsiskyrė su draugu. Jis primygtinai to reikalavo...

Jie pasakojo vienas kitam dalykus, apie kuriuos vyras ir moteris nekalba, kol nebūna pažįstami daug metų... apie kuriuos vyras ir moteris dažnai iš viso nekalba, netgi vedybinės lovos tamsoje, praleidę dešimtmečius kartu.

Bet ar jie *kalbėjo?*

To Endis niekad nesužinojo.

Laikas sustojo, bet kažkaip praėjo.

13

Pamažu jis vadavosi iš snaudulio. Rachmaninovas nutilo... jei išvis kada nors skambėjo. Vikė ramiai miegojo ant lovelės šalia jo, sunėrusi ant krūtinės rankas - vaiko, užmigusio bekalbant vakarinę maldą, rankas. Endis pažiūrėjo į merginą ir suprato, kad kažkurią akimirką ją pamilo. Tai buvo gilus ir viską apimantis nenugalimas jausmas, nebuvo jokių abejonių.

Po kurio laiko jis apsidairė. Keletas lovų buvo tuščios. Kambaryje gulėjo maždaug penki testuojamieji. Kai kurie miegojo. Vienas sėdėjo ant lovos, ir asistentas - visiškai normalus asistentas absolventas, maždaug dvidešimt penkerių metų - klausinėjo jo ir užrašinėjo į bloknotą. Bandomasis tikriausiai pasakė kažką juokinga, nes jie abu nusijuokė - negarsiai, atsargiai, kaip juokiamasi, šalia kam nors miegant.

Endis atsisėdo ir įvertino savo būklę. Jautėsi puikiai. Pabandė nusišypsoti - šypsena pavyko. Raumenys ramiai budėjo savo vietose. Jis jautėsi žvalus ir energingas, kiekvienas pojūtis buvo aštrus ir tyras.

Būtent taip jis jautėsi dar vaikas būdamas, kai pabusdavo šeštadienio rytą su mintimi, jog jo dviratis stovi paremtas ant kojelės garaže, o priešaky dar visas savaitgalis - kaip svajonių karnavalas, kuriame visi atrakcionai nemokami.

Priėjo vienas asistentas ir paklausė:

- Kaip jaučiatės, Endi?

Endis pažiūrėjo į jį. Tai tas pats vaikinas, kuris darė jam injekciją - kada? Prieš metus? Jis persibraukė delnu per skruostą ir išgirdo šerių čiužesį.

- Kaip Ripas van Vinklis, - pasakė jis.

Asistentas nusišypsojo:

- Praėjo tik keturiasdešimt aštuonios valandos, o ne dvidešimt metų. Kaip iš tikro jaučiatės?

- Gerai.

- Normaliai?

- Kad ir ką reikštų šitas žodis, taip. Normaliai. Kur Ralfas?

- Ralfas? - asistentas pakėlė antakius.

- Taip, Ralfas Baksteris. Maždaug trisdešimt penkerių. Aukštas vyrukas. Rusvais plaukais.

Asistentas vėl nusišypsojo.

- Jūs jį išgalvojote, - pasakė.

Endis abejodamas pažiūrėjo į asistentą:

- Ką padariau?

- Išsigalvojote. Įsivaizdavote. Vienintelis man žinomas Ralfas, kuris kaip nors susijęs su "Lot šešių" bandymais, yra "Dartano farmacijos" atstovas, vardu Ralfas Stainhemas. Ir jam penkiasdešimt penkeri ar panašiai.

Endis tylėdamas ilgai žiūrėjo į asistentą. Ralfas - iliuzija? Ką gi, galbūt. Aišku, tai paranojiniai narkotinio sapno elementai; Endis prisiminė, rodos, laikė Ralfą kažkokiu slaptu agentu, kuris galabijo įvairius žmones. Jis šyptelėjo. Asistentas atsakė šypsena... tarsi paruošta iš anksto, pagalvojo Endis. O gal tai irgi paranoja? Taip, žinoma.

Vaikiną, kuris sėdėjo ant lovos ir kalbėjosi, kai Endis pabudo, dabar lydėjo iš kambario, jis gėrė iš popierinio indelio apelsinų sultis.

Endis atsargiai paklausė:

- Niekas nenukentėjo, a?

- Nukentėjo?

- Na... ar niekam nebuvo konvulsijų, a? Arba...

Asistentas susirūpinęs pasilenkė prie jo:

- Klausykit, Endi, tikiuosi, neimsit skambinti apie tokius dalykus po visą koledžą. Tai sujauktų daktaro Venleso tyrimų programą. Kitą semestrą mes gausim "Lot septynis" ir "aštuonis", ir...

- Tai kas nors buvo?

- Vienam vaikinukui kilo muskulinė reakcija, nedidelė, bet gana skausminga, - pasakė asistentas. - Ji išnyko be pasekmių mažiau nei per penkiolika minučių. Bet mes gyvenam kaip ant parako statinės. Nutraukti šaukimus į armiją, uždrausti ROTS, uždrausti "Dow Chemical" darbuotojų rinkimą, kadangi jie daro napalmą... Daiktai praranda proporcijas, o aš įsitikinęs, kad tai labai svarbūs tyrimai.

- Kas buvo tas vaikinas?

- Juk jūs žinot, kad negaliu to pasakyti. Bet prašau prisiminti, kad jus veikė silpnas haliucinogenas. Nepainiokite vaistų sukeltų fantazijų su realybe ir neplatinkit šitos mišrainės.

- Man nebus leidžiama to daryti? - paklausė Endis.

Asistentas atrodė sumišęs:

- Neįsivaizduoju, kaip galėtume jus sustabdyti. Visos koledžo tyrinėjimų programos priklauso nuo savanorių. Už tuos sumautus porą šimtų dolerių mes negalime tikėtis, kad pasirašysit tylėjimo priesaiką, tiesa?

Endis pajuto palengvėjimą. Jei tas vaikinas meluoja, tai meluoja nė nemirktelėdamas. Tai buvo tik haliucinacijų grandinė. Šalimais, lovoje, pradėjo judėti Vikė.

- Na kaip? - šypsodamasis paklausė asistentas. - Atrodo, aš turėčiau uždavinėti klausimus.

Ir ėmė klausinėti. Kai Endis baigė atsakinėti, pabudo Vikė. Ji atrodė pailsėjusi, rami ir švytinti, šypsojosi jam. Klausimai buvo konkretūs. Daugelį jų Endis pats savęs paklaustų.

Bet kodėl jam atrodė, kad jie buvo tik priedanga?

14

Tą vakarą, sėdėdami ant kušetės viename iš mažesnių studentų klubo poilsio kambarių, Endis ir Vikė lygino savo haliucinacijas.

Ji neprisiminė to, kas kėlė jam daugiausia nerimo: kruvinos rankos, sumojavusios virš baltų chalatų būrio, pliaukštelėjusios per schemą ir pradingusios. Endis visai neprisiminė to, kas jai liko ryškiau-

sia: vyras ilgais šviesiais plaukais pastatė šalia jos lovos sudedamą staliuką akių aukštyje, išdėliojo ant jo didelių domino kauliukų eilę ir pasakė: "Numuškit juos, Vike. Numuškit juos visus". Paklusdama ji pakėlė rankas jų nustumti, bet vyras švelniai, nors tvirtai, vėl jas prispaudė jai prie krūtinės. "Jums nereikia rankų, Vike, - pasakė jis. - Tiesiog numuškit juos". Ji žvilgtelėjo į kauliukus, ir jie visi vienas paskui kitą nukrito. Dvylika ar panašiai.

- Po to pasijutau labai pavargusi, - pasakojo ji Endžiui, droviai šypsodamasi. - Man pasirodė, lyg mes kalbėtume apie Vietnamą. Aš pasakiau kažką tokio: "Iš tikro, jei kris Pietų Vietnamas, visi jie žlugs". Jis nusišypsojo, paplojo man per rankas ir pasakė: "Kodėl gi jums, Vike, nepamiegojus? Jūs tikriausiai pavargote". Ir aš užmigau, - ji palingavo galva. - Dabar tai atrodo nerealu. Tikriausiai visa tai aš išsigalvojau arba patyriau praeities sukurtą haliucinaciją. Tu nepameni, ar matei jį? Aukštas vaikinas šviesiais plaukais iki pečių ir nedideliu randu ant smakro?

Endis papurtė galvą.

- Nesuprantu, kaip mes galėjome patirti tą pačią haliucinaciją, - pasakė Endis, - jei tik jie neišrado vaistų, tuo pačiu metu sukeliančių ir telepatiją, ir haliucinacijas. Buvo kalbų apie tokius paskutiniaisiais metais... svarbiausia tai, kad haliucinogenai gali paaštrinti jutimus... - jis gūžtelėjo pečiais, paskui šyptelėjo. - Karlosai Kastaneda*, kur jūs, kai mums reikalingas?

- O galbūt mes tiesiog jau aptarėme tą patį regėjimą ir tai pamiršome? - paklausė Vikė.

Jis sutiko, kad tai visiškai įmanomas dalykas, bet visa patirtis tebekėlė nerimą.

Sukaupęs drąsą, jis pasakė:

- Vienintelis dalykas, kuriuo visiškai neabejoju, - kad aš, atrodo, tave, Vike, imu įsimylėti.

Ji nervingai nusišypsojo ir pabučiavo jį į lūpų kamputį:

- Labai miela, Endi, bet...

- Bet tu truputį prisibijai manęs. Galbūt vyrų apskritai.

- Galbūt taip.

- Aš prašau tiktai vilties.

---

* Carlos Castaneda - amerikiečių antropologas.

- Tu ją gausi, - pasakė ji. - Tu man patinki, Endi. Labai. Bet, prašau prisimint, kad aš bijau. Kartais aš tiesiog... bijau, - ji pabandė lengvai gūžtelti pečiais, bet tai labiau priminė drebulį.

- Prisiminsiu, - pažadėjo jis, prisitraukė ją prie savęs ir pabučiavo. Sekundę padvejojusi, pati jį pabučiavo, stipriai laikydama Endžio rankas savose.

15

- Tėtuk! - suriko Čarlė.

Pasaulis liguistai sukosi prieš Endžio akis. Natrio žibintai palei Nortvėjų atsidūrė po juo, žemė iš viršaus tarsi bandė nuo jo nusipurtyti. Paskui jis čiuožė ant užpakalio nuožulnesne pylimo dalimi kaip vaikas rogutėmis. Žemiau, apačioje, bejėgiškai ritosi Čarlė.

O ne, ji lekia tiesiai po ratais...

- Čarle, - taip kimiai jis suriko, kad skausmas persmelkė gerklę ir galvą. - Saugokis!

Ir štai ji apačioje prigludo prie žemės ant kelkraščio, rauda apšviesta aštrių pralekiančių mašinų šviesų. Po sekundės, garsiai žnegtelėjęs, jis nuvirto šalia, kad net skausmas perėjo per visą stuburą ir sudavė į galvą. Daiktai susidvejino, susitrejino prieš jo akis, po to pamažu sugrįžo į savo vietas.

Čarlė tupėjo užsidengusi veidą rankomis.

- Čarle, - pasakė jis, paliesdamas jos ranką. - Viskas gerai, mažute.

- Gaila, kad nepakliuvau po mašina! - išrėkė ji veriančiu ir piktu balsu, su tokia neapykanta sau, kad Endžiui suspaudė širdį. - Taip man ir reikia už tą padegtą žmogų!

- Š-š-š, - nuramino jis. - Čarle, negalvok daugiau apie tai.

Jis apkabino ją. Mašinos švilpė pro šalį. Bet kurioje iš jų galėjo būti policija, tada viskas baigta. Nors dabar tai būtų vos ne palengvėjimas.

Kūkčiojimas nutilo. Iš dalies, suprato jis, tai - nuovargis. Tas pats nuovargis išaugino jo skausmą iki begalybės ir užliejo nereikalingais prisiminimais. Jei tik jie galėtų nusigauti kur nors ir prigulti...

- Gali atsikelti, Čarle?

Ji lėtai pakilo, braukdama paskutines ašaras. Tamsoje mergaitės veidas priminė mirtinai išblyškusį mėnuliuką. Sunku buvo į ją žiūrė-

ti - Endis jautėsi kaltas dėl visko. Jai reikėtų jaukiai susisukti lovoje su pliušiniu meškiuku užantyje kokiam nors name, už kurį išmokėta beveik visa paskola, ir kitą rytą keliauti į mokyklą bei triūsti ten Dievui, šaliai ir antros klasės mokyklos programai. O dabar ji stovi Niujorko šiaurinės autostrados šalikelėje pirmą valandą nakties ir jaučiasi kalta, nes paveldėjo iš tėvo ir motinos tą, ką galėjo pasirinkti ne daugiau negu savo akių žydrumą. Kaip paaiškinti septynerių metų mergaitei, kad kartą tėtukui ir mamytei prireikė dviejų šimtų dolerių ir žmonės, su kuriais jie turėjo reikalų, tvirtino, neva viskas bus gerai, o iš tikrųjų melavo?

- Reikia pagauti mašiną, - pasakė Endis ir negalėjo paaiškinti, ar apkabino ranka jos pečius norėdamas nuraminti, ar ieškodamas sau atramos. - Nusigausim iki viešbučio ir pamiegosim. Paskui pagalvosime, ką daryti toliau. Tinka?

Čarlė abejingai linktelėjo.

- Gerai, - pasakė jis ir iškėlė nykštį. Automobiliai nekreipdami dėmesio lėkė pro šalį, o už nepilnų dviejų mylių judėjo žalioji mašina. Endis apie tai nieko nežinojo, jo sujaudintas protas grįžo į tą vakarą su Vike studentų klube. Ji gyveno viename iš bendrabučių - pastate, į kurį ją palydėjo ir vėl pajuto merginos lūpas tiesiog ant laiptelio priešais dideles dvivėres duris. Vikė nedrąsiai apkabino rankomis jam kaklą, ši mergaitė, ši nekalta mergaitė. Jie buvo jauni, Dieve, jie buvo tokie jauni.

Pro šalį lėkė mašinos, kiekvienas vėjo gūsis blaškė Čarlės plaukus, o jis prisiminė, kuo baigėsi tas vakaras prieš dvylika metų.

16

Parlydėjęs Vikę į bendrabutį, Endis perėjo koledžo teritoriją ir pasuko plento link, kur ketino pasigauti mašiną iki miesto. Gegužės vėjas daužėsi alėjos guobų vainikuose, nors jis vos jautė jo dvelksmą; tarsi nematoma upė sruvo tiesiai virš jo, ir tik silpniausios ir toliausios jos srovelės pasiekdavo Endį.

Džeison Gerneit Holas buvo pakeliui, ir Endis sustojo prieš pilką jo masyvą. Aplink, pasidavę neregėtai tos vėjo upės srovei, šoko šviežiai sulapoję medžiai. Šaltukas nubėgo stuburu ir tarsi apsistojo pilve, sukeldamas lengvą drebulį. Jis net pašiurpo, nors vakaras buvo šiltas. Didelis mėnulis kaip sidabro doleris plaukė tarp debesų

sangrūdų - paauksuotų laivų, kuriuos tamsia oro upe ginė vėjas. Mėnulio šviesa atsispindėjo pastato languose, darydama juos panašius į tuščias nemalonias akis.

"Čia kažkas atsitiko, - mąstė jis. - Kai kas daugiau, negu mums pasakojo ir vertė tikėti. Tai kas gi?"

Mintyse vėl matė tą skęstančią kruviną ranką - tik šįkart ji pliaukštelėjo per schemą, palikdama kablelio formos kraujo dėmę... ir tada schema čežėdama susisuko.

Jis ėjo pastato link. Kvailystė. Jie neįleis tavęs į auditoriją po dešimtos valandos. Ir...

Ir aš bijau.

Taip. Tikrai. Per daug neramių pusiau prisiminimų. Per daug lengva įtikinti save, kad tai išsigalvojimas; Vikė jau beveik pasiruošusi su tuo susitaikyti. Bandomasis, išplėšiantis sau akis. Kažkuri rėkė, kad ji norėtų mirti, kad mirti geriau negu tai, netgi jei tektų keliauti į pragarą ir amžinai ten degti. Kažkam sustojo širdis, ir jis su bauginančiu profesionalumu buvo išvežtas. Sakykim atvirai, seni Endi, apmąstymai apie telepatiją tavęs nebaugina. Tave baugina mintis, kad tie dalykai galėjo įvykti.

Kaukšėdamas kulnais jis pakilo prie didelių dvipusių durų ir pabandė jas atidaryti. Užrakinta. Už jų matėsi tuščias vestibiulis. Endis pasibeldė, bet kai pamatė kažką išeinant iš šešėlio, vos nepabėgo. Vos nepabėgo todėl, kad iš to šešėlio turėjo pasirodyti Ralfo Baksterio arba aukšto vyro šviesiais plaukais ir randu ant smakro veidas.

Tačiau žmogus, priėjęs prie vestibiulio durų, atrakinęs jas ir iškišęs savo irzlią fizionomiją, buvo tipiškas koledžo sargas: maždaug šešiasdešimt dvejų, raukšlėtais skruostais ir kakta, atsargiomis mėlynomis akimis, ašarojančiomis nuo pernelyg dažno bendravimo su buteliu. Prie juosmens kabėjo didelis žadintuvas.

- Pastatas uždarytas! - pasakė jis.

- Žinau, - atsakė Endis, - bet aš dalyvavau eksperimente 70-ajame kambaryje, kuris baigėsi šįryt, ir...

- Neturi reikšmės! Darbo dienomis pastatas uždaromas devintą! Ateikit rytoj!

- Ir, atrodo, aš ten palikau savo laikrodį, - pasakė Endis. Jis išvis neturėjo laikrodžio. - Kaip sakot, a? Aš staigiai žvilgtelėsiu.

- Negaliu, - kažkaip keistai, neužtikrintai ištarė sargas.

Nė kiek nesusimąstęs Endis sušnibždėjo:

- Žinoma, galite. Aš tik žvilgtelėsiu ir tuoj dingsiu. Jūs netgi neprisiminsit, kad aš čia buvau, taip?

Staiga keistas jausmas: tarsi jis išsinėrė iš savęs ir *stumtelėjo* tą nusenusį sargą, tik ne rankomis, o galva. Sargas žengė du tris neužtikrintus žingsnius atatupstas, paleisdamas duris.

Endis įėjo truputį susirūpinęs. Galvą pervėrė aštrus skausmas, vėliau jis virto buku maudimu, kuris išnyko po pusvalandžio.

- Ei, kaip jaučiatės? - paklausė jis sargo.

- A? Žinoma, gerai, - sargo įtarumas dingo: jis apdovanojo Endį draugiška šypsena. - Lipkit ir paieškokit savo laikrodžio, jei norit. Neskubėkit. Tikriausiai aš ir neprisiminsiu, kad jūs buvot čia.

Ir nudūlino sau.

Endis nepatikliai pažiūrėjo įkandin, išsiblaškęs pasitrynė kaktą, tarsi ramindamas ten nedidelį galvos skausmą. Ką, dėl Dievo meilės, jis padarė tai senai perekšlei? Kažką, jokių abejonių.

Jis pasisuko, nuėjo prie laiptų, ėmė lipti. Viršutinis holas tamsus ir siauras; Endį apėmė kibus klaustrofobijos jausmas ir užspaudė kvėpavimą tarsi neregimu kaklaraiščiu. Čia, viršuje, pastatas tartum buvo įstumtas į vėjo upę, ir šis, slidinėdamas karnizais, plonai ūkavo. 70-asis kambarys turėjo dvejas dviveres duris su matiniais keturkampiais stiklais viršutinėje dalyje. Endis stovėjo priešais jas klausydamasis, kaip vėjas keliauja grioveliais ir latakais, šlamindamas surūdijusius pernykščius lapus. Širdis smarkiai baladojosi krūtinėje.

Jis vos neapsigalvojo; atrodė lengviau nežinoti, pamiršti tai. Bet jis ištiesė ranką ir paėmė už vienos iš durų rankenų, įtikinėdamas save, kad nėra ko jaudintis, nes tas prakeiktas kambarys užrakintas, na ir ačiū Dievui.

Tačiau jis nebuvo užrakintas. Rankena lengvai pasisuko. Durys atsidarė.

Kambarys buvo tuščias, užlietas mirksinčios mėnulio šviesos pro siūbuojančias senų guobų šakas. Užteko šviesos įžiūrėti, kad lovos išneštos. Lenta nutrinta ir nuplauta. Schema buvo susukta kaip pakeliama užuolaida, tik kabėjo žiedas, už kurio traukiama. Endis priėjo prie jo, ištiesė drebančią ranką ir patempė už žiedo žemyn.

Smegenų pusrutuliai: žmogaus smegenys suskirstytos į dalis ir sužymėtos kaip mėsininko schemoje. Vien bežiūrint į jas, darėsi kraupu kaip po LSD. Plakatas nebuvo niekuo ypatingas, jis kėlė šleikštulį, ir iš Endžio gerklės išsiveržė dejonė, silpna kaip voratinklio gija.

Kraujo dėmė tebebuvo, mirgančioje mėnulio šviesoje jį priminė juodą kablelį. Spausdintas pavadinimas, kuris iki savaitgalio bandymo buvo CORPUS CALLOSUM, dabar dėl dėmės virto COR OSUM.

Tokia smulkmenėlė.

Tokios milžiniškos reikšmės.

Endis stovėjo tamsoje žiūrėdamas į ją, ir jį ėmė iš tikro purtyti. Kiek tai patvirtina įvykius? Iš dalies? Daug? Viską? Nieko?

Už savęs išgirdo garsą ar tarėsi išgirdęs: sėlinantį bato girgžtelėjimą.

Jo rankos sudrebėjo, ir viena taip pat šlykščiai pliaukštelėjo per plakatą. Jis vėl susisuko į ritinį, klaikiai sudžeržgęs juodame tarsi šachta kambaryje.

Staigus barkštelėjimas į tolimą langą, apdulkusį mėnulio šviesa; šakelė, o gal negyvi pirštai, aplipę krauju ir mėsos draiskalais: *įleiskite mane aš čia palikau savo akis o įleiskit mane įleiskit mane...*

Jis skriejo sulėtintame sapne, slomo sapne, staigiai patikėjęs, kad tai tas pats vaikinukas, dvasia balta drobule su varvančiomis juodomis skylėmis vietoj akių. Jo širdis įstrigo tiesog gerklėje.

Nė gyvos dvasios.

Nieko.

Nervai neišlaikė, ir kai šakelė vėl ėmė nenumaldomai bilsnoti, jis išlėkė nepasirūpinęs uždaryti paskui save kambario durų. Jis bėgo siauru koridoriumi ir netikėtai išgirdo atsivejančius žingsnius - jo paties skubančių žingsnių aidą. Sunkiai kvėpuodamas nulėkė laiptais, žengė po du iš karto, kol vėl atsidūrė vestibiulyje. Kraujas kalė smilkiniuose. Oras, eidamas gerkle, badė kaip sausas šienas.

Sargo nesimatė. Endis išėjo užtrenkdamas paskui save dideles stiklines duris ir vogčiomis nugūrino aikštės link tarsi bėglys, kuo jis vėliau ir tapo.

17

Po penkių dienų Endis nusitempė Vikę Tomlinson beveik prieš jos valią į Džeison Gerneit Holą, nors ji nusprendė, kad daugiau nenori galvoti apie eksperimentą. Ji gavo savo dviejų šimtų dolerių čekį iš Psichologijos skyriaus, paėmė už jį pinigus ir norėjo pamiršti, iš kur juos gavo.

Endis įtikino Vikę nueiti, panaudojęs tokią gražbylystę, kokią net neįtarė turįs. Jie patraukė per pietų pertrauką be dešimt trys. Apsnūdusiame gegužės ore sklido Harisono bažnytėlės varpų skambesys.

- Kas gali atsitikti dienos šviesoje? - ramino jis, sunkiai gebėdamas paaiškinti net pats sau, ko jiems reikėtų bijoti. - Kai dešimtys žmonių aplink.

- Aš tiesiog nenoriu eiti, Endi, - atsikalbinėjo ji, bet vis dėlto nuėjo.

Du ar trys vaikinukai žengė iš auditorijos su knygomis po pažastimi. Saulė nudažė langus skaidresniu atspalviu nei mėnuo, tas apdulkėjęs briliantas. Kartu su Endžiu ir Vike auditorijon įėjo keletas žmonių - trečią čia turėjo prasidėti biologijos seminaras. Vienas iš jų kitiems dviems pradėjo tyliai ir rimtai pasakoti apie maršą prieš rezervo šaukimą, kuris turėjo įvykti savaitgalį. Į Endį ir Vikę niekas nekreipė nė mažiausio dėmesio.

- Gerai, - pasakė Endis. Jo balsas buvo pakimęs ir nervingas. - Na, žvilgtelėkim.

Patraukęs už kabančio žiedo, jis išvyniojo schemą. Prieš akis stovėjo nuogas vyras, jo oda buvo nuimta ir ant kiekvieno organo užrašytas pavadinimas. Raumenys atrodė kaip susipynusios verpalų gijos. Kažkoks protuolis pavadino jį Oskaru Niurzga.

- Jėzau! - ištarė Endis.

Ji sugriebė jo delną šilta, drėgna nuo susijaudinimo ranka.

- Endi, - pasakė ji. - Prašau, eikim. Kol mūsų nieks nepažino.

Taip, reikia eiti. Tai, kad plakatą pakeitė, išgąsdino jį labiau nei bet kas kitas. Jis staigiai timptelėjo žiedą žemyn, ir plakatas susisuko. Taip pat bjauriai sudžeržgęs.

Plakatas kitas. Garsas tas pats. Ir po dvylikos metų jis girdėjo tą garsą, kai imdavo skaudėti galvą. Po tos dienos jis niekad daugiau neįžengė į Džeison Gerneit Holo 70-ąjį kambarį, bet tą garsą prisiminė gerai.

Retkarčiais girdėdavo jį sapnuose... ir matė tą kviečiančią, skęstančią kruviną ranką.

18

Žalioji mašina praslinko šoniniu oro uosto keliuku Nortvėjaus link. Už vairo sėdėjo Norvilas Beitsas, rankos ant vairo - tarsi laik-

rodžio rodyklės ant dešimtos ir antros valandos. Iš imtuvo prislopintai ir ramiai liejosi klasikinė muzika. Dabar jo plaukai buvo trumpi ir sušukuoti atgal, bet nedidelis pusapvalis randas ant smakro nepasikeitė - vaikystėje jis įsipjovė nudužusiu kokakolos buteliu. Vikė, jei būtų gyva, pažintų jį.

- Priekyje ant kelio mūsų agentas, - pranešė vyras mėlynu kostiumu. Jį vadino Džonu Meju. - Tas vaikinas - išverstkailis. Dirba ir DIA, ir mums.

- Eilinis parsidavėlis, - pasakė trečiasis, ir visi trys nervingai nusijuokė. Jie žinojo, kad grobis arti, beveik jautė kraujo kvapą. Trečiasis buvo Orvilas Džeimisonas, bet jis labiau mėgo būti vadinamas inicialais - Odžėjum arba dar geriau - Kietuoliu. Visus tarnybinius popierius pasirašinėjo šiais inicialais. Kartą net pasirašė Kietuoliu, o tas kalės vaikas Kepas davė pastabą. Ne žodinę, o įrašė į jo asmens bylą.

- Manot, jie Nortvėjuje, a? - paklausė Odžėjus.

Norvilas Beitsas gūžtelėjo pečiais.

- Arba Nortvėjuje, arba pasuko į Olbanį, - pasakė jis. - Pavedžiau vietiniam mulkiui miesto viešbučius, nes tai jo miestas, teisingai?

- Teisingai, - pritarė Džonas Mejas. Jis su Norvilu gerai sutiko. Seniai. Nuo 70-ojo Džeison Gerneit Holo kambario laikų, o *ten*, drauguži, jei kas paklaustų, buvo *kraupoka*. Džonas daugiau nenorėtų patirti ko nors panašaus. Būtent jis bandė atgaivinti vaikinuką, kuriam sustojo širdis. Jis tarnavo mediku Vietnamo karo pradžioje ir žinojo, kaip naudotis defibriliatoriumi - bent jau teoriškai. Praktiškai taip gerai nepasisekė, ir jie prarado tą vaikiną. Tą dieną dvylika jaunuolių gavo “Lot šešis”. Du mirė - vaikinas nuo širdies smūgio ir mergaitė; ji mirė po šešių dienų bendrabutyje, atrodo, staiga užsikimšus smegenų kraujagyslėms. Kiti du galutinai išprotėjo - tas vaikinas, apakinęs save, ir mergina, kurią vėliau visiškai suparalyžiavo nuo kaklo iki kojų. Venlesas sakė, kad tai psichologinis dalykas, bet kas, po galais, žino? Taip, šauniai padirbėjome tą dieną.

- Vietinis mulkis ima su savim žmoną, - kalbėjo Norvilas. - Ji ieško savo anūkės. Jos sūnus pabėgo su maža mergaite. Nemaloni skyrybų istorija ir visa kita. Ji nenori be reikalo kreiptis į policiją, bet nuogąstauja, kad tik sūnui nepasimaišytų galvoje. Jei ji gerai suvaidins, mieste neatsiras nė vieno naktinio šveicoriaus, kuris nepraneštų, jei tiedu išsinuomotų pas jį numerį.

- Jei gerai suvaidins, - suabejojo Odžėjus. - Niekad nežinai, ko laukt iš neprofesionalų.

Džonas pasakė:

- Sukame artimiausiame panduse, tinka?

- Tinka, - pasakė Norvilas. - Liko trys ar keturios minutės.

- Jie suspėjo čia nusileisti?

- Suspėjo, jei nuvažiavo ant užpakalių. Gal pačiupsim juos balsuojančius čia, ant panduso. O gal jie kirto kampą ir nuėjo į kitą pusę, į šalikelę. Šiaip ar taip, pavažinėsim pirmyn atgal, kol užtiksim juos.

- Kur išsiruošei, balandėli, eikš čia, - ištarė Kietuolis ir nusikvatojo. Po kaire jo ranka dėkle kabėjo “Magnum-357”. Jis vadino jį “patranka”.

- Jei jie sugavo pakeleivingą mašiną, mums velniškai nenuskilo, Norvai, - pasakė Džonas.

Norvilas gūžtelėjo.

- Visko gali būti. Po pirmos penkiolika. Mašinų mažai - benzinas ribotas. Ką pagalvos misteris biznierius, pamatęs tėvelį su maža mergaite balsuojant?

- Pagalvos - blogi reikaliukai, - pasakė Džonas.

- Visaip gali būti.

Odžėjus vėl nusikvatojo. Tamsoje mirksėjo lemputė, žyminti įvažiavimą iš panduso į Nortvėjų. Jis uždėjo ranką ant medinės savo “patrankos” rankenos. Dėl visa ko.

19

Pro juos pravažiavo furgonas, sukėlęs šalto vėjo gūsį... paskui sužibo stabdžių žibintai, ir jis nusuko į kelkraštį už kokių penkiasdešimties jardų nuo jų.

- Ačiū Dievui, - tyliai ištarė Endis. - Leisk, aš pakalbėsiu, Čarle.

- Gerai, tėtuk, - jos balsas skambėjo abejingai. Po akimis vėl pasirodė tamsūs ratilai. Furgonas grįžinėjo atgal, jie ėjo jo link. Endžio galva buvo tarsi lėtai besipučiantis švino balionas.

Ant šoninės sienos pavaizduotos scenos iš “Tūkstančio ir vienos nakties”: kalifai, gražuolės su perregimais vualiais, kilimas, stebuklingai skrendantis oru. Kilimas neabejotinai turėjo būti raudonas, bet natrio lempų šviesoje jis rodėsi sukrešėjusio kraujo spalvos.

Endis atidarė dureles ir įsodino Čarlę. Paskui įlindo pats.

- Ačiū, misteri, - pasakė jis. - Išgelbėjot mums gyvybę.

- Prašau, - linktelėjo vairuotojas. - Sveika, mažute nepažįstamoji.

- Sveikas, - vos girdimai pratarė Čarlė.

Vairuotojas žvilgtelėjo į šoninį veidrodėlį, pajudėjo, vis didindamas greitį, kelkraščiu, paskui išvažiavo į pagrindinę juostą. Kai Endis žvilgtelėjo per vos palinkusią Čarlės galvą, pajuto kaltės jausmą: vairuotojas buvo jaunas, kaip tik iš tų, pro kuriuos Endis visada pravažiuodavo, kai jie balsuodavo šalikelėje. Stambus, nors ir liesas, su ilga juoda barzda, kuri raitėsi ant krūtinės, ir plačiabryle fetrine skrybėle, atrodžiusia lyg rekvizitas iš kino filmo apie besivaidijančius Kentukio kaimiečius. Iš cigaretės, tikriausiai suktinukės, kuri kyšojo burnos kamputyje, kilo dūmelis. Paprasta cigaretė, sprendžiant iš kvapo - jokio saldaus kanapės aromato.

- Kur trauki, drauguži? - paklausė vairuotojas.

- Į antrą miestą nuo čia, - atsakė Endis.

- Hastings Gleną?

- Taip.

Vairuotojas linktelėjo.

- Bėgi nuo ko nors tikriausiai.

Čarlė įsitempė, ir Endis, norėdamas nuraminti, uždėjo jai ant nugaros ranką ir ėmė švelniai glostyti, kol ji vėl atsipalaidavo. Vairuotojo balse nesijautė grėsmės.

- Teismo vykdytojas oro uoste, - pasakė jis.

Vairuotojas išsišiepė - šypsena beveik pasislėpė jo nuožmioje barzdoje, - išsitraukė iš burnos cigaretę ir atsargiai išmetė ją pro pusiau atvirą langą. Ją tuoj prarijo vėjo srovė.

- Tikriausiai kas nors dėl šitos mažos nepažįstamosios, - smalsavo toliau.

- Nelabai apsirikot, - pritarė Endis.

Vairuotojas nutilo. Endis atsilošė stengdamasis numalšinti galvos skausmą. Rodės, kad jis užstrigo tame nepakeliamame iki riksmo lygyje. Ar buvo kada taip blogai? Neįmanoma atsakyti. Kiekvieną kartą, kai skausmas praeidavo, jam atrodė, kad blogiau būti negalėjo. Ir ne anksčiau kaip po mėnesio jis išdrįsdavo vėl stumtelėti mintimis. Jis žinojo, kad antras miestas pakeliui nėra labai toli, bet daugiau šiandien jis neįstengė. Išsunktas galutinai, ką darysi, tiks ir Hastings Glenas.

- Už ką sergi, drauguži? - paklausė jo vairuotojas.

- A?

- Čempionatas. "San Diego šventikai" pasaulio čempionate - kaip tau tas patinka?

- Gerokai atsiplėšė, - sutiko Endis. Jo balsas sklido iš kažkur toli - tarsi povandeninio varpo skambėjimas.

- Nekaip jauties, drauguži? Atrodai išbalęs.

- Skauda galvą, - paaiškino Endis. - Migrena.

- Per didelis spaudimas, - linktelėjo vairuotojas. - Nuraukiu. Apsistojate viešbutyje? Reikia smulkių? Galiu pasiūlyti penkis. Norėčiau daugiau, bet keliauju į Kaliforniją, turiu taupyti. Kaip Džoudsai "Rūstybės kekėse".

Endis dėkingai nusišypsojo.

- Manau, susistvarkysim.

- Puiku, - žvilgtelėjo į snaudžiančią Čarlę. - Simpatiška mergiūkštė, drauguži. Prižiūri ją?

- Kaip tik sugebu, - pasakė Endis.

- Gerai, - sutiko vairuotojas. - Taip ir užrašysim.

20

Hastings Glenas pasirodė vos didesnis už aikštelę prie kelio; tokiu metu visi šviesoforai mirksėjo. Barzdotas vairuotojas kaimietiška skrybėle įsuko į šoninį keliuką, pravažiavo miegantį miestelį, paskui 40-uoju keliu link viešbutuko "Svajos", statinio iš rausvų plokščių priešais nupjautų kukurūzų lauką, su rožine neono iškaba ant fasado, kuri periodiškai mirkčiojo tamsoje neegzistuojančiu žodžiu LA S A. Čarlė grimzdo į miegą, vis labiau ir labiau linko į kairę, kol jos galva atsirėmė į džinsuotą vairuotojo šlaunį. Endis pasiūlė pakelti ją, bet vairuotojas papurtė galvą.

- Nesirūpink, drauguži. Tegul miega.

- Ar neišleistumėt mūsų truputį toliau? - paklausė Endis. Buvo sunku galvoti, bet šitas atsargumas kilo beveik intuityviai.

- Nenori, kad portjė sužinotų, jog be mašinos? - vairuotojas nusišypsojo. - Žinoma, drauguži. Bet tokioje vietoje jie nė akim nemirktels, net jei atmintum dviračiu, - furgono ratai brūžtelėjo per šaligatvio kraštą. - Garantuoji, kad nereiks penkių?

- Galbūt reiks, - neužtikrintai sumurmėjo Endis. - Gal užrašytumėt man savo adresą? Aš atsiųsiu.

Vairuotojas vėl nusišypsojo.

- Mano adresas - "Kelyje", - pasakė jis, traukdamas piniginę. - Bet kada nors gali vėl pamatyti mano laimingą besišypsantį veidą, tiesa? Kas žino. Čiupk penkinę, drauguži, - jis padavė kupiūrą Endžiui, ir staiga šis pravirko - negarsiai, bet pravirko.

- Nereikia, drauguži, - švelniai pratarė vairuotojas. Jis lengvai prisilietė prie Endžio kaklo. - Gyvenimas yra trumpas, o skausmas - ilgas, ir mes šioj žemėj, kad padėtume vienas kitam. Sutrumpinta Džimo Polsono filosofija iš komikso. Saugok mažytę nepažįstamąją.

- Būtinai, - pažadėjo Endis, šluostydamasis akis. Jis įsidėjo penkių dolerių banknotą velvetinio švarko kišenėn.

- Čarle, mažule? Pabusk. Jau nedaug liko.

21

Po trijų minučių Čarlė mieguista stovėjo šalia jo, o jis žiūrėjo, kaip Džimas Polsonas pavažiavo iki uždaro restorano, apsisuko ir pajudėjo pro juos autostrados link. Endis pakėlė ranką. Polsonas atsakydamas iškėlė savąją. Senas "Fordo" markės furgonas su arabų pasakomis ant bortų: džinais, didžiaisiais viziriais ir paslaptingu skraidančiu kilimu. Sėkmės tau Kalifornijoje, vaikine, palinkėjo Endis, ir jie su Čarle nuėjo "Svajų" viešbučio link.

- Palauk manęs lauke, kad tavęs nepastebėtų, - pasakė Endis. - Gerai?

- Gerai, tėtuk, - tarsi per miegą sušnabždėjo mergaitė.

Jis paliko ją prie amžinai žaliuojančio krūmo, priėjo prie durų ir paskambino. Maždaug po poros minučių pasirodė trindamas akinius pusamžis vyras naktiniu chalatu. Jis atidarė duris ir neištaręs nė žodžio įsileido Endį vidun.

- Ar negalėčiau gauti numerio kairiojo fligelio gale? - paklausė Endis. - Pastačiau ten mašiną.

- Šiuo metų laiku galite gauti visą šiaurinį sparną, - sukrizeno naktinis portjė ir išsiepė burną, pilną geltonų dirbtinių dantų. Jis padavė Endžiui atspausdintą anketą ir parkerį su kažkokių prekių reklama. Lauke pravažiavo mašina, jos lempų šviesa iš pradžių stiprėjo, paskui užgeso.

Endis užsirašė anketoje Briusu Rozelu. Briusas važiavo 1978-ųjų "Vega", Niujorko numeris LMS 240. Minutę jis žiūrėjo į grafą ORGANIZACIJA/KOMPANIJA ir paskui, užėjus įkvėpimui (kiek leido jo plyštanti galva), parašė "Jungtinė Amerikos pramoninių automatų kompanija". Ir pabraukė GRYNAIS apmokėjimo formos grafoje.

Pravažiavo dar viena mašina.

Tarnautojas pasirašė anketą ir paėmė ją.

- Septyniolika dolerių penkiasdešimt centų.

- Nesate prieš smulkius? - paklausė Endis. - Neturėjau kada išsikeisti, o tampausi apie dvidešimt svarų sidabrinių. Nemėgstu važiuoti pagal iškvietimus kaimų keliukais.

- Smulkūs eina taip pat gerai. Neprieštarauju.

- Ačiū, - Endis įkišo ranką į švarko kišenę, pirštais nustūmė penkių dolerių kupiūrą ir ištraukė pilną saują ketvirtukų, penkių iš dešimties centų monetų. Jis suskaičiavo keturiolika dolerių, ištraukė dar smulkių ir pridėjo, kiek trūko. Tarnautojas atrinkinėjo monetas į dailius stulpelius, paskui nubraukė juos į reikiamus kasos skyrelius.

- Žinot, - pasakė jis, užstumdamas stalčių ir su viltim žiūrėdamas į Endį. - Aš numušiu penkis žalius nuo kambario sąskaitos, jei pataisysit mano cigarečių automatą. Jis neveikia jau savaitę.

Endis priėjo prie stovinčio kampe automato, apsimetė apžiūrinėjąs jį, paskui grįžo.

- Ne mūsų markė, - pasakė jis.

- Ot, velnias. Tiek to. Labanakt, drauguži. Jei prireiks, kitą antklodę rasit sieninėj spintoj.

- Gerai.

Endis išėjo. Po kojomis girgždėjo siaubingai dardėdamas ausyse žvyras. Jis prisiartino prie visžalio krūmo, kur buvo palikęs Čarlę, bet jos ten nebebuvo.

- Čarle?

Jokio atsako. Jis perėmė kambario raktą ant ilgos žalios plastikinės virvelės iš vienos rankos į kitą: abi akimirksniu suprakaitavo.

- Čarle?

Vėl jokio atsako. Jis mintimis grįžo atgal, ir dabar jam atrodė, kad tuomet, kai jis pildė anketą, pravažiuojantis automobilis sulėtino greitį. Gal tai buvo žalioji mašina?!

Širdis ėmė mušti stipriau ir siuntė į kaukolę skausmo smūgius. Jis pabandė suvokti, ką gi daryti, jei Čarlės čia nėra, bet neįstengė. Labai skaudėjo galvą. Jis...

Iš krūmų gilumos pasigirdo tylus šnarpštimas. Toks pažįstamas garsas. Jis pasileido ten, akmenėliai taip ir šovė iš po jo kojų. Kietos žalios šakelės braižė kojas ir kabinosi už švarko skvernų.

Čarlė gulėjo ant šono pievutės pakraštyje, keliukai vos ne ties smakru, rankos - tarp jų. Miegojo kaip negyva. Endis pastovėjo valandėlę užsimerkęs ir pažadino ją, kaip tikėjosi, paskutinį kartą šią naktį. Tokią ilgą ilgą naktį.

Jos blakstienos suvirpėjo, ir ji žvilgtelėjo į jį.

- Tėtuk? - paklausė vos girdimai, pusiau miegodama. - Aš nuėjau, kaip sakei, kad niekas nepastebėtų.

- Žinau, mažule, - pasakė jis. - Žinau, kad nuėjai. Eime. Eime miegoti.

22

Po dvidešimties minučių jie gulėjo dviguėje 16-ojo kambario lovoje. Čarlė miegojo lygiai kvėpuodama. Endis snūduriavo, tik ritmingas stuksėjimas galvoje neleido užmigti. Na, ir dar klausimai.

Jie taip bėga jau beveik metus. Buvo sunku tuo patikėti - gal todėl, kad ne visada atrodė, jog jie bėga. Kad ir Portsityje, Pensilvanijos valstijoje. Ten Čarlė lankė mokyklą. Ar tai bėgimas, jei tavo duktė eina į pirmą klasę, o tu dirbi? Jų vos nesučiupo Portsityje, bet ne todėl, kad anie pasirodė labai vikrūs (nors ir velniškai atkaklūs, o tai labai gąsdino Endį), bet todėl, kad jiedu su Čarle padarė lemtingą klaidą - leido sau laikinai užmiršti, jog jie bėgliai.

Daugiau taip neatsitiks.

Kaip arti persekiotojai? Vis dar Niujorke? Jei būtų galima tuo patikėti: jie neužsirašė taksi numerių, jie vis dar tebeieško jo. Įtikinamiau, kad jie Olbanyje, šliaužioja po oro uostą kaip vikšrai po mėsos atliekų krūvą. Hastings Glenas? Galbūt paryčiais. Galbūt ir ne. Hastings Glenas už penkiolikos mylių nuo uosto. Nėra reikalo, kad paranoja nugalėtų sveiką nuovoką.

Taip man ir reikia! Taip man ir reikia už tą padegtą žmogų!

Jo paties balsas atsako: *galėjo būti ir blogiau. Tu galėjai apdeginti jam veidą.*

Balsai vaiduoklių kambaryje.

Dar kai kas atėjo jam į galvą. Manoma, kad jis atvažiavęs "Vega". Ateis rytas, ir naktinis portjė neras "Vegos" priešais 16-ąjį

kambarį; ar pagalvos jis, kad žmogus iš "Jungtinės pramoninių automatų kompanijos" išvažiavo? Ar ims aiškintis? Dabar nieko nebuvo galima padaryti. Jis visiškai išsunktas.

Man jis pasirodė kažkoks keistas. Atrodė išbalęs, ligotas. Mokėjo smulkiais. Sakėsi dirbąs pramoninių automatų kompanijoje, o nesugebėjo pataisyti cigarečių automato vestibiulyje.

Balsai vaiduoklių kambaryje.

Edis pasivertė ant šono, klausydamasis lėto, lygaus Čarlės kvėpavimo. Jis manė, jog anie pagriebė ją, o ji tik nulindo gilyn į krūmus. Kad nepastebėtų. Čarlina Roberta Makgi, Čarlė nuo... na, nuo visada. Jei jie sugaus tave, Čarle, nežinau, ką padarysiu.

23

Ir dar vienas balsas, šešerių metų senumo, jo kambario draugo balsas.

Tada Čarlei buvo metukai, ir jis, suprantama, žinojo, kad ji - nepaprastas vaikas. Jie žinojo tą nuo tada, kai ji buvo savaitės laiko, ir Vikė pasiguldė ją į lovą, nes mažylę palikus vaikiškoje lovytėje pagalvė pradėjo... na, pradėjo svilti. Tą naktį jie visam laikui išmetė jos lovytę, nekalbėdami iš tokios baimės, tokios milžiniškos ir nenusakomos baimės, kad neįmanoma buvo kalbėti. Pagalvė taip įkaito, kad apdegino jos skruostelį, ir ji praverkė visą naktį; nepadėjo nė vaistai, Endžio rasti vaistinėlėje. Na ir beprotnamis buvo pirmaisiais metais, nenutrūkstanti bemiegė baimė! Šiukšlių dėžė užsidegdavo, kai vėlavo buteliukas su pienu, kartą užsiplieskė užuolaidos, ir jei Vikės nebūtų buvę kambaryje...

Kitą sykį ji nuvirto nuo laiptų, ir tai privertė jį paskambinti Kvinsiui. Tada ji jau šliaužiojo ir puikiai rankomis ir keliukais pasispirdama užsiropšdavo ant laiptelių, po to nusileisdavo. Tą dieną Endis buvo su ja, Vikė nuėjo su viena drauge į "Senterį" apsipirkti. Ji dvejojo, ar eiti, ir Endžiui teko vos ne jėga išgrūsti ją pro duris. Paskutiniu metu ji atrodė per daug išsekusi ir pavargusi. Jos akyse buvo kažkas, kas jam priminė karo meto pasakojimus apie nuovargį po mūšio. Jis skaitė svetainėje netoli laiptų. Čarlė ropinėjo aukštyn ir žemyn. Ant laiptų sėdėjo pliušinis meškiukas. Jam, žinoma, reikėjo jį nuimti, bet kiekvieną kartą kildama Čarlė apeidavo jį, ir Endis nusirami-

no taip pat, kaip vėliau jį užliūliavo normalus jų gyvenimas Portsi-tyje.

Kai ji nulipinėjo trečiąjį kartą, užkliuvo kojyte už meškiuko ir - bumt, pumt - nulėkė žemyn klykdama iš pykčio ir baimės. Laipteliai buvo apkalti kilimu, ir ji nė neįsidrėskė, - Dievas saugo girtuoklius ir mažus vaikus, sakydavo Kvinsis, - ir Endis pirmąkart tą dieną pagalvojo apie Kvinsį, bet pasilenkė prie jos, pakėlė, prisispaudė prie savęs, murmėdamas kažkokius niekus apžiūrėjo, ieškodamas kraujo ar išnirusios galūnės, sukrėtimo požymių. Ir...

Ir staiga pajuto, kaip kažkas pralėkė pro šalį - nematoma, neįtikėtina minties koncentracija iš dukros galvos. Jis pajuto ją tarsi vėjo gūsį nuo įkaitusio metro traukinio vasaros metu, kai stovi pernelyg arti platformos. Švelnus, begarsis šilto oro judėjimas... ir meškiuką apgobė liepsna. Meškiukas įskaudino Čarlę, Čarlė padarys, kad skaudėtų meškiukui. Įsiplieskė liepsna, ir sekundę, kol žaislas anglėjo, Endis per ugnies liežuvius pamatė jo juodas akis-sagutes, paskui ugnis jau laižė laiptų kilimą, kur meškiukas nukrito.

Endis paleido dukrelę ir nubėgo gesintuvo, kabėjusio ant sienos šalia televizoriaus. Jie su Vike nesikalbėjo apie tai, ką sugeba jų duktė, - buvo kartų, kai Endis norėjo pasikalbėti, bet Vikė nenorėjo nieko girdėti; ji su isterišku užsispyrimu vengė šitos temos sakydama, kad Čarlei nieko blogo, *nieko nenormalaus,* - namuose atsirado gesintuvai, bet niekas nieko nesakė ir neaptarinėjo. Jie pasirodė taip pat paslaptingai, kaip pavasariui virstant vasara pasirodo pienės. Jie nesikalbėjo apie tai, ką sugeba Čarlė, bet visame name kabojo gesintuvai.

Jis sugriebė artimiausią, jausdamas stiprų svylančio kilimo kvapą, puolė prie laiptų... ir visgi užteko laiko prisiminti vaikystėje perskaitytą istoriją "Nuostabus gyvenimas", parašytą kažkokio vaikino, vardu Džeromas Biksbis. Tai istorija apie mažą vaikiuką, kuris pavergė savo tėvus psichiniu teroru; tai buvo nesibaigiantis košmaras, kur už kiekvieno kampo tykojo mirtis ir nežinomybė... nežinomybė, kada vaikui užeis priepuolis.

Čarlė raudodama sėdėjo ant žemės prie pirmojo laiptelio.

Endis staigiai pasuko gesintuvo rankovėlę ir ėmė purkšti ugnį, slopindamas ją. Jis pakėlė meškiuką - šio kailis buvo išmargintas taškais, dėmėmis, putų kąsniais - ir nunešė jį žemyn.

Nekęsdamas savęs, bet kažkaip intuityviai suvokdamas, kad reikia tą padaryti, kad reikia nuvesti liniją, duoti pamoką, jis kone prispaudė meškiuką prie išsigandusio, užverkto rėkiančios Čarlės veiduko. "Oi tu, šlykštus kalės vaike, - galvojo apimtas nevilties, - kodėl tau nenuėjus į virtuvę, nepaėmus peilio ir neperrėžus abiejų jos skruostų? Pažymėti ją kokiu nors būdu?" Jo mintis užkliuvo už šito. Randai. Taip. Būtent tą jis ir turi padaryti. Išdeginti randą jos sieloje.

- Tau toks meškiukas patinka? - suriko jis. Meškiukas pajuodo ir jo rankoje tebuvo šiltas gumulėlis - gabalėlis vėstančios anglies. - Tau patinka, kad meškiukas sudegintas ir nebegalėsi su juo daugiau žaisti, Čarle?

Čarlė pasisriūbaudama verkė, odą išmušė raudonos ir baltos dėmės, akys plūdo ašaromis.

- Tėėėėėė! Meškiukas! Mano meškiu-u-u-u...

- Taip, meškiukas, - pasakė jis rūsčiai. - Jis sudegė, Čarle. Tu sudeginai meškiuką. Jei tu uždegei meškiuką, gali sudeginti ir mamytę. Tėtuką. Daugiau niekada taip nedaryk! - jis palinko prie jos, bet nepakėlė ir neprisilietė. - Nedaryk to, nes tai Blogas Poelgis!

- Tėėėėėėėėėė...

Tai buvo viskas, kuo galėjo ją nubausti, kuo galėjo pagąsdinti ir sukelti siaubą. Pakėlė ją, apkabino, vaikščiojo su ja pirmyn ir atgal, kol - visai negreitai - jos raudojimas perėjo į kūkčiojimą ir šnopavimą. Kai vėl pažiūrėjo į ją, Čarlė miegojo prispaudusi skruostą prie jo peties.

Endis paguldė mergytę ant sofos ir nuėjo į virtuvę prie telefono skambinti Kvinsiui.

Kvinsis nenorėjo kalbėtis. Tais 1975 metais jis dirbo didelėje lėktuvų statybos korporacijoje ir kalėdiniuose atvirukuose, kuriuos kasmet siuntė Makgių šeimai, rašė, kad dirba viceprezidentu, atsakingu už personalo dvasinę ramybę. Kai žmonėms, darantiems lėktuvus, kyla problemų, jie eina pas Kvinsį. Kvinsis turi išspręsti jų problemas: susvetimėjimo jausmą, nepasitikėjimą savimi, galbūt tiesiog jausmą, kad darbas nužmogina juos ir grįžę prie konvejerių jie neprisuks varžtelio, kur turi būti veržlė, ir todėl neduš lėktuvai, ir pasaulyje bus išgelbėta demokratija. Už tai Kvinsis gaudavo trisdešimt du tūkstančius dolerių per metus - septyniolika tūkstančių daugiau negu Endis. "Ir man nė trupučio negėda, - rašė jis, - laikyti tą nedideliu užmokesčiu už tai, kad beveik vienas išlaikau Ameriką ant vandens".

Toks buvo Kvinsis, kaip visad kandžiai ironiškas. Tačiau jis visai nebuvo ironiškas tądien, kai iš Ohajo paskambino Endis; jo duktė miegojo ant sofos, ir kambaryje trenkė sudegintu meškiuku bei apsvilusiu kilimu.

- Girdėjau kai ką, - pasakė pagaliau Kvinsis, supratęs, kad Endis taip paprastai jo nepaleis. - Bet kai kada žmonės pasiklauso telefonų, drauguži. Gyvename Votergeito eroje.

- Aš bijau, - pasakė Endis. - Vikė išgąsdinta. Ir Čarlė taip pat. Ką girdėjai apie tai, Kvinsi?

- Kartą vyko eksperimentas, kuriame dalyvavo dvylika žmonių, - tarė Kvinsis. - Maždaug prieš šešerius metus. Pameni?

- Pamenu, - niūriai sumurmėjo Endis.

- Nedaug iš tų dvylikos liko gyvų. Keturi, kiek girdėjau paskutinį kartą. Du susituokė.

- Taip, - sušnibždėjo Endis, pajutęs viduje augantį siaubą. Liko tik keturi? Apie ką Kvinsis kalba?

- Kiek suprantu, vienas iš jų gali lankstyti raktus ir uždaryti duris neprisilietęs prie jų, - Kvinsio balsas vos girdėjosi, praėjęs du tūkstančius mylių telefonų linijomis per sujungimo pastotes, per retransliavimo punktus ir telefonų mazgus. Nevadoje, Aidahe, Kolorade, Ajovoje. Per milijoną vietų, kur galima jo pasiklausyti.

- Taip? - paklausė Endis stengdamasis kalbėti ramiai. Ir pagalvojo apie Vikę, kuri kai kada įjungdavo radiją ar išjungdavo televizorių nepriėjusi prie jo; Vikė tikriausiai nė nejautė, kad tą daro.

- Taip, iš tikro, - sakė Kvinsis. - Jis - kaip čia pasakius? - dokumentais patvirtintas faktas. Jam skauda galvą, jei daro tai dažnai, bet jis sugeba tą daryti. Jį laiko mažame kambaryje su durimis, kurių jis negali atidaryti, ir spyna, kurios negali sulenkti. Jie atlieka su juo bandymus. Jis lanksto raktus. Užtrenkia duris. Kiek suprantu, jis beveik pamišęs.

- O... Dieve... - vos ištarė Endis.

- Jis stengiasi taikos labui, taigi nieko baisaus, jei ir išprotės, - tęsė Kvinsis. - Jis išprotės dėl dviejų šimtų dvidešimties milijonų amerikiečių saugumo ir laisvės. Supranti?

- Taip, - išspaudė Endis.

- Ką pasakyti apie tuos du, kurie susituokė? Nieko. Kiek žinoma, jie tyliai gyvena kažkokioje ramioje vidurio Amerikos valstijoje, kaip antai Ohajus. Galbūt juos kasmet tikrina: ar nelanksto jie raktų, neuž-

darinėja durų jų neliesdami, nedemonstruoja mažų psichologinių triukų vietiniame karnavale sergančiųjų raumenų distrofija labui. Gerai, kad tie žmonės nieko panašaus nesugeba, tiesa, Endi?

Endis užsimerkė ir įkvėpė sudegusios medžiagos kvapo. Kartais Čarlė atidarydavo šaldytuvo duris, žvilgtelėdavo ten ir vėl nuropodavo. Jei Vikė tuo metu lygindavo, tereikdavo jai pažiūrėti į dureles - ir jos pačios užsidarydavo; Vikė nė nesuvokdavo, kad daro ką nors neįprasta. Taip būdavo retkarčiais. Kartais nepavykdavo, ji turėdavo palikti lygintuvą ir pati uždaryti šaldytuvo dureles (ar išjungti radiją, įjungti televizorių). Vikė nesugebėjo lankstyti raktų, skaityti minčių, kaboti ore, uždegti daiktus ar spėti ateitį. Kartais ji gebėdavo uždaryti duris, būdama kitame kambario gale - tai jos sugebėjimų viršūnė. Kai kada po panašių dalykų Endis pastebėdavo, kad ji skundžiasi galvos skausmu ar nesveikuojančiu skrandžiu, bet Endis nežinojo, ar tai psichinė reakcija, ar koks nors užslėptas jos pasąmonės perspėjimas. Jos ciklų metu sugebėjimai truputį išaugdavo. Bet jie buvo tokie nereikšmingi ir tokie reti, kad Endis laikė juos normaliais. O dėl savęs... na, jis mintimis gali pastūmėti žmones. Tai neturėjo pavadinimo: tikriausiai autohipnozė būtų arčiausiai esmės. Dažnai to daryti negalėjo - imdavo skaudėti galvą. Dažniausiai visiškai pamiršdavo, kad yra kitoks, nors iš tikro nuo tos dienos Džeison Gerneit Hilo 70-ajame kambaryje nebuvo normalus.

Užmerkė akis ir tamsiame fone po vokais pamatė panašią į kablelį dėmę ir neegzistuojančius žodžius COR OSUM.

- Taip, tai gerai, - tęsė Kvinsis, tarsi Endis būtų surikęs. - Antraip juos įkištų į du mažus kambarėlius, kur jie neatsitiesdami dirbtų dėl dviejų šimtų dvidešimties milijonų amerikiečių saugumo ir laisvės.

- Tai gerai, - sutiko Endis.

- O dėl tų dvylikos žmonių... - pasakė Kvinsas. - Jie galbūt davė tiems dvylikai vaistų, kurių poveikio galutinai nenumatė. Gali būti, kad kas nors - koks Išprotėjęs daktaras - tyčia juos suklaidino. O gal manė, kad klaidina, o iš tikro jie vadovavo jam. Tai nesvarbu.

- Nesvarbu.

- Taigi tiems dvylikai uždavė tokių vaistų, kurie galėjo šiek tiek pakeisti jų chromosomas. O gal net smarkiai. Kas žino. Ir galbūt du iš jų susituokė, nusprendė turėti vaikutį, ir galbūt vaikutis gavo šiek tiek daugiau už jos akis ir jo burną. Ar nesusidomės jie tokiu vaikučiu?

- Manau, susidomės, - sumurmėjo Endis taip išsigandęs, kad vos įstengė kalbėti. Jis jau nusprendė nepasakoti Vikei apie pokalbį su Kvinsiu.

- Tarkim, imi citriną, ji puiki, ir pyragėlį "morengą", taip pat puikų, sumaišai juos ir gauni... visai naujo skonio patiekalą. Esu įsitikinęs, kad jiems norėtųsi pažiūrėti, ką tas vaikutis sugeba. Jie tik norėtų paimti jį, įkišti į mažą kambarėlį ir pažiūrėti, ar nepadėtų jis išsaugoti demokratiją planetoje. Na, rodos, ir viskas, ką norėjau pasakyti, drauguži, dar štai kas... neišsišok!

24

Balsai vaiduoklių kambaryje.

Neišsišok!

Jis pasuko galvą ant viešbučio pagalvės ir pasižiūrėjo į kietai miegančią Čarlę. *Čarle, vaikeli, ką gi darysim? Kur mums pasidėti, kad paliktų ramybėje? Kuo visa tai baigsis?*

Jokio atsakymo.

Pagaliau jis užmigo, o tuo metu netoliese tamsoje malėsi žalioji mašina, vis dar tikėdamasi rasti stambų plačiapetį vyrą velvetiniu švarku ir mažą šviesiaplaukę mergaitę raudonomis kelnaitėmis bei žalia palaidinuke.

LONGMONTAS, VIRDŽINIJA: KONTORA

I

Du gražūs pietų plantacijų stiliaus namai stovėjo vienas priešais kitą ilgoje banguojančioje pievelėje, kurią raižė keletas grakščiai išsirangiusių dviračių takelių ir nužvyruotas dvipusis kelias, einąs nuo pagrindinės magistralės per kalvą. Netoli vieno iš namų buvo didelė klėtis, išdažyta ryškiai raudonai su nepriekaištingai baltais apvadais. Šalimais antrojo - arklidės, taip pat raudonos su baltais apvadais. Čia buvo laikomi vieni iš geriausių žirgų Pietuose. Tarp klėties ir arklidžių dangų atspindėjo negilus ančių tvenkinys.

Pirmieji šių dviejų namų šeimininkai 1860 metais išėjo į karą ir žuvo. Abiejų šeimų palikuonys jau išmirė. 1954 metais abi valdos tapo viena valstybine nuosavybe. Čia įsikūrė Kontora.

Dešimt minučių po devynių, saulėtą spalio dieną, - kitą dieną po Endžio ir Čarlės kelionės taksi iš Niujorko į Olbanį, - link vieno iš namų dviračiu važiavo pagyvenęs vyras maloniomis blizgančiomis akimis ir vilnone angliška sportine kepure. Užpakaly jo, už antro kauburėlio, buvo kontrolės punktas, kurį jis praėjo tik elektroninei sistemai patikrinus jo nykščio atspaudą. Kontrolės punktas buvo apsuptas dviem spygliuotos vielos eilėmis. Ant išorinės, septynių pėdų aukštyje, kas šešiasdešimt pėdų kabėjo plakatai su užrašu: "ATSARGIAI! VALSTYBINĖ NUOSAVYBĖ! ŠITA TVORA LEIDŽIAMA SILPNA ELEKTROS SROVĖ!" Dieną srovė iš tikro buvo silpna. Naktį vietinis generatorius pakeldavo ją iki mirtinos, ir kiekvieną rytą penkių darbuotojų komanda apvažiuodavo tvorą mažais elektriniais golfo vežimėliais ir surinkdavo suanglėjusius triušius, kurmius, paukščius, švilpikus, o kai kada rasdavo ir siaubingai dvokiantį skunką ar net elnią. Dukart rasti prikepę žmonės. Tarpas tarp išorinių ir vidinių spygliuotos vielos eilių buvo dešimt pėdų. Dieną naktį šituo praėjimu lakstė sarginiai šunys-dobermanai. Juos išmokė laikytis atokiau mirtį nešančių laidų. Kiekviename šito statinio kampe kyšojo bokšteliai, sukalti iš dailylenčių ir nudažyti taip pat skaisčiai raudonai su baltais apvadais. Juose budėjo sargybiniai, mokantys elgtis su visais mirtį sėjančiais ginklais. Visą teritoriją stebėjo te-

lekameros, ir jų perduodami vaizdai nuolat buvo tikrinami kompiuterio. Longmonto įstaiga buvo saugi.

Pagyvenęs vyras mynė su šypsena, skirta tiems, pro kuriuos jis važiavo. Plikas senis su beisbolo kepurėle vedžiojo plonakoję kumelę. Jis pakėlė ranką ir riktelėjo:

- Sveikas, Kepai! Graži dienelė!

- Geriau nebūna, - sutiko vyras ant dviračio. - Viso tau malonaus, Henri.

Jis pasiekė šiaurinio namo fasadą, nulipo nuo dviračio ir parėmė jį kojele. Giliai įkvėpęs švelnaus ryto oro, žvaliai pakilo plačiais prieangio laiptais tarp plačių dorėninių kolonų.

Atidarė duris ir įėjo į erdvų laukiamąjį. Prie stalo sėdėjo rausvaplaukė moteris, priešais ją gulėjo knyga su statistine analize. Viena ranka prilaikė puslapį, kurį skaitė, kita gulėjo stalo stalčiuje, lengvai uždėta ant 38-o kalibro "Smito ir Vesono".

- Labas rytas, Džoze, - pasisveikino pagyvenęs džentelmenas.

- Labas, Kepai. Šiek tiek pavėlavote? - dailioms merginoms tas atleidžiama; jei už stalo sėdėtų Dueina, jis nedovanotų. Kepas nebuvo moterų emancipacijos šalininkas.

- Mano daviklis užsikerta, brangute, - jis paspaudė nykščiu atitinkamą sklendę. Kažkas kronšteine suburzgė, ir ant Džozės stalo užsidegė žalia šviesa. - Gražiai elkis.

- Gerai, pasistengsiu, - žaismingai atsakė ji ir sukryžiavo kojas.

Kepas garsiai nusikvatojo ir nuėjo per holą. Ji pažiūrėjo įkandin minutėlę mąstydama, ar nevertėjo pasakyti jam, kad tas šlykštus senis Venlesas atėjo prieš dvidešimt minučių. Pats tuoj sužinos, nusprendė ji ir atsiduso. Tereikia pakalbėti su tokiu senu vaiduokliu, ir nuostabios dienos pradžia sugadinta. Ji dar pagalvojo, kad tokiam žmogui kaip Kepas, užimančiam tokias atsakingas pareigas, tenka paragauti ne tik viršūnėlių, bet ir šaknelių.

2

Kepo kabinetas buvo namo gilumoje. Iš didžiulio švieslangio vėrėsi didingas vaizdas į pievelę už namo, klėtį ir tvenkinį, iš dalies užgožtą alksnių. Pievutės viduryje ant minitraktoriaus-žoliapjovės sėdėjo Ričis Makeonas. Valandėlę Kepas stovėjo sukryžiavęs rankas už nugaros ir žiūrėjo į jį, paskui nuėjo prie kavos aparato kampe. Įsipy-

lė truputį kavos į puoduką su užrašu U.S.N.*, pridėjo sausos grietinėlės, atsisėdo ir nuspaudė pasikalbėjimo įtaiso mygtuką.

- Sveika, Reičele, - pasisveikino jis.

- Sveikas, Kepai. Daktaras Venlesas...

- Taip ir žinojau, - atsiduso Kepas. - *Žinojau.* Užuodžiau tą šliurę vos tik įėjęs.

- Pasakyti jam, kad esate labai užsiėmęs?

- Nieko nesakykite, - ryžtingai ištarė Kepas. - Tegul praleidžia geltonajame salone visą šį nuostabų rytą. Jei nesugalvos eiti namo, aš tikriausiai priimsiu jį prieš priešpiečius.

- Gerai, sere.

Problema išspręsta, bet kuriuo atveju - Reičelei, su apmaudu pagalvojo Kepas. Venlesas aiškiai nebuvo jos problema. Reikalas tas, kad Venlesas darosi vis labiau nepakenčiamas, jis jau pergyveno savo reikšmę ir įtaką. Ką gi, visada yra Maujo stovykla. Yra ir Reinberdas.

Mintis net privertė krūptelėti... o jį ne taip jau lengva priversti sudrebėti.

Jis vėl spustelėjo pasikalbėjimo įtaiso mygtuką.

- Aš vėl norėčiau gauti Makgio dosjė, Reičele. O pusę vienuoliktos noriu pamatyti Elą Steinovičių. Jei Venlesas neišeis, kol pabaigsiu su Elu, galite atsiųsti jį pas mane.

- Labai gerai, Kepai.

Jis atsilošė surėmęs pirštų galiukus ir metė žvilgsnį į Džordžo Patono portretą ant sienos priešais. Patonas išsitempęs stovėjo ant tanko liuko, tarsi laikytų save hercogu Veinu.

- Sunku gyventi, jei neatsipalaiduoji, - pasakė jis Patono portretui ir sriubtelėjo kavos.

3

Po dešimties minučių Reičelė atvežė dosjė bibliotekos vežimėliu. Ją sudarė šeši dokumentų bei raportų ir keturi fotografijų aplankai. Ten buvo ir telefono pokalbių įrašai. Makgių telefono buvo klausomasi nuo 1978-ųjų.

- Ačiū, Reičele.

---

* U.S.N. (United States Navy) - JAV karinės jūrų pajėgos.

- Prašom. Misteris Steinovičius bus čia pusę vienuoliktos.

- Žinoma, bus. Venlesas dar nenumirė?

- Bijau, kad ne, - pasakė ji šypsodamasi. - Jis tiesiog sėdi ten ir stebi, kaip Henris vedžioja arklius.

- Drasko savo prakeiktas cigaretes?

Reičelė kaip mokinukė prisidengė burną, sukikeno ir linktelėjo:

- Jau sutvarkė pusę pakelio.

Kepas kažką sumurmėjo. Reičelė išėjo, ir jis užsiėmė dosjė. Kiek kartų vartė ją per paskutiniuosius vienuolika mėnesių? Tuziną? Du tuzinus? Viską žinojo mintinai. Ir jei Elas neklydo, jis gaus paskutiniuosius du Makgius savaitės pabaigoje. Ši mintis tarsi pakuteno pilve.

Jis ėmė sklaidyti Makgio dosjė, tai ištraukdamas lapą čia, tai perskaitydamas pastraipą ten. Tai jo metodas, kaip atkurti galvoje visą situaciją. Jo smegenys buvo tarsi išjungtos, o pasąmonė dirbo kaip užsukta. Dabar jam nereikėjo detalių - norėjo aprėpti viską vienu žvilgsniu. Kaip beisbolininkai sako, reikia rasti muštą.

Štai paties Venleso ataskaita, jaunesnio Venleso (taigi, visi jie tada buvo jaunesni), datuota 1968 metų rugsėjo 12 diena. Kepo akį patraukė paragrafo dalis:

> ... milžiniškos reikšmės kontroliuojamų parapsichologinių reiškinių studijoms. Tolimesni bandymai su gyvūnais nebus produktyvūs (žr. kitoje l psl. pusėje), ir kaip pabrėžiau susirinkime šią vasarą, bandymai su nuteistaisiais ar žmonėmis su nukrypimais gali taip pat sukelti rimtų pasekmių, jei "Lot šeši" nors iš dalies pasižymi tuo poveikiu, kurį esame numatę (žr. kitoje 2 psl. pusėje). Todėl aš dar kartą rekomenduoju...

Tu dar kartą rekomenduoji, kad mes toliau leistume jį kontrolinėms studentų grupėms, iš anksto paruošę veiksmų planą, jeigu nepasisektų, galvojo Kepas. Tais laikais Venlesas nepūtė miglos į akis. Jokios miglos. Jo tų dienų moto: tik pirmyn, o atsilikusius tegul velniai nujoja. Dvylika žmonių buvo testuojami. Du iš jų mirė: vienas bandymo metu, kitas - tuoj po to. Du išprotėjo suluošinti - vienas apako, kitas buvo suparalyžiuotas, abu laikomi Maujo stovykloje, kur liks iki apgailėtino savo gyvenimo galo. Liko aštuoni. Vienas žu-

vo automobilio avarijoje 1972 metais: beveik buvo aišku, kad tai ne avarija, o savižudybė. Kitas nušoko nuo Klivlendo pašto stogo 1973-iaisiais - dėl jo klausimų nekilo, nes paliko raštelį, kad "daugiau negali ištverti paveikslų, kylančių jo galvoje". Klivlendo policja nustatė vedančią į savižudybę depresiją ir paranoją. Kepas ir Kontora nustatė, kad tai mirtina "Lot šešių" pasekmė. Taigi liko šeši.

Vėliau, tarp 1974 ir 1977 metų nusižudė dar trys, taip padidinę aiškių savižudybių skaičių iki keturių, o gal ir iki penkių. Beveik galima sakyti, jog pusė klasės. Visi keturi, neabejotinai nusižudę, atrodė normalūs iki to momento, kai griebėsi šautuvo, virvės ar nušoko iš didelio aukščio. Kas žinojo, ką jie turėjo išgyventi? Kas iš tikro tą žinojo?

Galiausiai liko trys. Nuo 1977-ųjų, kai seniai užmirštas "Lot šešių" projektas vėl imtas karštai aptarinėti, vaikiną, vardu Džeimsas Ričardsonas, gyvenantį Los Andžele, imta nuolat slaptai stebėti. 1969 metais jis dalyvavo "Lot šešių" bandyme ir veikiamas to preparato demonstravo tą patį stulbinantį sugebėjimų rinkinį kaip ir likusieji: telekinezė, minčių perdavimas ir galbūt pats įdomiausias reiškinys, bent jau Kontoros požiūriu, - minčių įtaiga.

Bet kaip ir kiti Džeimsas Ričardsonas prarado savo sugebėjimus, nustojus veikti vaistams. Pokalbiai 1971, 1973 ir 1975 metais nieko neparodė. Net Venlesas turėjo tą pripažinti, nors fanatiškai buvo įsitikinęs "Lot šešių" preparatu. Atrankiniai kompiuterio duomenys (jie pasirodė ne tokie patikimi, prasidėjus istorijai su Makgiais) nuolat rodė, kad Ričardsonas nei sąmoningai, nei nesąmoningai nesinaudoja jokia psichine galia. 1971-aisiais jis baigė koledžą, persikėlė į Vakarus, pakeitęs keletą žemesnių vadovaujančių pareigų be jokios įtaigos mintimis, ir dabar dirbo "Telemain" korporacijoje.

Ir apskritai jis - mėšlo krūva.

Kepas atsiduso.

Jie toliau stebėjo Ričardsoną, bet Kepas asmeniškai buvo įsitikinęs, kad čia jie patyrė visišką fiasko. Liko du - Endis Makgis ir jo žmona. Netikėtos jų vedybos neliko nepastebėtos Kontoros ir Venleso, ir šis ėmė bombarduoti vyresnybę raportais, siūlydamas atidžiai stebėti kiekvieną šių vedybų atžalą - galima sakyti, ėmė skaičiuoti viščiukus, kol jie dar neišsirito. Ne kartą Kepui magėjo pasakyti Venlesui, kad, jų žiniomis, Endis buvo sterilizuotas. Tada tas senas

šunsnukis užsikimštų. Iki to laiko Venlesas pasigavo insultą ir liko visai nenaudingas, tiesiog tuščia vieta, grynas nepatogumas.

Buvo tik vienas "Lot šešių" eksperimentas. Jo rezultatai pasirodė tokie katastrofiški, kad viską teko užmaskuoti paslaptimi - didele, nepramušama... ir gana brangiai kainuojančia. Iš viršaus atėjo nurodymas paskelbti moratoriumą tolesniems bandymams. Venlesas turėjo tada ką apraudoti, pagalvojo Kepas... ir jis tikrai raudojo. Nebuvo jokių ženklų, kad rusai ar kuri kita pasaulinė valstybė domisi psichiniu vaistų poveikiu, ir kariuomenės viršūnėlė nusprendė, kad, nepaisant kai kurių teigiamų rezultatų, "Lot šeši" nieko neduos. Vertindamas ilgalaikius rezultatus, vienas iš mokslininkų, dirbusių prie šito projekto, palygino jį su reaktyviniu varikliu, įtaisytu sename "Forde". Taip, lėkė kaip velnias... kol neįsirėžė į pirmą kliūtį. "Duokit mums dar dešimt tūkstančių metų evoliucijos, - sakė tas tipas, - ir mes vėl pabandysime".

Problema buvo ta, kad, dėl vaistų poveikio parapsichinėms galioms pasiekus viršūnę, bandomieji išprotėdavo. To kontroliuoti buvo neįmanoma. Antra vertus, viršūnėlė krovė į kelnes. Nuslėpti agento ar atsitiktinio operacijos liudininko mirtį buvo viena, o nuslėpti studento mirtį nuo širdies smūgio, kitų dviejų dingimą, trečių isteriją ir paranoją - visai kas kita. Visi turi draugų ir bendrakursių, nors pagrindinis jų atrankos kriterijus ir buvo kuo mažesnis artimųjų skaičius. Kaina ir rizika - milžiniškos. Prireikė septynių šimtų tūkstančių dolerių iš slapto fondo ir mažiausiai vieną žmogų likviduoti - vaikino, išplėšusio sau akis, krikštatėvį. Tas krikštatėvis niekaip negalėjo nurimti. Stengėsi prisikasti iki šaknų. Baigėsi tuo, kad vienintelė vieta, kur jis prisikasė, buvo Baltimorės kanalo dugnas, kur tikriausiai tebeguli su dviem cemento blokais, pririštais prie kojų liekanų.

Ir visgi labai daug kas - velniai griebtų, labai - priklauso nuo sėkmės, tiesiog sėkmės.

Taigi "Lot šešių" projektas buvo padėtas į lentyną, bet kasmetinės asignacijos nebuvo nutrauktos. Pinigai ėjo periodiškai išlikusių gyvų stebėjimui tuo atveju, jei paaiškėtų koks nors dėsningumas.

Galiausiai jis paaiškėjo.

Kepas pervertė aplanką su fotografijomis ir surado blizgančią, nespalvotą, aštuonių prie dešimties mergaitės nuotrauką. Ji daryta prieš trejus metus, kada jai buvo ketveri ir ji lankė nemokamą Ha-

risono vaikų darželį. Mergaitė fotografuota teleobjektyvu iš už duonos furgono, vėliau padidinta ir perdaryta taip, kad nesimatytų žaidžiančių berniukų ir mergaičių, o liktų besišypsančios mergytės su styrančiomis kasytėmis ir šokdyne rankose portretas.

Kepas kurį laiką meiliai žiūrėjo į nuotrauką. Venlesas po insulto ėmė bijoti. Jis manė, kad mergytę reikėtų likviduoti. Nors Venlesas jau buvo nušalintas nuo reikalų, organizacijoje atsirado žmonių, palaikančių jo nuomonę. Tačiau Kepas tikėjosi, kad iki to nebus prieita. Jis pats turėjo tris anūkus, du - maždaug Čarlinos Makgi metų.

Jie, žinoma, turės atskirti mergaitę nuo tėvo. Galbūt visai. O jis neabejotinai bus likviduotas... kai atliks savo paskirtį, žinoma.

Buvo ketvirtis po dešimtos. Jis paskambino Reičelei:

- Elas Steinovičius dar nepasirodė?

- Ką tik atvyko, sere.

- Labai gerai. Prašau atsiųsti jį pas mane.

4

- Noriu, kad asmeniškai pabaigtumėt operaciją, Elai.

- Gerai, Kepai.

Albertas Steinovičius buvo smulkus žmogutis blyškiai gelsvu veidu ir anglies juodumo plaukais; jaunystėje jį kartais painiodavo su aktoriumi Viktoru Džoriu. Kepas pradėjo dirbti su Steinovičiumi maždaug prieš aštuonerius metus - abu jie atėjo čia iš karinio jūrų laivyno. Ir jam visad atrodė, kad Elas tuoj tuoj atsiguls į ligoninę visam laikui. Jis rūkė visur ir visada, išskyrus čia - buvo draudžiama. Jis ėjo lėtu, didingu žingsniu, suteikiančiu jam keistą orumą, o nepasiekiamas orumas būdingas retam žmogui. Kepas, matęs visas Pirmojo skyriaus agentų medicinos korteles, žinojo, kad didinga Alberto eisena yra dirbtinė: jis kentėjo nuo hemorojaus ir du kartus darė operaciją, o nuo trečiosios atsisakė: ji galėjo palikti jį invalidu visam gyvenimui. Jo ori eisena visada Kepui primindavo pasaką apie undinėlę, panorusią tapti moterimi, ir kainą, kurią ji sumokėjo už kojas. Kepas įsivaizdavo, kad jos eisena irgi buvo didinga.

- Kada galėsit būti Olbanyje? - paklausė jis Elo.

- Po valandos nuo išvažiavimo.

- Gerai. Ilgai netrukdysiu. Kokia ten padėtis?

Albertas suspaudė savo mažas gelsvokas rankas ant kelių.

- Mums smarkiai padeda valstijos policija. Visi keliai iš Olbanio užblokuoti. Piketai sustatyti žiedais apie Olbanio oro uostą. Spindulys - trisdešimt penkios mylios.

- Jūs darot prielaidą, kad jie neišvažiavo pakeleivinga mašina?

- Tenka, - atsiduso Albertas. - Jei juos kas nors paėmė ir nuvežė už dviejų šimtų ar daugiau mylių, mums, žinoma, teks vėl pradėti nuo pradžių. Bet kertu lažybų, kad jie šio žiedo viduje.

- O? Kodėl gi, Albertai? - Kepas palinko pirmyn. Be abejonės, Albertas Steinovičius buvo geriausias Kontoros agentas, neskaitant Reinberdo. Jis protingas, turi puikią intuiciją ir, kai darbas reikalavo, buvo negailestingas.

- Iš dalies - nuojauta, - pasakė Albertas. - Iš dalies - duomenys iš kompiuterio, į kurį mes sukišom viską, ką žinojom apie paskutiniuosius trejus Endžio Makgio metus. Mes užklausėm mašinos apie visas situacijas, kokios gali kilti, remdamiesi tuo, kad jis turi ypatingų sugebėjimų.

- Jis jų turi, Elai, - švelniai ištarė Kepas. - Štai kodėl šita operacija tokia velniškai subtili.

- Taip, turi, - pasakė Elas. - Bet kompiuteris daro prielaidą, kad Endžio galimybės jais pasinaudoti be galo ribotos. Jei naudojasi jais per daug, suserga.

- Teisingai. Mes to ir tikimės.

- Niujorke jis užsiiminėjo visiškai legalia veikla, kažkuo panašiu į Deilo Karnegio grupes.

Kepas linktelėjo. “Patikėk savimi” - kursas, skirtas daugiausiai užsispyrusiems administratoriams. Užteko jam su mergaite nusipirkti duonos, pieno, mėsos - ne daugiau.

- Mes apklausėme paskutiniąją grupę, - pasakė Albertas Steinovičius. - Jų šešiolika, ir kiekvienas mokėjo dviem atskirais įnašais - šimtą dolerių įstojant, šimtą baigiantis kursui, jeigu rezultatai buvo akivaizdūs. Žinoma, jie buvo akivaizdūs.

Kepas linktelėjo. Makgio sugebėjimas puikiai tiko suteikti žmonėms pasitikėjimą savimi. Jis tiesiog *stumtelėdavo* juos į tai.

- Mes įvedėme į kompiuterį jų atsakymus į keletą esminių klausimų. Klausimai buvo tokie: ar pasitikėjimas savimi ir “Patikėk savimi” kurso rezultatais atsirasdavo kokiais nors konkrečiais momentais? Ar galite prisiminti darbo dienas po apsilankymo “Pasitikėk savimi” kurse, kai jautėtės tarsi tigras? Ar jūs...

- Jautėtės kaip tigras? - paklausė Kepas. - Jėzau, jūs jų klausėte, ar jie jautėsi kaip *tigrai?*

- Formuluotę pasiūlė kompiuteris.

- Gerai, tęskite.

- Trečiasis, pagrindinis, klausimas: ar pasiekėte darbe kokių nors konkrečių rezultatų, pabaigę "Pasitikėk savimi" kursą? Į šitą klausimą jie visi galėjo atsakyti tiksliai ir objektyviai - žmonės linkę atsiminti dieną, kai jiems pakėlė atlyginimą ar bosas paplekšnojo per petį. Jie mielai atsakinėjo. Man tai pasirodė šiek tiek baisoka, Kepai. Jis tikrai vykdė savo pažadus. Vienuolika iš šešiolikos buvo pakelti pareigose, atkreipk dėmesį - vienuolika. Iš penkių likusių trys dirba tokiose vietose, kur paaukštinama labai retais atvejais.

- Niekas neginčija Makgio sugebėjimų, - pasakė Kepas. - Daugiau neginčija.

- Gerai. Grįžkim prie reikalo. Kursas truko šešias savaites. Remdamasis atsakymais į klausimus, kompiuteris nurodo keturias esmines datas... tai yra dienas, kai Makgis tikriausiai šalia visų įprastinių valio-jūs-galėsite-tą-padaryti-jei-pasistengsite gana smarkiai stumtelėjo mintimis. Tos datos - tai rugpjūčio septynioliktoji, rugsėjo pirmoji, rugsėjo devynioliktoji... ir spalio ketvirtoji.

- Ir ką tas įrodo?

- Na, jis mintimis apdorojo tą taksistą praeitą naktį. Šauniai apdorojo. Tas vaikinas dar dabar neatsigauna. Mes manom, kad Endis Makgis "išsieikvojo". Serga. Galbūt negali judėti, - Elas įdėmiai pasižiūrėjo į Kepą. - Kompiuteris pateikia dvidešimt šešių procentų jo mirties tikimybę.

- Ką?

- Na, jis ir anksčiau "išsikraudavo" tiek, kad susirgdavo. Tai kažkaip veikia jo smegenis... Dievas žino kaip. Tikriausiai atsiranda taškinės kraujosrūvos. Tas gali progresuoti. Kompiuterio apskaičiavimu, truputį daugiau negu vienas šansas iš keturių, kad jis mirė nuo infarkto arba, labiau tikėtina, nuo insulto.

- Jam teko eikvoti energiją, dar jos neatstačius, - tarė Kepas.

Albertas linktelėjo ir išsitraukė kažką iš kišenės. Tai buvo suvyniota į minkštą celofaną. Jis padavė jį Kepui, šis žvilgtelėjo ir grąžino.

- Ką tai turėtų reikšti? - paklausė jis.

- Nedaug, - atsakė Elas, susimąstęs žiūrėdamas į kupiūrą plastiko voke. - Tik tiek, kad juo sumokėjo taksistui.

- Iš Niujorko iki Olbanio jis nuvažiavo už vieno dolerio kupiūrą, a? - Kepas vėl paėmė ją ir pažiūrėjo susidomėjęs. - Taksi kaina turėjo būti... kas per velnias! - jis netyčia išmetė banknotą ant stalo lyg būtų apdegęs ir sėdėjo mirksėdamas.

- Jūs irgi, a? - paklausė Elas. - Matėte tai?

- Dieve, nesuprantu, ką aš mačiau, - pratarė Kepas ir siektelėjo keraminės dėžutės, kur laikė vaistus nuo rėmens. - Kokią sekundę jis man visai neatrodė vienas doleris.

- O dabar panašus?

Kepas įsispitrijo į kupiūrą.

- Žinoma, panašus. Čiagi Džordžas, viskas... Dieve! - jis tokia jėga loštelėjo, kad vos netrenkė galva į tamsų medinį atlošą. Pažiūrėjo į Elą. - Veidas... tarsi akimirką pasikeitė, užsidėjo akinius, ar dar ką. Tai triukas?

- Ir velniškai šaunus triukas, - tarė Elas, paimdamas banknotą. - Man taip pat pasirodė, nors daugiau nesikartoja. Tikriausiai įsižiūrėjau... nors velniai griebtų, jei žinau kaip. Žinoma, kokia nors kvaila haliucinacija. Bet aš netgi veidą pažinau. Tai Benas Franklinas.

- Jūs paėmėt ją iš taksi vairuotojo? - paklausė Kepas, kaip pakerėtas spoksodamas į kupiūrą su viltim vėl sulaukti pasikeitimo. Bet matė tik Džordžą Vašingtoną.

Elas nusijuokė.

- Taip, - linktelėjo jis. - Mes paėmėm kupiūrą ir išrašėm jam čekį penkiasdešimčiai dolerių. Jam iš tikro pasisekė.

- Kodėl?

- Benas Franklinas ne ant penkių šimtų kupiūros, o ant šimtinės. Matyt, Makgis nežinojo.

- Duokit dar kartą žvilgtelėti.

Elas padavė vieno dolerio kupiūrą Kepui, ir šis vos ne porą minučių įdėmiai ją tyrinėjo. Jau grąžinant, ji tarsi vėl apgaulingai sumirgėjo. Na, bet šįkart jis buvo tikras, kad viskas vyksta jo galvoje, o ne kupiūroje, ant jos ar kur kitur.

- Pasakysiu jums dar daugiau, - toliau kalbėjo Kepas. - Nesu tikras, bet nemanau, kad Franklinas ant kupiūros yra su akiniais. Kitaip sakant, tai... - jis nutilo nežinodamas, kaip pabaigti savo mintį. Į galvą atėjo kažkas velniškai antgamtiška, ir jis atmetė tai.

- Taip, - sutiko Elas. - Kad ir kas tai būtų, efektas tolydžio nyksta. Šį rytą aš jį rodžiau gal šešiems žmonėms. Porai iš jų pasirodė, kad jie kažką matė, bet visai ne tą, ką regėjo vairuotojas ir mergužėlė, su kuria jis gyvena.

- Manote, kad Endis stumtelėjo per stipriai?

- Taip. Ir abejoju, ar jis dar pajėgia judėti. Jie galėjo pernakvoti miške ar kokiame nors nuošaliame viešbutyje. Galėjo įlįsti į kokį apylinkės vasarnamį. Manau, kad jie kažkur čia pat ir sučiupsim juos be didelio vargo.

- Kiek žmonių tam reikia?

- Gavom, kiek reikia, - pasakė Elas. - Su valstijos policija. Šitame šeimyniniame piknike dalyvauja daugiau nei septyni šimtai žmonių. Karinė parengtis. Jie apeis visus namus, pasibels į kiekvienas duris. Mes jau patikrinome visus viešbučius Olbanio apylinkėse - per keturiasdešimt. Dabar šukuojame artimiausius miestelius. Vyras ir mergaitė... jie kyšo kaip pūslė ant nykščio. Pagausim. Arba tik mergaitę, jei jis mirė, - Albertas atsistojo. - Man metas. Norėtųsi dalyvauti baigiant operaciją.

- Žinoma. Atgabenkit juos man, Elai.

- Būtinai, - pasakė Albertas ir nuėjo durų link.

- Albertai?

Jis atsisuko - mažas žmogutis nesveiku pageltusiu veidu.

- O kas yra ant penkių šimtų? Ar patikrinote?

Albertas Steinovičius nusišypsojo.

- Makinlis, - pasakė jis. - Jį nužudė.

Jis išėjo tyliai uždaręs paskui save duris ir palikęs susimąsčiusį Kepą.

5

Po dešimties minučių Kepas vėl nuspaudė pasikalbėjimo įtaiso mygtuką.

- Reičele, ar Reinberdas jau sugrįžo iš Venecijos?

- Dar vakar, - pasakė Reičelė, ir Kepui pasirodė, kad išgirdo priešiškumo gaidelę net rūpestingai valdomame boso sekretorės balse.

- Jis čia ar Senibele? - Kontora turėjo savo poilsio namus Senibelo saloje Floridoje.

Pauzė. Reičelė tikrino kompiuteryje.

- Longmonte, Kepai. Nuo vakar aštuonioliktos nulis nulis. Tikriausiai miega po skrydžio.

- Tegul kas nors jį pažadina, - paliepė Kepas. - Norėčiau jį pamatyti, kai Venlesas išeis... jeigu, žinoma, Venlesas dar čia.

- Prieš penkiolika minučių buvo.

- Gerai... tegul Reinberdas ateina dvyliktą.

- Taip, sere.

- Jūs gera mergina, Reičele.

- Ačiū, sere, - jautėsi jos susijaudinimas. Kepui ji patiko, labai patiko.

- Prašau, Reičele, atsiųskit daktarą Venlesą.

Jis atsilošė, sunėrė priešais save rankas ir pagalvojo: "Tai už mano nuodėmes".

6

Daktarą Džozefą Venlesą parbloškė insultas tą pačią dieną, kai Ričardas Niksonas paskelbė palieką̨s prezidento postą, - 1974-ųjų rugpjūčio 8-ąją. Tai buvo vidutinio smarkumo kraujo išsiliejimas smegenyse, nuo kurio jam pasitaisyti fiziškai iki galo nepavyko. Ir psichiškai, pamanė Kepas. Nes būtent po insulto Venlesas ėmė nuolat ir įkyriai domėtis "Lot šešių" eksperimentu ir jo pasekmėmis.

Pasiremdamas lazda, jis įžengė į kambarį; šviesa nuo lango nuslydo jo apvaliais akiniais be rėmelių ir blankiai atsispindėjo juose. Kairė jo ranka buvo suriesta, o lūpų kamputis ištemptas nuolatinio ledinio šypsnio.

Reičelė su užuojauta pažvelgė į Kepą pro Venleso petį, o šis linktelėjo, jai leisdamas eiti. Mergina išėjo tyliai uždariusi duris.

- Štai ir gerasis daktaras, - pasakė Kepas be lašelio humoro.

- Kaip vystosi įvykiai? - paklausė krenkšdamas ir sėsdamas Venlesas.

- Tai slapta, - atšovė Kepas. - Jūs tą žinote, Džojau. Kuo galiu padėti šiandien?

- Stebėjau visą šitą bruzdesį, - pasakė Venlesas, ignoruodamas Kepo klausimą. - Kas beliko daryti, kol tuščiai prasėdinėjau visą rytą.

- Jūs atėjote iš anksto nesusitarę...

- Manote, kad juos jau turit savo rankose, - pertraukė Venlesas. - Kamgi daugiau čia tas mėsininkas Steinovičius? Na, galbūt taip ir yra. Galbūt. Bet juk ir anksčiau taip manėte, ar ne?

- Ko jums reikia, Džojau? - Kepas nemėgo, kai jam primindavo ankstesnes nesėkmes. Kartą jie jau beveik turėjo mergaitę. Žmonės, dalyvavę operacijoje, iki šiol nedarbingi ir vargu ar kada bus.

- Ko man visada reikia? - paklausė Venlesas, persilenkęs per lazdą. O Dieve, pagalvojo Kepas, vėl ta sena kriošena ims gražbyliauti. - Kodėl aš likau gyvas? Kad įtikinčiau jus likviduoti juos abu. Likviduoti ir Džeimsą Ričardsoną. Likviduoti tuos, Maujyje. Likviduoti visiškai, kapitone Holisteri. Išbraukti juos. Nušluoti nuo žemės paviršiaus.

Kepas atsiduso.

Venlesas sutrauktąja ranka pamojo bibliotekos vežimėlio pusėn ir pasakė:

- Matau, vėl vartote dosjė.

- Moku ją beveik mintinai, - tarė šyptelėjęs Kepas. "Lot šeši" per paskutiniuosius metus jam įkyrėjo iki gyvo kaulo; jau pora metų tai buvo nuolatinė diskusijų tema. Taigi, rodos, Venlesas nebuvo vienintelis, apsėstas įkyrios idėjos.

Visas skirtumas, kad man už tai moka. O Venlesui - tai hobis. Pavojingas hobis.

- Jūs skaitote ją, bet nepasimokote, - kvarktelėjo Venlesas. - Leiskit man dar kartą pabandyti atvesti jus į tiesos kelią, kapitone Holisteri.

Kepas mažne ėmė protestuoti, bet prisiminė jo laukiantį susitikimą su Reinberdu dvyliktą, ir jo veido išraiška sušvelnėjo, tapo rami, netgi užjaučiama.

- Gerai, - tarė jis, - klokit.

- Manote, kad aš išprotėjęs, taip? Trenktas?

- Jūs tai pasakėte, ne aš.

- Gerai būtų prisiminti, kad aš pirmasis pasiūliau DLT rūgšties bandymų programą.

- Kai kada aš gailiuosi, kad jūs tą padarėte, - pasakė Kepas. Ir užsimerkus prieš akis stovėjo pirmoji Venleso ataskaita, dviejų šimtų lapų prospektas apie preparatą, iš pradžių žinomą kaip DLT, vėliau tarp dirbusių su juo specialistų kaip "aktyvintoją", galiausiai kaip "Lot šešis". Kepo pirmtakas palaimino projekto pradžią; tas džen-

telmenas prieš šešerius metus buvo pagarbiai kariškai nulydėtas į Arlingtono kapines.

- Aš tik noriu pasakyti, kad mano nuomonė turi šiokį tokį svorį, - sumurmėjo Venlesas. Šįryt jis tarė žodžius lėtai, neaiškiai, su nuovargiu. Kai kalbėjo, iškreiptas pašaipos kairysis burnos kamputis nejudėjo.

- Klausau, - pasakė Kepas.

- Kiek žinau, esu vienintelis psichologas ir gydytojas, kurio jūs iš viso klausotės. Jūsų žmonės apakinti vienos idėjos ir tik jos: ką gali reikšti šis vyras ir šita mergaitė Amerikos saugumui... ir, galimas daiktas, būsimam pasaulio jėgų balansui. Sprendžiant iš to Makgio elgesio, jis yra savotiškas geranoriškas Rasputinas. Jis gali...

Venlesas bambėjo toliau, bet Kepas laikinai "atsijungė". Geranoriškas Rasputinas, mąstė jis. Kaip paradoksaliai skambėtų ši frazė, ji jam patiko. Jam buvo įdomu, kaip sureaguotų Venlesas, jeigu jis pasakytų, kad kompiuterio duomenimis yra vienas šansas iš keturių, jog Makgis likvidavo save bėgdamas iš Niujorko. Turbūt netvertų kailyje iš džiaugsmo. O jei parodytų Venlesui tą keistą kupiūrą? Būtų antras insultas, pamanė Kepas ir prisidengė burną ranka, slėpdamas šypseną.

- Didžiausią nerimą man kelia mergaitė, - sakė jam Venlesas dvyliktą? tryliktą? penkioliktą? kartą. - Makgis ir Tomlinson santuoka... vienas šansas iš tūkstančio. Tam reikėjo užkirsti kelią bet kokia kaina. Kas galėjo numatyti...

- Tada jūs visi buvote už tai, - nutraukė jį Kepas ir sausai pridūrė: - Neabejoju, kad būtumėte sutikęs tapti nuotakos svotu, jei tik būtų paprašę.

- Niekas neįsivaizdavo, - murmėjo Venlesas, - kad aš tą suvokčiau, prireikė insulto. "Lot šeši" - ne kas kita kaip sintetinė hipofizės kopija, galų gale... ypatingai stiprus nuskausminantis haliucinogenas, kurio veikimo nesupratome tada ir nesuprantame dabar. Mes žinome, - arba mažų mažiausiai devyniasdešimt devyni procentai įsitikinę, - kad natūralus šitos substancijos analogas kažkokiu būdu skatina parapsichologinių sugebėjimų atsiradimą, kuriuos kartkartėmis demonstruoja visos žmogiškos būtybės. Šių sugebėjimų rinkinys neįtikėtinai platus: numatymas, telekinezė, įtaiga mintimis, nežmoniškos jėgos protrūkiai, laikina simpatinės nervų sistemos kontrolė. Ar žino-

te, kad hipofizė ūmai be galo suaktyvėja visuose eksperimentuose su biologiniu grįžtamuoju ryšiu?

Kepas žinojo. Venlesas pasakojo jam tą tūkstančius kartų. Atsakyti nereikėjo; šįryt Venleso gražbylystė sužydo visom spalvom.

Ir Kepas buvo pasiryžęs klausyti... paskutinį kartą. Tegul senis dar pakovoja. Šįsyk devintoji banga Venleso neaplenks.

- Taip, tiesa, - atsakė Venlesas pats sau. - Jis aktyvus esant biologiniam grįžtamajam ryšiui, jis aktyvus greitojo miego būsenoje, ir žmonės su pažeista hipofize retai normaliai miega. Žmonėms su pažeista hipofize atsiranda didžiulė tikimybė susirgti leukemija arba smegenų augliais. Tai hipofizė, kapitone Holisteri. Jei kalbėtume apie evoliuciją, tai ji - seniausia liauka žmogaus organizme. Paauglystėje ji išskiria į kraują sekrecijos kiekį, daug kartų didesnį už jos pačios svorį. Tai nepaprastai svarbi liauka ir nepaprastai paslaptinga. Jei tikėčiau žmogaus siela, kapitone Holisteri, sakyčiau, kad ji yra hipofizėje.

Kepas suniurnėjo.

- Mes tai žinom, - tęsė Venlesas, - ir žinom, kad "Lot šeši" kažkaip pakeitė fizinę hipofizės sandarą asmenims, kurie dalyvavo eksperimente. Netgi to, jūsų vadinamo "tyliuoju", Džeimso Ričardsono. Tačiau svarbiausia, - galime spręsti iš mergaitės, - kad ji kažkaip pakeičia ir chromosomų struktūrą... ir kad hipofizės pokyčiai gali sąlygoti tikrą mutaciją.

- Jei buvo perduotas X faktorius.

- Ne, - pasakė Venlesas. - Tai vienas iš daugelio dalykų, kurių jūs nepajėgiate suprasti, kapitone Holisteri. Endrius Makgis tapo X faktoriumi po eksperimento. Viktorija Tomlinson tapo Y faktoriumi - ji irgi pakito, bet ne taip kaip jos vyras. Ši moteris gavo silpną telekinezės galią. Vyras - vidutinį psichinės įtaigos sugebėjimą. Tačiau mergaitė... maža mergaitė, kapitone Holisteri... Kas ji? Iš tikrųjų mes nežinome. Ji yra Z faktorius.

- Mes tikimės tą sužinoti, - švelniai pratarė Kepas.

Dabar pašaipiai persikreipė abu Venleso burnos kampučiai.

- Jūs tikitės tą sužinoti, - pakartojo jis. - Na, jei pasistengsit, tai, žinoma, galėsit... jūs akli, apsėsti mulkiai, - valandėlei jis užmerkė akis ir pridengė jas ranka. Kepas ramiai jį stebėjo.

Venlesas vėl prabilo:

- Viena jūs jau žinote. Ji uždega ugnį.

- Taip.

- Jūs darote prielaidą, kad ji paveldėjo telekinetinę motinos energiją. Bet kuriuo atveju, smarkiai įtariate.

- Taip.

- Kai ji buvo visai maža, išvis negalėjo kontroliuoti šitų... šitų talentų - nerandu geresnio žodžio...

- Mažas vaikas nesugeba kontroliuoti savo šlapimo pūslės, - pasakė Kepas, pasinaudodamas vienu iš pavyzdžių, pateiktų dosjė. - Bet kai vaikas auga...

- Taip, taip, man pažįstama ši analogija. Bet ir su vyresniu vaiku gali atsitikti netikėtumų.

Kepas šypsodamasis atsakė:

- Mes ketiname laikyti ją nedegiame kambaryje.

- Kameroje.

Vis dar šypsodamasis Kepas tarė:

- Jei jums labiau patinka.

- Aš jums siūlau tokią išvadą, - pradėjo vėl Venlesas. - Ji nemėgsta naudotis savo sugebėjimais. Ji išgąsdinta, ir ta baimė jai buvo įskiepyta visiškai sąmoningai. Duosiu analogišką pavyzdį. Mano brolio vaikas. Namie buvo degtukai. Fredis norėjo su jais žaisti. Uždegti, po to gesinti. "Gražu, gražu", - sakė jis. Brolis nusprendė išugdyti stereotipinį elgesį. Taip įbauginti vaiką, kad daugiau niekad nežaistų su degtukais. Jis pasakė Fredžiui, kad degtukų galvutės iš sieros, nuo kurių jo dantys supus ir iškris. Kad žiūrėti į degančius degtukus negalima - apaksi. Ir galiausiai palaikė sekundę jo delną virš degtuko liepsnos ir jį apdegino.

- Jūsų brolis, - sumurmėjo Kepas, - tiesiog tikras išminčius.

- Geriau nedidelė raudona dėmė ant berniuko rankos, negu vaikas apdegusiųjų palatoje su drėkinančiais tvarsčiais ir trečio laipsnio nudegimais ant šešiasdešimties procentų kūno, - niūriai metė Venlesas.

- Geriau atimti iš vaikų degtukus.

- Ar galite atimti Čarlinos Makgi degtukus? - paklausė Venlesas.

Kepas lėtai linktelėjo:

- Turi racijos, bet...

- Paklauskit savęs, kapitone Holisteri, kaip sunku buvo Endriui ir Viktorijai Makgiams, kai jų vaikas buvo kūdikis? Kai jie ėmė suvokti tą ryšį? Vėluoja pieno buteliukas. Kūdikis verkia. Tuo pat metu vienas iš žaislinių gyvuliukų čia pat, lovelėje šalia jos, užsiplieskia.

Pridarytas vystyklas. Vaikutis verkia. Po akimirksnio staigiai suliepsnoja nešvarūs rūbai skalbinių pintinėje. Turite ataskaitas, kapitone Holisteri, žinote, kas dėjosi tuose namuose. Gesintuvai ir dūmų detektoriai kiekviename kambaryje. Kartą užsidegė mergytės plaukai, kapitone Holisteri; tėvai įėjo į jos kambarį ir pamatė dukrą su liepsnojančiais plaukais stovinčią lovelėje ir verkiančią.

- Taip, - sutiko Kepas, - tai, reikia manyti, vertė juos velniškai nervintis.

- Taigi, - pasakė Venlesas, - jie mokė ją ne tik pasiprašyti ant puoduko... bet ir neuždeginėti ugnies.

- Priešgaisrinis apmokymas, - susimąstęs ištarė Kepas.

- Tai reiškia, kad jie kaip ir mano brolis savo sūnui Fredžiui išugdė mergaitės stereotipinį elgesį. Jūs pasirėmėte ta analogija, kapitone Holisteri, tai patyrinėkim ją. Kas yra mokymas prašytis ant puoduko? Tai reiškia išugdyti įprotį - paprasta ir aišku, - staiga senio balsas pakilo iki neįtikėtinai aukšto, drebančio diskanto, tapo moters, barančios vaiką, balsu. Kepas stebėjo jį su pasibjaurėjimu ir nuostaba.

- Fu, koks negeras vaikas! - rėkė Venlesas. - Pažiūrėk, ką padarei! Negražu, mažyle, matai, kaip bjauru? Negražu daryti į kelnytes! Argi suaugę daro į savo kelnes? Daryk į puoduką, mažyte, į puoduką.

- Prašau, - skausmingai ištarė Kepas.

- Taip sukuriamas elgesio stereotipas, - kalbėjo toliau Venlesas. - Mokyti asmeninio tualeto - vadinasi, atkreipti vaiko dėmesį į jo paties šalinimo procesus, kad jis suvoktų, lygindamas su kitų elgesiu, kas būtent negera yra jo elgesyje. Galite paklausti, kaip giliai įsitvirtina vaikui šitas įprotis? Šį klausimą uždavė sau Ričardas Demonas iš Vašingtono universiteto ir atliko bandymą, norėdamas tą išsiaiškinti. Jis paskelbė ieškąs penkiasdešimties savanorių studentų. Jis prigirdė juos sodos vandeniu su pienu, kad šie vos belaikė. Po kurio laiko Demonas pasakė, kad jie galės eiti... jei pridarys į kelnes.

- Tai šlykštu! - garsiai pasipiktino Kepas, susijaudinęs ir pasibjaurėjęs. - Tai ne eksperimentas, o degeneracijos pratimai.

- Matote, kaip elgesio stereotipas įaugęs į jūsų psichiką, - tyliai pasakė Venlesas. - Jums tai neatrodė taip šlykštu, kai buvote dvidešimties mėnesių. Tada, kai norėjote tuštintis, tuštindavotės. Jūs galėjot tą padaryti ant tėvo kelių, jei kas ten pasodino, o jums prisireikė.

Demono eksperimento esmė, kapitone Holisteri, tokia: dauguma iš jų negalėjo. Jie suprato, kad įprastinės elgesio normos bandymo metu negalioja, kiekvienas iš jų buvo atskiroje patalpoje kaip ir tualete... bet visi aštuoniasdešimt aštuoni procentai iš jų tiesiog negalėjo. Nepriklausomai nuo to, koks stiprus buvo fizinis poreikis, įprotis, įskiepytas tėvų, buvo stipresnis.

- Čia nieko daugiau, išskyrus paprasčiausią smalsumą, - atžariai metė Kepas.

- Ne, tai ne smalsumas. Norėčiau, kad suvoktumėte analogiją tarp mokymo pasiprašyti bei priešgaisrinio apmokymo... ir vieną ryškų skirtumą, kurį sudaro kiekybinis šuolis tarp būtinybės daryti viena ir kita. Jei vaikas ilgai neišmoksta pasiprašyti ant puoduko, kokios to pasekmės? Maži nemalonumai. Nevėdinamas jo kambarys "kvepia". Mama prirakinta prie skalbimo mašinos. Tenka kviesti žmones valyti kilimą, kai mokymas galutinai pabaigtas. Ir blogiausia - vaiką gali nuolat berti, o tai atsitinka tik tuo atveju, jei vaiko odelė labai jautri arba mama neskuba jo perrengti. O kokios pasekmės vaikui, kuris gali uždegti...

Jo akys blizgėjo. Kairysis burnos kampas šiepėsi.

- Aš didžiai vertinu Makgius, kaip tėvus, - pasakė Venlesas. - Kažkaip jiems tas pavyko. Galiu įsivaizduoti, kad jie pradėjo auklėti daug anksčiau, negu tėvai paprastai pradeda mokyti asmens higienos; tikriausiai anksčiau, nei ji pradėjo šliaužioti. "Mažule, negalima! Mažulė padarė sau popa! Nu, nu, nu! Negera mergaitė! Negera mergaitė! Blo-oga mergaitė!"

Bet jūsų kompiuteris daro prielaidą, kad ji nugali savo kompleksą, kapitone Holisteri. Jai tam padaryti yra visos sąlygos. Ji - dar vaikas, ir kompleksas neįsitvirtino joje kaip cementas. Be to, su ja tėvas! Ar suvokiate šito paprasto fakto reikšmę? Ne, jūs nesuvokiate. Tėvas jai - autoritetas. Jis laiko visas kiekvieno mergaitės-vaiko įgūdžio psichines gijas. Už išorinio, vidinio, lytinio įgūdžio - už kiekvieno - kaip nematoma figūra už užuolaidos stovi jo autoritetas. Mergaitei jis kaip Mozė; įstatymai - jo įstatymai - ir ji turi vykdyti, nors ir nežino, iš kur jie atsirado. Tikriausiai jis vienintelis žmogus Žemėje, galintis nuimti tą naštą. Mūsų kompleksai, kapitone Holisteri, visada sukelia didžiausią skausmą ir psichines kančias, kada tie, kurie įskiepijo juos, miršta ir negali patarti... ir užjausti.

Kepas žvilgtelėjo į laikrodį ir pamatė, kad Venlesas pas jį jau keturiasdešimt minučių. O atrodė - valandų valandas.

- Jau baigiate? Aš turiu kitą susitikimą...

- Kai kompleksai išnyksta, jie išnyksta tarsi užtvankos, nušluotos smarkios liūties, - tyliai pasakė Venlesas. - Mes turime trykštančią meile devyniolikmetę merginą. Ji jau turėjusi tris šimtus meilužių. Ir trokšta sekso it kokia keturiasdešimtmetė prostitutė.

Bet iki septyniolikos ji buvo nekalta. Jos tėvas, dvasininkas, nuolat tvirtino jai, mergaitei, kad seksas po vedybų yra neišvengiamas blogis, o nesusituokus - pragaras ir prakeikimas ir kad seksas yra pirmosios nuodėmės obuolys. Kai toks kompleksas išnyksta, jis išnyksta kaip sugriauta užtvanka. Iš pradžių atsiranda vienas kitas plyšys, nedidelės, beveik nepastebimos srovelės. Pagal jūsų kompiuterio informaciją mergaitė dabar kaip tik tokioje situacijoje. Spėjama, kad ji pasinaudojo savo sugebėjimais tėvo prašoma. O paskui užtvanka staiga grius, ištėkšdama milijonus galonų vandens, šluodama viską savo kelyje, skandindama visus pakeliui, visam laikui pakeisdama gamtovaizdį!

Kvarkiantis Venleso balsas nuo įprastinės negarsios šnekos pakilo iki švokščiančio seniokiško riksmo ir buvo ne tiek didingas, kiek gaižus.

- Paklausykit, - pasakė jis Kepui. - Išklausykit mane nors kartą. Nusiimkit akidangčius. Pats savaime šis žmogus nepavojingas. Endis turi nedidelę galią, žaisliuką, menkniekį. Ir jis tai supranta. Jis nesugebėjo ją pasitelkęs užsidirbti milijono dolerių. Jis nevaldo žmonių ir nacijų. Jis panaudojo ją padėti moterims numesti svorį. Jis panaudojo ją, padėdamas užsispyrusiems administratoriams įgauti pasitikėjimą savimi. Jis negali naudoti savo galios dažnai ar savanaudiškai... kažkoks vidinis faktorius sulaiko jį. Bet mergaitė neįtikėtinai pavojinga. Ji bėga su tėvu nuo mirties. Ji labai išgąsdinta. Jis taip pat išgąsdintas, o tai daro jį pavojingą. Ne patį savaime, o todėl, kad verčiate jį keisti mergaitės įpročius. Jūs verčiate jį keisti mergaitės požiūrį į joje slypinčią jėgą. Jūs verčiate jį naudotis jos galia.

Venlesas sunkiai kvėpavo.

Baigdamas scenarijų, - galas jau buvo matyti, - Kepas ramiai paklausė:

- Ką jūs siūlote?

- Vyrą reikia likviduoti. Greitai. Kol dar nespėjo sugriauti komplekso, kurį su žmona įskiepijo mergaitei. Aš manau, kad ir mergaitė turi būti sunaikinta. Tuo atveju, jei jai jau pakenkta.

- Juk ji galų gale tik maža mergaitė, Venlesai. Taip, ji gali uždegti ugnį. Mes tai vadiname pirokineze. O jūs išpučiate tai iki Armagedono.

- Gal tuo ir baigsis, - sutiko Venlesas. - Neleiskit, kad mažas jos amžius ir ūgis priverstų pamiršti Z faktorių... O būtent tai jūs ir darote. Bet įsivaizduokite, kad ugnies uždegimas yra tik ledkalnio viršūnė. Įsivaizduokite, kad talentai auga. Jai septyneri. Kai Džonas Miltonas buvo septynerių, jis tikriausiai čiupdavo anglies gabalėlį ir bandydavo išvedžioti savo vardą, kad mama ir tėtis galėtų perskaityti. Jis buvo vaikas. Džonas Miltonas užaugo ir parašė "Prarastąjį rojų".

- Nesuprantu, ką, po velnių, jūs čia pliauškiate, - atrėžė Kepas.

- Aš kalbu apie naikinimo potencialą. Aš kalbu apie sugebėjimą, susijusį su hipofize, liauka, kuri Čarlinos Makgi amžiuje praktiškai snaudžia. Kas bus, kai ji taps paauglė, o jos hipofizė pabus iš miego ir dvidešimt mėnesių bus pati galingiausia jėgą žmogaus organizme, valdanti viską - nuo staigaus pirminių ir antrinių lyties požymių išryškėjimo iki regimojo purpuro kiekio padidėjimo akyje? Įsivaizduokite vaiką, galintį sukelti branduolinį sprogimą vien tik valios pastangomis!

- Tai didžiausia nesąmonė, kokią teko girdėti.

- Taip? Tada leiskit man pereiti nuo nesąmonės iki grynos beprotystės, kapitone Holisteri. O jeigu mažoje mergaitėje, kuri šįryt kažkur slapstosi, kol kas snaudžia jėga, vieną gražią dieną perskelsianti mūsų planetą per pusę tarsi porceliano lėkštutę tire?

Jie tylėdami pažiūrėjo vienas į kitą. Staiga suzvimbė pasikalbėjimo įtaisas.

Po akimirkos Kepas palinko prie jo ir nuspaudė mygtuką:

- Taip, Reičele? - velniai griebtų, jei senis nors minutę jo neįtikino. Venlesas panašus į niūrų juodą varną, ir tai buvo dar viena priežastis, dėl ko Kepas jo nemėgo. Šiaip jis buvo energingas žmogus ir jau ko negalėjo pakęsti, tai pesimistų.

- Skambina užkoduotu telefonu, - pranešė Reičelė. - Iš operacijos vietos.

- Gerai, mieloji. Ačiū. Tegul palaukia porą minučių, gerai?

- Taip, sere.

Jis atsilošė krėsle.

- Turiu nutraukti mūsų pokalbį, daktare Venlesai. Būkit tikras, aš rimtai pagalvosiu apie tai, ką pasakėte.

- Pagalvosit? - paklausė Venlesas. Sustingęs lūpų kampas, rodės, ciniškai šypsojo.

- Taip.

Venlesas pasakė:

- Mergaitė... Makgis... ir tas vyrukas Ričardsonas... paskutiniai trys neišsprendžiamos lygties elementai, kapitone Holisteri. Ištrinkite juos. Veikite. Mergaitė labai pavojinga.

- Aš apgalvosiu viską, ką sakėte, - pakartojo Kepas.

- Padarykit tai, - pagaliau Venlesas pasiremdamas lazda ėmė sunkiai keltis. Tai truko ilgai. Pagaliau atsistojo.

- Artėja žiema, - pasakė jis Kepui. - Seni kaulai tuo nesidžiaugia.

- Liksit nakvoti Longmonte?

- Ne, Vašingtone.

Pasvyravęs Kepas pasakė:

- Apsistokit "Mayflower". Man galbūt reiks su jumis susisiekti.

Senio akyse kažkas sušmėžavo - dėkingumas? Taip, žinoma, dėkingumas.

- Labai gerai, kapitone Holisteri, - pasakė jis ir pasiremdamas lazda nušlubsėjo durų link - senis, kadaise atvėręs Pandoros skrynią, o dabar pasiryžęs iššaudyti visus, kurie iš jos išlėkė, užuot privertęs juos dirbti.

Kai durys už jo užsidarė, Kepas su palengvėjimu įkvėpė oro ir pakėlė užkoduoto telefono ragelį.

7

- Su kuo aš kalbu?

- Orvas Džeimisonas, sere.

- Pagavot juos, Džeimisonai?

- Dar ne, bet mes radome kai ką įdomaus oro uoste.

- Ką gi?

- Visi telefonų automatai tušti. Kai kuriuose ant grindų radome keletą ketvirtukų ir dešimties centų monetų.

- Išlaužė?

- Ne, sere. Todėl ir skambinu jums. Jie neišlaužti, o tiesiog tušti. Telefonų kompanija plaukus raunasi.

- Gerai, Džeimisonai.

- Tai pagreitina reikalą. Mes manome, kad vaikinas greičiausiai bus palikęs mergaitę lauke ir užsiregistravęs vienas. Kaip ten būtų, dabar mes ieškosime vyruko, sumokėjusio smulkiais.

- Jeigu jie viešbutyje, o ne kur nors vasaros stovykloje.

- Taip, sere.

- Pasirūpinkit, Odžėjau.

- Klausau, sere. Ačiū, - jo balse suskambo kvailas džiaugsmas, kad Kepas prisiminė jo pravardę.

Kepas padėjo ragelį. Penkias minutes jis sėdėjo prisimerkęs ir mąstė. Sodri rudens šviesa krito pro langą, apšviesdama kabinetą ir jį sušildydama. Paskui jis pasilenkė ir vėl išsikvietė Reičelę.

- Džonas Reinberdas čia?

- Taip, čia, Kepai.

- Duokit man dar penketą minučių, o po to atsiųskit jį pas mane. Norėčiau pasikalbėti su Norvilu Beitsu operacijos rajone. Jis ten vadovauja iki atvykstant Elui.

- Gerai, sere, - pasakė truputį abejodama Reičelė. - Teks kalbėti atvira linija. Radiotelefono ryšiu. Nelabai...

- Gerai, gerai, - nekantriai nutraukė jis.

Tai truko dvi minutes. Beitso balsas buvo plonas, traškantis. Jis - geras darbuotojas: nelabai išradingas, bet uolus. Būtent tokio žmogaus reikėjo Kepui tvirtovės apsupčiai, kol ten nuvyks Albertas Steinovičius. Pagaliau Norvilas linijoje ir praneša Kepui, kad jie pradeda šukuoti aplinkinius miestus: Oukvilą, Tremontą, Mesalonsetą, Hastings Gleną, Lutoną.

- Gerai, Norvilai, tvarka, - pasakė Kepas. Jis galvojo apie Venleso žodžius: jūs verčiate jį permokyti mergaitę iš naujo. Jis mąstė apie Džeimisono pranešimą, kad telefonai tušti. Makgis to nedarė. Padarė mergaitė. Ir tada vis dar įsiaudrinusi sudegino kareivio batus, tikriausiai netyčia. Venlesas būtų patenkintas sužinojęs, kad Kepas visgi ketino pasinaudoti penkiasdešimčia procentų jo patarimų - senas ožys šįryt buvo stebėtinai iškalbingas.

- Situacija pasikeitė, - pasakė Kepas. - Turime likviduoti didįjį vaikiną. Visiškai likviduoti. Suprantate?

- Visiškai likviduoti, - šaltakraujiškai pakartojo Norvilas. - Taip, sere.

- Puiku, Norvilai, - švelniai pasakė Kepas. Jis padėjo telefono ragelį ir ėmė laukti Džono Reinberdo.

Po sekundės durys atsivėrė, ir štai jis stovi, nepaprastai didelis ir dar tiek bjaurus. Šis pusiau irokėzas iš prigimties judėjo taip tyliai, kad galėjai sėdėdamas prie stalo skaityti ar atsakinėti į laiškus ir nejausti, kad su tavimi kambaryje yra dar kas nors. Kepas žinojo, kokia tai reta savybė. Dauguma žmonių gali jausti kito asmens buvimą: Venlesas kartą pavadino šitą sugebėjimą ne šeštuoju pojūčiu, o antruoju regėjimu, sukuriamu kažkokių neišmatuojamai mažų srovių iš penkių įprastinių pojūčių. Bet Reinberdas buvo nejuntamas. Nė mažiausia jutiminė skaidula nevirptelės. Kartą prie portveino taurės Kepo svetainėje Elas Steinovičius pasakė keistą mintį: “Jis - vienintelė žmogiška būtybė iš visų sutiktų, kuri eidama nesujudina oro”. Ir Kepas džiaugėsi, kad Reinberdas jų pusėje, nes jis - vienintelis žmogus iš visų jo sutiktų, kurio mirtinai bijojo.

Reinberdas - trolis, baidyklė, milžinas, žmogėdra žmogaus pavidalu. Iki septynių pėdų jam tetrūko dviejų colių, o savo blizgančius juodus plaukus rišo užpakalyje į trumpą uodegą. Prieš dešimt metų, kai jis antrą kartą buvo Vietname, tiesiai prieš jį sprogo mina, ir dabar jo veidas buvo neįtikėtina sujauktų audinių ir randų kaukė. Kairės akies nebuvo. Jos vietoje - įdubimas. Jis nedarė plastinės operacijos ir nesistatė dirbtinės akies, nes, anot jo, laimingos medžioklės dausose jo paprašys parodyti kovų žaizdas. Kai jis kalbėjo tokius dalykus, nežinojai, tikėti juo ar ne, nežinojai, ar rimtai jis kalba, ar vedžioja už nosies dėl jam težinomų priežasčių.

Visus tuos metus Reinberdas buvo nuostabiai puikus agentas - iš dalies todėl, kad mažiausiai buvo panašus į agentą, o labiausiai todėl, kad už plikos mėsos kaukės slypėjo gyvas, žiaurus, blaivus protas. Jis laisvai kalbėjo keturiomis kalbomis ir suprato dar tris. Jis mokėsi rusų kalbos intensyviu metodu. Kalbėjo žemu, melodingu išsilavinusio žmogaus balsu.

- Laba diena, Kepai.

- Jau vidurdienis? - nustebęs paklausė Kepas.

Reinberdas nusišypsojo, parodydamas eilę nepriekaištingai baltų dantų - ryklio dantų, pagalvojo Kepas.

- Ir keturiolika minučių, - pasakė jis. - Aš nugriebiau elektroninį "Seiko" laikrodį juodojoje Venecijos rinkoje. Žavinga. Maži juodi skaičiukai nuolat keičiasi. Technologijos šventė. Aš dažnai pagalvoju, Kepai, kad mes kovojome Vietnamo kare ne todėl, kad laimėtume, bet kad pademonstruotume technikos naujoves. Mes kovėmės ten dėl pigių elektroninių laikrodžių, namų pingpongo žaidimo, kurį galima prijungti prie televizoriaus, kišeninio kalkuliatoriaus sukūrimo. Aš žiūriu į savo naują rankinį laikrodį nakties tamsoje. Jis praneša man, kad sekundė po sekundės artėju prie mirties. Tai gera naujiena.

- Sėskis, bičiuli, - paprašė Kepas. Kaip visada, kalbant su Reinberdu, jam išdžiūvo burna ir teko prilaikyti rankas, magančias susinerti ant poliruoto stalo paviršiaus. Ir tai todėl, kad, jo manymu, Reinberdui jis patiko, jei galima sakyti, kad jam išvis kas nors patinka.

Reinberdas atsisėdo. Buvo apsivilkęs senus džinsus ir išblukusius marškinius.

- Kaip Venecija? - paklausė Kepas.

- Skęsta, - atsakė Reinberdas.

- Turiu jums darbą, jei norit. Nedidelį, bet jis gali nuvesti prie užduoties, kuri jums pasirodys įdomesnė.

- Pasakokit.

- Grynai savanoriškai, - spyrėsi Kepas. - Jūs vis dar atostogaujate.

- Sakykit, - tyliai pakartojo Reinberdas, ir Kepas paaiškino. Jis praleido tik penkiolika minučių su Reinberdu, o atrodė kaip valanda. Kai Didysis Indėnas išėjo, Kepas giliai įkvėpė. Venlesas ir Reinberdas vieną rytą - tai bet ką išmuštų iš vėžių. Bet rytas praėjo, daug padaryta, ir kas žino, kas laukia vakare? Jis paskambino Reičelei.

- Taip, Kepai.

- Valgysiu čia, brangioji. Ar negalėtumėt atnešti ko nors iš kavinės? Nesvarbu ko. Bet ko. Ačiū, Reičele.

Pagaliau vienas užkoduoto telefono ragelis ramiai gulėjo ant masyvaus pagrindo, prigrūsto mikroschemų, mikroprocesorių ir vienas Dievas žino dar ko. Kai jis vėl suskambės, tikriausiai Albertas arba Norvilas praneš jam, kad Niujorke viskas baigta - mergaitė sugauta, tėvas - negyvas. Bus gera naujiena.

Kepas vėl užsimerkė. Mintys ir frazės plaukiojo galvoje tarsi dideli tingūs aitvarai. Įtaiga mintimis. Jų protuoliai kalba apie milžiniš-

kas galimybes. Įsivaizduok ką nors tokį kaip Makgis šalia Kastro ar ajatolos Chomeinio. Įsivaizduok šalia kokio rausvojo Tedo Kenedžio, žemu, neatsispiriamai įtikinančiu balsu patariantį, kad geriausia išeitis - savižudybė. Įsivaizduok tokį žmogų, susitinkantį su įvairių pagrindinių komunistinių būrių lyderiais. Gaila, kad reikia su juo išsiskirti. Bet... kas pavyko kartą, galima vėl pakartoti.

Mergaitė. Venleso žodžiai "Jėga, vieną dieną perskelsianti pačią planetą per pusę tarsi porceliano lėkštutę tire...", žinoma, juokingi. Venlesas išprotėjo kaip berniukas iš D.H.Lorenso apsakymo, galėjęs atspėti arklių lenktynių nugalėtojus. "Lot šeši" Venlesui pasirodė besanti stipriai veikianti rūgštis; ji išėdė dideles žiojėjančias skyles jo sveikoje nuovokoje. Čarlė - tik maža mergaitė, o ne paskutiniojo teismo dienos įrankis. Ir jie turės pasidarbuoti, - mažų mažiausiai, kol išsiaiškins, kas ji tokia, ir nuspręsti, kas ji gali būti. Jau vien to pakaktų atnaujinti "Lot šešių" bandymo programą. O jeigu mergaitę bus galima įtikinti panaudoti savo galią šalies naudai, tuo geriau.

"Tuo geriau", - galvojo Kepas.

Užkoduotas telefonas staiga pratisai suzvimbė.

Kepo pulsas ėmė smarkiai tvinksėti. Jis pagriebė ragelį.

ATSITIKIMAS MENDERSŲ ŪKYJE

1

Kol Kepas su Elu Steinovičium Longmonte aptarinėjo Čarlės Makgi ateitį, ji sėdėjo žiovaudama ir rąžydamasi ant lovos krašto šešioliktajame "Svajų" numeryje. Pro langą krito ryški ryto saulės šviesa iš nepriekaištingai mėlyno rudens dangaus. Dienos šviesoje viskas atrodė geriau.

Ji pažiūrėjo į tėtuką - nejudantį kauburį po antklodėmis. Styrojo tik kuokštelis juodų plaukų. Nusišypsojo. Jis visad darė, ką galėjo. Jeigu jie abu buvo alkani ir turėjo tik vieną obuolį, jis atkąsdavo kąsnelį ir kitką liepdavo suvalgyti jai. Kai nemiegojo, jis visada darė, ką galėjo.

Bet kai miegojo, susitempdavo ant savęs visas antklodes.

Ji nuėjo į vonią, nusiėmė kelnaites ir atsuko dušą. Kol vanduo įšilo, pasinaudojo tualetu, o tada įėjo į dušo kabiną. Karštas vanduo ūžtelėjo ant jos, ir ji šypsodamasi užsimerkė. Nieko pasaulyje nėra puikesnio už pirmąsias minutes po karštu dušu.

(praėjusią naktį buvai negera)

Ji suraukė antakius.

(ne, tėtukas sakė, ne)

(uždegei to žmogaus batus, negera mergaitė, labai negera, tau patinka meškiukas, visas pajuodęs?)

Ji dar labiau susiraukė. Nerimą nuspalvino baimė ir gėda. Jos meškiuko vaizdas niekada pilnas neiškildavo mintyse, jis glūdėjo pasąmonėje ir, kaip dažnai atsitikdavo, jos kaltė tarsi susikoncentravo kvape - degėsių, svilėsių kvape. Smilkstanti medžiaga, kamšalas. Šis kvapas sukeldavo miglotus tėvo ir motinos, palinkusių virš jos, paveikslus, jie buvo dideli, gigantai, ir buvo išsigandę, pyko, jų balsai buvo garsūs ir dundantys lyg akmens luitai kino filme, dusliai, pasišokinėdami riedantys nuo kalno šlaito.

(negera mergaitė! labai negera! negalima taip daryti, Čarle! niekada! niekada! niekada!)

Kiek tada jai buvo metų? Treji? Dveji? Kaip anksti žmogus gali save prisiminti? Kartą ji klausė tėtuko, bet jis nežinojo. Sakė prisime-

nąs bitės įgėlimą, o jo mama sakė, kad tai atsitiko jam būnant tik penkiolikos mėnesių.

Jos anksčiausi prisiminimai: milžiniški veidai, palinkę virš jos; garsūs balsai lyg rieduliai, dundantys kalva žemyn; ir kvapas kaip sudegusio vaflio. Kvapas nuo jos plaukų. Ji uždegė savo pačios plaukus, ir jie beveik visi nudegė. Tai atsitiko tada, kai tėtukas paminėjo žodį "pagalba" ir mamytė pasidarė tokia linksma, iš pradžių juokėsi, paskui verkė, po to vėl juokėsi taip garsiai ir keistai, kad tėtukas pliaukštelėjo jai per veidą. Ji įsiminė tai, nes tai buvo vienintelis jai žinomas sykis, kai tėtukas padarė kažką tokio mamytei. Galbūt vertėtų prašytis pagalbos, pasakė tėtukas. Jie buvo vonioje, ir jos galva buvo šlapia, nes tėtukas pakišo ją po dušu. O taip, pasakė mamytė, pasikvieskime daktarą Venlesą, jis suteiks mums daug daug "pagalbos", kaip kad anksčiau... tada juokas, rauda, vėl juokas ir antausis.

(tu buvai tokia NEGERA praėjusią naktį)

- Ne, - sumurmėjo ji po barbenančiu dušu. - Tėtukas sakė - ne. Tėtukas sakė, kad galėjo... būti... jo... veidas.

(TU BUVAI LABAI BLOGA PRAĖJUSIĄ NAKTĮ)

Bet mums reikėjo smulkių iš telefonų. Taip sakė tėtukas.

(LABAI BLOGA!)

Tada ji vėl ėmė galvoti apie mamytę, apie tą laiką, kai jai buvo penkeri, ėjo šešti... ji nemėgo galvoti apie tai, bet prisiminimas atėjo pats, ir ji neįstengė jo nuvyti. Tas atsitiko kaip tik prieš tai, kai pasirodė blogi žmonės ir taip nuskriaudė mamytę,

(užmušė ją, nori pasakyti, jie užmušė ją)

taip, gerai, prieš tai, kai mamą užmušė ir pagavo ją. Tėtukas pasisodino ją ant kelių, kaip visad ką nors skaitydamas jai, bet paėmė ne įprastus apsakymus apie Puką su Tigru ar ponią Rupūžę ir ne apie "Didįjį Vilio Vonko stiklo liftą". Vietoj jų turėjo keletą storų knygų be paveiksliukų. Ji nepatenkinta suraukė nosį ir paprašė Puko.

"Ne, Čarle, - pasakė jis. - Aš noriu paskaityti tau kitas istorijas ir prašau paklausyt. Manau, kad tu pakankamai suaugusi, o ir tavo mama taip mano. Šitie apsakymai gali tave truputį išgąsdinti, bet jie svarbūs. Tai tikros istorijos".

Ji atsiminė tėtuko skaitytų knygų pavadinimus, nes pasakojimai tikrai ją išgąsdino. Viena knyga vadinosi "Saugokis!", ją parašė žmogus, vardu Čarlzas Fortas. Frenko Edvardso knyga "Keisčiau už mokslą". Knyga, pavadinta "Nakties tiesa". Buvo dar ir kita knyga -

“Pirokinezė: ligos istorijos”, bet mamytė neleido tėtukui nieko iš jos skaityti. “Vėliau, - pasakė mamytė, - kai ji paūgės, Endi”. Ir, Čarlės džiaugsmui, knyga dingo.

Pasakojimai iš tikro baugino. Vienas apie dėdę, kuris gyvas sudegė parke. Kitas - apie ponią, kuri sudegė namelyje-priekaboje, be jos daugiau nesudegė niekas visame kambariuke, tik truputį apsvilo kėdė, ant kurios ji sėdėjo ir žiūrėjo televizorių. Kai kurios vietos buvo sunkiai suprantamos, bet ji prisiminė vieną dalyką: policininkas sakė, jog jie negali paaiškinti šio mirties atvejo. Iš aukos neliko nieko, tik dantys ir keletas gabaliukų apanglėjusių kaulų. Tam reikia lydymo įtaiso, o aplinkui niekas netgi neapdegė. Mes negalime paaiškinti, kodėl viskas neišlėkė į orą kaip raketa.

Trečia istorija buvo apie didelį berniuką - vienuolikos ar dvylikos metų, - kuris sudegė pliaže. Jo tėvas, pats smarkiai apdegęs, kišo jį į vandenį, bet berniukas ir toliau ten degė, kol sudegė visas. Pasakojimas apie paauglę, kuri užsiliepsnojo klausykloje, išpažindama savo nuodėmes kunigui. Čarlė viską žinojo apie katalikų klausyklą, papasakojo draugė Dinė. Dinė sakė, kad turi pasakyti kunigui viską, ką padarei bloga per savaitę. Dinė dar nėjo išpažinties, nes nebuvo priėmusi Šventosios Komunijos, bet jos brolis Karlas ėjo. Karlas mokėsi ketvirtoje klasėje ir turėjo papasakoti viską, netgi apie tą atsitikimą, kai įslinko į mamos kambarį ir suvalgė kelis jos gimtadienio šokoladukus. Ir jeigu nepapasakosi visko kunigui, nebūsi numazgotas KRISTAUS KRAUJU ir pateksi į PRAGARĄ.

Čarlė suvokė visų šitų pasakojimų esmę. Ją taip išgąsdino tas apie mergaitę klausykloje, kad ji puolė į ašaras. “Negi aš pati save sudeginsiu? - verkė ji. - Kaip tada, kai buvau maža ir uždegiau savo plaukus? Nejaugi susideginsiu iki angliukų?”

Tėtukas ir mamytė atrodė nuliūdę. Mamytė išbalo ir visą laiką kramtė lūpas, bet tėtukas apkabino ją ir pasakė: “Ne, mažute. Ne, jei visad būsi atsargi ir negalvosi apie tą... dalyką. Tu kai kada tai darai, kai esi nuliūdusi ir išsigandusi”.

“Kas tai? - verkė Čarlė. - Kas tai, pasakykit man, kas gi tai, aš net nežinau, aš niekada to nedarysiu, *pažadu!*”

Mamytė pasakė: “Kiek mes žinom, mažute, tai vadinasi pirokinezė. Tai reiškia, kad kas nors gali uždegti ugnį tik pagalvojęs apie ją. Paprastai taip atsitinka, kai žmonės yra nuliūdę. Kai kurie žmonės,

matyt, turi tą... tą jėgą visą savo gyvenimą ir netgi neįtaria. O kai kuriuos... na, ta jėga sekundę užvaldo, ir jie..." Ji negalėjo pabaigti.

"Jie sudegina save, - pratęsė tėtukas. - Kaip tada, kai tu buvai mažutė ir uždegei savo plaukus, taip. Bet tu gali tai kontroliuoti, Čarle. *Privalai.* Dievas mato - tai ne tavo kaltė". Sakant tai, jo ir mamytės akys akimirką susitiko, ir kažkas tarp jų šmėstelėjo.

Apkabinęs ją per pečius, tėtis pasakė: "Kai kada tu nieko negali padaryti, žinau. Tai nelaimė. Kai buvai mažesnė ir užsižaidusi užmiršdavai nueiti į tualetą bei padarydavai į kelnytes, mes sakydavome, kad atsitiko nelaimė - atsimeni?"

"Aš daugiau taip nedarau".

"Žinoma, ne. Greitai tu taip kontroliuosi ir šitą. O kol kas, Čarle, tu turi pažadėti mums, kad *niekad, niekad, niekad* nenuliūsi taip, jog nebegalėtum susivaldyti. Kad norėtųsi uždegti ugnį. O jei vis dėlto taip atsitiks, ir tu negalėsi išlaikyti, stumk tai nuo savęs. Į šiukšliadėžę ar peleninę. Pasistenk išeiti į gatvę. Pasistenk nustumti tai į vandenį, jei yra koks netoliese".

"Bet niekada nestumk į žmogų, - tarė mamytė, jos veidas tebebuvo išbalęs ir rimtas. - Tai labai pavojinga, Čarle. Tada tu būsi labai negera mergaitė. Todėl, kad tu gali, - ji sunkiai spaudė iš savęs žodžius, - tu gali nužudyti žmogų".

Paskui Čarlė verkė pasisriūbaudama. Tai buvo siaubo ir atgailos ašaros, nes abi mamytės rankos buvo sutvarstytos, ir ji suprato, kodėl tėtukas skaitė šitas baisias istorijas. Išvakarėse mamytė neleido jai eiti pas Dinę, nes ji nesusitvarkė savo kambario. Čarlė labai supyko, ir staiga atsirado tas kažkas ugninis, kaip visada, tarsi piktas besikraipantis ir besivaipantis velniūkštis, iššokęs iš niekur, ji taip pyko, kad nustūmė jį nuo savęs į mamytę, ir mamytės rankas apgaubė liepsna. Pasibaigė ne taip blogai, kaip galėjo,

(galėjo būti blogiau galėjai pataikyti į veidą)

kadangi kriauklė buvo pilna muilino vandens indams plauti, pasibaigė ne taip blogai, bet tai buvo LABAI BLOGAS POELGIS, ir ji pažadėjo jiems abiems, kad *niekad, niekad, niekad...*

Šiltas vanduo čiurleno jos veidu, krūtine, pečiais, susupdamas ją į šiltą voką, kokoną, vijo šalin prisiminimus ir rūpesčius. Tėtukas sakė, kad viskas gerai. O jei tėtukas sako, vadinasi, taip ir yra. Jis pats protingiausias žmogus pasaulyje.

Jos mintys iš praeities grįžo į dabartį, ir ji pagalvojo apie juos persekiojančius žmones. Jie yra iš vyriausybės, sakė tėtukas, bet ne iš gerosios vyriausybės dalies. Jie dirbo jos daliai, vadinamai Kontora. Tie žmonės vis vejasi ir vejasi juos. Kad ir kur jie nusigautų, kur buvę, kur nebuvę pasirodydavo ir Kontoros žmonės.

"Įdomu, kaip jiems patiktų, jei aš juos padegčiau?" - šaltai paklausė vidinis balsas, ir ji užsimerkė, apimta kaltės bei siaubo. Bjauru taip galvoti. Blogai.

Čarlė ištiesė ranką, pagriebė už karšto vandens čiaupo ir staigiu judesiu jį užsuko. Dvi minutes stovėjo drebėdama, apkabinusi rankomis savo lieknutį kūnelį po ledine, dilginančia srove ir neleido sau išbėgti.

Už negeras mintis reikia atsiskaityti.

Taip jai sakė Dinė.

2

Endis pamažu budo, ausis neaiškiai pasiekė dušo barbenimas. Iš pradžių jis buvo sapno dalis: jis Tešmoro ežere su seneliu, jam vėl aštuoneri metai, jis bando užmauti besiraitantį slieką ant kabliuko nepradūręs sau nykščio. Sapnas buvo neįtikėtinai tikroviškas. Valties laivagalyje jis matė pairusį pintą krepšelį žuviai, raudonus gumos lopus ant senų žalių Grenterio Makgio batų, jis matė savo seną aplamdytą beisbolo pirštinę, primenančią, kad rytoj Ruzvelto stadione laukia "Mažosios lygos" treniruotė. O dabar buvo vakaras, nuostabiai mainėsi paskutinė šviesa ir kylanti prietema, ežeras toks tykus, kad matyti mašalų debesėliai virš jo blizgančio, tarsi chromuoto paviršiaus. Retsykiais blyksteli žaros... o gal ir tikri žaibai, nes krapnoja. Pirmieji cento dydžio lašai nujuodina medinę plokščiadugnę išblukusią Grenterio valtį. Virš ežero girdisi paslaptingas švilpiantis garsas, panašus į... dušą... Čarlė tikriausiai prausiasi po dušu.

Jis pramerkė akis ir pažiūrėjo į nepažįstamas lubas su sijomis. Kur mes?

Pamažu viskas grįžo į savo vietas, bet sekundę jį buvo apėmusi baimė, lyg krentant iš didelio aukščio; paskutiniaisiais metais jie pakeitė tiek daug vietų, taip dažnai vos per plauką ištrūkdavo, toks didelis buvo spaudimas. Jis ilgesingai prisiminė savo sapną ir panoro grįžti į jį su Grenteriu Makgiu, mirusiu prieš dvidešimt metų.

Hastings Glenas. Jis Hastings Glene. Jie Hastings Glene.

Jis stebėjosi savo galva. Ji skaudėjo, bet ne kaip naktį, kai barzdotasis vyrukas juos išsodino. Skausmas nurimo iki lygaus buko maudulio. Jeigu eisis kaip anksčiau, maudulys iki vakaro nuslops, o ryte visiškai išnyks.

Dušą užsuko.

Jis atsisėdo lovoje ir pažiūrėjo į laikrodį. Be ketvirčio vienuolika.

- Čarle?

Ji grįžo į miegamąjį, energingai trindamasi rankšluosčiu.

- Labas rytas, tėtuk.

- Labas rytas. Kaip tu?

- Valgyti norisi, - atsakė ji. Nuėjo prie kėdės, kur buvo sudėjusi savo rūbelius, pakėlė žalią palaidinukę. Pauostė. Susiraukė. - Reikia pakeisti drabužius.

- Teks pakentėti su šitais, mažute. Vėliau surasiu tau ką nors.

- Tikiuosi, kad valgio nereiks taip ilgai laukti?

- Pagausim pakeleivingą mašiną, - pasakė jis, - ir sustosim prie pirmosios kavinės.

- Tėtuk, kai aš pradėjau eiti į mokyklą, tu neleisdavai man važiuoti su nepažįstamaisiais, - ji stovėjo su kelnaitėmis ir žalia palaidinuke, klausiamai žiūrėdama į jį.

Endis pakilo iš lovos, priėjo ir apkabino ją per pečius.

- Nepažįstamas velnias kai kada geriau negu pažįstamas, - tarė jis. - Ar žinai, ką tai reiškia, vaikeli?

Ji susimąstė. Pažįstamas velnias - tai žmonės iš Kontoros, spėjo ji. Tie, kurie užvakar juos vijosi Niujorko gatve. Nepažįstamas velnias...

- Manau, kad tai reiškia, jog ne visi žmonės mašinose dirba tai Kontorai, - pasakė ji.

Jis atsakė šypsena.

- Supratai. O tai, ką sakiau anksčiau, taip pat tiesa, Čarle: keblioje padėtyje kartais tenka daryti tą, ko nepadarysi normaliomis sąlygomis.

Čarlės šypsena nuvyto. Veidas pasidarė rimtas, susimąstęs.

- Priversti pinigus byrėti iš telefonų?

- Taip, - pasakė jis.

- Tai nebuvo blogas poelgis?

- Ne. Tomis aplinkybėmis nebuvo.

- Todėl, kad keblioje padėtyje darai tai, kas reikia, kad išsikapstytum?

- Taip. Su kai kuriom išimtim.

- Kokiom išimtim, tėtuk?

Jis pakedeno jai plaukus:

- Dabar nesvarbu, Čarle. Nurimk.

Bet ji negalėjo nurimti.

- Aš nenorėjau uždegti to žmogaus batų. Aš netyčia...

- Ne, žinoma, netyčia...

Tada ji nusiramino; sužydo jos šypsena, tokia panaši į Vikės.

- Kaip tavo galva šįryt, tėtuk?

- Ačiū, daug geriau.

- Gerai, - ji įdėmiai žiūrėjo į jį. - Tavo akis juokinga.

- Kuri akis?

Ji parodė į kairiąją:

- Šita.

- Taip? - jis nuėjo į vonios kambarį ir nuvalė lopinėlį aprasojusio veidrodžio.

Ilgai apžiūrinėjo savo akį, gera nuotaika tirpo. Dešinė akis atrodė kaip visada pilkai žalia - vandenyno spalva debesuotą pavasario dieną. Jo kairė akis taip pat buvo pilkai žalia, bet baltymai smarkiai išvagoti kraujo gyslelių ir lėliukė atrodė mažesnė negu dešinė. Vokas smarkiai nukaro, to anksčiau jis nepastebėjo.

Galvoje pasigirdo Vikės balsas. Buvo toks aiškus, tarsi ji stovėtų šalimais. “Tie galvos skausmai, jie gąsdina mane, Endi. Tau kažkas darosi, kaip ir tiems žmonėms, kuriuos stumteli, ar kaip tu tą vadini”.

Šitą mintį lydėjo oro baliono vaizdinys, jis kilo vis aukščiau... aukščiau... ir aukščiau... ir - pokšt - balionas sprogo.

Jis rūpestingai ėmė tyrinėti kairiąją veido pusę, čiupinėdamas ją dešinės rankos pirštų galiukais. Priminė vyrą iš televizijos reklamos, susižavėjusį, kaip glotniai nusiskuto. Jis rado tris taškus - vieną po kaire akimi, vieną ant kairio skruostikaulio ir vieną tiesiog po kairiu smilkiniu, - kurie buvo visiškai nejautrūs. Baimė it tylus ankstaus vakaro rūkas lėtai slinko jo kūnu. Baimė ne tiek dėl savęs, kiek dėl Čarlės: kas bus su ja, jei liks viena?

Ji pasirodė veidrodyje tarsi pašaukta.

- Tėtuk? - balsas skambėjo truputį išsigandęs. - Kaip tu?

- Viskas gerai, - pasakė jis. Balsas buvo ramus. Be jaudulio, nors ir ne visai užtikrintas. - Galvoju, ar nevertėtų nusiskusti.

Čarlė pridengė burną ranka ir sukikeno:

- Dygliuotas kaip šveitimo šepetys. Uch. Dyglius.

Endis nuginė ją į miegamąjį ir patrynė savo šiurkštų skruostą į jos švelnutį. Čarlė kikeno ir stūmė jį.

3

Kol Endis kuteno dukrelę savo šeriais, Orvilas Džeimisonas - jis ir Odžėjus, ir Kietuolis - kartu su kitu Kontoros agentu, vardu Briusas Kukas, išlindo iš žydro "Ševrolė" prie "Hastings Diner" užkandinės.

Odžėjus stabtelėjo minutėlei apžiūrėti Pagrinės gatvės su jo nuožulnia aikštele mašinoms, elektros prekių parduotuve, bakalėjos krautuve, dviem degalinėm, vaistine, mediniu municipaliteto pastatu su lenta, primenančia kažkokį istorinį įvykį, į kurį visiems nusispjauti. Pagrindinė gatvė pratęsė 40-ąjį kelią, ir Makgiai buvo ne daugiau kaip už keturių mylių nuo ten, kur dabar stovėjo Odžėjus ir Briusas Kukas.

- Pažiūrėk į šitą miesteliūkštį, - pasibjaurėjęs ištarė Odžėjus. - Aš užaugau netoliese, Louvilyje. Girdėjai kada apie Louvilį Niujorko valstijoje?

Briusas Kukas papurtė galvą.

- Tai netoli Jutikos. Ten daro alų "Utica klub". Nebuvau gyvenime laimingesnis, nei tą dieną, kai išvažiavau iš Louvilio, - Odžėjus pakišo ranką po striuke ir pasitaisė dėkle "patranką".

- Štai ir Tomas su Stivu, - pasakė Briusas.

Priešais, kitoje gatvės pusėje, šviesiai rudas "Peiseris" įvažiavo į ką tik fermerio sunkvežimio atlaisvintą vietą mašinų stovėjimo aikštelėje. Iš "Peiserio" lipo du vyrai tamsiais kostiumais lyg bankininkai. Tolėliau, šalia blyksinčio šviesoforo, dar du Kontoros žmonės kalbėjosi su sena perekšle, kuri vedė į kitą gatvės pusę mokinius per pietų pertrauką. Jie rodė jai nuotrauką, o ji purtė galvą. Hastings Glene buvo dešimt Kontoros agentų, palaikančių ryšį su Norvilu Beitsu, kuris grįžo į Olbanį laukti personalinio Kepo atstovo - Elo Steinovičiaus.

- Taip, Louvilis, - atsiduso Odžėjus. - Tikiuosi, kad pagausim tuos du parazitus iki vidurdienio. Ir tikiuosi, kad kita užduotis bus Karačyje. Ar Islandijoje. Bet kur, tik ne Niujorko šiaurėje. Per daug arti Louvilio, pradeda pykinti.

- Manai, turėsim juos iki vidurdienio? - paklausė Briusas.

Odžėjus gūžtelėjo pečiais:

- Iki saulėlydžio. Gali neabejoti.

Jie įėjo į užkandinę, atsisėdo prie bufeto, užsisakė kavos. Ją atnešė jauna išvaizdi padavėja.

- Seniai dirbi, sesute? - paklausė jos Odžėjus.

- Man gaila jūsų sesutės, - atšovė padavėja, - jei ji nors kruopelytę į jus panaši.

- Nebūk tokia, sesute, - sušnypštė Odžėjus, rodydamas savo pažymėjimą. Ji ilgai jį tyrinėjo. Už jos nugaros kažkoks augantis teisės pažeidėjas motociklininko striuke spaudė "Sybergo" automato mygtukus.

- Nuo septynių, - pasakė ji. - Kaip kiekvieną rytą. Tikriausiai norit pasikalbėti su Maiku. Jis - šeimininkas, - padavėja pasisuko eiti, bet Odžėjus geležiniais gniaužtais sugriebė jai riešą. Jam nepatiko moterys, kurios juokėsi iš jo išvaizdos. Šiaip ar taip, dauguma moterų - šliurės, čia jo motina buvo teisi, nors ir klydo dėl daugelio kitų dalykų. Na, žinoma, jau jo motina tikrai žinotų, ką pasakyti apie šią krūtingą kalę.

- Ar aš pasakiau, kad noriu kalbėti su šeimininku, sesute?

Dabar ji jau išsigando, o to ir reikėjo Odžėjui.

- N-ee.

- Na ir gerai. Nes aš noriu kalbėtis su tavimi, o ne su vyruku iš virtuvės, kuris visą rytą kepa kiaušinienę ir daro kotletus, - jis išėmė Endžio ir Čarlės nuotrauką iš kišenės ir padavė jai, nepaleisdamas riešo. - Pažįsti, sesute? Gal nešei jiems pusryčius šįryt?

- Paleiskit. Man skauda, - mergina išbalo, veide liko tik vulgari pomada, kuria ji buvo išsidažiusi. Tikriausiai ji viena iš tų, kurios pakelia nuotaiką aukštojoje mokykloje. Iš tos rūšies merginų, kurios šaipėsi iš Orvilo Džeimisono, kai šis kviesdavo jas pasivaikščioti, nes jis vadovavo šachmatų klubui, o ne žaidė saugu futbolo komandoje. Pigių Louvilio šliurių krūva. Dieve, kaip jis nekentė Niujorko! Netgi nuo paties miesto suko vidurius.

- Pasakyk, aptarnavai tu juos ar ne. Tada paleisiu. Sesute.

Ji greitai žvilgtelėjo į nuotrauką:

- Ne! Nemačiau. Dabar pa...

- Tu neįdėmiai žiūri, sesute. Pasižiūrėk dar kartą.

Ji vėl pasižiūrėjo ir išrėkė:

- Ne! Ne! Niekada jų nemačiau! Paleiskite mane!

Išstypęs paauglys su nukainota odine striuke prislinko arčiau, žvangindamas užtrauktukais ir laikydamas kumščius kelnių kišenėse.

- Damą trukdote, - pasakė jis.

Briusas Kukas nužvelgė jį, neslėpdamas paniekos.

- Pasisaugok, kad netektų mums ir tave patrukdyti, kiauliasnuki, - iškošė jis.

- O, - išspaudė paauglys odine striuke, jo balsas staiga pasidarė labai tylus. Jis greitai nėrė lauk, turbūt prisiminęs, kad gatvėje jo laukia neatidėliotini reikalai.

Dvi pagyvenusios ponios sėdėjo už staliuko nervingai stebėdamos sceną prie bufeto. Kresnas vyras su pakenčiamai švaria virėjo prijuoste - matyt, Maikas, šeimininkas, - stovėjo virtuvės tarpduryje ir taip pat stebėjo. Vienoje rankoje laikė mėsininko peilį, bet laikė kažkaip neužtikrintai.

- Ko reikia, vaikinai? - paklausė jis.

- Jie iš federalinės, - nervingai pasakė oficiantė. - Jie...

- Neaptarnavai jų? Esi tikra? - paklausė Odžėjus. - Sesute?

- Tikra, - sumurmėjo ji vos neverkdama.

- Žiūrėk, neapsirik. Klaida gali atsieiti penkerius metus kalėjimo, sesute.

- Esu tikra, - sušnibždėjo ji. Apatinio voko kamputyje pasirodė ašara ir nusirito skruostu. - Prašau paleisti mane. Man skauda.

Kokią sekundę Odžėjus suspaudė riešą dar smarkiau, mėgaudamasis smulkių kauliukų traškėjimu savo rankoje ir suvokimu, kad gali suspausti dar stipriau ir sutrupinti juos... bet paleido. Užkandinėje buvo tylu, tik Stivo Vonderio balsas nuo "Sybergo" tikino išgąsdintus "Hastings Diner" lankytojus, kad viskas baigta. Pagyvenusios damos pakilo ir skubiai išėjo.

Odžėjus pakėlė kavos puodelį, persisvėrė per bufetą, išliejo kavą ant grindų ir tėškė puodelį. Storo porceliano šrapnelis išlakstė į visas puses. Padavėja dabar jau atvirai verkė.

- Sušiktas viralas, - tarė Odžėjus.

Šeimininkas padarė neryžtingą judesį peiliu - Odžėjaus veidas nušvito.

- Nagi, vaikine, - pasakė jis nusijuokdamas. - Nagi. Pažiūrėkim, kaip tau seksis.

Maikas padėjo peilį šalia skrudintuvo ir netikėtai suriko iš apmaudo bei pykčio:

- Aš koviausi Vietname! Mano brolis kovėsi Vietname! Aš parašysiu savo kongresmenui apie tai! Va pamatysit!

Odžėjus pažiūrėjo į jį. Išsigandęs Maikas nuleido akis.

Tiedu išėjo.

Padavėja pasilenkė ir ėmė raudodama rinkti kavos puoduko šukes.

Kieme Briusas paklausė:

- Kiek viešbučių?

- Trys viešbučiai, šeši kempingai su nameliais, - atsakė Odžėjus, žiūrėdamas į šviesoforą. Geltona šviesa hipnotizavo jį. Jo jaunystės Louvilyje buvo užkandinė su užrašu ant didžiulės kabančios keptuvės, o tas skelbė: JEI TAU NEPATINKA MŪSŲ MIESTAS, IEŠKOK TRAUKINIŲ TVARKARAŠČIO. Kiek kartų jam norėjosi nulupti tą užrašą ir sugrūsti kam nors į gerklę!

- Mūsų žmonės tikrina juos, - pasakė Kietuolis, eidamas link žydro "Ševrolė" iš vyriausybinio automobilių parko, nupirkto ir išlaikomo mokesčių mokėtojų. - Tuoj sužinosim.

4

Džonas Mejas buvo su agentu, vardu Rėjus Noulzas. Jie judėjo 40-uoju keliu "Svajų" motelio link. Važiavo gelsvai rudu paskutinio modelio "Fordu", ir bekylant į paskutinę kalvą, užstojančią jiems vaizdą į viešbutį, nuleido padangą.

- Prakeikimas, - nusikeikė Džonas, kai tik mašiną ėmė mėtyti ir sukti kairėn. - Štai tau ir vyriausybinė nuosavybė. Sušiktos padangos, - jis pasuko ant minkšto kelkraščio ir įjungė avarinius žibintus. - Tu eik, - tarė jis. - O aš pakeisiu tą prakeiktą padangą.

- Aš padėsiu, - pasakė Rėjus. - Neužtruks nė penkių minučių.

- Ne, eik. Motelis turėtų būti tuoj už šitos kalvos.

- Manai?

- Taip. Aš pavysiu. Jei tik atsarginė nenuleista. Visai nenustebčiau.

Praburzgė barškantis fermerio sunkvežimis. Tas pats, kurį Odžėjus ir Briusas Kukas matė išvažiuojantį nuo "Hastings Diner".

Rėjus šyptelėjo:

- Geriau nereikia. Antraip turėsi rašyti prašymą naujai keturiais egzemplioriais.

Džonas liko rimtas.

- Ką, ar aš nežinau? - niūriai burbtelėjo.

Jie nuėjo prie bagažinės, Rėjus atrakino ją. Atsarginis ratas buvo tvarkingas.

- Gerai, - tarė Džonas. - Eik.

- Tikrai netruks ilgiau penkių minučių pakeisti tą kaliošą.

- Žinoma, ir tiedu ne tam viešbutyje. Na, tarkim, kad jie ten. Pagaliau jie turi kur nors būti.

- Na gerai.

Džonas ištraukė iš bagažinės domkratą ir atsarginį ratą. Rėjus Noulzas minutę pažiūrėjo į jį ir nužingsniavo kelkraščiu "Svajų" viešbutuko link.

5

Tuoj už viešbučio, ant 40-osios autostrados kelkraščio stovėjo Endis ir Čarlė Makgiai. Endžio būkštavimai, kad kas nors gali pastebėti jį neturint mašinos, buvo be pagrindo; moterį registratūroje domino tik mažas televizorius "Hitachi" ant stovo. Ekrano viduje buvo įkištas miniatiūrinis Filas Donahju, ir moteris godžiai jį stebėjo. Ji įmetė Endžio grąžintą raktą į korespondencijos dėžutę, net nekilstelėjusi akių nuo ekrano.

- Tikiuosi, jums pas mus patiko, - sumurmėjo ji, užsiėmusi dėžute spurgų su šokoladu bei kokoso riešutu ir jau įveikusi pusę.

- Taip, žinoma, - pasakė Endis ir išėjo.

Čarlė laukė kieme. Moteris padavė jam sąskaitos kopiją, kurią leisdamasis laiptais įsikišo į šoninę savo velvetinio švarko kišenę. Dusliai žvangėjo monetos iš Olbanio telefonų automatų.

- Tvarka, tėtuk? - paklausė Čarlė, kai jie ėjo kelio link.

- Rodos, taip, - nuramino jis ir apkabino ją per pečius. Dešinėje jų, už kalvos, Rėjus Noulzas ir Džonas Mejas ką tik pradūrė padangą.

- Kur mes einam, tėtuk? - paklausė Čarlė.

- Nežinau, - atsakė jis.

- Man tai nepatinka. Aš nervinuosi.

- Manau, mes juos smarkiai aplenkėme, - pasiguodė jis. - Nesijaudink. Jie tikriausiai dar tebeieško taksisto, kuris nuvežė mus į Olbanį.

Bet jis tik drąsinosi ir pats tai žinojo. Čarlė tikriausiai irgi žinojo. Stovėdamas čia, prie kelio, jautėsi demaskuotas tarsi kalinys dryžuotais rūbais. Baik, pasakė jis sau. Nes toliau jau imsi galvoti, kad jie visur - už kiekvieno medžio, o už tos kalvos - visa šutvė. Argi kažkas nesakė, kad paranoja ir nuolatinis pavojaus jausmas - tai tas pat?

- Čarle, - pradėjo jis.

- Važiuokim pas Grenterį, - pasiūlė ji.

Jis apstulbęs pažiūrėjo į dukrą. Prisiminė savo sapną, sapną, kai žvejojo per lietų, o lietus virto Čarlės dušo šniokštimu.

- Kodėl tu pagalvojai apie tai? - paklausė jis. Grenteris mirė daug metų prieš Čarlės gimimą. Jis visą savo gyvenimą pragyveno Tešmore, Vermonto valstijoje, miestuke, truputį vakariau Niūhampšyro sienos. Mirus Grenteriui, sklypas prie ežero atiteko Endžio motinai, o kai ji mirė - Endžiui. Miesto valdžia jau būtų seniai atėmusi jį už ilgai nemokėtus mokesčius, jei Grenteris nebūtų palikęs nedidelės sumos iš anksto.

Endis su Vike buvodavo ten kartą per metus, per vasaros atostogas, kol negimė Čarlė. Jis buvo už dvidešimties mylių nuo artimiausio plento, miškingoje, mažai gyvenamoje vietovėje. Visokių žmonių privažiuodavo vasarą prie Tešmoro tvenkinio, kuris iš tikro buvo visas ežeras su Bredfordo miestuku kitoje pusėje, Niūhampšyre. Bet šituo metų laiku visos vasaros stovyklos bus tuščios. Endis abejojo, ar žiemą ten iš viso valo kelią.

- Nežinau, - pasakė Čarlė. - Tai tiesiog... atėjo į galvą. Šią minutę.

Kitoje kalvos pusėje Džonas Mejas atidarė “Fordo” bagažinę, kad paimtų atsarginį ratą.

- Šįryt aš sapnavau Grenterį, - lėtai tarė Endis. - Pagalvojau apie jį pirmąkart po metų ar daugiau. Manau, galima sakyti, jog jis taip pat man atėjo į galvą.

- Ar tai buvo geras sapnas, tėtuk?

- Taip, - nusišypsojo. - Geras.

- Na, tai ką galvoji?

- Manau, kad puiki idėja, - linktelėjo Endis. - Mes galim važiuoti ten ir apsistoti kuriam laikui, kol sugalvosim, ką daryti toliau. Kaip išsikapstyti iš viso šito. Galvoju, jei nusigautume į kokį laikraštį ir papasakotume savo istoriją daugeliui žmonių, anie turėtų atstoti.

Jų link burzgė senas fermerio sunkvežimis. Endis iškėlė nykštį. Kitoje kalvos pusėje Rėjus Noulzas kopė kelkraščiu į viršų.

Sunkvežimis sustojo, iš jo iškišo galvą dėdulė su apvaliais akinukais ir "New York Mets" beisbolo kepure.

- O štai ir miela mažutė mis, - pratarė šypsodamasis. - Koks tavo vardas, lėlyte?

- Roberta, - skubiai atsakė Čarlė. Roberta buvo jos antrasis vardas.

- Na, Bobe, kur vykstate šį rytą? - paklausė vairuotojas.

- Mes į Vermoną, - paaiškino Endis. - Sent Džonsberį. Žmona svečiuojasi pas seserį ir turi šiokių tokių problemų.

- Turi, sakote, - tarė fermeris ir nutilo, tirdamas Endį akių kampučiais.

- Pagimdė, - paaiškino Endis ir sulipdė plačią šypseną. - Mažoji gavo naują broliuką. Pirmą valandą keturiasdešimt viena minutė šį rytą.

- Jo vardas Endis, - pridūrė Čarlė. - Gražus vardas, ar ne?

- Manau, nuostabus, - sutiko fermeris. - Šokit, aš pametėsiu nors dešimt mylių arčiau Sent Džonsberio.

Jie sulindo į kabiną, sunkvežimis dardėdamas užburzgė ant kelio ir pajudėjo ryškios ryto saulės šviesos pusėn. Tuo metu Rėjus Noulzas užkopė į kalvą. Prieš jį atsivėrė tuščias kelias, vedantis prie "Svajų" viešbučio. Už jo pamatė, kaip fermerio sunkvežimis, kuris prieš keletą minučių pravažiavo pro jų mašiną, dingsta iš akių.

Nebuvo kur skubėti.

6

Fermeris buvo vardu Mendersas, Irvas Mendersas. Jis ką tik nuvežė moliūgų priekabą į miestelį, kur sudarė sandėrį su vaikinu, turinčiu "A & P" prekybos firmą. Jis papasakojo pakeleiviams, kad anksčiau tardavosi su "First National", bet anie vaikinai visiškai nieko nenutuokia apie moliūgus. Praturtėjęs mėsininkas ir daugiau nieko, anot Irvo Menderso. "A & P" savininkas - visai kas kita. Pa-

pasakojo, kad vasarą žmona laiko kažkokią krautuvėlę turistams, o jis išdėlioja prekes ant prekystalio prie kelio, ir abu esą gana neblogai "užkala".

- Nenoriu kištis į jūsų reikalus, - tarė Irvas Mendersas Endžiui, - bet jums ir jūsų sagutei nereikėtų ieškoti pakeleivingos mašinos. Tikrai, dėl Dievo. Kokia tik liaudis nesitranko keliais. Ten, Hastings Glene, už vaistinės yra autobusų stotis. Jos jums ir reikia.

- Na... - ištarė Endis. Jis buvo sumišęs, bet Čarlė laiku įsikišo.

- Tėtukas be darbo, - gyvai paaiškino ji. - Tai mamytei ir teko važiuoti pas tetą Emą ir pagimdyti ten lėliuką. Teta Ema nemėgsta tėtuko. Todėl mes likome namie. Bet dabar važiuojame aplankyti mamytės. Teisingai, tėtuk?

- Tai asmeninis reikalas, Bobe, - pasakė sunerimęs Endis. Jis jautėsi nepatogiai. Čarlės istorijoje žiojėjo tūkstančiai skylių.

- Daugiau galit nepasakoti, - nuramino Irvas. - Žinau tuos šeimyninius vaidus. Kai kada jie siaubingi. Žinau, ką reiškia likti be pinigų. Tai ne gėda.

Endis jau pasiruošė kalbėti, bet nepasakė nieko. Negalėjo sugalvoti, ką pasakyti. Jie kurį laiką važiavo tylėdami.

- Klausykit, kodėl judviem neužsukus pas mane su žmona priešpiečių? - staiga paklausė Irvas.

- O ne, mes negalime.

- Mielai, - nudžiugo Čarlė. - Ar ne, tėtuk?

Endis žinojo, kad paprastai intuicija Čarlės neapgauna, o jis buvo per daug fiziškai ir psichiškai išsunktas, kad priešintųsi jai. Čarlė buvo šaltakraujiška bei atkakli mergaitė, ir ne kartą Endis klausė savęs, kas gi diriguoja visam paradui.

- Jūs tikras, kad patogu... - sumurmėjo jis.

- Žinoma, patogu, - pasakė Irvas Mendersas, pagaliau įjungdamas trečią pavarą. Jie dardėjo tarp rudens nudažytų klevų, gluosnių, topolių. - Džiaugiuosi galėdamas priimti.

- Labai jums dėkui, - padėkojo Čarlė.

- Prašau, sagute, - pasakė Irvas. - Ir mano žmona džiaugsis, kai pamatys tave.

Čarlė nusišypsojo.

Endis pasitrynė smilkinius. Kairės rankos pirštai užčiuopė vieną iš tų taškų, kur nervai, atrodo, apmirė. Jam tas nepatiko. Pojūtis, kad jie artinasi, jo nepaliko.

7

Moteris, išrašiusi Endį iš "Svajų" viešbutuko mažiau nei prieš dvidešimt minučių, ėmė nervintis. Ji visai pamiršo Filą Donahju.

- Jūs įsitikinusi, jog tai jis? - jau trečiąkart klausė Rėjus Noulzas. Jai nepatiko šitas mažutis, tvarkingas, bet kažkoks grėsmingas žmogelis. Gal jis ir dirbo vyriausybei, bet Lenos Kaningam tas nenuramino. Jai nepatiko jo siauras veidas, raukšlės apie šaltas mėlynas akis, o labiausiai jai nepatiko, kaip jis kaišioja nuotrauką jai po nosimi.

- Taip, jis, - vėl pakartojo Lena. - Bet jokios mergaitės su juo nebuvo. Garbės žodis, misteri. Mano vyras pasakys jums tą patį. Jis dirba naktimis. Taip jau yra, kad mes retai kada matomės, na, tik per vakarienę. Jis pasakys...

Įėjo antrasis vyras, ir su augančia baime Lena pamatė jį laikant vienoj rankoj mobilų telefoną, o kitoje - didelį pistoletą.

- Tai jie, - suriko Džonas Mejas. Jis kone sprogo iš pykčio ir nusivylimo. - Lovoje miegojo du žmonės. Šviesūs plaukai ant vienos pagalvės, juodi - ant kitos. Velniai griebtų tą nuleistą ratą! Tegul visi jie eina po velnių! Vonioje šlapi rankšluosčiai ant kabliukų! Sušiktas dušas dar kapsi! Mes prasilenkėm su jais gal penkias minutes, Rėjau!

Jis sugrūdo pistoletą atgal į dėklą po pažastimi.

- Aš pakviesiu vyrą, - tyliai pasakė Lena.

- Nesirūpinkit, - atšovė Rėjus. Jis pagriebė Džoną už rankos ir ištempė laukan. Tas vis dar keikė nuleistą ratą.

- Pamiršk apie ratą, Džonai. Ar kalbėjai su Odžėjum mieste?

- Aš kalbėjau su juo, o jis - su Norvilu. Norvilas važiuoja čia iš Olbanio, jis paėmė su savimi Elą Steinovičių. Tas nusileido ne daugiau kaip prieš dešimt minučių.

- Na gerai. Klausyk, pagalvok minutę, Džoni. Jie turėjo pagauti pakeleivingą mašiną.

- Taip, tikriausiai. Jei tik nenuvarė.

- Vaikinas - anglų kalbos dėstytojas. Jis nesugebės nugvelbti saldainiuko nuo aukų stalelio neregių namuose. Jie balsuoja. Praėjusią naktį išvažiavo iš Olbanio pakeleivinga. Ir pagavo mašiną šįryt. Lažinuosi iš metų algos, kad jie balsavo ant kelkraščio, kol aš lipau į kalvą.

- Jei nebūtų nuleidę rato... - Džono akys už akinių plonais metaliniais rėmeliais buvo liūdnos. Jis tarsi matė, kaip lėtai, tingiai nuplasnoja jo paaukštinimas.

- Po velnių tą ratą! - nusikeikė Rėjus. - Kas aplenkė mus? Kai nuleido padangą, kas pravažiavo pro mus?

Džonas galvojo, kabindamas telefoną prie diržo.

- Fermerio sunkvežimis, - tarė jis.

- Aš irgi jį prisimenu, - pasakė Rėjus. Jis apsidairė ir pamatė iš viešbučio lango žvelgiantį stambų apvalų Lenos Kaningam veidą. Moteris pastebėjo jo žvilgsnį, ir užuolaida grįžo į vietą.

- Toks iškleręs sunkvežimis, - pridūrė Rėjus. - Jeigu jie neišsuko iš pagrindinio kelio, turėtume pavyti.

- Tada varom, - subruzdo Džonas. - Galim telefonu per Odžėjų palaikyti ryšį su Elu ir Norvilu.

Jie mikliai susėdo į mašiną, ir po sekundės gelsvai rudas "Fordas" iškaukė iš aikštelės, žerdamas iš po užpakalinių ratų baltą žvyrą. Lena Kaningam su palengvėjimu žiūrėjo į išvažiuojančiuosius. Dabar laikyti viešbutį visai ne tas, kas buvo kadaise.

Ji nuėjo žadinti vyro.

8

Kai "Fordas" su Rėjumi Noulzu už vairo ir Džonu Meju, laikančiu nupjautavamzdį, lėkė 40-uoju keliu daugiau nei septyniasdešimties mylių per valandą greičiu (ir kai dešimties ar vienuolikos tokių pat nenusakomų paskutinių modelių mašinų karavanas iš aplinkinių paieškos rajonų pasuko Hastings Gleno kryptimi), Irvas Mendersas ranka parodė kairį posūkį ir išsuko iš autostrados į duobėtą keliuką be jokios rodyklės, vedantį į šiaurės rytus. Sunkvežimis dardėjo ir trinksėjo. Vairuotojo prašoma Čarlė sudainavo visą savo devynių dainų repertuarą, tarp jų ir tokius auksinius šlagerius kaip "Laimingo gimtadienio", "Šitas senis", "Jėzus myli mane" ir "Keimptauno lenktynės". Irvas su Endžiu paskutiniajai pritarė.

Kelias sukiojosi ir ritosi per apaugusius medžiais gūburius, paskui pradėjo leistis į lygumą, kur derlius jau buvo nuimtas ir suarta. Kartą, kai kairėje kelio pusėje iš rūgštynių sąžalyno ir seno šieno išnėrė kurapka, Irvas suriko: "Pilk į ją, Bobe", Čarlė ištiesusi pirštą sugiedojo: "Bam-ba-DAM!" bei pratrūko kvatoti.

Po kelių minučių Irvas pasuko į žvyrkelį, ir už mylios jie privažiavo senutėlę baltai, raudonai ir mėlynai nudažytą pašto dėžutę pieštuku ant šono išvedžiotu užrašu: “Mendersas”. Irvas įsuko į išvažinėtą kone pusės mylios keliuką.

- Tikriausiai žiemą tenka mokėti už valymą krūvas pinigų? - paklausė Endis.

- Pats valau, - atsakė Irvas.

Jie privažiavo prie didelio balto karkasinio trijų aukštų namo su ryškiai žalios spalvos apdaila. Endžiui jis pasirodė iš tos rūšies namų, kurie pradeda gyvenimą visiškai normaliai, bet laikui bėgant pasidaro kažkokie keisti. Už namo buvo pristatytos dvi pašiūrės, viena kūprinosi į vieną pusę, kita - į priešingą. Iš pietų pusės buvo šiltadaržis, o iš šiaurinės tarsi iškrakmolintas sijonas pūpsojo įstiklinta veranda su užuolaidėlėmis.

Už namo stovėjo raudona daržinė, mačiusi geresnių laikų, o tarp namo ir daržinės buvo tai, ką Naujosios Anglijos gyventojai vadina “kiemu prieš duris”, - plokščias dulkinas žemės plotelis, kur pypsėjo ir kuitėsi pora tuzinų viščiukų. Kai sunkvežimis pridardėjo artyn, jie išsilakstė cypsėdami ir plasnodami savo nenaudingais sparniukais pro kaladę su įkirstu kirviu.

Irvas įvairavo sunkvežimį daržinėn, kvepiančion šviežiu šienu, kuris priminė Endžiui vasaras Vermonte. Irvas išjungė motorą, ir kažkur iš daržinės gilumos pasigirdo žemas, melodingas mūkimas.

- Jūs turite karvę, - konstatavo Čarlė, ir jos veide atsispindėjo kažkas panašaus į susižavėjimą. - Aš juk girdžiu.

- Turime tris, - pasakė Irvas. - Tu girdi Bosę - labai originalus vardas, ar ne, sagute? Ji mano, kad ją reikėtų melžti tris kartus per dieną. Galėsi pamatyti ją vėliau, jei tėvelis tau leis.

- Ar galiu, tėtuk?

- Manau, taip, - sutiko Endis, mintyse nusileisdamas. Jie išėjo į kelią pasigauti pekeleivingos mašinos, o atsitiko taip, kad patys buvo pagauti.

- Užeikit, susipažinkit su žmona.

Jie perėjo kiemelį lūkuriuodami, kol Čarlė apžiūrės visus viščiukus, kiek pasiekia. Užpakalinės namo durys atsidarė, ir ant laiptų išėjo apie keturiasdešimt penkerių metų moteriškė. Ji prisidengė ranka akis nuo saulės.

- Čia tu, Irvai! Ką parvežei?

Irvas nusišypsojo:

- Na, sagutę vadina Roberta. Šitas vaikinas - jos tėtis. Dar nepaklausiau jo vardo, tai nežinau, ar mes giminės.

Endis žengtelėjo pirmyn ir pasakė:

- Aš esu Frenkas Bertonas, mem. Jūsų vyras pakvietė mus su Bobe priešpiečių, jei neprieštaraujate. Malonu susipažinti su jumis.

- Man taip pat, - įsiterpė Čarlė, kol kas labiau susidomėjusi viščiukais negu moterimi.

- Aš - Norma Menders, - pasakė ta. - Užeikit. Jauskitės kaip namie, - bet Endis pastebėjo susirūpinusį jos žvilgsnį, mestą į vyrą.

Per priemenę, kur buvo sukrauta žmogaus aukščio malkų rietuvė, jie įėjo į didžiulę virtuvę - ten karaliavo krosnis ir ilgas stalas, užtiestas raudonai balta languota klijuote. Ore tvyrojo vos juntamas vaisių ir parafino kvapas. Konservavimo kvapas, pamanė Endis.

- Frenkas su savo sagute keliauja į Vermontą, - paaiškino Irvas. - Pagalvojau, kad nepamaišytų kelionei truputis karštimo.

- Žinoma, - sutiko ji. - O kur jūsų mašina, misteri Bertonai?

- Na... - pradėjo Endis. Jis žvilgtelėjo į Čarlę, bet ši nebuvo padėjėja; ji mažais žingsneliais vaikštinėjo po virtuvę, viską apžiūrinėdama su atviru vaiko smalsumu.

- Frenkas turi nedidelių nemalonumų, - pasakė Irvas, žiūrėdamas tiesiai į žmoną. - Nekalbėsim apie tai. Pagaliau ne dabar.

- Gerai, - sutiko Norma. Jos veidas atrodė malonus ir atviras - graži moteris, pripratusi sunkiai dirbti. Jos rankos buvo raudonos ir šiurkščios. - Turiu vištą, galiu padaryti skanių salotų. Ir daug pieno. Mėgsti pieną, Roberta?

Čarlė neatsiliepė. Pamiršo vardą, pagalvojo Endis. O Dieve, kuo toliau - tuo geriau.

- Bobe, - garsiai pasakė jis.

Dabar ji atsigręžė ir nusišypsojo pernelyg plačiai.

- O taip, - tarė ji. - Mėgstu pieną.

Endis pastebėjo, kaip Irvas perspėjančiai nužvelgė žmoną: jokių klausimų, ne dabar. Jį apėmė skęstančiojo neviltis. Kas dar buvo likę iš jų istorijos, subyrėjo į dulkes. Bet neliko nieko, kaip tik sėsti priešpiečių ir laukti nežinant, kas Irvo Menderso galvoje.

9

- Mes toli nuo viešbučio? - paklausė Džonas Mejas.

Rėjus žvilgtelėjo į spidometrą.

- Septyniolika mylių, - pasakė jis ir užvažiavo ant kelkraščio. - Pakankamai toli.

- Bet gal...

- Ne, jei būtų lemta juos sugauti, jau dabar juos turėtume. Reikia grįžti ir susitikti su kitais.

Džonas delno kraštu trenkė per prietaisų skydą.

- Jie kur nors pasuko, - šūktelėjo jis. - Ta prakeikta padanga! Nuo pat pradžių nesisekė, Rėjau. Tas protuolis su mergaite. Niekaip nepagaunam jų.

- Ne, manau, kad jie jau mūsų, - tarė Rėjus ir išsiėmė mobilų telefoną. Jis ištraukė anteną, iškišo ją pro langą. - Po pusvalandžio apsupsim visą apylinkę. Einu lažybų, kad neapeisim ir dešimties namų, kai kas nors atpažins sunkvežimį. 7-ojo dešimtmečio pabaigos tamsiai žalias "International Harvester", sniego grandiklis iš priekio, aukšti mediniai kėbulo bortai. Manau, pačiupsim juos iki tamsos.

Po sekundės jis kalbėjo su Elu Steinovičiumi, kuris artėjo prie "Svajų". Elas iš eilės apklausė visus savo agentus. Briusas Kukas įsiminė fermerio sunkvežimį dar miestelyje. Odžėjus taip pat. Jis buvo pastatytas prieš "A & P".

Elas pasiuntė juos atgal į miestą, ir po pusvalandžio jau visi žinojo, kad sunkvežimis, beveik garantuotai sustojęs paimti dviejų bėglių, priklauso Irvingui Mendersui, RFD-5, Beilingso kelias, Hastings Glenas, Niujorkas.

Buvo truputis po pusės dviejų.

10

Priešpiečiai pasirodė be galo skanūs. Čarlė su arklišku apetitu surijo tris porcijas vištos su padažu, dvi dar karštas Normos Menders bandeles, lėkštutę salotų ir tris namų konservavimo agurkus. Užbaigė viską obuolių pyrago riekelėmis su sūrio griežinėliais. Irvas tikino, kad "obuolių pyragas be kąsnelio sūrio - taip kaip bučinys be apkabinimo". Už tai žmona kumštelėjo alkūne jam į šoną. Irvas užver-

tė akis, o Čarlė nusijuokė. Endį stebino jos apetitas. Čarlė atsirūgo ir kaltai pridengė burną ranka.

Irvas nusišypsojo jai:

- Lauke daugiau vietos negu viduje, sagute.

- Jei aš dar ką nors suvalgysiu, tai sprogsiu, - atsakė Čarlė. - Taip mano mama visada saky... tai yra, taip ji visada sako.

Endis pavargęs nusišypsojo.

- Norma, - tarė Irvas atsistodamas, - kodėl jums su Bobe neišėjus palesinti viščiukų?

- Na, bet stalas dar apkrautas, - pasakė Norma.

- Aš nurinksiu, - pažadėjo Irvas. - Noriu pasikalbėti su Frenku.

- Nori palesinti viščiukus, brangute? - paklausė Norma Čarlės.

- Žinoma, noriu, - jos akys žibėjo.

- Tada eime. Ar turi striukę? Darosi vėsoka.

- E... - Čarlė pažiūrėjo į Endį.

- Gali apsivilkti mano megztinį, - pasiūlė Norma, vėl susižvalgiusi su Irvu. - Užraitok truputį rankoves, ir bus kaip tik.

- Gerai.

Norma iš priemenės atnešė seną išblukusią vatinukę ir sunešiotą baltą megztinį. Čarlė paskendo jame, netgi tris ar keturis kartus atraitojusi rankoves.

- Ar jie kapojasi? - truputį baimindamasi paklausė Čarlė.

- Tik lesa maistą, mažute.

Jos išėjo, ir durys užsidarė paskui jas. Čarlė tebeplepėjo. Endis pažiūrėjo į Irvą Mendersą. Irvas atsakė ramiu žvilgsniu.

- Nori alaus, Frenkai?

- Ne Frenkas aš, - tarė Endis. - Manau, tai žinot.

- Rodos, taip. Kaip jus vadinti?

Endis pasakė:

- Kuo mažiau žinosit, tuo geriau jums.

- Na ką gi, - sutiko Irvas. - Vadinsiu tiesiog Frenku.

Iš kiemo girdėjosi prislopinti džiaugsmingi Čarlės šūksniai. Norma kažką pasakė, Čarlė sutiko.

- Manau, mielai išgerčiau alaus, - tarė Endis.

- Puiku.

Irvas iš šaldytuvo ištraukė du "Utica klub", atidarė, pastatė Endžiui ant stalo, o sau - kampe. Nuėmė prijuostę nuo kabliuko šalia

kriauklės ir užsijuosė. Prijuostė buvo geltonai raudona, su parauktais krašteliais, bet kažkaip fermeris su ja neatrodė kvailai.

- Gal padėti? - paklausė Endis.

- Ne, aš žinau, kur viską dėti, - nesutiko Irvas. - Beveik viską, šiaip ar taip. Ji kiekvieną savaitę perkrausto daiktus. Nė viena moteris nemėgsta, kad vyras išmanytų ką nors virtuvėje. Žinoma, joms patinka, kai padedi, bet būna patenkintos, jei turi klausti, kur padėti troškintuvą arba kur jos deda šepetį.

Endis, prisiminęs save patį Vikės virtuvės mokinio rolėje, nusišypsojo ir linktelėjo.

- Nemėgstu kištis į svetimus reikalus, - pradėjo Irvas, pildamas vandenį į kriauklę ir pridėdamas skysto muilo. - Aš - fermeris ir, kaip jau sakiau, žmona laiko mažutę suvenyrų parduotuvėlę Beilingso kelio ir Olbanio autostrados kryžkelėje. Mes gyvenam čia beveik dvidešimt metų.

Jis žvilgtelėjo į Endį.

- Bet pamatęs jus, stovinčius prie kelio, iš pirmo žvilgsnio supratau, kad kažkas ne taip. Suaugęs vyras ir maža mergaitė - visai ne tokia pora, kokias matau gaudant pakeleivingas mašinas. Suprantat, ką turiu omenyje?

Endis linktelėjo ir siurbtelėjo alaus.

- Be to, man pasirodė, kad jūs ką tik išėjote iš "Svajų", bet neturėjote nė kelioninių lagaminų, netgi kelioninio krepšio. Todėl nusprendžiau pravažiuoti pro šalį, paskui sustojau. Nes... na, yra skirtumas - kišti nosį į kitų reikalus ar užmerkti akis, kai matai, kad kažkas velniškai riesta.

- Atrodė, kad mums velniškai riesta?

- Tada, - pasakė Irvas, - ne dabar. - Jis rūpestingai mazgojo senas įvairaus dydžio lėkštes ir kišo į džiovyklą. - Dabar tiesiog nežinau, ką su jumis daryti. Pirma mintis buvo, kad gal tai jūsų ieško tiedu policininkai, - jis pamatė, kaip staigiai pasikeitė Endžio veidas ir kaip jis pastatė savo alų. - Matyt, jūsų, - tyliai pridūrė jis. - O aš tikėjausi, kad ne.

- Kokie policininkai? - kimiai paklausė Endis.

- Jie užblokavo visus kelius aplink Olbanį, - paaiškino Irvas. - Jei būtume pavažiavę dar šešias mylias 40-uoju plentu, užšoktume ant vienos iš užtvarų, kur 40-asis kerta 9-ąjį.

- Kodėl gi nevažiavot tiesiai? - pasidomėjo Endis. - Tuo jums viskas pasibaigtų. Liktumėte ramybėje.

Irvas susiruošė plauti puodus, bet sustojo, kažko ieškodamas spintelėse virš kriauklės:

- Apie ką aš čia? Negaliu rasti šepečio... Va, štai jis... Kodėl nenuvežiau jūsų tiesiai policininkams? Tarkim, kad norėjau patenkinti savo natūralų smalsumą.

- Turite klausimų?

- Visokių, - prisipažino Irvas. - Suaugęs vyras ir maža mergaitė gaudo pakeleivingą mašiną, mergaitė neturi kelioninio krepšio, o juos vejasi policija. Kilo mintis. Ne tokia jau nereali. Pagalvojau, štai tėvelis, kuris nori pats auginti savo sagutę, o jam neleidžia. Tai jis pavogė ją.

- Man rodos, tai mažai tikėtina.

- Kartais taip būna, Frenkai. Pagalvojau, kad mamulei tas nepatiko ir ji užsiundė ant tėvelio policiją. Tai paaiškintų, kodėl užblokuoti keliai. Juos užtveria po didelių plėšimų... arba vaikų pagrobimų.

- Ji yra mano dukrelė, bet jos motina nesiundė ant mūsų policijos, - tarė Endis. - Jau metai, kaip ji mirusi.

- Na, aš jau ir taip beveik palaidojau savo mintį, - atsiduso Irvas. - Nereikia samdyti seklio, kad suprastum, jog jūs labai artimi. Kad ir kas būtų atsitikę, neatrodo, kad išsivedėt mergytę prieš jos valią.

Endis tylėjo.

- O štai jums ir mano problema, - toliau kalbėjo Irvas. - Aš paėmiau jus manydamas, kad mergaitei reikia pagalbos. Dabar nežinau, ką ir galvoti. Jūs neatrodote kaip nusikaltėlis. Bet vis tiek jūs su savo maža mergaite pasivadinote netikrais vardais, pasakojate istoriją, kuri griūva lyg kortų namelis, ir atrodote ligotas. Jūs atrodote smarkiai sergąs, bet laikotės ant kojų. Štai mano klausimai. Jei galit nors į vieną atsakyti, ir tai gerai.

- Mes atvažiavom į Olbanį iš Niujorko ir pakeleivinga mašina atvykome į Hastings Gleną anksti rytą, - pasakė Endis. - Gaila, kad jie čia, bet aš tą žinojau. Čarlė irgi žinojo, - jis paminėjo Čarlės vardą, tai buvo klaida, bet dabar tas buvo nesvarbu.

- Ko jiems iš jūsų reikia, Frenkai?

Endis ilgam susimąstė, paskui susitiko su tiesiomis pilkomis Irvo akimis ir tarė:

- Jūs atvažiavote iš miesto, ar ne? Matėt ten kokius nors nepažįstamus žmones? Tipus iš miesto? Dėvinčius tokius tvarkingus tarsi nuo pakabos kostiumus, kuriuos tuoj pat pamiršti, kai tik vyrukai dingsta iš akių? Važinėjančius paskutinių modelių automobiliais, kurie tarsi ištirpsta peizaže?

Atėjo Irvo eilė pagalvoti.

- "A & P" buvo tokia porelė, - prisiminė jis. - Kalbėjosi su Helga. Viena iš kasininkių. Atrodė, lyg jai kažką rodytų.

- Tikriausiai mūsų nuotrauką, - pasakė Endis. - Tai vyriausybiniai agentai. Jie dirba su policija, Irvai. Tiksliau pasakius, policija dirba jiems. Policija nežino, kodėl mūsų ieško.

- Apie kokią vyriausybinę įstaigą jūs kalbate? FTB?

- Ne, apie Kontorą.

- Apie ką? Tai CŽV padalinys? - Irvas žiūrėjo, aiškiai netikėdamas.

- Neturi nieko bendra su CŽV, - paaiškino Endis. - Kontora, kitaip MŽA - Mokslinės žvalgybos agentūra. Prieš trejus metus skaičiau straipsnyje, kad kažkoks galvočius 7-ojo dešimtmečio pradžioj pavadino MŽA Kontora, pasirodžius mokslinės fantastikos apsakymui "Ištaro ginklų kontoros". Parašytas, rodos, van Vogto, bet tai nesvarbu. Ji tartum turėtų užsiiminėti moksliniais krašto tyrinėjimais, kurie dabar ar ateity galėtų būti panaudoti nacionalinio saugumo reikalams. Tai apibrėžimas iš jų įstatų, o visuomenė dažniausiai sieja juos su elektromagnetinės ir termobranduolinės energijos tyrinėjimų finansavimu ir koordinavimu. Iš tikrųjų jie užsiima kur kas platesne veikla. Mes su Čarle esame dalis vieno labai seniai vykusio eksperimento. Tai atsitiko dar prieš Čarlės gimimą. Jos motina taip pat dalyvavo. Ji buvo nužudyta. Tos pačios Kontoros.

Irvas tylėjo. Jis išleido vandenį iš kriauklės, nusišluostė rankas, priėjo prie stalo ir ėmė valyti klijuotę. Endis pakėlė savo alaus skardinę.

- Aš tiesiai jums nepasakysiu, jog netikiu jumis, - ištarė pagaliau Irvas. - Prisimenant, kad daug kas šioje šalyje vyko slapta ir tik paskui išplaukė. Vyrukai iš CŽV girdė žmones gėrimais, primaišytais LSD, kažkoks FTB padalinys apkaltintas demonstracijų už pilietines teises dalyvių žudymu, pinigai popieriniuose maišuose ir visa kita. Nesakau tiesiai - netikiu. Sakykim, kad dar manęs neįtikinote.

- Nemanau, kad aš jiems dar reikalingas, - pasakė Endis. - Gal kada ir buvau. Bet jie pakeitė taikinį. Dabar jie medžioja Čarlę.

- Norit pasakyti, kad šalies vyriausybė nacionalinio saugumo sumetimais ieško pirmaklasės ar antraklasės?

- Čarlė nėra eilinė antraklasė, - paaiškino Endis. - Jos motinai ir man suleido preparatą, užkoduotą "Lot šešių" pavadinimu. Iki šiol aš tiksliai nežinau, kas tai yra. Kiek suprantu, kažkokia sintetinė liaukų sekrecija. Ji pakeitė mano ir tos merginos, kurią vėliau vedžiau, chromosomas. Mes perdavėme tas chromosomas Čarlei, ir jos susimaišė kažkaip vėl visai kitaip. Jei ji perduos jas savo vaikams, matyt, ją vadins mutante. Jei dėl kokios nors priežasties jų negalės perduoti, - galbūt ji dėl šito pakeitimo liko nevaisinga, - tikriausiai bus vadinama "nukrypimu nuo normos" arba "hibridu". Bet kuriuo atveju ji jiems reikalinga. Jie nori išstudijuoti ją, pažiūrėti, kodėl ji sugeba daryti tai, ką gali padaryti. Aš netgi manau, kad jie nori panaudoti ją kaip argumentą "Lot šešių" programos atnaujinimui.

- O ką ji gali daryti? - paklausė Irvas.

Pro virtuvės langą jie matė, kaip Norma ir Čarlė išėjo iš daržinės. Baltas megztinis kabėjo ant Čarlės kūnelio, apačia siekė blauzdas. Jos žandai degė, ir ji kažką kalbėjo Normai, kuri šypsojo ir linksėjo.

- Ji gali uždegti ugnį, - tyliai sušnabždėjo Endis.

- Na, tą ir aš galiu, - pasakė Irvas. Jis vėl atsisėdo ir žiūrėjo į Endį suklusęs. Taip žiūrima į žmones, įtariant juos esant nenormalius.

- Jai užtenka pagalvoti apie tai, - tarė Endis. - Tai vadinama pirokineze. Tai psichinis sugebėjimas - kaip telepatija, telekinezė ar nuojauta, - beje, Čarlė turi jų užuomazgas, bet pirokinezė daug retesnė... ir daug pavojingesnė. Ji labai bijo to ir gerai daro, kad bijo. Todėl, kad ne visada gali kontroliuoti tai. Ji gali sudeginti jūsų namą, daržinę, kiemelį susikoncentravusi į juos. Gali uždegti jūsų pypkę, - Endis liguistai nusišypsojo, - jei tik kartu nepakurs viso kito.

Irvas pabaigė savo alų ir pasakė:

- Man rodos, kad jums reikia pakviesti policiją ir pasiduoti, Frenkai. Jums reikia pagalbos.

- Skamba gana neįtikimai, ar ne?

- Taip, - liūdnai pritarė Irvas. - Tokių svaičiojimų man dar neteko girdėti, - jis įsitempęs sėdėjo ant kėdės kraštelio, ir Endis pamanė, jog jis laukia, kad pasitaikius pirmai progai svečias iškrės kokį triuką.

- Manau, kviesti neverta, - pasakė Endis. - Jie netrukus bus čia. Jau geriau policija. Pagaliau, patekęs policijai į rankas, nenustoji būti žmogumi kaip pas anuos...

Irvas norėjo atsakyti, bet atsidarė durys. Įėjo Norma su Čarle. Čarlės veidas švietė, akys žibėjo.

- Tėtuk! - sušuko ji. - Tėtuk, aš šėriau...

Ir nutilo. Raudonis dingo nuo veido, ji įdėmiai žiūrėjo tai į Irvą Mendersą, tai į tėvą, tai vėl į Irvą. Džiaugsmą jos veide pakeitė kančia. "Taip ji atrodė praėjusią naktį, - pagalvojo Endis. - Taip ji atrodė vakar, kai aš ją išvedžiau iš mokyklos. Tai vis tęsiasi, o kur išeitis, kur laiminga pabaiga?"

- Tu papasakojai, - tarė ji. - O, tėtuk, kodėl tu papasakojai?

Norma žengė į priekį ir globėjiškai apkabino Čarlės pečius.

- Irvai, kas čia vyksta?

- Nežinau, - gūžtelėjo pečiais Irvas. - Ką, tavo manymu, jis papasakojo, Bobe?

- Tai ne mano vardas, - sušnibždėjo ji. Ašaros sužvilgo mergaitės akyse. - Jūs žinot, kad mano vardas kitas.

- Čarle, - pasakė Endis. - Misteris Mendersas suprato, kad kažkas ne taip. Aš papasakojau jam, bet jis nepatikėjo. Pagalvok ir suprasi kodėl.

- Aš nieko nesupra.. - pradėjo Čarlė. Ir staiga nutilo. Tylėjo, o galva buvo palenkta į šoną - tarsi klausantis, nors niekas kitas nieko negirdėjo. Jie matė, kaip spalva dingsta iš jos veido, tarsi iš ąsočio išpylus spalvotą skystį.

- Kas yra, mažyte? - paklausė Norma, metusi susirūpinusį žvilgsnį į Irvą.

- Jie važiuoja, tėtuk, - sušnibždėjo Čarlė. Jos akys išsiplėtė iš siaubo. - Atvažiuoja mūsų.

11

Jie susitiko 40-ojo ir bevardžio keliuko, į kurį įsuko Irvas, sankryžoje, - Hastings Gleno miesto žemėlapyje jis buvo pažymėtas Senuoju Beilingso keliu. Elas Steinovičius pagaliau prisivijo savo žmones ir ryžtingai paėmė vadžias į savo rankas. Penkiose mašinose jų buvo šešiolika. Jie atrodė tarsi Irvo Menderso sodybos link skubanti laidotuvių procesija.

Norvilas Beitsas su didžiuliu palengvėjimu perdavė Elui vadovavimą bei atsakomybę už operaciją ir paklausė apie vietos ir valstijos policiją, kuri buvo įtraukta operacijon.

- Kol kas jų neinformuosime, - pasakė Elas. - Jei pagausim bėglius, pasakysim, jog gali nuimti kelių pertvaras. Jeigu ne - liepsim judėti centro link. Bet, tarp mūsų šnekant, jei nesučiups šešiolika vyrų, išvis su jais nesusitvarkysim, Norvai.

Norvas pajuto lengvą priekaištą ir nieko daugiau nesakė. Jis žinojo, kad geriausia paimti tuos du be pašalinių įsikišimo, nes su Endrium Makgiu turėjo atsitikti nelaimingas atsitikimas, kai tik jie turės jį. Mirtinas atvejis. Jei aplinkui nebus mėlynų uniformų, viskas eisis greičiau.

Staiga priekyje žybtelėjo Odžėjaus stabdžių šviesos, ir mašina pasuko į žvyrkelį. Kiti nusekė paskui.

12

- Aš nieko nesuprantu, - pasakė Norma. - Bobe... Čarle... nusiramink!

- Jūs nesuprantate, - sušuko Čarlė aukštu, uždususiu balsu. Irvas žiūrėdamas į ją nervinosi. Jos veidas buvo kaip kilpa pagauto triušiuko. Ji ištrūko iš Normos rankų ir nubėgo pas tėvą. Šis uždėjo rankas jai ant pečių.

- Jie nori tave užmušti, tėtuk, - pasakė ji.

- Ką?

- Nužudyti tave, - pakartojo. Išplėstose mergaitės akyse atsispindėjo siaubas. - Mes turime bėgti. Mes turime... - kaip užsukta kartojo ji.

Karšta. Čia per daug karšta.

Jis žvilgtelėjo kairėn. Ant sienos, tarp krosnies ir kriauklės, kabėjo kambarinis termometras, - toks, kokių pilna bet kuriam kataloge, paštu atsiunčiančiame pirkinius. Jo apačioje vėpėsi ir šluostė antakius plastikinis raudonas velniukas su šakėmis. Po jo skeltomis kanopomis buvo užrašyta: JUMS PAKANKAMAI ŠILTA?

Termometro gyvsidabris lyg kaltinantis raudonas pirštas lėtai kilo.

- Taip, jie to nori, - patvirtino ji. - Užmušti tave, užmušti tave kaip mamytę, paimti mane, aš nenoriu, nenoriu, aš neleisiu.

Jos balsas kilo. Kilo kaip gyvsidabrio stulpelis.

- Čarle! Žiūrėk, ką darai!

Jos žvilgsnis truputį prasiblaivė. Irvas su žmona prisislinko arčiau vienas kito.

- Irvai... kas?..

Bet Irvas pagavo Endžio žvilgsnį į termometrą ir ūmai patikėjo. Buvo karšta. Taip karšta, kad mušė prakaitas. Termometro gyvsidabris siekė aukščiau nei 32 laipsnius.

- Šventasis Jėzau Kristau, - kimiai išspaudė Irvas. - Tai ji taip padarė, Frenkai?

Endis neatsakė. Jo rankos liko ant Čarlės pečių. Jis žiūrėjo jai į akis.

- Čarle... manai, jau per vėlu? Ką tu jauti?

- Taip, - pasakė ji. Jos veide neliko nė lašelio kraujo. - Dabar jie važiuoja žvyrkeliu. Oi, tėtuk, aš bijau.

- Tu gali juos sulaikyti, Čarle, - pasakė jis tyliai.

Ji pažiūrėjo į jį.

- Taip, - patvirtino jis.

- Bet, tėtuk, tai blogas poelgis. Žinau, kad blogas. Aš juk galiu juos užmušti.

- Taip, - sutiko jis. - Tikriausiai reikia rinktis: užmušti ar būti užmuštam. Atrodo, priėjom prie to.

- Tai nebus blogas poelgis? - jos balsas vos girdėjosi.

- Taip, - pasakė Endis. - Blogas. Ir niekada neapgaudinėk savęs dėl šito. Ir nedaryk to, jei gali sustoti, Čarle. Net dėl manęs.

Žiūrėjo vienas į kitą, akis į akį: pavargusios, išsigandusios, pasruvusios krauju Endžio ir išplėstos tarsi užhipnotizuotos Čarlės akys.

Ji ištarė:

- Jei aš padarysiu... ką nors... ar ir tada mane mylėsi?

Klausimas tarsi pakibo ore tarp jų lėtai sukdamasis.

- Čarle, - pasakė jis, - aš visada tave mylėsiu. Nepaisant nieko.

Irvas buvo prie lango ir dabar perėjęs kambarį priartėjo prie jų.

- Atrodo, turėčiau atsiprašyti jūsų, - tarė. - Keliu rieda visa virtinė mašinų. Aš liksiu su jumis, jei norite. Aš turiu medžioklinį šautuvą, - bet jis atrodė persigandęs, beveik ligonis.

Čarlė pasakė:

- Šautuvo nereiks.

Ji išslydo iš tėvo rankų ir nuėjo durų link; su Normos Menders baltu megztiniu atrodė visai mažutė. Ji išėjo iš kambario.

Po sekundės Endis atsipeikėjo ir išlėkė paskui ją. Pilvas šalo, lyg ką tik trim kąsniais būtų surijęs didelę porciją ledų. Mendersai stovėjo nejudėdami. Endis paskutinįkart žvilgtelėjo į sutrikusį, išgąsdintą vyro veidą, ir galvoje šmėkštelėjo netikėta mintis - tai tau pamoka neimti pakeleivių.

Jis su Čarle stovėjo priemenėje, žiūrėdami į kieman sukančias pirmąsias mašinas. Vištos kudakavo ir plasnojo. Daržinėje vėl sumūkė Bosė, kad kas ateitų ir pamelžtų ją. Blanki spalio saulė liejosi ant miškingų kalnagūbrių ir rudų rudens laukų, supančių šį mažą šiaurės Niujorko miestuką. Jau kone metai, kai jie bėga. Endis nustebo pajutęs keistą palengvėjimo, sumišusio su siaubu, jausmą. Jis kažkur buvo girdėjęs, kad iš beviltiškumo prieš sudraskant netgi triušis kartais puola šunis, paklusęs senam savisaugos instinktui.

Kad ir kas būtų, gerai, kad jie jau nebėga. Jis stovėjo su Čarle, o saulės šviesa atsispindėjo šviesiuose mergaitės plaukuose.

- Oi, tėtuk, - sudejavo ji. - Aš vos pastoviu.

Jis apkabino ją per pečius ir stipriai priglaudė prie savęs.

Pirmoji mašina sustojo priešais kiemelį, ir išlipo du vyrai.

13

- Sveikas, Endi, - šūktelėjo Elas Steinovičius ir nusišypsojo. - Sveika, Čarle, - jo rankos buvo tuščios, bet apsiaustas prasegtas. Už jo prie mašinos budriai stovėjo kitas vyras, įsirėmęs rankomis į šonus. Antroji mašina sustojo už pirmosios, ir išlindo dar keturi vyrai. Sustojo ir kitos mašinos; visi išlipo. Endis suskaičiavo tuziną ir liovėsi.

- Dinkit iš čia, - pasakė Čarlė. Ankstyvą vėsią popietę jos balsas skambėjo plonai ir aukštai.

- Pavedžiojai mus už nosies, - tarė Elas Endžiui. Pasižiūrėjo į Čarlę.

- Brangute, tau nereikia...

- Dinkit iš čia! - suriko ji.

Elas gūžtelėjo pečiais ir atlaidžiai nusišypsojo.

- Bijau, kad nieko negalėsiu padaryti, brangute. Turiu įsakymą. Niekas nenori nuskriausti tavęs ar tavo tėvelio.

- Tu melagis! Tu nori jį nužudyti! Aš tai žinau!

- Siūlau daryti taip, kaip sako mano duktė. Jūs pakankamai gerai suprantate, kodėl ji to nori. Jūs girdėjote apie kareivį oro uoste, - pasakė Endis nustebęs, kad jo balsas visiškai ramus.

Odžėjus ir Norvilas Beitsas pasikeitė staigiais neramiais žvilgsniais.

- Jei jūs įsėstumėt į mašiną, mes viską aptartume, - suokė Elas. - Dievas mato, neatsitiks nieko, tik...

- Mes žinom, kas atsitiks, - pasakė Endis.

Vyrai iš paskutinių dviejų trijų mašinų pradėjo murmėti ir nerūpestingai artėti priemenės link.

- Prašau, - paprašė Čarlė žmogaus keistu geltonu veidu, - neverskite manęs nieko daryti.

- Nieko gero, Čarle, - pasakė Endis.

Irvas Mendersas išėjo į priemenę.

- Ei, jūs pažeidžiate mano teises, - suriko jis, - noriu, kad nešdintumėtės iš mano nuosavybės.

Trys Kontoros agentai užlipo ant priemenės laiptelių ir dabar stovėjo mažiau nei už dešimties jardų nuo Endžio ir Čarlės, jiems iš kairės. Čarlė metė į juos įspėjantį žvilgsnį, ir jie minutei sustojo.

- Mes esame vyriausybės agentai, sere, - kreipėsi Elas Steinovičius į Irvą žemu mandagiu balsu. - Šiedu žmonės reikalingi apklausai. Niekam kitam.

- Manęs nedomina, net jei jie reikalingi Prezidentui nužudyti, - atšovė Irvas. Jo balsas buvo aukštas, džeržgiantis. - Parodykit orderį arba dinkit po velnių iš mano nuosavybės.

- Mums nereikia orderio, - iškošė Elas. Dabar jo balsas suskambo plienu.

- Reikia, o jeigu ne, tai, matyt, šįryt aš būsiu pabudęs Rusijoj, - ūktelėjo Irvas. - Sakau jums, nešdinkitės ir geriau pasiskubinkit. Tai mano paskutinis žodis.

- Irvai, grįšk vidun! - sukliko Norma.

Endis juto, kad kažkas ore auga, auga aplink Čarlę kaip elektros krūvis. Plaukeliai ant jo rankų staiga ėmė judėti tarsi dumbliai nematomoje srovėje. Jis pažvelgė į ją ir pamatė jos veidą, tokį mažą ir dabar tokį keistą.

"Ateina, - bejėgiškai pagalvojo jis. - Ateina, o Dieve, tai vyksta".

- Bėkite! - suriko jis Elui. - Negi nesuprantate, ką ji ruošiasi daryti? Ar nejaučiate? Nebūkit kvailiai!

- Prašau, - pasakė Elas. Jis pažiūrėjo į tuos tris, stovinčius tolimajame priemenės gale, ir nepastebimai jiems linktelėjo. Vėl pažiūrėjo į Endį.

- Jei mes galėtume aptarti tai...

- Saugokis, Frenkai! - suklykė Irvas Mendersas.

Trys vyrai priemenės gale staiga nusitaikė į juos.

- Stokit! - suriko vienas iš jų. - Ramiai! Rankas auk...

Čarlė pasisuko į juos, tuo metu pusė likusių vyrų su Džonu Meju ir Rėjumi Noulzu pasileido prie užpakalinių priemenės laiptų, ištraukę ginklus.

Čarlės akys truputį išsiplėtė, ir Endis pajuto kažką pralekiant pro jį tarsi šilto oro kamuolį.

Trys vyrai priemenėje jau buvo pusiaukelėje, kai užsiplieskė jų plaukai.

Šautuvas dusliai pokštelėjo, ir kone aštuonių colių skeveldra nuskilo nuo vieno priemenės stulpo. Norma Menders suklykė, Endis sudrebėjo. Bet Čarlė, rodos, nė nepastebėjo. Jos veidas buvo mieguistas ir susimąstęs. Jos lūpų kampučiuose sustingo vos matoma Monos Lizos šypsenėlė.

"Ji mėgaujasi tuo, - kupinas siaubo pagalvojo Endis. - Ar todėl ji to bijo? Nes jai tai patinka?"

Čarlė vėl pasisuko į Elą Steinovičių. Tie trys lėkė laiptais žemyn pro Endį ir Čarlę, pamiršę savo pareigas Dievui, tėvynei ir Kontorai. Jie daužė liepsnas nuo savo galvų ir staugė. Aitrus degančių plaukų kvapas pripildė popietę.

Pasigirdo dar vienas šūvis. Langas sutrupėjo.

- Ne mergaitę! - rėkė Elas. - Ne mergaitę!

Endį šiurkščiai sugriebė. Priemenė knibždėjo žmonių. Per maišatį jis buvo nuvilktas prie turėklų. Kažkas bandė jį tempti į kitą pusę. Jis jautėsi kaip traukiama virvė.

- Paleiskit jį! - kaip bulius staugė Irvas Mendersas. - Paleiskit...

Dar vienas šūvis, ir staiga suklykė Norma, be perstojo kartodama vyro vardą.

Čarlė pažiūrėjo žemyn į Elą Steinovičių, ir staiga šaltas, pasitikintis žvilgsnis dingo iš jo veido - jį apėmė siaubas. Jo gelsvas veidas pasidarė sūrio spalvos.

- Ne, nedaryk, - sušnibždėjo Elas. - Ne...

Sunku pasakyti, kur užsiplieskė pirmiausia... Ūmai jo kelnės ir sportinis švarkas užsiliepsnojo. Plaukai atrodė tarsi degantys krūmai. Jis klykdamas apsisuko ir išskėtęs rankas pralėkė pro mašinos šoną Norvilo Beitso link.

Endis vėl pajuto tą švelnų karščio antplūdį, oro judėjimą, lyg pralėkus pro nosį raketai.

Elo Steinovičiaus veidą apėmė liepsna.

Dar sekundę jis tyliai inkštė iš po ugnies antklodės, paskui jo bruožai ėmė nykti, lietis, tirpti kaip lajus. Norvilas atšoko nuo jo. Elas Steinovičius buvo liepsnojanti kaliausė. Jis aklai svirduliavo keliuku, mojuodamas rankomis, ir nuvirto veidu žemyn prie trečiosios mašinos. Dabar jis panėšėjo į degančių skudurų krūvą, o ne į žmogų.

Stovintys priemenėje suakmenėję stebėjo netikėtą įvykių eigą. Trys vyrai, kurių plaukus Čarlė buvo padegusi, kažkaip sugebėjo užsigesinti. Ateity jie atrodys gana keistokai; jų plaukai, trumpi pagal nuostatus, dabar priminė juodus susiraizgiusius pelenų gumulus viršugalvyje.

- Dinkit, - niūriai įspėjo Endis. - Greitai dinkit. Ji anksčiau nieko panašaus nedarė, ir aš nežinau, ar ji gali sustoti.

- Man viskas gerai, tėtuk, - pasakė Čarlė. Jos balsas buvo ramus, susikaupęs ir keistai abejingas. - Viskas gerai.

Tada ėmė sprogineti mašinos.

Visos sprogo iš užpakalio; vėliau, kai Endis perkratė mintyse atsitikimą Mendersų fermoje, jis buvo tuo tikras. Jos visos sprogo iš užpakalio, kur buvo degalų bakai.

Elo salotinis “Plymutas” sprogo pirmasis. Iš jo užpakalio išaugo akinantis ugnies kamuolys. Užpakalinis langas išsipūtė. Džono ir Rėjaus “Fordas” buvo antrasis, sprogęs po dviejų sekundžių. Metalo gabalai sušvilpė ore ir pažiro ant stogo.

- Čarle! - šaukė Endis. - Čarle, baik visa tai!

Ji atsakė tuo pačiu ramiu balsu:

- Aš negaliu.

Sprogo trečia mašina.

Kažkas bėgo. Kiti skuodė įkandin. Vyrai ėmė trauktis nuo priemenės. Kažkas ėmė Endį vilkti, jis pasipriešino ir staiga liko laisvas. Visi agentai lėkė išbalusiais veidais ir paniškai išsprogusiomis aki-

mis. Vienas apdegusiais plaukais bandė peršokti per turėklus, užsikabino ir žemyn galva nulėkė į mažą darželį, kur Norma augino ankstyvąsias pupeles. Ten tebestirksojo rykštės vytis pupoms, viena iš jų pervėrė vaikino gerklę ir išlindo kitoje pusėje šlapiai čirkštelėjusi - to garso Endis negalėjo pamiršti. Vaikinas trukčiojo darže kaip išmestas į krantą upėtakis su styrančia iš kaklo pupų vytimi lyg strėlės kotu, o kraujas sruvo jo marškinių priekiu.

Likusios mašinos sprogo kaip pliaukšinčių fejerverkų grandinė. Du bėgančius vyrus smūgis išmetė nelyginant skudurines lėlytes, vienas užsidegė žemiau pusės, kitą apibėrė stiklo duženom.

Virto tamsūs tiršti dūmai. Už keliuko per karščio uždangą pynėsi ir raitėsi tarsi iš siaubo atsitraukę tolimi kalneliai ir laukai. Visur siaubingai kudakuodamos lakstė paklaikusios vištos. Staiga trys iš jų užsiplieskė ir lyg ugnies kamuoliai nuriedėjo į kiemelio galą, kur nurimo.

- Čarle, liaukis tuojau pat! Baik!

Ugnies vaga nusirito įstrižai kiemelio, tiesia linija per dulkes, tartum pliūpsnis iš ugniasvaidžio. Ugnis pasiekė Irvo kaladę su įkirstu kirviu, apsupo žiedu ir staiga įsiveržė vidun. Kaladė supoškėjo liepsnose.

DĖL DIEVO MEILĖS ČARLE!

Kažkurio Kontoros agento pistoletas gulėjo žolėje ant keliuko, tarp priemenės ir liepsnojančios mašinų eilės. Staiga ėmė čaižiai poškėdami sproginėti jo patronai. Ginklas groteskiškai šokinėjo ir sukosi žolėje.

Endis kirto Čarlei tokį antausį, kokį tik įstengė.

Jos galva loštelėjo, akys mėlynos ir tuščios. Ji nustebusi, pritrenkta ir įskaudinta pažvelgė į jį, staiga Endis pasijuto uždarytas staigiai kylančio karščio kapsulėje. Jis įkvėpė oro, sunkaus kaip stiklas. Rodėsi, kad plaukeliai ant jo nosies raitosi nuo karščio.

“Savaiminis užsidegimas, - pagalvojo jis. - Aš tuoj savaime užsidegsiu...”

Paskui tai praėjo.

Čarlė susvirduliavo ir užsidengė rankomis veidą. Pro jos rankas išsiveržė veriantis ir augantis tokio siaubo ir išgąsčio klyksmas, jog Endis išsigando, kad ji bus išprotėjusi.

TĖĖĖĖĖTUUUUUUUUK...

Jis pačiupo ją ant rankų, prisispaudė.

- Šššš, - sušnibždėjo jis. - O Čarle, mažule, šššš...

Klyksmas nutilo, ir ji suglebo jo glėbyje. Čarlė apalpo.

14

Endis pakėlė Čarlę ant rankų, jos galva tabalavo ant jo krūtinės. Buvo karšta, rūko juodi benzino dūmai. Liepsnos nušliaužė per pievelę prie gebenės pinučių; ugnies pirštai berniūkščio vikrumu ėmė ja ropštis. Toliau sekė namas.

Irvas Mendersas gulėjo priešais virtuvės duris sulenktomis kojomis. Norma klūpojo šalia jo. Jam pataikė virš alkūnės, ir jo mėlynų darbinių marškinių rankove išplito skaistus raudonis. Norma nuplėšė ilgą juostą nuo savo suknelės krašto ir bandė pakelti rankovę, kad galėtų sutvarstyti žaizdą. Irvas buvo atsimerkęs. Jo veidas - pelenų pilkumo, lūpos kone mėlynos, jis tankiai alsavo.

Endis žengė jų link, Norma Menders suvirpėjo visu kūnu ir uždengė vyrą. Ji pasižiūrėjo į Endį tvirtomis žibančiomis akimis:

- Eik iš čia, - sušnypštė ji. - Pasiimk savo pabaisą ir eik iš čia.

15

Odžėjus pabėgo.

Bėgant "patranka" šokinėjo aukštyn žemyn po jo ranka. Nežiūrėjo kelio. Bėgo lauku. Pargriuvo, atsikėlė ir skuodė toliau. Jis išsisuko kulkšnį, pataikęs į kurmiarausį, ir trūkčiojančiai surikęs išsitiesė. Bet pakilo ir lėkė toliau. Kartais atrodė, kad bėga vienas, o kartais - kad su juo yra dar kažkas. Nesvarbu. Svarbu pabėgti, pabėgti nuo tos liepsnojančios skudurų krūvos, kuri prieš dešimt minučių buvo Elas Steinovičius, nuo tos degančių mašinų virtinės, nuo Briuso Kuko, kuris gulėjo daržiuke su mietu gerklėje. Tolyn, tylyn, tolyn. "Patranka" iškrito iš dėklo, skaudžiai trinktelėjo į kelį ir pamiršta nukrito į piktžolių sąžalyną. Jis bėgo mišku. Suklupo ant nuvirtusio medžio ir išsitiesė visu ūgiu. Gulėjo čia ir nelygiai kvėpavo, spausdamas ranką prie šono, kur ėmė smarkiai diegti. Gulėjo liedamas šoko ir baimės ašaras. Jis galvojo: "Daugiau jokių užduočių Niujorke. Niekada. Užteks. Baigta. Daugiau nekelsiu kojos į Niujorką, net jei gyvenčiau du šimtus metų".

Po valandėlės Odžėjus pakilo ir nusvirduliavo kelio link.

16

- Išneškime jį iš priemenės, - pasakė Endis. Jis paguldė Čarlę ant žolės priešais kiemelį. Viena namo pusė jau degė, žiežirbos krito į priemenę kaip dideli, lėti jonvabaliai.

- Eikit šalin, - šiurkščiai suriko Norma. - Nelieskit jo.

- Namas dega, - pasakė Endis. - Leiskit, padėsiu.

- Traukitės! Jau pakankamai pridarėte!

- Baik, Norma, - Irvas pasižiūrėjo į ją. - Šis vyras nekaltas dėl to, kas atsitiko. Todėl užsikišk.

Moteris pasižiūrėjo į jį, tarsi norėdama dar daug ką pasakyti, bet paskui prikando lūpą.

- Padėkit atsistoti, - paprašė Irvas. - Kojos kaip guminės. Aš turbūt prisidariau. Nenustebčiau. Vienas iš tų kalės vaikų šovė į mane. Nežinau kuris. Duokit ranką, Frenkai.

- Aš - Endis, - pasakė jis ir apkabino Irvo nugarą. Irvas pamažu atsistojo. - Aš nepykstu ant jūsų šeimininkės. Geriau jau jūs būtumėt pravažiavę pro mus šįryt.

- Jei tektų tą padaryti dar kartą, padaryčiau taip pat, - atšovė Irvas. - Prakeikti šunsnukiai ateina į mano žemę su ginklais. Prakeikti pašlemėkai, sušiktų vyriausybinių sutenerių gauja ir... ooouu - ooch, Jėzau!

- Irvai? - suklykė Norma.

- Tylėk, moterie. Aš susitrenkiau. Ateik, Frenkai, Endi, ar kaip ten tave vadina. Darosi karšta.

Iš tikro. Vos Endis nutempė Irvą laipteliais žemyn į kiemelį, vėjo gūsis žiuptelėjo žiežirbų į priemenę. Iš kaladės liko tik apdegęs strampas. Iš Čarlės padegtų vištų mėtėsi tik keletas apanglėjusių kauliukų ir keistų, tirštų pelenų - tai tikriausiai plunksnos. Jos nebuvo iškeptos; jas tarsi kremavo.

- Pasodinkit prie daržinės, - dusdamas ištarė Irvas. - Noriu pakalbėti su jumis.

- Jums reikia daktaro, - pasakė Endis.

- Taip, daktaras atsiras. Kaip jūsų mergaitė?

- Nualpo, - jis pasodino Irvą nugara į daržinės duris. Irvas žiūrėjo į fermerį. Veidas truputį pagyvėjo, melsvas atspalvis dingo iš jo lūpų. Jis suprakaitavo. Už jų liepsnojo didelis baltas namas, stovėjęs Beilingso kelyje nuo 1868-ųjų.

- Jokia žmogiška būtybė neturėtų daryti to, ką ji sugeba, - pratarė Norma.

- Gal ir taip, - sutiko Endis, nukreipęs žvilgsnį nuo Irvo tiesiai į akmeninį, nepermaldaujamą Normos Menders veidą. - Bet tuomet jokia žmogiška būtybė neturėtų sirgti cerebriniu paralyžiumi, raumenų distrofija ar leukemija. Bet taip yra. Serga ir vaikai.

- Ji nieko nesakė, - linktelėjo Irvas. - Tvarka.

Tebežiūrėdamas į Normą, Endis tarė:

- Ji - ne didesnė pabaisa už vaikutį su dirbtinio kvėpavimo aparatu ar iš atsilikusių vaikų namų.

- Gailiuosi, kad taip pasakiau, - atsiprašė Norma ir nukreipė žvilgsnį nuo Endžio. - Aš lesinau su ja viščiukus. Mačiau ją, glostančią karvę. Bet, misteri, mano namas dega ir žmonės negyvi.

- Man labai gaila.

- Namas apdraustas, Norma, - ramino Irvas, sveikąja ranka imdamas ją už rankos.

- Bet tai niekuo nepadės mano motinos indams, kurie liko jai dar iš močiutės, - rypavo Norma. - O mano puikusis sekreteras ar paveikslai - juos pirkome praėjusią liepą dailės parodoje Skenektedyje, - iš vienos akies ištryško ašara, bet ji nubraukė ją rankove. - O visi laiškai, kuriuos man rašei iš armijos...

- O jūsų sagutei viskas bus gerai? - paklausė Irvas.

- Nežinau.

- Tai klausyk. Štai ką galite padaryti, jei norite. Už daržinės stovi senas džipas “Vilis”...

- Ne, Irvai! Kam tu painiojiesi į visa tai?

Jis pasisuko į ją, jo veidas buvo papilkėjęs, raukšlėtas ir išrasojęs. Užpakaly degė jų namas. Sproginėjančių čerpių traškėjimas priminė kalėdiniame židinyje kepinamų kaštonų spragsėjimą.

- Tie atsivilko be orderio, be oficialaus popieriaus į mūsų žemę ir bandė juos išsivežti, - pasakė jis, - žmones, kuriuos aš pasikviečiau, kaip tai daroma civilizuotoj šaly su padoriais įstatymais. Vienas iš jų šovė į mane, kitas bandė nušauti Endį. Prašovė pro šalį ne daugiau ketvirčio colio, - Endis prisiminė duslų šūvį ir skeveldrą, atšokusią nuo priemenės stulpo. Jis pašiurpo. - Atėjo čia ir privirė košės. Kaip nori, kad pasielgčiau, Norma? Sėdėčiau čia ir perduočiau juos slaptajai policijai, jei jie dar išdrįs čia grįžti? Būčiau geru vokiečiu?

- Ne, - pasakė ji dusliai. - Ne, tikriausiai ne.

- Jūs neturite... - pradėjo Endis.

- Privalau, - atkirto Irvas. - O kai jie grįš... jie grįš Endi, ar ne?

- O taip. Jie grįš. Jūs ką tik nusipirkote aktyviai veikiančios įmonės akcijų, Irvai.

Irvas dusliai nusijuokė:

- Tai nuostabu, tvarka. Na, o kai jie pasirodys čia, aš žinau tik tiek, kad jūs paėmėte mūsų "Vilį". Daugiau nieko. Ir sėkmės jums.

- Ačiū, - tyliai ištarė Endis.

- Pasiskubinkit, - jaudinosi Irvas. - Iki miesto toli, bet jie jau bus pastebėję dūmus. Atvažiuos gaisrinės. Sakėt, kad su sagute vykstat į Vermontą. Ar nors tai tiesa?

- Taip, - pasakė Endis.

Kairėje pasigirdo dejonė.

- Tėtuk... - Čarlė sėdėjo. Raudonos kelnaitės ir žalia palaidinė išsitepė. Veidukas išbalęs, akys be galo sumišusios. - Tėtuk, kas dega? Aš užuodžiu kažką degant. Tai aš padariau? Kas dega?

Endis priėjo ir pakėlė ją.

- Viskas gerai, - pasakė jis pagalvojęs, kodėl taip sakoma vaikams, nors jie puikiai supranta, kad tai netiesa. - Viskas gerai. Kaip jautiesi, vaikuti?

Čarlė per jo petį žiūrėjo į degančių mašinų liniją, besiraitantį kūną darže ir Mendersų namą, apgaubtą liepsnų. Priemenė taip pat pleškėjo. Vėjas nešė dūmus ir karštį nuo jų, bet smarkiai trenkė benzino ir įkaitusių čerpių dūmais.

- Aš tai padariau, - vos girdimai sušnibždėjo Čarlė. Jos veidukas ėmė trukčioti - mergytė vėl pravirko.

- Sagute! - griežtai subarė Irvas.

Ji pažvelgė į jį, pro jį.

- Aš, - sudejavo ji.

- Paleiskit ją, - paprašė Irvas, - noriu su ja pasikalbėti.

Endis nunešė Čarlę prie daržinės durų, kur sėdėjo atsirėmęs Irvas, ir paleido ją ant žemės.

- Klausyk manęs, sagute, - pasakė Irvas. - Tie žmonės norėjo nužudyti tavo tėvelį. Tu žinojai tą anksčiau negu aš, anksčiau nei jis, nors, velniai griebtų, jei suprantu kaip. Aš teisus?

- Taip, - pritarė ji. Jos akys tebebuvo gilios ir liūdnos. - Bet jūs nesuprantate. Tai kaip su kareiviu, bet blogiau. Aš negalėjau... nega-

lėjau daugiau sulaikyti. Tai išsiveržė į visas puses. Aš sudeginau kelis viščiukus... ir vos neuždegiau savo tėvo, - jos kenčiančios akys pritvinko ašarų, ir ji bejėgiškai pravirko.

- Tavo tėveliui niekas neatsitiko, - ramino Irvas. Endis tylėjo. Jis prisiminė tą netikėtą jausmą, tarsi būtum uždarytas karščio kapsulėje.

- Aš daugiau taip nedarysiu, - pasakė ji. - Niekada.

- Gerai, - tarė Endis ir uždėjo ranką jai ant peties. - Gerai, Čarle.

- Niekada, - pakartojo ji tyliai, pabrėždama.

- Nesakyk taip, sagute, - kreipėsi Irvas, žiūrėdamas į ją. - Neapribok savęs taip. Tu pasielgsi, kaip reikės. Padarysi, kaip sugebėsi. Tai viskas, ką tu gali padaryti. Man atrodo, kad vienas iš mėgstamiausių Dievo užsiėmimų - priversti veikti tuos, kurie sako "niekada". Supranti mane?

- Ne, - sušnibždėjo Čarlė.

- Vėliau suprasi, - pasakė Irvas ir pažvelgė į Čarlę su tokia gilia užuojauta, kad Endį apėmė širdgėla ir baimė. Irvas pasisuko į žmoną.

- Norma, paduok man tą lazdą prie tavo kojos.

Norma atnešė lazdą, padavė ir vėl ėmė prašyti, kad nepersitemptų, pailsėtų. Ir tik Endis išgirdo Čarlę vėl sakant "niekada", beveik negirdimai, sulaikius kvapą - tarsi slaptą priesaiką.

17

- Žiūrėkit, Endi, - pasakė Irvas ir nubrėžė tiesią liniją dulkėse. - Tai žvyrkelis, kuriuo mes atvažiavome. Beilingso kelias. Jei važiuosit ketvirtį mylios į šiaurę, dešinėje rasit miško keliuką. Lengvoji mašina juo nepravažiuos, bet "Vilis" turėtų, jeigu neduosit jam užgesti ir sumaniai spausit sankabą. Poroj vietų gali pasirodyti, kad keliukas baigėsi, - važiuokite toliau ir vėl surasite. Jo nėra jokiuose žemėlapiuose, suprantat? Nė viename.

Endis linktelėjo žiūrėdamas, kaip lazdelė piešia miško keliuką.

- Jis nuves jus dvidešimt mylių į rytus ir, jei neužstrigsite ir nepasiklysite, išlįsite į 152-ąjį kelią netoli Haug Kornerso. Pasuksit į kairę - į šiaurę - ir maždaug už mylios 152-uoju rasit kitą miško keliuką. Jis žemas, klampus, netvirtas. "Vilis" gali pravažiuoti, gali ir ne. Nevažiavau juo gal penketą metelių. Jis vienintelis, kiek žinau, eina į Vermontą ir nebus užblokuotas. Šis antrasis keliukas išves jus į 22-

ąjį plentą, į šiaurę nuo Šeri Pleino ir į pietus nuo Vermonto sienos. Jau tada blogiausia liks užpakalyje - nors tikriausiai jie paskelbė jūsų vardus ir nuotraukas per televiziją. Bet linkime jums viso geriausio. Ar ne, Norma?

- Taip, - linktelėjo Norma. Žodis nuskambėjo kaip atodūsis. Ji pažiūrėjo į Čarlę. - Tu išgelbėjai savo tėvelio gyvybę, mažute. Atsimink tai.

- Tikrai? - sumurmėjo Čarlė. Jos balsas buvo visiškai abejingas, Norma suglumo ir truputį išsigando. Tada Čarlė išspaudė kažką panašaus į šypseną, ir Norma su palengvėjimu atsakė tuo pačiu.

- Raktai "Vilyje", ir... - jis pakreipė galvą į šoną. - Klausykit!

Tai kaukė sirenos, tai garsiau, tai tyliau, toli, bet vis artėjo.

- Tai gaisrinės, - subruzdo Irvas. - Paskubėkit, jei važiuojate.

- Na, Čarle, - pasakė Endis. Jis priėjo prie savo mergytės, o akys buvo paraudusios nuo ašarų. Šypsnys dingo iš jos veido kaip nedrąsi saulutė už debesų, bet Endis apsidžiaugė, kad jis išvis pasirodė. Čarlės veidas buvo tarsi per stebuklą išsigelbėjusio žmogaus - sukrėstas ir įskaudintas. Tą sekundę Endis norėjo turėti jos galią; jis žinotų, prieš ką ją panaudoti.

Endis tarė:

- Ačiū jums, Irvai.

- Atleiskite, - tyliai ištarė Čarlė. - Už namą, viščiukus... ir visa kita.

- Tai ne tavo kaltė, sagute, - nuramino Irvas. - Jie patys prisiprašė. Saugok savo tėvelį.

- Gerai, - pažadėjo ji.

Endis paėmė ją už rankos ir nusivedė už daržinės, kur lengvoje pašiūrėje stovėjo "Vilis".

Gaisrinės sirenos kaukė jau visai čia pat, kai jis užvedė ir nuvairavo mašiną per pievelę į kelią. Namas virto liepsnojančiu pragaru. Čarlė negalėjo žiūrėti į jį. Paskutinįkart Endis pamatė Mendersą džipo veidrodėlyje: Irvas atsišliejęs į daržinę, gabalas balto sijono, kuriuo buvo sutvarstyta jo sužeistoji ranka, nusidažęs krauju, Norma sėdi greta. Sveikąja ranka fermeris apkabinęs žmoną. Endis pamojavo, ir Irvas atsakydamas vos vos pajudino sužeistą ranką. Norma nepamojo, tikriausiai galvodama apie savo motinos porcelianą, savo sekreterą, meilės laiškus - apie tai, ko draudimo pinigai neapmoka ir niekados neapmokės.

18

Jie rado pirmą miško keliuką ten, kur nurodė Irvas Mendersas. Endis perjungė sankabą visiems keturiems džipo ratams ir pasuko į jį.

- Laikykis, Čarle, - perspėjo jis. - Pašokinėsim.

Čarlė laikėsi. Jos veidukas buvo baltas ir abejingas. Endis nervinosi į ją žiūrėdamas. "Namukas, - mąstė jis. - Grenterio Makgio namukas prie Tešmoro tvenkinio. Jei galėtume nusigauti ten ir pailsėti... Ji vėl atgautų jėgas, o paskui pagalvotume, ką daryti.

Rytoj pagalvosim. Kaip sakydavo Skarletė, rytas protingesnis už vakarą.

"Vilis" riaumodamas kratėsi keliu, kurį vargu ar galima taip vadinti, - ten buvo tik dvi vėžės, apžėlusios krūmais ir netgi žemaūgėmis pušelėmis. Šitas miškas buvo retintas prieš kokį dešimtmetį, ir Endis abejojo, ar nuo tada kas nors važiavo juo, gal tik atsitiktinis medžiotojas. Už šešių mylių kelias iš tikro "pasibaigė", ir Endžiui teko dukart sustoti nuristi nuvirtusių medžių. Antrą kartą, kai jis atsitiesė smarkiai maudžiant galvą ir širdį, pamatė susimąsčiusią didžiulę elnę, žiūrinčią į jį. Ji stabtelėjo sekundei, paskui dingo miško tankmėje, vikstelėjusi balta uodega. Endis pažiūrėjo į Čarlę ir pamatė ją, su nuostaba žiūrinčią įkandin elnės... jis pažvalėjo. Šiek tiek tolėliau jie vėl rado vėžes ir apie trečią valandą išvažiavo į dviejų eilių plentą, kuris ir buvo 152-asis kelias.

19

Orvilas Džeimisonas, apsidraskęs, purvinas ir vos bepaeinantis dėl skaudančio gurnelio, sėdėjo ant Beilingso kelio pakraščio už pusės mylios nuo Mendersų sodybos ir kalbėjo į mobilų telefoną. Jo žinia buvo perduodama į laikiną vadovybės postą furgone, pastatytame pagrindinėje Hastings Gleno gatvėje. Furgone buvo radijas su įtaisytu kodavimo prietaisu ir galingu siųstuvu. Odžėjaus pranešimas buvo užšifruotas, pagarsintas ir nusiųstas į Niujorką, kur jį priėmė retransliacijos stotis ir pasiuntė į Longmontą Virdžinijoje, o ten savo kabinete sėdėjo ir klausėsi Kepas.

Kepo veidas nebuvo toks džiugus ir patenkintas savimi kaip ryte, kai jis atmynė dviračiu į darbą. Odžėjaus pranešimas atrodė neįtikėti-

nas: jie žinojo, kad mergaitė kažką turi, bet šitas pasakojimas apie netikėtas skerdynes ir sutriuškinimą buvo kaip žaibas iš giedro dangaus. Keturi ar šeši žmonės negyvi, kiti persigandę išsilakstė po miškus, pusė tuzino mašinų pleška, liepsnoja namas, sužeistas pašalinis žmogus, kuris tuoj visiems ims pliaukšti, kad neonacių šutvė be orderio areštui pasirodė ant jo slenksčio ir bandė pagrobti vyrą su mergaite, kuriuos jis pasikvietęs priešpiečių.

Kai Odžėjus baigė pranešimą (iš tikro jis nebaigė; beveik isteriškai kartojo vis tą patį), Kepas padėjo ragelį, atsisėdo į gilų krėslą ir bandė pamąstyti. Jis negalėjo prisiminti nė vienos slaptos operacijos nuo Kiaulių įlankos laikų, kuri baigėsi tokiu triuškinančiu pralaimėjimu - ir tai Amerikoje!

Saulė pasisuko į kitą pastato šoną, kabinete tvyrojo prieblanda, pakibo tiršti šešėliai, bet jis neuždegė šviesos. Reičelė paskambino vidaus telefonu, ir jis atrėžė nenorįs su niekuo kalbėti, su niekuo be išimčių.

Jis jautėsi senas.

Girdėjo Venlesą sakant: “Aš kalbu apie griovimo potencialą”. Dabar tai jau ne potencialo klausimas. “Bet mes ją pagausime, - galvojo jis, aklai spoksodamas į kitą kambario galą. - Taip, mes būtinai ją pagausim”.

Jis iškvietė Reičelę.

- Noriu pasikalbėti su Orvilu Džeimisonu, kai tik jis galės čia atskristi, - paliepė jis. - Ir su generolu Brekmanu Vašingtone. Ypatingai svarbus pokalbis. Niujorko valstijoje galima sudėtinga situacija, noriu, kad nedelsiant jam tą praneštumėte.

- Taip, sere, - pagarbiai pasakė Reičelė.

- Devyniolika nulis nulis noriu susitikti su visais šešiais pavaduotojais. Tai irgi ypatingai svarbu. Noriu pakalbėti ir su Niujorko valstijos policijos viršininku, - jie dalyvavo paieškoje, ir Kepas norėjo jiems tą priminti. Jei Kontorą ims maišyti su purvais, jis pasirūpins, kad ir policija gautų savo dalį. Bet jis ketino pabrėžti, kad jei jie eis išvien, dar gali išsaugoti visai padorų veidą.

Pasvyravęs pasakė:

- Ir kai Džonas Reinberdas paskambins, pasakykit, jog noriu su juo pasišnekėti. Turiu jam kitą darbą.

- Taip, sere.

Kepas atleido pasikalbėjimo įtaiso klavišą, atsilošė į krėslą ir ėmė studijuoti šešėlius.

- Neatsitiko nieko nepataisoma, - sumurmėjo jis šešėliams. Tai buvo jo viso gyvenimo moto - ne išaustasploname audinyje ir iškabintas, ne išgraviruotas ant varinės stalo plokštelės, o atspaustas širdyje kaip nenuginčijama tiesa.

Nėra nieko nepataisoma. Iki šio vakaro, iki Odžėjaus pranešimo jis tuo tikėjo. Būtent ši filosofija nutiesė kelią į viršūnes neturtingo Pensilvanijos angliakasio sūnui. Jis tikėjo ja ir dabar, nors tikėjimas truputį susvyravo. O dėl Menderso ir jo žmonos, tai jie tikriausiai turi giminių, išsibarsčiusių nuo Naujosios Anglijos iki Kalifornijos. Ir kiekvienas iš jų gali daryti spaudimą. Čia, Longmonte, pakako ypatingai svarbių dosjė, užtikrinančių, kad kiekvienas Kontoros metodų svarstymas Kongrese būtų... na, būtų sunkiai girdimas. Mašinos ir net agentai - tik sraigteliai, nors praeis nemaža laiko, kol jis pripras prie minties, kad Elo Steinovičiaus nebėra. Kas pakeis Elą? Tas vaikutis ir jos senis sumokės jei ne už viską, tai bent už Elą. Jis tuo tai jau tikrai pasirūpins.

Bet mergaitė. Kaip pažaboti mergaitę?

Yra būdų. Visokių būdų.

Makgių dosjė tebegulėjo ant bibliotekos ratukų. Jis atsikėlė, nuėjo prie jų ir ėmė nervingai vartyti. Įdomu, galvojo jis, kur šią minutę yra Džonas Reinberdas.

VAŠINGTONAS, KOLUMBIJOS APYGARDA

1

Tą minutę, kai Kepas Holisteris pagalvojo apie Džoną Reinberdą, šis sėdėjo savo kambaryje "Mayflower" viešbutyje ir žiūrėjo teležaidimą "Kas sumanesnis".

Jis buvo nuogas. Sėdėjo krėsle suglaudęs kojas ir žiūrėjo programą. Laukė, kol sutems. Kai sutems, lauks nakties. Ateis naktis, jis ims laukti aušros. Kai ims aušti ir nurims viešbučio pulsas, jis nustos laukti, užlips į 1217 kambarį ir pribaigs daktarą Venlesą. Po to nulips čia, pagalvos apie tai, ką pasakė Venlesas prieš mirtį, ir patekėjus saulei truputį numigs.

Džonas Reinberdas buvo taikus žmogus. Jis sugyveno taikiai beveik su visais: Kepu, Kontora, Jungtinėmis Valstijomis. Sugyveno taikiai su Dievu, šėtonu ir Visata. Jei jis dar ne visai taikiai sugyveno su savimi, tai tik todėl, kad jo misija dar nebaigta. Daug puikių ėjimų, daug garbingų randų. Nesvarbu, kad žmonės sukasi nuo jo iš siaubo ir pasišlykštėjimo. Nesvarbu, kad jis neteko vienos akies Vietname. Kiek jam moka - taip pat nesvarbu. Daugumą pinigų jis išleisdavo batams. Jis nepaprastai mėgo batus. Džonas turėjo namą Flagstafe ir nors pats gan retai ten nuvažiuodavo, visus batus siųsdavo ten. Kai pasitaikydavo proga parvažiuoti namo, jis gėrėdavosi savo batais: "Gucci", "Bally", "Bass", "Adidas", "Van Donen". Batai. Jo namas buvo keistas miškas: batų medžiai kiekviename kambaryje, jis vaikštinėja iš kambario į kambarį, žavėdamasis ant tų medžių augančiais vaisiais - batais. Bet kai jis būdavo vienas, vaikščiodavo basas. Jo tėvas, grynakraujis irokėzas, buvo palaidotas basas. Kažkas pavogė laidotuvių mokasinus.

Be batų, Džonas Reinberdas dar domėjosi dviem dalykais. Vienas iš jų - mirtis. Žinoma, jo paties mirtis; jis ne mažiau kaip dvidešimtį metų ruošėsi neišvengiamai mirčiai. Turėti reikalų su mirtimi - vienintelis nuolatinis jo užsiėmimas ir vienintelis verslas, kur jis padarė pažangą. Sendamas vis labiau ja domėjosi, kaip dailininkas vis labiau domisi šviesos intensyvumu ir lygumu, kaip rašytojas ima jausti vei-

kėjus ir niuansus tarsi neregys, skaitantis Brailio raštą. Labiausiai jį domino pats išėjimas... pats sielos atsiskyrimas... išėjimas iš kūno, iš to, ką žmonės laiko gyvenimu, ir perėjimas į kažką kitą. Kaip jautiesi, kai išeini visam laikui? Ar tai panašu į sapną, iš kurio pabusi? Ar laukia krikščionių velnias su šake, pasiruošęs pasmeigti tavo klykiančią sielą ir nutrenkti į pragarą lyg mėsos gabalą ant iešmo? Ar jauti džiaugsmą? Ar suvoki, jog išeini? Ką mato mirštančiojo akys?

Reinberdas tikėjosi, kad galės viską sužinoti pats. Jo profesijos žmones mirtis kartais užklupdavo netikėtai, akimirksniu. Bet jis vylėsi, kad turės laiko pasiruošti savo mirčiai ir viską pajausti. Vėliau jis vis dažniau tyrinėdavo žmonių, kuriuos žudė, veidus, tikėdamasis įžvelgti paslaptį akyse.

Mirtis jį domino.

Jį taip pat domino maža mergaitė, kuria visi taip susirūpinę. Ta Čarlina Makgi. Kepo nuomone, Džonas Reinberdas tik miglotai suprato apie Makgius ir nieko nežinojo apie "Lot šešis". Iš tikrųjų Reinberdas žinojo beveik tiek, kiek pats Kepas, - jo lauktų neišvengiama likvidacija, jei Kepas suuostų. Jie darė prielaidą, kad mergaitė turi didelę ar potencialiai didelę galią, o gal net visą jų rinkinį. Jis norėtų susitikti su mergaite ir pasižiūrėti, kas tai per sugebėjimai. Jis taip pat žinojo, kad Endis Makgis turi, Kepo žodžiais, "potencialią įtaigos galią", bet tai Džono Reinberdo nedomino. Jis dar nesutiko žmogaus, galinčio jam ką nors įteigti.

"Kas sumanesnis" baigėsi. Prasidėjo žinios. Nebuvo nė vienos įdomios. Džonas Reinberdas sėdėjo, nevalgė, negėrė, nerūkė, apsivalęs ir išsirengęs laukė, kada ateis laikas žudyti.

2

Šiek tiek ankstėliau tą dieną Kepas neramiai mąstė apie tai, kaip tyliai Reinberdas juda. Daktaras Venlesas taip pat jo neišgirdo. Jis pabudo iš gilaus miego. Pabudo, nes kažkieno pirštas kuteno po nosimi. Pabudo ir pamatė palinkusią virš savo lovos pabaisą iš košmaro. Viena akis blankiai blizgėjo lempos šviesoje; Venlesas visada palikdavo šviesą vonioje, kai miegojo ne namie. Ten, kur turėjo būti antroji akis, žiojėjo tuščia skylė.

Venlesas išsižiojo rėkti, bet Džonas Reinberdas viena ranka užspaudė jam nosį, kita - burną. Venlesas ėmė blaškytis.

- Š-š-š, - sušnabždėjo Reinberdas. Jis ištarė tai su švelniu atlaidumu - lyg motina, kūdikiui keisdama palutes.

Venlesas ėmė trukčioti smarkiau.

- Jei norit gyventi - tylėkit ir nejudėkit, - paliepė Reinberdas.

Venlesas pažiūrėjo į jį, sujudėjo dar kartą ir nurimo.

- Elgsitės tyliai? - paklausė Reinberdas.

Venlesas linktelėjo. Veidas priplūdo kraujo.

Reinberdas nuėmė rankas - Venlesas uždusęs ėmė gaudyti orą.

Iš vienos šnervės nutekėjo kraujo srovelė.

- Kas... jūs... Kepas... pasiuntė jus?

- Reinberdas, - grėsmingai paaiškino jis. - Taip. Atsiuntė Kepas.

Venleso akys tamsoje buvo milžiniškos. Jis apsilaižė lūpas. Gulėdamas lovoje su nuspardytomis iki kaulėtų kelių paklodėmis atrodė kaip seniausias vaikas pasaulyje.

- Aš turiu pinigų, - greitai sušnibždėjo senis. - Sąskaita Šveicarijos banke. Daug pinigų. Visi jūsų. Niekad neprasižiosiu. Prisiekiu Dievu.

- Man nereikalingi jūsų pinigai, daktare Venlesai, - nusišaipė Reinberdas.

Venlesas įsispoksojo į jį, kairys lūpų kampas bjauriai vypsojo, kairys vokas užkrito ir trukčiojo.

- Jei norite likti gyvas saulei patekėjus, - pasakė Reinberdas, - pakalbėkit su manim, daktare Venlesai. Paskaitykite man paskaitą. Seminaras vienam. Aš būsiu dėmesingas, puikus mokinys. Ir aš padovanosiu jums gyvenimą, kurį nugyvensite toli nuo Kepo ir Kontoros akių. Suprantate?

- Taip, - kimiai išspaudė Venlesas.

- Sutinkate?

- Taip... bet ką?

Reinberdas uždėjo du pirštus ant daktaro Venleso lūpų, ir šis tuoj nutilo. Jo kaulėta krūtinė tankiai kilnojosi.

- Aš ištarsiu du žodžius, - pasakė Reinberdas, - ir jūs pradėsit paskaitą. Įtrauksite į ją viską, ką žinote, ką įtariate, visas savo teorijas. Pasiruošęs išgirsti tuos du žodžius, daktare Venlesai?

- Taip, - sukluso šis.

- Čarlina Makgi, - ištarė Reinberdas, ir daktaras Venlesas ėmė kalbėti. Iš pradžių teko spausti žodžius, vėliau jie patys ėmė lietis. Jis pasakojo. Jis papasakojo Reinberdui visą istoriją apie "Lot šešių"

bandymus ir tą, pagrindinį, eksperimentą. Daug ką Reinberdas jau žinojo, bet Venlesas užpildė ir tuščias spragas. Profesorius pakartojo visą pamokslą, atskaitytą Kepui tą rytą, ir dabar jis nebuvo praleistas pro ausis. Reinberdas įdėmiai klausėsi, kartais raukėsi, tyliai pliaukšėjo delnais ir tyliai kikeno iš Venleso metaforos apie mokymą prašytis ant puoduko. Tai paskatino Venlesą kalbėti greičiau, jis ėmė kartotis kaip visi seniai, Reinberdas vėl pasilenkė ir užspaudė Venlesui nosį viena ranka, o kita - burną.

- Atleiskit, - ištarė Reinberdas.

Venlesas raitėsi ir daužėsi po Reinberdo svoriu. Šis paspaudė smarkiau. Kai Venleso pasipriešinimas ėmė silpti, Reinberdas greitai nuėmė ranką, spaudusią Venlesui nosį. Oras veržėsi iš gerojo daktaro plaučių kaip iš padangos, pradurtos didele vinimi. Akys vartėsi akiduobėse kaip pergąsdinto arklio... ir vis dėlto sunku buvo ką nors jose įžiūrėti.

Reinberdas pagriebė daktarą Venlesą už pižamos apykaklės ir nutempė jį ant lovos krašto, kad šalta balta šviesa iš vonios kristų tiesiai į jo veidą.

Tada vėl užspaudė daktarui šnerves.

Vyras kartais gali išgyventi be deguonies iki devynių minučių nepakenkdamas smegenims, jei nustojęs kvėpuoti lieka ramiai gulėti; moteris, kurios plaučių tūris santykinai didesnis ir geresnė anglies dvideginio išskyrimo sistema, gali ištempti dešimt ar dvylika minučių. Žinoma, pasipriešinimas ir siaubas smarkiai sutrumpina gyvenimo laiką.

Daktaras Venlesas priešinosi keturiasdešimt sekundžių, paskui pastangos išsigelbėti ėmė silpti. Jis talžė rankomis per gruoblėtą granitą, atstojusį Džonui Reinberdui veidą. Jo pėdos dusliai beldė į kilimą. Seilės tekėjo į sudiržusį Reinberdo delną.

Atėjo tas momentas.

Reinberdas pasilenkė į priekį ir su vaikišku nekantrumu ėmė studijuoti Venleso akis.

Bet buvo tas pat, visada tas pat. Iš akių dingdavo baimė ir jos prisipildydavo didžiulio susirūpinimo. Ne nuostabos, ne supratimo ar pagarbios baimės - tiesiog susirūpinimo. Kokią sekundę tos dvi susirūpinusios akys įsmigo į Džono Reinberdo vieną, ir jis žinojo, kad tos akys jį mato. Miglotai, tikriausiai vis blankiau ir blankiau daktarui keliaujant tolyn, bet jį matė. Paskui neliko nieko, išskyrus blizge-

sį. Daktaro Džozefo Venleso nebebuvo "Mayflower" viešbutyje - Reinberdas sėdėjo ant jo lovos su žmogaus ūgio lėle.

Jis nejudėjo, viena ranka tebespaudė lėlės burną, kita - lėlės šnerves. Geriausia būti tikram. Jis liks dar dešimčiai minučių.

Reinberdas mąstė apie tai, ką Venlesas papasakojo jam apie Čarliną Makgi. Ar gali būti, kad mažas vaikas turėtų tokią jėgą? Visai įmanoma. Kalkutoje jis matė žmogų, smaigstantį peilius į savo kūną - kojas, pilvą, krūtinę, kaklą - ir vėl ištraukiantį be mažiausios žaizdos. Pasirodo, įmanoma. Ir, žinoma... įdomu.

Jis galvojo apie visa tai ir susizgribo mąstąs: ką jausi, žudydamas vaiką? Sąmoningai jis niekada to nedarė (nors kartą padėjo bombą lėktuve, ir ji sprogo, nusinešdama šešiasdešimt septynias gyvybes, galbūt vieną ar daugiau vaikų, bet tai ne tas pats; tai ne asmeniška). Jo profesija nedažnai reikalavo žudyti vaikus. Pagaliau jie ne kokia teroristinė organizacija kaip IRA ar PLO, nesvarbu, kaip norėtųsi kai kuriems, tarkim, keliems seiliams Kongrese, tuo tikėti.

Jie, šiaip ar taip, yra mokslinė organizacija.

Tikriausiai su vaiku bus kitaip. Pabaigoje akyse gali pasirodyti kitokia išraiška, kažkas kita, ne susirūpinimas, taip nuviliantis jį ir... taip, taip - šitaip nuliūdinantis.

Galbūt vaiko mirtyje jis iš dalies atras tai, ką troško sužinoti.

Tokio vaiko kaip Čarlina Makgi.

- Mano gyvenimas - lyg tiesus kelias per dykumą, - tyliai pasakė Džonas Reinberdas. Jis įdėmiai pažvelgė į drumstai mėlynus marmuro rutuliukus, kurie dar neseniai buvo daktaro Venleso akys. - Bet tavo gyvenimas daugiau niekur neveda, mano drauge... mano gerasis drauge.

Jis pabučiavo iš pradžių į vieną, paskui į kitą Venleso skruostą. Užtempė jį atgal ant lovos ir užmetė paklodę. Ši nusileido minkštai tarsi parašiutas ir apglėbė kyšančią, dabar jau nejudančią Venleso nosį.

Reinberdas išėjo.

Tą naktį jis mąstė apie mergaitę, lyg ir sugebančią uždegti ugnį. Daug apie ją mąstė. Jam buvo įdomu, kur ji, ką ji galvoja, ką sapnuoja. Jis jautė jai švelnų tėvišką jausmą.

Prieš užmigdamas, šeštą ryto, jis nusprendė: mergaitė bus jo.

TEŠMORAS, VERMONTAS

1

Endis ir Čarlė Makgiai nusigavo į kotedžą prie Tešmoro tvenkinio praėjus dviems dienoms po Mendersų sodybos gaisro. "Vilis" ir taip nebuvo pačios geriausios būklės, o važiuoti teko klampiais miško keliukais.

Po begalinės dienos, prasidėjusios Hastings Glene, stojo naktis, o jie buvo mažiau nei už dvidešimties jardų nuo antrojo, blogesnio, miško keliuko galo. Priešais juos, paslėptas tankių krūmų brūzgynų, vingiavo 22-asis kelias. Jie nematė jo, bet retkarčiais girdėjo pralekiančių automobilių ir sunkvežimių švilpimą ir girgždesį. Pernakvojo "Vilyje" apsikabinę, kad būtų šilčiau. Ir kitą rytą, - vakar rytą, - tuoj po penkių, kai dienos šviesos tebuvo balkšvas brūkšnelis rytuose, patraukė toliau.

Čarlė - išblyškusi, suglebusi, iškankinta - neklausinėjo tėvo, kas bus, jei kelius užtvers dar toliau į rytus. Jei keliai užblokuoti, juos pagaus, ir tuo viskas pasibaigs. Nekilo mintis mesti "Vilį"; Čarlė eiti nebepajėgė, nebepajėgė ir jis.

Todėl Endis išvažiavo į plentą, ir visą tą spalio dieną jie kratėsi antraeiliais keliais po baltu dangumi, grasančiu lietumi, bet taip ir neišspaudusiu nė lašelio. Čarlė daug miegojo. Endis jaudinosi dėl jos, rūpinosi, kad ji nesveikai miega, taip stengdamasi pabėgti nuo to, kas atsitiko, užuot pabandžiusi susitaikyti su realybe.

Dukart stojo prie pakelės užkandinių, pirko sumuštinius su keptomis bulvėmis. Antrą kartą pasinaudojo penkiais doleriais, kuriuos davė furgono vairuotojas Džimas Polsonas. Smulkūs iš telefonų beveik baigėsi. Jis tikriausiai dalį bus išmėtęs per sumaištį Menderso sodyboje, bet negalėjo to prisiminti. Dingo ir dar kai kas: per naktį išnyko tie gąsdinantys nejautrūs taškai nuo jo veido. Dėl šio fakto jis nesisielojo.

Didžioji dalis Čarlei skirtų sumuštinių ir bulvių liko nesuvalgyta.

Praėjusią naktį, valandą pavažiavę sutemoje, jie įsuko į pakelės poilsio aikštelę. Ji buvo tuščia. Jau ruduo, indėnų klajonių sezonas pasibaigė iki kitų metų. Grubus, medyje išdegintas užrašas skelbė:

NAKVOTI DRAUDŽIAMA NEDEGINTI LAUŽŲ PRIRIŠKITE ŠUNĮ 500 BAUDA UŽ ŠIUKŠLINIMĄ.

- Ach, kokie švaruoliai, - sumurmėjo Endis ir nuvairavo "Vilį" nuokalne į tolimąjį žvyruotos aikštelės galą, miškelin šalia nedidelio gurgančio šaltinėlio. Jiedu su Čarle išlipo iš mašinos ir tylėdami nusileido prie vandens. Buvo debesuota, bet nešalta; žvaigždžių nesimatė, ir naktis atrodė nepaprastai tamsi. Prisėdo, paklausė šaltinėlio pasakojimo. Jis paėmė Čarlės ranką, ir čia ji pravirko - gili draskanti rauda, rodės, tuoj ją suplėšys.

Endis paėmė ją ant rankų ir ėmė supti.

- Čarle, - šnibždėjo jis. - Čarle, Čarle, nereikia. Neverk.

- Prašau neversk daugiau manęs taip daryti, tėtuk, - raudojo ji. - Jei tu liepsi, aš padarysiu tai ir paskui nusižudysiu, todėl prašau... prašau... niekada...

- Aš myliu tave, - pasakė jis. - Nurimk ir nekalbėk daugiau apie savižudybę. Tai kvaila šneka.

- Ne, - nesutiko ji. - Ne šneka. Pažadėk, tėtuk.

Jis ilgai mąstė, po to lėtai ištarė:

- Nežinau, ar sugebėsiu, Čarle. Bet aš pažadu pasistengti. To pakanka?

Nerimastingas jos tylėjimas buvo geriausias atsakymas.

- Aš taip pat bijau, - pasakė jis švelniai. - Tėtukai taip pat bijosi. Patikėk manim.

Tą naktį jie vėl praleido "Vilyje". Šeštą ryto keliavo toliau. Debesys ėmė sklaidytis, ir dešimtą valandą stojo nepriekaištinga bobų vasaros diena. Pravažiavę Vermonto valstijos sieną, pamatė žmones, lipančius kopėčiomis tarsi laivų stiebais į obelis, ir sunkvežimius soduose, prikištus obuolių pintinių.

Pusę dvylikos jie išsuko iš 34-ojo kelio į siaurą, išvažinėtą žvyrkeliuką su užrašu "Privati nuosavybė", ir nuo Endžio krūtinės nusirito akmuo. Jie atsikapstė iki Grenterio Makgio. Jau buvo vietoje.

Lėtai važiavo apie pusantros mylios ežero link. Spalio lapai, raudoni ir auksiniai, sukosi virš keliuko priešais džipo nosį. Kai tarp medžių sublizgo vanduo, kelias persiskyrė į du. Skersai siauresniojo kabėjo sunki metalinė grandinė, o ant jos - aprūdijusi geltona lentelė: APYLINKĖS ŠERIFO ĮSAKYMU PRAĖJIMO NĖRA. Daugiausia rūdžių dėmių atsirado aplink šešis ar aštuonis metalo įlinkimus, ir Endis spėjo, kad kažkoks atostogaujantis vaikiščias keletui minučių

išvaikė nuobodulį, pokšėdamas į lentelę iš 22-ojo kalibro revolverio. Bet tai buvo labai seniai.

Jis išlipo iš “Vilio”, išsitraukė raktų ryšulį iš kišenės. Ant rakto kabėjo pakabukas su beveik išsitrynusiais jo inicialais: E.M. Vikė padovanojo šitą odos gabaliuką vienais metais per Kalėdas - prieš gimstant Čarlei.

Valandžiukę jis stovėjo prieš grandinę, žiūrėdamas į odinį pakabuką, paskui į pačius raktus. Jų buvo vos ne du tuzinai. Keistas daiktas tie raktai: iš jų, linkusių kauptis ant žiedo, galima pasekti gyvenimą. Kai kurie žmonės, neabejotinai labiau organizuoti nei jis, paprasčiausiai išmeta lauk savo senus raktus; tie patys organizuoti tipai turi įprotį kas pusmetį peržiūrėti ir išvalyti savo pinigines. Endis niekada nedarė nei viena, nei kita.

Štai raktas, kuris rakindavo duris rytiniame Prins Holo sparne Harisone, kur buvo jo kabinetas. Štai raktas nuo paties kabineto. Nuo Anglų kalbos skyriaus kabineto. O štai raktas nuo namų Harisone, kuriuos jis paskutinįkart matė tą dieną, kai Kontora nužudė jo žmoną ir pagrobė dukrą. Nuo ko kiti du ar trys raktai, jis negalėjo prisiminti. Taip, raktai toks keistas daiktas.

Prisiminimai aptemo. Staiga jis ėmė ilgėtis Vikės, kaip ilgėjosi pirmosiomis niūriomis bėgimo su Čarle savaitėmis. Jis buvo toks pavargęs, toks išgąsdintas ir pritvinkęs pykčio. Tą valandėlę, jeigu galėtų išrikiuoti visus Kontoros darbuotojus čia, išilgai Grenterio keliuko, ir kas nors duotų į rankas “Tomsono” automatą...

- Tėtuk? - Neramus Čarlės balselis. - Negali rasti rakto?

- Radau, radau, - pasakė jis. Šis buvo tarp kitų - mažas “Yale” firmos raktelis, ant kurio kišeniniu peiliuku jis buvo išraižęs T.E., tai yra Tešmoro ežeras. Paskutinį kartą jie čia buvo tais metais, kai gimė Čarlė, ir dabar Endžiui teko šiek tiek pasukioti raktą, kol surūdijęs mechanizmas pajudėjo. Spyna atsikabino, ir jis nuleido grandinę ant lapų kilimo.

Po to pravažiavo “Viliu” ir vėl pakabino spyną ant grandinės.

Endis su pasitenkinimu pastebėjo, kad keliukas prastas. Kai jie čia atvažiuodavo kiekvieną vasarą ir gyvendavo tris keturias savaites, jis visada surasdavo porą dienelių keliui sutvarkyti: atveždavo žvyro iš Semo Muro akmens skaldyklos ir užpildavo juo giliausias vėžes, nupjaudavo krūmus ir kviesdavo patį Semą atvažiuoti savo senu buldozeriu išlyginti kelią. Kita, platesnė, kelio atšaka vedė prie dviejų

tuzinų vasarnamių ir kotedžų, išsirikiavusių palei krantą. Tie žmonės turėjo savo Kelių asociaciją, kasmetinius mokesčius, narių susirinkimus rugpjūtį (nors narių susirinkimai buvo tik priežastis gerai prisilakti prieš Darbo dieną ir uždaryti vasaros sezoną), užtat Grenterio valdos šitame kelio gale buvo vienintelės, nes Grenteris Didžiosios depresijos įkarštyje pats supirko visą šitą žemę už grašius.

Anomis dienomis jie turėjo šeimyninį automobilį, "Fordą" furgoną. Jis abejojo, ar senasis furgonas dabar įveiktų šitą keliuką, nes net "Vilis" su aukštomis ašimis vieną ar du kartus "užsėdo". Endis dėl to nenusiminė: vadinasi, čia nieko nebuvo.

- O čia bus elektra, tėtuk? - paklausė Čarlė.

- Ne, - atsakė jis, - ir telefono nebus. Mes negalim rizikuoti įjungdami šviesą, vaikuti. Tai tas pat, kaip iškabinti skelbimą: MES ČIA. Bet ten yra žibalinės lempos ir dvi gazolino statinės. Jei, žinoma, viskas neišvogta, - tas jam šiek tiek kėlė nerimą. Nuo to karto, kai jie buvo, gazolino kaina pakilo tiek, kad jį apsimokėjo vogti.

- O bus... - pradėjo Čarlė.

- Po velnių, - nusikeikė Endis. Jis spustelėjo stabdžius. Priešais, skersai kelią, gulėjo medis, didžiulis senas beržas, nuverstas kažkurios žiemos audros. - Tikriausiai nuo čia mums teks eiti patiems. Apie mylią, ne daugiau. Įveiksim, - vėliau jis turės grįžti su Grenterio pjūklu ir perpjauti medį. Jam nesinorėjo palikti čia Irvo "Vilį". Per daug atvira.

Pakedeno jos plaukus:

- Eime.

Jie išlipo iš mašinos, Čarlė lengvai pralindo po beržu, kol Endis atsargiai ropštėsi per viršų, stengdamasis neapsidraskyti. Jie ėjo - maloniai šiugždėjo lapai po jų kojomis, o miškas kvepėjo rudeniu. Nuo vieno medžio jų judesius atidžiai stebėjo voverė. O pro medžius vėl blizgėjo mėlynos properšos.

- Ką tu pradėjai sakyti, kai mes privažiavom medį? - paklausė jos Endis.

- Ar ilgam užteks kuro? Jei mes liksim žiemoti.

- Ne, bet pradžiai užteks. Aš pripjausiu daug malkų. Tu pririnksi žabų.

Po dešimties minučių kelias išplatėjo į proskyną ant Tešmoro tvenkinio kranto, ir jie buvo vietoje. Abu valandėlę stovėjo tylėdami. Endis nežinojo, ką jautė Čarlė, bet jį užplūdo tokie gilūs atsiminimai,

kad pavadinti juos "nostalgija" buvo per silpna. Į atsiminimus įsipynė prieš tris dienas matytas sapnas: valtis, besiraitantis sliekas, netgi medžiagos lopai ant Grenterio batų.

Kotedžas buvo penkių kambarių, medinis, su pamatais iš riedulių. Terasa išsikišo į ežerą, akmeninis molas smigo į vandenį. Išskyrus nukritusius lapus ir per tris žiemas išverstus medžius, vieta nepasikeitė. Jis jau beveik tikėjosi, kad lėtai išpėdins pats Grenteris, apsivilkęs vienu iš savo juodai žalių languotų marškinių, pamos jam, paklaus, ar dar tebeturi leidimą meškerioti, nes prieblandoje vis dar gerai kimba rudi upėtakiai.

Gera, saugi vieta. Tolumoje, kitoje Tešmoro tvenkinio pusėje, saulės šviesoje pilkai ir žaliai mirgėjo pušys. "Kvaili medžiai, - kartą pasakė Grenteris, - net neskiria žiemos ir vasaros". Vienintelis civilizacijos ženklas kitoje pusėje - Bredfordo prieplauka. Niekas nesugalvojo pastatyti ten prekybos centrą ar pasilinksminimų parką. O čia vėjas šnekučiavosi su medžiais. Žalios čerpės vis dar atrodė apsamanojusios, o pušų spygliai tebeplaukė stogo grioveliuose ir mediniame latake. Jis buvodavo čia dar vaikas, ir Grenteris rodė jam, kaip užkabinti jauką ant kabliuko. Jis turėjo čia savo miegamąjį, iškaltą geru klevu, čia siauroje lovelėje sapnavo berniukiškus sapnus ir pabusdavo, pažadintas vandens plakimo į molą. Jis buvodavo čia jau suaugęs, mylėjosi su žmona dvigulėje lovoje, kuri kadaise priklausė Grenteriui ir jo žmonai - tai tyliai, šiek tiek niūriai moteriškei, Amerikos ateistų visuomenės narei, galėjusiai nurodyti, jei paklausdavai, trisdešimt didžiausių prieštaravimų karaliaus Jokūbo Biblijoje arba, jei nori, juokingą teorijos apie Visatą, kaip apie laikrodžio spyruoklę, absurdiškumą; ji dėstė visa tai su nenuginčijama įsitikinusio savo teisumu pamokslininko logika.

- Ilgiesi mamytės, ar ne? - paklausė Čarlė nelaimingo vaiko balsu.

- Taip, - atsiduso jis. - Taip, ilgiuosi.

- Aš irgi, - pasakė Čarlė. - Jums čia buvo gera, tiesa?

- Gera, - sutiko jis. - Eime, Čarle.

Ji sustojo, žiūrėdama į jį.

- Tėtuk, ar bus mums kada nors vėl viskas gerai? Ar galėsiu lankyti mokyklą ir išvis?..

Jis norėjo sumeluoti, bet melas nėra geras atsakymas.

- Nežinau, - pasakė jis. Pabandė nusišypsoti, bet neišėjo, nesugebėjo net įtikinamai ištempti lūpų. - Nežinau, Čarle.

2

Grenterio įrankiai tebebuvo tvarkingai sudėti dirbtuvėje šalia valties pašiūrės, ir Endis rado tai, ko nelabai ryžosi tikėtis: beveik dvi rietuves malkų, rūpestingai sukapotų ir išgulėjusių nišoje po valties pašiūre. Didžiąją dalį jis kadaise skaldė pats, jos tebebuvo uždengtos gabalu suplyšusio purvino brezento, kurį jis tada užmetė. Su dviem rietuvėm žiemos nepratempsi, bet kai jis supjaus išverstus medžius aplink stovyklą ir tą beržą ant kelio, jie bus apsirūpinę.

Endis sugrįžo su pjūklu prie nuvirtusio medžio ir perpjovė taip, kad galėtų pravažiuoti "Vilis". Iki to laiko sutemo, jis pavargo ir išalko. Maisto sandėliukas taip pat liko neliestas; jei chuliganai ar vagys čia ir buvo pasirodę per paskutiniąsias šešias žiemas, tai darbavosi labiau apgyvendintame pietiniame ežero krante. Penkios lentynos buvo prigrūstos "Campbell" konservuotų sriubų, "Wyman" sardinių, "Dinty Moore" jautienos ir visokiausių konservuotų daržovių. Ant grindų tebestovėjo pusė dėžės "Rival" šunų maisto, - seno gero Grenterio šuns Bimbo palikimas, - bet Endis tikėjosi, kad neteks pereiti prie jo.

Kol Čarlė apžiūrinėjo knygas didžiosios .svetainės lentynose, Endis nusileido laipteliais į mažutį rūsiuką po maisto sandėliu, brūkštelėjo degtuku per vieną iš sijų, įkišo pirštą į skylutę nuo šakos vienoje iš plokščių, kuriomis buvo iškaltos šito mažo kambarėlio be grindų sienos, ir patraukė. Plokštė pajudėjo, ir Endis žvilgtelėjo vidun. Šyptelėjo. Voratinkliais apraizgytame įdubime stovėjo keturi keraminiai ąsočiai, pripildyti skaidraus, šiek tiek aliejingo skysčio - šimtaprocentinės naminės, kurią Grenteris vadino "seno asilo spyriu".

Degtukas apdegino Endžiui pirštus. Jis užpūtė jį ir užžiebė antrą. Kaip griežti seni Naujosios Anglijos pamokslininkai (kurių tiesioginė palikuonė ji buvo), Hulda Makgi nemėgo, nesuprato ir negalėjo pakęsti paprastų ir šiek tiek kvailokų vyriškų malonumų. Ji buvo ateistė puritonė; štai čia mažutė Grenterio paslaptis, kuria metai prieš mirtį jis pasidalijo su Endžiu.

Be spirito, čia stovėjo dėžutė su pokerio skrituliukais. Endis ištraukė ją ir įkišo pirštus į plyšį dangtelyje. Kažkas sušlamėjo, ir jis ištraukė pluoštelį kupiūrų: keletą dešimties, penkių ir vieno dolerio banknotų. Iš viso apie aštuoniasdešimt dolerių. Pokeris buvo Grenterio silpnybė, o šituos pinigus jis vadino savo "pradiniu kapitalu".

Antras degtukas apdegino pirštus, Endis užpūtė jį. Tamsoje padėjo atgal pokerio skritulikiukus ir pinigus. Gera žinoti, kad jie čia. Jis užstūmė plokštę ir grįžo per sandėliuką.

- Nori pomidorų sriubos? - paklausė Čarlės. Stebuklų stebuklas - vienoje knygų lentynoje ji surado visas knygas apie Puką ir dabar klaidžiojo kažkur Stebuklų miške su Puku ir asiliuku Ijoriu.

- Žinoma, - atsakė ji, nežiūrėdama į tėvą.

Endis išvirė didelį puodą pomidorų sriubos, atidarė po skardinę sardinių. Rūpestingai užtraukė užuolaidas, uždegė vieną žibalinę lempą ir pastatė vidury valgomojo stalo. Jie susėdo ir valgė beveik nesikalbėdami. Paskui jis prisidegė nuo lempos cigaretę, užsirūkė. Čarlė aptiko močiutės komodoje kortų dėžutę; ten buvo aštuonios ar devynios kaladės ir kiekvienai trūko tai valeto, tai dviakės, tai dar ko nors, - likusią vakaro dalį ji rūšiavo jas ir žaidė, kol Endis apėjo valdą.

Guldydamas į lovą, jis paklausė Čarlės, kaip ji jaučiasi.

- Saugiai, - nedvejodama atsakė ji. - Labanakt, tėtuk.

Jeigu gerai Čarlei, gerai ir jam. Endis truputį pasėdėjo prie jos, bet mergytė greitai užmigo, ir jis išėjo, palikęs duris praviras, kad girdėtų, jei kas nors naktį jai neduotų ramybės.

3

Prieš nueidamas miegoti, Endis nusileido į rūsį, ištraukė vieną ąsotį skaidraus skystimo, įsipylė sau truputį į stiklinę ir išėjo pro užstumiamas duris į verandą. Atsisėdęs į vieną iš šezlongų (padvelkė pelėsiais, dingtelėjo mintis, ar negalima būtų panaikinti to kvapo), pažiūrėjo į tamsią, raibuliuojančią ežero begalybę. Buvo žvarboka, bet pora nedidelių Grenterio “asilo spyrio” gurkšnelių nuginė šaltuką. Pirmą kartą po gaudynių Trečiąja aveniu jis taip pat jautėsi saugus ir galėjo lengviau atsikvėpti.

Endis rūkė ir žiūrėjo į kitą Tešmoro tvenkinio pusę.

Saugus ir besiilsintis pirmą kartą ne tik nuo slapstymosi Niujorke. Pirmą kartą nuo tada, kai Kontora įsiveržė į jų gyvenimą siaubingą rugpjūčio dieną prieš keturiolika mėnesių. Nuo to laiko jie arba bėgo, arba slapstėsi - šiaip ar taip, poilsio nebuvo.

Prisiminė pokalbį su Kvinsiu ir apdegusio kilimo kvapą. Jis - Ohajyje, Kvinsis - Kalifornijoje, kurią savo retuose laiškuose va-

dindavo "Magiška žemės drebėjimų karalyste". "Taip, tai gerai, - sakė Kvinsis. - Nes jie gali įkišti juos į du mažus kambariukus, kur abu neatsitiesdami triūs dėl dviejų šimtų dvidešimties milijonų amerikiečių saugumo ir laisvės... Lažinuosi, jog jie norėtų gauti tą vaiką, uždaryti į kambarėlį ir pažiūrėti, ar negali jis išsaugoti demokratijos planetoje. Tikriausiai tai viskas, ką norėjau paskyti, drauguži, na dar... neišsišok!"

Tada jam atrodė, jog jis išsigando. O iš tikrųjų tada jis dar nežinojo, kas yra išgąstis. Išgąstis - tai, kai grįžti namo ir randi negyvą žmoną su išplėštais nagais. Jie išplėšė nagus, kad ji pasakytų, kur yra Čarlė. Dvi dienas ir dvi naktis Čarlė svečiavosi pas savo draugę Terę Dagen. Po kokio mėnesio jie ketino pasikviesti Terę paviešėti jų namuose tokį patį laiką. Vikė pavadino tai "Didžiaisiais 1980-ųjų mainais".

Dabar sėdėdamas verandoje ir rūkydamas, Endis galėjo atkurti mintyse visus įvykius, o tada viskas susipynė į širdgėlos, baimės ir įtūžio kamuolį: tik aklas atsitiktinumas (gal kas daugiau negu atsitiktinumas) leido jam juos išvis pasivyti.

Juos sekė, visą šeimyną. Ilgą laiką. Ir kai Čarlė negrįžo namo iš vienadienės vasaros viešnagės trečiadienį vakare, tie bus nusprendę, kad Endis ir Vikė pastebėjo esą sekami. Užuot įsitikinę, kad Čarlė liko draugės namuose ne toliau kaip už dviejų mylių nuo namų, jie nusprendė, kad tėvai paėmė dukterį ir sulindo į pogrindį.

Tai buvo neįtikėtinai kvaila klaida, bet ne pirma Kontoros sąskaitoje - "Rolling Stone" skaitytame straipsnyje rašyta, kad Kontora buvo įsimaišiusi į kraujo praliejimą, "Raudonosios armijos" teroristams užgrobus lėktuvą (lėktuvas atgautas šešiasdešimties gyvybių kaina), heroino pardavimą mafijai už informaciją apie mažai pavojingas kubiečių-amerikiečių grupes Majamyje ir komunistų perversmą vienoje Karibų saloje, garsėjusioje multimilijonierių pajūrio viešbučiais ir kerėtojais.

Žinant apie tokius milžiniškus prašovimus Kontoros veikloje, ne taip sunku suprasti, kodėl agentai, sekę Makgių šeimą, galėjo palaikyti dviejų dienų nakvynę draugės namuose pabėgimu. Kaip pasakytų Kvinsis (gal taip ir sakė), jei tūkstančiui geriausių Kontoros agentų tektų pereiti dirbti į privatų sektorių, jie rašytų prašymus bedarbio pašalpai gauti, nepasibaigus bandomajam laikotarpiui.

Kvailų klaidų padarė abi pusės, mąstė Endis. Laikui bėgant, kartėlis galvojant apie tai atlėgo, bet kadaise užtekdavo prisiminti, ir

kraujas mušdavo į galvą. Jis buvo išgąsdintas Kvinsio užuominų telefonu tą dieną, kai Čarlė užkliuvo ir nusirito nuo laiptų, bet, matyt, nepakankamai. Antraip jie *būtų* pasislėpę.

Jis per vėlai suvokė, kad žmogaus smegenys lengvai pasiduoda hipnozei, kai jo šeimos gyvenimas išsimuša iš vėžių ir patenka į liepsningų fantazijų šalį, panašią į šešiasdešimties minučių televizijos serialus arba valandos ir dešimties minučių seansus vietiniame kino teatre.

Po pokalbio su Kvinsiu jį kartais apimdavo keistas jausmas: ėmė rodytis, kad jis pamažu akmenėja. Klausosi telefono? Kažkokie žmonės juos seka? Galimybė, kad juos visus susems ir įmes į valstybinio komplekso rūsius? Norėjosi kvailai šypsotis ir tiesiog stebėti, kaip viskas įgauna grėsmingą pavidalą, elgtis civilizuotai ir nusispjauti į savo intuiciją...

Virš Tešmoro tvenkinio kažkas staiga suplakė, ir vakarų pusėn į naktį pakilo būrelis ančių. Kilo pusmėnulis ir blankiu sidabru apibarstė jų sparnus. Endis prisidegė antrą cigaretę. Jis rūkė per daug, greit liks visai be rūkalų: liko keturios ar penkios cigaretės.

Taip, jis įtarinėjo, kad telefono klausomasi. Keistas dvigubas spragtelėjimas, kai pakeli ragelį ir pasakai “alio”. Vieną ar du kartus, jam bekalbant su studentu, prašančiu susitikti, ar su kolega, ryšys paslaptingai nutrūko. Jis įtarinėjo, kad namuose gali būti įtaisytos “blakutės”, bet niekada jų neieškojo (argi galėjo jas rasti?). Ir keletą kartų jam pasirodė, - ne, jis beveik neabejojo, - kad juos seka.

Harisone jie gyveno Leiklendo rajone, tipiškame priemiestyje. Išgėręs naktį galėjai apsukti šešis ar aštuonis kvartalus, ieškodamas savo namo. Jų kaimynai dirbo IBM gamykloje užmiestyje, įmonėje “Ohajo puslaidininkiai” pačiame mieste arba dėstė koledže. Jei nubrėžtum liniuote dvi tiesias linijas per vidutinių šeimų pajamų lentelę: apatinę - per aštuoniolika su puse tūkstančių ir viršutinę - apie trisdešimt tūkstančių, tai į tą tarpą patektų visi gyvenantys Leiklende. Pamažu imi pažinti žmones. Linksi gatvėje misis Bekon, palaidojusiai vyrą ir nuo tada susituokusiai su buteliu - tos santuokos medaus mėnuo akivaizdžiai atsispindėjo jos veide ir figūroje. Kilsteli “V” dviems panytėms su baltu “Jaguaru”, kurios nuomoja namą Žosmudo gatvės ir Leiklendo aveniu kampe, pagalvojęs: įdomu, kas per naktelė būtų jų draugijoje? Loreleine pasikalbi apie beisbolą su misteriu Hamondu, nepaliaujančiu karpyti gyvatvores. Misteris Hamon-

das dirbo IBM, buvo kilęs iš Atlantos ir aršus "Atlanta Braves" sirgalius. Jis negalėjo pakęsti Cincinačio "Big Red Machine", o tai jo nesuartino su kaimynais. Bet Hamondui buvo nusispjaut. Jis tiesiog laukė, kol IBM įteiks jam pensijos dokumentus.

Bet ne misteris Hamondas svarbiausia. Ne misis Bekon ir ne tos dvi prisirpusios uogelės baltu "Jaguaru", aplink lempas apvedžiotu blyškiai raudona spalva. Svarbu tai, kad po kurio laiko smegenys suformuoja stereotipą: žmonės, priklausantys Leiklendui.

Tačiau prieš tai, kai Vikė buvo nužudyta ir iš Dagenų namų pagrobta Čarlė, aplink sukiojosi žmonės, kurie nepriklausė tam stereotipui. Endis stengėsi išmesti juos iš galvos, tikindamas save, kad kvaila jaudinti Vikę tik todėl, kad pokalbis su Kvinsiu įvarė jam paranoją.

Žmonės šviesiai pilku furgonu. Raudonplaukis vyras, kurį vieną vakarą matė "Matadore", o paskui, kitą vakarą, po dviejų savaičių, už "Plymuto" vairo, o dar po dešimties dienų - ant užpakalinės pilkojo furgono sėdynės. Į namus ateidavo pernelyg daug prekiautojų. Kai kada, kai jie vakare grįždavo iš iškylos ar kartu su Čarle iš paskutinio Disnėjaus filmo seanso, jis jausdavo, kad kažkas buvojo jų namuose, kad daiktai truputį pajudinti.

Jausmas, kad tave seka.

Bet jis netikėjo, jog bus nueita toliau. Tai kvaila jo klaida. Ir dabar jis nebuvo visai tikras, kad jie tada supanikavo. Jie galėjo iš anksto planuoti pagrobti jį su Čarle, užmušti santykinai nenaudingą jiems Vikę: kamgi reikia silpno ekstrasenso, kurio didžiausias triukas per savaitę - iš kito kambario galo užtrenkti šaldytuvo duris.

Bet, šiaip ar taip, jautėsi neatsargumas ir skubėjimas, o tai leido spėti, jog netikėtas Čarlės dingimas privertė juos veikti greičiau, negu jie planavo. Jeigu būtų dingęs Endis, jie tikriausiai palauktų. Bet dingo Čarlė, o būtent ji juos labiausiai domino. Dabar Endis tuo neabejojo.

Jis pakilo, pasitempė klausydamasis, kaip traška stuburo slanksteliai. Laikas į lovą, laikas baigti judinti šitus senus skausmingus prisiminimus. Jam nereikėtų visą likusį gyvenimą kaltinti save dėl Vikės mirties. Jis buvo tiesioginis bendrininkas, šiaip ar taip. Na, ir gyvenimo likutis gal jau ne toks ilgas. Endis Makgis nepamiršo šūvio Irvo Menderso priemenėje. Kontora ketino atsikratyti juo. Dabar jiems reikia tik Čarlės.

Endis atsigulė į lovą ir netrukus užmigo. Miegojo neramiai. Nuolat matė ugnies vagą, besiritančią per suplūktą kiemelio žemę, matė, kaip ji pasidalijo ir fėjų ratu apsupo kaladę, matė, kaip viščiukai sprogo tarsi gyvos padegamosios bombos. Sapne jautė vis augančią karščio kapsulę apie save.

Ji pasakė, kad daugiau niekada neuždeginės.

Galbūt tai ir geriausia.

Lauke šaltas spalio mėnuo apšvietė Tešmoro tvenkinį Bredforde, Niūhampšyre, kitą krantą ir likusią Naujosios Anglijos dalį. Piečiau jis švietė Longmontui Virdžinijos valstijoje.

4

Kartais Endį Makgį apimdavo nepaprastai ryški nuojauta. Po eksperimento Džeison Gerneit Hole. Ar tai buvo koks nors silpnas sugebėjimas numatyti, ar ne, jis nežinojo, bet išmoko pasikliauti ja, kai tik ji kildavo.

Tą 1980-ųjų rugpjūčio dieną, apie vidurdienį, jį apėmė bloga nuojauta.

Prasidėjo priešpiečių metu fakulteto poilsio kambaryje, viršutiniame studentų klubo aukšte. Jis net galėjo nurodyti tikslią minutę. Su Ivu O'Brajanu, Bilu Volesu ir Donu Grabovskiu valgė viščiuką su ryžiais bei padažu. Tai buvo jo draugai iš anglų kalbos fakulteto. Kaip paprastai, kažkas pasakojo juokingą lenkišką istoriją, specialiai Donui, kolekcionavusiam jas. Tai buvo Ivo anekdotas, kažkas apie galėjimą atskirti lenkiškas kopėčias nuo paprastų, mat ant lenkiškų kopėčių viršutinės pakopos užrašytas žodis "Stop". Visi juokėsi, ir tada plonutis, labai tylus balselis prakalbo Endžio galvoje.

(kažkas negerai namuose)

Ir viskas. To pakako. Tai augo beveik taip pat kaip galvos skausmas po pernelyg stipraus stumtelėjimo. Tik tai vyko ne galvoje; rodės, visos jo emocijos lyg gijos lėtai pinasi į kamuolį ir kažkokį įpykusį katiną išleidžia pažaisti jose, sujaukti jas.

Endžiui pasidarė negera. Viščiukas su padažu neteko ankstesnio patrauklumo. Skrandis ėmė spazmuoti, širdis plakė tankiai, tarsi smarkiai išsigandus. Paskui staiga ėmė pulsuoti dešinės rankos pirštai, lyg būtų juos privėręs durimis.

Jis skubiai atsistojo. Kaktą išmušė šaltas prakaitas.

- Žinot, man truputį negera, - pasakė jis. - Gali perimti mano pirmos valandos paskaitą, Bili?

- Tuos teikiančius vilčių poetus? Žinoma. Jokių problemų. Kas tau?

- Nežinau. Gal suvalgiau ką nors.

- Atrodai pablyškęs, - pasakė Donas Grabovskis. - Užbėk į medpunktą, Endi.

- Taip, - sumurmėjo Endis.

Jis išėjo, visai neketindamas užsukti į medpunktą. Buvo ketvirtis po dvyliktos, universiteto miestukas mieguistai dreifavo per paskutinę vasaros semestro savaitę sesijos link. Išeidamas jis pakėlė ranką Ivui, Bilui ir Donui. Nuo tos dienos jis daugiau nė vieno iš jų nebematė.

Sustojo apatiniame klubo pastato aukšte, įėjo į telefono būdelę ir paskambino namo. Niekas neatsakė. Būtinai atsakyti ir neturėjo: Čarlė pas Dagenus, Vikė galėjo būti parduotuvėje, kirpykloje, galėjo būti pas Tamę Apmor ar netgi pietauti su Eilina Bekon. Tačiau jo nervai dar smarkiau įsitempė. Rodės, jog jie klykia.

Jis išėjo iš klubo ir pusiau bėgte nulėkė prie automobilio Prins Holo aikštelėje. Važiavo per miestą Leiklendo link. Vairavo nelygiai, prastai. Prašokdavo raudoną šviesoforą, lipo ant kulnų priekyje važiuojančioms mašinoms ir vos nenumušė hipio su "Olimpija". Hipis pasukiojo pirštą prie smilkinio. Endis nekreipė dėmesio. Pašėlusiai plakė širdis - tarsi sušniaukus gerą narkotikų dozę.

Jie gyveno Spygliuočių gatvėje: Leiklende kaip ir daugelyje priemiesčių, pastatytų 6-ajame dešimtmetyje, dauguma gatvių buvo pavadintos medžių ar krūmų vardais. Tvankų rugpjūčio vidurdienį gatvė atrodė kaip išmirus. Tai tik sustiprino nuojautą, kad atsitiko kažkas baisaus. Mašinų prie kelkraščių buvo nedaug, ir gatvė atrodė platesnė. Netgi keletas vaikų, žaidusių vienur kitur, negalėjo išsklaidyti to tuštumo jausmo; dauguma jų valgė priešpiečius arba žaidė vaikų aikštelėse. Su krepšiu ant ratukų praėjo misis Flyn iš Loreleino; jos pilvas, aptemptas elastinėmis avokados spalvos kelnėmis, buvo apvalus ir standus. Palei gatvę lėtai sukosi žolės laistytuvai, purškiantys vandenį ant pievelių ir žėrintys ore vaivorykštėmis.

Endis užvažiavo priekiniais ratais ant šaligatvio ir taip spustelėjo stabdžius, kad suveikė automatinis saugos diržų fiksatorius, o furgono nosis linktelėjo žemyn. Jis išlindo palikęs įjungtą motorą, ko anks-

čiau niekada nedarydavo, ir nuėjo aptrupėjusiu cementiniu takeliu, kurį vis ruošėsi pataisyti, bet niekaip nesurasdavo laiko. Kulnai beprasmiškai kaukšėjo. Jis pastebėjo, kad žaliuzės didžiajame svetainės lange (panoraminis langas, pasakė nekilnojamo turto agentas, pardavęs jiems namą, čia panoraminis langas per visą sieną) buvo užtrauktos, namas atrodė negyvenamas, paslaptingas, o tai jam nepatiko. Ar paprastai ji užtraukdavo žaliuzes? Jis nežinojo. Suvokė, kad nedaug žino apie tai, ką veikia žmona jam išėjus.

Jis pasiekė durų rankenos bumbulą, bet tas nesisuko, tik slystelėjo po jo pirštais. Ar ji užrakina duris, kai jis išvažiuoja? Negali būti. Nepanašu į Vikę. Jo susirūpinimas - ne, dabar tai buvo siaubas - išaugo. Ir visgi buvo sekundė (kurios jis pats sau niekada vėliau nepripažino), akimirksnis, kai nesinorėjo nieko, tik eiti nuo šitų užrakintų durų. Tiesiog nusimuilinti. Negalvojant apie Vikę, Čarlę ar silpnus pasiteisinimus, kurie atsirastų vėliau.

Tiesiog bėgti.

Tačiau jis pagraibė kišenėse raktų.

Nervindamasis išmetė juos ir turėjo pasilenkti pakelti - raktai nuo mašinos, raktas nuo Prins Holo rytinio sparno, pajuodęs raktas, užrakinęs grandinę, kurią jis ištempdavo per keliuką į Grenterio namą, išvažiuodamas vasaros pabaigoje. Raktai turi keistą savybę kauptis.

Ryšulyje rado namų raktą ir atrakino duris. Jis įėjo ir uždarė duris paskui save. Svetainė buvo užlieta kažkokios nesveikai gelsvos šviesos. Buvo karšta. Tylu. O Dieve, buvo taip tylu.

- Vike?

Jokio atsakymo. Vadinasi, jos čia nėra. Apsiavė savo "kaliošus", kaip ji sakydavo, ir išėjo į parduotuvę ar svečius. Bet ji nepadarė nei viena, nei antra. Jis tuo neabejojo. O jo ranka, jo dešinė ranka... kodėl taip pulsuoja pirštai?

- Vike!

Jis įžengė virtuvėn. Ten stovėjo staliukas plastmasiniu paviršiumi ir trys kėdės. Paprastai jie su Vike ir Čarle pusryčiaudavo virtuvėje. Viena kėdė gulėjo ant šono kaip negyvas šuo. Druskinė apversta, ir druska išbarstyta ant stalo paviršiaus. Nesuvokdamas, ką daro, Endis pagriebė žiupsnelį kairės rankos nykščiu bei smiliumi ir metė per petį, murmėdamas po nosimi, kaip darydavo kadaise jo tėvas ir senelis: "Te nelaimė aplenkia".

Ant elektros plytelės stovėjo puodas sriubos. Ji buvo šalta. Tuščia sriubos skardinė stovėjo ant spintelės. Priešpiečiai vienai. Bet kurgi ji?

- Vike! - suriko jis nuo laiptų. Apačioje tamsu. Ten skalbykla ir poilsio kambarys - jie ėjo per visą namo ilgį.

Jokio atsako.

Jis darkart apžiūrėjo virtuvę. Švaru ir tvarkinga. Du Čarlės piešinukai, nupiešti sekmadieninėje Biblijos mokykloje, kurią ji lankė liepą, laikosi ant šaldytuvo, prispausti mažais plastmasiniais vaisiais su magnetukais. Elektros ir telefono sąskaitos ant virbo, ant kurio pagrindo užrašytas devizas: "ŠITUOS APMOKĖK PASKUTINIUS". Viskas buvo savo vietose ir viskam buvo sava vieta.

Išskyrus apverstą kėdę, Ir išbertą druską.

Burna perdžiūvo.

Endis pakilo į viršų, apžiūrėjo Čarlės kambarį, jų kambarį, svečių kambarį. Nieko. Jis grįžo pro virtuvę, uždegė šviesą ant laiptų ir nulipo žemyn. Jų skalbimo mašina "Maytag" stovėjo praviromis durelėmis. Džiovintuvas spoksojo į jį viena stikline iliuminatoriaus akimi. Tarp jų ant sienos kabėjo medžiagos skiautelė, kurią kažkur buvo pirkusi Vikė, ant jos parašyta: "BRANGUTE, MES VISI IŠSKALBTI!" Jis įėjo į poilsio kambarį, ėmė ieškoti šviesos jungiklio, braukdamas per sieną ir kažkaip kvailai įsitikinęs, kad bet kurią minutę nepažįstami šalti pirštai paims jo ranką ir padės surasti jungiklį. Pagaliau jį rado ir lubose įsižiebė fluorescencinės lemputės.

Tai buvo geras kambarys. Jis praleido čia daug laiko ką nors taisydamas ir šypsodamas sau į ūsą: pagaliau jis tapo tuo, kuo būdamas studentu žadėjo niekada netapti. Jie visi trys praleisdavo čia daug laiko. Į sieną buvo įmontuotas televizorius, stovėjo stalo teniso stalas, didelė triktrako lenta. Prie sienos buvo pritaisytos lentos ir kitiems žaidimams; ant žemo staliuko, kurį Vikė sukalė iš daržinės plokščių, gulėjo kavos staliuko dydžio knygos. Vieną sieną užėmė lentynos, pilnos knygų plonais viršeliais. Ant kitų sienų kabėjo keletas įrémintų Vikės mezginėlių iš vilnos; ji juokavo, kad jai išeina nuostabūs kvadratai, bet neužtenka ištvermės numegzti tos prakeiktos antklodės visos. Specialioje vaikiškoje spintelėje buvo rūpestingai abėcėlės tvarka sudėtos Čarlės knygutės, Endis to ją išmokė vieną nuobodų speiguotą vakarą prieš dvi žiemas, ir šis užsiėmimas iki šiol ją žavėjo.

Geras kambarys.

Tuščias kambarys.

Jis pasistengė atsipalaiduoti. Numatymas, nuojauta ar kaip tą pavadintum, apgavo jį. Ji išėjo. Jis išjungė šviesą ir grįžo į skalbyklą. Skalbimo mašina, pirkta pas kaimyną per išpardavimą už šešiasdešimt dolerių, stovėjo pravertu liuku. Jis nesąmoningai uždarė jį, kaip kad metė žiupsnelį išbertos druskos per petį. Ant stiklinio mašinos langelio buvo kraujo. Nedaug. Trys ar keturi lašai. Bet tai buvo kraujas.

Endis stovėjo įsispoksojęs į jį. Čia buvo šalta, pernelyg šalta, tarsi morge. Jis pažiūrėjo į grindis. Ant jų buvo kraujo. Jis netgi nebuvo išdžiūvęs. Iš jo gerklės išsiveržė tyli dejonė.

Jis ėmė apžiūrinėti skalbimo kambarį, kuris buvo tik baltai ištinkuota niša. Atidarė skalbinių dėžę. Tuščia, išskyrus vieną kojinę. Jis žvilgtelėjo į dėžę po kriaukle. Nieko, išskyrus skalbimo priemones. Pažiūrėjo po laiptais. Tik voratinkliai ir plastmasinė vienos senos Čarlės lėlės koja. Ši nutraukta galūnė kantriai gulėjo čia dievažin kiek laiko, laukdama, kol ją atras.

Jis atidarė dureles tarp skalbimo mašinos ir džiovintuvo, ir iš ten su trenksmu išlėkė lyginimo lenta, o už jos gulėjo Vikė Tomlinson Makgi, taip surištomis kojomis, kad jos keliai kone siekė smakrą, atmerktomis, negyvomis, blizgančiomis akimis ir skudurėliu užkišta burna. Ore tvyrojo smarkus ir pykinantis "Pledge" baldų politūros kvapas.

Endis kimiai suriko ir atšoko. Jis sumojavo rankomis, tarsi norėdamas nuvyti siaubingą reginį, viena užkabino džiovintuvo valdymo panelį ir tas atgijo. Viduje pradėjo suktis ir šnarėti skalbiniai. Endis suriko. Paskui išbėgo. Jis užlėkė laiptais, užkliuvo už kampo, sukdamas į virtuvę, ir išsitiesė visu ūgiu, trinktelėdamas kakta į linoleumą. Atsisėdo sunkai alsuodamas.

Viskas grįžo. Viskas lėtai grįžo tarsi futbolo epizodo pakartojimas, kaip saugas praranda kamuolį arba pagaunamas tikslus smūgis. Vėliau tai persekiojo jį sapnuose. Atsidarančios durys, su trenksmu krintanti žemyn lyginimo lenta, kažkuo primenanti giljotiną, jo žmona, sugrūsta spintoje, kur gulėjo ta lenta, su skudurėliu, anksčiau naudotu poliruoti baldams, burnoje. Viskas staiga iš naujo jį užgriuvo, jis pajuto, kad vėl suriks, įkišo ranką į burną ir sukando ją: išsiveržęs garsas panėšėjo į prislopintą staugimą. Jis dar kartą įsikando į

ranką, kažkaip išsikrovė ir nurimo. Tai buvo netikra ramybė, nuo šoko, bet ja reikėjo pasinaudoti. Amorfinė baimė ir neaiškus siaubas išnyko. Dešinė ranka liovėsi virpėti. Mintis, įsėlinusi į jo galvą, dabar buvo šalta kaip jį apėmusi ramybė, šalta kaip šokas, ta mintis buvo: ČARLĖ.

Jis pakilo, pasuko prie telefono, paskui grįžo prie laiptų. Minutę pastovėjo viršuje kandžiodamas lūpas ir drąsindamasis, paskui nulipo žemyn. Džiovintuvas vis dar sukosi. Viduje buvo tik jo džinsai, ir didelė varinė saga ant juosmens barškėjo ir dzingsėjo jiems kylant ir krintant, kylant ir krintant. Endis išjungė džiovintuvą ir pažiūrėjo į lyginimo lentos spintą.

- Vike, - švelniai ištarė jis.

Ji, jo žmona, žiūrėjo į jį negyvomis akimis. Jis vaikštinėjo su ja, laikė už rankos, glaudė jos kūną nakties tamsoje. Prisiminė vakarą, kai ji persigėrė fakulteto vakarėlyje ir jis laikė jos galvą, kol ji išsivėmė. Atmintyje iškilo diena, kai jis plovė automobilį ir nuėjo į garažą poliravimo pastos skardinės, o Vikė pačiupo žarną, pribėgo jam iš užpakalio ir įkišo ją jam į kelnes. Jis prisiminė vestuves - bučinį visiems matant, mėgavimąsi juo, jos lūpomis, jos švelniomis lūpomis.

- Vike, - vėl pasakė jis, ir išsiveržė gilus, drebantis atodūsis.

Endis ištraukė ją, išėmė skudurą iš burnos. Jos galva nevalingai nulinko ant peties. Jis pamatė, jog kraujas tekėjo iš dešinės rankos, kur buvo išplėšti keli nagai. Siaurutė srovelė tekėjo iš vienos šnervės, daugiau kraujo nesimatė, kaklas buvo sutrupintas vienu stipriu smūgiu.

- Vike, - sušnibždėjo jis.

"Čarlė", - kaip aidas nuskambėjo jo galvoje.

Šaltai ramybei užliejus jo galvą, Endis suprato, kad Čarlė tapo pati svarbiausia ir vienintelė jo gyvenime. Sąžinės graužatis - tai buvo vėliau.

Jis grįžo į poilsio kambarį, šįkart nepasirūpinęs įjungti šviesą. Kitoje kambario pusėje, šalia teniso stalo, stovėjo kušetė su apdangalu. Jis nutraukė jį, grįžo į skalbimo kambarį ir uždengė juo Vikę. Jos nejudanti figūrėlė po sofos uždangalu kone užhipnotizavo jį. Negi ji daugiau niekad nejudės? Ar gali būti?

Jis nuklojo jos veidą ir pabučiavo į lūpas. Jos buvo šaltos.

"Jie išplėšė jai nagus, - mąstė jis apstulbęs. - Jėzau Kristau, jie išplėšė jai nagus!"

Jis numanė kodėl. Jie norėjo žinoti, kur Čarlė. Kažkaip jie išleido ją iš akių, kai ji nuėjo į Terės Dagen namus, užuot grįžusi iš dieninės stovyklos namo. Jie supanikavo, ir sekimo laikotarpis baigėsi. Vikė negyva - taip buvo suplanuota arba kažkuris Kontoros veikėjas persistengė. Endis atsiklaupė prieš Vikę galvodamas: galbūt iš baimės ji padarė ką nors įspūdingesnio negu šaldytuvo durelių uždarymas per kambario atstumą. Ji galėjo atstumti vieną iš jų arba išversti iš kojų. Gaila, kad ji negalėjo tėkšti jų į sieną penkiasdešimties mylių per valandą greičiu, mąstė jis.

Galėjo būti ir taip, kad jie žinojo pakankamai ir nervinosi. Galbūt jie buvo gavę konkrečias instrukcijas: "Moteris gali būti ypatingai pavojinga. Jei ji padarys ką nors, - nesvarbu ką, - kas gali pakenkti operacijai, atsikratykite ja. Nedelsiant.

O gal jie tiesiog nemėgsta palikti liudininkų. Šiaip ar taip, ant kortos buvo pastatyta kažkas daugiau negu dalis mokesčių mokėtojų dolerių.

Bet kraujas. Jis turėtų pagalvoti apie kraują, kuris netgi buvo neišdžiūvęs, kai atrado jį, tik sukrešėjęs. Jie išėjo prieš pat jam ateinant.

Galvoje suskambo atkakliau: *Čarlė!*

Jis pabučiavo žmoną dar kartą ir pasakė:

- Vike, aš grįšiu.

Bet Vikės jis daugiau niekad nepamatė.

Užlipo laiptais prie telefono, Vikės telefonų knygelėje surado Dagenų numerį, surinko jį ir išgirdo Džoanos Dagen balsą.

- Sveika, Džoana... - pasakė jis. Sukrėtimas padėjo: balsas buvo visiškai ramus, įprastas balsas. - Ar galėčiau pasikalbėti su Čarle?

- Čarle? - misis Dagen balse suskambo abejonė. - Na, ji išėjo su dviem jūsų draugais. Tais mokytojais. O... kas nors ne taip?

Kažkas jo viduje pakilo, paskui nusileido. Gal širdis. Neverta gąsdinti šios puikios moters, kurią jis buvo sutikęs keturis ar penkis kartus. Tai nepadės jam, nepadės ir Čarlei.

- Po galais, - pasakė jis. - O aš tikėjausi dar ją pagauti pas jus. Kada jie išėjo?

Misis Dagen balsas šiek tiek nutolo:

- Tere, kada išėjo Čarlė?

Vaikiškas balselis kažką supypsėjo. Jis negalėjo suprasti ką. Delnai suprakaitavo.

- Ji sako, kad maždaug prieš penkiolika minučių, - ji atsiprašinėjo: - Aš skalbiau ir neturiu laikrodžio. Vienas iš jų nusileido pasi-

kalbėti su manimi. Juk viskas gerai, tiesa, misteri Makgi? Jis atrodė toks tvarkingas...

Kilo beprotiškas noras nusijuokti ir pasakyti: "Jūs skalbėte? Mano žmona irgi. Aš radau ją sugrūstą už lyginimo lentos. Šiandien jums pasisekė, Džoana".

Bet tepasakė:

- Viskas gerai. Įdomu, kur jie patraukė?

Klausimas buvo perduotas Terei, kuri atsakė nežinanti. Nuostabu, pagalvojo Endis. Mano dukters gyvybė yra kitos šešiametės mergaitės rankose.

Jis nusičiupo šiaudo.

- Man reikia eiti už kampo į turgų, - pasakė jis misis Dagen. - Ar nepaklaustumėt Terės: jie nuvažiavo lengva mašina ar furgonu? Tuo atveju, jei juos pamatyčiau.

Šįkart išgirdo Terę:

- Furgonu. Jie nuvažiavo pilku furgonu, kokį turi Deivido Pasioko tėtis.

- Ačiū, - pasakė jis. Misis Dagen atsakė, kad nėra už ką. Jam vėl kilo noras surikti jai telefonu: "Mano žmona negyva! Mano žmona negyva, ir kodėl jūs skalbėte baltinius, kai mano duktė sėdo į pilką furgoną su dviem nepažįstamais vyrais?"

Užuot surikęs ką nors, jis padėjo ragelį ir išėjo laukan. Užgriuvo karštis, ir jis susverdėjo. Nejaugi buvo taip karšta, kai jis atvažiavo? Rodėsi, kad kepino karščiau. Buvo atėjęs laiškanešys. Iš pašto dėžutės kyšojo "Woolco" reklaminis lapelis, kurio anksčiau nebuvo. Buvo atėjęs laiškanešys, kol jis apačioje supo ant rankų savo negyvą žmoną. Vargšė negyva Vikė. Jie išrovė jai nagus, tai įdomu - daug įdomiau nei raktai, linkę kauptis, iš tikro, kaip mirtis ateina pas tave iš įvairių pusių ir kampų... Tu bandei praslįsti, bandei apsisaugoti iš vieno šono, o tiesa apie ją praskynė kelią iš kito. Mirtis yra futbolininkas, mąstė jis, viena didelė motina. Mirtis - tai Frenkas Haris, Semas Kaningemas ar Mynas Džojus Grynas. Jie partrenkia tave grumtynių spūstyje.

Na, judinkis, pagalvojo jis. Prarasta penkiolika minučių - ne tiek jau daug. Pėdos dar neataušo. Nedaug, jei Terė Dagen skiria penkiolika minučių nuo pusvalandžio ar dviejų valandų. Negalvok apie tai. Judinkis.

Jis pajudėjo. Grįžo prie savo pikapo, kuris dviem ratais stovėjo ant šaligatvio. Atidarė vairuotojo dureles ir metė žvilgsnį į tvarkingą

priemiesčio namuką, už kurį pusė sumos jau buvo išmokėta. Bankas leisdavo pasiimti dviejų mėnesių "mokėjimo atostogas" per metus, jei reikėjo. Endžiui niekada to nereikėjo. Jis pažiūrėjo į snaudžiantį saulėje namą, jo akys vėl užkliuvo už raudono "Woolco" reklaminio lapelio, kėpsančio iš pašto dėžutės, ir - paukšt! - mintis darsyk smogė jam, sudrumstė akis ir privertė sukąsti dantis.

Jis įsėdo į mašiną, pasuko Terės Dagen gatvės link, nesitikėdamas surasti jų pėdsakus, tiesiog aklos vilties vedamas. Nuo tada jis nematė savo namo Koniferio aikštėje, Leiklende.

Dabar vairavo geriau. Žinodamas blogiausia, jis vairavo kur kas geriau. Įjungė radiją - ten Bobas Sigeris dainavo "Vis tas pat".

Jis lėkė per Leiklendą, kiek tik galėjo. Kažkurią siaubingą minutę gatvės pavadinimas iškrito jam iš atminties, bet paskui prisiminė. Dagenai gyveno Blasmoro aikštėje. Jie su Vike juokavo: Blasmoro aikštė, nes namus projektavo Bilas Blasas. Tą prisiminęs, jis šyptelėjo, bet - paukšt! - mintis vėl smogė jam gniuždydama.

Jis nuvažiavo ten per dešimt minučių. Blasmoro aikštė baigėsi akligatviu. Pilkasis furgonas pro ten išvažiuoti negalėjo: stirksojo pinta tuščios Džono Gleno vidurinės mokyklos tvora.

Endis pastatė mašiną Blasmoro aikštės ir Ridžo gatvės kryžkelėje. Ties kampu stovėjo žaliai baltas namas. Sukosi pievos laistytuvas. Priešais namą du vaikai, maždaug dešimties metų mergaitė ir berniukas, pakaitom važinėjosi riedlente. Mergaitė buvo su šortais, abu keliukai nubalnoti.

Endis išlipo iš mašinos ir nuėjo prie jų. Tiedu įdėmiai nužvelgė jį nuo galvos iki kojų.

- Sveiki, - pasisveikino. - Ieškau dukrelės. Ji pravažiavo čia prieš pusvalandį pilku furgonu. Ji buvo su... na, su mano draugais. Ar matėt pravažiuojantį pilką furgoną?

Berniukas gūžtelėjo pečiais.

Mergaitė pasidomėjo:

- Jūs jaudinatės dėl jos, misteri?

- Tu matei furgoną, taip? - mandagiai paklausė Endis ir labai švelniai stumtelėjo mintimis. Stiprus stumtelėjimas sukeltų priešingą reakciją. Ji tada matytų furgoną, važiuojantį bet kokia kryptimi, kokia jam norėtųsi, įskaitant dangų.

- Taip, aš mačiau furgoną, - pasakė ji, užšoko ant riedlentės, nuvairavo į hidranto pusę prie kampo ir nušoko. - Jis nuvažiavo štai

ten, - ji parodė į Blasmoro aikštę už dviejų trijų gatvių, kertančių Karlaislo aveniu, vieną iš pagrindinių Harisono gatvių. Endis spėjo, kad jie nuvažiavo tuo keliu, bet ne pro šalį geriau įsitikinti.

- Ačiū, - padėkojo jis, grįždamas prie furgono.

- Jūs jaudinatės dėl jos? - pakartojo mergaitė.

- Taip, truputį, - pasakė Endis.

Jis apsisuko ir nuvažiavo tris kvartalus Blasmoro aikšte iki sankryžos su Karlaislo aveniu. Tai buvo beviltiška, visiškai beviltiška. Jis pajuto užplūstančią baimę, kol kas nestiprią, bet ji augo. Nuvijo ją, prisivertė susikoncentruoti, kad pasektų jų pėdsakais kiek įmanoma toliau. Jei teks pasinaudoti įtaiga, jis pasinaudos. Jis gali keletą kartų stumtelėti nepakenkdamas sau. Ir dėkojo Dievui, kad per vasarą jam neteko griebtis savo talento - ar prakeikimo, kaip labiau patinka. Jis buvo pilnas energijos ir pasiryžęs veikti, kad ir kiek tai kainuotų.

Keturių juostų Karlaislo aveniu buvo reguliuojama šviesoforu. Dešinėje stovėjo mašinų plovykla, kairėje - apleista užkandinė. Skersai gatvę - "Ekson" stotis ir fotoprekių parduotuvė "Maik". Jei jie pasuko į kairę, vadinasi, važiuoja į miesto centrą. Į dešinę - oro uosto ir I-80-ojo plento link.

Endis pasuko į plovyklą. Iššoko vaikinukas su neįtikėtina kupeta varinių plaukų, krentančių ant blyškiai žalio kombinezono apykaklės. Jis valgė ledus ant pagaliuko.

- Nieko neišeis, - šūktelėjo jis anksčiau, nei Endis spėjo praverti burną. - Plovykla prieš valandą užtrūko. Mes užsidarę.

- Aš nenoriu plauti, - tarė Endis. - Ieškau pilko furgono, kuris pravažiavo pro sankryžą gal prieš pusvalandį. Jame buvo mano dukrelė, ir aš truputį dėl jos nerimauju.

- Manai, kas nors galėjo ją pagrobti? - jis toliau valgė savo ledus.

- Ne, nieko panašaus, - atsakė Endis. - Matei furgoną?

- Pilką furgoną? Ei, drauguži, ar įsivaizduoji, kiek mašinų pravažiuoja čia per valandą? Pusvalandį? Čia judri gatvė. Karlaislas - labai judri gatvė.

Endis parodė nykščiu per petį:

- Jis atvažiavo iš Blasmoro aikštės. Ten ne tiek daug mašinų, - Endis pasiruošė truputį stumtelėti, bet neprireikė. Vaikino akys sublizgo. Jis perlaužė ledus į dvi dalis tarsi paukščio krūtinkaulį ir vienu mauku susiurbė raudonus lašus nuo vieno galo.

- Taip, žinoma, - pasakė jis. - Mačiau jį. Pasakysiu, kodėl pastebėjau. Jis užsuko į mūsų aikštelę, kad išvengtų šviesoforo. Man nu-

sispjaut, bet šeimininką tas velniškai siutina. Šiandien tai neturi reikšmės, jei jau dušą užkimšo. Jam ir be to yra dėl ko siusti.

- Furgonas pasuko oro uosto link?

Vaikinas linktelėjo, švystelėjo vieną pagaliuko pusę per petį ir ėmėsi likusios.

- Tikiuosi, surasi savo mergaitę, drauguži. Jei tu ne prieš, nemokamas patarimas: turi pakviesti policiją, jei jau tikrai jaudiniesi.

- Nemanau, kad verta, - pasakė Endis. - Šiomis aplinkybėmis.

Jis vėl sėdo į pikapą, pervažiavo aikštelę ir pasuko į Karlaislo aveniu. Važiavo į vakarus. Šitas rajonas buvo prigrūstas degalinių, mašinų plovyklų, užkandinių, nenaujų automobilių aikštelių. Kino teatras reklamavo du filmus "Lavonų pjaustytojai" ir "Kruvini mirties pirkliai". Jis pažiūrėjo į plakatą ir išgirdo iš spintos lekiančios lyginimo lentos džeržgesį. Gerklėje įstrigo gumulas.

Pravažiavo ženklą, skelbiantį, kad pageidaujantys gali pavažiuoti I-80-uoju plentu dar pusę mylios į vakarus. Žemiau kabėjo ženklas su nedideliu lėktuvu. Puiku, jis atvažiavo. Kas toliau?

Staiga Endis įsuko aikštelėn priešais užkandinę "Šeikio pica". Kažin, ar vertėjo stoti ir klausinėti čia. Kaip sakė vaikinas iš plovyklos, Karlaislas - nepaprastai judri gatvė. Jis gali stumdyti mintimis žmones, kol ims tekėti smegenys iš ausų, o rezultatas - visiška maišatis. Bet kuriuo atveju jie nuvažiavo tiesiai arba į oro uostą. Tuo jis neabejojo. Herbas arba moneta.

Jam niekada gyvenime nebuvo tekę bandyti sužadinti nuojautą. Paprasčiausiai priimdavo ją kaip dovaną ir paprastai ja vadovaudavosi. Dabar Endis pasilenkė furgono sėdynėje, pirštų galiukais lengvai lietė smilkinius ir pabandė ką nors pajusti. Variklis tuščiai birbė, radijas tebegrojo "Rolling Stones" "Šok, sesute, šok".

Čarlė, mąstė jis. Ji nuėjo pas Terę su drabužėliais, sukištais į kuprinukę, kurią ji nešioja beveik visur. Tai tikriausiai juos ir apmovė. Kai jis matė ją paskutinįkart, ji buvo su džinsais ir blyškiai rausva striukele. Jos plaukai kaip visad supinti į kasytes. Nerūpestingas "iki, tėtuk" bučkis ir, Jėzau, kur tu dabar, Čarle?

Jokios nuojautos.

Nesirūpink. Dar pasėdėk. Paklausyk "Stounsų" "Šeikio picoje". Gali rinktis: plona plutele ar traškančia. Moki pinigus - gali rinktis, sakydavo Grenteris Makgis. "Stounsai", įtikinėjantys sesutę šokti, šokti, šokti. Kvinsis, sakantis, jog jie tikriausiai įkiš ją į kambarėlį ir

du šimtai dvidešimt milijonų amerikiečių galės būti saugūs ir laisvi, Vike. Jis su Vike iš pradžių turėjo sekso problemų. Ji mirtinai bijojo. Vadink mane Snieguole, pro ašaras sakė ji, “prisvilus pirmajam blynui”. Bet kažkaip eksperimentas su “Lot šešiais” pagelbėjo - bendrumas, kurį jie abu jautė, buvo ir savotiškas artumas. Bet vis tiek buvo sunku. Kaskart po truputį. Švelnumas. Ašaros. Vikė jau ima atsakyti, paskui sustingsta, ima šaukti: “Nereikia, skauda, nereikia, Endi, baik!” Tačiau tas bandymas su “Lot šešiais”, ta bendra patirtis leido jam tęsti, tarsi bandant atidaryti seifą; žinai, jog visada yra raktas. Paskui atėjo naktis, kai viskas pasisekė. Po to - naktis, kai viskas buvo gerai. Netrukus kita - žavinga naktis. Šok, sesute, šok. Jis buvo greta, kai gimė Čarlė. Greitas, lengvas gimdymas...

Nuojautos nebuvo. Pėdsakai aušo, o jokių nujautimų. Oro uostas ar magistralė? Moneta ar herbas?

“Stounsai” baigė. Pasigirdo “Doobie Brothers”, norintys žinoti, kur tu būtum dabar be eilės. Endis nežinojo. Saulė plieskė. “Šeikio” aikštelėj buvo ką tik nudažytos linijos. Ant juodo pagrindo jos atrodė nepaprastai baltos ir tiesios. Trys ketvirčiai aikštelės buvo užstatyta. Priešpiečių metas. Ar Čarlė priešpiečiavo? Ar pamaitino ją? Galgi...

(galbūt jie sustos prispirti reikalo vienoje iš tų pakelės aikštelių - juk jie negali nuvažiuoti negali nuvažiuoti negali nuvažiuoti)

Kur? Negali nuvažiuoti kur?

(negali nuvažiuoti viso kelio į Virdžiniją nesustoję pailsėti, ar ne? turiu galvoj, kad mažai mergaitei reikia sustoti atlikti savo reikaliukų, tiesa?)

Jis atsitiesė, jausdamas didžiulį, bet kažkokį buką pasitenkinimo jausmą. Štai ji ir atėjo, taip paprastai. Ne oro uostas, kaip spėjo iš pradžių, jei išvis spėjo. Ne oro uostas, o autostrada. Nebuvo visiškai tikras, kad nuojauta jo neapgauna, bet pasikliovė ja. Šiaip ar taip, tai geriau, negu neturėti jokio tikslo.

Nuvairavo furgoną šviežiai nudažyta strėle, rodančia išvažiavimą, ir pasuko dešinėn - atgal į Karlaislą. Po dešimties minučių jis lėkė autostrada rytų kryptimi, įspraudęs bilietą už pravažiavimą į apibrizgusį, išmargintą pastabomis “Prarastojo rojaus” tomelį ant gretimos sėdynės. Dar po dešimties minučių Harisonas liko užpakalyje. Jis pradėjo kelionę į rytus, kuri po keturiolikos mėnesių atvedė jį į Tešmorą Vermonto valstijoje.

Jis išliko ramus. Įjungė garsiau radiją - taip geriau. Daina vijo dainą, o jis pažindavo tik senesnes, nes paskutinius trejus ar ketverius metus beveik liovėsi klausytis popmuzikos. Be kažkokios priežasties, tiesiog taip atsitiko. O jie visgi atitrūko, bet ramybė savo šalta logika įtikinėjo, kad jie atitrūko ne taip jau toli. Jis prisišauks bėdą, jei spaus antrąja eile septyniasdešimties mylių per valandą greičiu.

Endis atleido spidometrą šiek tiek virš šešiasdešimties tikėdamasis, jog žmonės, pagavę Čarlę, nenorės pažeisti penkiasdešimt penkių mylių greičio apribojimą. Tiesa, jie gali pakišti savo pažymėjimus bet kuriam policininkui, sustabdžiusiam juos už greičo viršijimą, bet tada gali atsirasti sunkumų dėl klykiančio šešerių metų vaiko mašinoje. Tai juos gali sulaikyti, ir, žinoma, užtraukti nemalonę tų, kurie trauko už virvelių visą šitą žaidimą.

“Jie galėjo prigirdyti ją narkotikų ir paslėpti, - šnibždėjo jo protas. - Tada, jei juos sustabdys lekiančius septyniasdešimt, net aštuoniasdešimt mylių per valandą greičiu, tereiks parodyti popierius ir keliauti toliau. Negi Ohajo valstijos policininkas naršys furgoną, priklausantį Kontorai?”

Endis kovojo su šitom mintim, kai pro šoną plaukė rytinė Ohajo dalis. Pirmiausia, jie gali bijoti duoti Čarlei narkotikų. Tai rizikinga, kai reikalas liečia vaiką, o jūs - ne specialistas, ir jei visai nežinote, kaip tie vaistai paveiks mergaitės sugebėjimus, kuriuos jie ketina ištirti. Antra, policininkas visgi gali apžiūrėti furgoną ar tiesiog sulaikyti juos ant kelkraščio, kol tikrins, ar nepadirbti pažymėjimai. Trečia, kodėl gi jiems lėkti kaip akis išdegus? Jie nesitiki, jog juos kas nors vejasi. Dar nėra nė pirmos valandos. Endis turėjo būti koledže iki dviejų. Žmonės iš Kontoros nesitikės jį sugrįžus namo anksčiau nei dvi valandos dvylika minučių ar panašiai ir bus apskaičiavę nuo dvidešimties minučių iki dviejų valandų laikotarpį, kol bus pakeltas aliarmas. Tai kodėl gi jiems nepadykinėjus?

Endis spustelėjo.

Praėjo keturiasdešimt, paskui penkiasdešimt minučių. Atrodė daugiau. Jis truputėlį suprakaitavo; pro dirbtinį ramybės ir šoko ledą ėmė skverbtis susirūpinimas. Ar tikrai furgonas kažkur priekyje, ar viskas buvo tik tai, kuo jam norėjosi tikėti?

Mašinos kelyje nuolat keitėsi. Jis matė du pilkus furgonus. Nė vienas nebuvo panašus į tą, kuris sukiojosi Leiklende. Vieną vairavo pagyvenęs vyriškis besiplaikstančiais plaukais. Antrasis buvo pilnas

padugnių, šniaukščiančių narkotikus. Vairuotojas pagavo įdėmų Endžio žvilgsnį ir palingavo trumpai kirpta galva. Pana šalia jo pakėlė didįjį pirštą, švelniai pabučiavo jį ir dūrė į Endžio pusę. Jie atsiliko. Ėmė mausti galvą. Mašinų buvo daug, spigino saulė. Chromuotos automobilių dalys laidė saulės strėles jam į akis. Pravažiavo ženklą "POILSIO AIKŠTELĖ UŽ MYLIOS".

Važiavo lenkimo juosta. Dabar jis parodė dešinį posūkį ir persirikiavo į pirmąją eilę. Sumažino greitį iki keturiasdešimt penkių, paskui iki keturiasdešimties. Pro šalį pralėkė nedidelis sportinis automobilis, vairuotojas įniršęs papypsėjo jį lenkdamas.

"POILSIO AIKŠTELĖ" - skelbė ženklas. Tai nebuvo aptarnavimo stotis, tiesiog įvažiavimas su nuožulnia aikštele, fontanėliu ir tualetais. Ten stovėjo keturios ar penkios mašinos ir vienas pilkas furgonas. Tas pats pilkasis furgonas. Endis buvo beveik tikras. Širdis ėmė daužytis krūtinėje. Jis staigiu posūkiu įsuko į aikštelę, sucypė padangos.

Jis lėtai judėjo furgono link, dairydamasis aplinkui, stengdamasis aprėpti visą vaizdą. Prie dviejų staliukų sėdėjo šeimos. Viena grupė jau ruošėsi išvažiuoti, motina krovė maisto likučius į ryškų oranžinį plastikinį maišelį, tėvas su vaikais rinko šiukšles ir nešė į konteinerį. Prie kito staliuko jauna pora valgė sumuštinius ir bulvių salotas. Nešiojamoje sėdynėje tarp jų miegojo vaikutis. Jis buvo aprengtas kombinezonu su daugybe šokančių drambliukų. Žolėje, tarp dviejų didelių gražių guobų, valgė dvi maždaug dvidešimties metų merginos. Jokių Čarlės ar vyrų, pakankamai jaunų ir tvirtų, kad galėtų priklausyti Kontorai, pėdsakų.

Endis išjungė savo mašinos motorą. Dabar jautė pulsuojant akiduobėse. Furgonas atrodė tuščias.

Iš moterų tualeto lazda pasiramsčiuodama išėjo senutė ir lėtai nupėdino prie seno burgundiško vyno spalvos "Biskeino". Panašaus amžiaus vyriškis išlindo iš už vairo, apėjo mašinos kapotą, atidarė dureles ir pasodino damą. Po to grįžo, užvedė "Biskeiną" - iš išmetamojo vamzdžio išsiveržė didžiulis kamuolys tirštų melsvų dūmų - ir išvažiavo iš aikštelės.

Atsidarė vyrų tualeto durys, ir išėjo Čarlė. Iš kairės ir iš dešinės ėjo du maždaug trisdešimties metų vyrai sportinėmis striukėmis, prasegiotais marškinėliais ir tamsiomis kelnėmis. Čarlė atrodė sutrikusi ir sukrėsta. Ji pažiūrėjo pirmiausia į vieną, paskui į kitą vyrą, po to -

vėl į pirmąjį. Endį krėtė drebulys. Ji buvo su kuprine ant pečių. Jie ėjo furgono link. Čarlė kažką pasakė vienam iš jų, tas papurtė galvą. Ji pasisuko į kitą. Šis gūžtelėjo, pasakė kažką savo partneriui per Čarlės galvą. Tas linktelėjo. Jie apsisuko ir grįžo prie fontanėlio.

Endžio širdis plakė kaip niekad. Kraujas prisipildė adrenalino. Jis buvo išsigandęs, smarkiai išsigandęs, bet viduje augo dar kai kas - pyktis, begalinis įsiūtis. Įsiūtis geriau nei ramybė. Jautėsi žvalus. Štai tiedu nužudė jo žmoną, pagrobė jo dukterį, ir jeigu jie dar nesusitaikę su Dievu, ką gi, belieka apgailestauti.

Jiedu su Čarle ėjo prie fontanėlio nugara į Endį. Endis išlipo iš mašinos ir įlindo į furgoną.

Tų keturių šeimyna, baigusi priešpiečius, priėjo prie naujo "Fordo", sulipo ir atbuli išvažiavo į kelią. Motina pažiūrėjo į Endį be jokio smalsumo, kaip žmonės žiūri vienas į kitą ilgose kelionėse Amerikos autostradomis. Liko trys mašinos, pilkasis furgonas ir Endžio automobilis. Viena mašina buvo merginų. Netoliese vaikštinėjo dar du žmonės, vienas buvo informacijos būdelėje ir susikišęs rankas į užpakalines džinsų kišenes žiūrinėjo I-80-ojo kelio žemėlapį.

Endis pats nenutuokė, ką ketina daryti.

Čarlė baigė gerti. Vienas iš lydinčiųjų pasilenkė ir gurkštelėjo. Paskui jie pajudėjo savo furgono link. Endis stebėjo juos iš kairės pro furgono užpakalį. Čarlė atrodė mirtinai išgąsdinta. Ir užsiverkusi. Endis pabandė atidaryti užpakalines furgono duris, net nesuvokdamas kam. Nieko neišėjo; jos buvo užrakintos.

Netikėtai jis išlindo iš už furgono.

Jie sureagavo akimirksniu. Endis matė, kad jie pažino jį greičiau, nei Čarlės veide susirūpinimą ir išgąstį pakeitė džiaugsmas.

- Tėtuk! - veriančiai sukliko ji, kad net atsisuko jauna šeimyna su kūdikiu. Viena iš merginų po guobomis prisidengė akis nuo saulės, kad pamatytų, kas dedasi.

Čarlė šoko bėgti prie jo, bet vienas iš vyrų griebė ją už peties ir prispaudė prie savęs, vos nenuplėšdamas kuprinės. Po akimirksnio rankoje laikė pistoletą. Jis ištraukė jį kažkur iš po sportinės striukės kaip iliuzionistas, darantis fokusą. Ir prikišo vamzdį prie Čarlės smilkinio.

Antrasis lėtai ėmė trauktis nuo Čarlės ir partnerio Endžio link. Ranką laikė striukėje, bet jo manipuliacija nebuvo tokia sėkminga kaip draugo - jis niekaip negalėjo ištraukti ginklo.

- Pasitrauk nuo furgono, jei nenori, kad dukrai kas nors atsitiktų, - pasakė tas su pistoletu.

- Tėtuk, - vėl suriko Čarlė.

Endis lėtai pasitraukė nuo furgono. Kitas, be laiko nuplikęs tipas, pagaliau išsitraukė revolverį. Nukreipė jį į Endį mažiau kaip penkiasdešimties pėdų atstumu.

- Nuoširdžiai siūlau jums nejudėti, - pratarė žemu balsu. - Tai 45-o kalibro "Koltas", jis daro įspūdingas skyles.

Jaunas vaikinas su žmona ir kūdikiu pakilo nuo staliuko. Vyrukas buvo su akiniais be rėmelių, atrodė rūstus.

- Kas gi čia vyksta? - paklausė reikliu ir griežtu koledžo dėstytojo balsu.

Vyras su Čarle pasisuko į jį. Revolverio vamzdis lėtai nusisuko nuo jos taip, kad vyrukas galėtų jį matyti.

- Įstatymo vardu, - pasakė agentas. - Likite ten, kur stovite; viskas gerai.

Žmona sugriebė vaikiną už rankos ir nutempė į pašalį.

Endis pažiūrėjo į pliktelėjusį agentą ir žemu maloniu balsu pasakė:

- Šitas revolveris per karštas laikyti.

Plikis susirūpinęs pažiūrėjo į jį. Paskui staiga suriko ir išmetė pistoletą. Tas trinktelėjo į grindinį ir iššovė. Viena iš merginų po guobomis iš nuostabos ir susirūpinimo šūktelėjo. Plikis kratė ranką pasišokinėdamas. Ant delno tarsi duonos tešla ėmė kilti baltos pūslės.

Antrasis, laikęs Čarlę, įsispoksojo į partnerį, ir sekundei ginklas nukrypo nuo jos mažos galvutės.

- Tu apakai, - tarė jam Endis ir stumtelėjo mintimis kiek pajėgė. Aštrus skausmas pervėrė galvą.

Vyras staiga suriko, paleido Čarlę ir pakėlė rankas prie akių.

- Čarle, - tyliai pašaukė Endis, duktė pribėgo prie jo ir apkabino kelius drebančiomis rankutėmis. Vyriškis iš būdelės išlėkė pasižiūrėti, kas čia vyksta.

Plikis, vis dar purtydamas apdegintą ranką, pasileido prie Endžio su Čarle. Jo veidas buvo persikreipęs.

- Miegok, - įsakmiai pasakė Endis ir darkart stumtelėjo. Plikis nuvirto kaip pakirstas rąstas, kakta skeldamas į grindinį. Jauna griežtojo vaikino žmona sudejavo.

Dabar galvą ne juokais skaudėjo, ir iš dalies jis džiaugėsi, kad tą vasarą nenaudojo įtaigos netgi apsileidusiam studentui, be pateisina-

mų priežasčių dar kovą neišlaikiusiam egzaminų, pastūmėti. Endis buvo pilnas energijos - tačiau, pilnas ar ne, dievaži, jam teks atkentėti už tai, ką jis daro šią karštą vasaros popietę.

Apakintas vyras svirduliavo po žolę, užsidengęs rankomis veidą, ir rėkė. Jis įsirioglino į žalią dėžę su užrašu "Meskit šiukšles į joms skirtą vietą", apvertė ją ir nugriuvo į sumuštinių pakelių, alaus skardinių, nuorūkų ir tuščių sodos vandens butelių krūvą.

- Oi, tėtuk, kaip aš išsigandau, - pasakė Čarlė ir pravirko.

- Mūsų mašina ten. Matai ją? - išgirdo Endis save sakant. - Lipk į ją, aš tuoj ateisiu.

- O mamytė ten?

- Ne, lipk greičiau, Čarle, - jis negalėjo dabar tuo užsiimti. Jam būtinai reikėjo ką nors daryti su liudininkais.

- Kas čia per velniava? - paklausė nustebęs vyriškis iš informacijos būdelės.

- Mano akys, - klykė tasai, kuris laikė revolverį Čarlei prie galvos. - Mano akys, mano akys. Ką tu padarei mano akims, šunsnuki? - jis atsistojo. Prie rankos prilipo celofanas nuo sumuštinių. Jis ėmė svirduliuoti informacijos būdelės link, vyriškis su džinsais pasileido atgal.

- Eik, Čarle.

- Tu grįši, tėtuk?

- Taip, po minutės. Dabar eik.

Čarlė nuėjo, ore švysčiojo šiaudinės kasytės. Jos kuprinė tebekabėjo kreivai.

Endis praėjo pro miegantį Kontoros agentą, pagalvojo, ar nepaėmus jo ginklo, bet nusprendė - nėra reikalo. Jis prisiartino prie jaunos šeimynos už staliuko. "Nepersistenk, - sakė jis sau. - Ramiai. Po truputį. Kad nesukeltum aido. Svarbiausia - nepakenkti šitiems žmonėms".

Jauna moteris išsigandusi griebė vaiką iš jo sėdynės ir pažadino jį. Tas ėmė verkti.

- Nesiartink prie manęs, tu beproti! - suriko ji.

Endis pažiūrėjo į vyrą ir jo žmoną.

- Visa tai nėra reikšminga, - pasakė jis ir stumtelėjo. Vėl skausmas nuropojo į pakaušį kaip voras... ir užstrigo ten.

Vyrukas pažiūrėjo su palengvėjimu:

- Na ir ačiū Dievui.

Jo žmona įtemptai nusišypsojo. Įtaiga nelabai ją paveikė - trukdė motinos jausmai.

- Gražus vaikutis, - pasakė Endis. - Berniukas?

Aklasis užkliuvo už šaligatvio krašto, puolė pirmyn ir trenkėsi galva į raudono "Pinto", tikriausiai priklausiusio toms dviems merginoms, durų staktą. Jis sustaugė. Iš smilkinio srovele nutekėjo kraujas.

- Aš aklas! - rėkė jis.

Įtempta moters šypsena virto švytinčia.

- Taip, berniukas, - pasakė ji. - Maiklas.

- Sveikas, Maiklai, - tarė Endis, pabraukęs per jo retučius plaukelius.

- Nežinau, ko jis verkia, - pasakė jauna moteris. - Jis ką tik taip gerai miegojo. Tikriausiai alkanas.

- Žinoma, alkanas, - patvirtino vyras.

- Atleiskit, - Endis nuėjo informacijos būdelės link. Negalima buvo prarasti laiko. Bet kas dar gali įsukti į šią pakelės aikštelę.

- Kas gi tai, drauguži? - paklausė vyrukas su džinsais. - Plėšimas?

- Ne-a, nieko neatsitiko, - pasakė Endis, lengvai stumtelėdamas. Ėmė jaustis blogai. Galvoje ūžė, smilkiniai pulsavo.

- Oi, - aiktelėjo vyrukas, - na, aš tik norėjau išsiaiškinti, kaip nusigauti iki Čagrin Folso. Atleiskit, - ir jis vėl įlindo į informacijos būdelę.

Merginos bėgo tvoros, skiriančios aikštelę nuo privačios fermerio valdos, link. Jos žiūrėjo į Endį išplėstomis akimis. Aklasis dabar vaikščiojo ratais, ištiesęs sustingusias rankas priešais save. Jis keikėsi ir aimanavo.

Endis lėtai pasuko prie merginų iškėlęs rankas: rodė, jog jose nieko neturi. Jis kažką pasakė joms. Viena paklausė, jis vėl pasakė. Netrukus abi linksėjo ir su palengvėjimu šypsojosi. Endis pamojo joms, jos taip pat pamojavo. Tada jis skubiai perbėgo gazoną, už kurio stovėjo jo mašina. Kaktą išmušė šaltas prakaitas, viduje viskas vartėsi. Jam beliko tik melstis, kad niekas čia neįsuktų anksčiau, nei jiedu su Čarle dings, nes energijos neliko. Endis buvo visiškai išsunktas. Sėdo už vairo, įjungė variklį.

- Tėtuk! - sušuko Čarlė ir puolė jam ant krūtinės. Jis trumpam ją apkabino ir išsuko iš aikštelės. Kiekvienas galvos pasukimas kėlė kankinantį skausmą. Juodas arklys. Šitas vaizdinys visada iškildavo išsekus. Jis išleido juodą arklį iš tamsaus pasąmonės gardo, ir dabar

tas vėl tryps jo smegenyse. Reikia kur nors nuvažiuoti ir atsigulti. Greitai. Jis neilgai sugebės vairuoti.

- Juodas arklys, - ištarė neaiškiai. - Jis artinasi. Ne... ne. Jis nesiartina, jis čia. Cak... cak... cak. Taip, jis čia. Jis laisvas.

- Tėtuk, žiūrėk! - suriko Čarlė.

Apakintasis žirgliojo tiesiai jiems po ratais. Endis sustabdė. Tas ėmė daužyti automobilio kapotą ir šauktis pagalbos. Jiems iš dešinės jauna moteris pradėjo maitinti krūtimi kūdikį. Jos vyras skaitė knygutę minkštais viršeliais. Vyrukas iš informacijos būdelės priėjo pakalbėti prie merginų iš raudonojo "Pinto" - tikriausiai tikėdamasis kokio netikėto nuotykio, kurį galėtų aprašyti skyrelyje "Forumas" "Penthouse" žurnale. Išsitiesęs ant grindinio miegojo plikis.

Kitas agentas tebedaužė automobilio kapotą.

- Padėkite! - rėkė jis. - Aš apakau! Tas šunsnukis kažką padarė mano akims! Aš aklas!

- Tėtuk, - sudejavo Čarlė.

Dar sekundė - ir jis vos nenuspaudė akceleratoriaus iki galo. Plyštančioje iš skausmo galvoje jau girdėjo padangų cypimą, jautė duslų ratų bumpsėjimą pervažiuojant kūną. Jis pagrobė Čarlę ir laikė ginklą jai prie galvos. Tikriausiai jis įgrūdo skudurą Vikei į burną, kad ji negalėtų rėkti, kai jie plėšė jai nagus. Gerai būtų jį užmušti... bet kuo tada Endis skirsis nuo jų?

Todėl Endis paspaudė signalą. Jis skausmo strėle pervėrė jo galvą. Aklasis atšoko nuo mašinos kaip įgeltas. Endis pasuko vairą ir pravažiavo pro jį. Paskutinis vaizdas, kurį jis matė veidrodėlyje išvažiuodamas į autostradą, - apakintasis sėdi ant asfalto, jo veidas iškreiptas pykčio ir baimės... ir jauna moteris ramiai kelia mažąjį Maiklą prie peties, kad šis atsirūgtų po maitinimo.

Nežiūrėdamas Endis įsiliejo į mašinų srautą. Pasigirdo signalas, sucypė padangos. Masyvus "Linkolnas" aplenkė pikapą, vairuotojas pagrasė kumščiu.

- Tėtuk, tau bloga?

- Tuoj bus gerai, - atsakė jis. Jo balsas skambėjo iš kažkur toli. - Čarle, pažiūrėk į bilietuką, kur baigiasi apmokėtas kelio ruožas.

Mašinos priešais pasidarė neaiškios. Jos dvigubėjo, trigubėjo, grįždavo į savo vietas, paskui vėl subirdavo į prizminius fragmentus. Nuo chromuotų paviršių visur atsispindėjo saulė.

- Ir užsisek savo diržą, Čarle.

Kitas apmokėjimo už kelią punktas buvo Hemerstrite, už dvidešimties mylių. Kažkokiu būdu jam pavyko pasiekti jį. Vėliau jis pagalvojo, kad tik šalia sėdinti Čarlė, atsakomybė už ją padėjo išsilaikyti kelyje. Ir mintis, jog Čarlei jo reikia, padėjo išgyventi visus kitus išbandymus. Čarlei Makgi, kurios tėvams kartą prireikė dviejų šimtų dolerių.

Prie įvažiavimo į Hemerstritą buvo viešbutukas "Best Western". Endžiui pavyko gauti kambarį. Jis paprašė kambario su langais ne į autostradą. Pasivadino išgalvotu vardu.

- Jie vysis mus, Čarle, - pasakė jis. - Man reikia nusnūsti. Bet tik iki tamsos, daugiau neturim laiko... visiškai neturim. Pažadink, kai sutems.

Ji kažką pasakė, bet jis krito į lovą. Visas pasaulis susiliejo į pilką tašką, paskui ir taškas išnyko, viskas virto tamsa, kur nepasiekė net skausmas. Ten nebuvo skausmo, nebuvo sapnų. Kai Čarlė pažadino jį tą karštą rugpjūčio pavakarę ketvirtis po septynių, kambarys dusino tvankuma, ir jo drabužiai sudrėko nuo prakaito. Ji bandė įjungti oro kondicionierių, bet nesugebėjo išsiaiškinti, kaip tą padaryti.

- Nesirūpink, - tarė jis, staigiai nuleido kojas ant grindų ir suspaudė rankomis smilkinius, kad galva neplyštų.

- Ar geriau nors kiek, tėtuk? - susirūpinusi paklausė Čarlė.

- Truputį, - atsakė jis. Jam iš tikro buvo geriau... bet tik šiek tiek. - Greitai kur nors sustosime ir užkrimsime. Tai truputį padės.

- Kur mes važiuojame?

Endis palingavo galva. Jis turėjo tik tuos pinigus, kuriuos paėmė važiuodamas iš namų ryte: apie septyniolika dolerių. Jis turėjo "Master Charge" ir "Visa" kreditines korteles, bet už vietą motelyje sumokėjo dviem dvidešimtinėmis iš tolimojo piniginės skyrelio (pinigai juodai dienai, juokaudamas sakydavo Vikei, - kokia karčia tiesa virto tie žodžiai). Pasinaudoti kortelėmis būtų tas pat, kaip užrašyti skelbimą: PAS BĖGLĮ KOLEDŽO DĖSTYTOJĄ IR JO DUKTERĮ - ČIA. Septyniolikos dolerių užteks keletui kotletų ir užpildyti benzino baką. Po to jie liks sausi.

- Nežinau, Čarle, - pasakė jis. - Kur nors.

- Kada mes paimsim mamytę?

Endis pažiūrėjo į ją, ir vėl sustiprėjo galvos skausmas. Jis pagalvojo apie kraujo lašus ant grindų ir skalbimo mašinos. Jis prisiminė "Pledge" politūros kvapą.

- Čarle... - daugiau nieko negalėjo ištarti. O ir nereikėjo.

Ji žiūrėjo į jį plačiai išplėtusi akis. Ranka pakilo prie drebančių lūpų.

- O ne, tėtuk... prašau pasakyk, kad ne.

- Čarle...

Ji suriko:

- Na sakyk, kad ne!

- Čarle, tie žmonės, kurie...

- Prašau pasakyk, kad nieko neatsitiko, jai nieko neatsitiko, nieko neatsitiko.

Kambary buvo taip karšta, oro kondicionierius neveikė, buvo nepakeliamai tvanku, galva skaudėjo, prakaitas sruvo jo veidu, ne šaltas prakaitas, bet karštas kaip aliejus, karštas...

- Ne, - kartojo Čarlė purtydama galvą. - Ne, ne, ne, ne, ne, - kasytės lakstė pirmyn atgal, ir Endžiui iškilo absurdiškas prisiminimas, kaip jiedu su Vike pirmą kartą nusivedė ją prie karuselių...

Trūko ne oro kondicionieriaus.

- Čarle! - suriko jis. - Čarle, vonia! Vanduo!

Čarlė sukliko ir pasisuko į praviras vonios duris, ten staiga pasigirdo sprogimas tarsi perdegus lemputei. Dušo žarna nutrūko nuo sienos ir įkrito į vonią. Keletas mėlynų keraminių plytelių sutrupėjo į gabaliukus.

Jis vos sugavo raudančią Čarlę, kad ji neparvirstų.

- Tėtuk, atleisk, atleisk...

- Viskas gerai, - drebančiu balsu pasakė jis ir apkabino dukrą. Plona dūmų srovelė kilo vonioje iš išlydyto krano. Visas glazūruotas paviršius suskeldėjo. Vonia atrodė taip, lyg kas ją visą būtų perleidęs per galingą plytų degimo krosnį. Rankšluosčiai rūko.

- Viskas gerai, - sakė jis, laikydamas ją ant rankų ir supdamas. - Čarle, viskas gerai, viskas bus gerai, viskas susitvarkys, pažadu.

- Noriu pas mamytę, - kūkčiojo ji.

Endis linktelėjo. Jis taip pat norėjo pas Vikę. Jis prisiglaudė Čarlę ir pajuto ozono, porceliano ir apsvilusių "Best Western" rankšluosčių kvapą. Čarlė vos nesudegino jų abiejų.

- Viskas bus gerai, - sakė jis, sūpuodamas dukrą. Jis pats tuo nelabai tikėjo, bet tai buvo tarsi litanija, tarsi psalmių skaitymas; tai balsas suaugusiojo, palinkusio virš dešimtmečių šulinio ir drąsinančio išsigandusį vaikiuką jo dugne; tai žodžiai, sakomi, kai kas nors nesi-

seka; tai žiburėlis naktyje, kuris negali išvyti pabaisos iš spintos, bet visgi sulaiko ją per šiokį tokį atstumą; tai bejėgiškas balsas, bet jis turi skambėti.

- Viskas bus gerai, - sakė jis jai, pats nelabai tuo tikėdamas ir žinodamas, kaip širdies gilumoje žino kiekvienas suaugęs, kad tikrovėje niekas niekad nebūna iki galo gerai. - Viskas bus gerai.

Jis verkė. Negalėjo susilaikyti. Ašaros sruvo, ir Endis iš visų jėgų spaudė prie savęs dukrelę.

- Čarle, prisiekiu, viskas kaip nors susitvarkys.

5

Vienas dalykas, kurio jie negalėjo užkarti jam ant kaklo, - kad ir kaip būtų to norėję, - Vikės nužudymas. Jie nusprendė tiesiog ištrinti tai, kas atsitiko skalbimo kambaryje. Mažiau rūpesčių. Kartais - nedažnai - Endis pamąstydavo, ką jų kaimynai Leiklende turėjo pagalvoti. Mokesčių rinkėjai? Vedybiniai nesklandumai? Potraukis narkotikams ar vaiko auklėjimo problemos? Jie nieko nepažinojo Koniferio aikštėje daugiau negu paplepėjimai prie pietų stalo, ir po devynių dienų viskas pasimirš, kai tik bankas pasiims už skolas namą.

Dabar, sėdėdamas verandoje ir žiūrėdamas į tamsą, Endis mąstė, kad galbūt tą dieną jam pasisekė labiau, nei jis suvokia (ar gali įvertinti). Jis atvažiavo per vėlai, kad išgelbėtų Vikę, bet išvyko dar neatvažiavus tiems, kurie viską iškraustė.

Nieko apie tai nebuvo laikraščiuose, nė žodelio, - kaip juokinga! - kad anglų kalbos dėstytojas Endrius Makgis ir jo šeima staiga ėmė ir dingo. Tikriausiai Kontora tą irgi nuslopino. Žinoma, buvo paskelbta jo paieška, tiek tikrai bus padaręs vienas ar visi tą dieną su juo priešpiečiavę. Bet tai nepasirodė laikraščiuose, o ir mokesčių rinkėjai neatkreipė dėmesio.

- Jie būtų suvertę tai man, jei galėtų, - pasakė jis nesuvokdamas, jog kalba balsu.

Bet jie negalėjo. Medicinos ekspertas gali nustatyti mirties laiką, ir Endžiui, kurį matė keletas nesuinteresuotų liudininkų (ir Eh-116 korpuse nuo dešimtos iki pusės dvylikos paskaitoje. Stilius ir apsakymas, dvidešimt penki nesuinteresuoti liudininkai) visą tą dieną, nepavyktų suversti kaltės. Net jei jie ir sugebėtų rasti plyšį jo alibi tuo kritiniu laiku, nebūtų motyvo.

Taigi tiedu užmušė Vikę ir išskubėjo Čarlės, tačiau pranešę tiems, kuriuos Endis vadino kraustytojais (mintyse jis regėjo juos, glotniaveidžius jaunus vyrus, apsirengusius baltais kombinezonais). Ir po to, kai jis išskubėjo Čarlės, gal po penkių minučių, bet tikrai ne vėliau kaip už valandos, kraustytojai privažiavo prie jo durų. Kai Koniferio aikštė snaudė tą popietę, Vikė buvo "iškraustyta".

Jie galėjo numatyti, - ir teisingai, - kad dingusi žmona bus Endžiui didesnė problema nei gyva. Jokio kūno, nustatyto mirties laiko. Nėra nustatyto mirties laiko - nėra alibi. Jis bus sekamas ir mandagiai "susemtas". Jie, žinoma, paskelbs Čarlės portretą, Vikės taip pat, o Endžiui bus surištos rankos. Ji buvo "iškraustyta", ir dabar jis net nežinojo, kur ji palaidota. O gal ji kremuota. Arba...

Po velnių, kam tau to reikia?

Jis staigiai atsistojo ir šliūkštelėjo Grenterio "asilo spyrio" likučius per verandos turėklą. Viskas buvo praeityje, nieko nebegalima pakeisti - laikas liautis apie tai galvojus.

Šaunu bus, jei sugebėsi.

Jis žvilgtelėjo į tamsius medžių šešėlius ir suspaudė stiklinaitę dešinėje rankoje, mintis pervėrė jam galvą.

Čarle, aš pažadu, kad kaip nors viskas susitvarkys.

6

Žiema. Tešmoras tarsi pateisino tą menkutę viltį, kuri švystelėjo aną rytą Ohajo viešbutuke.

Jiems tai nebuvo idiliška žiema. Neilgai trukus po Kalėdų Čarlė peršalo ir šniurksėjo iki ankstyvo balandžio. Jai netgi pakilo temperatūra. Endis duodavo jai po puselę aspirino ir jau pasakė sau, kad, jei karštis nenukris trečią dieną, jis nuneš ją į kitą ežero pusę, į Bredfordą, nesvarbu, kuo tai grėstų. Bet karštis nukrito, nors peršalimas kankino ją dar ilgai. Kovą Endis sugebėjo pats truputį apšalti ir vos nesudegino namo vieną speiguotą vasario naktį, perkrovęs krosnelę malkomis. Keista, bet būtent Čarlė pabudo vidurnaktį ir pajuto, kad oras vasarnamyje per karštas.

Gruodžio 14-ąją jie šventė jo gimtadienį, o kovo 24-ąją - Čarlės. Jai sukako aštuoneri, ir kartais Endis žiūrėdavo į dukterį su nuostaba, tarsi pirmąkart matydamas. Ji jau nebuvo maža mergaitė; jau praaugo jo alkūnę. Plaukai vėl ataugo, ir dabar ji juos rišdavo, kad ne-

lįstų į akis. Būsima gražuolė. Jau buvo, net su paraudusia nuo slogos nosimi.

Jie liko be mašinos. Irvo Menderso "Vilis" sausį virto ledo luitu, Endis įtarė, kad subyrėjo cilindrų blokas. Kiekvieną dieną, daugiau dėl tvarkos, jis užvesdavo jį, nors puikiausiai suprato, kad po Naujųjų metų iš Grenterio valdų neišvažiuosi jokiais ratais. Sniego privertė beveik iki kelių, jis stovėjo neliečiamas, neskaitant voverės, burunduko, nuolatinio svečio meškėno ar atsitiktinio elnio pėdsakų - uoslė atvesdavo juos prie šiukšlių konteinerio.

Sandėliuke už namo, pasirodo, buvo plačios prieštvaninės slidės - net trys poros, bet nė viena netiko Čarlei. Ir gerai. Endis stengėsi kuo ilgiau išlaikyti ją namuose. Su sloga galima kentėti, bet jis daugiau nenorėjo rizikuoti temperatūra.

Kartoninėje dėžutėje nuo tualetinio popieriaus, po stalu, kur kadaise senis dirbo langines ir duris, jis rado senus Grenterio slidžių batus. Jie buvo dulkini ir pairę nuo senumo, bet Endis juos ištepė, išmankštino, apsiavė - kiek reikia prigrūsti į juos laikraščių, kad tiktų jo kojai! Juokinga, ką ir sakyti, bet buvo kažkas ir gąsdinančio. Jis dažnai galvodavo apie Grenterį ir klausė savęs, kaip tas elgtųsi jų vietoje.

Kokius šešis kartus tą žiemą jis įsistojo į slides (čia nebuvo jokių spyruoklinių apkaustų, tik erzinantis dirželių, sagtelių ir žiedelių raizginys) ir nušliuožė per ledinę Tešmoro tvenkinio dykynę į Bredfordo prieplauką. Nuo čia vingiavo keliukas į kalvų gerai paslėptą kaimelį už dviejų mylių nuo ežero.

Jis visada išvykdavo dar neprašvitus su Grenterio kuprine ant nugaros ir grįždavo ne anksčiau trečios valandos. Kartą jis vos išsisuko nuo įsisiautėjusios pūgos - dar truputis, ir jis būtų likęs sukinėtis ant ledo į visas puses kaip aklas kačiukas. Kai parsigavo namo, Čarlė paleido dūdas - jos raudojimas perėjo į ilgą, pavojingą kosulį.

Endis keliavo į Bredfordą maisto ir drabužių. Iš pradžių laikėsi iš Grenterio paliktų pinigų, vėliau įsilaužė į tris didesnius vasarnamius tolimesniajame Tešmoro tvenkinio krante. Didžiuotis čia nebuvo ko, bet gyventi reikėjo. Namai, kuriuos jis pasirinko, galėjo kainuoti aštuoniasdešimt tūkstančių dolerių - ką gi reiškia, mąstė jis, jų savininkams tie trisdešimt ar keturiasdešimt dolerių sausainių dėžutėje... kur paprastai jis ir rasdavo pinigus. Dar viena jo auka tą žiemą buvo nemaža degalų statinė už didelio, modernaus kotedžo netikėtu pava-

dinimu “Durnių laivas”. Iš tos cisternos jis “pasiskolino” apie keturiasdešimt galonų.

Kelionių į Bradfordą nemėgo. Nepatiko, kad apie pilvotą krosnelę netoli prekystalio susėdę seniai šnibždasi apie nepažįstamąjį, gyvenantį viename iš vasarnamių kitoje ežero pusėje. Paskalos sklinda kaip ratilai vandenyje ir kartais gali pakliūti į piktas ausis. Kontorai reikia nedaug, - tik žodelio, - kad susietų Endį, jo senelį ir senelio vasarnamį Tešmore, Vermonto valstijoje. Bet ką jam daryti? Valgyti reikia, o pramisti visą žiemą sardinių konservais... Čarlei reikėjo šviežių vaisių, polivitaminų, drabužių. Viskas, ką ji turėjo, - tai nešvari palaidinė, raudonos kelnės ir apatinės kelnaitės. Nebuvo jokių patikimų vaistų, šviežių daržovių ir, pikčiausia, - nė vieno degtuko. Visi namai, į kuriuos jis įsilauždavo, turėjo židinius, bet tik kartą jam pavyko rasti degtukų dėžutę.

Jis galėjo patraukti toliau, - buvo kitų vasarnamių ir kotedžų, - bet dauguma sklypų buvo šukuojami vietinės policijos, ir prie daugelio kelių buvo mažiausiai vienas kiaurus metus gyvenamas namas.

Centrinėje Bredfordo krautuvėlėje jis nupirko visko, ko reikia: tris poras šiltų kelnių ir trejus vilnonius marškinius Čarlei - dydį parinko iš akies. Nebuvo apatinių trumpikių mergaitėms, teko pasitenkinti poilgiais šortais. Čarlė net nežinojo, ar jai protestuoti, ar susitaikyti su tuo.

Šešių mylių kelionė Grenterio slidėmis į Bredfordą ir atgal Endį džiugino ir kėlė nerimą. Jis nemėgo palikti Čarlės vienos - ne todėl, jog ja nepasitikėtų, bet todėl, kad visą laiką bijojo grįžti ir rasti ją pagrobtą... arba negyvą. Seni batai nutrindavo kojas, kiek kojinių jis bemaudavo. Užtekdavo paspartinti žingsnį, ir imdavo skaudėti galvą, tada jis prisimindavo negyvus taškus ant veido, ir smegenys atrodė kaip senas nutrintas laidas, taip ilgai tarnavęs, jog vietomis iš izoliacijos likę tik skutai. Jei ištiks širdies smūgis vidury šito prakeikto ežero ir jis sušals į ragą, kas atsitiks Čarlei?

Bet keliaudamas jis daug ką apmąstydavo. Tyloje praskaidrėdavo galva. Pats Tešmoro ežeras nebuvo platus, - visa Endžio trasa nuo vakarinio kranto į rytinį nesiekė mylios, - bet ilgas. Išvargęs nuo kapstymosi per pusnis, kurios vasarį išaugo iki keturių pėdų, kartais jis sustodavo pusiaukelėje ir apžvelgdavo apylinkes. Tada ežeras priminė ilgą koridorių, išklotą akinančiai baltu kilimu - švariu, neliestu, be galo, be krašto. Jį supo tarsi cukraus pudra nubarstytos pušys.

Virš galvos kabėjo akinanti, negailestinga žiemos dangaus žydrynė arba žemai traukėsi balkšva sniego paklodė. Tolumoj kranktels varna, dusliai sutraškės ledas - ir vėl nė garso. Tų kelionių metu jis pažvalėdavo. Kūnas kaito ir prakaitavo po rūbais - kaip malonu nubraukti nuo kaktos prakaitą! Jis beveik pamiršo šį jausmą, skaitydamas paskaitas apie Jeitsą ir Viljamsą bei taisydamas kontrolinius darbus.

Tyla ir fizinis krūvis nuskaidrino smegenis, jis vėl suko galvą dėl savo padėties. Kažką reikėjo daryti, reikėjo daryti daug anksčiau, bėt kas buvo, tas pražuvo. Jie atvažiavo į Grenterio sodybą peržiemoti, bet vis dar tebebuvo bėgliai. Užtenka prisiminti, kaip kas kartą pašiurpdavo oda nuo tiriančių senių su pypkėmis žvilgsnių. Juos su Čarle užspendė kampe, reikėjo kaip nors išsikapstyti.

Jis vis siuto: tai nusižengimas įstatymams. Jie neturi jokių teisių. Jų šeima juk Amerikos piliečiai, gyvenantys laisvoje visuomenėje, o jo žmona buvo užmušta, duktė - pagrobta, jiedu vaikomi kaip triušiai.

Endis vis grįždavo prie minties, kad reikėtų pranešti apie šitą istoriją kam nors - ir viskas iškiltų dienos švieson. Nepadarė to anksčiau dėl tos keistos hipnozės, tos pačios hipnozės, kurios auka tapo Vikė. Nenorėjo paversti dukters pigaus balagano keistenybe. Nenorėjo, kad su ja atlikinėtų tyrimus nei jos, nei šalies labui. Blogiausia, kad jis ir toliau save apgaudinėjo. Netgi po to, kai pamatė savo žmoną, įgrūstą į lyginimo lentos dėžę skalbimo kambaryje su skuduru burnoje, jis toliau apgaudinėjo save, kad anksčiau ar vėliau juos paliks ramybėje. Sužaiskim "taip tyčia", sakydavo būdami vaikai, paskui grąžinsiu pinigėlį.

Tik dabar jie - jau ne vaikai ir žaidžiama ne tyčiomis, taigi paskui niekas nesiruošia nieko grąžinti nei jam, nei Čarlei. Žaidžiama rimtai.

Tyloje jam pamažu atsivėrė karti tiesa. Čarlė iš tiesų buvo keistenybė, nedaug besiskirianti nuo 7-ojo dešimtmečio talidomido* vaikų ar tų mergaičių, kurių motinos vartojo DES**; daktarai nenumatė, kad po keturiolikos ar šešiolikos metų šitoms mergaitėms išsivystys makšties augliai. Čarlė - irgi nekalta auka, bet tai nekeičia fakto. Tik

---

* Talidomidas - trankviliantas, sukeliantis vaisiaus vystymosi pakitimus.
** Dietilstilbestrolas - 1979 m. uždraustas kaip kancerogenas.

jos keistumas, nenormalumas slypėjo viduje. Tai, ką ji padarė Mendersų sodyboje, buvo siaubinga, ir nuo tada Endį persekiojo mintis: kiek toli siekia jos sugebėjimai, kiek ji gali pasiekti? Jis perskaitė krūvas literatūros apie parapsichologiją per tuos metus, kai jie mėtė pėdsakus; pakankamai, kad išsiaiškintų - ir pirokinezė, ir telekinezė siejama su kažkokių mažai ištirtų vidinės sekrecijos liaukų veikla. Jis taip pat sužinojo, kad abu sugebėjimai yra tarpusavyje susiję, ir dauguma atvejų jais pasižymėjo mergaitės, nedaug vyresnės už Čarlę.

Septynerių būdama, ji sunaikino Mendersų sodybą. Dabar jai aštuoneri. Kas bus, kai jai sueis dvylika ir ji įžengs į paauglystę? Galbūt nieko. O galbūt... Ji žadėjo daugiau niekada nenaudoti savo galios, bet jei ji bus priversta? Kas, jei ji išsiverš spontaniškai? Kas, jei ji per miegus ims viską padeginėti dėl brendimo pokyčių organizme? Kas, jei Kontora nuspręs atšaukti savo pėdsekius... ir Čarlę pagrobs kokie kiti, iš užsienio?

Klausimai, klausimai.

Endis bandė surasti atsakymus savo kelionėse per ežerą ir padarė išvadą, kad, matyt, Čarlei nepavyks išvengti vienokio ar kitokio įkalinimo - net dėl jos pačios saugumo. Tai gali būti jai neišvengiama kaip žiaurios kojų sąvaržos kenčiantiems nuo raumenų distrofijos ar keisti vidaus organų protezai talidomido vaikams.

Buvo dar vienas klausimas - jo paties ateitis. Jis nepamiršo apmirusių taškų, kraujo išsiliejimo akyje. Kamgi norisi galvoti, kad jo mirties nuosprendis jau surašytas ir aiški data. Endis apskritai apie tai negalvojo, bet suprato: du trys stiprūs stumtelėjimai pribaigs jį, o ir be jų jam skirtas gyvenimas jau spėjo smarkiai sutrumpėti. Reikia pasirūpinti Čarle, kol tai neatsitiko.

Ne taip kaip Kontora.

Ne vienutė. Jis to neleis.

Jis ilgai laužė galvą ir priėjo skausmingą sprendimą.

7

Endis parašė šešis laiškus. Jie beveik nesiskyrė. Du adresuoti Ohajo valstijos senatoriams. Trečiasis - moteriai, atstovų rūmų narei nuo apylinkės, kuriai priklausė Harisonas. Vienas skirtas Niujorko "Times". Vienas - Čikagos "Tribune". Paskutinis - Toledo "Blade". Visuose laiškuose buvo pasakojama jų istorija, pradedant Džeison

Gerneit Holo eksperimentu ir baigiant priverstiniu atsiskyrimu prie Tešmoro ežero.

Kai baigė, davė vieną laišką perskaityti Čarlei. Ji beveik valandą žodis po žodžio įsigilinusi jį skaitė. Pirmąkart ji sužinojo visą istoriją nuo pradžios iki galo.

- Tu išsiųsi juos paštu? - paklausė ji pabaigusi.

- Taip, - pasakė jis. - Rytoj. Rytoj paskutinį kartą surizikuosiu pereiti ežerą.

Pagaliau pakvipo pavasariu. Ledas vis dar buvo storas, bet traškėjo po kojomis, - kas žino, kiek dar išlaikys.

- Kas tada bus, tėtuk?

Jis papurtė galvą:

- Sunku pasakyti. Aš tikiuosi, kad istorijai išgarsėjus, persekiotojai turės palikti mus ramybėje.

Čarlė rimtai palingavo galva:

- Reikėjo padaryti tą anksčiau.

- Taip, - pasakė jis žinodamas, apie ką ji galvoja: spalis, siautėjanti liepsna Mendersų sodyboje. - Taip, tikriausiai. Bet neturėjau laiko apie tai pagalvoti, Čarle. Aš sukau galvą, kur bėgti. O kai bėgi, nesuvoki... na, blogai suvoki. Aš vis vyliausi, kad jie apsigalvos ir paliks mus ramybėje. Tai buvo nepateisinama klaida.

- Jie neatskirs manęs, ar ne? - paklausė Čarlė. - Nuo tavęs? Juk mes liksim kartu, tėtuk, tiesa?

- Taip, - pasakė jis nutylėdamas, kad kaip ir ji menkai įsivaizduoja, kas atsitiks išsiuntus tuos laiškus. Tai buvo "paskui".

- Tai svarbiausia. Ir daugiau nieko nedeginsiu.

- Na ir gerai, - pasakė Endis ir paglostė jai plaukus. Staiga gerklę užgniaužė nelaimės nuojauta ir netikėtai prisiminė, kas atsitiko kadaise netoli nuo čia, ką buvo pamiršęs jau ilgus metus. Tėvas ir senelis pasiėmė jį su savimi į medžioklę, Endis ėmė prašyti senelio šautuvo, ir tas padavė savo šratinį. Endis pamatė voverę ir užsigeidė nušauti ją. Tėtis jau norėjo protestuoti, bet senelis keistai šyptelėjęs nuramino jį.

Endis nusitaikė, kaip mokė Grenteris, po to ne truktelėjo gaiduką, o minkštai nuspaudė jį (vėl kaip mokytas) ir šovė į voverę. Ji apsivertė ore kaip žaisliukas, ir Endis visas drebėdamas iš susijaudinimo padavė seneliui šautuvą ir nulėkė laimikio. Tai, ką jis pamatė pribėgęs, pritrenkė jį. Iš arčiau voverė neatrodė žaislinė. Ji buvo sužeista.

Jis pataikė jai į pasturgalį, ir dabar ji mirė kraujo klane, o jos gyvose juodose akutėse atsispindėjo nepakeliama kančia. Aplinkui užuodę, kuo viskas baigsis, jau ropojo vabalai.

Gerklėje stovėjo gumulas: per devynerius metus Endis pirmą kartą paragavo pasibjaurėjimo savimi skonio. Jis žiūrėjo, negalėdamas atsitraukti nuo kruvinos aukos akių, jausdamas tėtį ir senelį, stovinčius už nugaros, - ant žemės krito du šešėliai: trys Makgių kartos stovėjo prie užmuštos voverėlės Vermonto miškuose. Senelis tyliai ištarė už jo nugaros: "Štai tu ir padarei tai, Endi. Patiko?" Pratrūko ašaros, deginančios siaubo ašaros ir suvokimas, kad nepakeisi to, kas jau padaryta. Jis ėmė kartoti, kad daugiau niekada nieko neužmuš. Prisiekinėjo Dievu.

Daugiau nieko neuždeginėsiu, sakė Čarlė, o jo akyse skambėjo senelio ištarti žodžiai po to, kai jis nušovė voverę ir Dievu prisiekė, kad tas nepasikartos. *Niekada taip nesakyk, Endi. Dievas mėgsta, kai žmogus laužo priesaiką. Tai priverčia jį susimąstyti apie jo vietą pasaulyje ir parodo, ko jis vertas. Panašiai Čarlei kalbėjo Irvas Mendersas.*

Čarlė buvo radusi palėpėje komplektą knygučių apie Bombą, džiunglių berniuką, ir dabar lėtai, bet rimtai studijavo jas. Endis žiūrėjo į ją, sėdinčią senutėliame supamajame krėsle, kur visad sėdėdavo jo senelė, pasistačiusi adymo krepšelį tarp kojų, virš jos saulės spindulyje sukosi dulkelės, ir jam taip norėjosi pasakyti jai: sunaikink, sunaikink tai, kol dar gali... tu dar nesuvoki siaubingos pagundos: jei turi ginklą, anksčiau ar vėliau iš jo iššausi.

Dievas mėgsta, kai žmogus laužo priesaiką.

8

Niekas nematė, kaip Endis įmetė laiškus į pašto dėžutę, niekas, išskyrus Čarlį Peisoną, žmogėną, atsikėlusį į Bredfordą lapkritį ir nuo tada bandžiusį atgaivinti seną "Galanterijos naujienų" krautuvėlę. Šitas Peisonas, neūžauga liūdnu veidu, kažkada bandė pakviesti Endį taurelės, kai šis buvo atvykęs į miestelį. Visi spėjo, kad jei iki vasaros Peisono reikalai nepasitaisys, "Galanterijos naujienų" lange iki rugsėjo 15-osios pasirodys užrašas: "PARDUODAMA arba NUOMOJAMA". Nieko sau vaikinas, o pateko kaip musė į išrūgas. Bredfordas - jau ne tas miestelis, koks kadaise buvo.

Endis ėjo gatve krautuvėlės link, slides paliko įsmeigtas į sniegą pradžioje keliuko, vedančio į Bredfordo prieplauką. Seniai stebėjo jį be ypatingo susidomėjimo. Per žiemą apie Endį pakankamai priplakta liežuviais. Daugumos nuomone, jis slapstėsi - nuo kreditorių, o gal nuo alimentų. Galbūt nuo buvusios žmonos pykčio, iš kurios jis atėmė vaiką: vaikiški drabužiai, kuriuos Endis pirko, neliko nepastebėti. Buvo nuspręsta, kad jis ir vaikas tikriausiai įsilaužė į vieną iš vasarnamių kitame tvenkinio krante ir dabar ten žiemoja. Niekas neskubėjo pasidalyti savo spėliojimais su Bredfordo konstebliu, naujoku, pragyvenusiu čia tik kokius dvylika metų, o jau laikančiu save šeimininku. Nepažįstamasis ateidavo per ežerą iš Tešmoro, Vermonto valstijos. O senoliai, besišildantys aplink Džeiko Ponko krosnelę krautuvėlėje, ne ypač pritarė vermontiškai tvarkai - jų pajamų mokesčiai ir sausas įstatymas, o dar tas susmirdęs rusas, įsitaisęs kaip caras tvirtovėje, rašantis knygas, kurių niekas nesupranta, ką jau čia! Tegu vermontiškiai patys sprendžia savo problemas - toks buvo vieningas, nors garsiai ir neišreikštas požiūris.

- Neilgai jis jau vaikščios per ežerą, - pasakė vienas. Jis atsikando "Milky Way" kąsnelį ir ėmė gromuliuoti.

- Jei tik nenučiups povandeninių sparnų, - pratęsė kitas, ir visi sukikeno.

- Neilgai jį bematysime, - pridūrė patenkintas savimi Džeikas, Endžiui lenkiant krautuvėlę. Endis buvo apsivilkęs seną Grenterio paltą, ant ausų - mėlyna vilnonė juosta, ir staiga Džeiko galvoje kažkas švystelėjo - tikriausiai panašumas į patį Grenterį, - švystelėjo ir užgeso. - Kai ims tirpti, tuoj išdulkės. Jis, ir tas, ką jis ten slepia.

Endis sustojo prieangyje, nusiėmė krepšį ir išsitraukė keletą laiškų. Tada įėjo vidun. Sėdėjusieji įsigilino į savo nagų, laikrodžių, senos "Pearl Kineo" krosnelės studijas. Kažkuris išsitraukė nosinę, tokią milžinišką mėlyną paklodę, ir nuo širdies išsišnypštė.

Endis apsidairė:

- Labas rytas, džentelmenai.

- Ir jums taip pat, - atsakė Džeikas Roulis. - Kuo galiu padėti?

- Pašto ženklus parduodate?

- Kol kas vyriausybė man tą patiki.

- Tada prašau duoti šešis po penkiolika centų.

Džeikas atsargiai atplėšė juos nuo vieno lapo senąme juodame pašto aplanke.

- Dar ką nors?

Endis pagalvojo, nusišypsojo. Šiandien kovo dešimtoji. Nesakydamas nė žodžio, jis nuėjo prie atvirukų lentynėlės šalia kavamalės ir išsirinko didelį, išpuoštą gimtadienio atviruką: DUKRYTEI GIMTADIENIO PROGA. Jis grįžo ir užmokėjo.

- Dėkui, - pasakė Džeikas, pasukdamas kasos rankenėlę.

- Nėra už ką, - atsakė Endis ir išėjo laukan. Visi matė, kaip jis pasitaisė raištį ant galvos, paskui užklijavo pašto ženkliukus vieną po kito ant vokų. Iš šnervių rūko garas. Jie matė, kaip jis pasuko už kampo, kur stovėjo pašto dėžutė, bet nė vienas iš sėdinčių prie krosnelės negalėtų prisiekti teisme, kad jis įmetė laiškus. Kai jis vėl pasirodė akiratyje, jau dėjosi kuprinę ant pečių.

- Nuėjo, - pastebėjo vienas senis.

- Padorus vaikinas, - pasakė Džeikas, ir tema išseko. Perėjo prie kitų.

Čarlis Peisonas stovėjo ant savo parduotuvės slenksčio - ji neatnešė per visą žiemą nė trijų šimtų dolerių pelno - ir sekė akimis Endį. Peisonas tai jau tikrai galėjo prisiekti, kad laiškai buvo išmesti; jis stovėjo čia ir savo akimis matė, kaip jie pranyko dėžutėje.

Kai Endis dingo iš akių, Peisonas grįžo vidun, apėjo prekystalį, kur gulėjo pigūs ledinukai, pliauškynės, kramtomoji guma, ir įžengė į gyvenamąjį kambarį. Telefonas turėjo šifravimo įtaisą. Peisonas skambino į Virdžiniją instrukcijų.

9

Bredforde nebuvo pašto (kaip ir Tešmore): abu miestukai buvo per maži. Artimiausias paštas prie Bredfordo buvo Teleryje. Tą kovo dešimtąją, ketvirtį po pirmos, mažas pašto furgonėlis iš Telerio privažiavo prie krautuvės, ir paštininkas ištuštino dėžutę, nuo 1970-ųjų stovinčią šalia degalinės. Visą korespondenciją sudarė šeši Endžio laiškai ir mis Šelės Divain, penkiasdešimtmetės senmergės, atvirukas seseriai į Tampą Floridoje. Kitame ežero krante Endis Makgis snaudė, o Čarlė Makgi lipdė sniego senį.

Paštininkas Robertas Everetas sukišo laiškus į krepšį, numetė jį ant užpkalinės savo baltai mėlyno furgonėlio sėdynės ir išvažiavo į Viljamsą, kitą mažą Niūhampšyro miestelį, aptarnaujamą Telerio ryšių skyriaus. Viduryje gatvės, Pagrindinio prospekto, kaip ją juokais

vadino Viljamso gyventojai, jis pasuko atgal į Telerį, kur apie trečią valandą visas paštas bus išrūšiuotas ir išsiųstas toliau. Nuvažiavęs penkias mylias už miesto, pamatė smėlio spalvos "Ševrolė Kepris", užstatytą skersai kelio. Everetas sustojo prie snieguoto kelkraščio ir išlipo iš furgono pažiūrėti, ar nereikia jo pagalbos.

Iš mašinos išlipo du vyrai. Parodę pažymėjimus paaiškino, ko jiems iš jo reikia.

- Ne! - pasakė Everetas. Jis nervingai sukrizeno, tarsi kas būtų pasiūlęs atidaryti šiandien Tešmoro ežere maudymosi sezoną.

- Jei jūs abejojate, ar mes tie, kuo prisistatėme... - pradėjo vienas. Tai buvo Orvilas Džeimisonas, pravarde Odžėjus, dar žinomas kaip Kietuolis. Jam buvo tas pat, aiškintis santykius su šitu mulkiu paštininku ar vykdyti kokius kitus įsakymus, kad tik ne arčiau trijų mylių nuo tos pragaro išperos mergiūkštės.

- Ne, aš tikiu, net labai tikiu, - pasakė Robertas Everetas. Jis išsigando, kaip išsigąsta kiekvienas, staiga susidūręs akis į akį su valdžios monolitu, kai pilkas biurokratijos spaudimas staiga įgauna realų veidą, tarsi akmens luite prasimuštų konkretūs bruožai. Tačiau jis liko tvirtas. - Bet aš vežu paštą. Jungtinių Valstijų paštą. Jūs, vaikinai, turite tą suprasti.

- Kalbama apie nacionalinį saugumą, - pasakė Odžėjus. Po fiasko Hastings Glene aplink Mendersų sklypą buvo sustatyta apsauga. Kai iki pamatų sudegė Mendersų namas, visa apylinkė buvo nuodugniai išieškota. To rezultatas - "patranka" vėl patogiai ilsėjosi prie kairiojo šono.

- Gali būti, bet tai nieko nekeičia, - atšovė Everetas.

Odžėjus prasagstė savo pižonišką pūkinę striukę, kad Robertas Everetas pamatytų "patranką". Evereto akys išsiplėtė, Odžėjus šyptelėjo:

- Juk nenori, kad ištraukčiau?

Everetas negalėjo patikėti tuo, kas vyksta. Pabandė paskutinįkart:

- O jūs žinote atsakomybę už JAV pašto apiplėšimą? Sukiš į Livenvorto kalėjimą Kanzase.

- Aptarsi tai su savo pašto viršininku, - įsimaišė antrasis. - Baikim šūdą malti, gerai? Kur pašto maišas?

Everetas padavė jam kuklų laimikį iš Bredfordo ir Viljamso. Jie išvertė jį tiesiai ant kelio ir peržiūrėjo. Robertas Everetas juto pyktį ir kažkokį nesveiką gėdos jausmą. Tai, ką jie darė, prieštaravo įsta-

tymams, netgi jei tai būtų atominės bombos paslaptys. Jie neturi teisės iškratyti Jungtinių Valstijų pašto šitaip, tiesiog vidury kelio. Absurdiška, bet tai jam priminė jausmą, lyg kas įsibrautų į jo namus ir imtų išrenginėti jo žmoną.

- Jūs dar apie tai išgirsite, - pasakė prislopintu balsu. - Pamatysit.

- Štai jie, - pasakė antrasis tipas Odžėjui. Jis padavė jam šešis laiškus, adresuotus tos pačios rūpestingos rankos. Robertas Everetas juos irgi pažino. Jie atėjo iš Bredfordo pašto dėžutės. Odžėjus sukišo laiškus į kišenę, ir abu grįžo į savo "Keprisą", palikę išverstą pašto maišą ant kelio.

- Jūs dar apie tai išgirsite! - drebančiu balsu riktelėjo Everetas.

Neatsigręždamas Odžėjus pasakė:

- Pakalbėk su savo pašto viršininku, prieš dar kam nors išsiplepėdamas, jei nori išsaugoti savo pašto tarnybos pensiją.

Jie nuvažiavo. Everetas nulydėjo juos akimis - jį pykino nuo bejėgio įniršio ir baimės. Pagaliau jis surinko paštą į maišą ir nudrėbė jį ant galinės sėdynės.

- Apiplėšė, - pasakė jis ir nustebo pajutęs besikaupiančias ašaras. - Apiplėšė, mane apiplėšė, o Dieve, mane apiplėšė...

Robertas spaudė į Telerį, kiek tik leido pažliugę keliai. Jis paklausė patarimo ir pasikalbėjo su pašto viršininku. Telerio pašto viršininkas buvo Bilas Kobhemas, ir Everetas išbuvo pas jį gerą valandą. Kartais pro duris pasigirsdavo jų garsūs ir pikti balsai.

Kobhemas buvo penkiasdešimt šešerių. Jis ištarnavo pašte trisdešimt penkerius metus ir dar niekad nebuvo taip išgąsdintas. Pagaliau jis sugebėjo baime užkrėsti savo pavaldinį. Ir Everetas niekad neprasitarė nė žodeliu, net savo žmonai, apie dieną, kai buvo apiplėštas Telerio kelyje tarp Bredfordo ir Viljamso. Bet jis niekad to nepamiršo ir niekad neišnyko tas pykčio bei gėdos jausmas... ir nusivylimas.

10

Pusę trečios Čarlė baigė savo besmegenį, o Endis nusnūdo. Orvilas Džeimisonas ir jo naujasis partneris Džordžas Sedaka sėdėjo lėktuve. Po keturių valandų, kai Endis su Čarle išplovė indus po vakarienės ir išdžiovinę juos sėdo žaisti penkių šimtų vieno, laiškai gulėjo ant Kepo Holisterio stalo.

KEPAS IR REINBERDAS

1

Kovo dvidešimt ketvirtąją, per Čarlės gimtadienį, Kepas Holisteris sėdėjo prie stalo apimtas didžiulio nesuprantamo nerimo. Priežastis nebuvo nesuprantama: po valandos ateis Džonas Reinberdas, o tai buvo tas pat, kas pamatyti patį velnią. Nors neaišku, kas blogiau. Pagaliau juk šėtonas niekada nelaužo savo sutarčių, jei tikėtume jo reklama, o Džono Reinberdo asmenyje Kepas visada jautė kažką visiškai nesuvaldoma. Po atitinkamo instruktažo jis virsdavo eiliniu žmogžudžiu, o žmogžudžiai anksčiau ar vėliau prisišaukia mirtį. Reinberdo mirtis - tai tikriausiai bus įspūdingas reginys. Įdomu, kiek jis žino apie Makgių operaciją? Ne daugiau, negu turėtų, žinoma, bet... kažkoks kirminas jį graužė. Ne pirmą kartą jis pagalvojo: ar nesurengus Didžiajam Indėnui automobilių katastrofos pabaigos operaciją? Nepamirštamais Kepo tėvo žodžiais tariant, Reinberdas - iš tų psichų, kurie ėda žiurkės šūdą ir vadina tai ikrais.

Jis atsiduso. Už lango vėtra taško lietaus čiurkšles į stiklą. Jo kabinetas, toks šviesus ir malonus vasarą, prisipildė judančių pilkų šešėlių. Jie ne itin malonūs sėdint čia su Makgių dosjė ant bibliotekos ratukų prie kairės rankos. Žiema pasendino jį; jis - jau nebe tas šaunuolis, atmynęs dviračiu prie pagrindinio įėjimo tą įsimintiną spalio dieną, kai Makgiai vėl ištrūko, palikę degėsių krūvas. Raukšlės, tada vos įžiūrimos, dabar vagojo veidą. Jis nusirito iki to, kad ėmė nešioti bifokalinius akinius - "visai kaip senis", ir pirmąsias šešias savaites sukosi galva, kol jis prie jų priprato. Šitie menkniekiai, išoriniai, taip sakant, simboliai, tik patvirtino, kad viskas griūva kaip kortų namelis. Šitos smulkmenos erzino, vedė jį iš kantrybės, nors išsiauklėjimas ir profesinis pasirengimas pripratino jį nesijaudinti netgi dėl rimtų priežasčių, kai paaiškinimas buvo beveik paviršiuje.

Ta prakeikta mergiotė tarsi užleido ant jo kerus: per žiemą mirė abi moterys, prie kurių po motinos mirties jis tikrai buvo prisirišęs, - jo žmona Džordžija trečią dieną po Kalėdų ir jo sekretorė Reičelė vos prieš mėnesį.

Žinoma, jis žinojo, jog Džordžijos dienos suskaičiuotos; krūtinės operacija prieš keturiolika mėnesių tik sulėtino ligą. O Reičelės mir-

tis buvo žiaurus siurprizas. Kai viskas artėjo į pabaigą, jis prisiminė (tik po laiko pastebime, kaip nedovanotinai elgėmės) savo juokelius dėl jos liesumo ir kaip Reičelė juos atremdavo.

Viskas, kas jam liko, tai Kontora - bet ar ilgam? Slaptas vėžys ėmė graužti patį Kepą. Kaip jį pavadinti? Pasitikėjimo savim vėžys? Kažkas panašaus. Viršutiniuose ešalonuose tokia liga beveik visada neišvengiama. Niksonas, Lansas, Helmsas... visi pasitikėjimo savimi vėžio aukos.

Jis atsivertė Makgių dosjė ir išsiėmė naujausią medžiagą - šešis laiškus, kuriuos Endis išsiuntė mažiau nei prieš dvi savaites. Jis pervertė juos neskaitydamas. Iš esmės tai buvo vienas laiškas, ir jis žinojo turinį kone mintinai. Po apačia gulėjo pluoštas fotografijų, kai kurios darytos Čarlio Peisono, keletas - kitų agentų priešingoje Tešmoro pusėje. Štai Endis eina didžiąja Bredfordo gatve. Moka už pirkinius pagrindinėje krautuvėje. O čia Endis su Čarle prie valties pašiūrės, antrame plane - Irvo Menderso "Vilio" ledo kauburys. Štai Čarlė čiuožia ant kartono gabalėlio nuo nublizgintos iki švytėjimo kalvos, iš didokos megztos kepuraitės lenda plaukai. O tėvas, įsirėmęs rankomis į šonus, stovi viršuje ir užvertęs galvą kvatoja iš dukters. Kepas dažnokai ilgai ir tiriančiai apžiūrinėjo šitą nuotrauką ir kartais nustebęs pastebėdavo, kad ima drebėti rankos dedant ją į šalį. Greičiau juos sugavus.

Jis pakilo ir nuėjo prie lango. Nėra Ričio Makeono su žolės pjaunamąja. Alksniai stovėjo pliki it skeletai, tvenkinys tarp namų priminė poliruotą plokštę. Šį ankstų pavasarį Kontorai įvairių reikalų - ir svarbių - pakako; taip sakant, įvairus meniu, bet Kepą domino tik viena - Endis Makgis ir jo duktė Čarlina.

Fiasko Mendersų sodyboje pridarė daug nemalonumų. Pati Kontora atlaikė, ir jis taip pat, bet ėmė kilti nepasitenkinimo banga, kuri tuoj tuoj žadėjo užgriūti. Labiausiai kritikuota nepakankamai gerai suplanuota operacija nuo Viktorijos Makgi nužudymo ir jos dukters pagrobimo - nors ir neilgo. Kiek teko išklausyti priekaištų dėl to, kad kažkoks koledžo dėstytojėlis, net armijoje netarnavęs, sugebėjo susigrąžinti dukrą iš dviejų profesionalių Kontoros agentų, be to, vienas iš jų išprotėjo, o antrasis išgulėjo komos būsenoje šešis mėnesius. Daugiau iš jo nėra ko tikėtis; užtenka jam išgirsti "miegok", ir krenta kaip negyvas keturioms valandoms ar net visai dienai. Juokinga, jei nebūtų kvaila.

Teko jiems ir už tai, kad Makgis visą laiką pralenkdavo vienu žingsniu. Jo fone Kontora nekaip atrodė. Jie liko kvailių vietoj.

Bet daugiausiai atsiėmė už Mendersų sodybą, galėjo likti šlapia vieta. Kepas žinojo, kad iš karto ėmė sklisti paskalos. Paskalos, raportai, gal net parodymai kokioje superslaptoje Kongreso komisijoje. Atsirado mat dar vienas Huveris. Tarsi būtų užmiršęs liūdną Kubos atvejį... na, kur čia nepamirš, užsikniso su tų prakeiktų Makgių dosjė. O dar ir žmona neseniai mirė. Vargšelis. Tai jį pakirto. O Makgių istorija - tikras kvailysčių rinkinys. Gal jaunesnis žmogus...

Bet nė vienas nesuvokia, prieš ką eina. Nė neįtaria. Kas kartą jis įsitikindavo: visi neigia paprasčiausią faktą, kad mergaitė turi pirokinezės galią - uždega žvilgsniu. Kiekvienas raportas apie Mendersų sodybos gaisro priežastį - skirtinga versija: nutekėjęs benzinas, moteris sudaužė žibalinę lempą, savaiminis degalų sprogimas, ar, dievai žino, dar kokia nesąmonė? O juk taip rašė žmonės, buvę ten.

Stovėdamas prie lango Kepas net gailėjosi, kad nebėra Venleso. Venlesas suprastų. Jis papasakotų Venlesui apie šitą... pavojingą aklumą.

Jis grįžo prie stalo. Nėra reikalo save apgaudinėti: jei ims knistis po tavimi, nesustabdysi. Tai tikrai buvo kaip vėžys. Galima atitolinti galą, pakišus savo ankstesnius nuopelnus (ir Kepas pakišo visų dešimties metų, kad tik išsilaikytų tą žiemą); galima pasiekti ir greito atleidimo. Bet anksčiau ar vėliau tau galas. Jis jautė, jog išsilaikys iki liepos, jei sėdės sudėjęs rankas, o gerai padirbėjęs, - gal net iki lapkričio. Tiesa, po tokių darbelių Kontora gali imti braškėti per siūles, o jam nesinorėjo šito. Nesinorėjo griauti tai, ką sukūrė per pusę gyvenimo. Bet reikės - ir sugriausi... Jis buvo pasiryžęs kautis iki galo.

Pagrindinis faktorius, dėl kurio jis išsilaikė savo poste, - tai greitai aptiktas Makgių pėdsakas. Kepas mielai pasiėmė laurus, podraug sustiprindamas savo pozicijas, nors iš tikrųjų tai atliko kompiuteris.

Jie pakankamai ilgai užsiėmė šituo reikalu, kad išartų Makgių lauką skersai išilgai. Į kompiuterį buvo įtraukti per dviejų šimtų giminių ir keturių šimtų draugų duomenys, kaip nors susiję su Makgių Tomlinsonų giminės medžiu. Šitie ryšiai siekė net Vikės geriausią draugę pirmoje klasėje, mergaitę, vardu Ketė Smit, kuri dabar buvo misis Frenk Vorfi, gyvenanti Kebralo mieste, Kalifornijoje, ir tikriausiai seniai neprisimenančią, kas tokia ta Vikė Tomlinson.

Kompiuteris sukaupė duomenis apie paskutiniąsias Makgių gyvenamąsias vietas ir pateikė galimų variantų sąrašą. Pirmoje vietoje stovėjo velionio Endžio senelio pavardė. Jis turėjo vasarnamį Vermonte, prie Tešmoro tvenkinio, dabar tas namas perėjo anūkui. Makgiai leisdavo čia atostogas, o ir miško keliukas čia ne taip toli nuo Mendersų fermos. Kompiuteris manė, kad jei Endis su Čarle pasirinks "žinomą vietą", tai bus Tešmoras.

Netruko nė savaitė, kai bėgliai pasiekė Grenterio valdas, o Kepas jau žinojo tai. Namą ėmė stebėti. Atsižvelgiant į tai, jog jiems teks pirktis būtiniausių daiktų Bredforde, buvo įsigyta "Galanterijos naujienų" krautuvėlė.

Pasyvus stebėjimas, nieko daugiau. Visos nuotraukos - teleobjektyvu iš idealių slėptuvių. Kepui užteko vieno gaisro.

Nebuvo nieko lengviau, kaip tyliai pagauti Endį vienos iš jo kelionių per ežerą metu. Jie galėjo nušauti juos abu taip lengvai, kaip nufotografavo Čarlę, čiuožiančią ant kartono gabalėlio. Bet Kepui reikėjo mergaitės, ir dabar jis priėjo išvadą, kad be tėvo jos kontroliuoti nepavyks.

Jie susekti, ir dabar svarbiausia, kad tylėtų. Kepui nereikėjo kompiuterio, idant suprastų, jog baimė anksčiau ar vėliau prispirs Endį ieškoti pagalbos. Prieš įvykį su Mendersais spaudą buvo galima sulaikyti ar nekreipti į ją dėmesio. Dabar jos įsikišimas apverstų viską aukštyn kojomis. Kepą nupurtydavo mintis, kad Niujorko "Times" gali nugirsti šitą istoriją.

Gaisras sukėlė sumaištį Kontoroje, ir Endis tada galėjo išmesti savo laiškus. Bet, matyt, Makgiai tada irgi buvo pasimetę. Jų šansas išsiųsti laiškus ar paskambinti liko neišnaudotas... nors, visai gali būti, jog nieko nebūtų pavykę. Įvykių daug kaip niekad, o žurnalistai - ciniški kaip ir visi kiti. Jiems paduok gražiai supakuotą. Ką nors iš Margo ar Bu, Siuzanos ar Šerilės* gyvenimo. Tai saugiau.

O dabar jie spąstuose. Visą žiemą Kepas kūrė versijas. Net per žmonos laidotuves svarstė geriausią variantą. Pagaliau sukūrė veikimo planą ir dabar buvo pasiruošęs jį įgyvendinti. Peisonas, jų žmogus Bredforde, pranešė, jog netrukus Tešmoro tvenkinio ledas ims skilinėti. O Makgis pagaliau išsiuntė laiškus ir laukia atsakymo die-

---

* Margo Hemingvėj, Bu Derik, Siuzana Samers, Šerilė Tige - amerikiečių aktorės.

na iš dienos - gal net pradeda įtarti, kad laiškai nepasiekė adresatų. Gali bet kurią dieną pajudėti, o to tai jau Kepas nenorėjo.

Po nuotraukomis, mėlyname aplanke su užrašu "visiškai slaptai", gulėjo storas, per tris šimtus spausdintų lapų raportas. Vienuolika specialistų, vadovaujamų daktaro Patriko Hoksteterio, praktikuojančio psichologo ir psichoterapeuto, parengė bendras išvadas ir numatė perspektyvas. Hoksteteris, Kepo nuomone, buvo vienas iš geriausių Kontorai dirbančių protų dešimtuko. Už aštuonis šimtus tūkstančių, tiek mokesčių mokėtojams atsiėjo tas raportas, toks privalėjo būti. Vartydamas Hoksteterio pranešimą Kepas mąstė, ką pasakytų Venlesas, tas senas pasaulio pabaigos šauklys.

Jis čia rado patvirtintus savo spėjimus, jog reikia Endžio gyvo. Hoksteterio komandos apskaičiavimai rėmėsi mintimi, kad visi slapti žmogaus sugebėjimai gali būti išryškinti tik jo noru... pagrindinis žodis čia buvo "valia".

Mergaitė galėjo nesuvaldyti savo sugebėjimų (pirokinezė - tik vienas iš jų), galėjo eiti prieš savo valią, bet tik ji, pabrėžiama studijoje, kur buvo surinkta visa įmanoma informacija, sprendė, ar paleisti juos į darbą, kai suprato, kad Kontoros agentai nori nužudyti jos tėvą.

Jis permetė akimis ataskaitą apie "Lot šešių" eksperimentą. Visi įrašai ir kompiuterio duomenys nurodė tą patį: valia svarbiausia.

Laikydami valią visa ko pagrindu, Hoksteteris ir jo kolegos peržiūrėjo neįtikėtiną vaistų sąrašą, kol nusprendė, kad Endžiui geriausiai tiks torazinas, o nauji vaistai - orazinas - mergaitei. Net septyniasdešimt puslapių įmantrių įrodinėjimų pagrindinė mintį, kad tie preparatai sukels palaimingą somnambulišką būseną. Netekę valios, jie sunkiai išsirinks kakavą ar pieną, ką jau kalbėti apie ugnies uždeginėjimą ar įtaigą žmonėms, neva šie yra akli.

Endį Makgį galima visą laiką laikyti narkotinėje būsenoje. Iš jo jokios naudos; ir raporte, ir pats Kepas laikė jį "išėjusiu garu". Juos domino mergaitė. Duokit man šešis mėnesius, galvojo Kepas, ir mums užteks. Aš jums paaiškinsiu, kas tos mažos nuostabios galvutės viduje. O paskui nei Atstovų rūmai, nei Senatas po komisijos neatsilaikys pagundai pasinaudoti chemijos suteikiamomis psichinėmis galiomis, atveriančiomis neįtikėtinas perspektyvas ginklavimosi lenktynėse, net jei mergaitė sugeba tik pusę to, ko tikėjosi Venlesas.

Bet buvo ir kitų galimybių. Jos nepateko net į mėlynąjį aplanką, nes yra paslapčių, kurioms nepakanka užrašo "visiškai slaptai". Vos

prieš savaitę Hoksteteris, kuriam vis labiau gniaužė kvapą nuo atsivėrusių perspektyvų jo ekspertų komitetui, užsiminė apie jas Kepui.

- Tas Z faktorius, - pasakė Hoksteteris. - Ar pagalvojote, kaip gali viskas apsiversti, jei mergaitė pasirodys vaisinga?

Kepas pagalvojo, nors ir neprasitarė apie tai Hoksteteriui. Čia iškildavo klausimas apie eugeniką... galintis sukelti sprogimą ir susijęs su nacizmu bei aukštesnėmis rasėmis - žodžiu, su tuo, prieš ką amerikiečiai kovojo Antrajame pasauliniame kare. Bet vienas dalykas nugrimzti į filosofavimus ir svaičioti apie Dievo valios uzurpavimą, o visai kas kita - pateikti laboratorinius įrodymus, jog "Lot šešių" dalyvių vaikai gali būti žmonės-deglai, levitatoriai, telepatai ar dar Dievas žino kas. Ko verti idealai, kai nėra juos paneigiančių kontrargumentų? Sakykim, tokie atsirado, kas tada? Žmonių veisimo fermos? Skambėjo beveik neįtikėtinai, bet Kepas nesistebėtų. Tai visa ko raktas. Pasaulinei taikai ir pasaulio valdžiai - o argi tai ne tas pat, jei išmesim kreivus retorikos ir gražbylystės veidrodžius?

Štai kur aukso kasyklos! Perspektyva dešimtmečiams. Kepas suprato, kad daugiausia gali tikėtis pusės metų, bet ne taip jau maža padaryti pradžią - padaryti topografinę vietovės nuotrauką prieš tai, kai ją išvagos keliai ir geležinkeliai. Tai bus jo palikimas šaliai ir pasauliui. Palyginus su tuo, kažkokio bėglio koledžo dėstytojėlio ir jo nuskurusios dukters gyvenimai - mažiau nei dulkelės vėjyje.

Suprantama, mergaitės nuolat nelaikysi visiškai apsvaigintos, jei tikiesi rezultatų, bet jų koziris bus tėvas. O sugalvos testuką jam - suveiks atvirkščias principas. Paprasta svertų sistema. Kaip sakė Archimedas, duokite man pakankamo ilgio svertą, ir aš apversiu pasaulį.

Suzvimbė vidaus telefonas.

- Džonas Reinberdas čia, - pasakė nauja sekretorė. Jos monotoniškame biurokratiškame balse suskambo aukštos gaidelės, išduodančios išgąstį.

"Čia tai aš tave suprantu, mažyte", - pagalvojo Kepas.

- Prašau jį pakviesti.

2

Reinberdas nesikeičia.

Įėjo neskubėdamas. Apsirengęs ruda nuzulinta odine striuke ant nublukusių languotų marškinių. Seni rudi batai kyšo iš nutrintų siau-

rų džinsų atraitų. Milžiniška galva, rodės, remia lubas. Žiojėjanti tuščia akiduobė privertė Kepą viduje sudrebėti.

- Kepai, - tarė jis ir atsisėdo. - Užsisėdėjau dykumoje.

- Girdėjau apie jūsų namą Flagstafe, - pasakė Kepas. - Ir batų kolekciją.

Džonas Reinberdas nemirksėdamas žvelgė į jį sveikąja akimi.

- O ateinat vis su savo senais kaliošais?

Reinberdas vos šyptelėjo ir tebetylėjo. Ankstesnis nerimas vėl apėmė Kepą, ir jis susivokė begalvojąs, kiek žino Reinberdas ir kodėl tas jam neduoda ramybės.

- Turiu jums darbą, - pradėjo jis.

- Puiku. Tokį, kokio noriu?

Kepas nustebęs ir susirūpinęs pažiūrėjo į jį, pagalvojo ir pasakė:

- Manau, taip.

- Tada sakykit, Kepai.

Kepas bendrais bruožais nusakė planą, kaip Endis ir Čarlė Makgiai turėtų atsidurti Longmonte. Jis buvo trumpas.

- Neprašausit? - paklausė jis pabaigęs.

- Aš niekada neprašaunu. Planas geras. Viskas bus gerai.

- Malonu gauti jūsų palaiminimą, - tarė Kepas. Turėjo būti pasakyta šiek tiek ironiškai, o nuskambėjo kaip susierzinimas. Velniai jį griebtų.

- Aš nuspausiu gaiduką, - pažadėjo Reinberdas. - Su viena sąlyga.

Kepas atsistojo, pasirėmė į stalą, apkrautą Makgių dosjė popieriais, ir palinko į Reinberdą.

- Ne, - iškošė, - čia sąlygas keliu aš.

- Šįkart padarysit išimtį, - atkirto Reinberdas. - Manau, jums nebus sunku.

- Ne, - pakartojo Kepas. Krūtinėje ėmė smarkiai tvinksėti širdis, ir jis nesuvokė, iš baimės ar pykčio. - Jūs nesupratot. Aš vadovauju agentams ir šitai tarnybai. Aš - jūsų viršininkas. Rodos, armijoje turėjo užtekti laiko suprasti, ką reiškia “aukštesnis rangu”.

- Taip, - nusišypsojo Reinberdas. - Ir netgi nusukau vienam kitam sprandą. Kartą Kontoros nurodymu. Jūsų įsakymu, Kepai.

- Tai grasinimas? - suriko Kepas. Jis jautė, jog reikėtų suimti save į rankas, bet nieko negalėjo padaryti. - Grasinimas velniai rautų? Jei taip, manau, visai pamišot! Man pakanka paspausti mygtuką, ir

jūs neišeisit iš šito pastato! Norinčių nuspausti gaiduką visada atsiras...

- Bet niekas nepataikys taip, kaip šitas vienaakis raudonodis, - įsikišo Reinberdas nekeldamas tono. - Jūs manot, Kepai, kad jie jūsų rankose, bet - gaudyk vėją laukuose. Gal tie, kurie sėdi aukštybėse, nenori jų atiduoti. Jie neleidžia pasodinti jų į velnišką dėžutę. Jūs ir anksčiau manėte, kad Makgiai jūsų, - jis parodė į kalną dokumentų, suverstų ant bibliotekos ratukų, paskui į mėlyną aplanką. - Aš viską skaičiau. Ir daktaro Hoksteterio raportą.

- Nė velnio! - išsiveržė Kepui, bet matė iš Reinberdo veido, kad jis nemeluoja. Skaitė. Sugebėjo. Kas jam davė? Kepas siuto. Kas?

- Taip, - patvirtino Reinberdas. - Aš gaunu tai, ko man reikia. Žmonės atiduoda man negalvodami. Manau... mano veidas toks malonus, - jis dar labiau išsišiepė, ir šypsena staiga pasidarė plėšri. Sveikoji akis lakstė savo orbitoje.

- Kodėl visa tai man sakote? - paklausė Kepas. Norėjosi stiklinės vandens.

- Na, aš daug vaikštinėjau Arizonoje ir uostinėjau, kas per vėjai pūstelėjo į jūsų pusę, Kepai... negeri vėjai lyg iš druskožemio. Turėjau laiko paskaitinėti ir pamąstyti. Ir išmąsčiau, kad aš galbūt vienintelis pasaulyje, kuris tikrai gali atvežti tuos du čia. Ir tik aš vienintelis, kuris gali paveikti mergaitę, kai ji bus čia. Nepadės nei torazinas, nei orazinas, nei ta jūsų stora dosjė. Čia pavojingiau, nei įsivaizduoji.

Kas tai kalbėjo - Reinberdas? Venleso vaiduoklis? Kepą apėmė toks siaubas ir įsiūtis, jog jis neteko žado.

- Aš viską padarysiu, - maloniai skambėjo Reinberdo balsas. - Aš atvešiu juos čia, ir jūs atliksit visus bandymus, - kalbėjo kaip tėvas, leidžiantis vaikui žaisti su nauju žaislu. - Su sąlyga, kad atiduosit man mergaitę, kai jos daugiau nebereikės.

- Jūs išprotėjęs, - sušnibždėjo Kepas.

- Žinoma, - pasakė Reinberdas ir nusijuokė. - Ir jūs - taip pat. Visai praradęs realybės jausmą. Sėdite čia ir kuriate planus, kaip užvaldyti jėgą, kuri nesuvokiama jūsų protui. Jėgą, kuri priklauso patiems dievams... na, ir tai mažai mergaitei.

- Galiu nušluoti jus nuo žemės paviršiaus. Kad ir dabar. Manot, mane kas nors sulaikys?

- Sulaikys, - atšovė Reinberdas, - jei aš dingsiu, po mėnesio per visą šalį nusiris tokia pokyčių ir pasipiktinimo banga, kad Votergeitas atrodys kaip vaikų žaidimai. Jei aš dingsiu, po pusantro mėnesio Kontorą uždarys, o po pusmečio jums inkriminuos teisme tokius nusikaltimus, kad iki gyvenimo pabaigos jums grotos garantuotos, - jis vėl išsišiepė, parodydamas kreivus retus dantis. - Žinau, ką šneku, Kepai. Aš seniai kapstausi šiame dvokiančiame mėšlyne ir, patikėkit, derliaus ilgai laukti nereikės.

Kepas pabandė nusijuokti. Juokas užstrigo kažkur gerklėje.

- Jau apie dešimtį metų aš tempiu į savo drevę riešutėlius ir kitokias maisto atsargas, - ramiai tęsė Reinberdas, - kaip bet kuris žvėrelis, peržiemojęs alkaną žiemą. Aš turiu tokią mišrainę, Kepai, - nuotraukos, įrašai, dokumentų kopijos, - kad mūsų senam draugužiui ponui Viešumui akys ant kaktos iššoks.

- Tai neįmanoma, - sulemeno Kepas, aiškiai suvokęs, jog Reinberdas nepučia miglos, ir pajutęs, kaip šalta nematoma ranka spaudžia krūtinę.

- Net labai įmanoma, - pasakė Reinberdas. - Paskutiniuosius trejus metus be pertrūkio pas mane teka informacija iš jūsų kompiuterio, nes aš bet kada galiu įlįsti į jo atmintį. Laiko paskirstymo režimu; žinoma, tai brangu, bet aš galiu tą sau leisti. Uždarbis geras, pelningos investicijos. Aš stoviu prieš jus, Kepai, - tiksliau, sėdžiu, bet tai ne taip poetiška, - kaip gyvas amerikietiškos iniciatyvos gyvenime pavyzdys.

- Ne, - išspaudė Kepas.

- Taip, - nukirto Reinberdas. - Aš esu Džonas Reinberdas, bet Geologinių tyrinėjimų tarnyba - taip pat. Patikrinkit, jei norit. Mano asmeninis kodas yra AXON. Patikrinkit pagrindiniame terminale. Štai šifras. Aš palauksiu, - Reinberdas užkėlė koją ant kojos, dešinė kelnių klešnė pakilo, kyštelėjo iširusi bato siūlė. Jis buvo iš tų žmonių, kurie lauks visą amžių, jei reikės.

Kepo galvoje kunkuliavo.

- Dirbti laiko paskirstymo režimu... galbūt. Bet tai dar neįleidžia į atmintį.

- Pakalbėkit su daktaru Nofcigeriu, - ramiai pasiūlė Reinberdas. - Paklauskit jo, kiek būdų patekti į atmintį, jei gali prieiti prie mašinos. Prieš porą metų dvylikametis gudročius įsikniso į JAV Kongreso

kompiuterio atmintį. Beje, Kepai, aš žinau jūsų priėjimo kodą. Šįmet - BROW. Pernai buvo RASP. Manau, pernykštis labiau tiko.*

Kepas spoksojo į Reinberdą. Jo protas tarsi suskilo į tris lygmenis. Pirmasis stebėjosi, kad dar niekada Džonas Reinberdas nebuvo toks iškalbingas. Antra dalis bandė susitaikyti su mintimi, kad šitas maniakas žino visas Kontoros paslaptis. O trečioji mąstė apie kinų prakeiksmą, prakeiksmą, atrodantį visai nekaltą, kol neatsisėdi ir gerai nepamąstai. Kad gyventum permainų laikais. Paskutinius pusantrų metų jis išgyveno tikrai dideles permainas. Kepas jautė, kad dar vienas pokytis - ir jis galutinai išsikraustys iš proto.

Staiga jis vėl pagalvojo apie Venlesą, ir jį apėmė neapsakomas siaubas. Jam atrodė, tarsi... tarsi... jis būtų virtęs Venlesu. Apsuptas iš visų pusių demonų, negali nei kovoti su jais, nei šauktis pagalbos.

- Ko norit, Reinberdai?

- Aš jau sakiau, Kepai. Daugiau nieko, tik jūsų žodžio, kad mano pažintis su Čarlina Makgi nepasibaigs šūviu, o tik prasidės. Aš noriu... - Reinberdo akis patamsėjo, žvilgsnis atrodė susimąstęs, nutolęs. - Aš noriu pažinti ją.

Kepas apstulbo.

Staiga susivokęs Reinberdas paniekinamai papurtė galvą:

- Ne intymiai. Ne pagal Bibliją. Bet aš pažinsiu ją arčiau. Mes susidraugausim, Kepai. Jei ji iš tiesų tokia galinga, mes tapsime artimais draugais.

Kepas išspaudė kažkokį keistą garsą: tai buvo ne juokas, o daugiau spiegiantis kikenimas.

Reinberdo veide išliko panieka.

- Na, žinoma, manot, kad tai neįmanoma. Kurgi - aš monstras. Ir rankos kruvinos, jūsų įsakymu. Bet aš sakau, Kepai, taip atsitiks. Jau dvejus metus Čarlė neturi jokio draugo. Ji turi tėvą ir viskas. Jums ji, Kepai, tas pat, kas aš. Tai didžiausia jūsų klaida. Joje jūs matot monstrą. Tik mergaitės atveju matot naudingą monstrą. Tikriausiai todėl, kad jūs - baltasis. Baltiesiems visur vaidenasi monstrai, - Reinberdas nusijuokė.

Pagaliau Kepas apsiramino ir ėmė blaiviai mąstyti.

- Kodėl aš turėčiau sutikti, net jei viskas - tiesa? Jūsų dienos suskaičiuotos, mes abu tą žinome. Jūs medžiojate savo mirtį jau dvide-

---

* Brow *(angl.)* - mulkis, stuobrys; rasp *(angl. žarg.)* - vartoti.

šimt metų. Visa kita - atsitiktinumai, tik hobis. Neilgai teks laukti. Tada visiems mums bus galas. Tai kodėl aš turėčiau daryti malonumą atiduodamas tai, ko norit?

- Galbūt jūs teisus. Galgi aš medžioju savo mirtį... net nesitikėjau iš jūsų tokio spalvingo posakio. Tikriausiai nepakankamai jums įskiepijo dievobaimingumo.

- Na, jūs tai jau man ne Dievas, - sukrizeno Kepas.

Reinberdas šyptelėjo:

- Kur jau - aš panašesnis į velnią. Bet štai ką pasakysiu: jei aš tikrai medžiočiau savo mirtį, seniai būčiau ją radęs. Galbūt aš žaidžiau su ja slėpynių. Bet aš neketinu sužlugdyti jūsų, Kepai, ar Kontoros, ar Jungtinių Valstijų kontržvalgybos. Nesu idealistas. Man tik reikia tos mergaitės. O jums tikriausiai prireiks manęs. Gali pasirodyti, kad mano jėgoms tai, ko neįstengs padaryti visas daktaro Hoksteterio narkotikų kabinetas.

- Kas už tai?

- Kai baigsim Makgių operaciją, JAV Geologinių tyrinėjimų tarnyba nutrauks savo veiklą. Jūsų kompiuterių galva Nofcigeris pakeis visus kodus. O jūs, Kepai, nuskrisit su manim paprastu lėktuvu į Arizoną. Papietausim mano mėgstamame Flagstafo restorane, paskui grįšim pas mane ir už namo, dykumoje, išsikepsime šašlyką iš įvairių dokumentų, įrašų ir vaizdo juostų. Jei pageidausit, parodysiu savo batų kolekciją.

Kepas mąstė. Reinberdas neskubino.

Pagaliau Kepas pasakė:

- Hoksteteris ir jo kolegos mano, jog prireiks poros metų mergaitei palaužti. Priklausomai nuo to, kiek stiprus jos apsauginis imperatyvas.

- O jūs išsilaikysit ne ilgiau kaip keturis šešis mėnesius.

Kepas truktelėjo pečiais.

Reinberdas palietė smiliumi vieną nosies pusę ir pakėlė galvą - baidyklė iš pasakos.

- Manau, Kepai, išlaikysim jus balne ilgiau. Mes surišti, Kepai, šimtus teko palaidoti - tikrąja šio žodžio prasme, na, ir vaizdžiai tariant. Nemanau, kad reikėtų metų. Mes abu gausim, ko norim. Ką pasakysit?

Kepas suko galvą. Jis jautėsi senas, pavargęs ir visiškai pasimetęs.

- Atrodo, - pasakė jis, - lyg savo pasiekėte.

- Puiku, - pagyvėjo Reinberdas. - Kas, jei aš ateisiu kaip valytojas? Nieko nesusigaudantis jūsų reikaluose. Tas jai svarbu. Ir, žinoma, ji niekad nesužinos, kad šoviau aš. Tai būtų pavojinga. Labai pavojinga.

- Kam? - pagaliau paklausė Kepas. - Kam visi tie kvaili ėjimai?

- Kvaili? - ramiai paklausė Reinberdas. Jis atsistojo ir paėmė vieną fotografiją nuo Kepo stalo. Tą, kur Čarlė čiuožia ant kartono gabaliuko nuo ledo kalnelio ir juokiasi. - Visi mes kaupiame riešutėlius ir kitką žiemai, darbas toks, Kepai. Huveris darė taip. Ir visi CŽV viršininkai. O ir jūs, nes seniai lėktumėt į pensiją. Čarlina Makgi dar gimusi nebuvo, o aš jau rūpinausi savo užnugariu.

- Bet kamgi mergaitė?

Reinberdas ilgai tylėjo. Jis rūpestingai žiūrėjo į nuotrauką, kone meiliai. Paglostė ją.

- Ji labai graži, - pasakė. - Ir labai jauna. Bet ji turi tą jūsų Z faktorių. Dievų galią. Mes būsim labai artimi, - jo akys apsitraukė rūku. - Taip, būsim labai artimi.

SPĄSTUOSE

1

Kovo 27-ąją Endis Makgis staiga nusprendė, kad daugiau likti Tešmore negali. Praėjo daugiau negu dvi savaitės, kai jis išsiuntė laiškus, ir jei kas būtų norėjęs, jau būtų atvažiavęs. Jis jau nebegalėjo pakelti Grenterio valdose tvyrančios begalinės tylos. Taip, žinoma, jį galėjo palaikyti pamišusiu, bet... jis tuo netikėjo.

Jis tikėjo tuo, ką šnibždėjo intuicija: jo laiškai pateko ne į tas rankas.

O tai reiškia, jog anie žino, kur jis su Čarle slapstosi.

- Mes išvykstame, - pranešė jis Čarlei. - Eime ruoštis.

Ji tik pažiūrėjo į jį - susirūpinęs, šiek tiek išsigandęs žvilgsnis - ir nieko nepasakė. Ji nepaklausė, kur jie vyksta, ką ketina daryti, o tai irgi kėlė nerimą. Vienoje iš spintų rado du senutėlius lagaminus, apklijuotus ankstesnių kelionių lipdukais - Grand Rapidas, Niagaros krioklys, Majamio paplūdimys - ir ėmė rūšiuoti, ką ims ir ką paliks.

Į langus plieskė akinanti ryto saulė. Vanduo varvėjo ir gurgėjo latakais. Praėjusią naktį jis mažai miegojo; trūkinėjo ledas, ir Endis klausėsi nežemiškai aukšto ir kažkokio paslaptingo jo pyškėjimo, slinkimo tvenkinio žiočių link, kur į rytus per Niūhampšyrą ir visą Meiną teka didžioji Henkoko upė, kuo toliau, tuo vis labiau užteršta ir dvokianti, kol pagaliau įteka į Atlantą. Garsas buvo toks, lyg ilgai skambėtų krištolas ar kas braukytų smičiumi per aukščiausią smuiko stygą, - begalinis zzzi-i-innn, tartum užgaunantis pačius nervų galiukus ir verčiantis juos pritarti. Jam niekada neteko čia būti einant ižui, ir abejojo, ar kada dar norės būti. Tame garse, vibruojančiame tarp amžinai žalių šitos kalvų taurės sienelių, jautė kažin ką ne šio pasaulio.

Vėl apėmė nuojauta, jog persekiotojai jau visai čia pat it monstro siluetas iš pasikartojančio košmaro. Kitą dieną po Čarlės gimtadienio, kepurnėdamasis nepatogiomis senelio slidėmis, jis aptiko batų pėdsaką, vedantį prie aukštos eglės. Prie medžio žmogus buvo juos nusiavęs, įsmeigęs užkulniais į sniegą ir palikęs dvi įspaudas. Daugiau ištrypta toje vietoje, kur jis vėl apsiavė juos (šlapbrižiai, taip juos vadino Grenteris, kažkodėl jų labai nemėgęs). Po medžiu Endis rado šešias "Vantage" cigarečių nuorūkas ir geltoną "Kodak" foto-

juostos pakelį. Ne juokais susirūpinęs, jis nusimetė slides ir įsilipo medin. Pusiaukelėje apmirė: tiesiai prieš jį, už mylios, matėsi Grenterio vasarnamis. Atrodė mažas ir tuščias. Bet su teleobjektyvu...

Jis neprasitarė nė žodelio Čarlei apie atradimą.

Lagaminai sudėti. O Čarlė tebetyli, lyg kaltindama jį. Pagaliau jis neišlaikė:

- Pagausim pakeleivingą mašiną iki Berlyno, o ten sėsim į autobusą ir - į Niujorką. Tada iškart į "Times" redakciją...

- Bet, tėtuk, tu nusiuntei jiems laišką.

- Mažute, juk jie galėjo ir negauti jo.

Ji tylėdama pastovėjo minutę ir pasakė:

- Manai, galėjo paimti tie?

- Žinoma, n... - jis papurtė galvą ir pradėjo iš naujo: - Aš tiesiog nežinau.

Čarlė nieko nesakiusi atsiklaupė, uždarė lagaminą ir ėmė kovoti su sagtimis, kurios niekaip nenorėjo pasiduoti.

- Aš tau padėsiu, pupa.

- Aš pati! - suriko ji ir pravirko.

- Na ką tu, - ramino jis. - Nereikia, mažule. Viskas tuoj baigsis.

- Ne, netiesa, - dar labiau prapliupdama sukūkčiojo ji. - Tai niekada nesibaigs.

2

Net dvylika agentų apsupo Grenterio Makgio namą praėjusią naktį. Visi apsirengę maskuojančiais žaliai baltais drabužiais. Nė vienas iš jų nebuvo Mendersų sodyboje, nė vienas neturėjo ginklo, išskyrus Džoną Reinberdą, kuris turėjo šautuvą, ir Doną Džulsą su 22-o kalibro pistoletu.

- Man nereikia panikierių, - sakė Kepui Reinberdas. - Po to, kas atsitiko Niujorke, Džeimisonas vaikšto kaip prikrovęs į kelnes.

Ir nenorėjo girdėti apie agentų apginklavimą. To dar betrūko, kad viskas baigtųsi dviem lavonais. Jis pats atrinko agentus. Donas Džulsas turėjo paimti Endį Makgį, Džulsas buvo nedidukas trisdešimtmetis paniuręs tylenis. Savo darbą išmanė. Reinberdas ne kartą ėmė jį su savimi ir jau spėjo tuo įsitikinti. Buvo greitas ir praktiškas. Kritiškais momentais nesipainiodavo po kojomis.

- Bent kartą Makgis išeis laukan, - kalbėjo jiems Reinberdas per trumpą instruktažą. - Tikriausiai ir mergaitė, bet Makgis - tai tikrai.

Jei jis išeis vienas, aš jį nuimu, o Džulsas greitai ir tyliai jį pašalina. Tas pat, jei mergaitė išeina viena. Jeigu išeis abu, aš imu mergaitę, o Džulsas paims Makgį. Visi likusieji - užnugaris, supratot? - Reinberdo akis spigino į juos. - Jūs čia tam, jei atsitiktų kas nors nepataisoma. Žinoma, jei taip atsitiks, lėksit į ežerą gesinti savo kelnių. Jūs čia tuo atveju, vienu iš šimto, kai gali jūsų prisireikti. Ir, savaime suprantama, kad paliudytumėte, jei man išeitų šnipštas.

Tai sukėlė nervingą kikenimą.

Reinberdas įspėjamai pakėlė vieną pirštą:

- Jei kuris iš jūsų nelaiku nusipers ir pabaidys juos, aš asmeniškai pasirūpinsiu, kad jis nudvėstų šlykščiausių Pietų Amerikos džiunglių duobės dugne. Užtikrinu, džentelmenai. Šitame spektaklyje jūs - tik fonas. Įsikalkit į galvas.

Vėliau, per "repeticiją" apleistame Sent Džonsberio viešbutyje, Reinberdas pasivedėjo Doną Džulsą į šoną.

- Tu skaitei šito žmogaus dosjė? - paklausė jis.

Džulsas rūkė "Camel":

- Taip.

- Supratai, kas atsitiko tiems dviems Ohajyje? Tiems, kurie bandė pagrobti jo dukrą?

- Aš dirbau su Džordžu Veringu, - ramiai ištarė Džulsas. - Tas vaikinas galėjo užvirinti vandenį arbatai.

- Šitas gali privirti ir košės. Tiesiog noriu paaiškinti. Viskas turi būti padaryta akimirksniu.

- Gerai, padarysim.

- Jis visą žiemą ilsėjosi. Jei spės pasiųsti tau impulsą - treji metealiai tylioje palatoje tau garantuoti. Imsi laikyti save paukšteliu, rope ar dar kuo.

- Aišku.

- Kas aišku?

- Padarysim, Džonai. Neimk į galvą.

- Jie gali išeiti kartu, - nekreipdamas dėmesio tęsė Reinberdas. - Tu būsi už prieangio kampo, tavęs nesimatys. Palauksi, kol nuimsiu mergaitę. Tėvas puls prie jos. Užeisi iš nugaros. Taikykis į kaklą.

- Aišku.

- Žiūrėk, neprašauk, Donai.

Džulsas nežymiai šyptelėjo ir užsirūkė.

- Neprašausiu.

3

Lagaminai buvo sudėti. Čarlė apsivilko paltą ir šiltas kelnes. Endis užtraukė savo striukės užtrauktuką ir pakėlė lagaminus. Kažko buvo labai negera. Bloga nuojauta vertė jį drebėti.

- Tu taip pat jauti? - paklausė Čarlė. Jos veidukas buvo išblyškęs ir bereikšmis.

Endis nenoriai linktelėjo.

- Ką darysim?

- Tikėkimės, kad pajutom pavojų iš anksto, - pasakė jis, nors širdis jautė ką kita. - Kas mums lieka?

- Kas mums lieka? - aidu pakartojo ji.

Ji priėjo ir pakėlė rankas, kad tėtis pakeltų; jis ir pamiršo, kada taip buvo paskutinį kartą - prieš porą metų? Kaip bėga laikas, kaip greitai auga vaikai, tiesiog bežiūrint, siaubingai greitai.

Endis pastatė lagaminus, pakėlė ją ant rankų ir prisispaudė. Ji pabučiavo jo skruostą ir prisiglaudė, labai stipriai.

- Pasiruošusi? - paklausė leisdamas ją ant žemės.

- Manau, taip, - pasakė Čarlė. Jos akyse žibėjo ašaros. - Tėtuk... Aš neuždeginėsiu. Net jei negalėsim ištrūkti.

- Taip, - ramino jis. - Ir nereikia, Čarle. Aš suprantu.

- Aš myliu tave, tėti.

Jis linktelėjo:

- Aš taip pat tave myliu, vaikuti.

Endis priėjo prie durų ir atidarė jas. Kokią akimirką saulė švietė taip, kad nieko nesimatė. Paskui akys priprato, ir viskas grįžo į savo vietas: saulė, rytas, tirpstantis sniegas. Iš dešinės buvo Tešmoro tvenkinys, svaiginančiai mėlynavo vandens properšos tarp plūduriuojančių ledo lyčių. Priešais - pušų siena. Tarp jų vos švietėsi žalias artimiausio namo stogas, pagaliau išsivadavęs iš sniego.

Miškas pritilo, ir Endį užliejo dar stipresnė nerimo banga. Kurgi paukščio giesmelė, sutikdavusi juos kas rytą vos tik atšilus? Negirdėti... tik tirpstantis sniegas kapsi nuo šakų. Na negi negalėjo Grenteris įsivesti čia telefono! Jis vos susilaikė neriktelėjęs: kas čia? Bet tai tik dar labiau išgąsdintų Čarlę.

- Atrodo, tvarka, - pasakė jis. - Tikriausiai mes juos pralenkėme... jei išvis jie vejasi.

- Na ir gerai, - ištarė ji bespalviu balsu.

- Tai pirmyn, vaike, - tarė Endis ir šimtąjį sykį pagalvojo: o kas gi mums lieka? Ir dar pagalvojo, kaip jis jų nekenčia.

Čarlė perėjo per kambarį durų link, pro džiovyklą, prikrautą suplautų po pusryčių indų. Visas namas stovėjo, kaip ir rado, kiekvienas daiktelis gulėjo savo vietoje. Grenteris liktų patenkintas.

Endis apkabino dukrą per pečius ir dar kartą priglaudė prie savęs. Tada pakėlė lagaminus, ir abu žengė į šaltoką pavasario saulę.

4

Džonas Reinberdas tykojo už pusantro šimto jardų - aukštoje eglėje. Ant kojų kopynės, apsauginis diržas patikimai laikė jį prie medžio kamieno. Kai durys atsivėrė, jis pakėlė šautuvą prie peties ir nusitaikė. It apklotas jį apglėbė ramybė. Viskas pasidarė stebėtinai aišku priešais jo sveikąją akį. Netekęs antrosios, jis ėmė matyti tolimus daiktus neryškiai, bet kraštutinės koncentracijos akimirkomis kaip šita grįždavo ankstesnis regėjimas, tarsi staiga būtų atgijusi išmuštoji akis.

Atstumas buvo vieni niekai, ir jis nė minutei nesuabejotų, jei vamzdyje būtų įprasta kulka, bet su šituo daikčiuku rizika išaugo dešimteriopai. Specialiai perdirbto šautuvo vamzdyje buvo įstatyta adata su orazino ampule, ir kas galėjo garantuoti, jog ji nenukryps nuo kurso ir išvis nulėks. Laimė, diena be vėjelio.

"Jei tokia Didžiosios Dvasios ir mano protėvių valia, - tyliai meldėsi Reinberdas, - atsiųskit tvirtumą mano rankai ir taiklumą akiai - tebus šūvis taiklus".

Mergaitė išėjo kartu su tėvu - vadinasi, į žaidimą įsijungia Džulsas. Teleskopinės linzės padidino mergaitę iki klėties durų dydžio. Papilkėjusių namo sienų fone ji atrodė kaip ryški žydra dėmė. Reinberdas dar spėjo pamatyti lagaminus Makgio rankose, dar šiek tiek - ir gaudyk vėją laukuose.

Kapišonas buvo nusmauktas, užtrauktukas užtrauktas tik iki pusės, atlapotas jos paltukas nedengė kaklo. Jam vėl pasisekė - diena buvo šilta.

Jis uždėjo pirštą ant gaiduko, surado taikinio kryžiuku duobutę ant kaklo.

Jei lemta...

Paspaudė. Sprogimo nepasigirdo, tik duslus puf! - ir iš vamzdžio išsiveržė dūmelis.

5

Jie jau stovėjo ant laiptų krašto, kai staiga Čarlė sustojo, iš gerklės išsiveržė keistas gargimas. Endis metė lagaminus. Jis nieko neišgirdo, bet atsitiko kažkas baisaus. Su ja, su Čarle.

- Čarle! Čarle!

Jis įsmeigė akis į ją. Mergaitė sustingo lyg statula, neįtikėtinai graži tarp akinančių sniegynų. Neįtikėtinai maža. Staiga jis suprato. Tai buvo taip siaubinga ir nepataisoma, kad iškart netilpo galvoje.

Ilga adata kyšojo Čarlės kakle tiesiog po Adomo obuoliu. Pirštinėta ranka ji pagraibė ją, bet nesugebėjo ištraukti, tik užvertė aukštyn aštriu kampu. Kaklu nutekėjo siaurutė kraujo srovelė. Grakštus kraujo vijoklis nusirangė marškinių apykakle, užkabino dirbtinį kailį ten, kur buvo įsiūtas užtrauktukas.

- Čarle, - suriko jis ir pačiupo Čarlės ranką tą momentą, kai mergaitės akys užvirto ir ji loštelėjo atgal. Endis paguldė ją prieangyje, vis šaukė vardu. Adata žybčiojo saulėje. Jos kūnelis sukrito tarytum mirusios. Jis glaudė ją, sūpavo, naršė žvilgsniu saulės nužertus miškus, tokius tuščius - nė paukščio giesmelės.

- Kas tai padarė? - rėkė jis. - Kas?... Išeik, aš noriu pamatyti tave!

Donas Džulsas sėlino. Jis buvo apsiavęs "Adidas" sportiniais bateliais ir laikė 22-o kalibro pistoletą.

- Kas nušovė mano dukrą? - suriko Endis. Gerklėje kažkas suskaudo, bet ne nuo riksmo. Jis spaudė ją prie savęs, tokią sukritusią ir bejėgę savo žydrame paltuke. Pirštais apčiuopė adatą ir ištraukė - vėl kraujo srovelė.

"Nešk ją vidun, - šmėkštelėjo galvoje, - reikia nešti ją į vidų".

Džulsas prisiartino ir šovė iš nugaros į kaklą - taip aktorius Butas šovė į prezidentą*. Akimirką jis suklupo, dar tvirčiau spausdamas Čarlę prie savęs. Paskui nuvirto ant jos.

Džulsas atidžiai jį apžiūrėjo, po to pamojo tiems miške.

- Nieko tokio, - sumurmėjo po nosim. Reinberdas jau klampojo vasarnamio link pažliugusiu kovo sniegu. - Nieko tokio. O tiek prikalbėta...

---

* Kalbama apie Abraomą Linkolną.

ŠVIESA GĘSTA

1

Įvykių grandinei, pasibaigusiai neregėtais sugriovimais ir žmonių aukomis, pradžią padarė vasaros audra ir dviejų generatorių gedimas. Audra siautėjo rugpjūčio devynioliktąją, beveik penkiems mėnesiams praėjus nuo tada, kai Endis su Čarle buvo sugauti Grenterio vasarnamyje. Dešimt dienų kepino. Tądien, tuoj po vidurdienio, ėmė kauptis juodi audros debesys, bet niekas iš dirbusių dviejuose gražiuose ikikariniuose pastatuose, kurių fasadus skyrė plati žalia pievos paklodė ir prižiūrimi gėlynai, neatkreipė dėmesio į rūstų įspėjimą: nei sodininkai, pasikinkę savo žoliapjoves, nei moteris, atsakinga už kompiuterio A-E poskyrius (ir už automatizuotą kavos virimo liniją), kuri pasinaudojusi savo pietų pertrauka išvedė vieną žirgą ir paleido jį ristele idealiai pritaikytu jojimui takeliu, nei, juo labiau, Kepas, kuris sukirto milžinišką sumuštinį savo kondicionuojamame kabinete ir vėl ėmėsi kitų metų biudžeto - kas jam tas karštis ir tvankuma už lango?

Tikriausiai vienintelis tą dieną visoje Kontoroje Reinberdas pajuto artėjant lietų, taip pateisindamas savo pavardę*. Didysis Indėnas atvažiavo pusę pirmos, nors užsiregistruoti prieš darbo pradžią turėjo pirmą. Maudė kaulus ir sutrupintą akiduobę - ne kitaip, kaip prieš lietų.

Jis važinėjo senutėliu ir prarūdijusiu "Tandeberdu" su "D" lipduku ant priekinio stiklo. Vilkėjo baltu valytojo chalatu. Prieš išlipdamas, užsirišo ant akies siuvinėtą raištį. Jis nešiojo jį darbo metu tik dėl mergaitės. Raištis trikdė jį. Jis priminė prarastą akį.

Aptverta Kontoros aikštelė buvo padalyta į keturias dalis. Asmeninė Reinberdo mašina, naujutėlis geltonas "Kadilakas" dyzeliniu varikliu, turėjo "A" lipduką. Tai reiškė: aikštelė svarbiems asmenims; ji buvo po pietinio pastato langais. Požeminiai tuneliai ir liftai jungė tą aikštelę su kompiuterių centru, skubių pasitarimų patalpomis, turtinga Kontoros biblioteka, periodikos skaityklomis ir, žinoma, su priimamaisiais; už nieko nesakančio pavadinimo slėpėsi la-

---

* Rainbird *(ang.)* - "lietaus paukštis".

boratorijų kompleksas, o šalimais glaudėsi kambariai, kuriuose buvo laikoma Čarlė Makgi ir jos tėvas.

Sektorius "B" - antrojo ešalono tarnautojams - šiek tiek toliau. "C" stovėjimo aikštelė buvo skirta sekretorėms, mechanikams, elektrikams ir panašiai; ji buvo dar toliau. "D" sektorius buvo nekvalifikuotų darbininkų - Reinberdo žodžiais sakant, užnugario mašinoms. Jis buvo beveik už pusės mylios, visada užgrūstas liūdnos ir margos Detroito kledarų kolekcijos, nuo ten tebuvo žingsnis iki Džekson Pleinso, kur kas savaitę vykdavo lenktynės gyvuliniais furgonais.

Na ir biurokratinė tvarkelė, pagalvojo Reinberdas, ragindamas savo griuveną, pakėlė galvą į dangų, pažiūrėjo į debesis. Audra artinasi. Užgrius ketvirtą, apskaičiavo jis.

Jis nuėjo link mažo surenkamo namuko iš gofruotos skardos, skoningai įtupdyto į pušynėlį, kur užsiregistruodavo penktos ir šeštos kategorijų darbuotojai. Chalatas plaikstėsi. Pro šalį praburzgė sodininkas ant vienos iš dvylikos Apželdinimo skyriui priklausančių žoliapjovių. Virš sėdynės pleveno linksmai nuspalvintas skėtis nuo saulės. Sodininkas, rodės, nepastebėjo Reinberdo - tai irgi dalis biurokratinės tvarkos. Jei tu priklausai ketvirtai kategorijai - penktosios kategorijos žmonės tau tampa nematomi. Net sudarkytas Reinberdo veidas nesulaukė dėmesio; kaip ir kiekviena vyriausybinė agentūra Kontora samdė nemažai "gerai atrodančių" veteranų. Jungtinių valstybių vyriausybei nebuvo ko mokytis iš "Max Factor" firmos kosmetinių gudrybių. Buvo vienas kriterijus: veteranas su akivaizdžia negalia - rankos protezu, invalido vežimėliu, sužalotu veidu - buvo vertas trijų "normalių" veteranų. Reinberdas pažinojo žmonių, kurių protai ir sielos sudarkytos ne mažiau už jo veidą tame vietnamietiškame vakarėlyje, žmonių, kurie su džiaugsmu eitų pasiuntinukais į "Piggly Wiglly"*. Bet jų neėmė - išvaizda netiko. O ir Reinberdas nejautė jiems simpatijos. Iš tikrųjų viskas jam atrodė gana juokinga.

Jis galėjo duoti galvą nukirsti, jog niekas iš tų, su kuriais jis dabar dirba, neatpažino jo, kaip Kontoros agento ir profesionalaus žudiko. Dar prieš septyniolika savaičių jis tebuvo jiems neaiškus siluetas už geltono "Kadilako" priekinio stiklo, vienas iš tų su "A" lipduku.

- Ar neatrodo, kad šiek tiek persūdot? - paklausė kartą Kepas. - Mergaitė neturi jokių ryšių su sodininkais ar stenografistais. Matotės su ja vienintelis.

---

* Tinklas užkandinių, kur galima greitai pavalgyti.

Reinberdas papurtė galvą.

- Pakanka mažytės klaidelės. Kas nors mestelės, tiesiog atsitiktinai, kad gerasis dėdė valytojas su išdarkytu veidu stato mašiną svarbių asmenų aikštelėje ir paskui persirenginėja chalatą techninio personalo skyriuje. Aš bandau sukurti pasitikėjimo atmosferą, pagrįstą tuo, kad mes abu čia pašaliniai, - abu išsigimėliai, jei norit, - palaidoti amerikietiškos KGB gelmėse.

Kepui tas nepatiko; jis nemėgo, kai kas laikydavo piktus juokelius apie Kontoros metodus, juolab, kad šiuo atveju metodai buvo tikrai kraštutiniai.

- Šauniai sugalvota, ką ir besakyti.

O džiaugtis iš tikrųjų nebuvo kuo, nes ne taip jau šauniai viskas vyko. Mergaitė neuždegė nė degtuko. Tas pat ir su jos tėvu, kuris neparodė nė menkiausio įtaigos sugebėjimo. Jei jis išvis kada jį turėjo. Kuo toliau, tuo labiau Kepas tuo abejojo.

Mergaitė žavėjo Reinberdą. Pirmaisiais metais Kontoroje jis išklausė begales kursų, kurių nerastum nė viename koledže: telefonų pasiklausymas, mašinų nuvarymas, slapta apieška ir dešimtys kitų. Ir tik vienas jį tikrai sudomino, - seifų laužimas, - skaitytas šito amato meistro Dž.M.Ramadeno. Jis buvo atgabentas iš Atlantos kalėjimo specialiai išmokyti savo meno Kontoros naujokus. Ir buvo laikomas geriausiu tos srities specialistu; Reinberdas tuo neabejojo, nors šiandien laikė save mažai kuo nusileidžiančiu Ramadenui.

Ramadenas, miręs prieš trejus metus (Reinberdas nusiuntė į jo laidotuves gėlių - štai kur komedija!), pasakojo apie “Skidmore” spynas, apie seifus, apie antrinius užraktus, kurie aklinai užsidaro, vos tik plaktuku ar kaltu sudaužomas skaitmeninis ciferblatas; apie cilindrines ir užkabinamas spynas, raktų pritaikymą; įvairų grafito panaudojimą ir raktų formas muilo gabalėlyje; pasakojo apie tai, kaip daryti nitroglicerino vonią ir sluoksnis po sluoksnio imti seifo dugną.

Reinberdas klausėsi Dž.M.Ramadeno šaltai ir ciniškai susidomėjęs. Kartą Ramadenas pasakė, jog seifai kaip moterys: tereikia laiko ir įrankio. Būna, sakė jis, kieti ir ne tokie kieti riešutėliai, bet neišlukštenamų nebūna.

Mergaitė buvo kietas riešutas.

Iš pradžių jiems teko maitinti ją per veną, kad nenumarintų savęs badu. Paskui ji suprato, jog atsisakydama valgyti ji “laimi” tik mėly-

nes per alkūnės sulenkimą, tada pradėjo valgyti, be ypatingo entuziazmo, tiesiog todėl, kad tai mažiau skausminga.

Ji perskaitė keletą jai atneštų knygučių, šiaip ar taip, bent jau pervertė, retsykiais įjungdavo spalvotą televizorių ir po kelių minučių išjungdavo. Liepą ji pasižiūrėjo visą filmą - vietinės gamybos juostą "Juodojo gražuolio"* motyvais, ir vieną ar du kartus prasuko "Nuostabų Disnėjaus pasaulį". Viskas. Savaitės raportuose ėmė vis dažniau pasitaikyti frazė: "Sporadinė afazija".

Reinberdas pasižiūrėjo į medicinos žinyną ir iškart viską suvokė, galbūt netgi geriau negu patys daktarai, nes buvo indėnas ir dar kariavęs. Kartais mergaitei pritrūkdavo žodžių. Ji galėjo stovėti vidury kambario ir be garso judinti lūpas. Kartais išsprūsdavo nieko bendra su kontekstu neturintis žodis. "Man nepatinka šita suknelė. Geriau jau šiaudinė". Kai kada ji save tuoj pataisydavo: "turėjau galvoj žalią", - bet dažniausiai tai likdavo nepastebėta.

Žinyne afazija buvo aiškinama kaip smegenų veiklos sutrikimų sukeltas užmaršumas. Gydytojai tuoj ėmė žaisti su vaistais. Oraziną pakeitė valiumu - jokio pagerėjimo. Sujungė valiumą su orazinu - efektas buvo netikėtas: Čarlė puldavo į ašaras ir verkdavo, kol baigdavosi preparato veikimas. Išbandė naujus vaistus, trankviliantus ir lengvo haliucinogeno mišinį. Iš pradžių atrodė gerai, paskui ji ėmė mikčioti, išbėrė. Galiausiai grįžta prie orazino ir sustiprintas stebėjimas, jei afazija progresuotų.

Kalnai popieriaus buvo prirašyti apie jautrią mergaitės psichiką ir apie tai, ką psichiatrai pakrikštijo "konfliktiniu nusistatymu prieš ugnį", paprasčiau tariant, prieštaravimas tarp to, ką tėvas draudė daryti, ir to, ką Kontora liepia. Be to - kaltės jausmas dėl sudegintos Mendersų sodybos.

Reinberdas numojo į visa tai. Ne narkotikai ir ne tai, kad laiko ją užrakintą ir akių nenuleidžia, netgi ne atsiskyrimas nuo tėvo.

Ji - tiesiog kietas riešutas, ir viskas.

Kažkurią akimirką Čarlė nusprendė, kad nebendradarbiaus su jais, nesvarbu, kas būtų. Ir galas. Pašvilpk, kad nori. Psichiatrai gali lakstyti aplinkui su savo kortelėmis iki pamėlynavimo, gydytojai - žaisti su vaistukais ir dūsauti į barzdas, kaip sunku sėkmingai apkvaitinti

* "Juodasis gražuolis" - vaikiška knygutė apie žirgą.

aštuonmetę mergaitę. Augs pranešimų krūvelė ant Kepo stalo ir ves jį iš proto.

O Čarlė Makgi žiūrės savo.

Reinberdas nujautė tai, kaip nujautė artėjančią liūtį. Ir žavėjosi ja. Visą gaują ji privertė gaudyti savo uodegas, ir taip jie gali suktis iki pačios Padėkos dienos ar net Kalėdų. Bet taip tęstis be galo negali, štai kas kėlė didžiausią susirūpinimą Reinberdui.

Ramadenas, seifų įsilaužėlis, papasakojo pamokančią istoriją apie du vagis, įsilaužusius penktadienio naktį į vieną prekybos centrą, kai sužinojo, jog pūga sutrukdė atvažiuoti inkasatoriams. Seifo spyna buvo cilindrinė. Jie nesėkmingai bandė išvirinti skaitmeninį ciferblatą. Bandė sluoksnis po sluoksnio nuimti seifo dugną, bet nesugebėjo atlupti nė kampelio. Galiausiai susprogdino jį. Rezultatas pranoko lūkesčius. Seifas atsidarė... bet daugiau negu reikia - neliko nė vienos sveikos kupiūros. Liko pinigų skuteliai, kokius kartais galima pamatyti tarp numizmatinių niekučių.

- Svarbiausia tai, - kalbėjo sausu, švilpiančiu balsu Ramadenas, - jog tiedu nenugalėjo seifo. Visa esmė - nugalėti seifą. Nugalėti jį - vadinasi, išnešti tai, kas jame yra, sveiką, supratote? Jie persistengė. Ir prarado pinigus. Pasirodė besą mėšlo krūva, ir seifas nugalėjo juos.

Reinberdas suprato.

Per šešiasdešimt koledžų absolventų užsiiminėjo tuo, o viskas buvo ne kas kita, kaip išlaužti seifą. Jie bandė išvirinti mergaitės šifrą narkotikais, visa psichiatrų vienuolikė nėrėsi iš kailio, bandydama palaužti "konfliktinį nusistatymą prieš ugnį", ir tai nebuvo verta nė sudilusio skatiko, nes jie užsispyrę bando sluoksnis po sluoksnio nuimti seifo dugną.

Reinberdas įėjo į namuką, ištraukė iš dėžutės laiko kortelę ir užsiregistravo. T.B.Nortonas, pamainos viršininkas, atitraukė akis nuo knygos plonais viršeliais.

- Be reikalo taip anksti. Viršvalandinių negausi, indėne.

- O galgi? - suabejojo Reinberdas.

- Jokių galgi, - įžūliai spoksojo Nortonas su niūriu, beveik šventu pasitikėjimu savimi, kaip dažnai būdinga menkiems valdininkėliams.

Reinberdas nuleido akis ir nuėjo prie skelbimų lentos. Vakar valytojų komanda laimėjo rutulio ridenimo varžybas. Kažkas norėjo parduoti "2 geras naudotas skalbimo mašinas". Oficialus skelbimas nurodė, jog "visi darbuotojai" prieš išeidami turi nusiplauti rankas.

- Atrodo, lis, - pasakė per petį Reinberdas.

- Jau nušneki, indėne, - atsiliepė Nortonas. - Ir išvis ko čia smirdi?

- Žinoma, bose, - sududeno Reinberdas. - Aš tik užsiregistruoti.

- Kitąkart registruokis, kada priklauso.

- Žinoma, bose, - pakartojo Reinberdas, mestelėjęs žvilgsnelį rausvo Nortono kaklo pusėn, į minkštą vietelę tuoj po smakru. Ar spėtum riktelti, bose? Ar spėtum surikti, jei įsmeigčiau smilių į tą vietą? Kaip iešmu mėsos gabalą... bose.

Jis išėjo į tvankų karštį. Debesys, apsunkę nuo drėgmės, lėtai slinko pažeme. Bus ne šiaip sau audrelė. Tolumoje sugriaudėjo.

Štai ir pastatas. Reinberdas eis pro šoninį įėjimą, kur anksčiau buvo sandėliukas, nusileis keturis aukštus žemyn liftu. Šiandien teks išplauti ir išblizginti visas mergaitės kambario grindis; gera proga pabendrauti. Negalima sakyti, kad ji kategoriškai atsisakydavo su juo kalbėtis, ne. Ji, po velnių, tiesiog laikėsi per atstumą. Jis savaip bandė atidaryti seifo dugną: jei tik ji nusijuoks, tik kartelį nusijuoks kartu su juo iš juokelio Kontoros adresu - tai bus tarsi kampelio atidarymas. Tada jis turės kur užkišti kaltą. Viena šypsena. Tai suartins juos, ir bus sukurta partija, slapta partija. Du - prieš visus.

Bet kol kas jis nesugebėjo išgauti tos šypsenos, ir jau vien tai Reinberdui kėlė susižavėjimą.

2

Reinberdas įkišo savo pažymėjimą į specialią išpjovą, paskui nuėjo puodelio kavos į aptarnaujančio personalo bufetą. Kavos jis nenorėjo, bet dar buvo laiko. Nereikia parodyti savo nekantravimą; negerai, kad pastebėjo ir dar pakomentavo Nortonas.

Įsipylė karšto birzgalo ir atsisėdo. Ačiū Dievui, tuščia - nė vieno mulkio. Jis prisėdo ant išsiklaipiusios, nutrintos pilkos sofos ir ėmė siurbčioti kavą. Jo sumaltas veidas (Čarlei jis sukėlė tik trumpą susidomėjimą) buvo ramus ir abejingas. Tik įtemptai dirbo protas, analizuodamas dabartinę situaciją.

Tie, kurie dabar užsiėmė Čarle, priminė žalius Ramadeno seifo laužėjus. Jie dabar apsimovė minkštas pirštinaites, bet ne iš meilės mergaitei. Anksčiau ar vėliau jie nuspręs, jog iš minkštų pirštinaičių maža naudos, išmėginę “švelnias” priemones, griebsis sprogdinti sei-

fą. Jei taip atsitiks, Reinberdas neabejojo, kad jie, Ramadeno žodžiais tariant, "pražudys pinigus".

Jam jau teko aptikti frazę "lengva šoko terapija" dviejų daktarų pranešimuose - vienas iš jų buvo Pinčas, kurio rekomendacijų klausėsi Hoksteteris. Jis jau buvo skaitęs medicinos išvadas, sukurptas tokiu stulbinančiu žargonu, jog atrodė parašytos kita kalba. Išvertus pasidarė aišku, kad siūloma stiprios rankos taktika: jei vaikas pamatys savo tėvą kankinamą, jis palūš. O Reinberdo nuomone, kai tik ji pamatys elektros šokdinamą tėvą su pastirusiais plaukais, tyliai grįš į kambarį, sudaužys stiklinę ir praris šukes.

Bet pasakyk tu jiems tai. Kontora kaip ir CŽV ar FTB turi ilgą "pražudytų pinigų" sąrašą. Negali savo pasiekti užsienio pagalba, eik su automatais ir pribaik tą šunsnukį. Arba užtaisyk cigarus ciano kaliu. Kvaila, bet pabandyk tai jiems pasakyti. Jie nori matyti REZULTATUS - žibančius ir blizgančius kaip pasakiškas žetonų kalnas ant Las Vego žaidimų stalo. Jie "pražudo pinigus" ir lieka žarstyti beverčių žalių skutelių stebėdamiesi, kas gi, po galais, atsitiko.

Ėmė rinktis kiti valytojai, laidė juokelius, plekšnojo vienas kitam per petį, kalbėjosi apie smūgius, kuriuos paleido vakar, apie moteris, mašinas, apie gėrimą. Tas pats šlamštas, kuris buvo, yra ir bus iki pasaulio pabaigos, aleliuja, amen. Jie vengė Reinberdo. Nelabai čia jį mėgo. Jis nestumdė rutulio ir nepasakojo apie savo mašiną, ir išvis atrodė lyg pabėgęs iš filmo apie Frankenšteiną. Jis visus nervino. Jei kas išdrįstų paploti jam per petį, būtų sumalęs į miltus. Reinberdas išsitraukė "Red man" tabako maišelį, rūkomojo popieriaus, pasidarė suktinę. Sėdėjo ir rūkė, kol ateis laikas nusileisti pas mergaitę.

Apskritai jau daug metų jis nesijautė taip gerai. Reikia dėkoti mergaitei. Kažkokiu būdu, pati to nežinodama, ji grąžino jam norą gyventi - jausmai paaštrėjo, atsirado viltis; kitaip sakant, jis pasidarė gyvybingas. Gerai, kad ji - kietas riešutėlis. Kada nors jis prisikas prie branduoliuko (po žingsnelį, po nedidelį, bet visgi žingsnelį); paskui jis privers ją sušokti, tegu anie pasidžiaugia, o tada nužudys ją, žiūrėdamas į akis, tikėdamasis pagauti supratimo kibirkštėlę, tą žinią, kurią galbūt ji jam perduos peržengus į anapus.

O iki tol jis gyvens.

Reinberdas sumaigė cigaretę ir atsistojo, pasiruošęs eiti į darbą.

3

Debesys darėsi vis juodesni ir rūstesni. Trečią valandą virš Longmonto komplekso kabėjo tamsus baldakimas. Smarkiai dundėjo griaustinis, vis labiau įtikindamas žmones ten, apačioje. Sodininkai pastatė savo žoliapjoves. Buvo surinkti lauko staliukai. Arklidėse du prižiūrėtojai stengėsi nuraminti griausmo išsigandusius žirgus.

Audra prasidėjo pusę keturių; ji užklupo staiga it šūvis ir visu smarkumu. Liūtį greit pakeitė kruša. Vėjas pūtė tai iš vakarų, tai staiga pasikeisdavo visai iš priešingos pusės. Baltai mėlynomis ietimis blyksėjo žaibai, o ore tvyrojo tarsi benzino kvapas. Vėjai ėmė suktis prieš laikrodžio rodyklę, ir per orų prognozę tą vakarą buvo parodytas reportažas apie nedidelį uraganą, prasiautusį per Longmontą ir pakeliui nuplėšusį "Foto-Kwik" prekybos centro stogą.

Kontora neblogai atlaikė audrą. Kruša išmušė du langus, o vėjo gūsis pakėlė neaukštą tvorelę, supusią gražų bokštelį kitoje tvenkinio pusėje, ir nubloškė šešiasdešimt jardų, - štai ir visi nuostoliai (neskaitant išskraidžiusių šakų ir keleto apverstų gėlių vazonų - daugiau darbo Apželdinimo padaliniui). Sarginiai šunys kaip pašėlę lakstė tarp vidinės ir išorinės tvoros, bet netrukus nurimo, kai viskas ėmė grįžti į vėžes.

Daugiau žalos pridarė elektros audra, sekusi krušą, liūtį ir vėją. Rytų Virdžinijos regionai sėdėjo be elektros iki vidurnakčio po avarijų Rouvantrio ir Briskos elektros stotyse. Briskos stotis aptarnavo ir Kontorą.

Kai dingo šviesa ir nenutrūkstantis, bet neįkyrus oro kondicionieriaus ūžimas, Kepas Holisteris susirūpinęs sėdėjo savo kabinete. Tepraėjo gal kokios penkios sekundės, kai užgeso šviesos ir stojo prieblanda, - o Kepas jau šnibždėjo "Po galais!" ir ėmė stebėtis, kas, po velnių, atsitiko jų atsarginei elektros sistemai.

Jis žvilgtelėjo pro langą ir pamatė begalinį žaibų žybsėjimą. Tą vakarą vienas iš sargybinių pasakos savo žmonai matęs dviejų lėkščių dydžio kamuolinį žaibą, laksčiusį tarp mažiau įelektrintos išorinės ir daugiau įelektrintos vidinės tvoros.

Kepas siektelėjo telefono išsiaiškinti dėl elektros - šviesa vėl užsidegė. Oro kondicionierius vėl ėmė ūžti, o Kepas vietoj telefono paėmė pieštuką.

Tada šviesa vėl dingo.

- Velniai rautų! - nusikeikė Kepas. Jis numetė pieštuką ir pakėlė telefono ragelį. "Kad tuoj būtų šviesa, įsakė jis, - jei nenorite nemalonumų". Šviesa ignoravo įsakymą.

Abu gražuoliai namai, fasadais vienas priešais kitą, atskirti banguojančia pievele, ir visas Kontoros kompleksas apačioje buvo aptarnaujami Rytų Virdžinijos elektrinės, bet čia dar buvo du atsarginiai, dyzeliniu kuru varomi generatoriai. Viena sistema buvo skirta "gyvybinėms funkcijoms": elektrinei tvorai, kompiuterių stočiai (elektros dingimas čia gali padaryti milžiniškų nuostolių) ir nedidelei ligoninei. Antroji sistema tarnavo kitiems reikalams: šviesa, oro kondicionieriai, liftai ir visa kita. Ši sistema buvo pajungta "skersai", tai yra turėjo suveikti, jei pasirodytų pirmosios persikrovimo požymiai, o jeigu sugestų antroji - atvirkščias procesas neveikė. Rugpjūčio devynioliktąją persikrovė abi sistemos. Antroji įsijungė tada, kai ėmė persikrauti pirmoji sistema, kaip kad planavo elektrikai (nors, tiesą sakant, jie niekad neplanavo, kad pirmiausia persikraus pirminė sistema), todėl pastaroji dirbo septyniasdešimt sekundžių ilgiau. Abiejų sistemų generatoriai sprogo vienas po kito it fejerverkas. Tik tie fejerverkai kainavo apie aštuoniasdešimt tūkstančių dolerių kiekvienas.

Vėliau tyrimas padarė juokingą išvadą: "mechaninis gedimas", nors tikslesnė išvada būtų "godumas ir parsidavėliškumas". Kai 1971-aisiais buvo sumontuoti atsarginiai generatoriai, tiems nedaug lėšų reikalaujantiems darbams (palyginus su kitomis Kontoros rekonstrukcijomis, kurios surijo 16 milijonų) vadovavo viršininko svainis, elektros inžinerijos konsultantas. Konsultantas nusprendė, kad puikiai galima apsieiti ir su mažiausia suma, nukandus kąsnelį vienur ar kitur.

Tai buvo vienintelė persona apylinkėje, išsilaikanti iš malonių ir slaptos informacijos, ir pirmoji galutinio žlugimo ir žmonių aukų priežastis. Per visus metus nuo sukonstravimo atsarginė sistema buvo išbandyta tik dalimis. Ir per patį pirmą rimtą išbandymą, kai audra sudaužė Briskos elektros pastotę, visiškai subyrėjo. O iki to elektros inžinerijos konsultantas sukiojosi tai vienur, tai kitur, padėjo statyti multimilijoninį pajūrio kurortą Koki Byče, Sent Tomaso mieste...

Elektra pasirodė Kontoroje tik tada, kai vėl ėmė veikti Briskos pastotė... tai yra, kai ir visą likusią Rytų Virdžinijos dalį pasiekė elektra, - apie pusiaunaktį.

Bet tuo tarpu atsitiko dar kai kas. Audra ir dingusi elektra užtraukė nelaimę Endžiui ir Čarlei Makgiams, nors nė vienas nieko nenujautė.

Penkių mėnesių ramybė baigėsi, vėl ėmė suktis gyvenimo karuselė.

4

Elektra dingo Endžiui Makgiui bežiūrint "AG klubą" per televizorių. "AG" reiškė "Aukščiausiojo garbinimas". Atrodė, kad vienu Virdžinijos kanalu "AG klubas" ėjo dvidešimt keturias valandas per parą. Tikriausiai buvo ne taip, bet Endis neteko laiko nuovokos, ir sunku buvo pasakyti, kaip yra iš tikrųjų.

Jis nutuko. Kartais, kai šiek tiek prasiblaivydavo, gaudė savo atspindį veidrodyje ir prisimindavo Elvį Preslį, išpurtusį prieš mirtį. Kitą kartą jis lygino save su riebiu ir tingiu iškastruotu katinu.

Jis dar nebuvo storas, bet pamažu darėsi. Endis pasisvėrė Hastings Gleno "Svajų" viešbučio vonioje - svėrė septyniasdešimt tris. Šiomis dienomis persirito per aštuoniasdešimt penkis kilogramus. Skruostai suapvalėjo, pasirodė dvigubas pagurklis ir apvalumai, kuriuos senas jo gimnastikos mokytojas paniekinamai vadino "bobiškais". Na ir, žinoma, pilvas. Nebuvo kur judėti, - ir pabandyk pajudėti, kai prišeria torazino, - o maitina tai atsakančiai.

Beveik visą laiką gyveno apsvaigintas, todėl nelabai rūpėjo svoris. Retsykiais jie darydavo bevaisius testus, tada aštuoniolikai valandų prablaivydavo; buvo tikrinamos jo psichinės reakcijos, EEG* įsitikinama, jog smegenų raukšlės nepakitusios, po to jį nuvesdavo į baltai dažytą kambarį, išmuštą kamštiniais paneliais.

Bandymus su savanoriais pradėjo jau balandį. Jie prigrasindavo Endį, kad jei persistengs, pavyzdžiui, apakins ką nors, turės už tai atkentėti. Buvo leidžiama suprasti, kad atkentės ne jis vienas. Endis nekreipė į tai dėmesio; abejojo, ar jie išdrįs paliesti Čarlę. Ji buvo jų didysis grobis. O save jis laikė antro plano figūra.

Bandymus atlikdavo daktaras Hermanas Pinčas. Jis baiginėjo ketvirtą dešimtį ir niekuo ypatingai nepasižymėjo, gal tik kiek per dažnai šypsojosi. Kartais ta šypsena Endį nervino. Kai kada užsukdavo

---

* EEG - elektroencefalogramos santrumpa

senesnis daktaras, vardu Hoksteteris, bet paprastai jis turėjo reikalų su Pinču.

Prieš pirmąjį testą Pinčas nupasakojo, kad kambaryje bus mažas staliukas su rašalo buteliuku, pripiltu vynuogių sulčių, stovas su parkeriu, bloknotas, grafinas vandens ir dvi stiklinės. Anot Pinčo, savanoris visiškai nenutuoks, kad rašalo buteliuke yra ne rašalas. Endis turėsiąs būti toks malonus ir "pastūmėti" savanorį prisipilti stiklinę vandens, praskiesti "rašalu" ir išgerti visą tą makalą.

- Puiku, - pasakė Endis. Pats jis nesijautė labai puikiai. Norėjosi torazino ir ramybės, kurią tas suteikia.

- Labai puiku, - pakartojo Pinčas. - Padarysit?

- O kam?

- Už tai gausit kai ką. Kai ką malonaus.

- Klausysi, pelyte, gausi sūrio gabalytį, - nusišaipė Endis. - Taip?

Pinčas truktelėjo pečiais ir šyptelėjo. Kostiumas gulėjo kaip nulietas: panašu, jog iš "Brooks Brothers".

- Gerai, - tarė Endis. - Supratau. Tai kas gi už tai, kad pagirdysiu tą vargšą mulkį rašalu?

- Na, pirmiausia gausit savo tabletes.

Gerklėje staiga įstrigo gumulas; negi aš taip pripratau prie torazino, mąstė jis, o jei pripratau, tai kaip - psichologiškai ar fiziškai?

- Pasakykite, Pinčai, - paklausė jis, - daryti spaudimą pacientui jus verčia Hipokrato priesaika?

Pinčas darkart gūžtelėjo ir toliau atlaidžiai šypsojosi.

- Be to, jums bus leista truputį pasivaikščioti, - pasakė jis. - Manau, jūs to pageidavote?

Endis pageidavo. Gyveno jis visai pakenčiamai - kiek pakenčiama gali būti kalėjime. Turėjo tris kambarius ir vonią, spalvotą televizorių su papildomais kanalais, per kuriuos rodydavo naujausius filmus, ką tik pasirodžiusius ekranuose. Vienam iš tų kramtukų* - tikriausiai Pinčui - kilo mintis, kad neverta atimti iš jo diržo, duoti rašyti spalvotomis kreidelėmis ir valgyti plastmasiniais šaukštais. Jei jis norėtų nusižudyti, jo sustabdyti neįmanoma. Užtenka Endžiui pertempti smegenis, kad tie sprogtų kaip sena padanga.

Taigi buvo visi patogumai, net mikrobangų krosnelė virtuvėlėje. Sienos buvo dažytos ryškiomis spalvomis, svetainės grindis dengė

---

* Kramtukai - stebuklingi personažai iš Roberto Baumo knygos "Smaragdo miesto burtininkas".

minkštas kilimas, kabėjo neblogų estampų. Bet taip pat sėkmingai galima mėginti iškišti nubarstytą cukraus pudra karvės bandą kaip vestuvinį tortą; užtenka pasakyti, jog visos šio skoningo butuko durys buvo be rankenų. O akučių - kiek nori. Netgi vonioje. Endis net įtarė, kad ne tik kiekvienas jo žingsnis sekamas, bet ir stebima per monitorių, o jeigu dar aparatūra dirba infraraudonųjų spindulių režimu - nepalieka ramybėje ir naktį.

Jis nesiskundė klaustrofobija, bet per daug ilgai sėdi uždarytas. Tai jį nervino net apkvaitintą narkotikais. Tiesa, tai buvo nežymu: pasireikšdavo tik giliais atodūsiais ir apatijos priepuoliais. Jis tikrai prašė leisti pasivaikščioti. Jis vėl norėjo pamatyti saulę ir žalią žolę.

- Taip, - išspaudė jis. - Aš pageidavau prasivaikščioti.

Bet to padaryti nepavyko.

Iš pradžių savanoris nervinosi, neabejotinai laukdamas, kada Endis privers atsistoti jį ant galvos, kudakuoti kaip vištą ar dar ką iškrės. Dikas Olbraitas, toks buvo žmogaus vardas, buvo futbolo sirgalius. Endis ėmė jį klausinėti apie praėjusį sezoną: kas susitiko finale, kaip vyko rungtynės, kam atiteko taurė.

Olbraitas nurimo. Kitas dvidešimt minučių jis pliauškė apie čempionatą, užmiršęs nuogąstavimus. Jis pradėjo pasakoti apie šlykštų teisėjavimą, nulėmusį, kad "Petai" nugalėjo "Delfinus", kai Endis pasiūlė:

- Įsipilkit vandens, jei norit. Tikriausiai gerklė perdžiūvo.

Olbraitas žvilgtelėjo į jį:

- Žinot, tikrai perdžiūvo. Sakykit... aš čia pliurpiu per daug. Sugadinau visus testus, ką?

- Nemanau, - pasakė Endis. Jis žiūrėjo, kaip Dikas Olbraitas pilasi vandens iš grafino.

- Norit, - užklausė Olbraitas.

- Ne kol kas, - tarė Endis ir staiga smarkiai stumtelėjo tardamas:

- O dabar įsipilkit dar truputį rašalo.

Olbraitas pažiūrėjo į jį, pakėlė butelį "rašalo", apžiūrėjo ir vėl padėjo.

- Įsipilti rašalo? Iš proto išsikraustėt?

Šypsena nedingo iš Pinčo veido ir po bandymo, nors rezultatai jo nedžiugino. Visai nedžiugino. Endžio nedžiugino taip pat. Kai jis stumtelėjo Olbraitą, nebuvo to jausmo... to keisto susidvejinimo jausmo, kuris paprastai lydėdavo stumtelėjimą. Jokio galvos skausmo.

Jis sukoncentravo visą savo valią įteigti Olbraitui, jog nėra nieko protingiau, kaip įsipilti į vandenį rašalo, ir gavo visiškai protingą atsakymą: tu kvailas. Nepaisant skausmo, kuris jį kankindavo, mintis, jog prarado įtaigos sugebėjimą, kėlė Endžiui nerimą.

- Kam slepiat savo sugebėjimus? - klausė jo Pinčas. Jis prisidegė "Chesterfield" cigaretę ir šyptelėjo. - Nesuprantu jūsų, Endi. Kas jums iš to?

- Kartoju dešimtą kartą, - atkirto Endis, - aš nieko neslepiu. Aš stengiausi iš visų jėgų. Stumtelėjau, kiek galėjau. Ir nieko... - jam norėjosi tabletės, buvo prislėgtas ir susinervinęs. Visos spalvos buvo per ryškios, šviesa - per stipri, o balsai - kurtinantys. Išsigelbėjimas - tabletės. Po tablečių jo bejėgiškas įniršis dėl to, kas atsitiko, Čarlės ilgesys ir baimė dėl jos - viskas pasitraukdavo, darydavosi pakenčiama.

- Bijau, kad negaliu patikėti jumis, - pasakė Pinčas ir šyptelėjo. - Pagalvokite, Endi. Juk niekas neprašo, kad verstumėt ką nors šokti į prarają ar paleisti kulką į kaktą. Tikriausiai ne taip jau trokštate pasivaikščioti.

Jis atsistojo, tarsi norėtų išeiti.

- Klausykit, - ištarė Endis, nepajėgdamas nuslėpti nevilties balse, - norėčiau vienos tabletės.

- Tikrai? - paklausė Pinčas. - Jums gali būti įdomu - aš sumažinau jūsų dozę... o jei tai torazinas dėl visko kaltas? - jis visas švytėjo. - Na, o jei jūsų sugebėjimai staiga grįžtų...

- Supraskit, sutrukdė dvi aplinkybės, - pradėjo Endis. - Pirma, vaikinas nervinosi, kažko tikėjosi. Antra, jo intelektas ne per didžiausias. Senius ir silpnesnio intelekto žmones sunkiau paveikti. Protingi žmonės - visai kas kita.

- Jūs rimtai? - paklausė Pinčas.

- Taip.

- Tai kodėl jums neprivertus manęs atnešti tabletės tučtuojau? Mano intelekto rodiklis - šimtas penkiasdešimt penki.

Endis pabandė... veltui.

Pagaliau jam buvo leista pasivaikščioti, buvo vėl padidinta dozė, prieš tai darkart įsitikinus, jog jis neišsidirbinėja, o priešingai, nesėkmingai bando stumtelėti. Kad ir kaip ten būtų, Endžiui ir daktarui Pinčui kilo įtarimas, jog jis tiesiog išbarstė savo galią bėgdamas su Čarle Niujorke, Olbanyje, Hastings Glene. Abiem kilo ir kitas įtarimas - galbūt tai psichologinis barjeras. Endis buvo linkęs manyti,

kad jeigu jis dar visai neprarado savo talento, įsijungė paprastas apsauginis mechanizmas: jo smegenys atsisako daryti tai, kas gali jį pražudyti. Jis dar nepamiršo apmirusių taškų ant skruosto ir kaklo, krauju pasruvusios akies.

Bet kuriuo atveju rezultatas tas pats - šnipštas. Supratęs, kad atradėjo, pirmą kartą gavusio nenuginčijamus įtaigos galios laboratorinius įrodymus, šlovė slysta, Pinčas vis rečiau beužsukdavo pas savo globotinį.

Testai tęsėsi visą gegužę ir birželį; iš pradžių su savanoriais, vėliau su nieko neįtariančiais bandymų "triušiais". Pinčas pripažino, kad tai ne visai etiška, bet juk ir pirmieji LSD bandymai ne visad buvo etiški. Matyt, sulyginęs savo galvoje šiuos du blogius, Pinčas ramino savo sąžinę. Pagaliau tai nesvarbu, mąstė Endis, juk aš nesugebu nieko pastūmėti.

Prieš mėnesį, tuoj po liepos ketvirtosios, jie pradėjo bandyti jo galią gyvūnams. Endis ginčijosi, jog pastūmėti gyvūną dar sunkiau negu silpnaprotį, bet Pinčo ir jo komandos neįtikino: jiems reikėjo tą pagrįsti moksliškai. Taigi kartą per savaitę jis sėdėjo kabinete su šunimi, kate ar beždžione ir jautėsi kaip absurdo teatro personažas. Jis prisiminė nedrąsius tarnautojus, kuriuos stumtelėdavo pasitikėti savimi. Dar anksčiau, Portsityje, Pensilvanijos valstijoje, jis organizavo norinčių sulieséti programą. Užsiėmimus dažniausiai lankė vienišos namų šeimininkės, turėjusios silpnybę pyragaičiams, pepsikolai, įvairiems sumuštiniams - kad tik kas nors skanaus tarp duonos riekelių. Tai šiek tiek užpildydavo jų gyvenimą. Dauguma jų jau pačios buvo pasiryžusios numesti svorį, todėl pastūmėti nebuvo sunku. Ir dar galvojo apie tai, kas atsitiko tiems dviems Kontoros smogikams, pagrobusiems Čarlę.

Dabar jis nesugebėtų padaryti nieko panašaus. Jau net sunku buvo prisiminti, ką jis tuomet jautė. O dabar sėdėjo su šunimis, kurie laižė jam ranką, murkė katės, o beždžionės susirūpinusios kasė savo užpakalius, kartais išsiviepdavo į apokaliptinę šypseną, taip primenančią Pinčo, - žodžiu, visi gyvūnai elgėsi kaip jiems pridera. Po to jį vėl nuvesdavo į butą be durų rankenų, kur baltoje lėkštelėje ant virtuvėlės stalo gulėjo mėlyna tabletė, ir po truputį Endžio nervai ir įtampa atslūgdavo. Jis vėl pasijausdavo gerai. Ir sėsdavo žiūrėti filmų - ką nors su Klintu Ystvudu, jei surasdavo, ar tiesiog "AG klubą". Tada jis pamiršdavo netekęs savo talento ir tapęs nereikalingu asmeniu.

5

Tą popietę, kai prasidėjo audra, jis žiūrėjo “AG klubą”. Kažkokia moteris su kuodu, primenančiu širšių lizdą, pasakojo miniai, kaip Dievo galia išgydė jai inkstų uždegimą. Endį ji sužavėjo. Jos plaukai studijos šviesose blizgėjo tarsi poliruota stalo koja. Atrodė, lyg iš 1963-ųjų metų. Tai buvo viena iš tų žavių būtybių, kuriomis, kartu su plėšriais pinigų kaulintojais Dievo vardu, “AG klubas” linksmino savo žiūrovus. Endis apstulbęs klausėsi tų žmonių griežtais veidais bei prabangiais kostiumais ir galvojo apie tai, kaip Kristus išgujo prekeivius iš šventyklos. O šiaip visi “AG klube” atrodė tarytum nusileidę iš šešiasdešimt trečiųjų.

Moteris baigė. Prieš tai kažkoks aktorius, buvęs populiarus 6-ame dešimtmetyje, paporino, kaip Aukščiausiasis jį išgelbėjo nuo degtinės butelio. Dabar moteriškė su kuodu ėmė raudoti, o aktorius ją ramino. Ekrane pasirodė pabaigos vinjetė, studijos gilumoje ėmė niūniuoti “AG” choras. Endis sukrutėjo krėsle. Jau laikas tabletei.

Kažkaip blankiai jis suvokė, kad ne vien vaistai kalti dėl pokyčių per paskutinius penkis mėnesius, dėl pokyčių, iš kurių tik staigus nutukimas buvo pastebimas iš išorės. Atskyrimas nuo Čarlės tarsi išmušė pagrindą iš po kojų. Be Čarlės - o ji neabejotinai buvo kažkur netoliese, nors tai beveik tas pat, kas Mėnulyje, - nebuvo dėl ko stengtis.

Pagaliau tas nesibaigiantis bėgimas sukėlė kažkokią šoko būseną. Jis gyveno tarytum ant adatų taip ilgai, jog viskam pasibaigus organizmas natūraliai reagavo visiška apatija. Tiesą sakant, jis net manė, jog tai psichinis išsekimas. Ir netgi nuogąstavo, ar Čarlė jį dabar pažintų.

Endis niekada nesistengė apgauti Pinčo ar sukčiauti testų metu. Jis net nepagalvojo, kad kažkaip galėtų susigrąžinti Čarlę, nepajudino nė pirštelio. Lengviausia buvo pildyti jų norus. Jis liko apatiškas. Jis rėkė iš įniršio Grenterio prieangyje sūpuodamas savo dukrą su styrančia kakle adata. Įtūžio neliko. Jis buvo visiškai išsekęs.

Taip jautėsi Endis Makgis, kai sėdo žiūrėti televizoriaus rugpjūčio devynioliktąją, o lauke kaupėsi audra. “AG” vedėjas pristatė trio, dainuojantį religines giesmes. Tas pradėjo giedoti, ir staiga šviesos užgeso.

Išsijungė ir televizorius. Endis nejudėdamas sėdėjo krėsle, dar ne visai suvokdamas, kas atsitiko. Kai protas pagaliau aprėpė begalinę

tamsą, šviesa vėl užsidegė. Ekrane vėl išdygo trio: "Man skambino iš dangaus, kalbėjau su Jėzum". Endis jau spėjo su palengvėjimu atsidusti, ir šviesa dingo antrą kartą.

Jis sėdėjo įsikibęs į krėslo ranktūrius, lyg pasileidęs nuskristų. Ir desperatiškai spoksojo į švytintį televizoriaus ekraną, nors buvo aišku, jog tas vėl išsijungė, ir jis regi tik tai, ką nori matyti...

Po sekundės ar dviejų vėl įsijungs, ramino jis save. Kur nors yra atsarginis generatorius. Tokioje įstaigoje tai savaime suprantama.

Endis išsigando. Staiga jį užplūdo nuotykių istorijos iš vaikystės. Ten dažnai pasitaikydavo atsitikimų kokiame nors urve: staiga dingsta šviesa, užpučiama žvakė... Autorius mėgdavo aprašyti tamsą kaip "paslaptingą", "neapsakomą" ar "akliną". Kartais rasdavai išbandytą ir atsibodusį "tamsu, nors į akį durk", sakykim: "Tomą ir jo draugus užklupo tokia tamsa, nors į akį durk". Devynmečiui Endžiui Makgiui tai nedarė įspūdžio. Jis tik ir troško atsidurti tokioje tamsoje "nors į akį durk", lįsdavo į spintą, užkišdavo paklode durų plyšį. Buvo tamsu, bet tik tamsu.

Dabar buvo aišku, jog jis klydo; tai ne vienintelis dalykas, dėl kurio jis klydo vaikas būdamas, gal tik paskutinis, kurį jis suprato. Bet jis tuoj pat pamiršo savo atradimą, nes tamsa nebuvo tik "tamsi". Dar niekad gyvenime jis nebuvo tokioj tamsoj. Jei ne sėdynė po užpakaliu ir krėslo ranktūriai, atrodytų, jog jį tarp žvaigždžių neša paslaptinga srovė. Jis pakėlė ranką ir pamojavo prieš akis. Ir nors jautė delną prie nosies, nieko neįžiūrėjo.

Vėl įsikibo į krėslo ranktūrius. Širdis ėmė neramiai daužytis krūtinėje. Kažkas kimiai suriko: "Riči! Po velnių, kur tu?" Endis susigūžė krėsle, lyg kas būtų pagrasinęs. Apsilaižė lūpas.

Tuoj vėl atsiras, po sekundės ar dviejų, raminosi jis, bet kažkuri smegenų dalis nepasitenkino tokiu neapibrėžtu pažadu: kiek trunka viena ar dvi sekundės, minutės visiškoje tamsoje? Kaip suvokti laiką visiškoje tamsoje?

Lauke, už jo "apartamentų" durų, kažkas nukrito ir suriko iš skausmo ir nuostabos. Endis vėl susigūžė ir sudejavo. Jau negerai.

Na, jei užtruks ilgiau nei kelias minutes sutaisyti tai, - pašalinti gedimus ar panašiai, - jie ateis ir išleis mane. Turėtų.

Tai atrodė visai logiška, todėl jis truputį atsipalaidavo. Pagaliau juk tai tik tamsa, tik tiek - šviesos nebuvimas. Juk aplink nėra jokių monstrų ar dar ko nors.

Norėjosi gerti. Kažin ar išdrįstų atsikelti ir atsinešti iš šaldytuvo imbierinio alaus butelį? Nusprendė, kad jei bus atsargus, turėtų pavykti. Jis atsistojo, žengė du netvirtus žingsnius į priekį ir nusibrozdino šlaunį į kavos staliuko kampą. Jis pasilenkė, apgraibom apėjo jį, o akys ėmė ašaroti nuo skausmo.

Viskas kaip vaikystėje. Jie žaisdavo "neregį" (tikriausiai visi vaikai žaidžia). Turėdavai pereiti į kitą namo galą su raiščiu ant akių. O visiems kitiems būdavo iš ko pasijuokti, kai nuvirsdavai užkliuvęs už pagalvėlės ar laiptelių tarp valgomojo ir virtuvės. Tai buvo skausminga pamoka, kaip menkai prisimeni savo, rodos, eilinio namo išplanavimą ir pasitiki labiau akimis negu atmintimi. Tada pagalvodavai: kaipgi reikėtų gyventi aklam?

"Viskas bus gerai, - galvojo Endis. - Viskas bus gerai, jei eisi lėtai ir atsargiai".

Jis apėjo kavos stalelį ir iš lėto, atkišęs į priekį rankas, nusvirduliavo per svetainę. Juokinga, bet tuščia erdvė tamsoje gąsdina. Tikriausiai tuoj užsižiebs šviesos, ir aš galėsiu pasijuokti iš savęs. Tiesiog gerai pasi...

- Oi!

Jo ištiesti pirštai skaudžiai bakstelėjo į sieną. Kažkas nukrito - tikriausiai Veto stiliaus paveikslas su klėtimi ir laukais, kabojęs netoli virtuvės durų. Jis prašvilpė pro jį lyg grėsmingi kardo ašmenys ir trenkėsi į grindis neįtikėtinai garsiai.

Endis nutirpo gniauždamas skaudančius pirštus, perštėjo žaizda ant kojos. Baimė užėmė kvapą.

- Ei! - suriko jis. - Ei, vyrukai, nepamirškit manęs!

Jis laukė ištempęs ausis. Jokio atsakymo. Girdėjosi balsai ir triukšmas, tik kažkur toliau. Jei jie dar nutols, Endis liks kurtinančioje tyloje.

"Visi mane pamiršo", - pagalvojo jis, ir siaubas dar sustiprėjo.

Širdis daužėsi. Kakta ir rankos sudrėko nuo šalto prakaito, jis prisiminė, kaip kartą Tešmoro tvenkinyje nuplaukė per toli, pavargo, ėmė blaškytis ir rėkti išsigandęs, kad nuskęs... bet pabandė atsistoti - gylis tik iki krūtinės. O kur dabar dugnas? Jis apsilaižė išdžiūvusias lūpas, liežuvis taip pat buvo sausas.

- Ei! - suriko jis iš visų plaučių, o siaubo gaida balse jį dar labiau gąsdino. Reikia susitvardyti. Iki visiškos panikos liko gal žingsnis,

ko jis čia blaškosi ir klykia visa gerkle. Ir tik dėl perdegusio saugiklio.

Po galais, ir reikėjo gi tam atsitikti, kai man pats laikas išgerti tabletę. Tada - jokių problemų. Tada man bus gerai. Dievas mato, mano galva lyg stiklo šukių pripilta...

Stovėjo giliai alsuodamas. Siekė virtuvės durų, nepataikė ir rėžėsi į sieną. Dabar Endis galutinai pasimetė ir net neįstengė prisiminti, ar tas kvailas paveikslas kabėjo dešinėje, ar kairėje pusėje. Geriau jau būtų likęs krėsle.

- Nurimk, - murmėjo garsiai. - Nusiramink.

Tai nebuvo paprastas siaubas, suvokė jis. Prisidėjo tabletės, prie kurių jis priprato. Nebūtų baisu, jei prieš tai būtų išgėręs vieną.

- Nusiramink, - pakartojo jis.

Imbierinis alus. Jis ėjo imbierinio alaus ir trūks plyš turi jo gauti. Reikia susikoncentruoti kam nors, - tai viskas, ką jis suprato, - kad ir imbieriniam alui.

Jis pajudėjo į kairę ir užvirto ant nukritusio paveikslo. Spėjo tik surikti ir sumostaguoti rankomis. Ir vėl trenkėsi galva.

Dabar jis ne juokais bijojo. Padėkit man. Kas nors padėkit, atneškit žvakę, dėl Dievo meilės, ką nors, aš bijau...

Ir pravirko. Pirštais pajuto tirštą skystį - kraują - tekant iš smilkinio.

- Kur jūs, žmonės?! - suriko jis. Niekas neatsakė. Jis išgirdo - ar pasirodė, kad išgirdo, - šūksnį tolumoje, paskui viskas nutilo. Pirštais Endis apčiuopė paveikslą, už kurio užkliuvo, ir įsiutęs sviedė jį per kambarį. Tas užkliudė galą stalo netoli sofos, ir dabar nuvirto niekam nereikalinga lempa, stovėjusi ten. Dusliai pokštelėjo elektros lemputė, Endis suriko. Skaudėjo galvą. Kraujas srovele tekėjo skruostu.

Dusdamas ėmė slinkti palei sieną, prisilaikydamas ranka. Kai jo tvirtumo neliko nė lašo, susigūžė, lyg laukdamas ko iššliaužiant iš tamsos ir puolant jį. Iš lūpų išsprūdo tylus “achchch”. Valandėlei sugrįžo vaikystė, ir jis, rodos, girdėjo besirenkančių aplink trolių šnabždesį.

- Tik iki virtuvės durų, velniai griebtų, - įtūžęs murmėjo jis. - Tik tiek.

Šiaip taip pasiekė jas. Šaldytuvas dešinėje. Jis ėmė šliaužti į tą pusę tankiai alsuodamas, rankos šalo ant linoleumo.

Viršuje, kitame aukšte, kažkas siaubingai žvangėdamas nulėkė žemėn. Endis pašoko ant kelių. Nervai neišlaikė. Jis ėmė klykti: "Gelbėkit! Gelbėkit! Gelbėkit!", kol nebegalėjo ištarti nė žodžio. Kiek laiko jis ten rėkė tamsioje virtuvėje, visiškai nenumanė.

Pagaliau liovėsi ir pabandė susiimti. Rankos bejėgiškai drebėjo. Galvą skaudėjo nuo sutrenkimo, bet, atrodo, kraujas jau nebėgo. Tai paguodė. Gerklė degė ir perštėjo nuo rėkimo, jis vėl prisiminė alų. Pajudėjo dar truputį ir be didelių nuotykių rado šaldytuvą. Atidarė jį (juokinga, bet tikėjosi, jog jo vidų užlies balta šviesa) ir ilgai knisosi šaltoje tamsioje dėžėje, kol rado skardinę su žiedeliu viršuje. Endis užtrenkė dureles ir atsirėmė į jas. Atsidarė skardinę ir vienu mauku pusę ištuštino. Gerklė palaimino jį už tai.

Staiga į galvą šovė mintis, jis nutirpo.

"Dega, - apsimestinai ramiai pagalvojo jis. - Todėl niekas ir neateina tavęs išleisti. Jie evakuojasi. O tu... tu aukojamas".

Šita mintis jį pribaigė. Endis tiesiog atsilošė į šaldytuvo duris ir išsišiepė. Jį apleido jėgos. Sekundę net jautė dūmų kvapą, visa apimantį karštį. Skardinė išslydo iš rankos, skystis tėškėsi ant grindų, apliedamas kelnes.

Endis sėdėjo baloje ir dejavo.

6

Vėliau Džonas Reinberdas priėjo išvadą, jog kažin ar buvo galima suplanuoti geriau, nei atsitiko... nors, jei tie aukščiausios klasės psichologai turėtų bent kruopelę košės smegeninėse, jie turėjo tą numatyti. O dabar viską nulėmė tik laimingas atsitiktinumas - dingo šviesa, ir tai jam leido pagaliau atlupti kraštelį psichologinio šarvo, kuriuo apsiginklavo Čarlė Makgi. Tai tik laimė ir nepranokstama jo intuicija.

Džonas atėjo pas Čarlę pusę keturių, audra tik buvo prasidėjusi. Jis stūmė vežimėlį, kaip kad daro viešbučių ir viešbutukų valytojai. Ant jo gulėjo švarūs skudurai ir kempinės, politūra baldams blizginti, šampūnas kilimų dėmėms valyti. Taip pat kibiras ir šluota. Vienoje pusėje buvo įtaisytas dulkių siurblys.

Čarlė sėdėjo ant grindų priešais sofą, apsivilkusi tik žydrą triko. Kojos - lotoso pozoje. Ji dažnai taip sėdėdavo. Pašalinis palaikytų tai narkotiniu transu, tik ne Reinberdas. Mergaitei, tiesa, duodavo šiek

tiek vaistų, bet dozė buvo kone simboliška. Visi psichologai nusivylę patvirtino: jos žodžiai, jog ji daugiau niekada neuždeginės ugnies, nebuvo tušti. Narkotikai buvo skirti tam, kad ji nesukeltų gaisro, norėdama pabėgti, bet, atrodo, jog ji neketina tą daryti... ir išvis ar ką nors ketina.

- Sveika, pupa, - pasakė Reinberdas ir atkabino siurblį.

Mergaitė žvilgtelėjo, bet neatsakė. Jis įjungė siurblį, tada ji grakščiai pakilo ir nuėjo į vonią. Uždarė duris.

Reinberdas ėmėsi siurbti kilimą. Galvoje jokio plano. Reikėjo gaudyti mažiausius ženklus, užuominas ir kabintis už jų. Jo susižavėjimas mergaite nesumažėjo. O jos tėvas pamažu virsta riebiu, kylančiu pudingu; psichologų terminais, tai "depresija", "asmenybės žlugimas", "protinis sąstingis" ar "realybės jausmo praradimas" - kitaip sakant, palūžo, ir jį galima išmesti iš žaidimo. O mergaitė - ne. Ji užsisklendė. Būdamas su Čarle, Reinberdas vėl jautėsi tikras indėnas.

Jis išsiurbė kambarį ir laukė - galgi pasirodys. Pastebėjo, jog Čarlė dažniau ėmė išeidinėti iš vonios. Iš pradžių ji užsidarydavo ten, iki jis pasišalindavo. Dabar kartais ji išeidavo ir stebėdavo jį. Gal ir šįkart. O gal ir ne. Jis palauks. Ir gaudys menkiausią ženklą.

7

Čarlė sėdėjo vonioje užsidariusi duris. Ji užsirakintų, jei galėtų. Prieš ateinant valytojui, ji darė paprastučius pratimus, kuriuos rado knygoje. Valytojas atėjo čia sutvarkyti. Kokia šalta šita sėdynė. Ir liuminescencinių lempų šviesa, atsispindinti veidrodyje, viską aplink paryškina ir šaldo.

Iš pradžių kartu gyveno "kompanionė", kokių keturiasdešimt penkerių metų moteris. Ji turėjo pakeisti mamą, bet jos žaliose akyse kažkas blyksėjo. Tarsi ledukai. Kontora užmušė mano mamą, o dabar nori pakišti tą "kompanionę". Čarlė pareiškė, jog jai nieko nereikia. Tai sukėlė šypsenas. Tada Čarlė nustojo kalbėti ir nepratarė nė žodžio tol, kol ta moteris su savo žaliomis akimis neišsinešdino. Ji sutarė su Hoksteteriu, jog atsakinės į jo klausimus, jei bus palikta viena. Čarlė norėjo gyventi su tėvu, o jei ne, tai nereikia nieko.

Visi tie penki mėnesiai (jai buvo pasakyta, kad penki; pati ji prarado laiko nuovoką) buvo kaip sapnas. Visos dienos slinko vienodos, veidai pasirodydavo ir dingdavo - visi vienodi kaip balionai, valgis

atrodė be skonio. Kartais ji ir pati sau atrodė kaip balionas. Rodės, kad skrenda. Tik kažkur širdies kertelėje krebždėjo įsitikinimas: taip man ir reikia. Aš žmogžudė. Aš padariau didžiausią nuodėmę ir dabar būsiu nutrenkta į pragarą.

Ji mąstė apie tai naktimis, kai silpna šviesa užliedavo miegamąjį ir viskas atrodė kaip sapne. Bėgo vyrai su ugnies aureolėmis virš galvų. Sproginėjo mašinos. Ugnies apimti viščiukai. Ir degėsių kvapas, kuris visada primindavo svylančio meškiuko kvapą.

(ir jai tas patiko)

Taigi štai kur visa bėda. Kuo toliau, tuo labiau jai tas patiko; kuo toliau, tuo labiau ji jautė savo galią, tą neišsenkantį šaltinį, kuris tvino ir tvino. Tai kaip apversta piramidė, stovinti ant viršūnės - kuo daugiau darai, tuo sunkiau sustoti. Skausmingai sunku sustoti...

(net kvapą gniauždavo)

ir todėl ji sustos dabar. Ji mirs čia, bet neuždeginės. Galbūt jai net norėjosi mirti. Numirti sapne visai nebaisu.

Jos sąmonėje įstrigo tik du žmonės - Hoksteteris ir tas valytojas, kuris ateina tvarkyti kambarių kiekvieną dieną. Kartą Čarlė net klausė jo, kodėl jis ateina kasdien, - juk ji tvarkinga.

Džonas - toks jo vardas - išsitraukė iš užpakalinės kišenės seną aptrintą užrašų knygutę ir pigų tušinuką iš kišenėlės ant krūtinės. Garsiai pasakė: "Toks darbas, pupa". O ant popieriaus parašė: "Kad jie visi - šūdo krūva, ko gi dar?"

Ji vos nesukikeno, bet laiku prisiminė žmones su ugnies karūnomis, degančio žmogaus mėsos kvapą, tokį panašų į svylančio meškiuko. Juoktis pavojinga. Ji apsimetė, jog nematė raštelio ar nesuprato jo. Valytojo veidas buvo kažkas baisaus. Su raiščiu. Jai buvo gaila jo ir kartą vos nepaklausė, kas jam atsitiko, - avarija ar dar kas, - bet tai dar pavojingiau, negu juoktis iš raštelio. Nežinojo, kodėl tą tiesiog jautė kiekviena savo ląstele.

Jis buvo baisus pažiūrėti, bet gana malonus. O veidas nebuvo baisesnis negu mažojo Čako Eberharto Harisone. Čako mama kepė bulves, o trimetis Čakas užsivertė ant savęs visą keptuvę karštų riebalų ir vos nenumirė. Po to kiti vaikai jį iki ašarų pravardžiavo Čaku Hamburgeriu ar Čaku Frankenšteinu. Tai buvo bjauru. Kiti vaikai, atrodo, nesuprato, kad toks dalykas gali atsitikti kiekvienam. Juk kai tau treji metukai, to protelio nedaug.

Džono veidas buvo visiškai sujauktas, bet tai jos negąsdino. Čarlė bijojo Hoksteterio veido, nors jis, išskyrus akis, niekuo nesiskyrė nuo kitų. Jo akys buvo dar baisesnės negu tos "kompanionės". Jos buvo spaudimo įrankis. Hoksteteris įkalbinėjo Čarlę ką nors padegti. Tiesiog prikibo it vantos lapas. Atvesdavo ją į kabinetą, kur kartais gulėjo suglamžyti laikraščiai, stovėjo indeliai su degalais ar dar kas nors panašaus. Klausinėjo apie šį bei tą, gerinosi, o viskas baigdavosi tuo pačiu: Čarle, padek tai.

Hoksteteris ją gąsdino. Ji jautė, kad jis turi visokių... visokių

(gudrybių)

kuriomis gali priversti ją uždegti ką nors. Bet ji nenusileis. Tik baimė šnibždėjo, jog kada nors taip atsitiks. Hoksteteris sugalvos ką nors. Kartą ji susapnavo, jog uždegė Hoksteterį, ir pabudo rankomis užsispaudusi burną, kad nesuriktų.

Vieną dieną, norėdama atitolinti neišvengiamą prašymą, ji paklausė, kada galės pamatyti tėvą. Šis klausimas seniai kirbėjo jos galvoje, bet ji neklausė, nes iš anksto žinojo atsakymą. Bet tądien ji buvo labai pavargusi bei prislėgta, ir jis tiesiog išsprūdo.

- Čarle, juk tu žinai atsakymą, - sumurkė Hoksteteris. Jis parodė į stalą kambariuke. Ten, ant metalinio padėklo, gulėjo krūvelė medžio drožlių. - Jei uždegsi tai, aš tučtuojau nuvesiu tave pas tėvą. Pamatysi jį po poros minučių, - Hoksteterio žvilgsnis buvo šaltas, veriantis, o burna viepėsi į bičiulišką šypseną. - Na kaip?

- Duokit degtukus, - pasakė Čarlė, jausdama besikaupiančias ašaras. - Uždegsiu.

- Tu gali uždegti tik pagalvojusi apie tai. Juk žinai.

- Ne. Negaliu. Jei ir galėčiau - nedegčiau. Negalima.

Hoksteteris nusivylė, šypsena dingo.

- Čarle, kodėl save kankini? Ar nenori pamatyti savo tėčio? O jis nori. Jis prašė perduoti, jog tai nieko bloga.

Ji pratrūko, verkė ilgai, pasikūkčiodama; juk ji nori pamatyti tėtį, kiekvieną minutę apie jį tik ir tegalvoja, ilgisi jo, svajoja atsidurti jo saugiame glėbyje. Hoksteteris žiūrėjo į ją, ir veide nebuvo nei šilumos, nei simpatijos, nei gailesčio. Buvo kas kita - išskaičiavimas. Kaip ji jo nekentė!

Tai buvo prieš tris savaites. Nuo tada ji užsispyrusi tylėjo apie norą susitikti su tėvu, nors Hoksteteris suko tą pačią plokštelę: jos tėvas

nuliūdęs, jis leidžia jai uždeginėti ugnį, o blogiausia, jos tėvas esą sakęs Hoksteteriui, jog ji tikriausiai jo jau nemyli...

Ji žiūrėjo į savo išblyškusį veiduką vonios veidrodyje ir klausėsi vienodo Džono dulkių siurblio burzgimo. Kai jis pabaigs siurbti, pakeis patalynę. Tada valys dulkes. Paskui išeis. Geriau, kad neišeitų, - taip norėjosi išgirsti jo balsą!

Iš pradžių ji eidavo į vonią ir tūnodavo ten, kol valytojas išeidavo. Kartą jis išjungė siurblį, pabeldė į vonios duris ir susirūpinęs paklausė:

- Pupa? Kaip tu ten? Gal tau bloga, a?

Jo balse buvo tiek švelnumo, paprasto, nedirbtinio, nuo kurio čia ji jau buvo atpratusi, kad tik didelėmis pastangomis ištarė ramiai ir abejingai, nors ašaros gniaužė gerklę:

- Ne... viskas gerai.

Čarlė tikėjosi, kad jis pabandys prisigerinti jai, lįsti į jos širdį kaip kiti, o jis tiesiog nuėjo ir vėl įjungė dulkių siurblį. Ji netgi šiek tiek nusivylė.

Kitą kartą ji išėjo iš vonios, o Džonas plovė grindis ir nepakėlęs galvos pasakė:

- Atsargiai, grindys šlapios. Žiūrėk, nepaslysk.

Tik tiek, bet tai sujaudino ją iki ašarų - tas susirūpinimas, toks paprastas ir šiurkštokas, buvo nuoširdus.

Paskutiniuoju metu ji vis dažniau išeidavo iš vonios jo pažiūrėti. Pažiūrėti... ir paklausyti. Kartais jis ko nors klausdavo, bet klausimuose neslypėjo grėsmė. Ir visgi dažniausiai ji neatsakinėdavo - principas yra principas. Tai Džono neglumino. Jis kalbėdavo sau toliau. Jis kalbėjo apie pasisekimus ridenant rutulį, apie savo šunį, apie sugedusį televizorių, kurio dar porą savaičių negalės pataisyti, nes mažiausias vamzdelis kainuoja milžiniškus pinigus.

Jis tikriausiai labai vienišas. Su tokiu veidu, ko gero, ir žmonos neturi. Čarlei patiko jo klausytis - tai buvo lyg slaptas tunelis į pasaulį. Jo žemas melodingas balsas ramino. Jokios griežtos ar įsakmios gaidelės, tai ne Hoksteteris. Nenori - neatsakyk.

Ji pakilo nuo sėdynės, priėjo prie durų... ir dingo šviesa. Stovėjo susirūpinusi, viena ranka ant rankenos, galva palenkta į šoną. Pirmiausia pagalvojo, kad tai kokia nors gudrybė. Siurblys nutilo ir tuoj pasigirdo Džono balsas:

- Kas per velniava?

Šviesa užsidegė. Čarlė nejudėjo iš vietos. Vėl įsijungė siurblys. Pasigirdo artėjantys žingsniai ir klausimas:

- Ar pas tave irgi užgeso šviesa?

- Taip.

- Audra, matyt.

- Kokia audra?

- Buvo panašu į tai, kai ėjau čia. Tokie didžiuliai juodi audros debesys.

Buvo panašu į audrą. Ten, lauke. Jai taip norėjosi išeiti ir pamatyti debesis. Įkvėpti oro, kuris kažkoks nepaprastas prieš vasaros audrą. Kvepėjo lietumi, drėgme. Viskas atrodė ta...

Šviesa vėl užgeso.

Siurblys nutilo. Buvo visiškai tamsu. Visas jos ryšys su pasauliu baigėsi ranka ant poliruotos chromo rankenos. Ji susimąsčiusi liežuvio galiuku braukė per viršutinę lūpą.

- Pupa?

Ji neatsakė. Apgaulė? Audra, sakė jis. Ji tikėjo tuo. Ji tikėjo Džonu. Nuostabu, neįsivaizduojama - ji dar galėjo kuo nors tikėti po to, kas atsitiko.

- Pupa?! - šįkart jo balse nuskambėjo... baimė.

Lyg jos pačios tamsos baimė, kuri tik pradėjo sėlinti į jos širdį, dvigubu stiprumu pasireiškė jam.

- Kas atsitiko, Džonai? - ji atidarė duris ir ištiesė prieš save rankas. Dar nesiryžo žengti, bijodama užkliūti už dulkių siurblio.

- Kas atsitiko? - jo balse jau girdėjosi panika. Ji pasijuto nejaukiai. - Kur šviesa?

- Užgeso, - paaiškino ji. - Sakei... audra...

- Aš negaliu pakęsti tamsos, - nervinosi jis. Tai buvo ir siaubas, ir naivus bandymas pasiteisinti. - Tu nesuprasi. Aš negaliu... Man reikia išeiti... - ji išgirdo, kaip jis puolė išėjimo link ir staiga - garsus žvangesys, Džonas užgriuvo ant kažko, tikriausiai ant kavos staliuko. Jis liūdnai suriko, Čarlė išsigando.

- Džonai! Džonai! Neužsigavai?

- Man reikia išeiti! - suriko jis. - Pasakyk jiems, kad mane išleistų!

- Kas tau?

Atsakymo nebuvo gana ilgai. Paskui ji išgirdo užslopintą garsą ir suprato, jog Džonas verkia.

- Padėk man!

Čarlė neryžtingai stovėjo vonios tarpduryje. Jos įtarimas užleido vietą užuojautai, bet nevisiškai - kažkas vis dar ją sulaikė.

- Padėkit, na, padėkit kas nors, - ištarė jis taip tyliai, lyg nesitikėtų būti išgirstas. Tai viską nulėmė. Lėtai, ištiesusi į priekį rankas, Čarlė ėmė judėti Reinberdo link.

8

Reinberdas, išgirdęs jos žingsnius, negalėjo sulaikyti šypsenos - piktdžiugiškos, patenkintos šypsenos, kurią tuoj pridengė delnu - jei šviesa užsidegtų.

- Džonai?

Tas pasistengė išgauti kančią per šypseną:

- Atleisk, pupa. Aš tik... ta tamsa. Aš negaliu pakęsti tamsos. Tai primena man duobę, kurioje jie mane laikė.

- Kas laikė?

- Kongiečiai.

Ji buvo visai arti. Šypsnys dingo nuo jo veido, jis ėmė įsijausti į vaidmenį. Siaubas. Tau baisu, nes kongiečiai įmetė tave į duobę ir laikė ten... prieš tai viena jų mina sprogo tiesiog prie tavęs... ir dabar tau reikia draugo.

Iš dalies vaidmuo buvo neišgalvotas. Tereikėjo įtikinti mergaitę, jog jo susijaudinimas, - kad tik nepraleidus laimingo atsitiktinumo, - yra siaubinga baimė. Buvo baisu iš tikro - baisu pradėti. Palyginus su tuo, šūvis orazino ampule iš medžio atrodė vaikų žaidimas. Jos intuicija nepaprastai stipri. Nuo įtampos prakaitas sruvo upeliais.

- Kas tie kongiečiai? - paklausė ji vos ne į ausį. Jos ranka brūkštelėjo jam per veidą, ir jis sugriebė ją. Čarlė aiktelėjo.

- Ei, nebijok, - sušnibždėjo jis. - Aš tik...

- Tu... skauda. Nespausk, man skauda.

Štai! To jis ir siekė. Ji bijojo, bijojo tamsos, bijojo jo... bet kartu ir rūpinosi juo. Džonas norėjo, kad mergaitė pajustų jį griebiantis už šiaudelio.

- Atleisk, pupa, - jis atleido gniaužtus, bet nepaleido jos. - Ar tu... gali atsisėsti šalia?

- Žinoma, - ji be garso atsisėdo, o Džonas kone pašoko iš džiaugsmo. Kažkas tolumoje kažką kažkam rėkė.

- Išleiskite! - tuoj suriko Reinberdas. - Išleiskit! Ei, išleiskit mus! Ei, žmonės!

- Liaukis, - sunerimus ištarė Čarlė. - Juk nieko baisaus neatsitiko... juk taip?

Jo smegenys, ta suderinta mašina, ėmė suktis pašėlusiu greičiu, kūrė tris keturis ėjimus į priekį, kad pats liktų saugus ir nesugriautų pradėto scenarijaus. Dabar labiausiai jį domino, kiek dar bus tamsu, kiek laiko jis dar turi. Stengėsi nekurti didelių planų. Kaltas jau buvo užkištas už seifo kampelio. Toliau - kaip Dievas duos.

- Na lyg ir taip, - sutiko jis. - Čia vis ta tamsa. Neturiu net sušikto degtuko... oi, pupa, atleisk. Tiesiog išsprūdo.

- Nieko, - nuramino Čarlė. - Kartais ir mano tėčiui pasitaiko. Kartą taisė mano vežimėlį garaže ir pataikė plaktuku per pirštą, tai irgi taip pasakė kokius šešis kartus. Ir ne tik taip, - dar niekad su Reinberdu ji tiek daug nekalbėjo. - O jie greit ateis ir išleis mus?

- Negali, kol nesutaisys elektros, - atsakė prislėgtu balsu, nors širdyje džiūgavo. - Šitos durys, pupa, visos su elektros spynom. Padaryta taip, kad mirtinai užsitrenktų, jei dingsta elektra. Jie, velniai rautų... jie laiko tave kalėjime, pupa. Atrodo šaunus butukas, o iš tikro kalėjimas.

- Žinau, - pasakė ji tyliai. Jis vis tebespaudė jai ranką, bet Čarlė, rodės, nejuto. - Tik nereikėjo to sakyti. Manau, jie klausosi.

Jie! Karšta triumfo banga užliejo Reinberdą. Jis ir neprisiminė, kada per paskutinį dešimtmetį jautė tokį emocijų antplūdį. Jie! Ji kalba apie juos!

Jautė, kaip vis labiau veriasi šarvas, kuriuo apsitaisė Čarlė Makgi, ir nesąmoningai vėl suspaudė jai ranką.

- Oi!

- Atleisk, pupa, - atsiprašė ir atgniaužė delną. - Jau aš tai žinau, kad klauso. Bet tik ne dabar, kai srovės nėra. Viskas, daugiau negaliu... išleiskite! - jis ėmė drebėti.

- Kas tie kongiečiai?

- Nežinai?.. Na, aišku, dar per maža. Karas, pupa. Vietnamo karas. Kongiečiai buvo blogi. Su tokiom juodom pižamom. Gyveno džiunglėse. Juk tu žinai apie Vietnamo karą, ar ne?

Ji žinojo... miglotai.

- Mes buvome žvalgyboje ir užšokome ant pasalos, - pradėjo jis. Tai buvo tiesa, bet toliau Džono Reinberdo ir tiesos keliai išsiskyrė.

Nevertėjo trikdyti mergaitės pasakojimais, kad visi jie buvo prisišvampę negyvai: eiliniai - kombodžietiškos marichuanos, o leitenantas iš Vest Pointo, jau ir taip balansavęs ant išprotėjimo ribos, - pejoto*, kurį be perstojo gromuliavo žvalgyboje. Kartą Reinberdas matė, kaip tas leitenantėlis ištuštino automato apkabą į nėščios moters pilvą ir iš ten į visas puses išlakstė šešių mėnesių vaisiaus gabalai; vėliau leitenantas paaiškino, jog tai "abortas vestpointiškai". Na, o grįždami į bazę jie tikrai pateko pasalon, tik ją surengė saviškiai, dar geresnės būklės nei jie, nes keturis žvalgus nušlavė nuo žemės paviršiaus. Neverta, nusprendė Reinberdas, pasakoti Čarlei ir to, jog mina, sumalusi pusę jo veido, buvo pagaminta Merilende.

- Išsigelbėjom šešiese. Mes bėgom. Bėgom per džiungles, ir aš tikriausiai nubėgau ne į tą pusę. Tą pusę, ne tą... Tokiam beprotiškam kare net neaišku, kuri pusė gera, nes nėra fronto linijų. Aš atsiskyriau nuo likusių. Dar bandžiau rasti pažįstamus orientyrus, ir staiga - minų laukas. Štai kas mano veidui.

- Man taip gaila, - pasakė Čarlė.

- Kai atsipeikėjau, buvau jų rankose, - tęsė Reinberdas, vis labiau klimpdamas į fantazijos pelkę. Iš tikrųjų sąmonę grįžo Saigono karo ligoninėje su lašeline rankoje. - Jie pasakė, kad negydys, kol neatsakysiu į jų klausimus.

Dabar atsargiai. Taiklus šūvis, ir partija laimėta.

Jo tonas pakilo lyg iš pykčio:

- Klausimai, nuo ryto iki vakaro klausimai. Koks dalių judėjimas... ginkluotė... pėstininkų išsidėstymas... juos domino viskas. Nedavė nė atsikvėpti. Tiesiog kraują siurbė...

- O tu? - karštai sušuko Čarlė. Jo širdis suspurdėjo iš džiaugsmo.

- Aš kartojau jiems, kad nieko nežinau, nieko negaliu pasakyti, jog aš - tik eilinis, tik numeris su kuprine ant pečių. Jie netikėjo. O veidas... skausmas... ant kelių meldžiau morfijaus... sakė, paskui... kai pasakysiu, duos morfijaus. Nuveš į gerą ligoninę... tik pasakyk.

Dabar jau Čarlė suspaudė jam ranką. Ji prisiminė šaltas pilkas Hoksteterio akis, Hoksteterio, kuris rodė jai padėklą su drožlėmis. Juk žinai... uždegsi tai, ir tučtuojau nuvesiu pas tėvą. Galėsi pamatyti jį po poros minučių. Jos širdis palinko prie šito žmogaus ran-

---

* Pejotas - kaktusas (Anhalonium leevinii), augantis Meksikoje. Iš jo išskiriamas narkotikas, sukeliantis regėjimo haliucinacijas, - meskalinas.

duotu veidu, prie šito suaugusiojo, kuris taip bijo tamsos. Kaip ji supranta, ką jam teko patirti! Ji žinojo tą skausmą. Ir Čarlė pravirko tamsoje dėl jo ir truputį dėl savęs - tai buvo neišverktos per penkis mėnesius ašaros. Jose susimaišė skausmas ir pyktis už Džoną Reinberdą, tėvą, motiną, už save. Ašaros čaižė ir degino.

Ji verkė tyliai, bet Reinberdo ausys-radarai išgirdo. Jam teko užgniaužti šypseną. Taip, gerai pasidarbuota. Yra paprastos ir sudėtingos spynos, bet neatrakinamų - nėra.

- Jie taip ir nepatikėjo manim. Galiausiai įmetė į rūsį, kur nepatekdavo nė spindulėlis. Vietos - tik apsisukti, iš sienų kyšojo medžio šaknys... kartais matydavau šviesos ruoželį maždaug devynių pėdų aukštyje. Ateidavo kažkas, tikriausiai jų komendantas, ir klausdavo, ar kalbėsiu. Sakydavo, kad aš panašus į nudvėsusią žuvį. Kad mano veidas pūva, gangrena persimes į smegenis, ir aš išprotėjęs nudvėsiu. Klausinėjo, ar nenorėčiau išlipti iš duobės ir vėl pamatyti saulutę? Aš prašiau jo... maldavau... prisiekinėjau motina, jog nieko nežinau. O jie - žvengia. Paskui uždengdavo duobę lentom ir užpildavo žemėm. Gyvą palaidodavo. Tamsa... kaip dabar...

Jis prislopino balsą, Čarlė stipriau suspaudė jam ranką - suprask, ji šalia.

- Toj duobėj dar buvo toks tunelis, kokių septynių pėdų. Turėjau eiti ten nusiš... na, pati supranti. Smarvė tokia, jog maniau uždusiu nuo savo paties š... - jis sudejavo. - Atleisk. Ką aš čia pasakoju vaikui.

- Nieko. Jei tau geriau, pasakok.

Jis pasvyravo, po to nusprendė tęsti.

- Ištupėjau ten penkis mėnesius, kol neapmainė.

- O ką valgei?

- Numesdavo supuvusių ryžių. Kartais vorų. Gyvų vorų. Tokių didelių - medžių vorai, rodos. Aš vaikydavausi juos tamsoje, užmušinėjau ir valgiau.

- Siaubas!

- Jie pavertė mane gyvuliu, - pasakė jis, minutei nutilo garsiai šnopuodamas. - Tau geriau pasisekė, pupa, bet iš tikro vienas ir tas pat. Pelėkautai. Kaip manai, ar greitai uždegs šviesą?

Ji ilgai neatsakė, ir Reinberdas išsigando, ar nebus perlenkęs lazdos. Tada Čarlė pasakė:

- Nesvarbu. Mes juk kartu.

- Gerai, - sutiko, paskui lyg susigriebė: - Juk tu niekam neprasitarsi? Už tokias kalbas jie išvys mane. Man reikia šitos vietelės. Su tokia išvaizda geriau nesurasi.

- Ne, neprasitarsiu.

Šarvai dar daugiau prasivėrė. Dabar jie turėjo bendrą paslaptį.

Jis apkabino ją.

Tamsoje bandė įsivaizduoti, kaip suims rankomis jos kaklą. Štai tikslas, o ne tie kvaili testai ir kitokie vaikų žaidimai. Ji... o tada gal ir jis pats. Jam ji patiko, be galo patiko. Tai jau buvo panašu į meilę. Ateis laikas, ir jis perves ją per ribą Anapilin, atidžiai ieškodamas atsakymo jos akyse. Ir tada, jei gaus tiek ilgai lauktą atsakymą, tikriausiai nuseks paskui. Taip. Tikriausiai į tą tamsą jie įžengs kartu.

O ten, už durų, tai toliau, tai visiškai čia pat prasisukdavo visuotinio sąmyšio verpetai.

Reinberdas mintyse paspjaudė rankas ir su naujomis jėgomis grįžo prie kalinės.

9

Endis nė nepagalvojo, kad jo neateina išleisti tik todėl, jog dingus elektrai automatiškai užsitrenkė durys. Jis sėdėjo netekęs laiko nuovokos ir pusiau apalpęs iš baimės, įsitikinęs, kad pastatas dega, - net įsivaizdavo dūmų kvapą. O lauke išsisklaidė debesys, ėmė temti.

Tik staiga galvoje stojo Čarlės veidas, toks ryškus, lyg ji stovėtų priešais.

(ji pavojuje Čarlė pavojuje)

Tai buvo nuojautos blyksnis, pirmas nuo paskutinės dienos Tešmore. Jis jau atsisveikino su intuicija kaip ir su įtaigos galia, bet taip tikriausia nebuvo, nes dar niekad neišgyveno tokios aiškios nuojautos, net Vikės nužudymo dieną.

O gal ir įtaiga niekur nedingo? Ne išnyko be pėdsako, o tik snaudžia?

(Čarlė pavojuje)

Kokiam pavojuje?

Jis nežinojo. Bet mintis apie dukterį, baimė dėl jos akimirksniu tamsoje atkūrė jos paveikslą iki menkiausių detalių. Ir tas vaizdinys - jos didelės mėlynos akys, palaidi šviesūs plaukai - pažadino jo kaltės jausmą... nors "kaltė", kažin ar buvo geriausias žodis tam jausmui

nusakyti; tai buvo panašiau į siaubą. Jis visą tą laiką užgesus šviesai drebėjo iš baimės, baimės dėl savęs. Net nepagalvojo, kad Čarlė galbūt irgi sėdi tamsoje.

Ne, jie ateis ir išleis ją, jei iškart neišleido. Čarlė jiems reikalinga. Čarlė - jų laimingas bilietas.

Gali būti, bet jo niekaip nepaliko stingdantis įsitikinimas, jog ji pateko į siaubingą pavojų.

Baimė dėl dukters nuvijo jo paties baimę, o gal tiesiog privertė susitaikyti su ja. Vėl grįžo sugebėjimas blaiviai mąstyti. Pirmiausia jis suvokė, kad sėdi imbierinio alaus baloje. Kelnės šlapios ir lipnios. Jis net šūktelėjo iš pasibjaurėjimo.

Judėjimas. Štai vaistas nuo baimės.

Atsiklaupė, apčiuopė skardinę ir sviedė į šoną. Ta žvangėdama nusirito linoleumo grindimis. Išsitraukė iš šaldytuvo kitą; gerklė buvo perdžiūvusi. Truktelėjo už žiedelio, tas įkrito vidun, ir ėmė gerti. Žiedas lindo į burną, jis automatiškai jį išspjovė, o dar prieš kiek laiko jis penkiolika minučių sėdėjo drebėdamas iš baimės.

Endis ėmė apgraibomis slinkti iš virtuvės. Šitas aukštas buvo visiškai tylus, kartais ausis pasiekdavo tolimas garsas, tačiau nesijautė jokios panikos ar sąmyšio. O dūmų kvapas buvo ne kas kita, kaip haliucinacija. Buvo tvanku, bet tik todėl, kad dingus elektrai išsijungė oro kondicionieriai.

Užuot ėjęs per svetainę, Endis pasuko į kairę, į miegamąjį. Apčiuopomis nusigavo iki lovos, padėjo alų ant staliuko, nusirengė. Po dešimties minučių jau vilkėjo sausais drabužiais, ir nuotaika pakilo. Ir viskas ėjo kaip sviestu patepta, o juk užgesus šviesai pereiti kambarį buvo tas pat, kas minų lauką.

(- Čarlė... kas jai galėjo atsitikti?)

Ne tai, kad jai kas būtų bloga atsitikę, tiesiog jam rodėsi, jog ji pavojuje, kažkas vyksta. Jei galėtų susitikti, paklaustų jos, kas...

Jis karčiai nusijuokė. Kas dar? Kad riestainiais snigtų, pieno upės plauktų... Taip pat sėkmingai gali panorėti sniego vasarą. Taip pat sėkmingai...

Sekundę mintys sustojo, paskui galva vėl ėmė veikti... lėčiau ir ramiau.

Taip pat sėkmingai gali panorėti, kad tarnautojai įgautų pasitikėjimą savimi.

Ir kad storulės numestų svorį.

Ir kad apaktų vienas iš tų mulkių, pagrobusių Čarlę.

Ir kad grįžtų įtaigos galia.

Jo rankos neramiai judėjo užvalkalu, tampė jį, gniaužė, čiupinėjo - reikėjo nesąmoningos savotiškos sensorinės iškrovos. Neliko jokios vilties, kad galia grįš. Įtaigos sugebėjimas dingo. Dabar stumtelėti juos, kad įleistų pas Čarlę, buvo tas pat, kas įsiprašyti puolėju į "Raudonųjų" komandą. Viskas dingo.

(o gal?)

Staiga jis suabejojo. Galbūt dalis jo - tikrasis "aš" - nepanorėjo eiti mažiausio pasipriešinimo keliu, paklusti jų įsakymams. Galbūt ta jo dalis nusprendė nepasiduoti.

Jis sėdėjo ant lovos, taršydamas užvalkalą.

Negi tai tiesa... o gal tik didelis noras, kad taip būtų, sukeltas atsitiktinio praregėjimo, kuris dar nieko neįrodo? O ir pats praregėjimas gali pasirodyti toks pat netikras kaip įsivaizduoti dūmai - tik troškimo padarinys. Nebuvo kaip patikrinti savo nuojautą, o juo labiau - ką pastūmėti.

Jis išgėrė savo alų.

Tarkim, galia grįžo. Su ja toli nenuvažiuosi; jau jis tai žino. Na, jos užteks serijai silpnų ar trims keturiems nokautuojantiems stumtelėjimams, ir viskas - galas. Jis nusigaus pas Čarlę, bet ištrūkti iš čia nėra nė mažiausio šanso. Viskas, ką jis pasieks, tai tik stumtels save į kapus, atsisveikinimui surengęs kraujo išsiliejimą smegenyse (pagalvojus apie tai, jo pirštai automatiškai pakilo prie veido, kur buvo tie apmirę taškai).

Kita problema - torazinas. Viena praleista dozė - o kaip sustiprėjo panika. Net dabar, suėmęs save į rankas, troško torazino ir jo atnešamos ramybės. Iš pradžių prieš testą jie laikydavo Endį dvi dienas be vaistų. Jis darydavosi irzlus ir paniūręs lyg švino debesis. O tada juk jis dar buvo neįpratęs.

- Na štai, pasidarei narkomanas, - sušnibždėjo jis.

Ar taip buvo iš tikro, neaišku. Jis žinojo, jog būna fizinis įprotis - nikotinui ar heroinui, - kuris nulemia pokyčius centrinėje nervų sistemoje. Buvo dar ir psichologinis įprotis. Mokėsi kadaise su vaikinuku, vardu Bilis Volesas, kuris labai nervindavosi, jei negaudavo išgerti trijų keturių kokos buteliukų per dieną, o jo dtaugužis Kvinsis pamišo dėl bulvių traškučių, bet tik "Humpty Dumpty" paketėliuose, kuriuos gamino kažkokia Naujosios Anglijos firma, kitos rūšys jam

nepatiko. Tokį įprotį Endis laikė psichologiniu. Koks buvo jo potraukis torazinui, jis nežinojo; žinojo tik tiek: be torazino apsieiti *negali*. Tik paglvojus apie mėlyną tabletę ant baltos lėkštutės, džiūvo gerklė. Jau seniai prieš bandymus jie nepalieka jo be narkotikų, gal bijo, jog prasidės isterija, o gal tęsia bandymus tik dėl tvarkos - kas žino? Padėtis be išeities: vartodamas toraziną, negalėjo pastūmėti, o atsisakyti narkotikų irgi neįstengė (o jei *pagautų* išsisukinėjant nuo jų... taip, jiems atsivertų platūs horizontai). Kai šviesa užsidegs, jam atneš mėlyną tabletę ant baltos lėkštutės, ir jis puls prie jos. Paskui po truputį nugrims į tą apatišką ramybės būseną, kurioje buvo, iki neužgeso šviesa. O tai, kas jam šiandien nutiko, - tai tik netikėtas kasdienybės paįvairinimas. Jis vėl grįš prie "AG klubo" ir Klinto Ystvudo per kabelinę televiziją, prie įvairių gėrybių prigrūsto šaldytuvo. Galės toliau augintis lašinius.

(Čarlė, Čarlė pavojuje, jai atsitiko didelė nelaimė)

Jei ir taip, kuo jis gali jai padėti?

Jei ir galėtų, jei net pavyktų nusimesti akmenį, kuris ant jo užritintas, - net jei imtų snigti riestainiais, kodėl, po galais, ne? - Čarlės ateitis nepasidarys aiškesnė.

Jis krito ant lovos, ištiesęs į šonus rankas. Jo smegenų kampelis, kuris užsiėmė tik torazinu, niekaip nenorėjo nurimti. Dabartis buvo be išeities, todėl jis pasinėrė į praeitį. Štai jie su Čarle bėga Trečiąja aveniu - aukštas vyras nutrintu velvetiniu švarku ir maža mergaitė, apsirengus žaliai bei raudonai. Viskas lyg košmariškame sulėtintame kine. Jis matė Čarlę, jos veidukas išblyškęs, kupinas įtampos, ašaros ritasi skruostais po to, kai ištuštino visus telefonų automatus oro uoste... ir uždegė kažkokio kareivio batus.

Atmintis grąžino dar ankstesnes dienas: Portsitis, Pensilvanija, misis Gerni. Liūdna storulė misis Gerni žaliu kostiumu kartą atėjo į įstaigą "Lieknėju", spausdama prie krūtinės rūpestingai Čarlės išvedžiotą skelbimą: "Jei nesuliesėsite - šešis mėnesius maitinsime nemokamai".

Per septynerius metus, nuo penkiasdešimtųjų iki penkiasdešimt septintųjų, misis Gerni pagimdė savo vyrui, sunkvežimių parko dispečeriui, keturis vaikus, bet vaikai užaugo, paliko ją, vyras irgi susirado kitą, ir ji jo netgi nesmerkia, nes Stenas Gernis buvo penkiasdešimt penkerių metų vyras kaip reikiant, o ji nuo tada, kai jų pagrandukas išvažiavo į koledžą, pamažu tuko ir prieš vestuves svėrusi sep-

tyniasdešimt dabar jau persirito per šimtą trisdešimt. Įpliumpino stora kaip kaladė, visa liulanti savo žaliame kostiume, ir įsinešė sėdynę sulig banko prezidento stalu. Kai palenkė galvą, ieškodama čekių knygutės, prie trijų pagurklių prisidėjo dar tiek.

Endis įtraukė ją į kitų trijų storulių grupę. Jis duodavo joms lengvų pratimukų ir saikingą dietą - tai jis surado Viešojoje bibliotekoje; patardavo (tai jis vadino "rekomendacijomis") ir retkarčiais vidutiniškai stumtelėdavo.

Misis Gerni numetė dešimt kilogramų, paskui penkis, ir nežinodama, baimintis jai ar džiaugtis, prisipažino, jog dingsta noras ką nors nuolat kramtyti. Visi tie skanumynai jau nebeatrodė tokie skanūs. Anksčiau šaldytuvas neužsidarė nuo visokių gardėsių (o kur dar spurgos duoninėje, du trys varškės pudingai šaldytuvo kameroje), kurie išnykdavo bežiūrint televizorių, o dabar ji kažkaip... na, tiesiog neįtikėtina, bet... dabar ji užmiršta juos. Ji buvo girdėjusi, kad bandant sulieséti mintys tik ir sukasi apie maistą. Taip ir buvo, anot jos, kai ji badavo "Veit Vačer" metodu.

Kitos trys iš grupės taip pat atkakliai mažino savo svorį. Endis stebėjo iš šono - štai koks šeimos galva. Visos keturios negalėjo atsidžiaugti ir atsistebėti "sistemos" paprastumu. Fiziniai pratimai, anksčiau tokie nuobodūs ir sunkūs, dabar tiesiog džiugino. O dar užsimanė vaikščioti pėsčios. Visos tvirtino, kad tik gerai pasivaikščiojusios vakare jaučiasi ramiai. Misis Gerni prisipažino, jog įprato kasdien pėsčia nueiti į centrą ir sugrįžti, nors tai daugiau nei dvi mylios. Anksčiau ji važiuodavusi autobusu - o kaip kitaip, jei stotelė priešais namą.

Vieną dieną - baisiai skaudėjo raumenis - ji įsėdo į autobusą, bet ten pasijuto taip negerai, jog teko išlipti kitoje stotelėje. Kitos vienu balsu kartojo tą patį. Ir visos meldėsi už Endį Makgį, ką jau ten skaudantys raumenys...

Trečią kartą misis Gerni svėrė šimtą dvidešimt, o pasibaigus šešių savaičių kursui - šimtą dvylika kilogramų. Jos vyras negalėjo patikėti savo akimis, nes jau anksčiau nesėkmingai buvo išbandytos visokios dietos ir badavimai. Jis nuvijo ją pas daktarą įtaręs vėžį. Na kaip galima numesti natūraliomis priemonėmis trisdešimt aštuonis kilogramus per šešias savaites? Ji parodė jam pirštus, subadytus adatomis nuo nepailstamo siuvinėjimo. Paskui puolė jam ant kaklo (vos nesulaužiusi stuburo) ir išsiraudojo.

Paprastai jo auklėtiniai grįždavo - kaip ir geresnieji jo koledžo studentai - nors kartą, grįždavo padėkoti, kitas, žiūrėk, pasigirti: mokinys pralenkė savo mokytoją... tai, beje, gyvenime pasitaiko ne taip jau retai, nors visiems jų atvejis atrodė išimtinis.

Misis Gerni pasirodė pirmoji. Ji grįžo aplankyti ir padėkoti maždaug dešimt dienų prieš tai, kai Endis pasijuto esąs sekamas. O baigiantis mėnesiui jie išvyko į Niujorką.

Misis Gerni tebebuvo storulė, skirtumą galėjo pastebėti tik tas, kas matė ją anksčiau, - taip atrodo reklaminės nuotraukos žurnaluose: iki ir po eksperimento. Tą paskutinį kartą ji svėrė devyniasdešimt šešis kilogramus. Ne tai svarbiausia. Svarbiausia, kad per savaitę ji numesdavo tris kilogramus, plius-minus kilogramą, ir toliau lieknės iki šešiasdešimt penkių, plius-minus penki kilogramai. Ir jokių neigiamų pasekmių: nei staigios dekompresijos pasibjaurėjimo maistu, kas kartais sukelia *anorexia neurosa**. Endis norėjo užsidirbti, bet ne savo auklėtinių sveikatos kaina.

- Jūs darote stebuklus, jus reikėtų paskelbti nacionaliniu turtu, - sušuko misis Gerni, pabaigusi pasakoti, kaip ji rado bendrą kalbą su vaikais ir kaip ėmė taisytis santykiai su vyru. Endis šypsojosi, dėkojo už gerus žodžius, o dabar gulėdamas tamsoje ant lovos ir jau ėmęs snūduriuoti pagalvojo, jog panašiai ir atsitiko: jiedu su Čarle paskelbti nacionaliniu turtu.

Ir vis dėlto talentas - ne taip jau blogai. Jei gali padėti tokiai misis Gerni.

Jis šyptelėjo.

Ir su šypsena užmigo.

10

Vėliau Endis neprisiminė sapno detalių. Jis kažko ieškojo. Buvo kažkokiame koridorių labirinte, apšviestame blankių raudonų pavojaus šviesų. Kai kurie kambariai buvo primėtyti suglamžyto popieriaus gumulų, viename gulėjo apversta stalinė lempa ir nukritęs Veto stiliaus paveikslas. Atrodė, kad visi išdulkėjo, prieš tai jį užrakinę.

Dabar reikėjo surasti tai, ko jis ieško. Tai buvo... kas? Dėžė? Paketas? Kad ir kas tai būtų, jis buvo siaubingai sunkus, su nupiešta

---

* Apetito dingimas nerviniu pagrindu.

kaukole ir sukryžiuotais kaulais lyg žiurknuodžių ąsotis viršutinėje rūsio lentynoje. Kažkaip nepaisant svorio (turėjo sverti bent tiek, kiek misis Gerni), jis pakėlė tai. Jautė, kaip įsirežia raumenys ir sausgyslės, o skausmo nebuvo.

"Žinoma nebuvo, - pasakė jis sau. - Juk tai sapnas. Už tai sumokėsi vėliau. Skaudės vėliau".

Jis išnešė dėžę iš kambario. Reikėjo kažkur ją nunešti, kur - jis nežinojo...

"Sužinosi, kai pamatysi tai", - šnibždėjo jo galvoje.

Jis nešė tą dėžę begaliniais koridoriais, jos svoris slėgė prie žemės; ir nors raumenų neskaudėjo, pajuto skausmus galvoje.

Smegenys yra jėga, išdėstė jo protas, ir frazė ėmė skambėti kaip vaikiška dainelė: "Smegenys yra jėga, kuri gali išjudinti pasaulį. Smegenys - jėga, kuri gali išjudinti..."

Dabar visos durys buvo kaip metro traukinių, išgaubtos į išorę, su užapvalintais langais. Pro tas duris (jei tai buvo durys) matėsi neįprasti vaizdai. Viename kambaryje daktaras Venlesas grojo milžinišku akordeonu. Jis priminė tokį pamišusį Lorencą Velką su skardine pieštukų ir užrašu apie kaklą: "Nėra aklesnių už tuos, kurie nežiūri". Pro kitą langą matė ore skraidančią mergaitę baltu durtiniu, rėkiančią ir lakstančią sienomis. Endis pasiskubino praeiti.

Pro kitą pastebėjo Čarlę ir darkart įsitikino, jog tai kažkoks fantastiškas sapnas, - užkasti lobiai ir visa kita, - nes Čarlė kalbėjosi su Ilguoju Džonu Silveriu. Jam ant peties tupėjo papūga, o akį dengė raištis. Jis šypsojosi Čarlei dirbtine šypsena, kuri siutino Endį. Ir galiausiai - o siaube! - vienaakis piratas apkabino Čarlę per pečius ir kimiai suriko: "Mes jiems dar parodysim, pupa!".

Endis norėjo sustoti ir belsti į langą, kol atkreips Čarlės dėmesį, - ji spoksojo į piratą kaip užhipnotizuota. Norėjo, kad duktė gerai įsižiūrėtų, ar jis tas, kuo bando dėtis.

Bet sustoti negalėjo. Turėjo nešti tą prakeiktą

(dėžę? paketą?)

į

(???)

į kur? Ką, velniai rautų, jam daryti su ja?

Sužinos, kai ateis laikas.

Jis praėjo dešimtis kitų kambarių, - neprisiminė visko, ką ten matė, - paskui ėjo ilgu tuščiu koridoriumi, kuris baigėsi aklina siena. Ne

visiškai aklina: pačiame centre kažkas buvo - didelis plieno stačiakampis it plyšys paštui.

Tada pamatė didžiosiomis raidėmis užrašytą žodį: APSIVALYMAS.

Staiga šalia atsirado misis Gerni, liekna ir daili misis Gerni, gražiai sudėtu kūnu ir dailiomis kojomis, rodos, tik ir skirtomis šokti terasoje per visą naktį, kol nublanks žvaigždės ir lyg švelni muzika rytuose nušvis aušra. Niekad neįtartum, apstulbęs pagalvojo jis, jog kadaise jos drabužius siuvo Omaras Palapinsiuvys.

Jis bandė pakelti dėžę, bet neįstengė. Ūmai ji pasidarė per sunki. Galvą skaudėjo jau smarkiau. Panašu, kad juodas arklys, juodas arklys raudonomis akimis... taip, jis ištrūko iš gardo ir dabar kaukšėdamas artinasi...

- Aš tau padėsiu, - pasakė misis Gerni. - Tu man padėjai, dabar aš tau padėsiu. Šiaip ar taip, tu - nacionalinis turtas, o ne aš.

- Jūs tokia žavi, - ištarė jis. Balsas ėjo kažkur iš toli, per augantį galvos skausmą.

- Jaučiuosi kaip išleista iš kalėjimo, - atsakė misis Gerni. - Leiskit padėti.

- Man tik skauda galvą...

- Žinoma, skauda. Šiaip ar taip, smegenys yra jėga.

Ji padėjo jam, ar jis pats? Negalėjo prisiminti. Bet jis prisiminė tada galvojęs, jog atsikrato įtaigos galios visam laikui. Prisiminė plėšęs dėžę priešais plyšį APSIVALYMAS, plėšęs norėdamas pamatyti, ką gi jis ten nešiojo smegenyse nuo studijų laikų. Bet tai buvo ne jo galia; dėžės turinys jį apstulbino ir išgąsdino. Į plyšį pasipylė mėlynų tablečių krioklys, jo tabletės! Jis išsigando, na taip, jis išsigando, Grenteris Makgis pasakytų: net kelnės sušlapo.

- Ne! - rėkė jis.

- Taip, - griežtai atšovė misis Gerni. - Smegenys - jėga, kuri gali išjudinti pasaulį.

Tada ji dingo.

Rodės, kuo daugiau jis pila, tuo labiau skauda galvą, kuo labiau skauda galvą, tuo tamsiau, kol neliko jokios šviesos, tamsu, nors į akį durk, kažkas perdegino visus saugiklius, neliko šviesos, dėžės, sapno, tik skausmas ir juodas arklys krauju pasruvusiomis akimis: jis artinasi, artinasi.

Cak, cak, cak...

11

Endis ilgai gulėjo nemiegodamas, kol suvokė, kad pabudo. Tokioje tamsoje sunku rasti ribą, kur baigiasi sapnas ir prasideda realybė. Prieš keletą metų jis skaitė apie vieną eksperimentą: keletą beždžionių laikė tokiomis sąlygomis, kurios slopino visus jų jutimus. Jos išprotėjo. Dabar jis suprato kodėl. Jis visiškai nesuvokė, kiek jis miegojo, jokių realių pojučių, išskyrus...

- Ooo, Jėzau!

Tik atsisėdo, o dvi milžiniškos adatos įsmigo į smegenis. Endis suspaudė abiem rankomis smilkinius ir ėmė linguoti pirmyn atgal. Po truputį skausmas nuslopo, pasidarė pakenčiamas.

Jokių realių pojūčių, tik tas prakeiktas galvos skausmas. Tikriausiai nugulėjau sprandą, pagalvojo jis. Arba...

O-o-o. Ne. Tas skausmas jam gerai pažįstamas. Taip skaudėdavo vidutiniškai stumtelėjus... stipriau negu tuos nedrąsius tarnautojus ar nutukusias ponias, bet ne tas, ką teko patirti po tų dviejų pakelės aikštelėje.

Endis apsičiupinėjo veidą nuo kaktos iki smakro. Nejautrių taškų nerado. Jis išsišiepė, ir abu lūpų kampučiai paklusniai pakilo į viršų kaip visada. Kad taip dabar gavus šviesos - pažiūrėtų vonios veidrodyje, ar nepasirodė išdavikiškos kraujo gyslelės.

Stumtelėjau? Aš stumtelėjau?

Juokinga. Ką tu galėjai stumtelėti?

Nieko, išskyrus...

Sekundei užėmė kvapą.

Jis ir anksčiau apie tai pagalvodavo, bet nesiryždavo išbandyti. Tai būtų kažkas panašu į elektros tinklo perkrovimą. Buvo baisu pradėti.

“Tabletė, - dingtelėjo galvoje. - Kiek jau laiko praėjo nuo paskutiniosios tabletės, aš noriu jos, man reikia. Tada viskas bus kaip buvę”.

Mintis šmėžtelėjo ir tiek. Jokio noro. Mintis apie toraziną nekėlė jokių emocijų, lygiai taip pat abejingai jis galėjo paprašyti paduoti jam sviesto. O svarbiausia, jis puikiai jautėsi... na, tik galva. Bet ir galvos skausmas nebuvo iš stipriausių, kaip Olbanio oro uoste, pavyzdžiui. Menkniekis, palyginus su anuo.

“Aš save stumtelėjau”, - pagalvojo jis nustebęs.

Pirmąkart gyvenime suprato, ką turėjo jausti Čarlė, nes ir pats kartą išsigando savo psichinio talento. Jis tik dabar suprato, kiek mažai apie tai išmano. Kodėl jis dingo? Neaišku. Kodėl grįžo? Irgi neaišku. Ar tai susiję su baime, sukelta tamsos? Gal dėl nuojautos, jog Čarlė pavojuje (pasąmonėj iškilo vienaakio pirato paveikslas ir ištirpo), ar pasibjaurėjimo savimi, kad ją pamiršo? Galbūt todėl, jog susitrenkė galvą krisdamas?

Neaišku; aišku viena - jis pats save stumtelėjo.

Smegenys - jėga, kuri gali išjudinti pasaulį.

Staiga jam šovė į galvą: užuot stumdęs tarnautojus ir storules, galėjo pakeisti narkologinės reabilitacijos centrą - nuo tos minties per nugarą perėjo šiurpuliukas. Užmigo pagalvojęs, jog talentas, galintis padėti vargšei storulei misis Gerni, ne toks jau blogas. O jeigu jis gali išgelbėti visus narkomanus Niujorke? Ką pasakysit, a?

- Jėzau, - sušnibždėjo jis, - nejaugi aš švarus?

Jokio potraukio torazinui. Mintis apie melsvą tabletę baltoje lėkštutėje nekėlė jokių emocijų.

- Švarus, - atsakė sau.

Kitas klausimas: ar sugebėsiu švarus ir likti?

Dar nespėjo atsakyti į šitą klausimą, o jau užgriuvo visa jų lavina. Ar gali išsiaiškinti, kas Čarlei? Jis stumtelėjo save per miegus - savotiška savihipnozė. Ar galės pasinaudoti savo galia nemiegodamas? Tarkim, stumtelėti tą amžiais išsišiepusį Pinčą? Tas tai jau žinos, kas Čarlei. Ar galės priversti jį kalbėti? Ar sugebės iš čia išsigauti? Jei taip, kas tada? Tik jau ne bėgimas. Tai ne išeitis. Turi būti prieplauka.

Pirmą kartą per tuos mėnesius jis buvo susijaudinęs, kupinas vilčių. Jis kūrė planus, priėmė sprendimus, atmetė idėjas, kėlė klausimus. Pirmą kartą per tuos mėnesius sutarė su savo galva, buvo gyvybingas, žvalus, pasiryžęs veikti. Dabar svarbiausia štai kas: reikia, jog jie tebemanytų jį esant apkvaišusį nuo narkotikų ir nesugebantį pasinaudoti savo psichinės įtaigos galia; jei pasiseks - tai bus šansas, šansas daryti *ką nors.*

Jis tebesvarstė įvairias galimybes, kai užsidegė šviesa. Kitame kambaryje ėmė lietis įprasta giesmelė: Jėzus-pasirūpins-jūsų-sielames-pasirūpinsim-jūsų-banko-sąskaita.

Akys, elektroninės akys! Jos stebi tave ar tuoj pradės. Nepamiršk!

Staiga viskas atsivėrė kaip ant delno: kiek dienų ir savaičių teks gudrauti, kol pasitaikys proga, ir kažin, ar neįklius. Ūpas nukrito... tačiau praryti tabletės nesinorėjo, ir tai padėjo jam suimti save į rankas.

Pagalvojo apie Čarlę, ši mintis irgi padėjo.

Lėtai pakilo iš lovos ir nupėdino į svetainę.

- Kas atsitiko? - suriko jis. - Aš išsigandau! Kur mano vaistai? Ei, duokit mano vaistus!

Jis atsisėdo prieš televizorių ir bukai įsispoksojo į ekraną.

Po abejingumo kauke smegenys - jėga, galinti išjudinti pasaulį, - karštligiškai ieškojo išeities.

12

Kaip tėvas sapnavo, taip Čarlė neprisiminė savo ilgo pokalbio su Džonu Reinberdu detalių, tik ryškiausius momentus. Ji taip ir nesuprras, kodėl išpylė visą istoriją, kaip čia pateko, kodėl prisipažino, kad jaučiasi labai vieniša be tėvo ir jai labai baisu, jog kokiomis nors priemonėmis ją vers vėl uždeginėti.

Pirmiausia, žinoma, kalta tamsa, taip pat įsitikinimas, jog jie neklauso. Antra, Džonas... jis tiek prisikentėjo, taip paniškai bijojo tamsos ir prisiminimų apie tuos kongiečius, kurie laikė jį siaubingoje duobėje. Jis tikriausiai galvojo apie tą duobę, kada užklausė, už ką ją čia uždarė, ir ji ėmė pasakoti, norėdama atitraukti jį nuo prisiminimų. Kuo toliau, tuo daugiau. Tai, ką laikė po devyniais užraktais, išsiliejo kaip upė. Kartą kitą ji verkė, o jis nerangiai ją glaudė. Geras jis vis dėlto... ir kažkuo primena tėvą.

- Jei jie sugaus tave visa tai žinant, - pasakė ji, - tave gali taip pat uždaryti. Nereikėjo man pasakoti.

- Jie uždarys mane, kurgi ne, - nerūpestingai atsakė Džonas. - Pupa, mano leidimas - “D”. Jis leidžia atidavinėti “Džonsons” politūros butelius, ir viskas, - jis nusijuokė. - Nieko, jeigu neišplepėsi, manau, viskas bus gerai.

- Žinoma, ne, - karštai sušuko Čarlė. Ji truputį sunerimo dėl to, kad Džonui išsitarus, jie galėtų panaudoti jį kaip įrankį prieš ją. - Baisiai gerti norisi. Šaldytuve yra vandens su ledu. Nori?

- Nepalik manęs, - tuoj atsiliepė jis.

- Tai eime kartu. Laikysimės už rankų.

Jis tarsi susimąstė.

- Gerai.

Jie atsargiai nusigavo į virtuvę susikibę rankomis.

- Neišsiplepėk, pupa. Ypač apie tai. Toks milžinas indėnas ir bijo tamsos. Užjuoks visi.

- Nesijuoks, jei papasakosi apie...

- Gal ir ne. Visko gali būti, - jis sukikeno. - Tik geriau jau jie nežinotų. Dėkui Dievui, tu čia.

Ji taip susijaudino, kad akyse ėmė kauptis ašaros, ir tik didelėm pastangom pavyko susilaikyti neverkus. Jie pagaliau pasiekė šaldytuvą, Čarlė ranka užčiuopė ąsotį. Vanduo nebuvo ledinis, bet gerti malonus. Su nerimu ji klausė savęs, kiek laiko kalbėjo. Ji papasakojo... viską. Net ir tai, ką norėjo sau pasilaikyti, - apie Mendersų sodybą. Žinoma, tokie kaip Hoksteteris viską žino, bet tai nesvarbu. Bet Džonas... dabar ir jis žino - ką jis pagalvos apie ją?

Ir vis dėlto papasakojo. Kiekvienas jo klausimas pataikydavo į skaudžiausią vietą, ir... ji pro ašaras pasakojo... Ji tikėjosi kryžminės apklausos, smulkmenų klausinėjimo, pasmerkimo, o sulaukė tik supratimo ir šiltos užuojautos. Jis suprato ją gal todėl, kad pats praėjo pragarą.

- Atsigerk, - pasiūlė ji.

- Ačiū, - ji išgirdo jį geriant, paskui ąsotis grįžo į jos rankas. - Labai ačiū.

Čarlė pastatė jį atgal į šaldytuvą.

- Grįžkime į kambarį, - pasiūlė jis. - Įdomu, ar jie išvis kada nors uždegs šviesą? - jis jau nekantravo. Tikriausiai jau daugiau kaip septynias valandos jiedu tamsoje. Greičiau išėjus iš čia ir viską gerai perkračius. Ne tai, ką ji pasakojo, - tai jis ir taip žinojo, - bet kaip tą panaudoti.

- Uždegs, uždegs, - ramino Čarlė.

Jie nuslinko prie sofos ir atsisėdo.

- Jie tau nieko nepasakojo apie tavąjį?

- Tik tiek, kad sveikas ir gyvas, - atsakė ji.

- O kas, jei pabandyčiau susisiekti su juo? - pasakė Reinberdas, lyg ši mintis ką tik būtų toptelėjusi galvon.

- Tu gali? Tikrai gali?

- Galiu pasikeisti su Herbiu... Aplankysiu. Pasakysiu, kad sveika. Na, ne pasakysiu, o perduosiu raštelį ar dar ką.

- O, bet juk tai pavojinga!

- Na, jei dažnai. O kartelį galima. Aš skolingas tau. Pažiūrėsiu, kaip ten jis.

Ji apkabino jį tamsoje ir pabučiavo. Reinberdas prisispaudė mergaitę prie savęs. Jis savaip ją mylėjo, o dabar - kaip niekad. Dabar ji priklausė jam, o jis, norėjosi tikėti, - jai. Kol kas.

Jie sėdėjo beveik nekalbėdami. Čarlė snūduriavo. Ūmai jis pasakė kažką, kas ją akimirksniu pažadino it šliūkštelėjus šalto vandens į veidą:

- Na uždek tu jiems tą susmirdusį laužą, jei jau gali.

Čarlė užsikirto, lyg staiga būtų gavusi kirtį.

- Aš gi aiškinau tau, - susijaudino ji. - Tai tas pat, kaip... paleisti iš narvo laukinį žvėrį. Aš pažadėjau, kad daugiau taip nedarysiu. Tas kareivis oro uoste... ir žmonės sodyboje... aš užmušiau juos... sudeginau! - jos veidas degė, ji vos neverkė.

- Tu, kiek supratau, gyneisi.

- Taip, bet tai nepateisina...

- Ir dar galbėjai tėvo gyvybę, ar ne?

Tyli. Bet jį pasiekė jos liūdesio ir sutrikimo banga. Jis pasiskubino nutraukti tylą, kol dar ji neprisiminė, jog nedaug trūko, kad būtų nužudžiusi ir tėvą.

- O tas Hoksteteris... mačiau jį. Kare tokių prisižiūrėjau. Aukščiausios prabos šūdas. Jei negaus, ko nori, vienaip, gaus kitaip.

- To aš ir bijau, - tyliai prisipažino ji.

- Va, įstatys tau karštą virbą į rūrą...

Čarlė garsiai nusijuokė, nors ir buvo sutrikusi; kartais ne visai švankus juokelis prajuokindavo ją garsiau, nes taip kalbėti buvo negražu. Kai baigė kikenti, pasakė:

- Ne, aš nieko neuždeginėsiu. Aš pažadėjau sau. Tai blogai, ir aš nedarysiu.

Užteks. Laikas sustoti. Žinoma, galima ir toliau važiuoti intuityviai, bet baisoka. Nuovargis darė savo. Parinkti raktą šitai mergaitei ne lengviau negu Ramadeno seifui. Galima važiuoti toliau, bet suklysi - baigta.

- Taip, aišku. Gal tu ir teisi.

- O tu tikrai pamatysi mano tėtį?

- Pabandysiu, pupa.

- Man gaila tavęs, Džonai, kad turėjai čia sėdėti. Bet aš taip džiaugiuosi.

- Ką jau ten.

Jie paplepėjo apie šį bei tą, paskui Čarlė įsitaisė ant jo rankos. Ji snaudė - jau buvo vėlu, - o kai po keturiasdešimties minučių užsidegė šviesa, ji kietai miegojo. Lempos plieskė jai tiesiai į akis, ir ji slėpėsi nuo jų jo užantyje. Jis susimąstęs žvelgė į liauną kaklelį, dailią galvutę. Tokioje trapioje galvutėje - tiek jėgos. Ar gali būti? Protas negalėjo suvokti, o širdis šnibždėjo, kad tai tiesa. Keistas ir kažkoks nuostabus tas susidvejinimo jausmas. Jei tikėtum širdimi, mergaitėje slypi tai, kas niekam ir nesisapnavo, gal tik tam bepročiui Venlesui.

Džonas pakėlė ją, nunešė į lovą, užklojo antklode. Kai ėmė kamšyti, ji kažką sumurmėjo per miegus. Jis nesusilaikė ir pabučiavo ją.

- Labanakt, pupa.

- Labanakt, tėtuk, - mieguistu balsu ištarė ji. Tada apsivertė ant šono ir nurimo.

Dar keletą minučių žiūrėjo į ją, po to grįžo į kambarį. Po dešimties minučių įvirto pats Hoksteteris.

- Generatoriai atsisakė, - išpylė jis. - Audra. Prakeiktos elektroninės spynos, visos užsitrenkė. Ar ji...

- Užsikiškit, - sušvokštė Reinberdas. Jis sugriebė Hoksteterį už laboratorinio chalato atlapų ir pritempė prie savęs, nosis prie nosies. - Jei dar kartą prie jos pažinsite mane, jei dar nors kartelį pamiršite, kad aš - "D" klasės valytojas, aš užmušiu jus, sukaposiu į gabalus ir padarysiu pietus katėms.

Hoksteteris bejėgiškai suvapėjo. Iš lūpų kampų nutįso seilės.

- Supratot? Užmušiu, - jis dukart supurtė Hoksteterį.

- S-s-s-u-upra-pratau.

- Tada dingstam iš čia, - sušnypštė Reinberdas ir išgrūdo išbalusį ir išsprogusiom akim Hoksteterį į koridorių.

Jis paskutinį kartą apsidairė, tada išrideno savo vežimėlį ir uždarė duris; spyna suveikė automatiškai. O miegamajame ramiai miegojo Čarlė, kaip nebuvo miegojusi ilgus mėnesius. O gal ir metus.

MAŽI LAUŽAI, DIDYSIS BROLIS

1

Praėjo šėlstanti audra. Ir laiko praėjo - trys savaitės. Rytų Virdžinijoje tebekaraliavo drėgna vasara, o mokyklose prasidėjo nauji mokslo metai, ir nerangūs geltoni mokyklų autobusai bildėjo pirmyn atgal prižiūrimais Longmonto keliais. O netolimame Vašingtone, Kolumbijos apygardoje, ėmė riedėti naujų įstatymų leidimo, paskalų ir situacijų vežimas, kaip paprastai išpūstas nacionalinės televizijos, apgalvotos informacijos nutekėjimo sistemos ir apgaubtas reakcionierių pučiamos miglos.

Tai nepakeitė dviejų ikikarinių pastatų su kondicionuotais kambariais ir įvairiausiomis tarnybomis apačioje gyvenimo. Visgi viena permaina buvo: Čarlė Makgi irgi pradėjo mokytis. Tai buvo Hoksteterio idėja, bet tik Reinberdas sugebėjo ją įtikinti.

- Blogiau juk nebus, - įkalbinėjo jis. - Nesąmonė, kad tokia protinga mergaitė atsiliktų nuo bendraamžių. Po velnių, - atleisk, Čarle, - kartais maldauju Aukščiausiojo, kad galėčiau pasimokyti daugiau negu aštuonias klases. Manai, aš brūžinčiau dabar grindis? Be to, prasiblaškysi.

Ji taip ir padarė - dėl Džono. Ateidavo mokytojai: jaunas anglų kalbos mokytojas, pagyvenusi moteriškė, kuri dėstė matematiką, šiek tiek jaunesnė moteris storais akiniais - prancūzų, o gamtos mokslų dėstyti atvažiuodavo vyras invalido vežimėliu. Ji klausė jų, atrodo, mokėsi... bet tik dėl Džono.

Triskart Džonas rizikavo savo darbu, perduodamas jos tėvui raštelius, ji jautėsi skolinga, todėl stengėsi daryti tai, kas patiktų Džonui. Jis perduodavo jai ir žinias nuo tėvo: jis gyvas ir sveikas, džiaugiasi, kad Čarlė taip pat, ir dar - jis dalyvauja jų testuose. Tas ją truputį nuvylė, bet ji buvo pakankamai suaugusi, kad suvoktų, bent jau iš dalies, kad tai, kas geriausia jai, ne visada geriausia jos tėvui. O kas geriausia jai, pradėjo manyti ji, geriausiai žino Džonas. Ta jo nuoširdi ir šiek tiek juokinga kalbėjimo maniera (nespėja atsiprašyti, o jau vėl nusikeikia - mirk iš juoko) ją įtikindavo.

Po to karto jis dešimt dienų nieko nekalbėjo apie uždeginėjimą. Apie tuos dalykus jie kalbėdavosi pašnibždomis virtuvėje; jis sakė, kad ten nėra "blakučių".

Kartą jis paklausė:

- Na ką, Čarle, tu daugiau negalvojai apie jų pasiūlymą? - dabar jis ją vadino vardu, o ne "pupa". Jos prašymu.

Ji ėmė drebėti. Nuo gaisro Mendersų sodyboje net užsiminus apie ugnį ją ištikdavo tokia reakcija. Rankos stingdavo, ji visa įsitempdavo ir drebėdavo; Hoksteterio ataskaitose tai buvo vadinama "silpna fobinė reakcija".

- Juk sakiau, - atsakė ji. - Aš negaliu. Ir nedarysiu.

- Negaliu ir nedarysiu - skirtingi dalykai, - pasakė Džonas. Jis mazgojo grindis, bet labai lėtai, kad galėtų kalbėtis. Šluota šiūravo grindimis. Jis murmėjo kaip kaliniai kalėjime - vos judindamas lūpas.

Čarlė neatsakė.

- Turiu keletą minčių apie tai, - pasakė jis. - Bet jei nenori to girdėti, jei jau nusprendei, - tyliu.

- Na ne, sakyk, - mandagiai atsiliepė Čarlė, nors iš tikrųjų geriau jau jis tylėtų, net apie tai negalvotų - tik kankina ją. Bet Džonas padarė jai daug gero... ir jai taip nesinorėjo jo įžeisti. Jai reikėjo draugo.

- Supranti, tada, toje fermoje, jie nebuvo numatę, kuo viskas gali pasibaigti, - pradėjo Reinberdas, - ir sužinojo. Užtai dabar bus labai atsargūs. Juk neims jie daryti bandymų su tavimi kambaryje, pilname popierių ir benzinuotų skudurų?

- Ne, bet...

Jis sustabdė ją judesiu.

- Paklausyk pirma.

- Gerai.

- Jie žino, kad tik vieną kartą tu sukėlei tokį... e... e... tokį didelį gaisrą. Jiems reikia laužėlio, Čarle. Tik tiek, mažo laužėlio. Jei kas ir atsitiks, nors aš tuo labai abejoju, nes dabar tu daug geriau save valdai, nei gali įsivaizduoti. Tarkim, kas nors atsitiks. Kas bus kaltas, a? Manai, tu? Po to, kai tie subingalviai pusę metų sukiojo tau rankas? Atleisk, velniai rautų.

Jo žodžiai ją gąsdino, bet ji neištvėrė nesukikenus į delnuką iš jo ištįsusios fizionomijos.

Džonas irgi nusišypsojo ir gūžtelėjo pečiais.

- Aš pagalvojau dar štai ką: kad išmoktum kontroliuoti ką nors, reikia treniruotis.

- Man nesvarbu, ar galiu kontroliuoti, ar ne, vis tiek nesiruošiu nieko daryti.

- Gal taip, gal ir ne, - nenusileido Džonas, gręždamas skudurą. Pastatė šluotą į kampą ir išpylė kriauklėn muiliną vandenį. Ėmė leisti į kibirą švarų. - Tu gali būti priversta tai padaryti.

- Ne, taip nebus.

- O tau pakils temperatūra. Nuo gripo ar plaučių uždegimo, ar nežinau dėl kokios infekcijos, - tai viena iš nedaugelio protingų Hoksteterio minčių. - Ar tau apendiksą operavo, Čarle?

- Ne-e-ee...

Džonas ėmė perplovinėti grindis.

- Mano broliui operavo, tik iš pradžių ten jam viskas supuvo, jis vos nenumirė. Mes juk buvom rezervacijos indėnai, ir visiems buvo nu... visiems buvo tas pats, gyvi mes ar mirę. Jam pakilo temperatūra, vos ne iki keturiasdešimt vieno, jis jau nieko nesuvokė, siaubingai keikėsi ir neaišku su kuo kalbėjosi. Mūsų tėvą palaikė mirties angelu, kuris atlėkė jo nusinešti, ir bandė persmeigti jį peiliu, rastu šalimais ant stalo. Juk jau pasakojau, ar ne?

- Ne, - atsakė Čarlė, sušnibždėjusi ne iš baimės būti išgirsta, o iš siaubo. - Tikrai?

- Tikrai, - patvirtino Džonas. Jis vėl išgręžė skudurą. - Tai ne jo kaltė. Tai vis ta temperatūra. Kai žmogus kliedi, jis gali bet ką pasakyti ar padaryti. Bet ką.

Čarlė suprato, ką jis norėjo pasakyti, ir pajuto stingdančią baimę. Apie tai ji anksčiau nebuvo pagalvojusi.

- Bet jei išmoksi kontroliuoti tą savo piro... kaip ten jį.

- Kaip aš jį kontroliuosiu kliedėdama?

- O taip, - čia Reinberdas nusičiupo Venleso metaforą, tą pačią, kuri prieš metus siutino Kepą, - kaip išmokstama prašytis ant puoduko. O kai išmoksti, kaip benorėtum, - vis tiek iškęsi. Kartais kliedinčių žmonių lovos būna šlapios nuo prakaito, bet kad pričiurintų - retai.

Hoksteteris, tiesa, buvo šiek tiek kitos nuomonės, bet Čarlei nebūtina tą žinoti.

- Na aš tik norėjau pasakyti, kad jei išmoksi tai valdyti, daugiau neturėsi, dėl ko rūpintis. Patupdysi į narvelį. Bet iš pradžių reikia

treniruotis, treniruotis. Taip, kaip darželyje mokeisi užsirišti batų raištelius ar vedžioti raides.

- Aš... aš nenoriu uždeginėti! Ir nedarysiu! Nedarysiu!

- O, aš įskaudinau tave, - pasakė Džonas nuliūdintas. - Aš nenorėjau. Atleisk, Čarle. Kitą kartą prikąsiu savo ilgą liežuvį.

Bet kitą kartą ji pati pradėjo pokalbį.

Tai atsitiko po trijų ar keturių dienų, kai gerai apgalvojo dalykus, apie kuriuos kalbėjo Reinberdas... ir rado vieną trūkumą.

- Tai niekad nesibaigs, - sakė ji. - Jie norės vis daugiau ir daugiau. Jei tu žinotum, kaip jie persekiojo mus, jie niekada nenurims. Užtenka tik pradėti, o jau tada norės didesnio laužo, dar didesnio, paskui - gaisro, ir tada... nežinau... aš bijau... bijau.

Jis nenustojo ja žavėtis. Jos intuicija ir protas iš prigimties buvo neįtikėtini. Įdomu, ką pasakytų Hoksteteris, kai jis, Reinberdas, pasakytų jam, jog Čarlė Makgi puikiai supranta jų superslaptą veiklos planą. Visos jų ataskaitos apie Čarlę teigė, kad pirokinezė tik vienas, nors ir svarbiausias, iš jos psioninių talentų, o Reinberdas buvo įsitikinęs, jog intuicija yra antrasis. Jos tėvas ne kartą jiems sakė, kad Čarlė žinojo apie Elo Steinovičiaus ir kitų agentų artėjimą dar iki tol, kai jie atvažiavo į Mendersų sodybą. Čia jau buvo dėl ko išsigąsti. Jei kurią gražią dieną jos nuojauta pakuždės ką nors apie jo asmenybę... taip, sakoma, kad joks pragaras neprilygs įžeistos moters kerštui, o Čarlė, tegu ji teturi pusę to, ką jis įtaria, puikiausiai gali surengti pragarą, na, bent jau tikslią jo kopiją. Staiga jam pasidarys labai karšta... Ką gi, tai paįvairina jo kasdienybę... paskutiniu metu tokią pilką.

- Čarle, - tarė jis, - juk tu nedarysi to dykai.

Ji susirūpinusi pasižiūrėjo į jį.

Džonas atsiduso.

- Net nežinau, kaip tau paaiškinti, - pasakė jis. - Myliu aš tave. Tu man dukrelė, kurios aš niekad neturėjau. Kai pagalvoju, kad jie laiko tave šitam narvely, neleidžia susitikti su tėčiu, neleidžia pasivaikščioti, žaisti kaip kitos mergaitės... mane siutas ima.

Ji net pašiurpo pamačiusi, kaip sublizgo jo sveikoji akis.

- Tu gali daug pasiekti, sutikdama su jais bendradarbiauti... ir kartkartėmis truktelėdama už virvutės.

- Virvutės... - visiškai suklaidinta pakartojo Čarlė.

- Taip! Lažinuos, kad jie išleis tave saulutėj pasišildyti. Gal net į Longmontą ko nusipirkti. Persikraustysi iš šitos prakeiktos dėžės į normalų namą. Pažaisi su kitais vaikais. Ir...

- Pamatysiu tėtį?
- Žinoma, jį taip pat, - žinoma, ne, nes tereikia jiems sulyginti informaciją, ir gerasis valytojas Džonas pasirodys per daug geras, kad nekeltų abejonių. Reinberdas nė karto neperdavė jokios žinutės Endžiui Makgiui. Hoksteteris nusprendė, kad neverta rizikuoti, o Reinberdas, paprastai laikęs jo tauškalus nevertais dėmesio, šįsyk pritarė.

Viena, apkvailinti aštuonerių metų vaiką pasakėlėmis, jog virtuvėje nėra "blakučių" ir galima pašnibždomis kalbėti, o visai kas kita - įtikinti tuo patikėti jos tėvą, nors ir apsvaigusį nuo narkotikų. Makgis gali būti dar ne tiek nusivažiavęs, kad nesusigaudytų, kokį žaidimą jie pradėjo su Čarle, nes per amžius policija griebdavosi gero ir blogo vaikino vaidmenų nusikaltėliams palaužti.

Todėl Džonas ir toliau porino legendą apie susitikimus su Endžiu kaip ir daugelį kitų. Jis tikrai dažnai matė Endį, bet tik televizoriaus monitoriuje. Tiesa, kad Endis dalyvavo jų testuose, bet buvo toks išsikvėpęs, jog nebūtų sugebėjęs įteigti vaikui, kad avižiniai dribsniai yra skanūs. Jis virto dideliu storu nuliu, susirūpinusiu tik šaldytuvu ir melsva tablete, be to, niekada neprašė susitikti su dukra. Jeigu Čarlė pamatytų, ką Kontora padarė jos tėvui, dar labiau užsisklęstų, o juk jis ją jau beveik atvėrė; dabar ji norėjo būti apgaudinėjama. Ne, viskas įmanoma, tik ne tai. Čarlė Makgi jau niekad nepamatys savo tėvo. Reinberdas spėjo, kad Kepas išsiųs Makgį Kontoros lėktuvu į Maujo stovyklą. Mergaitei to irgi nereikia žinoti.

- Manai, jie leis man su juo susitikti?
- Dar klausi, - atsakė jis nesusimąstęs. - Ne iš karto, žinoma; juk tai jų koziris prieš tave. Bet jei tu staiga pasakysi - viskas, baigti visi bandymai, kol nepamatysiu jo... - frazė pakibo ore. Gundantis jaukas. Ir prismaigstytas kabliukų, be to, užnuodytas, bet šitų smulkmenų ta maža žuvytė nežinojo.

Ji susimąsčiusi žiūrėjo į jį. Tuo viskas ir baigėsi. Tą dieną.

O po savaitės Reinberdas visiškai pakeitė taktiką. Ne dėl kokios konkrečios priežasties, o tik todėl, kad taip jam pašnibždėjo intuicija: su patarimais toliau nevažiuosi. Atėjo laikas maldauti, kaip brolis Triušis prašė brolio Lapino nemesti jo į erškėtyną.

- Prisimeni, apie ką kalbėjom? - pradėjo Reinberdas. Jis blizgino virtuvės grindis. Čarlė buvo perdėtai užsiėmusi šaldytuvo turiniu. Ji stovėjo koja už kojos taip, kad matėsi rausva pėdutė; toje pozoje jautėsi mistiška ir nekalta vėlyva vaikystė. Džono širdis vėl prie jos palinko. Mergaitė pasižiūrėjo per petį. Plaukai buvo surišti į "uodegą".

- Taip, - atsakė ji, - prisimenu.

- O aš ir pagalvojau, ko lendu su savo patarimais, - pasakė jis, - jei nesugebu iš banko paimti tūkstančio dolerių paskolą mašinai.

- O, Džonai, tai nieko nereiškia...

- Reiškia. Jei ką nors išmanyčiau, būčiau kaip tas Hoksteteris. Su diplomu.

Ji atsakė su atvira panieka:

- Mano tėtukas sako, kad kiekvienas kvailys gali nusipirkti koledžo diplomą.

Širdyje Reinberdas džiūgavo.

2

Po trijų dienų žuvytė prarijo jauką.

Čarlė pasakė, jog nusprendė dalyvauti bandymuose. Ji bus atsargi. Ir juos privers būti atsargius, jei patys nesiims priemonių. Jos sulysusiame ir išbalusiame veiduke atsispindėjo kančia.

- Tu gerai apgalvojai? - paklausė Džonas.

- Bandžiau, - sušnibždėjo ji.

- Ar darai tai dėl jų?

- Ne!

- Gerai! Darai dėl savęs?

- Taip. Dėl savęs. Ir dėl tėčio.

- Tada gerai, - pasakė jis. - Ir, Čarle, priversk juos šokti pagal savo dūdelę. Supratai? Tu parodei, kad gali būti tvirta. Ir dabar nenusileisk. Antraip jie tuoj pasinaudos. Žaisk griežtai. Supranti, ką noriu pasakyti?

- Manau... taip.

- Jie gauna savo, tu gauni savo. Kiekvieną kartą. Nieko veltui, - jis truputį susigūžė. Akyje užgeso šviesa. Jai sunku buvo matyti jį tokį prislėgtą ir sutriuškintą. - Neleisk jiems elgtis su tavimi taip, kaip jie elgėsi su manimi. Aš atidaviau savo šaliai ketverius metus ir vieną akį. Vienerius metus praleidau duobėje, ėsdamas vabalus, purtomas šalčio, rinkau utėles iš galvos ir uosčiau savo šūdus. O kai grįžau, man pasakė: “Labai ačiū, Džonai” ir įteikė šluotą. Jie mane apvogė, Čarle. Supratai? Nesiduok apvagiama.

- Supratau, - rimtai ištarė ji.

Indėnas truputį nušvito, nusišypsojo.

- Tai kada gi mūšio diena?

- Rytoj matysiu daktarą Hoksteterį. Pasakysiu, kad nusprendžiau bendradarbiauti... tik truputį. Ir... ir pasakysiu, ko aš noriu.

- Gerai, tik neužsiprašyk iš karto per daug. Čia kaip prekybinis sandėris: tu - man, aš - tau. Paslauga už paslaugą, tiesa?

Ji linktelėjo.

- Bet tu jiems parodysi, kieno rankose vadžios? Parodysi, kas čia vadovauja?

- Parodysiu.

Jis nusišypsojo plačiau.

- Šitaip juos, pupa.

3

Hoksteteris pašėlo.

- Kokį, po velnių, žaidimą jūs čia pradėjot? - rėkė jis Reinberdui. Jie sėdėjo Kepo kabinete. "Įsijautei, - pagalvojo Reinberdas, - tai jo akivaizdoj tu toks drąsus". Bet darkart pažvelgęs į degančias Hoksteterio akis, įraudusius skruostus ir baltus krumplius, turėjo pripažinti, jog persūdė. Išdrįso įžengti į šventą Hoksteterio privilegijų daržą. Viena, išvilkti jį už atlapų avarijos dieną - tada Hoksteteris smarkiai prašovė ir dabar tai suprato. Dabar - visai kita kalba. Reinberdas mąstė. Ir tylėdamas stebėjo Hoksteterį.

- Padarėt viską, kad įvarytumėt mus į kampą! Jūs, velniai griebtų, puikiausiai suprantate, kad ji tėvo nepamatys! "Jie gauna savo, tu gauni savo" - įsiutęs nusišaipė jis. - Kvailys!

Reinberdas įdėmiai spoksojo į Hoksteterį.

- Nekartokit daugiau šito žodžio, - pasakė visiškai abejingu balsu. Hoksteteris vos pastebimai sudrebėjo...

- Prašau, džentelmenai, - įsikišo Kepas, jo balsas buvo pavargęs. - Prašau.

Ant jo stalo stovėjo magnetofonas. Jie ką tik išklausė rytinį Reinberdo pokalbį su Čarle.

- Matyt, daktaras Hoksteteris pamiršo tą faktą, jog jis ir jo komanda pagaliau galės imtis darbo, - pasakė Reinberdas. - Tai šimtu procentų padidins jų praktines žinias, jei bent kiek išmanau matematiką.

- Jums tiesiog pasisekė. Nenumatytas atvejis, - niūriai subambėjo Hoksteteris.

- Kažkodėl jums neužteko fantazijos sukurti tokį atvejį, - atšovė Reinberdas. - Tikriausiai užsižaidėt su žiurkėmis.

- Užteks! - neišlaikė Kepas. - Mes susitikome ne pasikeisti įžeidimais, - jis pasižiūrėjo į Hoksteterį. - Jums atsirado galimybė atsilošti, - pasakė jis. - Turiu pastebėti, kad galėtumėt parodyti daugiau dėkingumo.

Hoksteteris kažką sumurmėjo.

Kepas pažiūrėjo į Reinberdą.

- Bet taip pat manau, kad su *amicus curiae** role nužengėt per toli.

- Manote? Vadinasi, jūs taip ir nesupratote, - Džonas žiūrėjo tai į Kepą, tai į Hoksteterį. - Mano nuomone, jūs visiškai apie tai nenutuokiate. Turite du vaikų psichiatrus, ir jeigu toks yra bendras psichiatrų lygis, nepavydžiu vaikams su pažeista psichika.

- Lengva pasakyti, - pradėjo Hoksteteris. - Šita...

- Jūs tiesiog negalite suprasti, kokia ji protinga, - nutraukė jį Reinberdas. - Negalite suprasti, kaip... kaip gerai ji orientuojasi priežasčių ir pasekmių grandinėje. Turėti su ja reikalų - tai tas pat, kas eiti per minų lauką. Aš pakišau jai pyrago ir botago mintį todėl, kad ji pati būtų anksčiau ar vėliau tą sugalvojusi. Padaręs tai pirmas, aš sustiprinau jos pasitikėjimą savimi... kitaip sakant, pakeičiau minusą pliusu.

Hoksteteris išsižiojo. Kepas sustabdė jį judesiu ir pasisuko į Reinberdą. Jis kalbėjo tokiu švelniu, taikiu tonu, kokio niekam kitam neteko išgirsti... bet juk tai buvo ne kas kitas, o Reinberdas.

- Tai nepašalina fakto, kad jūs apribojot Hoksteterio ir jo žmonių galimybes. Anksčiau ar vėliau ji supras, kad jos svarbiausias prašymas - pamatyti tėvą nebus patenkintas. Mes visi sutinkame, jog leisti tai - vadinasi, visai ją prarasti.

- Be abejonės, - pasakė Hoksteteris.

- Jei ji tikrai tokia protinga, - pasakė Kepas, - ji pareikš šitą neišpildomą norą greičiau anksčiau negu vėliau.

- Pareikš, - sutiko Reinberdas, - ir tai bus galas. Pamačiusi, kaip jis atrodo, ji tuoj supras, kad visą laiką aš ją apgaudinėjau. Ji tuoj suvoks, kad visą tą laiką aš buvau jūsų pakištas. Taigi visas klausimas - kiek sugebėsite ištempti.

---

* Čia - “rūpestingas draugas” *(lot.)*.

Reinberdas palinko į priekį.

- Du momentai. Pirma, teks susitaikyti su mintimi, jog ji nedeginės jums laužų *ad infinitum**. Ji - žmogus, maža mergaitė, kuri nori pamatyti savo tėvą, o ne laboratorijos žiurkė.

- Mes jau... - nekantriai įsikišo Hoksteteris.

- Ne. Taigi, kad ne. Tai kiekvieno eksperimento pagrindas. Pyragas ir botagas. Uždeginėdama Čarlė bus įsitikinusi, kad gundo jus pyragu ir kad jūs - ir ji - artėjate prie jos tėvo. O mes žinome, kad bus atvirkščiai. Iš tikrųjų jos tėvas - pyragas, kuriuo mes ją gundome. Pakabinkit priešais mulą skanų kąsnelį, ir jis suars jums visą lauką, nes yra kvailas. Bet ta mergaitė - ne.

Jis pažiūrėjo į Kepą ir Hoksteterį.

- Aš kartoju. Tai tas pat, kas įkalti vinį į ąžuolą. Sunkus darbelis, tik jūs, atrodo, nuolat tą pamirštate. Anksčiau ar vėliau ji perkąs jus, ir - išgraužkit. Nes ji - ne mulas. Ir ne laboratorijos žiurkė.

“Tik ir lauki, kad ji išeitų iš žaidimo, - pagalvojo Kepas su tylia neapykanta. - Lauki, kad galėtum ją nužudyti”.

- Taigi, tai išeities taškas, - tęsė Reinberdas. - Paskui galvokite, kaip kuo ilgiau ištempti. Kai bus baigta, parašykite ataskaitą. Jei pakaks duomenų, būsit apdovanoti didele asignacija. Suvalgysit savo pyragą. Ir vėl galėsit leisti savo nuodus visokiems mulkiams.

- Jūs vėl įžeidinėjate, - Hoksteterio balsas ėmė drebėti.

- Kuo jūs čia dėtas, aš apie mulkius, - atsakė Reinberdas.

- Ir kaip, jūsų nuomone, galima būtų pratęsti eksperimentus?

- Pradėsime nuo nedidelių malonių, - atsakė Reinberdas. - Pasivaikščioti pievelėje. Ar... visos mergaitės mėgsta arklius. Penkis šešis laužus Čarlė sukurs tik už tai, kad grumas pavedžios ją ant arkliuko jojimo takeliu. Manau, to pakaks, kad tuzinas tokių rašeivų kaip Hoksteteris dar penkerius metus šokinėtų ant galvos.

Hoksteteris pašoko iš užstalės:

- Man užteks!

- Sėskitės ir užsičiaupkit, - atšaldė jį Kepas.

Išraudęs Hoksteteris atrodė pasiruošęs pulti, bet įniršis atslūgo taip greit, kaip pakilo, net ašaros ištryško. Jis vėl atsisėdo.

- Jūs nuvešite ją į miestą, į parduotuvę, - tęsė Reinberdas. - Į pasilinksminimų parką Džordžijoje pasivažinėti traukinuku. Gal net su geru jos draugu valytoju Džonu.

---

* Iki gyvos galvos *(lot.)*.

- Jūs rimtai manote, - pradėjo Kepas, - kad tokiomis nuolaidomis...

- Ne, nemanau. Neilgam. Anksčiau ar vėliau ji vėl grįš prie tėvo. Juk ji - žmogus. Ji taip pat turi troškimų. Ji mielai važiuos ten, kur jūs pasiūlysite, nes galvos: paslauga už paslaugą. Bet galų gale vėl iškils klausimas apie jos brangiausią tėtušį. Ji ne iš tų, paperkamų. Ji - kietas riešutėlis.

- Taigi galinė stotelė, - susimąstęs ištarė Kepas. - Visi išlipa. Projektas baigtas. Šis etapas, bent jau, - dėl daugelio priežasčių tokia perspektyva kėlė jam didžiulį palengvėjimą.

- Ne, dar ne, - atkirto Reinberdas su savo stingdančia šypsena. - Mes turime dar vieną kortą rankovėje. Dar vieną didelį riestainį, kai jau neliks mažų. Ne tėvą, - ne pagrindinį prizą, - bet kai ką, kas privers ją važiuoti dar truputį.

- Ką gi? - paklausė Hoksteteris.

- Atspėkite, - šypsodamasis pasakė Reinberdas ir nutilo. Kepas gal ir susivoks, nors per paskutinį pusmetį jis ganėtinai išsikvėpė. Net vidutiniu režimu jo smegenys dirbo geriau negu jo pavaldinių (ir pretendentų į jo sostą). O Hoksteteriui tai neįkandama. Jis jau pakilo keletą laiptelių virš savo nekompetencijos lygio - savotiškas žygdarbis, kuris lengviausiai įvykdomas ne kur kitur, o valstybinėje biurokratijoje. Hoksteteris atprato sekti pagal kvapą.

Ne taip jau svarbu, atspės jie ar ne, koks tas paskutinis šių nedidelių rungtynių riestainis (taip sakant, paskatinamasis prizas); rezultatai liks tie patys. Bet kuriuo atveju jis patogiai įsitaisys už vairo. Jis, žinoma, galėtų jų paklausti: “Kas, jūsų nuomone, atstoja mergaitei tėvą, kai jūs ją atskyrėte nuo tikrojo?”

Tegu patys išsiaiškina. Jei sugebės.

Šypsena nedingo nuo Reinberdo veido.

4

Endis Makgis sėdėjo priešais televizorių. Švytėjo gintarinė kabelinės televizijos akutė ekrano kampe. Ričardas Dreifusas namų sąlygomis bandė sukonstruoti Velnio Galvą*. Endis stebėjo jį abejinga ir tuščia veido išraiška. Nors buvo įsitempęs kaip styga. - Šiandien kontrolinė diena.

---

* Scena iš mokslinės fantastikos filmo "Artimi trečiojo laipsnio kontaktai".

Tos trys savaitės po pastotės avarijos Endžiui virto išbandymu, kai vos pakeliamą įtampą keitė beveik nusikalstamas džiaugsmas. Dabar jis galėjo suprasti, kaip rusų KGB galėjo sukelti tokį siaubą ir kaip Džordžo Orvelo Vinstonas Smitas turėjo džiūgauti slapta maištaudamas. Jis vėl turėjo paslaptį. Ji kirbėjo ir graužė jį kaip ir visos mirtinos paslaptys, bet kartu ji grąžino jam pasitikėjimą ir ankstesnę jėgą. Jis lenkia juos vienu ėjimu. Vienas Dievas žino, ar ilgam užteks jėgų, bet pradžia padaryta.

Buvo beveik dešimta - tada ateis Pinčas, tas nuolat besišypsantis tipas. Jis eis pasivaikščioti į sodą, kad aptartų, kaip "juda jo reikalai". Endis stumtelės jį... tiksliau, pabandys stumtelėti. Jis seniai taip būtų padaręs, jei ne tie telemonitoriai ir visur iškaišiotos "blakutės". Laukimo dienos davė užtektinai laiko pergalvoti puolimo strategiją, dar kartą patikrinti silpniausias vietas. Jis ne kartą savo galvoje perrašė kai kurias scenarijaus dalis.

Naktį gulėdamas lovoje, Endis nenustojo sau kartoti: Didysis Brolis* visą laiką tave stebi. Neužmiršk to nė sekundę, galvok pirmiausia apie tai. Tu - po Didžiojo Brolio padu, todėl jei tikrai nori padėti Čarlei, turi visus juos pergudrauti.

Jis miegojo kaip niekad mažai, daugiausia todėl, jog bijojo išsitarti per miegą. Kai kuriomis naktimis jis valandas gulėdavo nejudėdamas, bijojo net pakrutėti ar apsiversti, - o jeigu jie susidomės, kodėl apsvaigęs nuo narkotikų toks neramus? O kai vis dėlto užmigdavo, jo miegas buvo jautrus, sapnavo keistus sapnus (kartodavosi Ilgojo Džono Silverio, vienaakio pirato su medine koja, paveikslas) ir jei tik kas - pabusdavo.

Atsikratyti tablečių buvo lengviausia, nes jie buvo įsitikinę jį negalint be jų apsieiti. Dabar Endis gaudavo jų keturis kartus per dieną, o po avarijos jokiuose testuose nebedalyvavo. Jis spėjo, kad visi numojo į jį ranka ir Pinčas tikriausiai ketina jam tai šiandien pranešti.

Kartais jis atsikosėdamas išspjaudavo tabletes į kumštį, paskui su maisto liekanom išmesdavo į šiukšlių konteinerį. Dažniausiai nuleisdavo tualete. Kartais vaizdavo, jog užsigeria imbieriniu alumi. Jis

---

* Džordžo Orvelo antiutopiniame romane "1984" Didysis Brolis, įkūnijantis aukščiausią totalitarinės valstybės valdžią, gali slapta stebėti kiekvieno žmogaus privatų gyvenimą.

išspjaudavo jas į pustuštę skardinę, kad ištirptų, o po to "pamiršdavo". Kai alus galutinai išsikvėpdavo - išpildavo į kriauklę.

Dievas mato, darė jis tai ne profesionaliai, bet ir stebėjo jį nekokie profesionalai. Vargu ar taip jau įdėmiai jį sekė, antraip būtų seniai išaiškinę. Štai ir viskas.

Dreifusas su moterimi, kurios sūnus dabar važinėjosi skraidančiąja ateivių iš kitų planetų lėkšte, ropštėsi Velnio Galvos šlaitu, kai suzvimbė skambutis, reiškiantis, jog atidaromos durys. Endis vos susilaikė nepašokęs.

Na štai, šmėstelėjo galvoje.

Hermanas Pinčas įėjo į svetainę. Jis buvo žemesnis už Endį ir smulkesnis; jame visada jautėsi kažkas moteriška, kas būtent, - Endis paaiškinti negalėjo. Šiandien Pinčas buvo apsivilkęs pilką golfą ir lengvą kostiumą - atrodė it nužengęs iš paveiksliuko. Ir kaip visada šypsojosi.

- Labas rytas, Endi, - tarė jis.

- A, - krūptelėjo Endis ir padelsęs, lyg susimąstęs atsakė: - Sveiki, daktare.

- Neprieštarausit, jei išjungsiu? Eisime pasivaikščioti, juk neužmiršote?

- Aaa, - Endis suraukė antakius, paskui kakta išsilygino. - Gerai. Jau mačiau tris ar keturis kartus. Man galas patinka. Labai gražu. Ufonautai išskraidina jį, įsivaizduojate? Į žvaigždes.

- Gražu, - sutiko Pinčas ir išjungė televizorių. - Na, einam?

- Kur? - paklausė Endis.

- Pasivaikščioti, - kantriai pakartojo Hermanas Pinčas. - Prisimenate?

- Aa, - linktelėjo Endis. - Žinoma, - jis atsikėlė.

5

Durys iš Endžio apartamentų vedė į erdvų, linoleumu išklotą vestibiulį. Šviesa čia buvo blanki, prislopinta. Kažkur netoliese - ryšių ar kompiuterių centras; vos girdimai dūzgė mašinos, žmonės ėjo ten su perfokortomis, grįždavo tempdami spaudinių rulonus.

Už Endžio durų vaikštinėjo vyrukas sportiniu it nuo pakabos kostiumu - iškart matosi, jog vyriausybinis agentas. Po užančiu buvo nedidelis pakilimas. Agentas stypsojo čia pagal instrukciją ir, kai tik

jiedu su Pinču pajudės, jis eis įkandin, pokalbio negirdės, bet nepaleis iš akių. Dėl jo nebus problemų, mąstė Endis.

Jie pasuko lifto link, o agentas sekė iš paskos. Endžio širdis plakė taip pašėlusiai, jog rodės išsprogdins krūtinės ląstą. Jis stengėsi nepastebimai įsidėmėti kiekvieną detalę. Koks tuzinas nepažymėtų durų. Kai kurios buvo atviros, - štai nedidelė, kažkokia specializuota biblioteka, fotokopijų kambarėlis, o kas kituose - Endis nenutuokė. Čarlė gali būti už bet kurių iš jų... ar net visai kitame pastate.

Jie įžengė į liftą, pakankamai didelį, kad tilptų ligoninės vežimėlis. Pinčas išsitraukė raktų ryšulį, pasuko vieną spynoje ir spustelėjo nepažymėtą mygtuką. Užsivėrė durys, ir liftas pajudėjo aukštyn. Kontoros agentas įsitaisė lifto kampe. Endis stovėjo sukišęs rankas į savo "Lee Riders" džinsus, veide klaidžiojo buka šypsena.

Lifto durys atsidarė buvusioje pokylių salėje. Blizgėjo ąžuolo parketas. Erdvios salės gilumoje dukart gražiai išsilenkę laiptai vedė į viršų. Kairėje dvivėrės stiklinės durys kvietė į saulėtą terasą, už kurios driekėsi alpinariumas. Dešinėje, iš už pravirų ąžuolinių durų, sklido spausdinimo mašinėlių tarškėjimas - jos vos spėjo gromuliuoti dienos normą.

Visur kvepėjo gėlės.

Pinčas perėjo saulės nužertą salę, Endis suskubo garsiai pasidžiaugti nuostabiu parketu, lyg matytų jį pirmą kartą. Jie įėjo pro įstiklintas duris į sodą, o iš paskos kaip šešėlis nusekė Kontoros agentas. Čia buvo labai šilta ir drėgna. Tingiai dūzgė bitės. Už alpinariumo driekėsi hidrangijų, forzitijų ir rododendrų krūmai. Nenutildamos sukiojosi žoliapjovės. Endis nuoširdžiai dėkingas pasisuko į saulę.

- Kaip jaučiatės, Endi? - paklausė Pinčas.

- Puikiai. Puikiai.

- Žinot, jūs čia jau visas pusmetis, - pasakė Pinčas šiek tiek nustebusiu tonu, suprask: na ir greitai bėga tas laikas, kai gyveni savo malonumui. Jie pasuko dešinėn į vieną žvyruotą takelį. Ore tvyrojo sausmedžių ir sasapro kvapas. Kitame tvenkinio krante, netoli antrojo pastato, risnojo žirgų porelė.

- Ilgai, - sutiko Endis.

- Taip, ilgai, - šypsojosi Pinčas. - Ir mes nusprendėme, jog jūsų galia... išnyko, Endi. Juk ir patys žinote - jokių apčiuopiamų rezultatų.

- Tai vis tos jūsų tabletės, - prikišo Endis. - Ką aš galiu padaryti, kai akyse migla.

Pinčas atsikosėjo, bet nepriminė, kad per pirmąsias tris testų serijas, kurios buvo tokios pat bevaisės, apie narkotikus nebuvo nė kalbos.

- Aš juk stengiausi, daktare. Bandžiau.

- Taip, taip. Žinoma. Na, mes ir galvojame, - tai yra aš galvoju, - jūs užsitarnavot poilsį. Turime nedidelę stovyklą Maujyje, Havajų salyne. Aš tuoj sėsiu prie pusmečio ataskaitos. Tai štai, Endi, jei norite... - Pinčas švytėjo lyg teležaidimų vedėjas, o tonas buvo toks, kokiu vaikui žadama netikėta iškyla. - Norite, aš pasiūlysiu, jog jus neilgam ten išsiųstų?

Neilgam - tai porai metelių, pagalvojo Endis. O gal ir penkeriems. Nepaleis jo iš akių, jei netikėtai grįžtų įtaigos sugebėjimas, arba pasilaikys kaip kozirį prieš Čarlę, jeigu iškiltų kokių nenumatytų sunkumų. O galas aiškus: nelaimingas atsitikimas, per didelė narkotikų dozė ar "savižudybė". Orvelo terminais, taps neasmuo.

- O vaistų man duos? - sunerimo Endis.

- O kaipgi, - atsakė Pinčas.

- Havajai... - svajingai nutęsė Endis. Tada atsigręžė į Pinčą ir pabandė apsimesti kvaileliu: - Tikriausiai daktaras Hoksteteris manęs neišleis. Jis manęs nemėgsta. Juk žinau.

- Na ką jūs, - paprieštaravo Pinčas, - netgi labai mėgsta. Be to, Endi, jūs esate mano žinioje, o ne daktaro Hoksteterio. Užtikrinu, jis pritars mano pasiūlymui.

- Bet jūs dar nedavėte nurodymų? - paklausė Endis.

- Ne, nusprendžiau pirma su jumis pasikalbėti. Patikėkit, Heksteterio pritarimas tėra formalumas.

- Praverstų dar viena testų serija, - pasakė Endis ir lengvai stumtelėjo Pinčą. - Tiesiog atsargumo dėlei.

Pinčo akys staiga kažkaip keistai suvirpėjo. Šypsena sustingo, paskui ir visai dingo. Dabar jau Pinčas atrodė apsvaigęs nuo narkotikų, pastebėjo Endis ne be pasitenkinimo. Netoliese gėlėse zvimbė bitės. Svaigino ką tik nupjautos žolės kvapas.

- Kai rašysite raportą, pasiūlysite dar vieną testų seriją, - pakartojo Endis.

Pinčo žvilgsnis nuskaidrėjo. Veide vėl pražydo šypsena.

- Žiūrėkit, apie Havajus niekam nė žodžio, - pasakė jis. - O dabar aš parašysiu ataskaitą ir pasiūlysiu dar vieną testų seriją. Manau, ji praverstų. Tiesiog saugumo dėlei.

- O paskui aš galėsiu važiuoti į Havajus?

- Taip, - patvirtino Pinčas. - Paskui.

- Ir tiems bandymams prireiks trijų mėnesių?

- Taip, maždaug trijų mėnesių. - Pinčas tiesiog spindėjo it mokytojas, klausydamas geriausio savo mokinio atsakinėjimo.

Jie artėjo prie tvenkinio. Veidrodiniu paviršiumi tingiai slydo antys. Abu vyrai sustojo prie kranto. Už jų nugaros vyrukas sportiniu kostiumu akimis lydėjo pusamžį vyrą ir moterį, lengva risčia jojančius vienas šalia kito anoje tvenkinio pusėje. Jų atspindį kirto ilgas lygus brūkšnys, kurį brėžė balta antis. Endžiui ta porelė priminė draudimo kompanijos reklamėlę, kurios pabyra, kai tik atverti rytinį laikraštį, į sterblę... ar kavą.

Smilkiniuose tvinksėjo. Kol kas nieko baisaus. Per susijaudinimą jis vos nestumtelėjo Pinčo daugiau negu reikia, o tai galėjo atkreipti agento dėmesį. Jis, tiesa, nežiūrėjo į juos, bet Endis žino jų gudrybes.

- Papasakokit man apie vietinius kelius ir apylinkę, - tyliai paprašė Pinčo ir šiek tiek stumtelėjo. Iš pokalbių nuotrupų jis žinojo, jog jie ne taip jau toli Vašingtono, bet ne tiek, kaip operatyvinė CŽV bazė Lenglyje. Tuo jo žinios baigėsi.

- Čia labai gražu, - svajingai pradėjo Pinčas, - po to, kai užpylėme duobes.

- Taip, gražu, - sutiko Endis ir nutilo. Kartais pastūmėtą žmogų apimdavo kokio nors atsiminimo sukeltas transas, paprastai per ganėtinai tolimą asociaciją, ir neverta buvo jo pertraukti jokiomis aplinkybėmis. Nes tai galėjo sukelti aido efektą, o nuo aido netoli iki rikošeto, na, o rikošetas gali atvesti į... į ką tik nori. Panašiai atsitiko vienam iš tų volterių mičių*, ir Endis ne juokais persigando. Tada viskas baigėsi gerai, bet jeigu draugą Pinčą staiga ims kankinti košmarai, čia jau nieko gera.

- Mano žmonai tai patinka, - tęsė Pinčas taip pat svajingai.

- Kas? - paklausė Endis. - Kas jai patinka?

- Jos naujas atliekų smulkintuvas. Jis labai...

---

* Volteris Mitis - Dž.Terberio apsakymo herojus, nedrąsus žmogelis, įsivaizdavęs esąs antžmogis.

Pinčas užsikirto.

- Labai gražus, - bandė padėti Endis. Vyrukas sportiniu kostiumu priėjo arčiau, viršutinė Endžio lūpa aprasojo nuo prakaito.

- Labai gražus, - sutiko Pinčas ir išsiblaškęs sužiuro į tvenkinį. Kontoros agentas priėjo visai arti, ir Endis jau nusprendė surizikuoti dar kartelį pastūmėti... labai silpnai. Pinčas stovėjo šalia lyg televizorius su perdegusia lempa.

"Šešėlis" pakėlė kažkokį pagalį ir sviedė į vandenį. Vandenyje nuraibuliavo ratilai. Pinčas atsipeikėjo.

- Vietos čia gražios, - pasakė jis. - Kalvotos. Malonu jodinėti. Mes su žmona stengiamės nors kartą per savaitę pajodinėti. Jei neklystu, artimiausias miestelis į vakarus... tiksliau, į pietvakarius - Donas. Visai nedidukas. Šalia praeina 301-oji autostrada. Arčiausiai į rytus - Geveris.

- Jis irgi prie autostrados?

- Ne-a. Paprastas kelias.

- Kur veda 301-oji autostrada? Be Dono?

- Jei į šiaurę, tai tiesiai į Kolumbijos apygardą. O į pietus - beveik iki Ričmondo.

Endis jau norėjo paklausti apie Čarlę, net apgalvojo klausimus, bet Pinčo reakcija jį nugąsdino. Jo asociacijos - žmona, duobės, gražu ir, keista! - atliekų smulkintuvas - stebino ir kėlė susirūpinimą. Nors Pinčas ir pasiduoda įtaigai, visai įmanoma, jog jis - ne pats geriausias objektas. Gali būti, kad jo psichika yra nukrypusi nuo normos, ir nors jis daro normalaus žmogaus įspūdį, vienas Dievas žino, kokios jėgos, kol kas dar išlaikančios pusiausvarą, gali slypėti po ta išore. Stumtelėjus žmogų su nestabilia psichika, galima tikėtis nelauktų rezultatų. Jeigu ne tas šešėlis, agentas, jis, matyt, pabandytų (po to, ką su juo padarė, spjaut jam norėjosi ant vargšės Hermano Pinčo galvos), bet dabar išsigando. Psichiatrai, jei turėtų įtaigos galią, skubėtų padėti žmonijai... bet Endis Makgis nebuvo psichiatras.

Galbūt kvaila daryti tokias plačias išvadas iš vienos reakcijos; ir anksčiau panašių dalykų pasitaikydavo, nors nieko baisaus neįvykdavo. Bet iš Pinčo gali visko tikėtis. Pinčas pernelyg daug šypsosi.

Staiga giliai viduje, pasąmonės gelmėse, suskambo šaltas žudiko balsas: pasakyk jam, kad grįžtų namo ir nusižudytų. Ir stumtelk. Smarkiau.

Endis nuvijo tą mintį: ji pritrenkė.

- Na ką, - kreipėsi Pinčas. Jis apsidairė patenkintai šypsodamasis. - Metas namolio?

- Taip, - atsakė Endis.

Taigi pradžia padaryta. Tik apie Čarlę nė žinelės.

6

TARNYBINĖ PAŽYMA

Kas	Hermanas Pinčas
Kam	Patrikui Hoksteteriui
Data	Rugsėjo 12
Tema	Endis Makgis

Neseniai aš peržiūrėjau užrašus, perklausiau įrašus ir pasikalbėjau su Makgiu. Jokių esminių pokyčių po 9/5 aptarimo neįvyko, bet jei prieštarautumėt, norėčiau atidėti Havajus kuriam laikui (kaip sako kapitonas Holisteris, "tai tik pinigų klausimas").

Mano nuomone, Patai, reikėtų atlikti dar vieną, baigiamąją, testų seriją - atsargos dėlei. Po to galima drąsiai siųsti jį į Maujo stovyklą. Tai galėtų užtrukti apie tris mėnesius.

Laukiu atsakymo, kol nepradėjau tvarkyti reikalingų dokumentų.

Hermas

7

TARNYBINĖ PAŽYMA

Kas	P.H.
Kam	Hermui Pinčui
Data	Rugsėjo 13
Tema	Endis Makgis

Aš jūsų nesuprantu! Paskutinį kartą mes visi nutarėme - ir jūs taip pat, - jog iš Makgio tiek naudos, kiek iš perdegusio saugiklio. Kokios čia abejonės? Čia jums ne bridžas!

Jei tai bus sutrumpinta serija, tada neprieštarauju. Kitą savaitę pradedame su mergaite (tik bijau, jog kai kas bus persistengęs ir su mumis ji neilgai bendradarbiaus). Todėl gal ir nebloga mintis pasilaikyti tėvą... kaip "gesintuvą"!
Sutinku, gal tai "tik pinigų klausimas", bet tie pinigai - mokesčių mokėtojų, ir lengvabūdiškumas čia kažin ar skatintinas, Hermai. Ypač kapitono Holisterio. Turėkite omenyje.
Planuokit 6, na, daugiausia 8 savaites, jei reikalas pajudėtų... jei taip atsitiks, suvalgysiu "Šuns džiaugsmą".

Patas

8

- Šunsnukis! - balsu ištarė Hermas Pinčas, baigęs skaityti tą pažymą. Jis darkart perskaitė trečią pastraipą: ir tai Hoksteteris, tas pats Hoksteteris, kuris turi visiškai suremontuotą 1958-ųjų "Tandeberdą", skaito jam pamokslus apie pinigus? Suglamžė popierėlį, sviedė į šiukšliadėžę ir atsilošė supamajoje kėdėje. Daugiausia du mėnesius! Jam tas nepatiko. Geriau jau tris. Taip šnibždėjo vidinis balsas.

Prieš akis netikėtai iškilo paslaptingas atliekų smulkintuvo, kurį jis įtaisė namuose, vaizdas. Jam tas irgi nepatiko. Atliekų smulkintuvas kažkaip įstrigo galvoje, ir buvo neįmanoma atsikratyti minties apie jį. Jo vaizdas iškildavo kaskart, vos pagalvojus apie Endį Makgį. Juoda kriauklės skylė gumos sienelėmis žiojėjo kaip vagina...

Jis susmego krėsle svajodamas. Kai atsipeikėjo, nustebo pamatęs, kad praėjo kone dvidešimt minučių. Pasidėjo priešais save pažymos formą ir ėmė kurpti atsakymą tam suskiui Hoksteteriui apie jo komentarą dėl frazės "tai tik pinigų klausimas". Jis turėjo prisiversti nekartoti prašymo dėl trijų mėnesių (mintyse iškilo glotni tamsi smulkintuvo skylė). Jei Hoksteteris sako "du", tegul bus du. Bet jei tik bus kokių rezultatų, Hoksteteris po penkiolikos minučių ras ant savo stalo porą skardinaičių šuns maisto konservų ir peilį su šakute.

Baigė raštelį, iškeverzojo apačioje "Hermas" ir atsilošė masažuodamas smilkinius. Skaudėjo galvą.

Mokykloje ir koledže Hermas Pinčas buvo slaptas transvestitas. Mėgo apsirengti moteriškais drabužiais, nes, jo įsitikinimu, taip atrodė... na, nepaprastai gražiai. Bet pirmaisiais studijų metais ši paslaptis išaiškėjo: du "Delta Tau Delta" brolijos, kuriai jis priklausė, bro-

liai apie tai suuodė. Tylos kaina buvo ritualinis pažeminimas, nedaug kuo besiskyręs nuo naujokų įšventinimo, kuriame ir pats Pinčas apturėjo didelį malonumą.

Antrą valandą nakties brolijos virtuvėje buvo išverstos šiukšlės, ir Pinčas, apsirengęs moteriškomis kelnaitėmis, kojinėmis su gorsetu, liemenėle, prikimšta tualetinio popieriaus, turėjo surinkti jas ir išplauti grindis: visa vyko nuolat baiminantis, jog užtiks kitas brolis, atėjęs naktipiečių.

Viskas baigėsi bendra masturbacija, kas, Pinčo nuomone, tik ir vertė juos laikytis duoto pažado. Jis pabėgo iš tos brolijos išsigandęs dėl savęs - visas tas ritualas jį netgi jaudino! Nuo to laiko jis nepersirenginėjo moterimi. Nebuvo homoseksualas. Turėjo žavingą žmoną, du puikius vaikus - juk tai įrodymas. Ilgus metus buvo netgi pamiršęs tai, o dabar...

Atliekų smulkintuvo vaizdinys, ta juoda glotni skylė, aptempta guma, liko. Galvą ne juokais skaudėjo.

Endžio stumtelėjimas sukėlė aidą. Kol kas jis tingus ir lėtas; paeiliui kaitaliojosi mintis apie smulkintuvą ir buvimą labai gražiu.

Bet jis įsivažiuos. Prasidės rikošetas.

Kol pasirodys nepakenčiama.

9

- Ne, - pasakė Čarlė. - Negerai, - ji vėl pasisuko eiti iš mažo kambarėlio. Veidas buvo išbalęs ir įsitempęs. Po akimis - tamsūs ratilai.

- Ei, ei, na palauk gi, - puolė prie jos Hoksteteris ištiestomis rankomis. - Kas negerai, Čarle? - paklausė bandydamas sukonstruoti šypseną.

- Viskas, - atšovė ji, - viskas negerai.

Hoksteteris apžvelgė kambarį. Viename kampe buvo įtaisyta kamera "Soni". Jos laidai presuoto kamščio siena eina į vaizdo magnetofoną, kuris pastatytas šalimais, stebėjimo kambarėlyje. Viduryje kambario ant stalo guli metalinis padėklas su drožlėmis. Iš kairės stovi laidais apraizgytas elektroencefalografas. Prie jo įsitaisęs vaikinas baltu chalatu.

- Tai ne paaiškinimas, - pasakė Hoksteteris vis dar tėviškai šypsodamasis, nors sprogo iš pykčio. Nereikia mokėti skaityti minčių - tai matėsi iš akių.

- Jūs neklausote, - suspigo Čarlė, - niekas neklauso, išskyrus...

(išskyrus Džoną, bet negi jiems pasakysi)

- O tu mums paaiškink, kaip reikia padaryti, - nusileido Hoksteteris.

Čarlė buvo nepaperkama:

- Reikia iš karto klausyti. Metalinis padėklas - gerai, visa kita - ne. Stalas medinis, sienos iš kamščio - degios... o ir jo rūbai, - ji parodė į operatorių, kuris net pašiurpo.

- Čarle...

- Ir ta kamera.

- Čarle, ta kamera iš...

- Iš plastmasės! Jei pasidarys labai karšta, išlakstys gabaliukais. Ir vandens nėra! Juk sakiau, kad turiu nustumti tai į vandenį, jei noriu sustoti. Taip mane mokė tėvas ir mama. Man reikia vandens tam užgesinti. Arba... arba...

Ji užsikūkčiojo. Ji norėjo pas Džoną. Norėjo pas tėvą. O labiausiai, labiau už viską pasaulyje, jai norėjosi bėgti iš čia. Visą naktį ji akių nesumerkė.

Hoksteteris įdėmiai ją stebėjo. Šitos ašaros, šitas emocijų prasiveržimas... matyt, ji tikrai pasiruošusi parodyti savo sugebėjimus.

- Puiku.

- Tik jūs turite išeiti į kitą kambarį. Nėra ko čia spoksoti, kai aš tai darysiu, - Čarlė žvelgė tiesiai Hoksteteriui į akis. - Visko gali atsitikti.

Tėviška Hoksteterio šypsena suglebo.

10

Vakare jie nuvedė Čarlę į kitą kambarį. Po neįvykusio rytinio seanso mergaitė užmigo priešais televizorių - jaunas organizmas padarė savo, nepaisant jos susirūpinimo - ir išmiegojo kone šešias valandas. Sustiprėjusi nuo miego ir hamburgerio su keptomis bulvėmis, ji jautėsi kur kas geriau, galėjo valdytis.

Čarlė priekabiai apžiūrėjo naująjį kambarį.

Padėklas su drožlėmis gulėjo ant geležinio stalo. Plikos kambario sienos blizgėjo pilka skarda.

Hoksteteris pasakė:

- Operatorius apsirengęs asbesto kombinezonu ir šlepetėmis, - jis kaip visada kalbėjo tėviškai šypsodamasis. EEG operatoriui buvo karšta ir nepatogu su tuo kombinezonu. Jis buvo užsirišęs baltos medžiagos raištį, kad nepatektų asbesto dalelių. Hoksteteris parodė į kvadratinį langelį su veidrodiniu stiklu ant sienos. - Pro jį galima žiūrėti tik iš ten. Už jo stovi kamera. O štai vonia.

Čarlė priėjo prie jos. Tai buvo senoviška vonia ant kojyčių ir visiškai nederėjo prie aplinkinių daiktų. Vandens joje buvo iki kraštų. Ji liko patenkinta.

- Viskas gerai, - pasakė ji.

Hoksteteris plačiai išsišiepė.

- Pradėk, Čarle. Jei pasiruošusi.

Čarlė žvilgtelėjo į langelį, ir nors tai buvo neįmanoma, sekundei jos akys susitiko su Reinberdo viena.

Jis žiūrėjo, ir jo veide švietė šypsena.

11

- O ji teisi, - pasakė Reinberdas. - Jei būtumėt paklausę jos, jau ryte galėjot atlikti bandymą.

Hoksteteris pažiūrėjo į jį ir kažką subambėjo.

- Nors jūs vis dar netikite, tiesa?

Hoksteteris, Reinberdas ir Kepas stovėjo prieš langelį. Kartu su jais į kitą kambarį žiūrėjo kameros objektyvas, be garso dirbo vaizdo magnetofonas. Stiklas buvo truputį poliarizuotas, todėl viskas bandymo kambaryje buvo pamelsvinta - it peizažas už "Greihoundo" autobuso langų.

Operatorius jungė Čarlę prie EEG. Dabar monitorius stebėjimo kambaryje atkūrė jos encefalogramą.

- Pažiūrėkit, kokia alfa, - sumurmėjo kažkuris laborantas. - Ji tikrai išvargusi.

- Išsigandusi, - pataisė Reinberdas. - Tikrai išsigandusi.

- O jūs, vadinasi, tikite? - netikėtai paklausė Kepas. - Iš pradžių netikėjote, o dabar jau tikite?

- Taip, - atsakė Reinberdas. - Tikiu.

Kitame kambaryje operatorius atsitraukė nuo Čarlės.

- Pasiruošę.

Hoksteteris spragtelėjo jungikliu.

- Nurimk, - pasakė jis, - nurimk, Čarle. Padarysim viską, ką pasakysi.

- Būtent, - iškošė ji, - antraip nieko negausit.

Hoksteteris pagalvojo: viską mes gausim, bjaurybe.

Vėliau paaiškėjo, jog jis buvo visiškai teisus.

12

Čarlė pažiūrėjo į langutį ir pamatė tik savo atspindį... bet įsmeigtų akių jausmas buvo labai stiprus. O, kad ten stovėtų Džonas, jai būtų daug lengviau. Iš kur mergaitė galėjo žinoti, jog jis ten?

Ji pažvelgė į padėklą su medžio drožlėmis.

Ji ne stumtels, o pastums. Pagalvojus apie tai dingtelėjo ir kita mintis, ji net išsigando ir pasibjaurėjo: tą daryti norėjosi. Ji mąstė apie tai, kaip išalkęs ir sušilęs žmogus žiūri į šokoladinių ledų porciją - praris ją vienu mauku. Gerai, bet prieš tai dar kokią minutę... pasimėgaus ja.

Tas noras privertė ją susigėsti pačios savęs; ji net kone piktai papurtė galvą. O kodėl gi ne? Žmonėms norisi daryti tai, ką jie geriausiai moka. Mamytė mėgo kryžiažodžius, o misteris Douris iš gretimo namo Portsityje kepdavo duoną. Kai patiems jau nereikėjo, kepė kitiems. Jei tau kas nors sekasi - visada norisi tą daryti...

“Drožlės, - paniekinamai pagalvojo ji. - Galėjo duoti ką nors sunkesnio”.

13

Pirmasis tai pajuto operatorius. Jis jau seniai prakaitavo savo kombinezone, todėl iš pradžių visą kaltę vertė jam. Bet staiga akys užkliuvo už monitoriuje pasišiaušusių alfa bangų - kraštutinės koncentracijos požymis, taip pat tai buvo lakios vaizduotės smegenų parašas.

Karštis augo, ir jį apėmė siaubas.

14

- Ten kažkas vyksta, - susijaudinęs sušuko vienas laborantas. - Temperatūra pašoko dešimčia laipsnių. O alfa kreivė - kaip Andai...

- Vyksta! - suriko Kepas. - Vyksta! - jo balse skambėjo pergalės triumfas - taip šaukia žmogus, metų metus laukęs savo valandos.

15

Ji pastūmė žvilgsniu padėklą su pjuvenomis. Jos sprogo anksčiau, nei spėjo užsiliepsnoti. Padėklas dukart apsivertė ore ir išbarstęs žiežirbas plojosi į apskardintą sieną, palikdamas ten įdubą.

EEG operatorius suklykė iš siaubo ir metėsi prie durų. Tas klyksmas staiga grąžino Čarlę į Olbanio oro uostą. Taip klykė Edis Delgardas, lėkdamas į moterų tualetą su liepsnojančiais batais.

Siaubas ir triumfas susiliejo į vieną jausmą: aš pasidariau dar stipresnė!

Skardos sienos keistai suraibuliavo. Kambaryje buvo karšta kaip pragare. Gretimame kambaryje gyvsidabrio termometro stulpelis, prieš tai stovėjęs ties dvidešimt šešių laipsnių atžyma, dabar slydo į viršų, pralenkė trisdešimt du, priartėjo prie trisdešimt šešių laipsnių karščio ir tada aprimo.

Čarlė supanikavo; ji nukreipė ugnį į vonią. Vanduo suburbuliavo: jis užvirė per penkias sekundes.

Operatorius išbėgo nerūpestingai palikęs praviras duris. Stebėjimo kambaryje kilo sąmyšis. Hoksteteris staugė. Kepas išsižiojęs prilipo prie langelio stebėti kunkuliuojančio vandens. Iš vonios virto garų kamuoliai, ir rasojo stiklas. Tik Reinberdas liko ramus, jis stovėjo sunėręs rankas už nugaros ir šypsojosi. Jis priminė mokytoją, kurio geriausias mokinys ką tik išsprendė ypatingai sunkų uždavinį.

(atgal!)

Sušuko jos vidinis balsas.

(atgal! atgal! ATGAL!)

Akimoju viskas baigėsi. Kažkas atsijungė, dvi tris sekundes pleveno ore, o paskui paprasčiausiai ištirpo. Susikaupimu ji iškviesdavo ir išsklaidydavo ugnį. Ji vėl pamatė kambarį, pajuto karštį, nuo kurio mušė prakaitas. Gretimame kambaryje termometras rodė trisdešimt penkis, paskui temperatūra ėmė kristi. Putojantis katilas ėmė

rimti, bet mažiausiai pusė vandens išgaravo. Praviros durys negelbėjo, kambarėlyje buvo karšta ir drėgna kaip pirtyje.

16

Hoksteteris karštligiškai tikrino techniką. Jo plaukai, visada taip glotniai sušukuoti atgal, jog atrodė tarsi prilipdyti, dabar styrojo pasišiaušę. Jis priminė Alfą* iš "Mažųjų nenaudėlių".

- Pavyko! - šniokštė jis. - Viskas pavyko... juosta... temperatūros kreivė... matėte, kaip užvirė vanduo?.. Jėzau!.. o garsą įrašėme?.. tikrai?.. o Dieve, matėte, ką ji išdarinėjo?!

Jis prabėgo pro vieną laborantą, netikėtai pasisuko ir sugriebė jį už atlapų.

- Na, kas pasakys, kad ne ji tą padarė? - suriko jis.

Laborantas, matyt, susijaudinęs ne mažiau už Hoksteterį, papurtė galvą:

- Jokių abejonių, šefe. Jokių.

- Dieve švenčiausias, - suriko Hoksteteris, blaškydamasis po kambarį. - Aš maniau... ką nors... na taip, ką nors... bet padėklą... nusviesti...

Jo žvilgsnis užkliuvo už Reinberdo, kuris tebestovėjo prie langelio sukryžiavęs rankas už nugaros, o veide atsispindėjo lengva nuostaba. Hoksteteris pamiršo ankstesnį priešiškumą. Puolė prie indėno, ėmė kratyti jo ranką.

- Gavome, - pareiškė jis Reinberdui su laukiniu pasitenkinimu. - Viską gavome, kad atlaikytume bet kurį teismą! Kad ir sušiktą Aukščiausiąjį!

- Gavote, - ramiai sutiko Reinberdas, - bet dabar geriau pasiųskite ką nors ją pavyti.

- A? - mirksėjo Hoksteteris.

- Matote, - pabrėžtinai ramiai kalbėjo Reinberdas, - tas laborantas tikriausiai netikėtai prisiminė kokį susitikimą, nes išlėkė kaip į uodegą įgeltas. Jis paliko atviras duris, o jūsų uždeginėtoja ką tik išėjo.

Hoksteteris dėbtelėjo į langelį. Pro rūką mažai kas matėsi, bet nebuvo abejonių, kad, be vonios, EEG, apversto metalinio padėklo ir svylančių pjuvenų, daugiau nieko nebuvo.

---

* Alfas - vaikiškos televizijos laidos personažas.

- Ei, kas nors, pasivykit ją! - suriko Hoksteteris dairydamasis aplinkui. Penki ar šeši vyrai stovėjo prie aparatūros ir nė nekrustelėjo. Be Reinberdo, matyt, niekas nepastebėjo, kad išnyko ir Kepas.

Reinberdas pašaipiai pažiūrėjo į Hoksteterį, po to nukreipė savo akį į kitus, kurių veidai staiga išblyško iki chalatų baltumo.

- Žinoma, - tyliai pasakė. - Kuris iš jūsų nori pasivyti mergaitę?

Nė vienas nesujudo. Ne, tikrai juokinga; štai taip atrodys ir politikai, kai pagaliau suvoks, jog mygtukas nuspaustas, raketos ore, krenta bombos ir liepsnoja miškai bei miestai. Na ir vaizdelis, nors juokis... juokis... ir juokis...

17

- Kaip gražu, - tyliai ištarė Čarlė. - Viskas taip gražu...

Jie buvo prie tvenkinio, netoli tos vietos, kur vos prieš kelias dienas stovėjo jos tėvas ir Pinčas. Šiandien buvo daug šalčiau nei tada, ir medžiai ėmė dabintis auksu. Ir jau ne vėjelis, o vėjas šiaušė tvenkinio paviršių.

Čarlė pasisuko į saulę ir užsimerkė. Stovėjusiam greta Džonui Reinberdui, išdirbusiam pusmetį Kempo Stiuarto kalėjimo Arizonoje prižiūrėtoju, teko ne kartą matyti panašią veido išraišką žmonių, atsėdėjusių ilgus metus.

- Nori eiti pažiūrėti arklių?

- Žinoma, - tuoj atsiliepė ji ir susigriebusi droviai pridūrė: - Jei tu ne prieš.

- Prieš? Džiaugiuosi, kad ištrūkau. Tikros atostogos.

- Jie tau liepė?

- Ne-a, - atsakė jis. Jie ėjo palei tvenkinį link arklidžių kitoje pusėje. - Paklausė, ar yra savanorių. Po vakarykščio kažin ar liko.

- Išsigando? - paklausė Čarlė truputį koketiškai.

- O taip, - patvirtino Reinberdas ir sakė gryną teisybę. Kepas pats pasivijo Čarlę hole ir nulydėjo ją "namo". Tas vyrukas, palikęs savo postą prie EEG, dabar stovi prieš tribunolą Panamoje. Štabo susirinkimas tuoj po testo virto turgumi: mokslininkai kūrė neįgyvendinamus projektus ir graibėsi už galvų, kaip sukontroliuoti mergaitę.

Siūlė perkelti ją į ugniai atsparius kambarius, įvesti nuolatinę apsaugą, vėl svaiginti narkotikais. Reinberdas klausėsi, kol užteko kantrybės, paskui neišlaikė ir pabeldė į posėdžių stalą sunkiu žiedu su

masyvia turkio akimi. Beldė tol, kol sulaukė visiškos tylos. Su Reinberdu, kurio žvaigždė taip netikėtai patekėjo, reikėjo skaitytis, nors Hoksteteris su savo kolegomis jo nemėgo (tiksliau, matyt, būtų "nekentė"). Na, pagaliau juk jis didžiąją dalį dienos leido su tuo žmogumi-deglu.

- Siūlau, - pasakė jis pakildamas ir nepiktai permesdamas visus žvilgsniu, - nieko nekeisti. Iki šios dienos jūs laikėtės nuomonės, jog mergaitė, ko gero, neturi jokių sugebėjimų, o jei ir turi, tai labai silpnus ir tikriausiai niekad jais nepasinaudos, nors dešimtys dokumentų liudijo priešingai. Dabar, kai žinote klydę, vėl norite išmušti mergaitę iš vėžių.

- Netiesa, - suirzo Hoksteteris, - paprasčiausiai...

- Tiesa! - sugriaudėjo Reinberdas, ir Hoksteteris susigūžė savo krėsle. Reinberdas vėl apdovanojo sėdinčiuosius šypsena. - Trumpiau. Mergaitė vėl normaliai valgo. Ji priaugo penkis kilogramus ir jau nepanaši į šešėlį. Ji skaito, atsakinėja į klausimus, spalvina paveiksliukus. Ji svajoja apie lėlės namuką, kurį jos draugas valytojas pažadėjo iš po žemių iškasti. Žodžiu, ji jaučiasi geriau, negu atvažiavusi čia. Džentelmenai, juk jūs neketinate vėl pradėti nuo daug žadančio nulio?

Technikas, aptarnavęs testo metu filmavimo aparatūrą, neryžtingai paklausė:

- O jei ji uždegs savo kambarėlį?

- Jei norėtų, - tyliai atsakė Reinberdas, - seniai būtų uždegusi, - daugiau nebebuvo apie ką kalbėti.

Dabar, jiems su Čarle žingsniuojant į tamsiai raudonas su baltais papuošimais arklides, Reinberdas garsiai nusikvatojo.

- Gerai tu juos išgąsdinai, Čarle.

- Bet tu juk neišsigandai.

- Kodėl turėčiau išsigąsti? - nustebo Reinberdas ir pataršė jos plaukus. - Susileidžiu tik tamsoje, kai negaliu išeiti.

- O Džonai, juk čia nėra ko gėdytis.

- Jei norėtum mane uždegti, - čia jis šiek tiek perfrazavo savo vakarykščius žodžius, - seniai būtum uždegusi.

Ji akimirksniu sureagavo:

- Norėčiau, kad... kad nė neužsimintum apie tai.

- Čarle, atleisk. Kartais mano liežuvis pralenkia smegenis.

Jie įžengė į arklidžių prietemą, nosį pasiekė specifinis jų kvapas. Besileidžiančios saulės spinduliai įžambiai krito į žemę, tose šviečiančiose gijose tingiai sukosi šieno dulkelės.

Grumas šukavo juodžio su žvaigždę kaktoje karčius. Čarlė sustojo kaip nudiegta, negalėjo atplėšti nuo žirgo akių. Grumas atsigręžė ir šyptelėjo:

- Tai jūs - ta jaunoji mis. Man sakė, kad ateisite.

- Ji tokia graži, - sušnibždėjo Čarlė. Jos rankos nekantravo paliesti šilkinę gyvulio odą. Mergaitė pažiūrėjo į tamsias, ramias ir drėgnas žirgo akis - ir įsimylėjo iš pirmo žvilgsnio.

- Šiaip tai čia berniukas, - pasakė grumas ir mirktelėjo Reinberdui nenumatydamas, kas tas per paukštis, nes matė jį pirmą kartą. - Tam tikra prasme.

- Koks jo vardas?

- Nekromanseris, - atsakė grumas. - Nori paglostyti?

Čarlė neryžtingai prisiartino. Žirgas palenkė galvą, ir ji paglostė ją, o netrukus jau kalbėjosi su juo. Ir nė neįtarė, kad turės uždegti dar pustuzinį laužų, kad gautų pajodinėti Nekromanseriu - su sąlyga, kad Džonas bus šalia... bet Reinberdas iškart tą suprato iš jos akių ir nusišypsojo.

Ji netikėtai atsigręžė ir pastebėjo šypseną; akimirką ranka, glosčiusi žirgo snukį, pakibo ore. Kažkas toje šypsenoje buvo negera, o juk, rodos, Džonas jai patiko visas nuo galvos iki kojų. Ji priimdavo žmones intuityviai, nė nesusimąstydama; šita savybė buvo neatsiejama jos dalis kaip mėlynos akys ar dešimt pirštų. Ir santykiuose Čarlė vadovaudavosi pirmu įspūdžiu. Ji nemėgo Hoksteterio - tuoj pajuto, kad šis rūpinasi ja ne daugiau kaip laboratorijos mėgintuvėliu. Kad ji - tik tyrimų objektas.

Bet prie Džono ji prisirišo sąmoningai - jis tiek jai padarė, jis toks geras, o ir tiek prisikentėjo dėl savo išvaizdos... jau vien to užteko, kad pajustų jam prieraišumą ir gailestį. O ar ji pati čia ne todėl, kad taip pat yra išsigimėlė? Be to, jis buvo vienas iš nedaugelio žmonių, - kaip misteris Ročeris, užkandinės Niujorke savininkas, kuris žaisdavo šachmatais su jos tėčiu, - kurie buvo mįslė. Misteris Ročeris buvo senas, vaikščiojo su klausos aparatu, o ant rankos turėjo melsvą išblukusį tatuiruotą numerį. Kartą Čarlė paklausė tėvo, ką reiškia tas numeris, ir tėvas pažadėjo, prieš tai prisaikdinęs ją niekada neužsiminti apie tai misteriui Ročeriui, jog paaiškins vėliau. Bet taip ir ne-

paaiškino. Kartais misteris Ročeris atnešdavo jai dešros griežinėlių, kuriuos ji valgydavo žiūrėdama televizoių.

O dabar, pagavusi Džono šypseną, kuri stebino ir kėlė nepaaiškinamą nerimą, ji pirmą kartą paklausė savęs: ką jis galvoja?

Bet tuoj tas mintis užgožė nuostaba ir pasigėrėjimas juodžiu.

- Džonai, paklausė ji, - ką reiškia Nekromanseris?

- Na, - pasakė šis, - kiek suprantu, kažkas panašu į "burtininką" ar "stebukladarį".

- Burtininkas... stebukladarys... - pakartojo ji švelniai, it ragaudama. Ranka glostė tamsią šilkinę Nekromanserio nosį.

18

Grįždamas Reinberdas pasakė:

- Paprašyk Hoksteterio leisti pajodinėti Nekromanseriu, jei jau taip patinka.

- Ne... aš negaliu... - ištarė Čarlė, žiūrėdama į jį išplėtusi akis.

- Kodėl gi ne, - lyg nesupratęs paprieštaravo Džonas. - Nedaug ką nusimanau apie arklius, bet girdėjau, kad jie švelnūs. Jis toks milžiniškas, bet nemanau, kad ožiuosis.

- Ne, aš kalbu ne apie tai. Jie tiesiog neleis man.

Jis apkabino ją per pečius.

- Čarle Makgi, kartais tu visai neprotauji, - pasakė jis. - Tu padarei man paslaugą, kai dingo šviesa, ir aš to nepamiršiu, Čarle. Todėl klausyk mano patarimų. Ar nori pamatyti tėtį?

Ji skubiai linktelėjo.

- Tada tu turi parodyti jiems, kad sutinki bendradarbiauti. Tai kaip pokeris, Čarle. Kaskart, kai uždegi ugnį per bandymą, ką nors iš jų paimi, - jis spustelėjo mergaitės pečius. - Paklausyk dėdės Džono. Ar girdi, ką sakau?

- Ar tikrai manai, kad jie man leis? Jei paprašysiu?

- Jei tik prašysi, gal ir ne. Bet jei įsakysi jiems - taip. Paklausau jų kartais. Eini iškratyti šiukšliadėžių ir peleninių, o jiems esi tik dar vienas baldas. Tas Hoksteteris jau leidžia į kelnes.

- Tikrai? - ji šyptelėjo.

- Tikrai. O tu, Čarle? Žinau, kad bijojai to anksčiau. O dabar?

Ji ilgai neatsakė. O kai atsakė, jos balsas buvo susimąsčiusio suaugusio - Reinberdui dar neteko tokio girdėti.

- Dabar kitaip, - pasakė ji, - jis daug stipresnis. Bet... aš jau galiu jį suvaldyti - ne taip kaip anksčiau. Tada, sodyboje, - ji sudrebėjo, ir balsas nutrūko, - tada jis... jis tiesiog išsiveržė. Į visas puses, - jos akys patamsėjo. Atmintyje iškilo sproginėjantys it fejerverkas viščiukai. - O vakar, kai liepiau sustoti, jis sustojo. Pasakiau sau, jog ugnis bus nedidelė. Taip ir buvo. Ir atrodė, lyg leisčiau ją viena tiesia linija.

- O paskui tu grąžinai ją į save?

- Dieve, ne, - atsakė žiūrėdama į jį. - Aš nukreipiau ją į vandenį. Jei grąžinčiu į save... tikriausiai sudegčiau.

Kurį laiką jie ėjo tylėdami.

- Kitą kartą turės būti daugiau vandens.

- Juk dabar jau nebijai?

- Ne tiek, kiek anksčiau, - pabrėžė ji kiekvieną žodį. - O kada jie leis man pamatyti tėtį?

Džonas apkabino per pečius.

- Duok jiems laiko, Čarle.

19

Po pietų dangų aptraukė debesys, ir vakarė prapliupo šaltas rudens lietus. Viename nediduko uždaro priemiesčio netoli Kontoros komplekso - Longmont Hilso - name Patrikas Hoksteteris savo dirbtuvėse konstravo laivo modelį (restauruotas "Tandeberdas" ir laivai buvo vienintelis jo hobis, visas namas buvo apkrautas fregatomis, banginių medžiotojų ir žvejybiniais laivais) ir mąstė apie Čarlę Makgi. Nuotaika buvo pakili. Jei dar pasisektų išspausti kokį tuziną testų - na, nors dešimt, - jo ateitis garantuota. Likusią gyvenimo dalį jis tyrinės "Lot šešių" savybes... ir gaus kur kas didesnę algą. Jis rūpestingai lipdė bizantinį laivo stiebą į jo vietą ir ėmė švilpauti.

Kitame Longmont Hilso name Hermanas Pinčas movėsi žmonos kelnaites. Jo žvilgsnis buvo apsiblausęs kaip užhipnotizuoto žmogaus. Jo žmona išėjo į vakarėlį. Vienas iš puikių vaikučių buvo jaunųjų skautų sueigoje, kitas - pradinės mokyklos šachmatų turnyre. Pinčas rūpestingai susisegė žmonos liemenėlę nugaroje. Ji minkštai aptempė siaurą jo krūtinės ląstą. Pinčas apžiūrėjo save veidrodyje - ne, tikrai atrodo nepaprastai gražiai... Jis įėjo į virtuvę, nepaisydamas atitrauktų užuolaidų. Ėjo lyg sapnuodamas. Sustojo prie kriauklės, pažiūrėjo į kiaurymę. Po ilgo susimąstymo atsuko kraną ir ėmė mas-

turbuotis. Paskui apsidairė aplink. Tuščiose akyse švietė siaubas - tai akys žmogaus, atsipeikėjančio iš košmaro. Pinčas užsuko kraną ir grįžo į miegamąjį (bėgdamas pro langus, susilenkdavo). Galva maudė ir ūžė. Dėl Dievo meilės, kas gi jam darosi?

O trečiajame Longmont Hilso name, name su vaizdu į šlaitą - tas buvo nepasiekiama Hoksteteriui ir Pinčui - Kepas Holisteris ir Džonas Reinberdas svetainėje gurkšnojo brendį. Iš Kepo muzikinio centro garsiakalbių sklido Vivaldis. Tai mėgstamiausias jo žmonos kompozitorius. Vargšė Džordžija.

- Sutinku, - lėtai ištarė Kepas, vis dar negalėdamas suprasti, kodėl pasikvietė žmogų, kurio nekenčia ir bijo. Mergaitės galia buvo nepaprasta, matyt, kažkas nepaprasta privertė ir jį taip pasielgti. - Tas faktas, jog ji užsiminė apie "kitą sykį" taip užtikrintai, yra labai reikšmingas.

- Taip, - pasakė Reinberdas. - Ateina ir mums eilė mokėti.

- Bet amžinai taip tęstis negali, - Kepas gurkštelėjo brendžio, paskui prisivertė pažiūrėti į blizgančią vienintelę Reinberdo akį. - Ir aš galiu suprasti, kodėl jūs norit viską pagreitinti net prieš Hoksteterio valią.

- Tikrai?

- Taip, - ištarė Kepas ir po pauzės pridūrė, - tai jums pavojinga.

Reinberdas nusišypsojo.

- Jei ji suuostų, kas jūs iš tikrųjų, - pasakė Kepas, - turėtumėt puikią progą išsiaiškinti, ką jaučia karbonadas mikrobangų krosnelėje.

Reinberdo šypsena dabar panėšėjo į ryklio.

- Tada jūs išspausit karčią ašarėlę, ar ne, kapitone Holisteri?

- Ne, - atkirto Kepas. - Man nėra reikalo meluoti. Bet jau kurį laiką, anksčiau nei ji parodė, ką sugeba, jaučiu daktaro Venleso vaiduoklį, sklandantį aplinkui. Kartais visai prie peties, - jis žvilgtelėjo į Reinberdą pro akinių viršų.

- Ar tikite vaiduokliais, Reinberdai?

- Taip, tikiu.

- Tada suprantate, ką turiu omenyje. Per paskutinį susitikimą jis bandė mane įspėti. Jis pateikė metaforą... leiskit prisiminti... a, Džonas Miltonas, būdamas septynerių metų, bando įskaitomai išvedžioti savo vardą, o paskui, užaugęs, parašo "Prarastąjį rojų". Jis kalbėjo apie jos... jos griovimo potenciją.

- Taip, - pasakė Reinberdas, jo akys blizgėjo.

- Jis klausė manęs, ką darysiu, jei pasirodys, jog turime mergaitę, kuri nuo laužų gali pereiti prie atominių sprogimų. Jis buvo toks juokingas, įkyrus ir, be abejo, pamišęs.

- Bet dabar manote, kad galbūt jo tiesa.

- Sakykim, taip: kartais aš prabundu trečią nakties ir mąstau apie tai. O jūs?

- Kepai, kai Manheteno projekto grupė susprogdino pirmąjį atominį įtaisą, niekas tiksliai nežinojo, kokios bus pasekmės. Visi manė, kad grandininė reakcija niekada nesibaigs - nuo vieno iki kito pasaulio krašto drieksis dykuma, o virš jos kabos miniatiūrinė saulė.

Kepas iš lėto linktelėjo.

- Naciai buvo baisūs, - tęsė Reinberdas, - ir japonai. Dabar su vokiečiais ir japonais jokių problemų - baisūs rusai. Ir musulmonai pavojingi. Kas žino, kas dar gali tapti pavojingais ateityje?

- Ji pavojinga, - pasakė Kepas, neramiai sujudėdamas. - Venlesas buvo teisus. Toliau eit nėra kur.

- Galbūt.

- Hoksteteris sako, kad atsitrenkęs į sieną padėklas įlenkė skardą. Nuo karščio skardos lakštai susigarankščiavo. O padėklas visai prarado savo formą. Čarlė išlydė jį. Ta mergaitė per suskaičiuotas sekundes gali sukelti trijų tūkstančių laipsnių karštį, - jis pasižiūrėjo į Reinberdą, bet tas abejingai dairėsi po kambarį lyg nuobodžiaudamas. - Aš tik noriu pasakyti, jog jūsų planas per daug pavojingas mums visiems, ne tik jums.

- Žinoma, - ramiai sutiko Reinberdas. - Rizikinga. Bet gal mums to neprireiks. Gal Hoksteteris gaus viską, ko nori, anksčiau, nei atsiras būtinybė įgyvendinti... e, planą "B".

- Nežinot Hoksteterio, - atšovė Kepas. - Jis - informacijos žiurkė. Niekad nepasisotins. Jis gali daryti su ja bandymus ištisus dvejus metus ir rėkti, kad mes pernelyg skubame, kai... kai ją paimsime. Tą jūs žinot taip pat gerai kaip ir aš, todėl nėra čia ko žaisti.

- Mes žinosim, kada laikas, - pasakė Reinberdas. - Aš žinosiu.

- O kas tada?

- Ateis gerasis valytojas Džonas, - su šypsena pradėjo Reinberdas. - Pasisveikins, pakalbės, privers nusišypsoti. Ji bus laiminga, nes gerasis valytojas Džonas yra vienintelis, galintis ją nudžiuginti. Ir kai Džonas pajus jos džiaugsmo viršūnę, vienu smūgiu sulaužys nosies

kaulą, jo skeveldros sulįs į smegenis. Tai įvyks akimirksniu... o jis žiūrės į jos veidą, kada tai atsitiks...

Reinberdas šypsojosi - nieko rykliško jo veide šį kartą neatsispindėjo. Šypsena buvo švelni, meili... ir tėviška. Kepas išmaukė brendį - gerklė perdžiūvo. Jis tik meldėsi, kad Reinberdas tikrai pajustų, kada laikas, antraip jie visi sužinos, ką jaučia mėsa mikrobangų krosnelėje.

- Jūs pamišęs, - išsprūdo Kepui, bet Reinberdas, rodos, neįsižeidė.

- O taip, - sutiko jis, išgėrė savo brendį ir toliau šypsojosi.

20

Didysis Brolis. Didysis Brolis - štai kur problema.

Endis nuėjo iš svetainės į virtuvę; prisiversdamas žengė lėtai, nutaisęs kvailą veido išraišką - it padebesiais skraidantis narkomanas.

Visa tai - dėl Čarlės. Prieš savaitę jis sužinojo, kad artimiausias kelias yra 301-oji autostrada, o vietovė grynai kaimiška. Jau mėnuo po avarijos, o apie savo kalėjimą jis žino tik tiek, kiek pavykdavo pastebėti pasivaikščiojimų su Pinču metu.

Jis nenorėjo naudotis savo galia čia, savo kambariuose, nes Didysis Brolis viską mato ir girdi. Pinčą stumtelėti dar kartą irgi nebuvo galima - jis palūžo. Nuo pokalbio prie tvenkinio Pinčas sulyso, paakiai pajuodo lyg blogai miegant. Žiūrėk, ima kalbėti ir užsikerta, tartum pamestų mintį... ar būtų pertrauktas.

Tuo pavojingesnė paties Endžio padėtis.

Ar Pinčo kolegos pastebėjo tą permainą? Gali pagalvoti, jog tai nervinis išsekimas, o jei susies su juo? Tada iš Endžio rankų išslys net ta mažutė viltis išsigauti iš čia su Čarle. O dar tas jausmas, kad Čarlė pateko į bėdą, vis stiprėjo ir stiprėjo.

Dieve švenčiausias, ką gi daryti su tuo Didžiuoju Broliu!

Jis išsitraukė vynuogių sulčių iš šaldytuvo, grįžo į kambarį ir išsidrėbė prieš televizorių: jo protas dirbo nesustodamas, ieškojo išeities. O išeitis pasirodė visiškai netikėtai (kaip ir avarija). Duris atidarė ne kas kitas, o Hermanas Pinčas... nusižudydamas.

21

Pas jį atėjo dviese. Vienas buvo pažįstamas dar nuo Mendersų sodybos laikų.

- Kelkis, drauguži, - pasakė matytasis, - pasivaikščiosim.

Endis kvailai nusišypsojo, nors širdį sukaustė baimė. Kažkas atsitiko. Atsitiko kažkas bloga; antraip nebūtų atsiuntę čia tokių. Išaiškintas? Tikriausiai.

- O kur?

- Judinkis.

Jį nulydėjo į liftą, bet pakilus į salę nuvedė ne laukan, o gilyn į pastatą. Praėjo sekretoriatą, įėjo į mažesnį kambarį, kur sekretorė spausdino kažkokius dokumentus su "IBM".

- Jūsų laukia, - pasakė ji.

Jie apėjo jos stalą iš dešinės ir įžengė į nediduką kabinetą su erkeriu, iš kurio per ažūrinį gluosnio vainiką vėrėsi vaizdas į tvenkinį. Už senoviško rašomojo stalo sėdėjo pagyvenęs vyras išraiškingu, protingu veidu; jo skruostai buvo raudoni, bet, matyt, nuo saulės ir vėjo, o ne nuo piktnaudžiavimo alkoholiu, pagalvojo Endis.

Jis pasižiūrėjo į Endį, linktelėjo jį atlydėjusiems:

- Ačiū. Palaukit už durų.

Tie išėjo.

Vyras už stalo įdėmiai tyrinėjo Endį, tas atsakė kvailoka šypsena. Endis meldė Dievo, kad tik nepersistengtų.

- Sveiki, - tarė jis. - Kas jūs?

- Aš - kapitonas Holisteris, Endi. Galit vadinti mane Kepu. Galima sakyti, aš vadovauju visam šitam paradui.

- Malonu susipažinti, - pasakė Endis ir pasistengė plačiai nusišypsoti. O viduje dar labiau įsitempė.

- Turiu jums blogą naujieną, Endi.

(Viešpatie ne Čarlė kažkas atsitiko Čarlei)

Protingos Kepo akys sekė Endžio reakciją, jas taip gerai slėpė simpatiškų raukšlelių tinklas, jog ne iškart pastebėjai šaltą ir tiriantį žvilgsnį.

- Blogą?

- Taip, - patvirtino Kepas ir nutilo. Stojo kankinanti pauzė.

Kepas ėmė apžiūrinėti tvarkingai prieš save sudėtas ant aplanko rankas. Nežmoniškų pastangų prireikė, kad Endis neįsikibtų jam į gerklę. Pagaliau Kepas pakėlė akis.

- Daktaras Pinčas negyvas, Endi. Nusižudė praėjusią naktį.

Endis net išsižiojo. Jį užliejo palengvėjimo, paskui siaubo banga. O virš viso to kaip žaibas virš putojančios jūros - mintis: dabar viskas pasikeičia... bet kaip? Kaip?

Kepas stebėjo jį. Jis įtaria. Jis kažką įtaria. Ar įtaria rimtai, ar tik todėl, kad tai jo darbo dalis?

Šimtai klausimų. Reikia laiko viskam apgalvoti, bet iš kur jo paimti. Teks veikti ekspromtu.

- Jūs nustebote? - paklausė Kepas.

- Jis buvo mano draugas, - paprastai atsakė Endis ir prikando liežuvį, kad nepasakytų daugiau. Šitas žmogus klausys atidžiai; palauks, kiek reikės, - o gal po "a" seks "b", juk dažnai liežuvis pralenkia mintį. Išbandytas tardymo metodas. Šitame miške daug vilkduobių, jautė Endis. Pinčas... Aišku, tai aidas. Aidas, kuris virto rikošetu. Stumtelėjęs Pinčą, jis sukėlė rikošetą, ir rikošetas suplėšė vargšą į gabalus. Viskas taip, bet sąžinės graužimo Endis nejautė. Tik siaubą... ir pirmykščio žmogaus džiaugsmą.

- Jūs įsitikinę, jog tai... noriu pasakyti, kad kartais nelaimingas atsitikimas būna panašus...

- Deja, tai ne nelaimingas atsitikimas.

- Jis paliko raštelį?

(viskuo apkaltinęs mane?)

- Jis apsirengė žmonos apatinius drabužius, įjungė virtuvėje atliekų smulkintuvą ir įkišo ranką.

- O... o... Dieve, - Endis taip ir atsisėdo. Nebūtų pasitaikiusi kėdė, būtų atsisėdęs ant grindų. Kojas pakirto. Jis spoksojo į Kepą Holisterį apimtas siaubo.

- Gal jūs esate prie to prisidėjęs, Endi? - paklausė Kepas. - Gal pastūmėjote jį?

- Ne, - atsakė Endis. - Net jei ir galėčiau, kam?

- Gal todėl, kad norėjo išsiųsti jus į Havajus, - pasakė Kepas. - Nenorėjote važiuoti į Maują be dukters. Galbūt visą tą laiką mulkinat mus, Endi?

Nors Kepas pataikė kaip pirštu į akį, akmuo nusirito Endžiui nuo krūtinės. Jei Kepas tikrai manytų Pinčą buvus pastūmėtą, jie dabar tikrai nesikalbėtų. Ne, tai įprastinė procedūra, ne daugiau. Jie, matyt, turi pakankamai faktų Pinčo dosjė, kad nepultų aiškinti jo savižudybės paslaptingų jėgų įsikišimu. Juk ne veltui sakoma, kad pirmą vietą iš visų profesijų pagal savižudžių skaičių užima psichiatrai.

- Ne, tai netiesa, - sumurmėjo Endis. Jis atrodė toks išsigandęs ir pritrenktas, kad vos neverkė. - Aš norėjau važiuoti į Havajus. Ir sakiau jam tai. Matyt, todėl ir pradėjo tuos testus, kad aš norėjau išva-

žiuoti. Kažkodėl jis manęs nemėgo. Bet aš tikrai nekaltas dėl to... kas jam atsitiko.

Kepas susimąstęs žiūrėjo į jį. Endis atlaikė jo žvilgsnį ir nuleido akis.

- Ką gi, aš tikiu, Endi, - pasakė Kepas. - Hermui Pinčui buvo sunku paskutiniu metu. Toks jau gyvenimas, ką padarysi. O dar tas slaptas transvestizmas... Taip, jo žmonai nepavydėčiau. Tai jau tikrai. Na, bet mes nepamirštame ir savęs, Endi, - Endis jautė tiriantį žvilgsnį. - Nepamirštame savęs jokiomis aplinkybėmis. Tai svarbiausia.

- Žinoma, - abejingai patvirtino Endis.

Vėl tyla. Kai Endis pakėlė akis, tikėdamasis sugauti Kepo žvilgsnį, tas žvelgė į pievą, gluosnius, ir jo veidas kažkaip sudribo, paseno - veidas žmogaus, besiilginčio ankstesnių, laimingesnių laikų. Jis pajuto Endį žiūrint, ir panieka perbėgo jo veidu. Endis pajuto kylant neapykantą. Niekada, kurgi ne. Juk priešais jį išpurtęs narkomanas... bent taip atrodo iš pirmo žvilgsnio. Bet kas davė tokius nurodymus? Ir ką tu darai su mano dukra, senas vampyre?

- Na, man malonu pranešti, - pasakė Kepas, - kad jūs vyksite į Maujį. Kaip sakoma, jau kam sekasi... a? Jau pradėjau tvarkyti popierius.

- Bet... klausykit, juk jūs tikrai nemanot, kad aš kaltas dėl daktaro Pinčo mirties, tiesa?

- Na, žinoma, ne, - vėl ta paniekos grimasa. Čia Endis pajuto piktdžiugą, kokią, matyt, jaučia juodukas, gerai išvanojęs baltąjį. Bet ją nuslopino nerimas dėl frazės "jau pradėjau tvarkyti popierius".

- Dėkui jums... Vargšas daktaras Pinčas, - jis sekundei nuleido akis, bet tuoj pašoko. - O kada aš važiuosiu?

- Kiek įmanoma skubiau. Vėliausiai kitą savaitgalį.

Daugiausiai devynios dienos! Tai buvo it smūgis į pilvą.

- Malonu buvo pasikalbėti, Endi. Gaila, kad turėjom susitikti tokiomis nemaloniomis aplinkybėmis.

Jis pasilenkė paspausti vidaus telefono mygtuko, ir Endis tą sekundę suprato, kad jį reikia sustabdyti. Jo kambariuose, kur viskas stebima ir klausoma, Endžiui surištos rankos, bet jei šitas tipas iš tikrųjų toks didelis viršininkas, dėl jo kabineto galima nesijaudinti: čia tai jau tikrai reguliariai apieškoma pasiklausymo aparatūros. Jis, žinoma, ir pats gali ją turėti, bet...

- Nuleiskite ranką, - pasakė Endis ir stumtelėjo.

Kepas sudvejojo. Paskui ranka grįžo prie kitos ant aplanko. Jis išsiblaškęs ir susimąstęs žvelgė į pievą.

- Jūs įrašinėjate pokalbius savo kabinete?

- Ne, - Kepo balsas buvo abejingas. - Anksčiau turėjau slaptą mikrofoną, įsijungiantį nuo žmogaus balso... kaip tik dėl tokio sudegė Niksonas... bet išmečiau prieš tris savaites.

- Kodėl?

- Man atrodė, jog galiu prarasti darbą.

- Kodėl jums taip atrodė?

Kepas išpyškino greitai it litaniją:

- Jokių rezultatų. Jokių rezultatų. Jokių rezultatų. Lėšos - šuniui ant uodegos. Reikia keisti viršūnes. Jokių įrašų. Jokio skandalo.

Endis pabandė viską apgalvoti. Ar tą kelią pasirinko? Neaišku, o laiko - ne marios. Pasijuto lyg kvailiausias ir lėčiausias vaikas velykinio margučio paieškose. Nusprendė žengti dar žingsnelį šita kryptimi.

- Kodėl nebuvo rezultatų?

- Makgis neturi jokios įtaigos galios. Išsikvėpęs. Nėra jokių abejonių. Mergaitė nesutinka uždeginėti. Pasakė - jokiu būdu. Jau visi ėmė kalbėti - užkibau ant "Lot šešių". Iš proto išsikrausčiau, - jis šyptelėjo. - Dabar tvarka. Ir Reinberdas taip sako.

Endis dar kartą stumtelėjo, ir galvoje ėmė pulsuoti skausmas.

- Kodėl dabar tvarka?

- Jau trys testai. Hoksteteris ekstazėje. Vakar ji išlydė skardos lakštą. Keturias sekundes išsilaikė dvidešimt tūkstančių laipsnių.

Šokas sustiprino galvos skausmą, pasidarė sunkiau susikaupti. Čarlė uždeginėja? Ką jie jai padarė? Ką, dėl Dievo meilės?

Jis prasižiojo klausti, bet staiga sučirškė vidaus telefonas, ir Endis netyčia stumtelėjo stipriau nei reikėjo. Kone visas išsiliejo. Kepas sudrebėjo lyg perlietas elektros botagu. Jis sugargė, veide neliko nė lašelio kraujo. Endžiui vos neplyšo galva. Lengviau, įkalbinėjo jis save, jei krisi nuo insulto, jau niekuo nepadėsi Čarlei.

- Nedarykit taip, - suinkštė Kepas. - Skauda...

- Pasakykite: jokių skambučių per kitas dešimt minučių, - įsakė Endis. Kažkur giliai juodas arklys spardė kanopomis arklidžių duris, veržėsi laukan, į laisvę. Skruostais tekėjo lipnus prakaitas.

Telefonas vėl suskambo. Kepas pasilenkė ir nuspaudė svertą. Veidas, rodos, paseno penkiolika metų.

- Kepai, senatoriaus Tompsono padėjėjas su Didžiojo projekto duomenimis, kurių prašėte.

- Jokių skambučių artimiausias dešimt minučių, - pasakė Kepas ir išjungė.

Endis permirko nuo prakaito. Ar tai juos sulaikys? O jei užuos ką negera? Nesvarbu. Taip buvo ir Viliui Lomenui*, žemė svilo po kojomis.

Jėzau, kuo čia dėtas Vilis Lomenas? Iš proto kraustausi. Tuoj čia bus juodas arklys ir išneš, kur nori... Jis vos nesukikeno.

- Čarlė uždeginėja?

- Taip.

- Kaip pavyko ją priversti?

- Riestainis ir botagas. Reinberdo idėja. Už pirmuosius du laužus buvo leista pasivaikščioti. Dabar galės pajodinėti. Reinberdas mano, kad tai ją sulaikys dar porai savaičių, - ir pakartojo: - Hoksteteris ekstazėje.

- Kas tas Reinberdas? - paklausė Endis net neįtardamas, jog uždavė svarbiausią klausimą.

Kitas penkias minutes kapotomis frazėmis Kepas pasakojo apie tai, kad Reinberdas yra samdomas Kontoros žudikas, smarkiai sužeistas Vietname, ten netekęs akies (štai iš kur tas vienaakis piratas sapne, pagalvojo Endis). Jis papasakojo Endžiui, kad Reinberdas vadovavo jų sugavimo operacijai Tešmore. Pasakojo apie avariją ir apie tai, kaip Reinberdas intuityviai surado būdą palaužti Čarlę ir priversti ją dalyvauti testuose. Pagaliau pasakė, kad Reinberdas asmeniškai suinteresuotas už tai gauti Čarlės gyvybę, kai išseks "raštininkų" resursai. Jis kalbėjo abejingai, bet kartu skubėjo išsisakyti. Tada nutilo.

Su kiekviena nauja detale augo Endžio siaubas ir įniršis. Kai baigėsi Kepo pasakojimas, jis visas drebėjo. "Čarle, - dejavo jo širdis, - o, Čarle, Čarle".

Dešimt minučių ėjo į pabaigą, o reikėjo sužinoti dar tiek daug. Kokias keturiasdešimt sekundžių sėdėjo abu tylėdami; pašalinis stebėtojas turbūt nuspręstų, jog susitiko du seni bičiuliai, kurie supranta vienas kitą be žodžių. Endis karštligiškai ieškojo išeities.

---

* Artūro Milerio pjesės "Komivojažieriaus mirtis" herojus.

- Kapitone Holisteri, - tarė jis.
- Taip?
- Kada Pinčo laidotuvės?
- Poryt, - ramiai atsakė Kepas.
- Mes važiuosime. Jūs ir aš. Supratote?
- Taip, supratau. Mes važiuosime į Pinčo laidotuves.
- Aš įsiprašiau. Išgirdęs apie jo mirtį, buvau nepaprastai sukrėstas.
- Taip, buvote sukrėstas.
- Labai nuliūdęs.
- Taip, labai.
- Mes važiuosime jūsų asmenine mašina, tik mes dviese. Priekyje ir užpakalyje gali važiuoti apsauga, taip pat motociklininkai, jei tokia tvarka, bet mes važiuosime vieni. Supratote?
- O, taip. Viskas aišku. Mes vieni.
- Ir mes apie viską pakalbėsime. Suprantate?
- Taip, apie viską.
- Jūsų mašinoje pasiklausoma?
- Žinoma, ne.

Endis dar kelis kartus lengvai pastūmėjo. Kiekvieną kartą Kepas sudrebėdavo, ir nors Endis puikiai žinojo, kad viskas gali baigtis aidu, kito kelio nebuvo.

- Mes pakalbėsim apie tai, kur yra Čarlė. Pakalbėsim apie tai, kaip sukelti visoj šitoj skylėj sumaištį - kaip kad buvo per audrą, tik neužtrenkiant durų. Ir apie būdus, kaip mums su Čarle iš čia išsigauti. Supratot?
- Jūs neturite pabėgti, - vaikiškai supyko Kepas. - To nėra scenarijuje.
- Dabar yra, - pasakė stumtelėdamas Endis.
- Aaaa! - suinkštė Kepas.
- Supratote mane?
- Supratau, supratau, tik nereikia daugiau - skauda!
- Tas Hoksteteris... ar neprieštaraus mano dalyvavimui laidotuvėse?
- Ne, Hoksteteris iki ausų užsiėmęs mergaite. Kitkas jo nedomina.
- Gerai, - nebuvo nieko gero. Viską diktavo neviltis. - Paskutinis dalykas, kapitone Holisteri. Jūs užmiršite šitą pokalbį.
- Taip, aš jį užmiršiu.

Juodas arklys laisvėje. Šuoliuoja. Išleiskite mane, šmėstelėjo Endžio galvoje. Išleiskite iš čia, arklys palaidas, ir dega miškai. Bukas skausmas ritosi bangomis.

- Viskas, ką aš dabar pasakiau, natūraliai šaus jums į galvą.

- Taip.

Endis žvilgtelėjo į Kepo stalą ir pastebėjo popierinių servetėlių pakelį. Jis išsitraukė vieną ir ėmė šluostytis akis. Jis neverkė, bet galvos skausmas vertė akis ašaroti - visai laiku.

- Aš pasiruošęs eiti, - pasakė jis Kepui.

Kepas vėl įsižiūrėjo į gluosnius. Po truputį raudonis grįžo į skruostus, jis pasisuko į Endį, kuris šluostėsi akis servetėle ir šniurkšėjo nosimi. Vaidinti net nereikėjo.

- Kaip jaučiatės, Endi?

- Truputį geriau, - atsakė jis. - Bet... suprantat... sužinoti tokį...

- Taip, jums tai didelis smūgis, - pasakė Kepas. - Gal norėtumėt kavos ar dar ko nors?

- Ne, dėkui. Norėčiau grįžti pas save, jei galima.

- Žinoma. Iki pasimatymo.

- Ačiū.

22

Tiedu, atlydėję Endį, žvelgė su įtarimu - servetėlė, ašaros, tėviškai uždėta ant peties Kepo ranka. Tas pat atsispindėjo Kepo sekretorės veide.

- Jis buvo taip sukrėstas Pinčo mirties, - tyliai paaiškino Kepas. - Toks smūgis. Manau, reikia pasirūpinti, kad galėtumėt nuvažiuoti į Hermano laidotuves su manim. Ar norėtumėt, Endi?

- Taip, - pasakė Endis. - Jei galima. Vargšas daktaras Pinčas, - ir apsipylė tikromis ašaromis. Du vyrai pravedė jį pro sugluminta ir sutrikusį senatoriaus Tompsono padėjėją, kuris laikė keletą mėlynų aplankų. Jie išvedė verkiantį Endį, prilaikydami iš abiejų pusių už alkūnių. Agentų veiduose švietė pasidygėjimas, - toks panašus į tą Kepo, - pasidygėjimas išpurtusiu narkomanu, kuris visai nesugeba valdyti savo emocijų, prarado sveiką nuovoką ir lieja ašaras dėl žmogaus, kuris laikė jį kalėjime.

Endžio ašaros buvo tikros... tik verkė jis dėl Čarlės.

23

Džonas visada jojo greta, bet sapnuose Čarlė jodavo viena. Vyriausias grumas, Peteris Dreblas, pritaikė jai mažą grakštų balną, bet sapnuose žirgas buvo nebalnotas. Ji su Džonu jodinėjo specialiais takeliais, išsirangiusiais po visą Kontoros teritoriją: pro pušynėlį, tvenkinį, ir tik lengva ristčia, o sapne ji lekia su Nekromanseriu, kiek kojos neša, per tikrą mišką, vis greičiau ir greičiau miško keliuku; per susipynusias šakas skverbiasi žalia šviesa, vėjas plaiksto jai plaukus.

Po šilkine oda banguoja raumenys, o ji glaudžiasi prie žirgo kaklo ir šnibžda į ausį: greičiau... greičiau... greičiau.

Nekromanseris dar spusteli. Kanopų smūgiai dunda kaip griaustinis. Aplink gaudžia gūdus miškas, ir proskyna skrodžia jį kaip tunelis; už nugaros artėja traškesys ir

(miškas dega)

dūmelis. Ten gaisras, jos sukeltas gaisras, bet kaltės ji nejuto - tik džiaugsmą. Jie išsigelbės. Nekromanseris viską gali. Jie ištrūks iš miško tunelio. Priekyje jau mirga šviesa.

- Greičiau. Greičiau.

Džiaugsmas. Laisvė. Jos kojos tarsi susilieja su Nekromanserio šonais. Jie suauga į vieną, susilydo kaip metalas testų metu. Priešaky pasirodo medžių išvarta, baltuojanti lyg kaulų piramidė. Apimta pašėlusio džiaugsmo ji sukerta Nekromanseriui basomis kulnimis, ir tas visas įsitempia.

Šuolis - ir jie skrieja oru. Ji atsigręžia ir nepaleisdama karčių surinka - ne iš baimės, tiesiog jei nesuriks, sulaikys visa tai viduje - pati sprogs. *Laisva, laisva, laisva... Nekromanseri, aš myliu tave.*

Jie lengvai įveikia kliūtį, bet dūmų kvapas pasidaro aštresnis, stipresnis; užpakalyje pasigirsta traškesys, ir tik kai žarija nudelgia ranką prieš užgesdama, ji pasijunta esanti nuoga. Nuoga ir

(o miškai dega)

laisva, išpančiota, sklandanti - skrieja su Nekromanseriu į šviesą.

- Greičiau, - šnibžda ji. - Na, greičiau gi, prašau...

Ir juodasis gražuolis pagreitina žingsnį. Vėjas dunda Čarlės ausyse. Kvėpuoti nereikėjo; oras pats veržėsi pro pravertą burną. Pro senų medžių lapiją sminga blausaus vario spinduliai.

O ten, priekyje, šviesa - ten baigiasi miškas ir atsiveria bekraštė lyguma, per kurią Nekromanseris neš ją amžinai. Už nugaros gaisras,

šlykštus dūmų, baimės kvapas. Priekyje - saulė ir tolima jūra, prie kurios nuskraidins jos žirgas, o ten tikriausiai laukia tėvas, ir gyvens jie dviese, trauks tinklus, pilnus žuvies sidabro.

- Greičiau! - džiugiai surinka ji. - O, Nekromanseri, nešk greičiau, dar greičiau.

Ir tada tunelio gale iškyla siluetas, užstodamas šviesą ir kelią. Ir pirmą sekundę - tai kartojosi kiekviename sapne - jai pasirodydavo, jog tai jos tėvas, žinoma, jos tėvas, ir iš džiaugsmo darėsi sunku kvėpuoti... bet tuoj ji suakmenėdavo iš siaubo.

Ji suspėdavo tik suvokti, kad tas žmogus per aukštas, per stambus ir taip kažką priminė, taip priminė net siluetas - o Nekromanseris jau stojosi piestu ir staugė.

Argi arkliai staugia? Nežinojau, kad jie staugia...

Ji bando išsilaikyti ir negali, o žirgas stojasi ir... ne, jis ne staugia, o žvengia, bet kaip tatai panašu į žmogaus klyksmą, ir kažkur užpakalyje pasigirsta kitas beviltiškas žvengimas. "O Dieve švenčiausias", - sušunka ji mintyse, - ten arkliai, už nugaros arkliai, o miškai dega...

O priekyje - siluetas, tas siaubingas pavidalas, užstojantis šviesą. Jis ima artintis prie jos, o ji bejėgiškai guli ant žemės, ir Nekromanseris švelniai baksnoja snukiu jai į pilvą.

- Neliesk mano žirgo! - šaukia ji artėjančiam šešėliui, tėvui-vaiduokliui, kuris iš tikrųjų nėra jos tėvas. - Neliesk arklių! Prašau neliesk arklių!

Bet siluetas priartėja, pakelia šautuvą - ir čia ji pabunda, kartais klykdama, kartais drebėdama ir išpilta šalto prakaito, suprasdama, kad vėl sapnavo tą baisų sapną, ir vėl negali prisiminti - tik pašėlusį, džiugų šuoliavimą mišku ir dūmų kvapą... ir skausmą - dėl išdavystės.

O dieną ji švelniai glostys Nekromanserį, glausis skruostu prie jo šiltos krūtinės, jausdama tokią baimę, kad sunku apsakyti.

ŽAIDIMAS BAIGTAS

1

Tai buvo didelis kambarys.

Tiesą sakant, dar prieš savaitę čia buvo Kontoros koplyčia. Įvykiai vijo vienas kitą taip greitai, kaip greitai ir lengvai Kepas tvirtino visus Hoksteterio prašymus. Nauja koplyčia, - ne laisvas atliekamas kambarys, bet tikra koplyčia, - stovėjusi rytinėje teritorijos dalyje, dabar buvo paskirta Čarlės Makgi testams.

Buvo išmesti mediniai paneliai ir klauptai. Grindys ir sienos išklotos asbesto vatinu, primenančiu plieninę vilną, ir ant viršaus uždengtos grūdinto plieno lakštais. Atitvertoje nišoje, kur anksčiau stovėjo altorius, buvo įmontuoti Hoksteterio stebėjimo įtaisai ir kompiuteriai. Ir viskas pertvarkyta tik per savaitę; darbas prasidėjo keturios dienos prieš šiurpią Hermano Pinčo savižudybę.

Dabar, ankstyvą spalio dieną, antrą valandą po pietų šito ilgo kambario centre stovėjo gelžbetonio siena. Į kairę nuo jos raibuliavo milžiniškas vandens rezervuaras. Šiame maždaug šešių pėdų gylio rezervuare buvo suversta per du tūkstančius svarų ledo. O prieš jį stovėjo Čarlė Makgi, tokia mažutė ir gležna su žydru megztuku bei juodai raudonomis dryžuotomis regbio kojinėmis. Šviesios kasytės, perrištos juodo velveto kaspinėliais, krito ant aštrių petukų.

- Gerai, Čarle, - nuaidėjo Hoksteterio balsas per garsiakalbį. Kaip ir visa kita, jį įtaisė paskubomis, todėl garsas buvo prastas. - Mes laukiame tik tavęs.

Viską filmavo spalvotos kameros. Ekranuose mergaitės galva šiek tiek linktelėjo, ir keletą sekundžių - jokio judėjimo. Ekranų kairėje švietė temperatūros tinklelis. Ir staiga jis ima suktis: septyniasdešimt, aštuoniasdešimt, devyniasdešimt... Paskui skaičiai ima keistis taip greitai, jog susilieja į raudoną dėmę; elektroninis temperatūros zondas, įtvirtintas gelžbetoninės sienos centre.

Ekranas persijungia į sulėtintą režimą; tik taip įmanoma stebėti vyksmą. O tiems, kurie žiūrėjo pro stebėjimo kambario liukus, viskas įvyko šūvio greičiu.

Leidžiant juostą lėčiausiu režimu matosi, kaip ima rūkti gelžbetonio siena, it pūsti kukurūzai lėtai šokinėja kalkių ir cemento gabalė-

liai. Paskui tinkas nuteka lyg karštas sirupas. Nuo centro į šonus ima trupėti blokas. Pasipila, po to griūva skeveldrų lavina nuo karščio sprogus blokams. Termometras, įtaisytas sienos centre, sustingsta virš septynių tūkstančių laipsnių. Ne todėl, kad nustojo kilti temperatūra, - jis pats sugedo.

Kambaryje, kur anksčiau buvo koplyčia, įmontuoti aštuoni galingi oro kondicionieriai, visi jie dirba didžiausiu greičiu, pumpuoja šaltą orą į bandymo kambarį. Visi aštuoni įsijungė, kai tik bendra kambario temperatūra pakilo virš trisdešimt penkių. Čarlė mokėjo nukreipti liepsną į reikiamą tašką, bet kiekvienas, nusideginęs ranką į karštą keptuvės rankeną, žino, jog netgi vadinamieji nelaidininkai gali praleisti karštį, jei jis pakankamai didelis.

Veikiant visiems aštuoniems oro kondicionieriams, bandymų kambario temperatūra turėtų būti minus dvidešimt šeši laipsniai, plius minus penki laipsniai. Tačiau davikliai rodė nuolatinį kilimą: trisdešimt septyni, keturiasdešimt, keturiasdešimt vienas laipsnis. Bet prakaitas stebinčiųjų veidais sruvo ne vien nuo karščio.

Dabar, net lėčiausiu režimu nustačius juostą, negalima tiksliai įžiūrėti, kas vyksta, aišku viena: kai gelžbetonio siena sprogsta, blokų gabalai spraga kaip popierius lauže. Na taip, aštuntos klasės fizikos vadovėlis teigia, jog dega viskas, jei yra pakankamai karšta. Tačiau viena - perskaityti, o visai kas kita - pamatyti mėlynai ir geltonai liepsnojančius cemento luitus.

Tada viską apniaukia dulkių debesis. Mergaitė lėtai pasisuka, ir po akimirkos sukunkuliuoja vanduo rezervuare. Kambario temperatūra sustoja ties keturiasdešimt keturių laipsnių atžyma (nepaisant oro kondicionierių, buvo karšta kaip vasaros vidurdienį Mirties slėnyje) ir ima kristi.

Lieka daug darbo šlavėjams.

2

TARNYBINĖ PAŽYMA

Nuo	Bredfordas Haikas
Kam	Patrikui Hoksteteriui
Data	Spalio 2
Tema	Planai, paskutinis Č.Makgi testas (4)

Patai... aš peržiūrėjau juostą keturis kartus ir vis dar niekaip negaliu patikėti, kad tai ne triukas su specefektais. Geranoriškas patarimas: kai stosit prieš Senato pakomisę dėl "Lot šešių" programos atnaujinimo ir asignavimo - apsiginkluokit ja! Tie vyrukai pasižiūrės ją, ir jiems neliks nieko kito, kaip patikėti. Jūsų dėmesiui: duomenys pateikti specialiam kurjeriui, o šita pažyma aplenks juos ne daugiau kaip dviem ar trim valandom. Galėsit pats juos perskaityti, bet aš trumpai nusakysiu mūsų išvadas. Galima pasakyti dviem žodžiais: mes sugluminti. Šįkart ji dirbo kaip astronautas kosmose. Jūsų žiniai:

1) Kraujo spaudimas normalus aštuonių metų vaikui ir nepakito, net kai siena sprogo it Hirosimos bomba.
2) Nenormaliai aukšta alfa bangų kreivė; gerai išsivysčiusi vadinamoji "vaizduotės grandinė". Sutiksit ar ne su Kleperiu ir manimi, bet bangos yra gana tolygios, o tai rodo "vaizduotės kontroliavimo sugebėjimą" (čia jau Kleperio frazė, ne mano). Tai duoda pagrindą teigti, jog ji pradeda kontroliuoti savo galią ir gali tiksliau ja manipuliuoti. Kaip sakoma, treniruotės daro savo. Nors tai tik spėlionės.
3) Visas protinis darbas normalių parametrų - nieko keista ir ne vietoje. Lyg ji būtų skaičiusi gerą knygą ar rašytų rašinėlį, o ne sukeltų, kaip sakot, trisdešimties tūkstančių laipsnių karštį. Bet, mano nuomone, nuostabiausia (ir labiausiai gąsdinanti!) informacija yra "Beal-Searles CAT" testas. Beveik jokio kalorijų sudeginimo! Jei pamiršote fiziką, - tokios jau sąlygos, - kalorija yra karščio vienetas; jei tiksliau, tai karščio kiekis pakelti gramą vandens vienu laipsniu. Ji sudegino per testą 25 kalorijas, tiek kiek sudeginama šešis kartus pritūpus arba porąkart apėjus pastatą. Bet kalorijomis matuojamas karštis, velniai griebtų, karštis, juk ji ir sukelia karštį... ar ne? Jis eina iš jos ar per ją? Jei per ją, tai iš kur? Išaiškinkit tai - ir Nobelio premija jūsų kišenėje! Pasakysiu viena: jei bandymų skaičius, kaip sakot, ribotas, esu tikras, jog to padaryti nepavyks.

Ir galiausiai: ar esate tikras, kad reikėtų tęsti bandymus? Paskutiniu metu man užtenka tik pagalvoti apie tą vaiką, ir visas pašiurpstu. Imu galvoti apie pulsarus, juodas skyles ir galai žino ką dar. Šioje Visatoje yra tokių jėgų, kokių mes net neįta-

riame egzistuojant, kai kurias imsim stebėti už milijonų šviesmečių... ir ačiū Dievui. Paskutinį kartą pažiūrėjęs juostą, ėmiau žvelgti į mergaitę kaip į įtrūkimą-plyšį, jei norite, - pačioje Visatos kalvėje. Žinau, kaip tai skamba, bet jaučiu, jog man nebus atleista, jei nepasakysiu. Dievas teatleis, pats turiu tris mielas mergytes, bet aš asmeniškai lengviau atsikvėpsiu, kai Čarlė bus neutralizuota.

Jei ji gali sukelti 30000 laipsnių karštį net nesistengdama, ar kada pagalvojote, kas atsitiktų, jei ji imtų stengtis?

Bredas

3

- Noriu pamatyti savo tėvą, - pasakė Čarlė, įėjus Hoksteteriui. Atrodė liguista ir išblyškusi. Ji persirengė senais naktiniais, palaidi plaukai krito ant pečių.

- Čarle, - pradėjo jis, bet viskas, ką ketino pasakyti, akimirksniu išdulkėjo iš galvos. Jį labai nugąsdino Bredo Haiko raštelis ir pridėtos išvados. Tai, jog Bredas pasiryžo išspausdinti paskutiniuosius du paragrafus, jau daug ką pasako ir dar daugiau verčia pamąstyti.

Hoksteteris buvo persigandęs. Davęs nurodymą pertvarkyti koplyčią į bandymų kambarį, Kepas pasirūpino, kad Čarlės kambariuose būtų įtaisyta daugiau oro kondicionierių - ne aštuoni, o dvidešimt. Kol kas buvo įmontuoti šeši, bet po ketvirtojo testo Hoksteteris jais jau nesirūpino. Įtaisyk nors du šimtus tų prakeiktųjų - jos jėgos nesustabdysi. Jau nekilo klausimas, ar ji gali nusižudyti; kėlė nerimą kas kita: ar nesusigalvos ji sulyginti su žeme visos Kontoros, gal net rytų Virdžinijos tuo pačiu? Hoksteteris buvo įsitikinęs: jei norėtų - galėtų. Labiausiai gąsdino štai kas: tik Džonas Reinberdas galėjo prie jos dabar prieiti. O Reinberdas pamišęs.

- Noriu pamatyti tėvą, - pakartojo ji.

Jos tėvas buvo vargšo Hermano Pinčo laidotuvėse. Kepui pareikalavus, jie važiavo kartu. O Pinčo mirtis, neturinti su visu tuo jokio ryšio, irgi nepridėjo ūpo Hoksteteriui.

- Na, manau, galėsim susitarti, - atsargiai pradėjo Hoksteteris, - jei parodysi mums dar truputį...

- Jau pakankamai parodžiau, - atšovė ji. - Aš noriu pamatyti savo tėtuką. - Apatinė lūpa drebėjo, akyse sužibo ašaros.

- Tavo valytojas, - pasakė Hoksteteris, - tas indėnas, sakė, kad nepanorai jodinėti šįryt po testo. Jis labai susirūpinęs.

- Tai ne mano arklys, - pasakė Čarlė. Jos balsas buvo kimus. - Čia nieko nėra mano. Nieko, išskyrus tėtuką, ir aš... noriu... pamatyti jį! - jau piktai ir liūdnai suriko ji.

- Nesijaudink, Čarle, - staiga išsigandęs bandė raminti Hoksteteris. Rodos, ima darytis karšta, o gal tai tik vaizduotė? - Tik... tik nesijaudink.

Reinberdas. Juk tai turėtų būti jo reikalas, velniai rautų.

- Paklausyk, Čarle, - jis plačiai draugiškai nusišypsojo. - Ar nenorėtum nuvažiuoti į "Šešias vėliavas" Džordžijoje? Tai šauniausias pasilinksminimų parkas visuose Pietuose, na, gal išskyrus "Disnėjaus pasaulį". Mes išnuomosim visą parką vienai dienai tik tau vienai. Galėsi pasisukti "Ferris" ratu, aplankyti vaiduoklių rūmus, karuseles...

- Aš nenoriu važiuoti į jokį pasilinksminimų parką, aš tik noriu susitikti su tėtuku. Ir susitiksiu. Tikiuosi, kad girdite, nes aš to noriu!

Tikrai darėsi karšta.

- Jūs prakaituojate, - pasakė Čarlė.

Jo akyse iškilo gelžbetonio siena, sprogstanti taip greitai, jog liepsna matosi tik sulėtintoje juostoje. Ir dukart ore apsiverčiantis metalo padėklas, išlakstančios po kambarį degančios pjuvenos. Jei ji nukreiptų tą jėgą į jį, nespėtų jis nė suprasti, kas darosi, kai virstų pelenų ir sulydytų kaulų stulpu.

O Dieve, maldauju...

- Čarle, pykdama ant manęs, nepasieksi nie...

- Ne, - atšovė ji šventai įsitikinusi, - pasieksiu. Aš pykstu ant jūsų, daktare Hoksteteri. Aš kalbu rimtai.

- Prašau, Čarle...

- Noriu jį pamatyti, - pakartojo ji. - Dabar eikit lauk. Pasakykit jiems, kad aš noriu susitikti su savo tėvu, o tada jie galės vėl daryti su manim bandymus. Neprieštarausiu. Bet jei aš jo nepamatysiu, tikrai kas nors atsitiks... Pasakykit jiems tai.

Hoksteteris išėjo. Jis jautė, kad turės pasakyti kai ką daugiau, kai ką, kas šiek tiek sugrąžins jam orumo, numaldys baimę,

("jūs prakaituojate")

kurią mergaitė pastebėjo jo veide - ir nieko neatsitiko! Jis išėjo, ir net juos skiriančios plieno durys negalėjo sumažinti jo baimės... ir pykčio Džonui Reinberdui. Juk Reinberdas numatė tai, bet neperspė-

jo. O pabandyk apkaltinti jį tuo, indėnas tik šaltai šypsosis ir paklaus: na, kuris gi čia psichiatras?

Po testų ji jau nebijo uždeginėti ugnies, jos galia jau neišsiveržia kaip tuzinai vandens srovių pro žemės pylimą. Bandymai išmokė paversti nevaldomą jos galios kūjį kažkuo, ką ji nesunkiai gali valdyti, nors ir labai atsargiai - taip cirko artistas žongliruoja peiliais.

Ir testai buvo puikiausia pasipriešinimo mokykla. Jie įrodė jai, be šešėlio abejonės, kas čia vadovauja.

Ji.

4

Hoksteteriui išėjus, Čarlė krito ant sofos ir užsidengusi veidą rankomis ėmė kūkčioti. Ją užplūsdavo tai kaltės ir siaubo, tai pasipiktinimo ar net pikto pasitenkinimo banga. Bet viską slopino baimė. Viskas pasikeitė, kai sutiko dalyvauti testuose, ir baisu, jog pasikeitė amžiams. Ir dabar ji ne tik paprasčiausiai norėjo susitikti su tėvu; jai reikėjo jo. Jai reikėjo jo patarimo.

Iš pradžių atlyginimas už bandymus buvo pasivaikščiojimas su Džonu, Nekromanserio priežiūra, paskui jodinėjimas juo. Ji mylėjo Džoną ir Nekromanserį... o jei tas kvailys būtų žinojęs, kaip užgavo ją pasakydamas, kad Nekromanseris yra jos, kai Čarlė žino, jog to niekada nebus. Gražuolis žirgas priklausė jai tik sunkiuose, pusiau prisimenamuose sapnuose. Bet dabar... dabar... patys testai, galimybė išbandyti savo jėgą ir pajusti ją augant... štai kas pradeda darytis atlyginimu. Tai virsta baisiu, bet patraukliu žaidimu. Ji juto, kad tai tik pradžia. Ji buvo kaip vaikas, tik išmokęs eiti.

Jai reikėjo tėvo, kad pasakytų, kas gera, o kas bloga: eiti toliau ar sustoti visam laikui. Jei...

- Jei galėsiu sustoti, - sušnibždėjo ji pro pirštus.

Tai labiausiai ir gąsdino - ji nėra tikra, jog pajėgs sustoti. O jeigu negalės, kas tada? Kas bus tada?

Ji vėl ėmė verkti. Ir dar niekad nesijautė taip beviltiškai vieniša.

5

Laidotuvių atmosfera buvo slogi.

Endis jautėsi visai kitaip: galvos nebeskaudėjo, pagaliau laidotuvės buvo vienintelė galimybė likti su Kepu vienu du. Jis nemėgo Pin-

čo, galų gale pasirodė, jog tas net nebuvo vertas neapykantos. Pinčas nesugebėjo slėpti savo išdidumo ir visai nedangstė malonumo joti kitiems ant galvų - tai ir dar nepaprastas susirūpinimas Čarle neleido jaustis Endžiui kaltam dėl to netyčinio rikošeto, kurį jis sukėlė Pinčo galvoje. Dėl rikošeto, kuris jį pribaigė.

Aido efektas pasitaikydavo ir anksčiau, bet jis visada galėdavo padėtį pataisyti. Endis sėkmingai tą darė, kol neteko bėgti su Čarle iš Niujorko. Giliai žmogaus smegenyse it minos užkastos įvairios baimės, kompleksai, impulsai - savižudybės mintis, šizofrenija, paranoja, netgi žmonių žudymo manija. Įtaiga pasitarnauja kaip užuomina, o jei tokia užuomina pasiekia kurį iš tų juodų takelių, gali įvykti sprogimas. Vienai namų šeimininkei, lankiusiai "Lieknėju" kursus, išryškėjo katatonijos požymiai. Kitas jo auklėtinis, smulkus tarnautojas, prisipažino, kad liguistai trokšta nusiimti kareivišką pistoletą nuo spintos ir sužaisti rusišką ruletę, ir tas noras kažkaip asocijuojasi su Edgaro Po apsakymu "Viljamas Vilsonas", skaitytu dar mokykloje. Abiem atvejais Endžiui pavyko sustabdyti aidą, kol jis dar nevirto mirtinu rikošetu. Antruoju, tylaus šviesiaplaukio banko klerko, atveju užteko dar vieno stumtelėjimo ir lengvos užuominos, jog jis niekad nėra skaitęs Po apsakymo. Asociacija - kad ir kokia ji būtų - buvo pertraukta. O Pinčo atveju sustabdyti aidą progos nebuvo.

Iš ryto prapliupo šaltas rudens lietus, jie važiavo į laidotuves, ir visą kelią Kepas tik ir kalbėjo apie Pinčo savižudybę, atrodė, jog niekaip negali su tuo susitaikyti. Jam atrodė neįmanoma, jog žmogus imtų ir... įkištų ranką į tą mėsmalę. O Pinčas įkišo. Kažkaip įkišo. Nuo to momento laidotuvių atmosfera ėmė Endį slėgti.

Laidojant velionį jiedu stovėjo nuošalyje nuo draugų ir giminių būrelio, susispaudusio po tamsių skėčių šešėliu. Čia Endis suprato, kad viena yra prisiminti Pinčo arogancija, cezarišką prasčioko eiseną, tą sustingusią erzinančią grimasą veide, ir visai kas kita matyti jo išblyškusią sunykusią žmoną juodu kostiumėliu ir skrybėlaite su šydu, laikančią už rankų du berniukus (jaunesnysis - maždaug Čarlės amžiaus, lyg jie būtų prigirdyti raminančiųjų) ir puikiai suprantančią, - negali nesuprasti, - jog visi draugai ir artimieji žino, kad jos vyras buvo rastas su jos apatiniais, dešinė ranka nutraukta iki alkūnės, nudrožta it pieštukas, kriauklė pritaškyta kraujo, mėsos skutai ant spintelės...

Endį ėmė pykinti. Jis susilenkė po šaltu lietumi, kovodamas su kylančiu vėmuliu. Beprasmiškai bangavo kunigo balsas.

- Daugiau negaliu, - sustenėjo Endis. - Ar galim išeiti?

- Taip, žinoma, - pasakė Kepas. Jis ir pats ne kaip atrodė - išbalo, suseno. - Per šiuos metus jau pakankamai prisižiūrėjau laidotuvių.

Jie nepastebimai pasitraukė nuo grupelės, stovėjusios aplink iškastą duobę; šalia buvo karstas, dirbtinė velėna, lietuje permerktos, barstančios žiedlapius gėlės. Jie ėjo žvyruoto takelio link, kur laidotuvių kortežo užpakalyje prisijungė mažalitrė Kepo "Ševrolė Vega". Paslaptingai šlamėjo gluosniai, taškantys šaltus lašus. Užpakalyje jų beveik nepastebimai ėjo dar keturi. Dabar jau suprantu, pagalvojo Endis, kaip jaučiasi Jungtinių Valstijų prezidentas.

- Našlei ir berniukams dabar nelengva, - pasakė Kepas. - Skandalas, pats suprantate.

- O ji... na, ar ja pasirūpins?

- Gaus tikrai padorią pensiją, - abejingai atsakė Kepas. Jie artinosi prie mašinų eilės. Endis jau matė oranžinę Kepo "Vegą" prie šaligatvio. Du vyrai tyliai sėdosi į "Biskainą" priešais. Kiti du - į pilką "Plymutą" užpakalyje. - Bet kas tiems berniukams pensija? Matėt jų veidus?

Endis nieko neatsakė. Kaltės jausmas pjūklu sminga į jo vidurius. Negelbėjo nė mintis, jog jis pats beviltiškoje padėtyje. Jis tik galėjo įsivaizduoti Čarlės veidą... ir grėsmingą tamsų šešėlį už jos, vienaakį piratą Džoną Reinberdą, kuris apgaule įsigavo į jos širdį, kad priartintų dieną, kai...

Jie sėdo į "Vegą", Kepas užvedė variklį. "Biskainas" išsuko į kelią, ir Kepas paskui jį. "Plymutas" sekė iš paskos.

Endį apėmė klaiki baimė, kad įtaigos galia vėl jį paliko, kad visi bandymai bus bevaisiai. Tai bus atlyginimas už tų berniukų veidų išraišką.

Bet kas gi lieka, jei ne bandyti?

- Dabar mes truputį pakalbėsim, - pasakė jis Kepui ir stumtelėjo. Galia niekur nedingo, tą patvirtino ir galvos skausmas - pernelyg dažno vartojimo kaina. - Tai netrukdys jums vairuoti.

Kepas tarsi atsipalaidavo. Kairė jo ranka, siekusi posūkio signalo, akimirką pakibo ore - ir toliau tęsė judesį. "Vega" ramiai sekė priekinę mašiną tarp didžiulių akmens stulpų prie įvažiavimo į kapines, paskui išsuko į pagrindinį kelią.

- Taip, mūsų pokalbis nesutrukdys man vairuoti, - sutiko Kepas.

Jie buvo už dvidešimties mylių nuo Kontoros; Endis pasižiūrėjo į spidometrą prieš įvažiuojant į kapines. Didžioji kelio dalis ėjo 301-

ąja autostrada, apie kurią sakė Pinčas. Tai buvo greitkelis. Endis turėjo daugiausia dvidešimt minučių viskam sutvarkyti. Paskutines dvi dienas jis apie nieką kitą negalvojo ir, rodos, viską puikiai suplanavo... bet pirmiausia reikia išsiaiškinti svarbiausią dalyką.

- Kapitone Holisteri, kaip jūs su Reinberdu manote, kiek dar Čarlė dalyvaus bandymuose?

- Neilgai, - atsakė Kepas. - Reinberdas viską taip protingai sutvarkė, kad be jūsų jis vienintelis gali jai vadovauti. Jis užėmė jūsų vietą. - Ir nuleidęs balsą reikšmingai pridūrė:

- Džonas tapo jos tėvu, kai ji neteko savojo.

- Ir kai ji nustos - bus nužudyta?

- Ne iš karto. Reinberdas sugebės dar šiek tiek ištempti, - Kepas parodė ženklą, jog suka į 301-ąją autostradą. - Jis apsimes, kad mes viską sužinojom. Sužinojom, kad jie kalbėdavosi, jog jis jai patarė, kaip ji turi išspręsti savo... savo problemą. Sužinojom, kad jis perdavė jums raštelius.

Jis nutilo, bet Endžiui ir to pakako. Jam pasidarė negera. Reikia manyti, jog jie džiūgavo taip lengvai apgavę mažą vaiką, pasinaudoję jo vienišumu ir pajungę savo tikslams. Kai kitos priemonės jau bus išbandytos, užteks užsiminti, jog geriausias jos draugas, valytojas Džonas, gali prarasti darbą ar net būti teisiamas už valstybinių paslapčių išdavystę. O toliau Čarlė jau pati susivoks. Sutiks "bendradarbiauti" su jais. Uždeginės kaip didelė.

Tikiuosi netrukus su tuo tipu susitikti. Tikrai susitiksiu.

Bet dabar neverta apie tai galvoti... jei viskas gerai eisis, jis niekada nesusitiks su tuo Reinberdu.

- Mane nuspręsta išsiųsti į Havajus po savaitės? - paklausė Endis.

- Tas tiesa.

- Kaip?

- Kariniu lėktuvu.

- Su kuo tarėtės dėl to?

- Su Paku, - paskubėjo atsakyti Kepas.

- Kas tas Pakas, kapitone Holisteri?

- Majoras Viktoras Pakeridžas, - paaiškino Kepas. - Endriuse.

- Endriuso oro pajėgų bazė?

- Taip, žinoma.

- Jis - jūsų bičiulis?

- Žaidžiam golfą, - Kepas šyptelėjo. - Jis "pjaustinėja".

Geros naujienos, pagalvojo Endis. Galvą maudė lyg išgedusį dantį.

- O jei šiandien paskambintumėt ir pasiūlytumėt paankstinti reisą trimis dienomis?

- Paankstinti? - suabejojo Kepas.

- Tai sudėtinga? Daug popierizmo?

- Na, ne. Pakas "nupjaus" nereikalingą popierizmą, - ir vėl ta keistoka ir nelinksma šypsena. - Jis pjaustinėja. Aš jums sakiau?

- Taip, taip, sakėte.

- A. Gerai.

Lygiai burzgė motoras, spidometro rodyklė rodė tiksliai penkiasdešimt penkias mylias. Lietų pakeitė tirštas rūkas. Šiūravo valytuvai.

- Paskambinsit jam dar šiandien. Iškart, kai grįšit.

- Paskambinsiu Pakui, na taip. Aš ką tik apie tai pagalvojau.

- Pasakysite jam, kad aš turėsiu skristi ne šeštadienį, o trečiadienį.

Keturios dienos - nedidelis laimikis, geriau būtų trys savaitės, bet atomazga neišvengiamai artėjo. Žaidimas eina į pabaigą. Nori nenori, o su tuo reikia taikstytis. Jis nenorėjo - negalėjo - palikti Čarlės nė dienelės ilgiau to pabaisos Reinberdo naguose.

- Ne šeštadienį, o trečiadienį.

- Taip. Ir dar pasakysit, kad pats skrendate kartu.

- Skrendu kartu? Aš negaliu...

Endis dar kartą stumtelėjo. Stipriai, nors ir skaudėjo. Kepas krūptelėjo. Mašina vos pastebimai kryptelėjo į šoną, ir Endžiui dingtelėjo, kad jis daro viską, kad sukeltų aidą šio žmogelio galvoje.

- Na taip, skrendu kartu. Skrendu su jumis.

- Teisingai, - negailestingai patvirtino Endis. - Toliau... kokie nurodymai dėl apsaugos?

- Jokių ypatingų nurodymų, - pasakė Kepas. - Jūsų valia nuslopinta torazinu. Be to, jūs galutinai išsikvėpęs ir jau negalite pasinaudoti savo įtaiga. Ji snaudžia.

- O taip, - sutiko Endis ir palietė drebančia ranka kaktą. - Tai ką, aš skrisiu vienas?

- Ne, - tučtuojau atsakė Kepas. - Juk ir aš skrisiu kartu.

- Savaime suprantama, o dar, be mūsų?

- Dar du Kontoros agentai, iš dalies kaip stiuardai, iš dalies kaip apsauga. Tokia tvarka, juk žinot. Saugok investicijas, kaip sakoma.

- Tik du operatyvininkai skrenda su mumis? Jūs įsitikinęs?

- Taip.

- Ir ekipažas.

- Taip.

Endis pažiūrėjo pro langą. Pusiaukelė. Atėjo lemiamas momentas, o jam taip skauda galvą, jog žiūrėk, užmirš ką nors. Ir visas kortų namelis subyrės.

Čarle, pakartojo mintyse ir pasistengė susikaupti.

- Havajai tolokai nuo Virdžinijos, kapitone Holisteri. Ar lėktuvas nusileis papildyti degalų?

- Taip.

- Ar žinote kur?

- Ne, - ramiai atsakė Kepas, ir Endis vos susilaikė nevožęs jam į akį.

- Kai kalbėsit su... - koks jo vardas? Jis karštligiškai naršė savo iškankintoje, pavargusioje galvoje ir pagaliau rado. - Kai kalbėsit su Paku, išsiaiškinkit, kur lėktuvas leisis kuro.

- Gerai, išsiaiškinsiu.

- Tai lyg netyčia išplauks iš pokalbio.

- Žinoma, sužinosiu, kur lėktuvas leisis kuro, tai lyg netyčia išplauks iš pokalbio, - jis žvilgtelėjo į Endį susimąsčiusiomis, svajingomis akimis, o Endžiui toptelėjo, jog, matyt, šitas žmogus įsakė nužudyti Vikę. Taip ir norėjosi liepti jam nuspausti akceleratoriaus pedalą ir rėžtis į to tilto atramą. Bet yra Čarlė. "Čarlė, - mintyse ištarė jis. - Reikia susiimti dėl Čarlės". - Ar sakiau, kad tas Pakas pjaustinėja? - paklausė Kepas, lyg laukdamas patvirtinimo.

- Taip, sakėt, - galvok! Galvok, velniai rautų! Tikriausiai kur nors netoli Čikagos ar Los Andželo. Tik jau ne civiliniame oro uoste, kaip antai "O'Hare" ar "L.A.International". Kurą papildys oro bazėje. Tai savaime nekėlė didelių problemų rizikingam jo planui, - gal net vienintelis dalykas, kuris nekėlė, - jei sužinos nusileidimo vietą iš anksto.

- Gerai būtų išskristi trečią dienos, - pasakė jis Kepui.

- Trečią.

- Pasirūpinkite, kad Džono Reinberdo netoliese nebūtų.

- Išsiųsti jį? - nudžiugo Kepas, ir Endžiui lyg kas akis būtų atvėręs: Kepas prisibijo Reinberdo... net bijo!

- Taip. Nesvarbu kur.

- Į San Diegą?

- Gerai.

Na štai. Ir paskutinis ėjimas. Jis tuoj jį padarys, priekyje jau matosi žalias fosforuojantis ženklas - į Longmontą. Endis ištraukė iš kelnių kišenės sulankstytą skiautelę popieriaus. Ir liko laikyti jį nykščiu ir smiliumi.

- Jūs pranešite tiems dviems Kontoros agentams, kurie skris į Havajus, jog jie sutiks mus aviacijos bazėje, - pareiškė jis. - Jie sutiks mus Endriuse. O į Endriusą mes važiuosim kaip dabar.

- Taip.

Endis giliai įkvėpė.

- Mano duktė bus su mumis.

- Ji? - Kepas pirmą kartą ne juokais susijaudino. - Mergaitė? Ji pavojinga! Ji negali... mes neturim...

- Ji nebuvo pavojinga, kol jūsų žmonės neėmė su ja žaisti, - šiurkščiai atkirto Endis. - Ji važiuoja su mumis, ir nedrįskite daugiau man prieštarauti, supratote?

Šįkart mašiną sumėtė smarkiau, o Kepas sudejavo.

- Ji važiuos su mumis, - sutiko jis. - Aš daugiau jums nebeprieštarausiu. Skauda. Skauda.

Ne taip, kaip skauda man.

Dabar jo balsas, rodės, aidėjo iš toli, per krauju permirkusį skausmo tinklą, kuris nenumaldomai spaudė jo smegenis.

- Jūs perduosite jai šitą, - pasakė Endis ir padavė sulankstytą raštelį Kepui. - Perduokit tai jai šiandien, tik atsargiai, kad niekas neįtartų.

Kepas įbruko raštelį į kišenę ant krūtinės. Dabar jie važiavo prie Kontoros; iš kairės driekėsi dviguba elektros tvora. Kas penkiasdešimt jardų mirgėjo perspėjantys ženklai.

- Pakartokite pagrindinius punktus, - paliepė Endis.

Kepas kalbėjo greitai ir glaustai - balsu žmogaus, išmuštruoto atsiskaityti dar nuo Karo akademijos laikų.

- Aš susitarsiu, kad skristumėt į Havajus kariniu lėktuvu ne šeštadienį, o trečiadienį. Aš skrisiu su jumis, jūsų duktė taip pat. Du lydintys agentai pasitiks mus Endriuse. Aš sužinosiu iš Pako, kur lėktuvas leisis papildyti degalų. Paklausiu to, kai skambinsiu dėl reiso pakeitimo. Turiu perduoti raštelį jūsų dukrai. Aš perduosiu jį pasikalbėjęs su Paku ir padarysiu tai nesukeldamas nereikalingų įtarimų. Ir

išsiųsiu Džoną Reinberdą į San Diegą kitą trečiadienį. Štai berods ir viskas.

- Taip, - nurimo Endis, - viskas, - jis atsilošė ir užsimerkė. Galvoje mirgėjo praeities ir dabarties fragmentai - šapeliai vėjyje. Nejaugi iš to kas nors išeis, o gal jis abiems pasirašo mirties nuosprendį? Dabar jie žino, ko galima laukti iš Čarlės; turėjo progos įsitikinti savo akimis. Jei kas nors neišdegs, jie baigs savo kelionę to karinio lėktuvo bagažo skyriuje. Dviejose dėžėse.

Kepas sustojo prie kontrolinio punkto, nuleido šoninį langą ir padavė plastiko kortelę budinčiajam, kuris įkišo ją į kompiuterį.

- Galit važiuoti, sere, - pasakė jis.

Kepas pajudėjo.

- Ir dar vienas dalykas, kapitone Holisteri. Jūs pamiršite mūsų pokalbį. Viską, ką mes čia aptarinėjome, padarysite spontaniškai. Su niekuo nesitardamas.

- Gerai.

Endis linktelėjo. Kas čia gero, bet kas bus, tas. Viskas paprasčiausiai gali baigtis aidu, nes teko stumtelėti Kepą iš visų jėgų, ir be to, jam teks vykdyti instrukcijas prieš savo įsitikinimus. Kepui gali pavykti sutvarkyti viską aukštos padėties dėka. O gali ir nepavykti. Bet dabar Endis buvo per daug nuvargęs ir iškankintas skausmo, kad svarstytų tai.

Jis vos išlipo iš mašinos. Kepui net teko prilaikyti jį už alkūnės. Rudens dulksna maloniai gaivino jam veidą, bet jis ne iškart tą suvokė.

Tiedu iš “Biskaino” žiūrėjo į jį su šalta panieka. Vienas iš jų buvo Donas Džulsas. Jis vilkėjo mėlynus sportinius marškinėlius su užrašu: JAV OLIMPINĖ LAKIMO KOMANDA.

Pasigėrėkit nutukusiu narkomanu, šmėstelėjo Endžiui. Vėl akyse kaupėsi ašaros, jis duso. Pasidžiaukit paskutinį kartą, nes jei ir šįkart tas išpurtęs vaikinas paspruks, jis ištrins nuo žemės paviršiaus visą šitą pūvančių atmatų krūvą.

- Na, na, - ramino Kepas ir atsainiai tėviškai plekšnojo jam per petį.

Tik padaryk, kas pasakyta, galvojo Endis su niūriu pasiryžimu susilaikyti neverkus; daugiau jis prieš juos neverks, nė prieš vieną. Tik padaryk, kas liepta, suski.

6

Grįžęs į savo kambarį, Endis griuvo į lovą jau menkai suvokdamas, ką daro, ir užmigo. Kokias šešias valandas jis gulėjo be gyvybės ženklų, o iš smulkučių žaizdelių smegenyse sunkėsi kraujas, ir žuvo tūkstančiai smegenų ląstelių.

Pabudo dešimtą vakaro. Galvos skausmas tebekankino. Rankomis apčiupinėjo savo veidą. Apmirę taškai - po kaire akimi, ant kairio skruostikaulio ir po smakru - grįžo. Šįkart jie buvo didesni.

Dar stumtelėsiu - žūsiu pats, pagalvojo įsitikinęs. Bet jis pasistengs tai atitolinti dėl Čarlės, jei sugebės. Kaip nors ištemps.

Nuėjo į vonią ir įsipylė stiklinę vandens. Paskui vėl atsigulė, miegas atėjo negreit. Pabudo su mintimi, jog Čarlė jau turėjo perskaityti jo raštelį.

7

Grįžus iš Hermo Pinčo laidotuvių, Kepo laukė labai užimta diena. Jam neliko nieko kita, kaip likti įkalintam savo kabinete, kai sekretorė atnešė tarnybinę pažymą su įspėjimu SKUBIAI. Ji buvo nuo Pato Hoksteterio. Kepas paprašė sujungti jį su Viku Pakeridžu ir sėdo skaityti pažymos. Man dažniau reikėtų išeiti pasivaikščioti, mąstė jis, taip prasivėdina smegenų ląstelės. Grįžtant atgal jam šovė į galvą mintis, jog neverta laukti visos savaitės, šį trečiadienį bus pats laikas iškraidinti Makgį į Maujį.

Tada visas dėmesys nukrypo į pažymą.

Ji kaip diena nuo nakties skyrėsi nuo įprasto šalto ir šiek tiek barokinio Hoksteterio stiliaus; ką ten, labiau priminė isteriškos bobelės skundą. Kepas su šypsena pagalvojo, jog tas vaikas, matyt, rimtai bus jį išgąsdinęs. Baisiai išgąsdinęs.

Matyt, Čarlė užsispyrė kaip ožka. Anksčiau, nei jie tikėjosi. Matyt, - ne, tikriausiai - net anksčiau, negu Reinberdas buvo numatęs. Na, jie paliks taip, kaip yra, keletui dienų, o tada... tada...

Minčių grandinė nutrūko. Akys įsmigo į tolį, mintyse iškilo golfo lazdos, penkios lazdos, švilpiančios žemyn ir trenkiančios per kamuoliuką. Girdėjo tą žemą švilpiantį "vvuuup". Ir kamuoliukas lekia, baltuoja aukštai žydrame danguje. Bet jei blogai suduotas...

Jo kakta išsilygino. Ką jis čia dabar galvoja? Ne jo būdui kvaršinti galvą dėl tokių dalykų. Čarlė... užsispyrė; štai ką jis galvojo. Na ir kas. Nėra čia ko kelti panikos. Jie paliks ją kuriam laikui vieną, gal iki savaitgalio, paskui panaudos Reinberdą. Ir ji uždegs dar daug laužų, kad tik apsaugotų jį nuo nemalonumų.

Jo ranka nuslydo į kišenę ant krūtinės, kur gulėjo sulankstytas raštelis. Ausyse skambėjo lygus golfo lazdos švilpesys, atrodė, jog jis aidi kabinete. Dabar tai buvo ne "vvuuup", o tylus "sssssss" ir priminė... gyvatę. Tai buvo šlykštu. Nuo ankstyvos vaikystės gyvatės jam buvo šlykščios.

Jis prisivertė išmesti iš galvos visas tas kvailystes apie gyvates ir golfo lazdas. Berods laidotuvės jį sujaudino labiau, nei tikėjosi.

Suburzgė vidaus telefonas, ir sekretorė pranešė, kad Pakas klauso. Kepas pakėlė telefono ragelį ir po kelių nereikšmingų frazių paklausė, ar nebūtų sunku atkelti reisą į Maujį iš šeštadienio į trečiadienį. Pakas užtikrino, kad jokių problemų nebus.

- Tarkim, kokią trečią dienos?

- Jokių problemų, - pakartojo Pakas. - Tik daugiau neankstink, nes teks verstis per galvą. Čia jau darosi blogiau, nei piko valandomis autostradoje.

- Ne, būk tikras, - pažadėjo Kepas. - Ir dar kai kas: aš irgi skrendu. Tik niekam nė žodžio, sutariam?

Pakas prapliupo kvatotis:

- Truputis saulės, pramogėlių, aikštelių?

- Kodėl gi ne? - sutiko Kepas. - Aš lydžiu vertingą krovinį. Manau, galėsiu pasiteisinti prieš Senato komitetą, jei prireiktų. O ir šiaip neturėjau atostogų nuo 1973-ųjų. Prakeikti arabai bei jų nafta ir tada nukando paskutinę savaitę.

- Tylėsiu kaip žemė, - sutiko Pakas. - Ar nenorėtum pažaisti golfo, kol būsi ten? Žinau Maujyje bent dvi puikias aikšteles.

Kepas nutilo. Jis susimąstęs žvelgė pro stalo paviršių į tolį. Ragelis nukrypo nuo jo ausies...

- Kepai? Tu ten?

Žemas, grėsmingas ir aiškus "sssssss" jo nedideliame jaukiame kabinete...

- Po velnių, mus nutraukė, - sumurmėjo Pakas. - Kepai? Ke...

- Tu vis dar pjaustai kamuoliuką, drauguži? - paklausė Kepas.

Pakas nusijuokė.

- Juokiesi? Kai numirsiu, mane pakas sumautoje golfo aikštelėje. Jau maniau, kad nutrūko ryšys.

- Aš čia, - sumurmėjo Kepas. - Pakai, ar yra Havajuose gyvačių?

Dabar jau Pakas nutilo.

- Pakartok?

- Gyvačių. Nuodingų gyvačių.

- Aš... teprasmegsiu skradžiai, jei žinau. Galiu sužinoti, jei tai svarbu... - svyruojantis Pako tonas, matyt, turėjo reikšti: negi neužtenka penkių tūkstančių agentų sužinoti tokiems dalykams.

- Ne, nekreipk dėmesio, - pasakė Kepas. Jis vėl prispaudė telefoną prie ausies. - Tiesiog galvoju garsiai. Matyt, senstu.

- Tik ne tu, Kepai. Tiesiog per daug tau išsiurbia kraujo.

- Taip, galbūt. Ačiū, bičiuli.

- Nėra už ką. Džiaugiuosi, kad atsijungsi truputį. Kas jau kas, o tu tą užsitarnavai, ypač už paskutiniuosius metus. - Žinoma, jis turėjo galvoje Džordžiją; kad būtų žinojęs apie Makgius... Vadinasi, nuvargęs pagalvojo Kepas, jis nežino nė pusės to.

Jis ėmė atsisveikinti, paskui prisiminė:

- Tiesa, Pakai, o kur lėktuvas sustos degalų? Žinai?

- Durbane, Ilinojaus valstijoje, - guviai atsakė Pakas. - Už Čikagos.

Kepas padėkojo jam, atsisveikino ir padėjo ragelį. Pirštai vėl užčiuopė kišenėje raštelį. Žvilgsnis krito ant Hoksteterio pažymos. Atrodo, kad mergaitė ir pati labai nuliūdusi. Būtų neblogai nusileisti pasikalbėti su ja, prablaškyti truputį.

Jis pasilenkė ir nuspaudė telefono mygtuką.

- Klausau, Kepai?

- Važiuoju žemyn, - pasakė jis. - Grįšiu maždaug po pusvalandžio.

- Labai gerai.

Jis atsistojo ir išėjo iš kabineto. Ranka vėl nuslydo prie raštelio.

8

Kepui išėjus, Čarlė dar penkiolika minučių gulėjo ant lovos, viskas galvoje persipynė - nusiminimas, baimė, sąmyšis. Ji tiesiog nežinojo, ką ir galvoti.

Vyras atėjo ketvirtis po penkių, prieš pusvalandį, prisistatė kapitonu Holisteriu ("prašau vadinti mane tiesiog Kepu; mane visi taip vadina"). Jo malonus protingas veidas priminė iliustracijas iš "Vėjo gluosniuose"*. Ji kažkur neseniai jau buvo šitą veidą mačiusi, bet negalėjo prisiminti, kol Kepas nepadėjo. Tai jis ją parvedė atgal į kambarius po pirmojo testo, kai vyriškis baltu chalatu išlėkė palikęs duris atviras. Tada ji ėjo nieko nematydama nuo šoko, kaltės jausmo, ir... taip... nuo svaiginančio džiaugsmo, todėl tikrai nenuostabu, kad ji iš karto jo nepažino. Net jeigu ją būtų lydėjęs Džinis Simonsas iš roko grupės "Kiss", ji tikriausiai nebūtų pastebėjusi.

Jis kalbėjo meilikaujančiai, įtikinamai, ir tai iškart sukėlė jai nepasitikėjimą.

Hoksteteris, sakė jis, susirūpinęs tuo, jog ji atsisakė dalyvauti bandymuose, kol nepamatys tėvo. Čarlė patvirtino tai ir nutilo, it vandens į burną prisisėmė... daugiausia iš baimės. Tik pradėk aiškintis su tokia lape kaip Kepas, tuoj sutriuškins visus tavo įrodymus, juoda virs balta, o balta - juoda. Jau geriau atstatyti ragus. Saugiau.

Bet jos laukė netikėtumas.

- Ką gi, tai tavo teisė, - pasakė jis. Matyt, jos veidas iš nuostabos ištįso, nes jis nusijuokė. - Teks kai ką sutvarkyti, bet...

Išgirdusi "teks kai ką sutvarkyti", ji vėl pasišiaušė.

- Jokių testų. Jokių deginimų. Nors dešimt metų "tvarkykite".

- Na, tiek laiko, manau, neprireiks, - pasakė jis neįsižeidęs. - Tiesiog aš turiu su kai kuo suderinti, Čarle. Juk čia viskas laikosi ant popierizmo. O kol aš viską sutvarkysiu, galėsi neuždegti nė žvakutės.

- Gerai, - šaltai atsakė ji, netikėdama nė vienu jo žodžiu, netikėdama, kad jis ką nors sutvarkys. - Nes aš ir nesiruošiu.

- Aš pasistengsiu viską sutvarkyti... iki trečiadienio. Taip, iki trečiadienio sutvarkysiu.

Staiga Kepas nutilo. Jis pakreipė galvą į šoną, lyg įsiklausydamas į tai, ko negalėjo išgirsti ji, nebūdama "nustatyta" ant tos bangos. Čarlė susirūpinusi pažiūrėjo į jį, jau ketino klausti, kas jam, bet laiku prikando liežuvį. Jo pozoje buvo kažkas... kažkas tokio pažįstamo.

- Vadinasi, trečiadienį aš jį pamatysiu? - nedrąsiai paklausė ji.

---

* Anglų rašytojo Keneto Grehemo apysaka vaikams.

- Manau, taip, - atsakė Kepas. Jis pasimuistė kėdėje ir giliai atsiduso. Pagavo jos žvilgsnį, ir jo lūpose pasirodė sumišusi šypsenėlė... irgi pažįstama. Nei iš šio, nei iš to staiga pasakė:

- Girdėjau, tavo tėtis puikiai žaidžia golfą.

Čarlė sumirksėjo. Kiek jai žinoma, jos tėvas per savo gyvenimą nebuvo palietęs golfo lazdos. Ji jau ruošėsi tą pasakyti... ir staiga suprato, net galva apsvaigo nuo netikėto džiaugsmo.

(misteris Merlis! kaip misteris Merlis!)

Misteris Merlis buvo vienas iš tėčio klientų Niujorke. Toks nedidukas šviesiaplaukis vyriškis rausvais akinių rėmeliais ir drovia šypsena. Jam, kaip ir kitiems, trūko pasitikėjimo savimi. O dirbo jis lyg draudimo kompanijoje, lyg banke. Tėtukas dėl jo labai išgyveno. Vis dėl to "rikošeto". Dėl to, kad tėtukas jį stumtelėjo. Tada jis prisiminė kažkokį blogą apsakymą. Tėtukas sakė, kad tas "rikošetas" išlindo iš apsakymo ir ėmė šokinėti misterio Merlio galvoje kaip teniso kamuoliukas, tik kamuoliukas paskui sustotų, o mintis apie apsakymą vis stiprės ir stiprės, kol užkankins misterį Merlį. Čarlė net pagalvojo, jog tėtukas tik sako, kad gali užkankinti, o iš tikrųjų jis bijo, kad tai gali jį nužudyti. Todėl vieną vakarą jis paprašė misterio Merlio pasilikti ir įteigė jam, jog jis niekad neskaitė to apsakymo. Ir viskas praėjo. Turėkim vilties, kartą pasakė jai tėtis, jog misteris Merlis niekada nepamatys filmo "Elnių medžiotojai", tik nepaaiškino kodėl.

Kol tėtis nepadėjo, misteris Merlis atrodė visai taip kaip dabar Kepas.

Staiga jai neliko jokių abejonių, kad tėvas stumtelėjo tą žmogų; Čarlė jautėsi kaip devintam danguj. Jokios žinelės apie jį, išskyrus pačius bendriausius žodžius iš Džono, ir tai retai. Nematai jo ir nežinai, kur jis, ir staiga... keistas jausmas - tartum tėvas būtų kambaryje su ja, ramintų, kalbėtų jai, kad jis čia, šalia.

Kepas staiga pakilo.

- Tai aš ir eisiu. Pasimatysim, Čarle. Ir nesijaudink.

Ji norėjo jį sulaikyti, išklausinėti apie tėtį, kur jis, kaip... bet liežuvis tarsi pridžiūvo gerklėje.

Kepas pasuko prie durų, sustojo.

- O, vos nepamiršau, - jis grįžo per kambarį prie jos, išsitraukė iš kišenės sulankstytą lapelį ir padavė jai. Apstulbusi ji paėmė raštelį, žvilgtelėjo į jį ir įsikišo į chalato kišenaitę. - Ir dar: kai jodinėsi ark-

liu, saugokis gyvačių, - perspėjo Kepas. - Užteks arkliui pamatyti gyvatę, kai ims lėkti. Patikrinta. Jis...

Kepas nebaigė ir ėmė trinti smilkinį ranka. Dabar atrodė toks senas ir išsiblaškęs. Paskui papurtė galvą, lyg bandydamas atsikratyti įkyrios minties, atsisveikino ir išėjo.

Čarlė taip ir sustingo jam išėjus. Po to išsitraukė raštelį, išlankstė jį, perskaitė... ir viskas pasikeitė.

9

Čarliuke!

Pirma. Kai perskaitysi, nuleisk raštelį į tualetą, gerai? Antra. Jei viskas eisis taip, kaip suplanavau, tikiuosi, kad jau trečiadienį mūsų čia nebus. Raštelį tau perduos mūsų žmogus, nors jis to net neįtaria... supratai? Trečia. Trečiadienį pirmą valandą tu turi būti arklidėse. Sugalvok, ką nori - jei reikia, uždek jiems dar vieną laužą. Bet tu turi būti ten. Ketvirta, svarbiausia. Nepasitikėk tuo Džonu Reinberdu. Tai gali nuliūdinti tave. Žinau, tu juo tikėjai. Bet jis - labai pavojingas žmogus, Čarle. Niekas tavęs dėl to nekaltina, anot Holisterio, jis toks aktorius, nors rytoj Oskarą duok. Žinok: tai jis vadovavo žmonėms, kurie sugavo mus prie Grenterio namo. Tikiuosi, kad per daug dėl to nesikrimsi, bet pažindamas tave bijau, jog nuliūdinau. Klausyk, Čarle: jei Reinberdas pasirodys, o jis tikriausiai pasirodys, labai svarbu, kad jis nepajustų, jog jūsų santykiai pasikeitė. Trečiadienį jis mums negalės sukliudyti.

Čarle, mes skrisim į Los Andželą ar Čikagą ir, rodos, sugalvojau, kaip surengti spaudos konferenciją. Aš tikiuosi seno bičiulio Kvinsio pagalbos, kuris, manau, - beveik neabejoju, - padės mums, tereikia tik su juo susisiekti. O spaudos konferencija reiškia, kad visa šalis sužinos apie mus. Jei ir tada jie uždarys mus kur nors, bent jau būsim kartu. Tikiuosi, tu nori to ne mažiau nei aš.

Gal mūsų dabartinė padėtis nėra tokia bloga, bet jie verčia tave uždeginėti skatinami pačių šlykščiausių tikslų. Jei turi abejonių, ar verta vėl bėgti, patikėk, tai paskutinis kartas... ir tavo mama tikrai tam pritartų.

Aš be galo pasiilgau tavęs, Čarle, ir labai tave myliu.

Tėtis

10

Džonas?

Džonas vadovavo tiems žmonėms, kurie šovė į ją ir jos tėvą adatomis su trankviliantais?

Džonas?

Ji purtė galvą. Sielvartas ir susijaudinimas tiesiog netilpo joje. Atsakymo į žiaurią dilemą nebuvo. Jei ji tikės tėvu, turės susitaikyti su mintim, jog Džonas apgaudinėjo ją, kad ji sutiktų dalyvauti Kontoros testuose. Jei toliau tikės Džonu, tada raštelis, kurį ji suglamžė ir nuleido tualete, buvo melas su jos tėvo parašu. Bet kuriuo atveju - skausmas: kaina buvo nepakeliama. Tai štai ką reiškia būti suaugusia. Kovoti su skausmu? Tokia kaina? Geriau jau mirčiau jauna.

Ji prisiminė pirmą apsilankymą pas Nekromanserį ir tą Džono šypseną... kažkas toje šypsenoje jai nepatiko. Ji prisiminė, jog niekad nėra pajutusi jokio nuoširdaus jausmo iš jo, lyg jis būtų uždarytas, ar... ar...

Ji bandė nuginti mintį šalin.

(ar viduje miręs)

Bet juk jis - ne toks. O tamsos baimė? O tai, ką kongiečiai jam padarė? Negi ir tai melas? Negi sužalotas veidas tik padarė melą įtikinamesnį?

Ji purtė galvą ant pagalvės, it norėdama viską paneigti. Ji nenori galvoti apie tai, nenori, nenori.

Bet tas nepadėjo.

O jeigu... jeigu jie specialiai išjungė šviesą? O gal tai buvo atsitiktinumas... *ir jis juo pasinaudojo?*

(NE! NE! NE! NE!)

Ji nepajėgė suvaldyti savo minčių, kažkas su nenumaldomu ryžtingu užsispyrimu vertė ją suktis po tą klaikų dilgėlyną. Ji buvo protinga mergaitė, ir jos logika buvo nepriekaištinga; ji priėmė tai kaip atgailą: kuo sunkesnė nuodėmė, tuo sunkiau atsižadėti ir atgailauti už ją.

Ji prisiminė kartą mačiusi filmą, rodos, tai buvo “Starskis ir narvelis”. Jie uždarė į tą pačią kalėjimo kamerą policininką ir nusikaltėlį, kuris viską žinojo apie vagystę. Tas nusikaltėliu apsimetęs policininkas buvo vadinamas informatoriumi.

Ar Džonas Reinberdas - informatorius?

Tėvas sako, kad taip. Ir kodėl jis turėtų meluoti?

Kuriuo tikėti? Džonu ar tėtuku? Tėtuku ar Džonu?

Ne, ne, ne, monotoniškai kartojo mintyse... bet tas nepadėjo. Abejonės kankino tarsi budeliai - tai ne aštuonerių metų mergaitės jėgoms; o kai ji užmigo, vėl sapnavo tą sapną. Šįsyk ji pamatė silueto, užstojančio šviesą, veidą...

11

- Na, kas gi atsitiko? - irzliai paklausė Hoksteteris.

Jo tonas buvo toks, lyg sakytų: tik pabandykit pasakyti, kad kas ne taip! Jis žiūrėjo filmą su Džeimsu Bondu, kai suskambo telefonas ir sunerimęs balsas pasakė, jog jie gali turėti problemų su mergaite. Atvira telefono linija Hoksteteris neišdrįso paklausti, kokios tos problemos. Išlėkė taip, kaip sėdėjo, - su išblukusiais džinsais ir teniso marškinėliais.

Grįžo išsigandęs, žiaumodamas "Rolaid", kad nuramintų skrandyje sukilusias rūgštis. Atsisveikindamas pabučiavo žmoną, į pakeltus jos antakius atsakė, jog turi nedidelių problemų dėl įrengimų ir tuoj grįš. Įdomu, ką ji pasakytų sužinojusi, kad ta "nedidelė problema" gali bet kada jį nužudyti?

Dabar stovėdamas čia ir žiūrėdamas į vaiduoklišką infraraudonųjų spindulių monitorių, per kurį jie stebėdavo Čarlę šviesai užgesus, jis vėl pagalvojo, jog būtų be galo gerai, jei visa tai baigtųsi, o mergaitė būtų pašalinta. Jis niekada to nesitikėjo, kol viskas tebuvo mokslinė problema, nagrinėta ne viename mėlyname aplanke. Tiesa, kad degė gelžbetonio siena; tiesa, kad temperatūra pakildavo iki trisdešimt tūkstančių ir daugiau laipsnių; ir kad Haikas kalbėjo apie kažkokias jėgas, užkūrusias Visatos variklį, tiesa ir tai, jog jis tikrai labai bijo. Jausmas, it sėdėtum ant netvirto branduolinio reaktoriaus viršaus.

Budintysis Nieris sukiojosi aplinkui.

- Kepas buvo nusileidęs jos aplankyti apie penktą, - pranešė jis. - Ji nusuko nosį nuo vakarienės. Anksti nuėjo miegoti.

Hoksteteris pažiūrėjo į monitorių. Čarlė apsirengusi blaškėsi lovūgalyje.

- Atrodo, kad sapnuoja košmarą.

- Ir ne vieną, - niūriai burbtelėjo Nieris. - Skambinau, nes per praėjusią valandą temperatūra pakilo trim laipsniais.

- Tai nedaug.

- Tik ne tada, kai kambaryje laikoma pastovi temperatūra. Ji pradeda tai.

Hoksteteris sukando krumplius.

- Kam nors reikėtų nueiti ir pažadinti ją, - pasiūlė Nieris, atskleisdamas kortas.

- Tai to aš atvažiavau? - suriko Hoksteteris. - Pažadinti vaiką ir paduoti karšto pieno stiklinę?

- Nenorėjau viršyti savo įgaliojimų, - šaltai atkirto Nieris.

- Kurgi ne, - ištarė Hoksteteris ir prikando liežuvį, kad nepasakytų daugiau. Mergaitę reikės pažadinti, jei temperatūra ir toliau kils, ir nevalia atmesti tikimybės, jog išsigandusi ji gali sudeginti pirmą pamatytą žmogų. Ką ir sakyti, o juk jiems taip sekėsi išrašinėti čekius ir sudarinėti balansus dėl jos pirokinetinių sugebėjimų.

- Kur Reinberdas? - paklausė jis.

Nieris gūžtelėjo pečiais.

- Kiek man žinoma, medžioja sau žebenkštis Vinipege, bet Čarlei pasakyta, kad šiandien jam laisva. Ir gali sukelti įtarimų, jei jis pasirodytų da...

Kontrolinis termometras, įtaisytas Nierio pulte, šoktelėjo dar per laipsnį, padvejojo ir palypėjo dar dviem.

- Kažkas *turi* nueiti, - pasakė Nieris, dabar jo balsas nebuvo toks tvirtas. - Dabar dvidešimt keturi. Kas, jei užkels iki galo?

Hoksteteris bandė galvoti, bet smegenys buvo kaip užšalę. Kūnu sruvo prakaitas, o gerklė išdžiūvo kaip pintis. Norėjo grįžti namo ir toliau žiūrėti Džeimsą Bondą. Tik ne čia. Nenorėjo matyti raudonų skaičiukų po keturkampiu stikliuku, laukti, kada jie staiga susilies į vieną dėmę kaip tada, kai gelžbetonio siena...

“Galvok! - suriko mintyse. - Ką daryti? Ką dary...”

- Ji ką tik pabudo, - tyliai pasakė Nieris.

Jie abu įdėmiai stebėjo monitorių. Čarlė nuleido kojas ant grindų ir sėdėjo palenkusi galvą, užsidengusi delnais skruostus, o plaukai dengė jos veidą. Po valandėlės ji pakilo ir nuėjo į vonią; išbalusi, vos prasimerkusi - daugiau mieganti, nei pabudusi, pagalvojo Hoksteteris.

Nieris nuspaudė jungiklį, ir įsijungė vonios monitorius. Fluorescencinės lempos šviesoje visas vaizdas buvo ryškus ir aiškus. Hoksteteris tikėjosi, kad ji nusišlapins, bet Čarlė stovėjo prie durų žiūrėdama į klozetą.

- Švenčiausioji mergele, tik pažiūrėkit, - sumurmėjo Nieris.

Vanduo klozete ėmė garuoti. Tai truko šiek tiek daugiau nei minutę (minutę ir dvidešimt vieną sekundę, Nierio duomenimis), tada Čarlė priėjo prie unitazo, nuleido vandenį, nusišlapino, vėl nuleido, tada išgėrė dvi stiklines vandens ir grįžo į lovą. Dabar miegojo ramiau, giliau. Hoksteteris pažiūrėjo į termometrą - jis rodė keturiais laipsniais mažiau. Kol žiūrėjo, nukrito dar vienu laipsniu, iki dvidešimt vieno - tik vienu laipsniu aukščiau įprastos temperatūros.

Jis pasiliko su Nieriu iki vidurnakčio.

- Važiuoju namo miegoti. Užrašysi tai?

- Už tai man ir moka, - vangiai atsakė Nieris.

Hoksteteris grįžo namo. Kitą dieną jis parašė ataskaitą, jog tolesni moksliniai rezultatai, atliekant kitus bandymus, gali balansuoti ant rizikos ribos, kuri, jo nuomone, auga per greitai, kad būtų galima nekreipti dėmesio.

12

Iš tos nakties Čarlė mažai ką atsiminė. Prisiminė, kad buvo karšta, kėlėsi, atsikratė karščio. Miglotai prisiminė sapną - laisvės pojūtis

(priešaky šviesa... baigiasi miškas, bekraštė lyguma, kur Nekromanseris neš ją amžinai)

maišėsi su baimės ir praradimo jausmu. Tai buvo jo veidas, tai visą laiką buvo Džono veidas. Galbūt ji žinojo tą. Tikriausiai žinojo tą

(miškai dega neliesk arklių prašau neliesk arklių)

visą laiką.

Kai ji pabudo kitą rytą, jos baimė, sąmyšis ir vienatvė neišvengiamai ėmė virsti spindinčiu, kietu pykčio deimantu.

Tegu tik pabando sutrukdyti jiems trečiadienį, kartojo ji sau. Tegu tik pabando. Jei visa tai tiesa, tegu tik išdrįsta pasirodyti man ar tėtukui akyse.

13

Vėlų rytmetį atsidarė durys, ir Reinberdas įstūmė savo ratukus su šluota, plaušinėmis, šluostėmis ir skudurėliais. Jo baltas chalatas plevėsavo.

- Sveika, Čarle, - pasisveikino jis.

Čarlė sėdėjo ant sofos ir vartė knygą su paveikslėliais. Ji pakėlė akis - išbalusi, nelinksma... ir atsargi. Oda aptempė skruostikaulius. Tada nusišypsojo. Ne jos šypsena, pagalvojo Reinberdas.

- Sveikas, Džonai.

- Na jau atrodai šįryt, Čarle, tu jau atleisk, nekaip.

- Aš blogai miegojau.

- Tikrai? - jis jau buvo informuotas. Tas mulkis Hoksteteris jau spėjo visur apskalyti, kad per miegus ji penkiais ar šešiais laipsniais pašokdino temperatūrą. - Vargšiukė. Dėl tėtės?

- Tikriausiai, - ji užvertė knygą ir atsistojo. - Gal eisiu, pagulėsiu. Net kalbėtis nesinori.

- Na žinoma eik.

Jis nulydėjo ją žvilgsniu ir, kai miegamojo durys užsidarė, nuėjo į virtuvę prisipilti į kibirą vandens. Keistai mergaitė į jį pažiūrėjo. Ir šypsena keista. Tas jam nepatiko. Blogai miegojo - ką gi, būna. Visi kartkartėmis blogai miega, o ryte užsipuola žmoną ar nieko nematydami spokso į laikraštį. Būna. Ir vis dėlto... viduje suskambo pavojaus varpelis. Jau daug savaičių ji taip nežiūrėjo. Ir nepuolė prie jo kaip visada, o tas taip pat jam nepatiko. Užsidarė savo pasaulėlyje. Tai kėlė nerimą. Gal tiesiog dėl bemiegės nakties ar blogo sapno - galbūt ką nors suvalgė... ir vis tiek nerimas liko.

Ir dar kai kas griaužė Reinberdą: vakar po pietų pas ją lankėsi Kepas. Jis anksčiau to niekad nedarė.

Reinberdas pastatė kibirą ir užmovė ant šluotos paralono velenėlį. Tada pamirkė į vandenį, nugręžė ir ėmė lėtais plačiais mostais šveisti grindis. Sužalotas jo veidas buvo ramus.

Ar tik nesiruoši įsmeigti peilio į nugarą, Kepai? Manai, pats laikas? Nusprendei atsikratyti?

Jei tai tiesa, jis bus visai neįvertintas Kepo. Hoksteteris - tai vienas dalykas. Na, pasirodys Senato komisijos - ir kas? Vienur myžtels, kitur siustels, o rezultatas - šnipštas. Užvers įrodymais. Gal net teiksis prisiminti savo baimę. Visai kas kita - Kepas. Jis puikiausiai supranta, kuo virsta visi įrodymai, kai imama kalbėti apie medžiagą, kuri gali sukelti tokį sprogimą (kone kalambūras). Todėl, kai uždarame posėdyje stos kalbėti Kepas, jis kalbės apie asignacijas, dar daugiau, griebsis pačios sausiausios ir mistiškiausios biurokratinio leksikono frazės: ilgalaikės asignacijos. Ir nors nebus pasakyta balsu, visi susirinkusieji puikiausiai supras potekstėje slypintį eugenikos klausimą. Ir, žinoma, anksčiau ar vėliau, mąstė toliau Reinberdas,

Kepui teks pasikviesti senatorių grupę į Čarlės atrakcioną. "Galbūt netgi su vaikais, - pagalvojo Reinberdas, šveisdamas grindis. - Geriau nei treniruoti delfinai delfinariume".

Ir čia, Kepas tai žino, prireiks kai kieno pagalbos.

Tai kodėl gi jis buvo pas ją vakar? Kodėl siūbuoja valtį, kurioje pats sėdi?

Reinberdas gręžė paralloninį velenėlį ir žiūrėjo, kaip purvinas pilkas vanduo bėga į kibirą. Jis žvilgtelėjo į Čarlės miegamojo duris. Čarlė nuo jo atsitvėrė, ir tas jam nepatiko.

Čia buvo, buvo dėl ko sunerimti.

14

Tą ankstų spalio mėnesio pirmadienio vakarą iš Pietų atūžė audra, šiaušdama juodų debesų draiskalus pro tingiai virš horizonto kabančią pilnatį. Pirmieji lapai šiugždėdami krito ant skrupulingai nuskustų pievelių ir gėlynų, - bus darbo nenuilstantiems sodininkams, - tūpė į tvenkinį, kur liko plūduriuoti it mažos valtelės. Į Virdžiniją atėjo ruduo.

Endis sėdėjo savo kambaryje, žiūrėdamas televizorių, o galvos skausmas nepaliko jo ramybėje. Apmirę taškai sumažėjo, bet neišnyko. Beliko tik viltis, jog iki trečiadienio viskas susitvarkys. Jei viskas vyks kaip suplanuota, jis pajėgs atlaikyti keletą stiprių stumtelėjimų. Ir jei Čarlė gavo jo raštelį ir galės susitikti su juo prie arklidžių... tada ji taps jo galia, jo svertu, jo ginklu. Kas norės su Endžiu pyktis, kai jo rankose tas pat, kas branduolinis ginklas?

Kepas buvo namie, Longmont Hilse. Kaip ir tada, kai jį aplankė Reinberdas. Laikė rankose brendžio taurelę, iš magnetofono sklido tyli muzika. Kepas sėdėjo ant sofos. Kitoje kambario pusėje, po dviem Van Gogo reprodukcijomis, guli senas ir nutrintas golfo krepšys. Jis išsitraukė jį iš rūsio, kur riogsojo kalnas įvairiausio inventoriaus, susikaupusio jiems čia begyvenant su Džordžija tuos dvylika metų, kai negavo paskyrimo į kitą vietą. Jis atsinešė golfo krepšį į svetainę, nes niekaip nepavyko išmesti iš galvos golfo. Golfo arba gyvačių.

Atsinešė jį, ketindamas ištraukti kiekvieną lazdą, apžiūrėti, iščiupinėti - galgi palengvės. Ir tada viena iš lazdų... na, tai keista (greičiau juokinga), bet viena lazda tarsi sujudėjo. Lyg tai būtų ne golfo lazda, o gyvatė, įšliaužusi į kambarį...

Kepas sviedė krepšį prie sienos ir spruko šalin. Pusė taurelės brendžio - ir rankos jau nevirpa. O juk prieš tai galėjo prisiekti, jog jos niekad anksčiau nedrebėjo.

Kėlė prie burnos ir sustingo. Vėl! Judesys... ar tik akių apgaulė? Be abejo, apgaulė. Iš kur čia tos gyvatės golfo krepšyje? Ten tik lazdos, kurių senokai nelaikė rankoje. Per daug užsiėmęs. O juk buvo puikus golfo žaidėjas. Na ne, ne Niklausas ar Tomas Vatsonas, bet kai ką parodyti ir jis gali. Ir nepjausto kaip Pakas. Kepui nepatiko pjauti kamuoliuką, nes kai aikštelė prasta, aukšta žolė, ir kartais būna...

Nurimk. Suimk save į rankas. Tu kapitonas ar ne?

Rankos vėl ėmė drebėti. Kas pasidarė? Dėl Dievo meilės, kas pasidarė? Kartais atsakymas, rodės, visai čia pat, visiškai pagrįstas paaiškinimas: matyt, kažkas pasakė kažką, tik jis... negali... prisiminti. Kartais

(kaip dabar Jėzau kaip dabar)

jautėsi stovįs ant nervinio išsekimo ribos. Rodės, lyg jo smegenys it skysta karamelė plėšomos šitų idiotiškų minčių, kurių jis niekaip negali atsikratyti.

(tu kapitonas ar ne?)

Kepas staiga sviedė brendžio taurę į židinį, ji sudužo kaip miniatiūrinė bomba. Užsmaugta rauda išsiveržė iš gerklės lyg kažkas nepadoraus, ką bet kokia kaina reikia užgniaužti. Tada jis perėjo kambarį (svirduliuodamas lyg ant kojūkų), griebė golfo krepšio diržą (viduje vėl kažkas sujudėjo... sučežėjo... sušnypštė) ir persimetė per petį. Kepas nunešė jį į šešėliuotą rūsio kampą; jam traukė vidurius, kakta ritosi dideli prakaito lašai. Veidas buvo perkreiptas baimės ir ryžto.

"Ten tik golfo lazdos, ten tik golfo lazdos", - kartojo mintyse ir kiekviename žingsnyje tikėjosi tą kažką - ilgą, rudą, su juodomis akimis it karoliukai ir aštriais nuodingais dantimis - išslysiant iš krepšio ir paliksiant du mirtinus taškus jo kakle.

Grįždamas į svetainę, jautėsi daug geriau. Jei tik ne tas įkyrus galvos skausmas.

Vėl galėjo logiškai mąstyti.

Beveik.

Jis nusigėrė.

Ryte jautėsi daug geriau.

Neilgam.

15

Tą vėjuotą pirmadienio vakarą Reinberdas rinko informaciją. Keliančią nerimą informaciją. Pirmiausia nuėjo pasikalbėti su Nieriu, žmogum, stebėjusiu monitorių, kai Kepas aplankė Čarlę.

- Norėčiau pamatyti juostą, - paprašė Reinberdas.

Nieris neprieštaravo. Jis įtaisė Reinberdą su sekmadienio įrašais ir "Sony" vaizdo magnetofonu, leidžiančiu sustabdyti kadrą ir jį padidinti kambarėlyje už vestibiulio. Nieris džiaugėsi atsikratęs indėnu ir tik meldė Dievo, kad Reinberdas negrįžtų dar ko nors. Jau mergaitė - pabaisa. O Reinberdas, tas gigantiškas roplys, - dviguba pabaisa.

Įrašas buvo trijų valandų kasetėse, pažymėtose "00:00 - 03:00" ir toliau. Reinberdas susirado reikiamą ir peržiūrėjo keturis kartus iš eilės, atsukęs tik tą vietą, kur Kepas sako: "Tai aš ir eisiu. Pasimatysim, Čarle. Ir nesijaudink".

Šitoj juostoj daug kas kėlė nerimą Džonui Reinberdui.

Kepas buvo kažkoks pasikeitęs. Atrodė smarkiai susenęs; kalbėdamas su Čarle, retsykiais pamesdavo mintį it koks karšinčius. Žvilgsnis, apsiblausęs ir bereikšmis, Reinberdui keistai priminė karių, užkankintų nesibaigiančių mūšių, veido išraišką.

Aš pasistengsiu viską sutvarkyti... iki trečiadienio. Taip, iki trečiadienio sutvarkysiu.

Kokių velnių jis tą pasakė?

Pažadėti tą vaikui, vadinasi, atsisveikinti su mintimi apie tolesnius testus. Prašyte prašosi viena išvada: Kepas pradėjo žaisti savo žaidimą, kelia intrigas pagal geriausias Kontoros tradicijas.

Bet Reinberdas atmetė tą mintį. Kepas nelabai panašus į žmogų, įsileidusį į intrigas. Labiau priminė kvaišelį, nesutariantį su savo protu. Kad ir ta frazė apie golfą. Frazė - nei į tvorą, nei į mietą. Neturi jokio ryšio su tuo, ką kalbėjo prieš tai ir po to. Gal tai koks kodas, bet tuoj atmetė tą mintį kaip juokingą. Kepas žino, kad viskas Čarlės kambariuose stebima ir įrašoma, kiekvienas žingsnis kontroliuojamas. Jau jis tai užmaskuotų slaptą informaciją. O dabar - "tavo tėtis puikiai žaidžia golfą"... Frazė pakibo ore, pasakyta visiškai ne vietoje ir nesuprantama.

Ir dar vienas dalykas.

Reinberdas kelis kartus atsukinėjo tą vietą. Kepas sustojo. "O, vos nepamiršau". Ir paduoda jai kažką, ji nustebusi žvilgteli ir įkiša į chalato kišenuką.

Reinberdas spaudė mygtuką, versdamas Kepą kartoti: "O, vos nepamiršau". Ir tuziną kartų perduoti kažką Čarlei. Iš pradžių Reinberdas manė, jog tai kramtomos gumos gabaliukas, kol nesustabdė kadro ir nepadidino. Ir įsitikino, jog tai labai panašu į raštelį.

Kepai, velniai tave griebtų, ką čia rezgi?

16

Kiaurą naktį iš pirmadienio į antradienį jis prasėdėjo priešais kompiuterį, rinkdamas visą įmanomą informaciją apie Čarlę Makgi, bandydamas užčiuopti siūlo galą. Ir nieko. Tik akis pavargo, ir galva nuo to įsiskaudėjo.

Jis jau pakilo išjungti šviesos, kai staiga nei iš šio, nei iš to dingtelėjo mintis. Ne apie Čarlę, o apie nutukusį, narkotikais apsvaigintą menkystą jos tėvą.

Pinčas. Jis užsiėmė Endžiu Makgiu, o praėjusią savaitę nusižudė ir dar taip šiurpiai, jog specialiai nesugalvotum. Aiškiai su protu susipykęs. Ne visi namie. Trenktas.

Kepas pasiima Endį į laidotuves - keista, žinoma, kai pamąstai, bet nieko įtartina.

Tada Kepas ima elgtis kažkaip nesuprantamai: kalba apie golfą ir perdavinėja raštelius.

Juk tai juokinga. Endis išsisėmęs.

Reinberdas stovėjo uždėjęs ranką ant jungiklio. Kompiuterio ekranas švytėjo matine, žalia, nenušlifuoto smaragdo spalva.

Kas sako, kad jis išsisėmęs? Jis pats?

Tik dabar Reinberdas atkreipė dėmesį į dar vieną keistą aplinkybę. Jei jau Endis nesugeba pademonstruoti stebuklų, kokius gali "Lot šeši", nėra čia ko jį laikyti... ir saugiau, jei bus kuo toliau nuo Čarlės. Puiku. Bet staiga Pinčas apsigalvoja ir nusprendžia atlikti dar vieną testų seriją.

O po to Pinčas nusprendžia išvalyti atliekų smulkintuvą... kai jis įjungtas.

Reinberdas grįžo prie kompiuterio. Valandėlę pagalvojo, paskui atspausdino: SVEIKAS, KOMPIUTERI /KLAUSIMAS ENDRIAUS MAKGIO STATUSAS 14112 /TOLESNI TESTAI/ MAUJO STOVYKLA/ Q4

SUPRATAU, sužybsėjo kompiuteris. Ir po sekundės: - SVEIKAS REINBERDAI/ ENDRIUS MAKGIS 14112 JOKIŲ TOLESNIŲ TESTŲ/ ĮGALIOJIMAS "VARNĖNAS" /NUMATYTAS IŠVYKIMAS Į MAUJĮ SPALIO 9 15:00 /ĮGALIOJIMAS "VARNĖNAS"/ ENDRIUSAS AFB - DURBANAS [ILL] AFB - KALAMIS NUSILEIDIMAS [HI] /PAUZĖ.

Reinberdas pažiūrėjo į laikrodį. Spalio devinta bus trečiadienis. Endis išskrenda iš Longmonto į Havajus rytoj po pietų. Kas davė tokį nurodymą? "Varnėnas", tai yra Kepas. Reinberdui tai buvo netikėta.

Jo pirštai vėl ėmė bėgioti klaviatūra.

KLAUSIMAS ENDRIAUS MAKGIO GALIMYBĖS 14112/ ĮTARIAMA ĮTAIGOS GALIA/ OBJEKTAS HERMANAS PINČAS.

Turėjo sustoti paieškoti Pinčo kodo numerio apibrizgusioje ir nučiupinėtoje kodų knygutėje, kurią eidamas čia įsikišo į užpakalinę kišenę.

14409 Q4.

SUPRATAU, išspausdino kompiuteris ir taip ilgai neatsakė, jog Reinberdas ėmė abejoti, ar teisingai surinko duomenis, ir jau tikėjosi sulaukti "609", kitaip sakant, šnipštą.

Ir tada kompiuteris atspausdino: ENDRIUS MAKGIS 14112 / ĮTAIGOS TIKIMYBĖ 35 %/ OBJEKTAS HERMANAS PINČAS/ PAUZĖ.

Trisdešimt penki procentai?

Ar tai įmanoma?

"Gerai, - pagalvojo Reinberdas. - Išmeskim Pinčą iš šitos kvailos lygties ir pažiūrėkim, kas išeis".

Jis surinko: KLAUSIMAS ENDRIAUS MAKGIO GALIMYBĖS 14112/ ĮTARIAMA ĮTAIGOS GALIA Q4

SUPRATAU, sumirksėjo mašina ir šįkart atsakė po penkiolikos sekundžių. ENDRIUS MAKGIS 14112/ ĮTAIGOS TIKIMYBĖ 2 %/ PAUZĖ.

Reinberdas atsilošė ir užsidengė akį; smilkiniuose nemaloniai pulsavo, bet tokią kainą žmonės sumoka už intuicijos švystelėjimą, už tai, kas nepasiekiama mašinai, nors ją galima užprogramuoti sakyti "Sveikas", "Viso gero", "Atleisk, programuotojo vardas", "Klaidelė išsprūdo" ar "O, velnias".

Kompiuteris netikėjo, kad yra kokia įtaigos tikimybė... kol neįtraukė Pinčo faktoriaus. Procentas smarkiai pašoko.

Jis atspausdino: KLAUSIMAS KODĖL ENDRIAUS MAKGIO ĮTAIGOS TIKIMYBĖ 14112 [GALIMYBĖ] PAKYLA NUO 2 % IKI 35 % KAI OBJEKTAS HERMANAS PINČAS 14409 Q4

SUPRATAU, atsakė kompiuteris, po to: HERMANAS PINČAS 14409 PASTŪMĖTA SAVIŽUDYBĖ /ATSIŽVELGIAMA Į ENDRIŲ MAKGĮ 14112 GALĖJO PASTŪMĖTI Į SAVIŽUDYBĘ/ ĮTAIGA/ PAUZĖ.

Štai jis, atsakymas, guli didžiausio ir tobuliausio Vakarų pusrutulio kompiuterio atmintyje. Tik laukia, kad kas nors užduotų teisingus klausimus.

O jeigu įvedus savo įtarimus apie Kepą kaip faktus? Reinberdas pasvarstė ir nusprendė pabandyti. Jis išsitraukė kodų knygutę ir susirado Kepo kodą.

IŠSAUGOTI, surinko jis. KAPITONAS DŽEIMSAS HOLISTERIS 16040/DALYVAVO HERMANO PINČO LAIDOTUVĖSE 14409 SU ENDRIUMI MAKGIU 14112 F4

ĮRAŠYTA, atsakė kompiuteris.

IŠSAUGOTI, tęsė Reinberdas. KAPITONAS DŽEIMSAS HOLISTERIS 16040/PASKUTINIUOJU METU SMARKAUS PROTINIO NUOVARGIO POŽYMIAI F4

609, - atsakė mašina. Matyt, “protinis nuovargis” jai tas pat, kas kinų hieroglifas.

- Kad tu nusprogtum, - sumurmėjo Reinberdas ir vėl pabandė.

IŠSAUGOTI/KAPITONAS DŽEIMSAS HOLISTERIS 16040/ PASKUTINIUOJU METU ELGIASI NE PAGAL TARNYBINES DIREKTYVAS OBJEKTAS ČARLINA MAKGI 14111 F4

ĮRAŠYTA.

- Suėdei, kekše, - pasakė Reinberdas. - Pažiūrėkim, kaip šitą. - Jo pirštai bėgiojo klaviatūra.

KLAUSIMAS ENDRIAUS MAKGIO GALIMYBĖS 14112/ ĮTARIAMA ĮTAIGOS GALIA OBJEKTAS HERMANAS PINČAS 14409/OBJEKTAS KAPITONAS DŽEIMSAS HOLISTERIS 16040 Q4

SUPRATAU, užsidegė atsakymas, ir Reinberdas atsilošė neatitraukdamas akių nuo ekrano. Du procentai labai nedaug. Trisdešimt penki - irgi ne kažkiek, kad lažintumeisi. O jei...

Ekrane užsidegė: ENDRIUS MAKGIS 14112/ĮTAIGOS TIKIMYBĖ 90 % /OBJEKTAS HERMANAS PINČAS 14409/ OBJEKTAS KAPITONAS DŽEIMSAS HOLISTERIS 16040/ PAUZĖ.

Nieko sau, devyniasdešimt procentų. Dabar jau galiu eiti lažybų.

Ir dar dėl dviejų dalykų Džonas Reinberdas galėjo lažintis: pirma, Kepas tikrai perdavė mergaitei raštelį nuo tėvo, ir, antra, ten buvo pabėgimo planas.

- Ach, tu bjaurus šunsnuki, - murmėjo Reinberdas... ne be susižavėjimo.

Jis vėl palinko prie kompiuterio ir atspausdino:

600 LIK SVEIKAS, KOMPIUTERI 600

604 LIK SVEIKAS, REINBERDAI 604

Jis išjungė klaviatūrą ir ėmė kvatoti.

17

Reinberdas grįžo namo ir krito miegoti su visais rūbais. Jis pabudo po pusiaudienio ir paskambino Kepui, kad neateis į darbą. Esą smarkiai peršalęs, gal net gripas - dar užkrės Čarlę.

- Tikiuosi, tai nesutrukdys rytoj išskristi į San Diegą, - sausai pasakė Kepas.

- San Diegą?

- Trys dosjė, - paaiškino Kepas. - Ypač slaptos. Reikia kurjerio. Pasirinkau jus. Išskrendate iš Endriuso rytoj 7:00.

Reinberdas karštligiškai mąstė. Žinoma, tai Endžio Makgio darbas. Makgis jį perkando. Aišku kaip ant delno. Ir tai buvo raštelyje Čarlei, kartu su kažkokiu beprotišku pabėgimo planu. Štai kodėl mergaitė taip keistai elgėsi vakar. Važiuodamas ar grįždamas iš Hermano Pinčo laidotuvių, Endis gerai apdirbo Kepą, ir tas viską išklojo. Makgis išskrenda iš Endriuso rytoj po pietų; Kepas dabar praneša jam, Reinberdui, kad jo reisas iš ryto. Makgis panaudojo Kepą, kad išmestų iš žaidimo pirmiausia jį. Jis buvo...

- Reinberdai? Girdite?

- Girdžiu, - atsakė jis. - Ar negalėtumėt išsiųsti ką nors kitą? Jaučiuosi šlykščiai, Kepai.

- Kitam negaliu tai patikėti, - atšovė Kepas. - Medžiaga kaip dinamitas. Nenorėčiau... kad kokia gyvatė žolėje... pagautų.

- Jūs pasakėte “gyvatė”? - pasitikslino Reinberdas.

- Taip! Gyvatė! - kone suriko Kepas.

Makgis pastūmėjo jį, ir dar kaip, ir Kepo Holisterio sąmonė lėtai it lavina ėmė slysti žemyn. Kepas staiga suvokė - ne, pajuto šeštuoju pojūčiu, - užtenka tik paprieštarauti, imti atsikalbinėti, ir Kepas nutrūktų nuo vadelių... kaip Pinčas.

Ar jis to nori?

Ne, nusprendė, nenori.

- Gerai, - pasakė jis. - Skrisiu. Septintą nulis nulis. Prisirysiu tų prakeiktų antibiotikų. Jūs - kalės vaikas, Kepai.

- Dėl mano tėvų jokių abejonių nekyla, - atsikirto Kepas, bet kažkaip prisiverstinai, nenuoširdžiai. Ir, atrodo, su palengvėjimu, netgi šiek tiek nervingai.

- Taip ir patikėjau.

- Gal dar spėsit sužaisti golfo partiją, kol neišskridot.

- Aš nežaidžiu... - golfas. Jis užsiminė apie golfą ir Čarlei - golfą bei gyvates. Ir viena, ir kita kažkaip atsidūrė ant karuselės, kurią Endis Makgis įsuko Kepo galvoje. - O taip, gal ir sužaisiu, - paskubėjo atsakyti jis.

- Būkit Endriuse šešios trisdešimt, - pasakę Kepas, - ir klauskit Diko Folsomo. Jis - majoro Pakeridžo padėjėjas.

- Tvarka, - pasakė Reinberdas. Žinoma, jis nė nesiruošė būti rytoj Endriuso bazėje. - Viso, Kepai.

Padėjo ragelį, tada atsisėdo ant lovos. Užsimaukšlino senus nudrengtus batus ir ėmė kurti planą.

18

SVEIKAS KOMPIUTERI /KLAUSIMAS DŽONO REINBERDO STATUSAS 14222/ENDRIUSO AFB [DC] Į SAN DIEGĄ [CA] I PASKYRIMO VIETA/ Q9

SVEIKAS KEPAI/DŽONO REINBERDO STATUSAS 14222 / ENDRIUSAS [DC] Į SAN DIEGĄ [CA] PASKYRIMO VIETA / IŠSKRENDA IŠ ENDRIUSO AFB 07:00 HRS /STATUSAS PATVIRTINTAS/PAUZĖ.

Tie kompiuteriai kaip vaikai, pagalvojo Reinberdas, skaitydamas šitą informaciją. Užteko įvesti naują Kepo kodą, - Kepas prarastų žadą, jei sužinotų jį turįs, - kad jis, Reinberdas, kompiuteriui taptų Ke-

pas. Jis ėmė pratisai švilpti. Ką tik patekėjo saulė, ir mieguistoje Kontoroje vėl ėmė suktis rutinos ratas.

IŠSAUGOTI YPATINGAI SLAPTA

PRAŠAU KODO

KODAS 19180

KODAS 19180, pakartojo kompiuteris. PARUOŠTA.

Reinberdas sekundę pasvyravo, o po to atspausdino: IŠSAUGOTI/DŽONAS REINBERDAS 14222/ENDRIUSAS [DC] Į SAN DIEGĄ [CA] PASKYRIMO VIETA/ATŠAUKTA/ATŠAUKTA/ ATŠAUKTA F9 [19180]

ĮRAŠYTA

Toliau, pasinaudojęs kodų knygele, Reinberdas perdavė mašinai, ką reikia informuoti dėl pakeitimo: Viktorą Pakeridžą ir jo padėjėją Ričardą Folsomą. Šios naujos instrukcijos pasieks Endriusą teleksu naktį, ir lėktuvas, kuriuo jis turėjo skristi, tiesiog pakils be jo. To nežinos niekas, net Kepas.

600 LIK SVEIKAS, KOMPIUTERI 600

604 LIK SVEIKAS, KEPAI 604

Reinberdas atsilošė nuo klaviatūros. Lengviausia būtų viską pabaigti dar šiandien. Bet tai ne išeitis. Kompiuteriu kažkiek galima pasikliauti. Bet iš jo tikimybių košės nevirsi. Jau geriau leisti jiems įsivažiuoti, o tada - galutinai sutriuškinti. Taip saugiau ir įdomiau...

Viskas įdomu. Kol jie nenuleido akių nuo mergaitės, tas vyras atgavo savo galią arba sumaniai išslapstė ją visą tą laiką. Tabletės, atrodo, bus sėkmingai nuleistos į tualetą. Dabar jis pričiupo Kepą, o tai reiškia, kad dar žingsnis - ir jis pričiups įkalinusią Kontorą. Negi ne žavinga? Tuo žaidimo galas ir žavus.

Jis nežinojo, ką planuoja Makgis, bet nesunku įspėti. Jie važiuos į Endriusą, tiesa, bet su jais bus ir Čarlė. Kepas išves ją iš Kontoros be ypatingų sunkumų - vargu ar tai įmanoma kam nors kitam. Jie važiuos į Endriusą, bet ne į Havajus. Gali būti, jog Endis ruošiasi išnykti Vašingtone. O gal nusileidus Durbane, Kepas pareikalaus tarnybinės mašinos. Tuo atveju jie pasislėps Šeitaune, kad po keleto dienų pasirodytų klykiančiose Čikagos “Tribune” antraštėse.

Jam kilo net idėja pasitraukti iš žaidimo. Irgi būtų įdomu. Kepas iš visko sprendžiant pabaigs gyvenimą beprotnamyje, kliedėdamas apie golfo lazdas ir gyvates žolėje, arba žus nuo savo rankos. O Kontora... na, įsivaizduok skruzdėlyną, kurį aplaistė nitroglicerinu ir tuoj

padegs. ENDRIAUS MAKGIO ŠEIMOS KANČIŲ KELIAI - viena tokia užuomina spaudoje, ir po penkių mėnesių, spėjo Reinberdas, Kontora nustos egzistavusi. Taip jai ir reikia - jis neprisiekė jai ištikimybės. Jis - pats sau valdžia, randuotas fortūnos karys, variaodis mirties angelas, ir vėliava, kuriai jis tarnauja, jam reiškia ne daugiau kaip grindų skuduras. Su Kontora jo niekas nesieja.

Tik su Čarle.

Jų abiejų laukia susitikimas. Jis pažvelgs jai į akis, ji - į jo... ir kitą žingsnį jie galbūt žengs abu, apsupti liepsnų. Tai, kad užmušdamas ją gali išgelbėti pasaulį nuo neįtikėtino sukrėtimo, taip pat neturėjo jokios reikšmės. Džonas neprisiekė pasauliui ištikimybės kaip ir Kontorai. Pasaulis kaip ir Kontora išplėšė jį su šaknimis iš uždaros dykumų visuomenės, kuri, ko gero, buvo vienintelis jo išsigelbėjimas... ir padarė iš jo paklusnų girtuoklėlį indėną, pilstantį benziną 76-oje degalinėje ar pardavinėjantį "indėniškas" lėlytes ant kažkokio susmirdusio keliūkščio tarp Flagstafo ir Fynikso.

Bet Čarlė, Čarlė!

Nuo to begalinio vakaro, kai tamsa sviedė juos vienas kitam į glėbį, jie ėmė suktis nesibaigiančiame mirties valse. Tai, ką jis tik įtarė tą ankstų rytą Vašingtone, kai pribaigė Venlesą, virto nenuginčinama tiesa: mergaitė jo. Bet tai bus ne griovimo, o meilės aktas, nors iš pirmo žvilgsnio viskas atrodo atvirkščiai.

Jis pasiruošęs. Jis jau seniai ieško mirties. O mirti jos rankose, jos liepsnose - tai bus kaip atgaila... o gal ir nuodėmių atleidimas.

Tereikia jai susitikti su tėvu, ir ji virs užtaisytu šautuvu... ne, užtaisytu ugniasvaidžiu.

Jis paseks ją ir duos jiems tą galimybę. O kas tada? Kas žino?

O kam žinoti? Netgi tai nesugadins viso malonumo.

19

Tą patį vakarą Reinberdas sulakstė į Vašingtoną ir susirado energingą advokatą, netingintį dirbti iki sutemų. Jis davė jam tris šimtus dolerių smulkiomis kupiūromis. Ir ten, advokato kontoroje, Džonas Reinberdas sutvarkė tuos kelis reikalus, kad rytoj jau būtų pasiruošęs bet kam.

UŽDEGANČIOJI ŽVILGSNIU

1

Čarlė Makgi pabudo trečiadienį šeštą ryto, nusirengė naktinius ir nuėjo į dušą. Ji nusiprausė, išsiplovė galvą, tada užsuko karštą vandenį ir kelias minutes drebėdama stovėjo po ledine čiurkšle. Tada sausai išsitrynė rankšluosčiu ir rūpestingai apsirengė - medvilninėm kelnaitėm, šilko baltinėliais, tamsiai mėlynomis kojinėmis iki kelių ir sportiniu nertiniu. Baigė patogiais, jau sudėvėtais batukais.

Čarlė nesitikėjo, kad išvis galės užmigti paskutinę naktį; ji nuėjo miegoti, o širdyje netilpo baimė ir džiaugsmas. Bet ji užmigo. Ir visą laiką sapnavo ne Nekromanserį ir lėkimą mišku, o motiną. Tai buvo keista, nes ji jau negalvojo apie ją taip dažnai kaip anksčiau; kartais atmintyje iškildavo tolimas ir miglotas mamos veidas - it išblukusioje nuotraukoje. Bet tą naktį motinos veidas - besijuokiančios akys, šiltos sodrios lūpos - buvo toks ryškus, lyg Čarlė dar vakar būtų ją mačiusi.

Dabar, kai ji apsirengė, iš veiduko išnyko tos kelios nenatūralios įtampos raukšlės, ir ji vėl atrodė rami. Ant sienos einant į virtuvėlę, po šviesos jungikliu, buvo įtaisytas iškvietimo mygtukas ir garsiakalbis. Ji paspaudė mygtuką.

- Klausau, Čarle.

Iš balso pažino, kad tai Maikas. Septintą valandą - po pusvalandžio - Maiką pakeis Luisas.

- Noriu nueiti į arklides po pietų, - pasakė ji, - aplankyti Nekromanserį. Ar perduosit kam nors?

- Paliksiu raštelį daktarui Hoksteteriui, Čarle.

- Ačiū, - ji sekundei nutilo. Įpranti prie jų balsų. Prie Maiko, Luiso, Gerio balso. Mintyse įsivaizduoji diskžokėjus, kuriuos girdi per radiją. Pamėgsti juos. Staiga ji suprato, jog tikriausiai jau niekad neteks pakalbėti su Maiku.

- Dar kas nors, Čarle?

- Ne, Maikai. Linkiu... linkiu geros dienos.

- O, dėkui, Čarle, - Maiko balse girdėjosi nuostaba ir dėkingumas. - Ir tau taip pat.

Ji įjungė televizorių ir perjungė animacinius filmus, kurie buvo transliuojami per kabelinę televiziją kiekvieną rytą. Išverstaakis traukė špinatus per pypkę ir ruošėsi nušvilpti padažą iš Pluto. Valanda atrodė kaip ištisas amžius.

Kas, jei daktaras Hoksteteris atsisakys ją išleisti?

Ekrane Išverstaakis demonstravo savo raumenis. Kiekviename dirbo po tuziną turbinų.

Geriau jau to nedarytų. Geriau ne. Nes aš eisiu. Šiaip ar taip, bet išeisiu.

2

Endžio miegas nebuvo toks lengvas ir raminantis kaip dukters. Jis blaškėsi ir vartėsi, jau imdavo snausti, staiga vėl pašokdavo nuo košmaro. Prisiminė tik Čarlę, svirduliuojančią tarp gardų arklidėje, galvos nėra, o vietoj kraujo iš kaklo trykšta mėlynai raudonos liepsnos.

Jis ketino likti lovoje iki septynių, bet kai elektroninis laikrodžio ciferblatas šalia lovos ėmė rodyti “6:15”, daugiau neištvėrė. Jis pašoko iš lovos ir nuėjo į dušą.

Vakar vakare, po devynių, ankstesnis Pinčo asistentas, daktaras Nuteris, atnešė Endžio kelionės dokumentus. Nuteris, šeštą dešimtį bebaigiantis aukštas plikis, puolė gražbyliauti: “Kaip gaila, kad išvykstate; tikiuosi, jums patiks Havajuose, kaip norėčiau vykti kartu, chi-chi, prašau pasirašyti čia”.

Popieriuje, kurį Nuteris davė pasirašyti, buvo keleto jo asmeninių daiktų sąrašas (tarp jų ir raktų ryšulys, nostalgiškai pastebėjo Endis). Dar kartą daiktus surašys Havajuose, ir jis turės ten vėl pasirašyti, kad jie tikrai grąžinti. Toks susirūpinimas kalinio asmeniniais daiktais po to, kai jie nužudė jo žmoną, persekiojo jį su Čarle po visą šalį, sugavo ir įkalino, - kraupiai juokinga ir kafkiška. Aš, žinoma, nenorėčiau prarasti nė vieno rakto, pagalvojo jis, raizgydamas parašą, dar gali kada prireikti atidaryti limonado butelį, ar ne, draugužiai?

Ten dar buvo trečiadienio tvarkaraščio kopija su dailiai išvedžiotu Kepo parašu apačioje. Jie išvyksta dvylika trisdešimt, Kepas pasiima Endį iš jo kambarių. Jis su Kepu vyksta į rytinį kontrolės punktą pro “C” kategorijos mašinų aikštelę, kur jie sės į dvi mašinas. Ta-

da važiuos į Endriusą ir apie penkioliktą nulis nulis sės į lėktuvą. Lėktuvas sustos papildyti degalų Durbano aviacijos bazėje, netoli Čikagos.

Gerai, pagalvojo Endis. Tvarka.

Jis apsirengė ir ėmė vaikščioti po kambarius, pakuodamas drabužius, skutimosi įrankius, batus, šlepetes. Kontora aprūpino jį dviem "Samsonite" lagaminais. Jis nepamiršo, kad viską reikia daryti lėtai, su narkomano susirūpinimu.

Kai Endis sužinojo iš Kepo apie Reinberdą, pirmiausia pagalvojo, kad būtų gerai su juo susitikti - baisiai malonu bus pastūmėti tą, kuris šovė į Čarlę strėlę su trankviliantu, o vėliau taip šlykščiai apgavo, prisidėti vamzdį prie smilkinio ir nuspausti gaiduką. Bet dabar jis nenorėjo matyti Reinberdo. Kam ta rizika? Apmirę taškai jo veide liko ne didesni už segtuko galvutę, bet liko kaip priminimas, kad persistengęs gali save pražudyti.

Jis tik meldėsi, kad viskas eitų be kliūčių.

Negausūs jo daiktai buvo tuoj sukrauti, ir neliko nieko kita, kaip sėdėti ir laukti. Mintis, kad jis vėl netrukus pamatys savo dukrelę lyg mažas angliukas šildė jo širdį.

Ir valanda jam prilygo amžiui.

3

Reinberdas tą naktį išvis nemiegojo. Jis grįžo iš Vašingtono pusę šešių ryto, pastatė savo "Kadilaką" ir dabar sėdėjo virtuvėje ir gėrė vieną kavos puodelį po kito. Jis laukė skambučio iš Endriuso, o kol jo nesulaukė, atsipalaiduoti nevalia. Dar yra teorinė galimybė, kad Kepas susekė pakeitimus kompiuteryje. Nors Makgis gerokai išmušė Kepą Holisterį iš vėžių, bet visai nurašyti jį dar per anksti.

Be ketvirčio septynios suskambo telefonas. Reinberdas pastatė kavos puodelį, nuėjo į svetainę ir pakėlė ragelį.

- Reinberdas klauso.

- Reinberdai? Čia Dikas Folsomas iš Endriuso. Majoro Pakeridžo padėjėjas.

- Išvertei iš lovos, drauguži, - atsakė Reinberdas. - Linkiu pagauti krabą sulig apelsinų dėže. Čia toks indėniškas prakeikimas.

- Tavo reisas atšauktas, - pasakė Folsomas. - Tikiuosi, žinai.

- Taip, Kepas pats man skambino vakar.

- Atleisk, - pasakė Folsomas. - Tokios jau instrukcijos.

- Aišku, tokios instrukcijos. Ar galiu eiti miegot?

- Taip. Pavydžiu tau.

Reinberdas išspaudė privalomą juokelį ir padėjo ragelį. Grįžo į virtuvę, pakėlė kavos puoduką, priėjo prie lango ir pažvelgė nieko nematydamas.

Mintyse lėtai sukosi Malda mirčiai.

4

Kepas nepasirodė savo kabinete beveik iki pusės vienuoliktos, pusantros valandos vėliau negu įprastai. Prieš palikdamas namus, jis nuodugniai išnaršė savo mažąją "Vegą". Per naktį jis spėjo įsitikinti, kad mašina knibžda gyvačių. Apieška truko dvidešimt minučių - reikėjo patikrinti, ar nėra kokios barškuolės arba kobros (o gal dar ko nors piktesnio ar egzotiškesnio), susiraičiusios bagažinės prietemoje, besimėgaujančios variklio šiluma ar besiraitančios ant variklio. Jis nuspaudė dėklės mygtuką šluotkočiu - nenorėjo būti per arti, jei iškristų kokia šnypščianti pabaisa, ir vos nesuklykė, kai iš kvadratinės skylės išlėkė Virdžinijos žemėlapis.

Po to pusiaukelėje į Kontorą išsuko iš kelio pasižiūrėti, kaip "Grynvėjaus" golfo aikštelėje žaidžia golfą, ir išsėdėjo ten nuo aštuonių iki devynių nesveikai susirūpinęs. Kiekvieną kartą, kai vienas iš žaidėjų šniodavo lazda, jis vos susilaikydavo neiššokęs iš mašinos ir nesurikęs jiems, kad saugotųsi gyvačių aukštoje žolėje.

Galiausiai tralo signalo staugimas (jis tik dešiniaisiais ratais buvo užvažiavęs ant kelkraščio) pažadino jį iš apsvaigimo, ir jis nuvažiavo.

Sekretorė pasitiko su šūsnimi teleksų, kuriuos Kepas tiesiog paėmė nepasirūpinęs peržvelgti, ar nėra kokio "degančio". Mergina perėjo prie paklausimų ir telegramų, bet staiga susirūpinusi pažvelgė į Kepą. Viršininkas į ją visiškai nekreipė dėmesio. Jis it kontūzytas spoksojo į platų viršutinį jos stalo stalčių.

- Atleiskit, - pasakė ji. Vis dar jautėsi čia naujokė, nors praėjo keli mėnesiai, kai pakeitė kažką labai artimą Kepui. Gal net meilužę, kartais pagalvodavo ji.

- Hmmmm? - pagaliau jis ją pastebėjo. Bet žvilgsnis liko apsiblausęs. Tai buvo kažkaip nepadoru... lyg žiūrėtum į užsklęstus namo, garsėjančio vaiduokliais, langus.

Ji susvyravo, paskui pasiryžo.

- Kepai, ar viskas gerai? Jūs... na, jūs truputį išbalęs.

- Jaučiuosi puikiai, - atsakė tas. Vėl grįžo įprastas žvilgsnis, jos būgštavimai išsisklaidė. Jis išsitiesė, pakėlė galvą, žvilgsnis vėl pasidarė skvarbus. - Visi, kas skrenda į Havajus, turėtų jaustis puikiai, ar ne?

- Havajus? - nustebusi paklausė Glorija. Tai jai buvo naujiena.

- Dabar tai nesvarbu, - pasakė Kepas, paimdamas telegramas ir tarnybinius pranešimus ir kišdamas juos prie teleksų. - Vėliau peržiūrėsiu. Kas nors atsitiko su kuriuo nors iš Makgių?

- Vienas dalykas, - pasakė ji. - Jau ruošiausi prie to pereiti. Maikas Kelaheris perdavė, kad Čarlė prašėsi į arklides šiandien po pietų aplankyti arklio...

- Taip, gerai, - linktelėjo Kepas.

- Ji paskambino dar kartą šiek tiek vėliau, kad norėtų išeiti be ketvirčio pirmą.

- Gerai, gerai.

- Ar misteris Reinberdas eis kartu?

- Reinberdas pakeliui į San Diegą, - su neslepiamu pasitenkinimu pasakė Kepas. - Nusiųsiu ką nors jos paimti.

- Tvarka. Ar nenorėtumėt pamatyti... - nutęsė ji. Kepo žvilgsnis nuslydo ja ir vėl įsmigo į stalčių. Tas buvo pusiau atidarytas. Kaip visada, pagal instrukcijas. Ten gulėjo pistoletas. Glorija buvo puiki šaulė kaip ir Reičelė prieš ją.

- Kepai, ar tikrai viskas gerai?

- Geriau laikykit jį uždarytą, - pasakė Kepas. - Jos mėgsta tamsias vieteles. Įšliaužia ir pasislepia.

- Kas? - atsargiai paklausė ji.

- Gyvatės, - atsakė Kepas ir nužingsniavo į kabinetą.

5

Ant stalo priešais Kepą kaip papuola gulėjo telegramos ir įvairūs dokumentai. Jie buvo pamiršti. Viskas buvo pamiršta, išskyrus gyva-

tes, golfo lazdas ir tai, ką jis darys be ketvirčio pirmą. Jis nusileis pas Endį Makgį. Kepas tikėjosi išgirsti, ką daryti toliau. Jis labai tikėjosi, kad Endis viską sutvarkys kaip įmanoma geriau.

Už tos ribos - be ketvirčio pirma - visas gyvenimas atrodė bedugnė tamsa.

Bet tas jo nejaudino. Netgi darėsi kažkaip lengviau.

6

Be ketvirčio dešimt Džonas Reinberdas nepastebimai įsmuko į mažutį stebėjimo kambarėlį šalia Čarlės butuko. Luisas Trenteris, milžiniškas storulis, vos telpantis kėdėje, stebėjo monitorių. Termometras rodė pastovią dvidešimties laipsnių temperatūrą. Durims atsidarius, jis grįžtelėjo atgal ir pamatęs Reinberdą įsitempė.

- Girdėjau, kad išvykote, - tarė jis.

- Nusimuilinau, - atsakė Reinberdas. - Šįryt tu manęs nematei, Luisai.

Luisas nesuprasdamas žiūrėjo į jį.

- Tu manęs nematei, - pakartojo Reinberdas.. - Po penkių - ką nori. Bet iki tol tu manęs nematei. Jei leptelsi, nuleisiu truputį taukų. Įsikalei?

Luisas Trenteris pastebimai išblyško. Saldus pyragaitis, kurį jis valgė, nukrito ant nuožulnaus metalinio skydo su televizoriaus monitoriais ir mikrofonu. Jis nusirito ir nepastebėtas nukrito ant grindų, palikęs trupinių šleifą. Akimirksniu vyrukui dingo apetitas. Jam jau teko girdėti, kad šitas tipas pamišęs, o dabar galėjo pats tuo įsitikinti.

- Įsikaliau, - sušnibždėjo jis tam neperprantamam šypsniui ir žibančiai akiai.

- Gerai, - burbtelėjo Reinberdas artėdamas. Luisas pasibaidė, bet Reinberdas spėjo pamiršti jį, užsižiūrėjęs į vieną iš monitorių. Ekrane matė Čarlę su žydru nertiniu, gražią kaip paveiksliukas. Įsimylėjusio žvilgsniu Reinberdas pastebėjo, kad šiandien Čarlė nesipynė kasyčių; palaidi plaukai dailiai krito ant kaklo ir pečių. Ji sėdėjo ant sofos, tiesiog sėdėjo. Nei knygos. Nei televizoriaus. Taip moteris laukia autobuso.

"Čarle, - susižavėjęs ištarė mintyse, - aš myliu tave. Tikrai".

- Ką ji veiks šiandien? - paklausė Reinberdas.

- Nieko ypatinga, - paskubėjo entuziastingai atsakyti Luisas. O išėjo panašiau į vapėjimą. - Be ketvirčio pirmą eina šukuoti savo žirgo. O rytoj dar vienas testas.

- Rytoj, sakai?

- Taip, - Luisui buvo nusispjaut į visus tuos testus, bet jis pagalvojo, kad tai turėtų nudžiuginti Reinberdą. Gal greičiau išeis.

Lyg ir nudžiugino. Štai kaip išsišiepė.

- Ji eis į arklides be ketvirčio pirmą?

- Taip.

- Kas ją lydi, jei aš jau skrendu į San Diegą?

Luisas sukikeno plonai, kone moteriškai, norėdamas parodyti, kad ir jis supranta sąmojį.

- Jūsų dräugužis. Donas Džulsas.

- Jis - man ne draugužis.

- O, žinoma, ne, - skubiai sutiko Luisas. - Jam... jam įsakymas pasirodė šiek tiek keistas, bet jau kad iš paties Kepo...

- Keistas? Kas čia keista?

- Na, jis turi ją tik nuvesti į arklides. Kepas sakė, kad arklininkai ją ten prižiūrės. Bet ką tie išmano? Donas pagalvojo, čia galima gerokai...

- Aišku, bet negi jam moka už galvojimą? A, tešliau? - jis iš peties pliaukštelėjo Luisui per petį. Smūgis nuaidėjo kaip šūvis.

- Ne, žinoma, ne, - pažėrė išminties perlus Luisas. Jį išmušė prakaitas.

- Tai iki, - pasakė Reinberdas ir pasuko durų link.

- Išeinate? - Luisas nepajėgė užgniaužti palengvėjimo.

Reinberdas, jau uždėjęs ranką ant durų rankenos, sustojo ir atsigręžė.

- Ką reiškia "išeinu"? - paklausė jis. - Manęs čia nebuvo.

- Nebuvo, sere, - skubiai sutiko Luisas.

Reinberdas linktelėjo ir išsmuko uždaręs paskui save duris. Keletą sekundžių Luisas spoksojo į duris, paskui su palengvėjimu giliai atsikvėpė. Pažastys sudrėko, balti marškiniai prilipo prie nugaros. Dar po kelių sekundžių jis pakėlė pyragaitį, nupūtė dulkes ir vėl ėmė valgyti. Mergaitė toliau sėdėjo nejudėdama. Kaip Reinberdas - būtent Reinberdas - galėjo jai patikti, niekaip nepajėgė suprasti Luisas Trenteris.

7

Be ketvirčio pirmą, visa amžinybė nuo tada, kai ji pabudo, suzvimbė durys ir įėjo Donas Džulsas su beisbolo treniruočių palaidine ir senomis velvetinėmis kelnėmis. Jis šaltai ir ne itin susidomėjęs pažiūrėjo į ją.

- Eime, - pasakė.

Čarlė pasuko prie išėjimo.

8

Diena pasitaikė šalta ir giedra. Pusę pirmos Reinberdas numynė per vis dar žalią pievelę į žemas L formos arklides, išdažytas tamsiai raudona spalva - džiūvančio kraujo spalva - su akinančiais baltais apvadais. Virš galvos slinko lengvi debesys. Vėjukas pešiojo jo marškinius.

Jei jau teks mirti, geresnės dienos nesurastum.

Arklidėse jis surado vyriausiojo grumo kambarėlį ir įėjo. Parodė savo įgaliojimą su "A" ženklu.

- Taip, sere? - klausiamai pažiūrėjo Dreblas.

- Ištuštinkit patalpą, - įsakė Reinberdas. - Visi. Penkios minutės.

Grumas nepuolė ginčytis ar atsikalbinėti, o jei ir išbalo, įdegimas tą uždengė.

- Ir arklius?

- Tik žmonės. Per užpakalinį išėjimą.

Reinberdas buvo persirengęs kareiviška uniforma, kurią Vietname jie kartais vadindavo "konga". Iš kelnių kišenės - didelės, gilios, su antsiuvu - išsitraukė masyvų pistoletą. Vyresnysis grumas nenustebo, priėmė tai kaip savaime suprantamą dalyką. Reinberdas laikė jį nukreipęs vamzdžiu į žemę.

- Ką, bus nemalonumų, sere?

- Visko gali būti, - tyliai pasakė Reinberdas. - Kol kas nežinau. Na, judinkis, tėvuk.

- Tikiuosi, arkliams nieko neatsitiks, - sumurmėjo Dreblas.

Į tai Reinberdas atsakė šypsena pagalvojęs: "Ji taip pat tikisi". Jis matė, kaip Čarlė žiūrėjo į žirgus. Šita vieta - visi kampai užkišti palaidu ir presuotu šienu, viskas iš sauso medžio - kaip parako statinė, iš visų pusių aprašinėta: "Rūkyti draudžiama".

Taip, tikra parako statinė.

Bet, kai bėgant metams jis vis mažiau ėmė branginti savo gyvybę, teko pasėdėti dar ne ant tokių.

Nuėjo prie didelių dvivėrių durų ir pasižiūrėjo laukan. Tuščia. Jis grįžo atgal ir perėjo tarp pertvarų, traukdamas nostalgišką salstelėjusį arklių kvapą.

Įsitikino, kad visi gardai užrakinti.

Vėl grįžo prie durų. Kažkas ėjo. Dviese. Dar buvo kitoje tvenkinio pusėje, penkios minutės kelio. Tai ne Kepas su Endžiu Makgiu. Tai Donas Džulsas ir Čarlė.

Eikš pas mane, Čarle, švelniai galvojo jis. Eikš pas mane.

Jis permetė žvilgsniu pastogę su šienu, prisiartino prie kopėčių - paprasčiausių medinių sijų su prikaltais skersiniais - ir ėmė lengvai lipti į viršų.

Po trijų minučių į vėsią arklidžių prieblandą įžengė Čarlė ir Donas Džulsas. Jie pastovėjo prie durų, apsiprasdami su tamsa. Reinberdas laikė 357-o kalibro “Magnum’ą”, ant kurio buvo uždėtas jo paties gamybos duslintuvas; jis glaudėsi prie vamzdžio kaip keistas juodas voras. Tiesą sakant, duslintuvas tik susilpnino garsą: neįmanoma visai užtildyti tokio griozdo šūvio. Kai - jeigu - jis nuspaus gaiduką pirmą kartą, pasigirs duslus pliaukštelėjimas, antrąjį palydės pokštelėjimas, o po to ginklas praktiškai nenaudingas. Reinberdas vylėsi, jog išvis neteks jo panaudoti, bet vis dėlto abiem rankom nutaikė pistoletą žemyn - taip, kad duslintuvas uždengtų ratuką ant Dono Džulso krūtinės.

Džulsas susirūpinęs dairėsi aplinkui.

- Galite eiti, - pasakė Čarlė.

- Ei! - riktelėjo Džulsas, nekreipdamas jokio dėmesio į Čarlę. Reinberdas gerai pažinojo Džulsą. Viskas pagal įstatus. Sek kiekvieną raidę, ir plaukas nuo galvos nenukris. Svarbiausia - pasirūpinti savo saugumu.

- Ei, grumai! Kas nors! Atvedžiau mergaitę!

- Galite eiti, - pakartojo Čarlė, ir vėl Džulsas praleido tai pro ausis.

- Ateik čia, - pasakė jis griebdamas Čarlę už riešo. - Reikia ką nors surasti.

Ne be gailesčio Reinberdas pasiruošė nušauti Doną Džulsą. Galėjo būti ir blogiau, dabar nors mirs pagal įstatus ir sąžiningai pasirūpinęs savo saugumu.

- Aš pasakiau, kad galite eiti, - paliepė Čalė, ir staiga Džulsas paleido jos riešą. Ne paleido, o truktelėjo ranką, lyg palietęs ką nors karšta.

Reinberdas įdėmiai stebėjo netikėtą įvykių raidą.

Džulsas pasisuko į Čarlę. Jis trynė savo delną, Reinberdas negalėjo įžiūrėti, ar jis paraudo.

- Nešdinkitės iš čia, - tyliai pasakė Čarlė.

Džulsas kyštelėjo ranką po palaidine, ir Reinberdas antrąkart pasiruošė jį nušauti. Bet tegu pirma išsitraukia ginklą ir nedviprasmiškai pareiškia grąžinsiąs ją atgal.

Bet dar nespėjo išsitraukti, kai su riksmu išmetė jį. Išpūtęs akis jis atšoko nuo mergaitės.

Čarlė nusisuko, tarsi Džulsas daugiau jos nedomintų. L sienos kampe kyšojo kranas, po kuriuo stovėjo puspilnis kubilas vandens.

Iš jo nuvinguriavo garas.

Vargu ar Džulsas tai pastebėjo, pagalvojo Reinberdas, nes jo akys buvo įsmeigtos į Čarlę.

- Nešdinkis iš čia, bjaurybe, - paliepė Čarlė, - arba sudeginsiu. Gyvą iškepsiu.

Džulsas stovėjo, neryžtingai žvelgdamas į ją. Įsitempęs, galva atstatyta į priekį ir truputį pakreipta, akys laksto į šalis - nei pridėti, nei atimti - žiurkė, pasiruošusi pulti. Reinberdas buvo pasirengęs mergaitę apginti, jei prireiktų, bet tikėjosi, kad Džulsas atgaus sveiką nuovoką. Kartais jėga darosi nekontroliuojama.

- Na, dink iš čia, - pakartojo Čarlė. - Grįžk iš kur atėjęs. Aš paseksiu. Judinkis! Nešdinkis iš čia!

Balse suskambo įniršio gaidelės, tai viską nulėmė.

- Nurimk, - išspaudė jis. - Gerai. Bet tu iš čia neištrūksi. Gali nė nebandyti.

Jis pranėrė pro ją ir atbulas ėmė trauktis prie išėjimo.

- Aš paseksiu, - niūriai pažadėjo Čarlė. - Nedrįsk net atsisukti, tu... tu šūde.

Džulsas jau buvo prie durų. Dar kažką sumurmėjo, bet Reinberdas jau neišgirdo.

- Eik lauk! - suriko Čarlė.

Ji stovėjo tarpduryje, nugara į Reinberdą, maža figūrėlė po mieguistos popietės saulės dušu. Jį vėl užliejo meilės banga. Tai štai kur jų pasimatymo vieta.

- Čarle, - švelniai pašaukė jis.

Ji įsitempė ir žingtelėjo nuo durų. Čarlė neatsigręžė, bet jis pajuto ją pažinus jo balsą, pajuto akimirksniu ją apėmusį įniršį. Tą išdavė tik pakilę petukai.

- Čarle, - pašaukė dar kartą. - Ei, Čarle.

- Tu! - ji sušnibždėjo. Jis vos išgirdo. Kažkur po juo sušnarpštė arklys.

- Tai aš, - sutiko jis. - Nuo pat pradžios - aš, Čarle.

Dabar ji greitai apsisuko ir išnaršė žvilgsniu arklides. Ne, ji negalėjo jo matyti; jis įsirausė šiene palėpės prietemoje.

- Kur tu? - spigiai paklausė ji. - Tu apgavai mane! Tai tu! Tėtis pasakė! Tai tu mus tada, pas Grenterį! - ranka pati nesąmoningai prisilietė prie kaklo, kur įsmigo strėlė. - *Kur tu?*

O Čarle, tau tik pasakyk...

Sužvengė arklys; tai ne sotaus pasitenkinimo garsas, jame girdėjosi išgąstis. Jam paantrino kitas. Pasigirdo dvigubas smūgis - vienas iš šių grynakraujų spyrė į gardo duris.

- Kur tu? - suriko ji vėl, ir staiga Reinberdas pajuto, jog darosi karšta. Tiesiai po juo pasigirdo garsus žvengimas - galbūt Nekromanserio - tartum moters klyksmas.

9

Veriamai suzvimbė durys, ir į šiaurinio pastato požeminiame aukšte esantį Endžio butą įžengė Kepas. Tai jau ne tas vyras, koks buvo prieš metus. Anas, nors ir pagyvenęs, buvo tvirtas ir sumanus; vyrą tokiu veidu galėjai tikėtis išvysti lapkritį su medžiokliniu šautuvu tykant ančių. O šitas vos vilkosi. Jo plaukai, dar prieš metus žvilgėję plienu, dabar išbalo ir priminė kūdikio pūkučius. Lūpos trūkčiojo. Bet labiausiai pasikeitė akys; dabar jose atsispindėjo kažkoks vaikiškas sutrikimas; kai kada, kai jis imdavo dairytis aplinkui, tą išraišką pakeisdavo įtarus ir išgąstingas žvilgsnis. Rankos it virvės karojo prie šonų, be tikslo judėjo pirštai. Aidas virto rikošetu ir šokinėjo jo smegenyse su švilpesiu, kaskart įgaudamas vis pragaištingesnį, mirtiną greitį.

Endis Makgis pakilo jo pasitikti. Jis apsirengė kaip ir tą dieną Niujorke, kai su Čarle bėgo Trečiąja aveniu nuo Kontoros sedano.

Tik velvetinis švarkas iširo per kairį petį, o rudo saržo kelnės ties užpakaliu visai išbluko ir nusitynė iki blizgesio.

Laukimas išėjo jam į naudą. Sugrįžo vidinė ramybė. Ne supratimas, ne. Endis jautė, kad jis niekad negrįš, net jei jie su Čarle padarytų stebuklą - ištrūktų į laisvę ir vėl imtų gyventi normalų gyvenimą. Jis negalėjo rasti savo charakteryje jokio lemtingo trūkumo, kuris nors kiek pateisintų šitą prakeikimą; jis, tėvas, nepadarė tokių nuodėmių, kurias turėtų atpirkti jo duktė. Negi bloga norėti užsidirbti du šimtus dolerių ir dalyvauti oficialiame eksperimente? Ne blogiau, negu norėti būti laisvam. "Jeigu ištrūksiu, - galvojo jis, - pasakysiu štai ką: mokykite savo vaikus, mokykite gyvenimo nuo vystyklų... jie sako: mes žinome, ką darome, ir būna, kad žino, bet dažniausiai mums meluoja".

Bet yra, kaip yra, ar ne? Šiaip ar taip, jie neišmetė savo pinigų į balą. Tačiau vis tiek jis negalėjo suprasti ir atleisti tiems, kurie tą padarė. Atrasti vidinę ramybę, vadinasi, prigesinti neapykantos laužą bevardžiams biurokretinams, kurie daro tai nacionalinio saugumo ar dar kieno nors vardu. Tik dabar jie - jau ne bevardžiai: štai vienas stovi prieš jį - žvilgsnis tuščias, kvaila šypsena, nervinis tikas. Endis nejuto Kepui jokio gailesčio.

Pats kaltas, drauguži.

- Sveikas, Endi, - pasisveikino Kepas. - Pasiruošęs?

- Taip, - atsakė Endis. - Gal paimtumėt vieną lagaminą?

Tuščiame Kepo žvilgsnyje šmėstelėjo apgaulinga ugnelė - apgailėtina buvusio įžvalgumo užuomina.

- O jūs juos patikrinote? - iškosėjo jis. - Ten nėra gyvačių?

Endis stumtelėjo - nestipriai. Reikėjo pataupyti jėgas netikėtoms aplinkybėms.

- Imkite, - pasakė jis, rodydamas į vieną iš lagaminų.

Kepas priėjo ir paėmė jį. Endis pačiupo antrąjį.

- Kur jūsų mašina?

- Kieme, - sulemeno Kepas. - Ką tik atvarė.

- Ar mus kas nors tikrins? - tai turėjo reikšti: ar nebandys sulaikyti?

- O kodėl turėtų? - paklausė Kepas nuoširdžiai nustebęs. - Jūs gi su manimi.

Endžiui teko tuo pasitenkinti.

- Dabar mes išeisim laukan, - pasakė jis, - ir sudėsime lagaminus į bagažinę...

- Į bagažinę - taip, - pertraukė Kepas, - aš ją patikrinau šįryt.

- Ir važiuosim prie arklidžių paimti mano dukters. Yra klausimų?

- Ne, - atsakė Kepas.

- Puiku. Eime.

Jie išėjo į koridorių ir pasuko prie lifto. Koridoriuje sutiko savo reikalais skubančių žmonių. Jie mesdavo įdėmų žvilgsnį į Kepą ir nusisukdavo. Liftu pakilo į salę, ir Kepas išvedė į erdvų vestibiulį.

Dabar prie durų budėjo ne raudonplaukė Džozė kaip tą dieną, kai Kepas išsiuntė Elą Steinovičių į Hastings Gleną, - ji smarkiai kilo karjeros laiptais, - o plinkantis jaunuolis, palinkęs virš programavimo vadovėlio. Vienoje rankoje jis laikė geltoną flomasterį. Išgirdęs žingsnius, pakėlė nuo knygos akis.

- Sveikas, Ričardai, - pasakė Kepas, - baiginėji knygą?

Ričardas nusijuokė.

- Greičiau ji mane pribaiginėja, - jis susidomėjęs pažvelgė į Endį. Endis vengė žvilgsnio nusisukdamas.

Kepas paspaudė nykščiu plyšį, kažkas trakštelėjo. Ant Ričardo kronšteino įsižiebė žalia šviesa.

- Paskyrimo vieta? - paklausė Ričardas. Jis pakeitė flomasterį šratinuku, ir ranka pakibo virš registracijos žurnalo.

- Arklidės, - pagyvėjo Kepas. - Paimsim Endžio dukrą - ir gaudyk vėją laukuose.

- Endriuso oro pajėgų bazė, - pataisė Endis ir stumtelėjo. Į smegenis buku peiliu įsmigo skausmas.

- Bazė Endriuse, - sutiko Ričardas ir užrašė žurnale kartu su išvykimo laiku. - Linkiu sėkmės, džentelmenai.

Juos sutiko saulėta spalio diena ir lengvas vėjukas. Kepo “Vega” stovėjo prie išėjimo, priešais kurį suko žiedu balta skalda nubarstytas kelias.

- Duokit raktelius, - paliepė Endis. Kepas padavė. Endis atidarė bagažinę, ir jie sudėjo lagaminus. Endis užtrenkė bagažinės dureles ir grąžino raktus. - Važiuojam.

Kepas apsuko kilpą apie tvenkinį. Bevažiuojant Endis pastebėjo vyrą beisbolo palaidine, bėgantį į namą, kurį jie ką tik paliko. Širdyje sukirbėjo nerimas. Kepas sustojo priešais atviras arklidžių duris.

Jis siektelėjo raktelių, ir Endžiui teko lengvai pliaukštelėti per ranką.

- Nereikia. Palikit įjungtą. Eime, - jis išlipo iš mašinos. Galvoje dunksėjo, skausmas ritmingai pulsavo smegenyse, bet dar buvo pakenčiamas. Kol kas.

Kepas išlipo iš mašinos ir neryžtingai sustojo.

- Aš nenoriu ten eiti, - pasakė jis. Akys lakstė akiduobėse. - Ten tamsu. Jos mėgsta tamsą. Jos slepiasi. Jos kanda.

- Ten nėra gyvačių, - pasakė Endis ir lengvai stumtelėjo. Užteko, kad Kepas pajudėtų, nors ir nenoriai. Jie įžengė į arklides.

Vieną siaubingą akimirką Endis išsigando, jog jos nėra. Atėjęs iš ryškios šviesos jis nieko neįstengė įžiūrėti. Čia buvo karšta ir tvanku, kažko baidėsi arkliai - jie žvengė ir daužė kanopomis gardus. Endis nieko nematė.

- Čarle? - pašaukė drebančiu iš susijaudinimo balsu. - Čarle?

- Tėtuk! - suriko ji, ir jį užplūdo džiaugsmas, džiaugsmas, kuris tuoj virto siaubu, išgirdus neapsakomą baimę jos balse. - Tėtuk, neik čia! Neik...

- Manau, jau per vėlu, - pasigirdo balsas kažkur iš viršaus.

10

- Čarle, - tyliai pašaukė balsas. Jis skambėjo kažkur iš viršaus, bet kur? Rodės, jis aidi iš visur.

Tada prasiveržė įniršis, įniršis, kurstomas šlykščios neteisybės, - tai niekad nesibaigs, jie tyko jos už kiekvieno kampo, užkerta visus kelius į laisvę. Čarlė pajuto, kaip staiga tai pradėjo veržtis lauk. Paskutiniu metu tai ir taip beveik paviršiuje - taip ir prašosi išleidžiamas. Va, ir su tuo, kuris ją čia atvedė... užteko tik pagalvoti, kad mestų pistoletą, ir jį nudegino karštas metalas. Jam pasisekė, kad dar šoviniai nesprogo.

Štai jau kyla tas karštis ir ima sklisti į visas puses, lyg būtų įjungta keista baterija ar kas nors panašaus. Ji žvilgsniu prašukavo prieblandą virš galvos - ne, nesimato. Tik eilės šieno stirtų. Ir šešėliai.

- Aš čia Čarle, - balsas skambėjo garsiau, bet vis dar ramiai. Jis pervėrė aklo įniršio rūką.

- Nusileisk žemyn! - suriko Čarlė. Ji drebėjo. - Nusileisk žemyn, kol visko neuždegiau! Aš galiu!

- Žinau, kad gali, - tyliai atsakė balsas. Jis skambėjo iš niekur - iš visur. - Jei padarysi tai, sudeginsi daug žirgų, Čarle. Girdi juos?

Ji išgirdo. Tik dabar išgirdo, kai jis pasakė. Jie pašėlo iš siaubo, žvengė ir daužėsi į užrakintas duris. Tarp jų ir Nekromanseris.

Jai užgniaužė kvapą. Prieš akis matė Mendersų kiemu bėgančias ugnis ir sprogstančius viščiukus.

Čarlė pasisuko į kubilą su vandeniu, pasijuto nemenkai išsigandusi. Vos sulaikė savo galią, dar sekundė

(atgal!)

ir ji ištrūks

(ATGAL!)

ir nušluos viską savo kelyje

(ATGAL, ATGAL, GIRDI MANE, ATGAL!)

Šįkart vanduo kubile ne tik garavo; akimirksniu jis sukunkuliavo. Dar po sekundės chromuotas kranas virš kubilo nutrūko nuo sriegio ir kaip propeleris nuskriejo nuo sienos. Antgalis iššovė iš vamzdžio tarsi sviedinys iš patrankos, perskriejo koridorių ir atšoko nuo tolimosios sienos. Iš vamzdžio pliūptelėjo vanduo. Šaltas vanduo; ji jautė jo vėsą. Bet vanduo jau ėmė garuoti, ir koridorių tarp gardų užpildė tirštas rūkas. Netoli krano ant vagio kabojo žalios žarnos ritinys, dabar ji žiedas po žiedo lydėsi.

(ATGAL!)

Ji jau sugebėjo suvaldyti savo galią. Dar prieš metus tai būtų neįmanoma - stichija nurimtų tik pabaigusi savo juodą darbą. Dabar ji sugebėjo geriau valdyti ją... tik ta jėga dešimteriopai išaugo!

Čarlė stovėjo drebėdama.

- Ko dar tau reikia? - paklausė ji tyliu balsu. - Kodėl neleidi mums išeiti?

Sužvengė arklys, spigiai, išgąstingai. Čarlė puikiai suprato, kaip jis jaučiasi.

- Niekam nė į galvą neatėjo, kad tave galima paleisti, - tyliai atkirto Reinberdo balsas. - Manau, kad ir tavo tėvui. Tu pavojinga, Čarle. Ir tu tą žinai. Mes išleisim, kiti pagaus, gal rusai, šiaurės korėjiečiai, gal net pagonys kinai. Aš nejuokauju, patikėk.

- Tai ne mano kaltė! - suriko ji.

- Žinoma, - susimąstęs ištarė Reinberdas. - Žinoma, ne tavo. Bet visa tai š... Man nerūpi tas “Z faktorius”, Čarle. Ir niekad nerūpėjo. Man rūpėjai tiktai tu.

- Ach, tu melagi! - veriamai suriko ji. - Tu apgaudinėjai mane, apsimetei, kad esi...

Ji sustojo. Reinberdas išlindo iš už šieno ryšulių eilės ir atsisėdo ant stirtos krašto, nuleidęs kojas žemyn. Pistoletas gulėjo ant kelių. Veidas išplaukė kaip išdarkytas mėnulis.

- Melavau tau? Ne. Supainiojau tiesą, Čarle, tai viskas. Ir dariau tai, kad išgelbėčiu tave.

- Šlykštus melagis, - sušnibždėjo ji ir su siaubu suvokė, kaip jai norisi juo tikėti. Ašaros dilgė akis. Ji taip pavargo ir taip norėjo patikėti, kad jis rūpinosi ja.

- Tu atsisakei dalyvauti testuose, - tęsė Reinberdas. - Tavo tėvas taip pat. Kaip manai, kuo tai būtų baigęsi? "Oi, atleiskit, nesusipratimas", ir išleistų į gatvę? Matei, kaip tie vyrukai dirba, Čarle. Matei, kaip sužeidė tą Mendersą Hastings Glene. Jie išplėšė tavo motinai nagus ir nuž...

- Užteks! - kančia išsiveržė riksmu, ir nesuvaldoma galia vėl ūžtelėjo į paviršių.

- Ne, neužteks, - nukirto jis. - Laikas tau sužinoti tiesą, Čarle. Aš išjudinau tave. Priverčiau apie tave šokinėti. Manai, pasistengiau dėl savo darbo? Švilpt man ant jo. Ir ant visų tų... Kepo, Hoksteterio, Pinčo, Džulso, kuris atvedė čia... Visi jie - mėšlo krūva.

Ji tarsi užhipnotizuota žvelgė į pakibusį virš jos veidą. Raiščio nebuvo, ir ta išdraskyta ertmė lyg priminė kažkokį košmarą.

- Aš nemelavau tau apie tai, - pasakė jis, paliesdamas veidą. Jo pirštai lengvai, kone meiliai čiupinėjo randus ant smakro, iki mėsos nudrėkstą veidą, išdegintą akiduobę. - Taip, aš painiojau tiesą. Nebuvo nei duobės, nei kongiečių. Mane išgražino savi. Toks pat mėšlas kaip ir šitie.

Čarlė nesuprato, negalėjo suvokti, ką Džonas nori pasakyti. Galva sukosi. Negi nežino, kad užteks jai panorėti ir jis per akimirksnį virs traškančiu žagarėliu?

- Visa tai - tuščia vieta, - pasakė jis. - Viskas, išskyrus tave ir mane. Tarp mūsų neturi būti jokių nesusipratimų, Čarle. Štai, ko aš noriu. Jokių nesusipratimų.

Čarlė jautė, kad jis sako tiesą, - bet po jo žodžiais glūdi dar viena, paslėpta, tiesa. Kažko jis nesako.

- Lipk pas mane, - tarė jis, - pakalbėsim apie tai.

Tai buvo savotiška hipnozė. Ir telepatija iš dalies. Juk ji juto esant paslėptą tiesą, bet kojos pačios nešė prie kopėčių. Ne, jis kalba ne apie pokalbį. Apie galą. Galą abejonėms, kančiai, baimei... galą troškimui uždeginėti vis didesnius laužus, kol neįvyks kas nors siaubinga. Nepaisant visos beprotystės, Džonas kalbėjo jai apie atsidavimą, atsidavimą, kokio niekas kitas jai negalėjo jausti. Ir... taip, širdies gilumoje ji to troško. Troško galo ir išsilaisvinimo.

Ir todėl žengė kopėčių link ir jau uždėjo rankas ant skersinio, kai pasigirdo tėvo balsas.

11

- Čarle? - pašaukė jis, ir kerai išsisklaidė.

Rankos paleido kopėčias, ir ji suvokė siaubingą tiesą. Ji pasisuko: tėvas stovėjo tarpduryje. Pirma mintis

(tėtuk tu toks storas!)

šmėkštelėjo ir išnyko taip greitai, jog ji net nespėjo įsisąmoninti. Storas ar ne, bet tai buvo jis; pažintų jį užrištomis akimis, o meilės banga jam išsklaidė Reinberdo kerus it miglą. Tiesa buvo tokia: ką bereikštų Džonas jai, tėvui jis reiškia tik viena - mirtį.

- Tėtuk! - suriko ji. - Neik čia!

Susierzinimo grimasa perkreipė Reinberdo veidą. Pistoletas, dar ką tik gulėjęs ant kelių, dabar buvo nutaikytas į siluetą tarpduryje.

- Manau, jau per vėlu, - iškošė jis.

Šalia tėvo stovėjo vyras. Tai tas, kurį jie vadina Kepu, pagalvojo Čarlė. Jis stovėjo nejudėdamas, pečiai nuleisti, it būtų sulaužyti kaulai.

- Įeikit, - paliepė Reinberdas, ir Endis įėjo. - Stokit.

Endis sustojo. Kepas ėjo pridurmui už poros žingsnių, lyg būtų pririštas. Kepo žvilgsnis nervingai lakstė arklidžių prietema.

- Žinau, kad gali tą padaryti, - Reinberdo balsas skambėjo laisvai, beveik pajuokiamai. - Tiesa, jūs abu galit tą padaryti. Bet, misteri Makgi... Endi? Galiu vadinti jus Endžiu?

- Kaip norite, - atsakė tas. Jo balsas buvo ramus.

- Tai va, Endi, jei pabandysit paleisti į darbą savo sugebėjimus, aš sugebėsiu atsilaikyti tiek, kad spėčiau nušauti jūsų dukterį. Na ir, aišku, jei tu, Čarle, pabandysi pasinaudoti savaisiais, kas žino, kuo viskas baigsis.

Čarlė pribėgo prie tėvo. Įsikniaubė veidu į jo švarką, skruostu pajusdama velveto ruoželius.

- Tėtuk, tėtuk, - šnibždėjo ji užkimusi.

- Sveikas, zuikuti, - pasakė jis, glostydamas plaukus. Tėvas priglaudė ją prie savęs, tada pažvelgė į Reinberdą. Štai ir išsipildė sapnas: ant kaugės palubėje sėdi vienaakis piratas. - Ir kas dabar? - paklausė jis Reinberdo. Jis suprato, kad Reinberdas, matyt, tikrai sugebės juos sulaikyti, kol tas vyrukas sulakstys pagalbos, bet vidinis balsas sakė: šitam žmogui reikia ne to.

Reinberdas nekreipė dėmesio į jo klausimą.

- Čarle? - pašaukė jis.

Čarlė krūptelėjo tėvo glėbyje, bet neatsisuko.

- Čarle, - vėl pašaukė jis švelniai ir kartu reikliai. - Pažiūrėk į mane, Čarle.

Lėtai, nenoriai mergaitė atsigręžė ir pakėlė į jį akis.

- Lipk čia, - tarė indėnas, - juk jau ketinai tą padaryti. Niekas nepasikeitė. Mes sutvarkysim savo reikalus, ir viskas baigsis.

- Bijau, kad tai neįmanoma, - mandagiai paprieštaravo Endis. - Mes išeinam.

- Lipk, Čarle, - paliepė Reinberdas, - arba aš paleisiu kulką tavo tėvui į kaktą. Gali mane sudeginti, bet nuspausiu gaiduką anksčiau, būk tikra.

Čarlė sudejavo it sužeistas žvėris.

- Nejudėk, Čarle, - sukuždėjo Endis.

- Jam nieko neatsitiks, - pasakė Reinberdas. Jo žemas balsas skambėjo įtikinamai. - Jis skrenda į Havajus, jam nė plaukelis nuo galvos nenukris. Rinkis, Čarle. Kulka į kaktą ar auksinis Kalami Byčo smėliukas. Vienas iš dviejų. Rinkis.

Neatitraukdama žydrų akių nuo Reinberdo vienos, Čarlė žengtelėjo nuo tėvo.

- Čarle! - griežtai pasakė tas. - Ne!

- Viskas bus baigta, - pasakė Reinberdas. Pistoleto vamzdis net nekrustelėjo: buvo nutaikytas į Endžio galvą. - Tu juk to nori? Aš būsiu švelnus, ir tu nepajusi skausmo. Tikėk manim, Čarle. Padaryk tai dėl tėvo ir savęs. Patikėk manim.

Ji žengė dar vieną žingsnį. Dar.

- Ne, - suaimanavo Endis. - Neklausyk jo, Čarle.

Tai ją tik dar labiau pastūmėjo. Ji nuėjo prie kopėčių. Uždėjo rankas ant skersinio ir stabtelėjo. Po to pakėlė galvą į Reinberdą - jų žvilgsniai susitiko.

- Pažadi, kad jam nieko neatsitiks?

- Taip, - pasakė Reinberdas, bet Endis visu savimi netikėtai ir užtikrintai pajuto: jis meluoja... ir visada melavo.

Turėsiu pastumti ją, pagalvojo jis ir negalėjo savim patikėti. Ne jį - ją.

Susikaupė tam. Čarlė jau stovėjo ant apatinio skersinio, rankos virš galvos siekė kito.

Ir staiga Kepas - jie visi pamiršo jį - ėmė klykti.

12

Donas Džulsas, įsiveržęs į pastatą praėjus keletui minučių po Kepo ir Endžio išvykimo, atrodė taip, kad Ričardas, budėjęs priimamajame, išsitraukė iš stalčiaus pistoletą.

- Kas... - pradėjo jis.

- Pavojus! Duok pavojaus signalą! - sustaugė Džulsas.

- Ar turite įga...

- Turiu įgaliojimus, kretine! Mergaitė! Mergaitė nori pabėgti!

Ant Ričardo aparatinės buvo du paprasčiausi diskai su numeriais nuo vieno iki dešimties. Ričardas, daug negalvodamas, numetė tušinuką ir nustatė kairėje šifrą ant septynių. Džulsas apėjo stalą ir nustatė dešinįjį ant vieneto. Po sekundės pasigirdo kaukimas visoje Kontoros teritorijoje.

Sodininkai metė žoliapjoves ir lėkė į angarus, kur buvo laikomi šautuvai. Užsitrenkė elektroninės durų spynos, slėpdamos nuo nepageidaujamų akių kompiuterius su slapta informacija. Glorija, Kepo sekretorė, išsitraukė asmeninį ginklą. Visi Kontoros agentai, sagstydamiesi švarkus, kad lengviau būtų išsitraukti pistoletus, bėgo instrukcijų prie garsiakalbių. Įprastą dieną silpną srovę išorinėje tvoroje pakeitė mirtina. Pajutę, kad visa Kontora ruošiasi kovinei parengčiai, dobermanai, saugoję juostą tarp dviejų tvorų, ėmė isteriškai skalyti ir šokinėti. Vartai, skyrę Kontorą nuo išorinio pasaulio, aklinai užsitrenkė. Kepyklos furgonui, aptarnaujančiam įgulos krautuvėlę, vartai it peiliu nurėžė užpakalinį buferį; vairuotojui pasisekė - elektra būtų nutrenkusi vietoje.

Nesibaigiantis kaukimas smelkėsi į sąmonę.

Džulsas griebė mikrofoną.

- Parengtis - "ryškiai geltona". Kartoju, parengtis - "ryškiai geltona". Be panikos. Apsupti arklides. Atsargiai! - jis suko galvą, koks Čarlės Makgi kodas, bet negalėjo prisiminti. Keičia kas dieną, velniai juos griebtų. - Ten mergaitė, ji pasirengusi viskam! Kartoju, ji pasirengusi viskam!

13

Orvas Džeimisonas stovėjo po garsiakalbiu šiaurinio pastato trečiame aukšte, fojė; jis laikė rankoje "patranką". Išklausęs Džulso įsakymą, nejučia atsisėdo, bet pirmiausia įsikišo į dėklą pistoletą.

- Aha, - subambėjo sau po nosimi, kai likusieji trys jo biliardo partneriai išlėkė į koridorių. - Na, aš tai ne, galit neskaičiuoti. Tegu kiti lekia kaip šunys, susekę pėdsakus, jei nori. Jie nebuvo Mendersų sodyboje. Dar nematė tos trečiaklasės visame gražume.

Užvis labiausiai Odžėjui norėjosi dabar susirasti duobutę, ir kuo gilesnę.

14

Kepas Holisteris mažai ką girdėjo iš tripusių derybų tarp Čarlės, jos tėvo ir Reinberdo. Savo valios nebeturėjo; ankstesnius įsakymus įvykdė, o naujų dar negavo. Pokalbio garsai plaukė pro šalį jo nekliudydami, ir niekas netrukdė galvoti apie golfą, gyvates, devynias lazdas, smauglius, barškuoles, lazdas ir pitonus, galinčius praryti visą ožį. Jam čia nepatiko. Visur pribarstyta šieno, kurio kvapas priminė ką tik nušienautą golfo aikštelę. Ne kur kitur, o šiene broliui įkando gyvatė, kai pačiam Kepui tebuvo treji; gyvatė nebuvo labai pavojinga, bet jo didysis brolis suriko, jis tiesiog rėkė, visur kvepėjo šienas, kvepėjo dobilais, motiejukais, o didysis brolis, pats stipriausias ir drąsiausias berniukas pasaulyje, rėkė; suaugęs, vyriškas devynmetis Leonas Holisteris rėkė: "Greičiau bėk pas tėtį!" - jis laikė abiem rankom tinstančią koją, ir ašaros ritosi skruostais. Ir kai trimetis Kepas Holisteris pasisuko vykdyti brolio įsakymą, vapėdamas kažką iš išgąsčio, gyvatė prašliaužė jo koja, tiesiai per jo koją lyg slidus dumblis. Vėliau daktaras pasakė, kad įkandimas nepavojingas, kad

gyvatė, matyt, prieš tai bus kam nors įkandusi ir išleidusi visus nuodus, bet Lenis nusprendė, jog miršta. Visas oras buvo pritvinkęs saldaus žolelių kvapo, šokinėjo ir čirškė žiogai, spjaudėsi tabakiniu skysčiu ("spjauk ir paleisiu", kadaise sakydavo berniukai Nebraskoje); pasakiškas kvapas, pasakiški garsai, golfo žaidimo garsai ir kvapas... ir tas brolio klyksmas, tas žvynelių prisilietimas - jis pasižiūri žemyn, o ten plokščia trikampė galvutė, juodos akys... gyvatė peršliaužė Kepo koja, skubėdama pasislėpti aukštoje žolėje, kokia būna nenušienautoje golfo aikštelėje... ir kvapas buvo visai toks... ne, jam čia nepatiko.

Keturios lazdos geležiniais antgaliais ir žalčiai, lazdos ir gluodenai...

Rikošetas vis labiau įsismagino, Kepo žvilgsnis aklai klaidžiojo arklidžių šešėliais tuo metu, kai Džonas Reinberdas kovojo su Makgiais. Pagaliau jo akys užkliuvo už pusiau išsilydžiusios žalios žarnos virš sprogusio krano. Žarnos galus vis dar dengė garo kamuoliai.

Akimirksniu jį apėmė siaubas, toks pavojingas kaip atsitiktinė kibirkštėlė apleistoje šachtoje, kur prisikaupė dujų. Sekundę siaubas buvo toks nepakeliamas, kad jam užėmė kvapą, ką jau kalbėti apie galėjimą surikti, perspėti apie pavojų. Raumenys sustingo, susirakino.

Po kurio laiko atsileido. Kepas konvulsiškai įtraukė į plaučius oro ir kurtinančiai sustaugė:

- G Y V A A A A A A T Ė!

Jis nepuolė bėgti. Kad ir kas atsitiktų, Kepas Holisteris nebėgs. Jis žengė keletą žingsnių nesilankstančiomis kojomis it surūdijusi mechaninė lėlė ir sugriebė į sieną atremtą grėblį. Ten gyvatė, ir jis užmuš, sudraskys, sutrins ją. Jis... jis...

Jis išgelbės Lenį!

Puolė prie aptirpusios žarnos, karingai mojuodamas grėbliu.

Toliau viskas vyko akimirksniu.

15

Agentai, dauguma ginkluoti pistoletais, ir sodininkai, beveik visi su šautuvais, supo L formos arklides tankiu žiedu, kai išgirdo pratisą riksmą. Po sekundės - sunkus dungtelėjimas ir kažkas panašus į pris-

lopintą skausmo aimaną. Dar po akimirkos pasigirdo duslūs smūgiai ir tylus pokštelėjimas - pistoleto su duslintuvu šūvis.

Žmonių žiedas stabtelėjo, paskui vėl ėmė glaustis.

16

Kepo riksmas ir šuolis prie grėblio tik sekundei atitraukė Reinberdo dėmesį, bet to užteko. Vamzdis, nutaikytas į Endžio galvą, žaibiškai pagavo kitą taikinį - Kepą; judesys instinktyvus kaip medžiojančio tigro. Ir šitas įgimtas instinktas padarė jam meškos paslaugą - parako statinė, ant kurios jis taip ilgai prasėdėjo, sprogo.

Endis stumtelėjo jį taip pat žaibiškai, irgi instinktyviai. Kai vamzdis nukrypo į Kepą, jis suriko Reinberdui: "Šok!" - stumtelėjo taip smarkiai, kaip niekad gyvenime. Nuo pragariško skausmo, šrapneliu sprogusiu smegenyse, galvoje kažkas susimaišė, galutinai ir negrąžinamai.

Perdegiau, pagalvojo jis. Mintis klimpo kažkokiam dumble. Jis loštelėjo. Visa kairė kūno pusė apmirė. Kairė koja nenorėjo laikyti.

(tai štai perdegiau prakeikimas pagaliau tai įvyko)

Reinberdas abiem rankomis stipriai atsistūmė nuo pastogės sijos. Veide atsispindėjo beveik komiškas nustebimas. O ginklo nepaleido; net kai smarkiai trenkėsi į žemę ir liko tysoti su sulaužyta koja, ginklo nepaleido. Negalėjo užgniaužti aimanos nuo skausmo ir sumišimo, bet ginklo nepaleido.

Kepas įniršęs daužė grėbliu žalią žarną. Jo lūpos be garso judėjo taškydamos seiles.

Reinberdas pakėlė galvą. Plaukai užkrito ant akių. Jis krestelėjo galvą, kad jie netrukdytų žiūrėti. Akis žibėjo. Burną perkreipė karti grimasa. Jis pakėlė pistoletą ir nusitaikė į Endį.

- Ne! - suklykė Čarlė. - Ne!

Reinberdas iššovė, pro duslintuvo vožtuvą prasisunkė dūmelis. Kulka įsmigo į sieną už kadaruojančios Endžio galvos; į šonus išlakstė šviežios atplaišos. Reinberdas įrėmė ranką į grindis ir dar kartą iššovė. Endžio galvą mestelėjo į dešinę, iš kaklo - kairės pusės - pliūptelėjo kraujas.

- Ne, - vėl suriko Čarlė ir užsidengė rankomis veidą. - Tėtuk! Tėtuk!

Reinberdo įremtoji ranka paslydo; į delną susmigo ilgi pašinai.

- Čarle, - sušnibždėjo jis. - Čarle, pažvelk į mane.

17

Apsupusiųjų grandinė susijungė aplink arklides; žmonės sustojo, nežinodami, kaip elgtis toliau.

- Mergaitė! - pasakė Džulsas. - Taikom į mergaitę...

- Ne! - pasigirdo jos riksmas, lyg ji būtų išgirdusi Džulso įsakymą. Paskui: - *Tėtuk! Tėtuk!*

Pokštelėjo dar vienas šūvis, daug garsesnis, ir kartu plykstelėjo toks akinantis žybtelėjimas, kad visi nesąmoningai užsidengė akis. Pro atviras arklidės duris plūstelėjo deginanti banga, nubloškusi prieky stovėjusius žmones.

Po to visi pamatė dūmus, dūmus ir raudonus liepsnos liežuvius.

Kažkur šiame pragare su vaiko veidu ėmė žvengti arkliai.

18

Išgirdusi Reinberdą, Čarlė, nors ir bėgo prie tėvo, o mintys pynėsi, - atsigręžė. Jis gulėjo ant pilvo ir bandė abiem rankom nutaikyti pistoletą.

Neįtikėtina - jis šypsojosi.

- Štai taip, - sukrankė. - Kad galėčiau matyti tavo akis. Aš myliu tave, Čarle.

Ir iššovė.

Nevaldoma stichija plūstelėjo lauk. Pakeliui į Reinberdą ji išgarino gabalėlį švino, kuris neabejotinai būtų įsmigęs jai į galvą. Akimirką rodėsi, kad vėjo gūsis taršo Reinberdo ir tolėliau stovinčio Kepo drabužius, - ir kad nieko daugiau nevyksta. Bet plazdėjo ne tik rūbai, plazdėjo pats kūnas, tirpdamas kaip vaškas ir apnuogindamas kaulus, kurie bežiūrint anglėjo ir degė.

Netikėtas blyksnis minutei apakino Čarlę; akys nieko nematė, bet ji girdėjo paklaikusių iš siaubo arklių žvengimą garduose... ir užuodė dūmus.

Arkliai! Arkliai! - skambėjo galvoje. Ji sukiojosi vietoje, nieko priešais save nematydama. Štai jos sapnas. Kiek kitoks, bet čia, dabar. Staiga kelias akimirkas ji pasijuto esanti Olbanio oro uoste: maža mergaitė, mažesnė dviem coliais ir penkiais kilogramais lengvesnė, dar tokia nekalta, su popieriniu paketu iš šiukšliadėžės, eina nuo telefono būdelės prie būdelės, o sidabras žyra iš plyšio grąžai.

Štai dabar ji irgi stumtelėjo, galima sakyti, aklai, net nespėjusi suvokti, ką daro.

Raibuliuojanti karščio masė siūbtelėjo išilgai gardų. Lydėsi ir vienas po kito krito geležiniai skląsčiai. Tarsi iššauta iš kokios psichinės patrankos, sutrynusi pakeliui Kepą ir Reinberdą, šniokšdama išplėšė galinę arklidžių sieną ir išsiveržė laukan, nešdama rūkstančius rąstigalius ir lentas. Skeveldrų šrapnelis pasklido vėduokle šešiasdešimt ir daugiau jardų, šluodamas kelyje pasitaikiusius Kontoros agentus ne blogiau už sunkią kartečę. Vyrukui, vardu Kleitonas Bredokas, įsisukusi lentos skeveldra švariai nurėžė galvą. Jo kaimyną perpus padalijo tašas tarytum nutrūkęs propeleris. Trečiajam rūkstanti pliauska nuplėšė ausį; jis dar dešimt minučių to nesuvokė.

Agentų grandinė suiro. Kas negalėjo bėgti - šliaužė. Tik vienas žmogus nepajudėjo. Tai buvo Džordžas Sedaka, tas pats, kuris su Orvu Džeimisonu išplėšė Endžio laiškus Niūhampšyre. Sedaka užsuko į Kontorą prieš keliaudamas į Panamą. Kairėje jo, ant žemės, dejavo agentas. Dešinėje tysojo tas nelaimingasis Kleitonas Bredokas.

Pats Sedaka jautėsi tarsi užkerėtas. Skeveldros ir degančios nuolaužos lėkė pro šalį. Milžiniškas, mirtinai užaštrintas kablys įsmigo į žemę už kelių centimetrų nuo jo kojos. Metalas buvo įkaitęs iki raudonumo.

Skylė arklidėse atsivėrė tokia, lyg būtų sprogęs ne vienas dinamito paketas. Degė ir griuvo gegnės, pajuodusi ertmė išsiplėtė iki kokių aštuonių metrų skersmens. Didžiulė komposto krūva atlaikė pagrindinį smūgį; dabar ji liepsnojo, pagrobdama ir tai, kas liko iš arklidžių galinės sienos.

Sedaka girdėjo, kaip šnarpščia ir žvengia arkliai, matė raudonai oranžinius ugnies liežuvius kopiant sauso šieno prikimšta palėpe. Tai buvo tas pat, kas žiūrėti į pragarą per iliuminatorių.

Sedaka ūmai nusprendė, kad jam jau užteks.

Čia šiek tiek sudėtingiau, negu užpulti neginkluotą laiškanešį kaimo keliuke.

Džordžas Sedaka įsigrūdo pistoletą į dėklą ir pasipustė padus.

19

Pasimetusi Čarlė niekaip neįstengė suvokti, kas vyksta.

- Tėtuk! - rėkė ji. - Tėtuk! Tėtuk!

Daiktų kontūrai išsitrynė, pasidarė vaiduokliški. Karšti dusinantys dūmai ir raudoni blyksniai. Kanopų smūgiai į gardų duris. Skląsčių nėra, durys atšoka, ir žirgai ištrūksta.

Čarlė, parpuolusi ant kelių, apčiuopom ieškojo tėvo, o pro šalį lėkė arkliai - šešėliai, vaiduokliški kontūrai. Į žiežirbų krūvą įvirto liepsnojanti gegnė, plykstelėjo ugnis, rydama šieną kažkurioje nišoje. Tolimajame tvarto gale nugriaudėjo sprogimas - į orą išlėkė trisdešimt galonų traktoriaus degalų.

Čarlė ropojo ištiesusi rankas it akla; kanopos skriejo virš pačios galvos. Vienas žirgas užkliudė, partrenkė ant žemės. Ranka Čarlė užčiuopė batą.

- Tėtuk? - jos balsas drebėjo. - Tėtuk?

Jis buvo negyvas. Žinoma, negyvas. Nieko neliko gyvo: pasaulis dega. Jie nužudė jos motiną, dabar nužudė ir tėvą.

Regėjimas pamažu grįžo, bet viskas atrodė kaip migloje. Bangomis plūdo karštis. Čiupinėdama kojas, ji pasiekė jo diržą, paskui pirštai atsargiai kilo marškiniais ir palietė lipnią, drėgną vietą. Ji tino. Čarlė suakmenėjo iš siaubo, negalėjo prisiversti paliesti aukščiau.

- Tėtuk, - sušnibždėjo ji.

- Čarle?

Vos girdimas gargimas... bet jo. Tėvo ranka surado dukters veidą, palenkė prie savęs.

- Pasilenk... arčiau.

Ji prisispaudė jam prie šono; iš pilkos miglos išniro mylimas veidas. Visa kairė pusė sustingusi, kairė akis užlieta kraujo kaip ir tą rytą Hastings Glene.

- Tėtuk, kas tai... - sudejavo Čarlė ir pravirko.

- Nėr kada, - pasakė jis. - Klausyk. Klausyk, Čarle!

Mergaitė pasilenkė prie jo; ašaros drėkino jo veidą.

- To reikėjo tikėtis, Čarle... Nėra ko dėl manęs verkti. Bet...

- Ne! Ne!

- Nutilk, Čarle! - šiurkščiai pertraukė jis. - Jie pabandys tave nužudyti. Supranti? Ir... ir užteks žaisti. Užteks su pirštinėmis. - Jam išėjo "su firštinėmis", nes galėjo kalbėti tik pro perkreiptos burnos kamputį. - Nepasiduok, Čarle. Ir neleisk visko nuslopinti. Kad nesakytų... atsitiktinis gaisras...

Jis buvo kilstelėjęs galvą, dabar nuleido, sunkiai gaudydamas orą. Iš lauko, pro godžios ugnies traškesį ausis pasiekė šūvių poškėjimas... ir arklių žvengimas.

- Tėtuk, nekalbėk... tau negalima...

- Ne. Laikas, - jis pasikėlė ant dešinės alkūnės, kad geriau ją matytų. Kraujas kliūstelėjo iš abiejų lūpų kampučių. - Turi padaryti viską, kad išsigautum, Čarle, - ji nušluostė kraują savo megztinio kraštu. Nugarą nudegino. - Pasistenk ištrūkti. Trukdys - žudyk. Čia karas. Tegu žino... - balsas silpnėjo. - Pasistenk ištrūkti, Čarle. Dėl manęs. Supranti?

Ji linktelėjo.

Už nugaros nuvirto dar viena gegnė, apsivertusi ore ugniniu fejerverko ratu. Į juos kaip iš atviro krosnies kamino tvokstelėjo karštis. Žiežirbos skaudžiais vabalais tūpė ant odos.

- Padaryk tai... - jis atsikosėjo krauju ir išspaudė: - Pasistenk, kad jie niekad negalėtų to pakartoti. Sudegink visa tai, Čarle. Sudegink viską.

- Tėtuk...

- Na, eik. Tuoj... grius.

- Aš tavęs nepaliksiu, - sudejavo ji drebančiu, bejėgišku balsu.

Jis nusišypsojo ir prisitraukė ją dar arčiau, lyg norėtų kažką pasakyti į ausį. Ir pabučiavo.

- Myliu tave, Ča...

Tai buvo paskutiniai jo žodžiai.

20

Vyresnių rangu nebuvo, todėl Donui Džulsui teko vadovauti pačiam. Jis kiek galėjo išlaukė, ir po šūvių arklidėse buvo įsitikinęs, kad tuoj prieš juos pasirodys gyvas taikinys. Bet Čarlė nesirodė, o patys akyliausieji jau pastebėjo, kas atsitiko agentams kitoje pusėje. Tada jis nusprendė daugiau nebelaukti, jeigu išvis nori bėglius sulaikyti. Pajudėjo pirmyn, kiti sekė iš paskos. Veidai paniurę, įsitempę. Dabar jau matėsi, kad išėjo ne varnų pašaudyti.

Ant slenksčio sušmėžavo šešėlis. Ji. Visi pakėlė ginklus; du iššovė dar niekam nepasirodžius. Tada...

Tai buvo ne mergaitė, tai buvo arkliai - penki, aštuoni, dešimt, - iš snukių drimba putos, baltakiuoja persigandę.

Pirštai patys nuspaudė gaiduką. Net šaltakraujiškiausi, spėję suvokti, jog prieš juos arkliai, nesusilaikė ir įsijungė į bendrą ataką. Tai buvo skerdynės. Du žirgai suklupo ant slenksčio, vienas iš jų baisiai sužvengė. Skaisčiu krauju nusidažė spalio žolė.

- Baikit! - sustaugė Džulsas. - Liaukitės, po velnių! Čiagi arkliai, arkliai!

Taip pat sėkmingai kadaise karalius Knutas bandė pažaboti bangų mūšą*. Žmones apėmė nematomos jėgos baimė: sirenos kauksmas, žodžiai "parengtis - "ryškiai geltona", liepsnojančios arklidės ir juodi dūmų debesys, benzino bako sprogimas, bet štai pagaliau taikiniai, į kuriuos galima ištuštinti apkabą... ir jie tuštino.

Du žirgai liko gulėti ant žolės. Dar vienas parkrito ant skalda nubarstyto keliuko; jo šonai sunkiai kilojosi. Kiti trys, pašėlę iš siaubo, pasuko kairėn - tiesiai ant žmonių. Trys ar keturi agentai spėjo atšokti, bet vienam susipynė kojos, ir jį klykiantį sutrypė.

- Baikit! - rėkė Džulsas. - Baikit! Liaukitės... liaukitės šaudyti! Po velnių, liaukitės, kretinai!

Bet skerdynės tęsėsi. Vyrai keistais tuščiais žvilgsniais užtaisinėjo iš naujo. Dauguma iš jų, kaip ir Reinberdas, buvo Vietnamo karo veteranai, ir jų veiduose, bukuose ir perkreiptuose, atsispindėjo pergyventi košmarai, nuo kurių iki beprotystės - vienas žingsnis. Keletas nutraukė ugnį - vienetai. Penki arkliai krito pievelėje ir ant keliuko. Keliems pavyko ištrūkti, tarp jų ir Nekromanseriui, kurio uodega plevėsavo it kovos vėliava.

- Mergaitė! - suriko kažkas, rodydamas į arklidžių duris. - Mergaitė!

Per vėlu. Jie ką tik susidorojo su arkliais ir nespėjo persiorientuoti į naują taikinį. Kai visi pasisuko į Čarlę, pasigailėtiną figūrėlę nunarinta galva, su nertiniu ir tamsiai mėlynomis kojinėmis, jų link jau bėgo tarsi pragaištingos voratinklio gijos ugnies vagelės.

---

* Pagal legendą, Danijos karalius Knutas (Canute), 1017 m. nugalėjęs Angliją, be galo pasitikėjo savo galia ir įsakė bangų mūšai sustoti.

21

Čarlę vėl užliejo galia, ir tai buvo išsigelbėjimas.

Netekties skausmas, aštrus kaip stiletas, atsitraukė, liko bukas maudimas.

Kaip visad, galia įtraukė ją tarsi žavingas ir kartu pavojingas žaidimas, apie kurio galimybes galima tik spėlioti.

Ugnies takeliai skubėjo žole iširusios žmonių grandinės link...

“Jūs užmušėt arklius, šunsnukiai”, - pagalvojo ji, ir lyg pritardamas nuaidėjo tėvo balsas: “Trukdys - žudyk. Čia karas. Tegu žino”.

Taip, nusprendė ji, dabar jie sužinos, kas yra karas.

Kai kas neišlaikė ir puolė į kojas. Vos pastebimu galvos judesiu ji pakreipė vieną ugnies liniją dešiniau, ir tris agentus prarijo ugnis, paversdama drabužius degančiais skutais. Klykdami ir raitydamiesi žmonės krito ant žemės.

Kažkas prazvimbė pro jos galvą, paskui kažkas nudegino riešą. Šaudė Džulsas, stvėręs iš Ričardo kitą pistoletą. Stovėjo plačiai išžergęs kojas ir abiem rankom taikėsi į ją.

Čarlė stumtelėjo: nukreipė vieną smarkų smūgį.

Džulsą nubloškė tokia jėga, tarsi būtų užkabinęs kriauše milžiniškas kranas. Jis nuskriejo kokius penkiolika metrų, jau ore virtęs ugnies kamuoliu.

Tada neatlaikė net stipriausiųjų nervai. Agentai bėgo kaip tada, Mendersų sodyboje.

“Štai taip, - pagalvojo ji. - Štai taip visiems”.

Ji nenorėjo žudyti. Šita nuostata nepakito. Bet dabar ji žudys, jei bus priversta. Jei stos jai skersai kelio.

Čarlė pasuko į artimiausią iš dviejų pastatų netoli daržinės, tokį dailų, kokie būna tik kalendoriuose su kaimo peizažais, perskirtą nuo brolio dvynio erdvia veja.

Vienas po kito poškėjo langų stiklai. Gebenė, apsivijusi rytinį namo galą, suvirpėjo, ir į visas puses nubėgo ugnies arterijos. Dažai ėmė rūkti, kilti pūslėmis, paskui užsiliepsnojo. Ugnis kabarojosi aukštyn ir dviem rankom sugriebė už stogo.

Atsilapojo vienos durys, ir iš ten išsiveržė isteriškas gaisro sirenos staugimas bei du tuzinai sekretorių, technikų ir laborantų. Jie lėkė pieva prie tvoros, pasitinkančios aukštos įtampos srove ir šėlstančiais šunimis, ir ten blaškėsi kaip įgąsdintos avys. Stichija, jau būtų puo-

lusi įkandin, bet Čarlė laiku pasuko ją į pačią tvorą, ir dailios rombo formos grandys nusviro, ėmė lydytis, tekėti metalo ašaromis. Nuo perkrovos tvora sugaudė nelyginant boso styga, viena po kitos perdegė sekcijos. Žiro akinančios purpuro žiežirbos. Virš tvoros šokinėjo kamuoliniai elektros iškrūviai, balti porceliano izoliatoriai sproginėjo it molinės antytės tire.

Šunys siautėjo, jų kailiai pasišiaušė: tarp vidinės ir išorinės tvoros blaškėsi mirties šmėklos. Vienas iš jų užšoko ant spjaudančio žiežirbomis tinklo, ir jį, pastirusį, išmetė į orą. Ant žemės nukrito rūkstantis gniutulas. Du jo gentainiai, apimti isterijos, suplėšė jį į skutus.

Už pastato, kuriame laikė Čarlę ir jos tėvą, stovėjo ilgas vieno aukšto, puikiai išsilaikęs statinys, taip pat nudažytas raudonai su baltais papuošimais. Čia buvo Kontoros garažai. Vartai atsilapojo, ir išlėkė šarvuotas "Kadilakas" su valstybiniais numeriais. Viršus buvo nuimtas, kyšojo kažkokio vyro galva ir pečiai. Pasirėmęs alkūnėmis ant borto, jis paleido seriją į Čarlę iš automatinio ginklo. Tiesiai prieš mergaitę ėmė lėkti išdrėkstos velėnos gabalai.

Čarlė pasisuko į mašiną ir nukreipė galią nauja kryptimi. Galia nenustojo augusi; ji, sukalbama, bet nepaliaujamai stiprėjanti, tarytum pati save maitino, priminė spiralinę grandininę reakciją. Sprogo limuzino benzino bakas, išplėšdamas mašinos užpakalį; išmetamasis vamzdis kaip ietis šovė į orą. Bet dar prieš tai smūgio banga išnešė priekinį stiklą, šaulys virto pelenais, o specialios, automatiškai užsiklijuojančios, padangos ėmė varvėti tarsi riebalai.

Mašina, apimta ugnies aureolės, vis dar čiuožė į priekį, prarasdama buvusią formą ir panėšėdama į torpedą. Ji dukart apsivertė ore, ir antrasis sprogimas ją pribaigė.

Ir iš kito pastato pasipylė tarnautojai; jie išsilakstė kaip skruzdėlės. Čarlė galėjo nušluoti juos ugnimi - širdies gilumoje ji to norėjo, - bet sukaupusi valią pasuko savo galią į patį namą, namą, kuriame kalėjo su tėvu... ir kuriame ją apgavo Džonas.

Ji sviedė viską, ką turėjo. Sekundę nieko neatsitiko, tik sumirgėjo oras, kaip kad mirga virš karštų anglių čirškinant kepsnį... ir pastatas sprogo.

Vienintelis dalykas, išlikęs atmintyje (ta pati detalė vėliau ne kartą buvo kartojama liudininkų parodymuose), - tai sveikutėlis plytų kaminas, skrodžiantis dangų it raketa, kai dvidešimt penkių kambarių pastatas subyrėjo nelyginant kortų namelis. Stichija, tas ugnim al-

suojantis drakonas, išmetė į orą lentas, sijas, pamatų akmenis. Išsilydžiusi spausdinimo mašinėlė, dabar labiau primenanti susuktą į mazgą žalią pašluostę, nubrėžusi ore lanką, įsmigo žemėn tarp dviejų tvorų, išmušdama nedidelį kraterį. Arbaleto strėlės greičiu pralėkė ir dingo iš akių pašėlusiai besisukančia sėdyne sekretorės kėdė.

Deginantis karštis pasiekė per pievą Čarlę.

Ji apsidairė ieškodama naujo taikinio. Jau rūko du puikūs ikikariniai namai (iš vieno beliko tik prisiminimas), arklidės, limuzino likučiai. Netgi čia, atviroje vietoje, kepino nepakenčiamai.

O galia vis augo ir augo, prašėsi išleidžiama, reikalavo išleidžiama, antraip grasino sunaikinti, suplėšyti šeimininkę.

Čarlė jau nesuvokė, kuo visa tai baigsis. Kai ji pasisuko į tvorą, už kurios atsivėrė kelias į kitą pasaulį, pamatė žmones, pametusius iš siaubo galvas, puolančius per užtvaras. Vietomis, kur srovė buvo nutrūkusi, jiems pavykdavo perlipti. Veriančiai klykė jauna moteris geltonu "gaučo" sijonu - ji tapo šunų grobiu. Staiga Čarlė išgirdo tėvą - taip aiškiai, lyg jis gyvas stovėtų šalia: "Užteks, Čarle! Užteks! Sustok, kol dar gali!"

Ar ji gali?

Atplėšusi žvilgsnį nuo tvoros, ji karštligiškai ieškojo to, kas žadėjo išsigelbėjimą, kartu bandė sutūrėti savo galią, išlaikyti ją kažkokiuose rėmuose. O toji veržėsi į visas puses, bėgo žole siaubingomis ugnies spiralėmis.

Nieko. Nieko, išskyrus...

Tvenkinį.

22

Odžėjus pasiryžo bėgti, ir jam sukliudyti negalėjo jokie šunys.

Jis pabėgo iš pastato, kai kiti supo arklides. Buvo išsigandęs, bet ne tiek, kad imtų šturmuoti elektros tvorą, kai aklinai užsitrenkė vartai. Jis stebėjo visą tą pragarą iš už storo gumbuoto gluosnio kamieno. Palaukė, kol mergaitė nusisuks nuo tvoros ir imsis antrojo pastato, ir tada nulėkė prie tinklo su savo "patranka" rankoje.

Čia elektros srovė buvo nutrūkusi, ir jis nesunkiai perlipo. Prie jo jau lėkė du šunys. Prilaikydamas riešą kairiąja ranka, Odžėjus abu nupylė. Dideli, bjaurybės, bet kas jie prieš "patranką"? Ką gi, sąžiningai užsitarnavo šunų rojų.

Trečiasis puolė iš už nugaros, išplėšė kelnių užpakalį kartu su geru gabalu kairiojo sėdmens, partrenkė ant žemės. Odžėjus apsivertė, viena ranka gindamasis, kita laikydamas pistoletą. Jis daužė šunį ginklo buože, kai tas siekė jo gerklės, įkišo vazdį jam į nasrus ir nuspaudė gaiduką. Pasigirdo duslus pokštelėjimas.

- Spanguolių kompotas! - suriko Odžėjus sunkiai stodamasis. Ir ėmė isteriškai kvatotis. Išoriniai vartai buvo neįelektrinti. Perdegė net jų atidarymo įrenginys. Odžėjus pabandė juos atplėšti. Šalia būriavosi ir stumdėsi persigandę tarnautojai. Likusieji šunys urzgė ir skalijo per daug nesiartindami. Dar pavyko išlaikyti tiek sveikos nuovokos, kad turintys ginklus apsuptų žiedu neginkluotas sekretores, laborantus, technikus.

Odžėjus įtempė visas jėgas - vartai nepajudėjo. Užsitrenkė aklinai. Jis apsidairė nežinodamas, ko griebtis toliau. Reikėjo galvoti blaiviai; vienas dalykas, kai bėgi vienas, visai kitas, kai aplink tiek daug pašalinių akių.

Jei tas velnio neštas vaikas nebūtų palikęs jokių liudininkų...

- Lipkit per viršų! - suriko jis. Tame sąmyšyje jo niekas neišgirdo. - Lipkit, velniai rautų! - jokio atsako. Tik spaudėsi prie išorinės tvoros - žvilgsniai buki, veidai perkreipti panikos.

Odžėjus sugriebė kaimynę.

- Neeeeee! - suklykė ji.

- Lipk, kekše! - suriaumojo Kietuolis ir pastūmė ją. Moteris ėmė ropštis.

Matydami pavyzdį, ir likusieji ėmė atgauti nuovoką. Vidinė tvora vis dar rūko ir kibirkščiavo; kažkoks storulis (Odžėjus pažino Kontoros virėją) išbandė du tūkstančius voltų. Jis šoko ir trypė žolėje pražiota burna ir pajuodusiais skruostais.

Vienas dobermanas puolė pirmyn ir iškando mėsos gabalą iš lieso akiniuoto jaunuolio su laboranto chalatu kojos. Kažkuris agentas paleido šūvį į šunį, nepataikė, tik sužeidė laborantą į alkūnę. Vyrukas pargriuvo ant žolės, šaukdamasis Palaimintosios Mergelės pagalbos. Odžėjus nudėjo šunį, kol tas nespėjo perkąsti vargšui gerklės.

Kas per mėšlas, sudejavo jis mintyse. Dieve švenčiausias, kas per mėšlas.

Per vartus lipo jau koks tuzinas. Odžėjaus išjudinta moteris pasiekė viršų, susverdėjo ir nuvirto į kitą pusę, užgniaužusi riksmą. Var-

tai buvo aukšti, devynių pėdų, ir krisdama ji susilaužė ranką: tada jau neišlaikė - suklykė.

O Jėzau Kristau, koks mėšlas.

Lipimas per vartus priminė kažkokias beprotiškas treniruotes laivyno naujokų stovykloje.

Odžėjus ištempė kaklą, stengdamasis pamatyti vaiką: ar ji negrįžta jų. Jeigu taip, tegu kiti liudininkai pasirūpina savo kailiu patys, o jis - per vartus ir tiek jį tematys.

Taip besvarstant, pasigirdo šnypštimas.

- Kas, po velnių... - jo balsą nustelbė stiprėjantis triukšmas. Vėliau Odžėjus pasakos, kad pirmiausia į galvą atėjo mintis: močiutė kepa kiaušinienę, - tik šitas garsas šimtus kartų smarkesnis, lyg visas būrys milžinų būtų nusprendęs vienu metu imti kepti kiaušinius.

Garsas vis stiprėjo, ir staiga tvenkinį tarp dviejų namų uždengė baltas garas. Visas tvenkinys - kone penkiasdešimt pėdų skersmens ir keturių pėdų gylio - virė.

Kokią minutę Odžėjus dar matė Čarlę, stovinčią už dvidešimties jardų nuo tvenkinio, nugara į juos, paskui ją paslėpė rūkas. Šnypštimas vis stiprėjo. Pievelę užklojo baltas garas, ir ryški rudens saulė užmetė žavių vaivorykščių arkas. Garų kamuoliai bangavo ir plaukė. Bėgliai kabojo ant tvoros kaip musės ir ištempę kaklus stebėjo.

“Kas, jeigu neužteks vandens?” - staiga pagalvojo Odžėjus. Jei neužteks užgesinti tam jos degtukui, deglui ar dar galai žino kam? Kas bus tada?

Orvilas Džeimisonas nusprendė, kad neverta laukti, kol tai paaiškės. Jau ir taip atliko žygdarbį. Jis įgrūdo savo “patranką” į dėklą užantyje ir ėmė keberotis vartais. Atsargiai peršoko per viršų ir nutūpė netoli moters, kuri vis dar laikė suėmusi savo sulaužytą ranką ir dejavo.

- Patariu pataupyti jėgas ir nešdintis iš šito pragaro, - pasakė jai Odžėjus ir tuojau pat pasinaudojo savo patarimu.

23

Čarlė stovėjo baltame debesyje, nukreipusi savo galią į tvenkinį; bandė sutramdyti ją, numalšinti, nugalėti. Rodės, kad jai nėra galo. Šiaip taip mergaitė ją pažabojo; energija paklusniai lyg nematomu

vamzdžiu tekėjo į tvenkinį. O kas tada, jei vanduo išgaruos anksčiau, negu ji atstums ir išsklaidys savo galią?

Nuo šiol - jokių griovimų. Jau geriau duosis pati sudraskoma šito žvėries, negu leis ištrūkti jam į laisvę.

(atgal! atgal!)

Pagaliau stichija prarado savo nirtulį, savo... savo sugebėjimą daugintis. Ji slopo. Viskas apgaubta tiršto balto garo, kvepia skalbykla. Iš akių išnyko kunkuliuojantis ir šnypščiantis tvenkinys.

(ATGAL!)

Vėl šmėstelėjo mintis apie tėvą, ir netekties skausmas pervėrė širdį: negyvas.. jis negyvas; šita mintis, rodos, dar labiau sklaidė energiją, jau tilo ir šnypštimas. Pro ją didingai ritosi garo kamuoliai. Virš galvos kabėjo saulė - pajuodęs sidabro pinigėlis.

Tai aš ją taip, dingtelėjo jai ir tuoj: Ne... ne aš... tai garas... štai, išsisklaidys...

Bet giliai širdyje staiga pajuto, kad tereikia jai panorėti, ir tą patį padarys su saule... kada nors.

Jos galia nuolat augo.

Šitas griovimas, šita apokalipsė parodė tik šiandienines jos galimybes.

O kokios jos bus vėliau?

Čarlė parpuolė į žolę ir ėmė verkti; ji apraudojo savo tėvą, kitus jos nužudytus žmones, net Džoną. Tai, ko norėjo Reinberdas, galbūt būtų buvę geriausia... ir vis dėlto net po tėvo mirties ir tos triuškinančios lavinos, kurią ji užsitraukė ant savo galvos, jai norėjosi gyventi, ji kibo į gyvenimą visomis išgalėmis.

Tad labiausia apraudojo save.

24

Kiek praklūpėjo žolėje suėmusi rankomis galvą, Čarlė nežinojo; jai net pasirodė - ar gali būti? - jog buvo užsnūdusi. Kad ir kaip ten būtų, kai ji atsipeikėjo, saulė vėl švietė ryškiai, tik šiek tiek pasislinkusi vakarop. Rūką, kabojusį virš tvenkinio, išdraskė ir išnešiojo švelnus vėjukas.

Čarlė lėtai atsistojo ir apsidairė.

Pirmiausia žvilgsnis užkliuvo už tvenkinio. Dar truputis, ir būtų... viskas. Kur ne kur blizgėjo balutės - it po dumblą išbarstyti stiklo ka-

roliukai. Tartum surūdiję papuošalai šen bei ten driekėsi purvu aplipę dumbliai ir lelijų lapai; vietomis dumblas išdžiūvo, ėmė skeldėti. Jame buvo įsispaudusios kelios monetos ir kažkoks surūdijęs daiktas - gal ilgas peilis, o gal žoliapjovės ašmenys. Žolė apie tvenkinį pajuodo.

Virš Kontoros teritorijos pakibo mirtina tyla, pertraukiama tik ugnies traškėjimo. Tėvas pasakė jai: tegu sužino, kas yra karas; ką gi, kuo tai ne mūšio laukas? Pašėlusiai pleškėjo arklidės, daržinė, artimesnis pastatas. Iš antrojo liko tik rūkstantys griuvėsiai; galima pamanyti, jog ten pataikė padegamoji bomba ar Antrojo pasaulinio karo "fau" sviedinys.

Juodos išdegusios linijos vagojo visą pievą, sudarydamos kažkokį keistą, vis dar smilkstantį raštą. Išartos tranšėjos gale mėtėsi sudegusio šarvuoto limuzino liekanos. Kas bepažintų automobilį šitoje metalo laužo krūvoje?

Bet kas tai, palyginus su tvora...

Palei vidinį tinklą gulėjo penki ar šeši kūnai. Tarp tvorų - dar kokie trys ir keletas negyvų šunų.

Kaip sapne Čarlė pasuko į tą pusę.

Keletas žmonių slankiojo po pievą. Pastebėję ją, du metėsi į šalį. Kiti, atrodo, jos nepažinojo ir nė neįtarė, kad ji - viso to kaltininkė. Žmonės dar neatsipeikėjo nuo šoko ir judėjo lyg somnambulai.

Čarlė ėmė lipti per vidinę tvorą.

- Be reikalo, mergaite, - perspėjo vyras baltu valytojo chalatu. - Tik ant šunų užšoksi.

Čarlė net galvos nepasuko. Likusieji šunys urzgė, bet nesiartino; irgi, matyt, prisikentėjo. Atsargiai kišdama batukų nosis į kvadratines tinklo skyles ir tvirtai kabindamasi rankomis, ji ropštėsi išorine tvora. Pasiekusi viršų, lėtai perkėlė vieną, paskui kitą koją. Leidosi taip pat apdairiai ir štai, pirmąkart po pusės metų, atsistojo ant žemės, nepriklausančios Kontorai. Valandėlę ji stovėjo suakmenėjusi.

"Laisva, - šmėkštelėjo galvoje. - Aš laisva".

Tolumoje sukaukė sirena. Garsas vis artėjo.

Moteris su sulaužyta ranka vis dar sėdėjo ant žolės už kokių dvidešimties pėdų nuo ištuštėjusios sarginės. Ji priminė rubuilį vaiką, neįstengiantį savarankiškai atsistoti. Nuo sukrėtimo jos paakiai buvo išbalę. Lūpos įgavo melsvą atspalvį.

- Jūsų ranka... - kimiai pratarė Čarlė.

Moteris pakėlė akis - ir pažino. Emė ropoti į šoną, verkšlendama iš baimės.

- Nesiartink prie manęs, - sušnypštė šiurkščiai. - Tie jų testai! Vis tie jų testai! Žinau ir be testų! Tu - ragana! Ragana!

Čarlė sustojo.

- Jūsų ranka, - pakartojo ji. - Kas gi jai? Vargšelė. Na, ko gi jūs? - jos lūpos ėmė trūkčioti. Dieve, koks paklaikęs žvilgsnis, kaip konvulsiškai persikreipia burna! Čarlę persmelkė mintis: štai čia ir yra blogiausia.

- Kodėl jūs taip? - suriko ji. - Man tikrai labai gaila! O jie... jie nužudė mano tėtuką!

- Reikėjo ir tave... taip pat, - užsikirsdama išstenėjo moteris. - Kodėl nesusidegini pati, jei jau taip gaila?

Čarlė žengė į priekį, moteris atšoko ir nukritusi ant sužeistos rankos suriko:

- Nesiartink prie manęs!

Staiga visas Čarlės skausmas, širdgėla ir pyktis išsiveržė lauk.

- Aš nekalta! - rėkė ji moteriai su sulaužyta ranka. - Nekalta! Jie patys prisiprašė, ir nėra čia ko manęs kaltinti! Ir žudytis nesiruošiu! Girdite! Nesiruošiu!

Moteris nusižeminusi nušliaužė į šalį, kažką bambėdama po nosimi.

Sirenos artėjo.

Čarlė pajuto, kad su emocijų banga lauk veržiasi ir stichija.

Ji nutrenkė ją gilyn, užgniaužė.

(ir to nedarysiu)

Mergaitė perėjo per kelią, palikusi tą moterį murmančią. Už kelio driekėsi laukai, apaugę aukšta žole, jau pasidabruota spalio, bet vis dar kvapnia kaip vasarą.

(kur aš einu?)

Kol kas ji nežinojo.

Bet daugiau ji nesiduos sugaunama.

ČARLĖ VIENA

1

Apie įvykį bendrais bruožais pranešė dar tą patį trečiadienio vakarą per paskutines žinias, bet smulkmenomis amerikiečius palepino tik kitą rytą. Iki to laiko visa surinkta informacija įgavo formą, pačių amerikiečių vadinamą "naujienomis", nors iš tikrųjų jie nekantravo išgirsti "įdomią istoriją" - būtinai su užuomazga, veiksmu ir tam tikru finalu.

Istorija, kurią Amerika sužinojo prie kavos puodelio laidose "Labas rytas, Amerika", "Šiandien" ir "CBS Rytinės naujienos", buvo tokia: teroristai išsprogdino superslaptą mokslinį centrą Longmonte, Virdžinijos valstijoje. Kokia tai teroristų grupė, tiksliai nustatyti kol kas nepavyko, nors atsakomybę prisiėmė net trys: ekstremistinė japonų "Raudonoji brigada", Kafadi grupuotė "Juodasis rugsėjis" ir vietinė grupė įžūliu pavadinimu "Karingieji Vidurio Vakarų meteopatai".

Nors nebuvo visai aišku, kas atsakingas už tą teroristinį aktą, reporteriams, rodės, liko klausimų, kaip viskas įvyko. Teroristinės organizacijos pavedimu, bombas padėjo dvigubas agentas Džonas Reinberdas, indėnas, Vietnamo karo veteranas. Jis žuvo - gal atsitiktinai, o gal ir nusižudė arklidėse, kur įvyko pirmas sprogimas. Vienas šaltinis teigė, kad Reinberdas uždusо, bandydamas išlaisvinti arklius iš degančių arklidžių; čia, kaip ir reikėjo tikėtis, komentatorius padejavo apie jaudinančią teroristų meilę gyvūnams, ko nepasakytum apie jų santykius su žmonėmis. Tragedija nusinešė dvidešimt gyvybių; keturiasdešimt penki žmonės sužeisti, dešimt iš jų - sunkiai. Visus išsigelbėjusius "ėmėsi globoti" vyriausybė.

Štai tokia istorija. Apie Kontorą niekas net žodeliu neužsiminė. Viskas baigėsi pakenčiamai.

Jei ne tas vienas kabliukas.

2

- Manęs nedomina, kur ji, - pasakė nauja Kontoros vadovė. Po milžiniško Kontoros gaisro ir Čarlės pabėgimo praėjo mėnuo. Pirmą-

sias dešimt dienų, kai sugauti ją buvo vieni niekai, Kontoroje vyravo visiškas chaosas; dar ir šiandien ne viskas grįžo į vėžes. Naujoji kontoros šefė sėdėjo už pirmo pasitaikiusio stalo; jos nuosavas bus atvežtas ne anksčiau kaip po trijų dienų. - Manęs nedomina ir tai, ką ji gali iškrėsti. Ji yra aštuonerių metų, o ne Džeimsas Bondas su sijonu. Ilgai slėptis ji negali. Noriu, kad ji būtų surasta ir likviduota.

Moteris kalbėjo pusamžiui vyrui, kuris priminė mažo miestuko bibliotekininką. Turbūt nereikia ir sakyti, kad jis nebuvo bibliotekininkas.

Vyriškis pabaksnojo pirštu per dailią dokumentų krūvelę ant šefės stalo. Visi Kepo popieriai sudegė per gaisrą, bet dauguma informacijos buvo saugoma kompiuterio atminties banke.

- O kas su šitais?

- Visi planai dėl "Lot šešių" atidėti neribotam laikui, - atsakė šefė. - Čia juk politika. Dvylika džentelmenų - iš jų vienuolika senių - ir trys melsvaplaukės damos, tikriausiai kokios nors Šveicarijos gerontologinės klinikos akcininkės... jau vien nuo minties, kas bus, jei mergaitė išeis į viešumą, jie drebina kinkas. Jie...

- Abejoju, kad Aidaho, Meino ir Minesotos senatorių pakinkliai tokie silpni, - sumurmėjo vyras, kuris nebuvo bibliotekininkas.

Šefė atkirto:

- Jie suinteresuoti "Lot šešiais". Galite neabejoti. Pasakyčiau, kad dabar dega geltona šviesa, - ji ėmė žaisti su plaukų - ilgų, tankių, gražaus kaštoninio atspalvio - sruoga. - "Atidėti neribotam laikui" - reiškia iki tada, kai mes pristatysim jiems mergaitę su kortele ant kojos.

- Tam reikia būti Salomėja, - subambėjo vyriškis. - O kol kas lėkštė tuščia.

- Ką?

- Ne, nieko, - pasakė jis. - Atrodo, vėl pradedame nuo nulio.

- Ne visai, - rūsčiai pataisė Kontoros vadovė. - Dabar su ja nėra tėvo, kuris ją saugojo. Ji viena. Žodžiu, noriu, kad surastumėte. Skubiai.

- O jeigu Čarlė spės viską išpliurpti?

Šefė atsilošė Kepo kėdėje ir sunėrė rankas ant sprando. Vyras, kuris nebuvo bibliotekininkas, įvertino megztuku aptemptus jos krūtų apvalumus. Ką ten lyginti su Kepu.

- Jeigu ji norėtų išpliurpti, jau seniai būtų tą padariusi, - ji palinko į priekį ir pabaksnojo į stalinį kalendorių. - Lapkričio penkta, - pa-

sakė ji, - ir nieko. O ir mes ėmėmės visų įmanomų atsargumo priemonių. “Times”, Vašingtono “Post”, Čikagos “Tribune”... kontroliuojame visus pagrindinius. Ir kol kas nieko.

- O jeigu ji sugalvos nueiti į nedidelį laikraštėlį? Į Podanko “Times”, o ne Niujorko? Juk negalime sukontroliuoti visos šalies spaudos.

- Kad ir kaip būtų gaila, - sutiko šefė. - Bet kol kas nieko. Vadinasi, ji tyli.

- O jei ir pasakytų. Istorija juk fantastiška. Kas patikės aštuonerių metų mergaite?

- Jei pasakojimo gale sukurs laužiuką, manau, turės patikėti, - atsakė Kontoros vadovė. - Bet ar norit sužinoti, ką sako kompiuteris? - ji su šypsena pastukseno į popierių pluoštą. - Aštuoniasdešimt procentų tikimybė, kad galėsim pristatyti komitetui jos lavoną nė piršto nepajudinę... na, tik reikės pateikti atpažinimui.

- Savižudybė?

Moteris linktelėjo. Tokia perspektyva jai buvo labai prie širdies.

- Būtų neblogai, - pasakė stodamasis vyras, kuris nebuvo bibliotekininkas. - Tik drįstu priminti, jog ne taip seniai kompiuteris sakė, neva Endriaus Makgio įtaigos galimybės praktiškai lygios nuliui.

Šefės šypsena išnyko.

- Viso gero, šefe, - pasakė vyras, kuris nebuvo bibliotekininkas, ir išėjo.

3

Tą pačią giedrą lapkričio dieną vyras flaneliniais marškiniais ir kelnėmis, apsiavęs žaliais guminiais aulinukais, kapojo malkas. Temperatūra buvo maloni - dešimt laipsnių, - ir žiema atrodė tolimoje perspektyvoje. Švarkas, kurį žmona liepė apsivilkti, kabėjo ant tvoros stulpo. Už jo, prie senos daržinės šono, buvo sukrauta įspūdinga oranžinių moliūgų krūva - keletas, deja, jau pradėję pūti.

Vyriškis pastatė rąstigalį ant kaladės, užsimojo ir skėlė kirviu. Užtikrintas pokštelėjimas, ir dvi pliauskos krenta į abi kaladės puses. Jis lenkėsi pakelti jų ir nusviesti prie kitų, kai už nugaros pasigirdo balsas:

- Jūs turit naują kaladę, bet žymės liko, tiesa? Dar liko?

Vyras krūptelėjęs atsigręžė. Tai, ką jis pamatė, nesąmoningai privertė žengti žingsnį atgal; iš rankos iškrito kirvis ir liko gulėti skersai gilios išdegintos vagos žemėje. Pirmiausia jam dingtelėjo, kad mato vaiduoklį, na, kokią nors vaiko dvaselę iš Dartmuto kryžkelės kapinių, trys mylios nuo čia. Ji stovėjo ant keliuko išblyškusi, purvina ir liesutė, akiduobėse žiba įkritusios akys, nertinis suplėšytas ir iširęs. Kone iki alkūnės perdrėksta dešinė ranka. Ji pūliavo. Apsiavusi batukais, tiksliau, tai kadaise buvo batukai, dabar - nežinia kas.

Ir staiga jis pažino ją. Tai ta pati mergytė, kuri svečiavosi prieš metus: ji pasivadino Roberta ir galėjo svaidyti liepsnas.

- Bobe? - ištarė jis. - Po paraliais, tai tu, Bobe?

- Taip, jos liko, - pakartojo mergaitė, lyg neišgirdusi jo žodžių, ir staiga vyras suprato, kodėl žiba jos akys: ji verkė.

- Bobe, - tarė, - brangute, kas atsitiko? Kur tavo tėtis?

- Dar liko, - pasakė ji trečią kartą ir nukrito apalpusi. Irvas Mendersas vos spėjo ją sugauti. Parpuolęs į kiemo dulkes, jis sūpavo ją ir šaukė žmoną.

4

Daktaras Hofericas atvažiavo sutemus ir apie dvidešimt minučių išbuvo su mergaite galiniame miegamajame. Irvas ir Norma Mendersai sėdėjo virtuvėje daugiau žiūrėdami į vakarienę nei valgydami. Kartkartėmis Norma žvilgteli į vyrą; jos akyse ne kaltinimas, o klausimas, ir dar baimė, ne jos akyse, bet apie jas - taip atrodo moteris, kovojanti su galvos ar nugaros skausmu.

Kitą dieną po gaisro atvažiavo kažkoks Tarkingtonas. Jis atėjo į ligoninę, kurioje gulėjo Irvas, ir įteikė jiems savo vizitinę kortelę, kurioje tebuvo parašyta: VITNIS TARKINGTONAS, VYRIAUSYBINĖ TARNYBA.

- Malonėkit išeiti iš čia, - iškošė Norma. Lūpos buvo suspaustos, baltos, o akyse ta pati skausmo išraiška kaip dabar. Ji parodė į vyro ranką, storai apvyniotą tvarsčiais, pastatytą lašelinę. Vyras prisipažino pragyvenęs visą Antrąjį pasaulinį karą ir neturėjęs kuo pasigirti, na, gal tik hemoroidais; o dabar Hastings Glene, namuose, - peršautas. - Malonėkit išeiti, - pakartojo Norma.

Bet Irvas, turėjęs daugiau laiko pagalvoti, pasakė:

- Sakykit, ko norit, Tarkingtonai.

Tarkingtonas išsitraukė trisdešimt penkių tūkstančių dolerių čekį - ne vyriausybės, bet vienos didelės draudimo kompanijos. Beje, ne tos, su kuria turėjo reikalų Mendersai.

- Neužkišit burnos tais savo pinigais, - šiurkščiai nukirto Norma ir pasilenkė nuspausti slaugės iškvietimo mygtuką virš Irvo lovos.

- Geriau paklausykit manęs, kol dar nepasielgėt taip, kad vėliau tektų gailėtis, - tyliai ir mandagiai atsakė Vitnis Tarkingtonas.

Norma pažvelgė į Irvą, tas linktelėjo. Ranka atsitraukė nuo mygtuko. Nenoriai.

Tarkingtonas turėjo lagaminėlį. Pasidėjo jį ant kelių, atidarė ir ištraukė aplanką; ant viršaus buvo užrašyta: MENDERSAS ir BRYDLAV. Normos akys išsiplėtė, ėmė sukti vidurius. Brydlav buvo jos mergautinė pavardė. Kamgi malonu matyti vyriausybinį aplanką su savo pavarde? Baisu darosi pagalvojus, kad esi sekamas, fiksuojamos visos tavo paslaptys.

Tarkingtonas kalbėjo gal kokias keturiasdešimt penkias minutes žemu, įtikinančiu tonu. Žodžius iliustravo dokumentų kopijomis iš Menderso/Brydlav dosjė. Norma peržvelgdavo juos sukandusi lūpas ir perduodavo Irvui į lovą.

- Tai yra nacionalinio saugumo reikalas, - pasakė tą siaubingą vakarą Tarkingtonas. - Jūs turite tai suprasti. Mes esame priversti taip elgtis, tam yra svarbių priežasčių, apie kurias jūs gal nė neįtariate.

- Aš žinau, kad jūs bandėte nužudyti beginklį vyrą ir mažą jo dukrelę, tada atsakė Irvas.

Tarkingtonas šaltai šyptelėjo - taip šypsomasi naivuoliams, kurie tariasi supranta, kaip vyriausybė vykdo savo priedermes - ir pasakė:

- Jūs nesuprantate to, ką matėte, ir nežinote, ką tai reiškia. Mano reikalas yra ne įtikinti, kad yra būtent taip, o įtikinti, kad apie tai nereikia kalbėti. O dabar pasižiūrėkit čia: tai nebus taip skausminga. Mokesčių už čekį mokėti nereikės. Užteks namo remontui, gydymo išlaidoms, be to, dar ir liks graži sumelė. Ir nemalonumų išvengsite.

Nemalonumų, galvojo Norma dabar, klausydama po miegamąjį vaikštančio daktaro Hoferico ir spoksodama į beveik neliestą vakarienę. Kai Tarkingtonas išėjo, Irvas pažvelgė į ją, jis šypsojosi, bet žvilgsnyje atsispindėjo pasišlykštėjimas ir kančia. Jis tada jai pasakė:

- Mano tėvukas visada sakydavo: kai drabstomasi mėšlu, svarbu ne tai, kiek tu nudrėbsi, bet kiek į tave pataikys.

Abu jie buvo iš didelių šeimų. Irvas turėjo tris brolius ir tiek pat seserų; Norma - keturias seseris ir brolį. O kur dar gausybė dėdžių, dukterėčių, sūnėnų, pusbrolių. Dar tėvai, seneliai, dar giminaičių vyrai, žmonos... ir kaip kiekvienoje šeimoje keletas asmenų už įstatymo ribų.

Vienas Irvo sūnėnas, Fredas Driuvas, kurį jis matė tris ar keturis kartus, pasak Tarkingtono popierių, turėjo nedidelį sodelį už namo. Vienas Normos dėdė, rangovas, buvo prasiskolinęs iki ausų ir užsiiminėjo abejotinais bizniukais Galf Kauste, Teksaso valstijoje; tas vyrukas, kurio vardas Milas Brydlavas, turėjo išmaitinti septynias burnas, ir užteks vyriausybei tik šnipštelėti, kad subyrėtų visas Milo kortų namelis ir jis galutinai subankrutuotų. Irvo pusseserė (dukart pakeitusi gyvenamąją vietą; Mendersas bus ją matęs gal kokį kartą ir net neprisiminė, kaip ji atrodo) pasisavino šiek tiek pinigų iš banko, kuriame dirbo prieš šešerius metus. Tas paaiškėjo, ir ji buvo atleista metams, nekeliant bylos, kad būtų išvengta nereikalingo viešumo. Per dvejus metus ji atlygino nuostolius ir dabar neblogai vertėsi iš savo kosmetikos salono Nort Forke, Minesotos valstijoje. Bet senaties terminas dar nepasibaigęs, ir jai dar galima pritaikyti kokį nors straipsnį. FTB turėjo ir jauniausiojo Normos brolio Dono dosjė. Donas 7-ojo dešimtmečio viduryje buvo įsipainiojęs į SDS ir galėjo būti įsimaišęs į sąmokslą susprogdinti “Dow Chemical Company” kontorą Filadelfijoje. Bylai iškelti įrodymų nepakako (pats Donas tikino Normą, kad jis išsigandęs paliko grupę, kai tik sužinojo, kuo čia viskas kvepia), bet jei dokumentų kopija bus nusiųsta į korporacijos skyrių, kuriame jis dirba, Donas tuojau pat praras darbą.

Bet tai dar ne viskas; mažame ligoninės kambarėlyje ilgai monotoniškai aidėjo Tarkingtono balsas. Pabaigai jis “pasiliko riebiausia”. Irvo prosenelių, atvykusių iš Lenkijos į Ameriką 1888 metais, pavardė buvo Mandroskiai. Jie buvo žydai, ir Irvas turėjo žydų kraujo, nors jau nuo tų laikų, kai jo senelis vedė ne žydę, šeima neturėjo jokių pretenzijų į judaizmą; jie abu sėkmingai nugyveno amželį agnostikai. Kraujas buvo dar labiau atskiestas, kai Irvo tėvas pasielgė taip pat (o ir pats Irvas vedė Normą Brydlav, kadaise buvusią metodistę). Bet Lenkijoje liko Mandroskių, o Lenkija buvo už geležinės uždangos, ir CŽV panorėjus, galima paleisti tam tikrą mechanizmą, kad giminaičiams, kurių Irvas niekada nematė, gyvenimas taptų nepakeliamas. Už geležinės uždangos žydai nelabai mylimi.

Tarkingtonas baigė. Jis įdėjo aplanką į lagaminėlį, uždarė jį, pastatė tarp kojų ir linksmai žiūrėjo į juos kaip mokinukas, ką tik neužsikirsdamas išpoškinęs eilėraštį.

Irvas išvargintas rėmėsi ant pagalvių. Jis jautė Tarkingtono žvilgsnį ir didelės reikšmės jam neteikė, bet Normos akys, susirūpinusios ir klausiančios, taip pat buvo įsmeigtos į jį.

"Tuhi giminių sėnajame žėmyne, ar nė?" - pagalvojo Irvas. Tai taip banalu, kad net juokinga, bet kažkodėl jo juokas neėmė. Kiek turi praeiti kartų, kad nelaikytum jų giminėmis? Keturios? Šešios? Aštuonios? Dešimtas vanduo nuo kisieliaus?

O jei mes stosim ginti tos Dievo bausmės, ir jie išsiųs anuos žmones į Sibirą, kas tada? Nusiųsiu atvirlaiškį ir paaiškinsiu, kad jie dirba druskos kasyklose todėl, jog aš pavežėjau sagutę ir jos tėtį Hastings Gleno keliu?

Daktaras Hofericas, jau beveik aštuoniasdešimtmetis, lėtai išėjo iš miegamojo, braukdamas savo žilus plaukus gumbuota ranka. Irvas ir Norma, nudžiugę, kad buvo atitraukti nuo nelinksmų prisiminimų, sužiuro į jį.

- Ji pabudo, - pasakė daktaras Hofericas ir gūžtelėjo. - Ta jūsų mažoji nuskurėlė jaučiasi nelabai kaip, bet pavojaus sveikatai nėra. Užkrėstas įdrėskimas rankoje ir nugaroje; sakosi susižeidusi lipdama per spygliuotos vielos tvorą, kai bėgo nuo šerno, kuris "ant jos supyko".

Hofericas atsidusęs atsisėdo ant virtuvės stalo, išsitraukė pakelį "Camel" cigarečių ir vieną prisidegė. Jis rūkė visą gyvenimą ir kartais sakydavo kolegoms, kad, jo nuomone, chirurgai pražūtų jį beoperuodami.

- Gal valgysi ko nors, Karlai? - paklausė Norma.

Hofericas pažiūrėjo į jų lėkštes.

- Ne, bet jei ir norėčiau, atrodo, negalit pasiūlyti ką nors nauja, - sausai atsakė jis.

- Ar ilgai ji turės likti lovoje? - paklausė Irvas.

- Norėčiau nusivežti ją į Olbanį, - pasakė Hofericas. Ant stalo stovėjo indelis alyvuogių, jis pasisėmė saują. - Tyrimams. Ji turi trisdešimt aštuonis ir tris temperatūros. Dėl užkrėtimo. Paliksiu penicilino ir antibiotinio tepalo. O šiaip jai reikia valgyti ir ilsėtis. Išsibadavusi. Nukamuota troškulio, - jis įsimetė į burną dar vieną alyvuogę. - Būtų gerai duoti jai to vištienos buljono, Norma. Ką nors kita ji tikrai

išvems. Rytdienai - tik skysčiai. Jautienos, vištienos sultiniai, daug vandens. Ir, žinoma, daug džino - tai geriausias iš skysčių, - jis ėmė kretėti iš savo seno juokelio, kurį Irvas su Norma jau buvo girdėję šimtus kartų, ir įsimetė dar vieną uogą į burną. - Reikėtų pranešti apie tai policijai.

- Ne, - duetu pasakė Irvas su Norma ir su tokia nuostaba pasižiūrėjo vienas į kitą, kad daktaras Hofericas vėl ėmė kikenti.

- Ji turi nemalonumų, tiesa?

Irvas pasijuto nejaukiai. Prasižiojo sakyti, paskui vėl užsičiaupė.

- Gal kas nors susiję su tais pernykščiais nemalonumais?

Šįkart norėjo atsakyti Norma, bet ją pralenkė Irvas:

- Maniau, kad turi pranešti tik apie šautines žaizdas, Karlai.

- Pagal įstatymą, taip, - nekantriai atkirto Hofericas ir užgesino nuorūką. - Bet juk žinai, Irvai, kad, be įstatymo raidės, dar yra ir dvasia. Ten guli maža mergaitė, tu sakai, kad jos vardas Roberta Makauli, o aš tikiu tuo tiek pat, kad kiaulė krauna doleriais. Ji sako, kad persidrėskė nugarą, lipdama per spygliuotą vielą, o aš linkęs manyti, kad tave vėl užklupo nemalonumai pakeliui pas gimines. Ji sakosi mažai ką prisimenanti iš paskutinės savaitės, ir tuo aš tikrai tikiu. Kas ji, Irvai?

Norma išsigandusi žvilgtelėjo į vyrą. Irvas atsilošė kėdėje ir pažvelgė į daktarą Hoferică.

- Taip, - galiausiai ištarė jis, - ji yra dalis pernykščių nemalonumų. Todėl tave ir pasikviečiau, Karlai. Tu žinai, kokių turiu bėdų čia ir Senajame žemyne. Žinai, kas tai per bėda. Kartais įstatymai yra tiek geri, kiek geri juos vykdantys žmonės. Aš tik sakau, jei išaiškės, kad mergaitė čia, nemalonumų turės ir tie, kurie dėl to niekuo dėti. Norma ir aš, daugybė mūsų giminaičių... ir mergytė. Tai viskas, ką galiu pasakyti. Mes pažįstami dvidešimt penkerius metus. Tau spręsti, kaip pasielgti.

- Jei tylėsiu kaip žuvis, - pasakė Hofericas, prisidegdamas antrą cigaretę, - ką ketinate daryti?

Irvas pasižiūrėjo į Normą, Norma į jį. Tada ji sumišusi krestelėjo galvą ir nukreipė žvilgsnį į lėkštę.

- Nežinau, - tyliai pasakė Irvas.

- Ką, laikysit kaip papūgą narvelyje? - paklausė Hofericas. - Čia juk mažas miestukas, Irvai. Aš tylėsiu, o kaip kiti? Tavo žmona ir tu priklausote bažnyčiai. Fermerių sąjungai. Žmonės ateina ir išeina.

Pieninės inspektoriai užsuks patikrinti jūsų karvių. Vieną gražią dieną atsivilks mokesčių inspektorius - tas plikas šunsnukis - patvirtinti jūsų pastatų. Kas tada? Įrengsit jai kambariuką rūsyje? Ką gi, puikus gyvenimas vaikui.

Norma vis labiau jaudinosi.

- Nežinau, - pakartojo Irvas. - Manau, man dar reikės gerai pagalvoti. Ir apie tai, ką sakai... bet jei būtum matęs tuos, kurie ją persekioja...

Hoferico žvilgsnyje pasirodė susidomėjimas, bet jis tylėjo.

- Man reikės pagalvoti. Bet ar gali pažadėti, kad kol kas niekam neprasitarsi?

Hofericas įsikišo paskutinę alyvuogę į burną, atsiduso, atsistojo prisilaikydamas stalo krašto.

- Gerai, - pasakė jis. - Jai pavojus negresia. Penicilinas užmuš bakterijas. Aš tyliu, Irvai. Bet tu gerai pagalvok apie viską. Gerai pasuk galvą. Nes vaikas - tai ne papūga.

- Ne, - tyliai ištarė Norma, - žinoma, ne.

- Tas vaikas kažkoks keistas, - pasakė daktaras, imdamas savo juodą krepšį. - Ji kažkokia nepaprasta. Iš išorės nieko nesimato, ir aš net negaliu pasakyti, kas yra... bet jaučiu tai.

- Taip, - sutiko Irvas. - Ji ne tokia kaip kiti, čia tu teisus, Karlai. Todėl ji ir pateko į bėdą.

Mendersas išlydėjo daktarą į šiltą ir lietingą lapkričio naktį.

5

Kai daktaras baigė ją tirti ir spaudyti savo senomis, kaulėtomis, bet nuostabiai švelniomis rankomis, Čarlė ėmė snūduriuoti. Ji girdėjo gretimame kambaryje jų balsus, suprato, kad kalbama apie ją, bet buvo tikra, kad jie tik kalbasi... o ne kuria slaptus planus.

Paklodės buvo vėsios ir švarios. Siaubingas kaltės kirminas nurimo. Ji pusiau sapnavo. Prisiminė moterį, apšaukusią ją ragana. Bėgimą. Prisiminė, kaip susistabdė pakeleivingą mašiną - pilną hipių furgoną; jie rūkė narkotikus, gėrė vyną ir vadino ją mažąja sesute, paklausė, kur ji vyksta.

- Į šiaurę, - atsakė ji ir susilaukė pritariančio kaukimo.

Daugiau iki pat vakar dienos ji mažai ką beprisiminė, tik šerną, kuris persekiojo ją, matyt, norėdamas suėsti. Kaip ji nusigavo pas

Mendersus ir kodėl ji čia atėjo, ar tai buvo nusprendusi sąmoningai, ar ne - prisiminti neįstengė.

Snaudulį pakeitė miegas. Ji sapnavo namus Harisone: pabunda, apsipylusi ašaromis, klykdama iš siaubo, pribėga mama - jos rausvi kvepiantys plaukai ryto šviesoje atrodo matiniai, - ir ji sušunka:

- Mamyte, sapnavau, kad jūs su tėtuku numirėte!

Mama perbraukia vėsiu delnu per jos sušilusią kaktą ir pasako:

- Ššš, Čarle,ššš. Dabar rytas, o tai buvo tik kvailas sapnas.

6

Tą naktį Irvas ir Norma Mendersai mažai miegojo. Jie sėdėjo žiūrėdami įvairiausių kalbančių galvų programas, po jų žinias ir laidą "Šiąnakt". Kas penkiolika minučių Norma atsistodavo ir tyliai išeidavo pažiūrėti Čarlės.

- Kaip ji? - paklausė Irvas be ketvirčio pirmą.

- Gerai. Miega.

Irvas kažką suniurnėjo.

- Ar jau nusprendei ką nors, Irvai?

- Ji liks pas mus, kol pasitaisys, - atsakė tas. - Tada pakalbėsim su ja pačia. Išsiaiškinsim, kas jos tėčiui. Kol kas tiek, paskui žiūrėsim.

- Jei jie grįš...

- Kodėl turėtų? - paklausė Irvas. - Jie užčiaupė mums burnas. Galvoja, kad išgąsdino...

- Jie tikrai išgąsdino mane, - tyliai pratarė Norma.

- Bet tai neteisinga, - taip pat tyliai atrėmė Irvas. - Juk žinai. Tie pinigai... "draudimo pinigai"... man jie guli ant sąžinės, o tau?

- Taip, - atsakė ji ir sunerimusi sujudėjo. - Bet daktaras Hofericas sako tiesą, Irvai. Mergaitė turi būti tarp žmonių... eiti į mokyklą... susirasti draugų... ir... ir...

- Matei, kas atsitiko tąkart, - atrėžė Irvas. - Ta piro... kaip ten ji. Ir apšaukei ją pabaisa.

- Aš jau ne kartą gailėjausi taip pasakiusi, - tarė Norma. - Jos tėvas... atrodė toks malonus vyriškis. Jei tik žinotume, kur jis dabar.

- Jis negyvas, - pasigirdo balsas už nugaros, Norma atsigręžė ir pravirko, pamačiusi tarpduryje stovint Čarlę; švari ji atrodė dar labiau išblyškusi. Kakta švietė kaip lempa. Ji buvo paskendusi flaneliniuose Normos naktiniuose. - Mano tėtukas negyvas. Jie jį nužudė,

ir dabar aš neturiu kur eiti. Padėkit man. Ir atleiskit. Tai ne mano kaltė. Aš sakiau, kad esu nekalta... sakiau... bet ta ponia pasakė, kad esu ragana... sakė... - ašaros ėmė srūti skruostais, ir Čarlės pasakojimas virto padriku raudojimu.

- Mažule, ateik pas mane, - pašaukė Norma, ir Čarlė pribėgo prie jos.

7

Daktaras Hofericas atėjo kitą dieną ir pranešė, kad Čarlei jau geriau. Dar po dviejų dienų pasakė, jog Čarlei daug geriau. O apsilankęs savaitgalį paskelbė ją pasveikus.

- Irvai, ar nusprendei, ką darysi?

Irvas papurtė galvą.

8

Tą sekmadienį į bažnyčią Norma nuėjo viena, ir žmonėms sakė, kad Irvas "pasigavo bacilą". Irvas liko su Čarle namie; ji buvo dar silpna, bet galėjo vaikštinėti po kambarius. Iš·vakaro Norma pripirko jai drabužių - ne Hastings Glene, kur toks pirkinys sukeltų nereikalingų kalbų, bet Olbanyje.

Irvas sėdėjo šalia krosnies ir drožinėjo, netrukus prie jo prisėdo ir Čarlė.

- Norit sužinoti, - paklausė ji, - norit sužinoti, kas atsitiko nuo tada, kai išvažiavom jūsų mašina?

Jis atitraukė žvilgsnį nuo savo drožinio ir nusišypsojo jai.

- Tikėjausi, kad papasakosi, kai galėsi, sagute.

Jos veidukas, išbalęs, įsitempęs, rimtas, nepasikeitė:

- Nebijote manęs?

- O turėčiau?

- Nebijot, kad sudeginsiu?

- Ne, sagute. Nemanau. Štai ką aš tau pasakysiu. Tu jau ne maža mergytė. Ir dar ne mergina, - esi kažkur per vidurį, - bet pakankamai suaugusi. Bet kuris tavo metų vaikas gali paimti degtukus, jei nori, ir uždegti namą ar dar ką nors. Bet taip niekas nedaro. Ir kodėl turėtų? Kodėl turėtų norėti? Tavo amžiaus vaikas moka elgtis su sulenkiamu peiliu ar degtukų dėžute, jei jis protingas. Todėl ne. Nebijau.

Tada Čarlė atsipalaidavo; nenusakomo palengvėjimo išraiška šmėstelėjo jos veide.

- Aš papasakosiu, - tarė ji. - Papasakosiu viską, - ji pradėjo pasakoti ir tebekalbėjo, kai po valandos sugrįžo Norma. Norma sustojo tarpduryje klausydamasi, lėtai atsisagstė paltą ir nusivilko jį. Padėjo ant grindų krepšelį. O Čarlė vis pasakojo, monotoniškai skambėjo jos vaikiškas balselis.

Kai ji baigė, jie abu suprato, kas čia pastatyta ant kortos ir kokia viso to kaina.

9

Atėjo žiema, o nieko konkretaus nuspręsta nebuvo. Irvas su Norma vėl ėjo kartu į bažnyčią, palikdami Čarlę vieną namuose ir prigrasę šiukštu nekelti telefono ragelio, jei kas skambintų, ir nusileisti į rūsį, kam nors atvažiavus, kol jų nėra namie. Hoferico žodžiai "kaip papūga narvelyje" nedavė Irvui ramybės. Olbanyje nupirko krūvą vadovėlių ir ėmėsi pats mokyti Čarlę. Ji buvo gabi, bet mokytojauti sekėsi nekaip. Norma buvo truputį geresnė mokytoja. Bet kartais jie abu už virtuvės stalo palinkdavo prie istorijos ar geografijos vadovėlio, Norma žiūrėdavo į jį klausdama... o jis nežinodavo, ką atsakyti.

Atėjo Naujieji metai, vasaris, kovas. Čarlės gimtadienis. Dovanos, pirktos Olbanyje. Kaip papūga narvelyje. Čarlė, regis, dėl to nenusiminė, ir visai gali būti, mąstė Irvas nemigos naktimis, kad šita rami žiema bus geriausias jai vaistas. Bet ką daryti toliau? Jis nežinojo.

Buvo balandžio pradžia, dvi dienas pylė kaip iš kibiro, ir Irvas Mendersas niekaip neįstengė užkurti krosnies sudrėkusiu prakuru.

- Pasitraukit truputį į šoną, - paprašė Čarlė, ir jis automatiškai atsitraukė pagalvojęs, kad mergaitė nori kažką pamatyti. Irvas pajuto nežinia ką pralekiant oru pro pat jį, kažin ką tirštą ir karštą, ir po sekundės prakuras linksmai pleškėjo krosnyje.

Irvas spoksojo į Čarlę išpūtęs akis, Čarlė pažvelgė į jį - o žvilgsnyje ir kaltė, ir sąmyšis, ir viltis.

- Juk padėjau, ar ne? - netvirtai paklausė ji. - Juk nebuvo blogai, tiesa?

- Ne, - atsakė jis, - jei gali tą suvaldyti, Čarle.

- Galiu nedidelius.

- Tik nedaryk, kai Norma bus netoliese. Ji prileis į kelnes.

Čarlė šyptelėjo.

Irvas pasvyravo, o paskui pridūrė:

- Dėl manęs, tai aš visuomet džiaugsiuos, jei man padėsi, ir nereikės šiukšlintis su tom skiedrom. Man visada su jom nesiseka.

- Gerai, aš pasistengsiu, - Čarlė plačiai nusišypsojo. - Ir būsiu atsargi.

- O taip. Žinoma, - pasakė jis, ir prieš akis stojo tie vyrai priemenėje, daužantys savo liepsnojančius plaukus.

Čarlės gydymas buvo baigtas, tik ji blogai miegojo ir visai neturėjo apetito. Norma ją vadino "perkarusia".

Retkarčiais Čarlė pabusdavo iš košmaro staigiai krūptelėjusi, tarytum naikintuvo pilotas, išmestas iš lėktuvo.

Tas pat buvo ir tą antradienio naktį: Čarlė pakirdo savo siauroje lovytėje išpilta prakaito. Valendėlę dar aiškiai prisiminė siaubingą sapną (iš klevų tekėjo sula, ir Irvas išvakarėse buvo pasiėmęs ją kartu pakeisti kibirėlių; sapne ji leido sulą ir išgirdo kažką užpakalyje, atsigręžė - ir ten slapstydamasis už medžių prie jų sėlina Džonas Reinberdas, nuožmiai žybsi vienintelė akis, rankoje pistoletas, kuriuo jis nušovė jos tėtį; jis artinasi), bet paskui jis išsisklaidė. Laimė, blogų sapnų ilgai neprisimindavo ir tik retsykiais pabusdavo klykdama taip, kad net Irvas su Norma išsigandę atlėkdavo pasižiūrėti, kas nutiko.

Čarlė girdėjo juos kalbant virtuvėje. Ji apgraibom ant tualetinio staliuko susirado žadintuvą. Buvo dešimt valandų. Ji išmiegojo tik pusantros valandos.

- ... ketini daryti? - paklausė Norma.

Negerai slapta klausytis, bet ką padarysi? Juk jie kalba apie ją, be jokių abejonių.

- Nežinau, - atsakė Irvas.

- Ar pergalvojai apie laikraštį?

Laikraščiai, dingtelėjo Čarlei, tėtukas norėjo viską papasakoti laikraščiams. Sakė, kad tada viskas susitvarkys.

- Apie kurį? - paklausė Irvas. - Hastingso "Bugle"? Atspausdins kur nors prie reklamos ar televizijos programų.

- Bet tą ruošėsi padaryti ir jos tėvas.

- Norma, - tarė jis. - Galiu nuvežti ją į Niujorką. Nuvesti į "Times". O kas, jei keturi vyrukai išsitrauks pistoletus ir ims pyškinti vestibiulyje?

Čarlė klausė pastačiusi ausis. Normos žingsniai kirto virtuvę, subarškėjo arbatinuko dangtelis, atsakymą nuslopino tekantis vanduo.

Irvas pasakė:

- Taip, visko gali būti. Kad ir kaip ją mylėčiau, turiu pasakyti, jog gali atsitikti dar blogiau. Ji gali smogti jiems. Ir jei ji paleis vadeles kaip ten, kur ją laikė... ne, juk Niujorke ar tik ne aštuoni milijonai žmonių. Jaučiuosi per senas tokiai rizikai.

Norma grįžo prie stalo, senos grindys jaukiai girgždėjo jai žengiant.

- Bet, Irvai, paklausyk manęs, - neatlyžo Norma. Ji kalbėjo glaustai ir lėtai, lyg jau ilgai būtų apie tai mąsčiusi. - Net nedidukas laikraštis, net savaitinis, toks kaip "Bugle", yra įjungtas į AP* tinklą. Žinios šiandien ateina iš visur. Kodėl tada prieš porą metų kažkoks Pietų Kalifornijos laikraštukas laimėjo Pulicerio premiją už naujieną, nors turėjo vos pusantro tūkstančio tiražą?

Irvas nusijuokė, Čarlė pajuto, kad jis paėmė Normos ranką:

- Ar tik nebūsi gerai pastudijavusi?

- Taip, ir nėra čia ko juoktis, Irvai Mendersai. Čia labai labai rimta! Mūsų padėtis nepavydėtina. Kiek dar laiko mes sugebėsim ją išslapstyti? Šiandien po pietų jau pasiėmei ją į mišką sulos...

- Norma, aš nesijuokiu iš tavęs, o ir vaikui kartais reikia pasiganyti.

- Manai, nežinau? Argi sakiau, kad blogai? Tas ir yra! Augančiam vaikui reikia gryno oro, reikia pajudėti. O be to, iš kur bus tas apetitas, juk ji...

- Perkarusi, žinau.

- Teisingai, išblyškusi ir perkarusi. Todėl nesakau, kad blogai. Net džiaugiuosi, kad pasiimi su savimi. Bet, Irvai, kas būtų, jei Džonis Gordonas ar Rėjus Parksas sugalvotų užsukti pasižiūrėti, kaip tau sekasi, kaip kad kartais jie mėgsta?

- Brangioji, juk jie nesugalvojo, - bet Irvo balse jautėsi nerimas.

- Šįkart - ne! Kol kas! Bet, Irvai, tai negali ilgai tęstis! Mums pasisekė ir tiek, juk pats supranti!

Ji vėl nužingsniavo per virtuvę, pasigirdo arbatos čiurlenimas.

- Taip, - sutiko Irvas. - Suprantu. Bet... ačiū, brangioji.

---

* Associated Press - žiniasklaidos agentūra.

- Prašau, - pasakė ji sėsdamasi. - Ir nepamiršk gandų. Užtenka sužinoti vienam, dviems. Ir pasklinda... Išaiškės, kad mes turime mažą mergaitę. Nesvarbu, ką ji čia veikia. Kas bus, jei pasieks anų ausis?

Miegamojo prietemoje pašiurpo Čarlės rankos.

Irvas lėtai ištarė:

- Žinau, ką turi omeny, Norma. Reikia kažką daryti, ir aš vis suku galvą ką? Nedidelis laikraštėlis... na, tas tai dar ne visai aišku. Mes turim paskelbti šitą istoriją, jei norim, kad mergaitė būtų saugi. Ir todėl reikia, kad kuo daugiau žmonių sužinotų apie ją ir apie tai, ką ji sugeba, teisingai? Daugybė žmonių.

Norma Menders neramiai sujudėjo, bet nieko nepasakė.

Irvas tęsė:

- Mes turime tą padaryti dėl jos ir dėl savęs. Mūsų gyvybės taip pat pastatytos ant kortos. Aš jau kartą buvau peršautas. Ir tuo neabejoju. Myliu ją kaip savą ir žinau, kad tu taip pat, bet turim būti realistai, Norma. Ji gali mus pražudyti.

Čarlė nukaito iš gėdos... ir siaubo. Ne dėl savęs, dėl jų. Ką ji užtraukė jų namams?

- Ne tik mus - ir save. Atsimeni, ką tas Tarkingtonas sakė. Ir tos dosjė. Tavo brolį, mano sūnėną Fredą ir Šelę, ir...

- Ir visus tuos žmones Lenkijoje, - pratęsė Norma.

- Na, gal jis tik gąsdino. Meldžiu, kad taip ir būtų. Sunku patikėti, kad kas nors galėtų taip žemai pulti.

Norma niūriai pasakė:

- Jie jau pakankamai žemai puolę, žemiau nėra kur.

- Bet kuriuo atveju, - tęsė Irvas, - tie šunsnukiai padarys viską, kas įmanoma. Su šūdais sumaišys. Aš tik sakau, Norma, kad nenoriu to leisti. Jei jau eiti, tai užtikrintai. Nesiruošiu lėkti į kokį kaimo savaitinį ir leisti jiems viską užgniaužti. O jie gali. Tikrai gali.

- Tai kas gi lieka?

- Tai, - liūdnai tarė Irvas, - ką aš bandau išsiaiškinti. Laikraštis ar žurnalas, apie kurį jie nebūtų pagalvoję. Jis turi būti sąžiningas ir pakankamai didelis. Bet užvis svarbiausia, kad neturėtų jokių ryšių su vyriausybe ir nešoktų pagal jos dūdelę.

- Turi omenyje, su Kontora? - tiesiai paklausė žmona.

- Taip. Tą aš ir noriu pasakyti, - Irvas siurbtelėjo arbatos. Čarlė gulėjo lovoje, klausė, laukė.

Mūsų gyvybės taip pat pastatytos ant kortos... jau kartą buvau peršautas... myliu ją kaip savą ir žinau, kad tu taip pat, bet turim būti realistai, Norma... ji gali mus pražudyti.

(ne tik ne tai)

(ji gali mus pražudyti kaip savo motiną)

(ne ne ne tik ne tai)

(kaip pražudė savo tėtį)

(maldauju baikit)

Ašaros ritosi jos veidu, bėgo į ausį, drėkino pagalvę.

- Na, dar pagalvosim apie tai, - galiausiai pasakė Norma. - Turi būti atsakymas, Irvai. Koks nors.

- Taip. Tikiuosi.

- O kol kas, - tarė ji, - belieka viltis, jog niekas apie ją nesužinos, - misis Menders balsas staiga sušvelnėjo iš susijaudinimo. - Irvai, jei pakviestume advokatą...

- Rytoj, - pasakė jis. - Gana, Norma. Juk dar niekas nežino, kad ji čia.

Bet kai kas jau žinojo. Ir naujiena ėmė sklisti.

10

Daktaras Hofericas, užkietėjęs senbernis, kone iki pat septyniasdešimtojo gimtadienio miegojo su savo sena namų šeimininke Šerle Makenzi. Lytinis potraukis pamažu nuslopo; kiek Hofericas atminė, paskutinysis kartas buvo prieš keturiolika metų - ir tai sunku patikėti. Bet jie liko artimi; tiesą sakant, dingus seksui, draugystė dar sutvirtėjo. Išnyko kankinanti įtampa, be kurios paprastai neapsieina visi lytiniai santykiai. Tokia nuoširdi platoniška draugystė sutinkama tik tarp labai jaunų ar labai senų priešingos lyties atstovų.

Hofericas išsaugojo Mendersų paslaptį daugiau nei tris mėnesius. O vieną vasario vakarą, po trijų vyno taurių, jiems su Šerle bežiūrint televizorių (jai tą sausį suėjo septyniasdešimt penkeri) ėmė ir išpasakojo visą istoriją, prieš tai prisaikdinęs ją niekam neprasitarti.

Paslaptys, kaip pasakytų daktarui Hofericui Kepas, dar nepastovesnis dalykas negu skylantis U-235 izotopas, jų tvirtumas mažėja, proporcingai augant jas žinančių skaičiui. Šerlė Makenzi išsaugojo paslaptį beveik mėnesį ir tada neištvėrė nepapasakojusi geriausiai savo draugei Hortenzijai Barkli. Hortenzija tylėjo kaip žuvis dešimt

dienų, kol nepasidalijo paslaptimi su savo geriausia drauge Kristina Treger. Toji netrukus viską papasakojo savo vyrui ir geriausiems draugams (jų buvo trys).

Taip naujienos sklinda mažuose miestukuose; ir tą vakarą, kai Čarlė nugirdo Irvo ir Normos pokalbį, didžioji Hastings Gleno dalis jau žinojo, kad jie priėmė gyventi kažkokią paslaptingą mergaitę. Smalsumui ribų nėra. O liežuvis be kaulų.

Galiausiai žinia pasiekė blogas ausis. Buvo paskambinta, kur reikia, šifruojančiu telefonu.

Paskutinę balandžio dieną Kontoros agentai antrą kartą apsupo Mendersų sodybą. Šįkart jie atėjo auštant, išniro iš rūko it šiurpūs ateiviai iš X planetos su ryškiais nedegiais kostiumais. Paskui juos ėjo nacionalinės kariuomenės dalinys, kuris visiškai nenutuokė, kokių velnių buvo iškviestas į šitą taikų Hastings Gleno miestuką Niujorko valstijoje.

Jie rado priblokštus Irvą ir Normą Mendersus prie virtuvės stalo bei raštelį ant jo. Irvas rado jį šįryt, kai penktą valandą kėlėsi melžti karvių. Ten tebuvo tik viena eilutė: “Rodos, žinau, ką daryti. Su meile, Čarlė”.

Ji vėl pergudravo Kontorą... bet ji buvo viena...

Vienintelė paguoda, kad šįsyk jai buvo netoli.

11

Bibliotekininkas buvo dvidešimt šešerių metų, su barzda, ilgaplaukis. Priešais jo stalą stovėjo maža mergaitė žalia palaidinuke ir džinsais. Vienoje rankoje ji laikė popierinį maišelį. Ji buvo tokia liesutė, kad net gaila žiūrėti; kuo gi ją maitina tėvas su motina, pagalvojo vaikinas... jeigu išvis maitina.

Bibliotekininkas atidžiai ir pagarbiai išklausė jos klausimo. Jos tėtis, sakė ji, patarė su visais sudėtingais klausimais eiti į biblioteką, nes ten visada žinos atsakymą. Netoliese prislopintai gaudė didžiulis Niujorko Viešosios bibliotekos vestibiulis; įėjimą į ją saugojo nenuilstantys akmeniniai liūtai.

Kai mergaitė baigė, bibliotekininkas trumpai pakartojo jos prašymą, prie kiekvieno punkto užlenkdamas pirštą.

- Sąžiningas.

Ji linktelėjo.

- Didelis... tai yra valstybinio masto.
Ji vėl linktelėjo.
- Nesusijęs su vyriausybe.
Liesutė mergytė trečiąkart linktelėjo.
- Gal pasakytum, kam tau to reikia?
- Aš... - ji stabtelėjo, - ... aš noriu jiems kai ką papasakoti.
Jaunuolis keletą sekundžių mąstė. Ir jau prasižiojo sakyti, bet reikšmingai iškėlė pirštą ir nuėjo pasitarti su kolega. Grįžęs ištarė du žodžius.
- Gal galėtumėt duoti adresą? - paklausė ji.
Jis surado adresą ir rūpestingai užrašė spausdintomis raidėmis ant geltonos kortelės.
- Ačiū, - pasakė mergaitė ir pasisuko eiti.
- Klausyk, - sustabdė jis, - kada tu paskutinį kartą valgei, vaikuti? Gal duoti porą dolerių pietums?
Ji nusišypsojo - tai buvo nuostabiai žavi šypsena. Dar sekundė, ir jaunasis bibliotekininkas būtų ją įsimylėjęs.
- Aš turiu pinigų, - pasakė ji ir praskleidė maišelį, kad būtų matyti.
Popierinis paketas buvo pilnas ketvirtukų.
Kol jis ruošėsi paklausti, ar nebus ji sudaužiusi savo kiaulės-taupyklės, mergaitės ir pėdos ataušo.

12

Čarlė kilo liftu į šešioliktą dangoraižio aukštą. Keletas vyrų ir moterų, važiavusių kartu, smalsiai ją apžiūrinėjo - maža mergaitė žalia palaidinuke ir džinsais, vienoje rankoje laikanti sulamdytą popierinį maišelį, kitoje - apelsiną su lipduku “Sunkist”. Bet jie buvo niujorkiečiai, o pagrindinė niujorkiečių taisyklė - užsiimk savo reikalais ir nesikišk į kitų.
Išlipusi iš lifto, ji perskaitė nuorodas ir pasuko kairėn. Už dvigubų stiklo durų, holo gale, buvo gražus priimamasis. Ant durų ji perskaitė tuos du žodžius, kuriuos pasakė bibliotekininkas, o po jais - devizą: “Viskas gerai, kas gerai skamba”.
Čarlė minutę pastovėjo už durų.
- Pagaliau aš darau tai, tėtuk, - sušnibždėjo ji. - O, kad tik viską padaryčiau gerai!

Čarlė Makgi patraukė į save vienas stiklines duris ir įėjo į "Rolling Stone" žurnalo redakciją, kur ją atsiuntė bibliotekininkas.

Budėjo jauna moteris skaidriomis pilkomis akimis. Ji tylėdama apžiūrinėjo Čarlę, įsidėmėdama visas detales: sulamdytą "Shop and Save" paketą, apelsiną, mergaitės gležnumą... gal net ne gležnumą, o liesumą, visai ant išsekimo ribos, jau ne vaikišką ūgį ir kažkokį tylų ramų raudonį. Išaugs gražuolė, dingtelėjo sekretorei.

- Kuo galiu padėti, sesute? - paklausė ji ir nusišypsojo.

- Aš ieškau ko nors, kas rašo jūsų žurnalui, - pasakė Čarlė. Kalbėjo ji tyliai, bet aiškiai ir ryžtingai. - Noriu papasakoti vieną istoriją. Ir kai ką parodyti.

- Kaip mokykloje, a? - paklausė sekretorė.

Čarlė nusišypsojo. Ta pačia šypsena, kuri pavergė bibliotekininką.

- Taip, - pasakė ji. - Aš ilgai laukiau šitos dienos.

Stephen King

UŽDEGANČIOJI ŽVILGSNIU

Romanas

Redaktorius J.Vabuolas
Dailininkas A.Šimakauskas

Formatas 84x108 1/32. Popierius ofsetinis. Garnitūra 10 p.
SL Nr. 929. Ofsetinė spauda 11,5 sąl.sp.l.
Užsakymo Nr. 148 Kaina sutartinė.
"Eridanas", 3009 Kaunas, Partizanų 4.
Spausdino Adomo Jakšto spaustuvė,
Girelės 22, 4320, Kaišiadorys.

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS

Aštuonmetė mergaitė Čarlina Makgi
išoriškai niekuo nesiskiria nuo savo
bendraamžių, bet joje glūdi retsykiais
prasiveržianti milžiniška pirokinezės galia:
ji sugeba telepatiškai uždegti liepsną.
Šio įgimto fenomeno priežastis -
įslaptinti biocheminiai eksperimentai,
kuriuose kažkada dalyvavo mergaitės tėvai.
Slaptosios JAV tarnybos mėgina
savanaudiškai pasmerkti Čarlę
"laboratorinės pelytės" lemčiai, bet Makgių
šeimos tokia perspektyva netenkina.
Užverda įtempta ir ne mažiau intriguojanti
kova tarp galingo valstybės prievartos aparato
ir savo laisvę, teises bei žmogiškąjį orumą
ginančių dviejų tos valstybės piliečių...